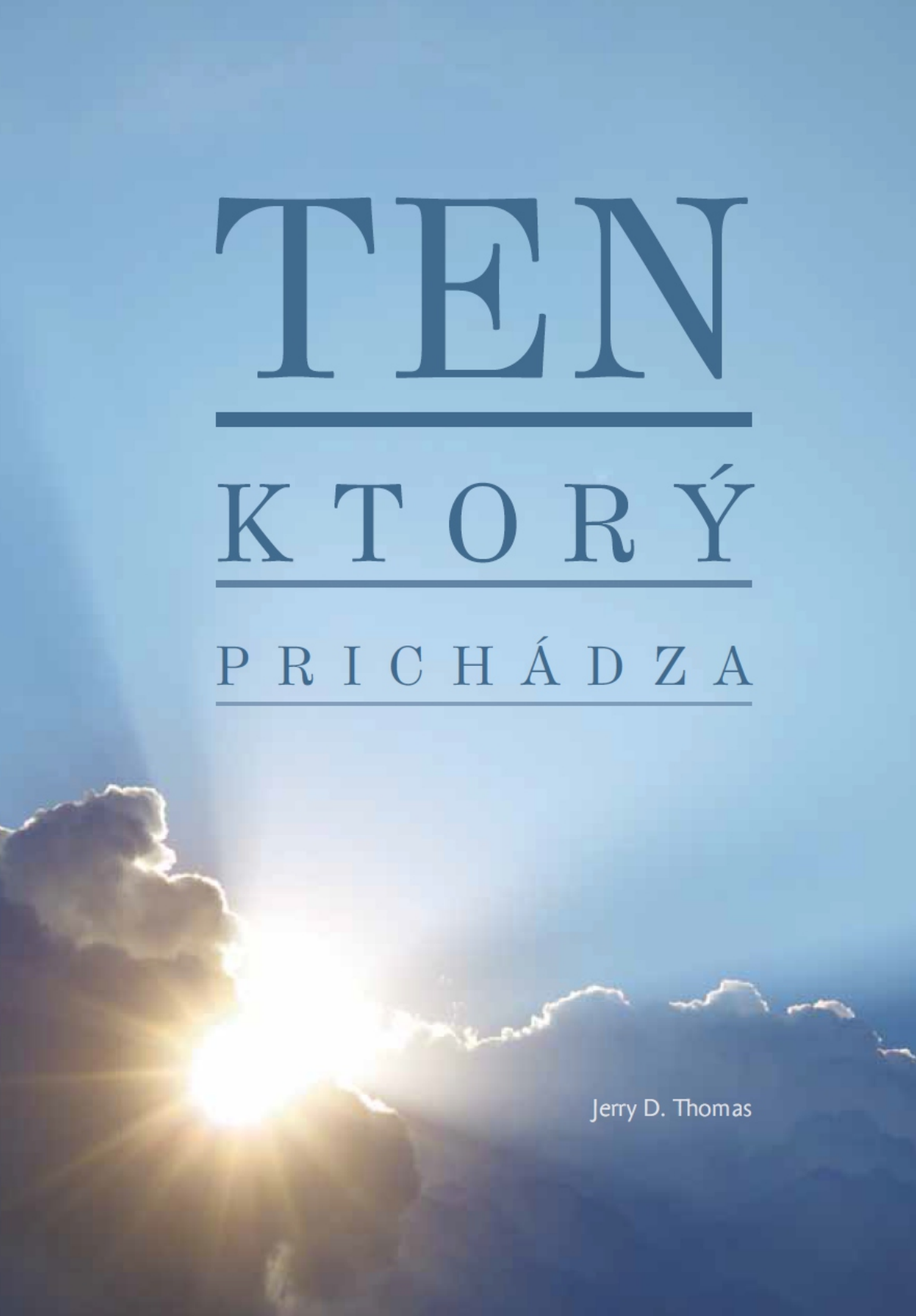

TEN

KTORÝ

PRICHÁDZA

Jerry D. Thomas

Elisha[®]
Ministries

Preložené z anglického originálu Messiah vydaného v roku 2003 vydavateľstvom Pacific Press Publishing Association, Nampa, Idaho, USA (ISBN 0-8163-2002-0).

Všetky práva slovenského prekladu vyhradené.

Žiadna časť tejto knihy, s výnimkou zákonom stanovených podmienok, nesmie byť v akejkoľvek forme publikovaná bez písomného súhlasu vydavateľa.

English edition copyright © by Pacific Press Publishing Association, Nampa, Idaho, USA.

This Slovak-language edition is published under a licensing agreement with the copyright owner.

All international rights reserved.

Ten, ktorý prichádza je súčasné prepracovanie knihy *Túžba vekov*, klasického diela o živote Ježiša Krista.

Copyright © Pacific Press Publishing Association, 2003

Vydanie prvé © Elisha Ministries, z.s., Brno 2017

Preklad © Ing. Aleš Doleček, 2016

Ilustrácie © BcA. Hana Hloučová, 2016

Mapy © Slovenská biblická spoločnosť, 2017

Za poskytnutie mapy Izraela a Jeruzalema ďakujeme Slovenskej biblickej spoločnosti.

Biblické citáty textu knihy sú prevzaté zo *Slovenského ekumenického prekladu* (SBS, Banská Bystrica, 2008).

Vydavateľ: Elisha Ministries, z.s., Potocká 58/7, 623 00 Brno

Preklad z českého jazyka: Ing. Milan Krajčí

Jazyková korektúra: Mgr. Alicia Vinárčíková

Redaktor: Mgr. Rostislav Homola a Ing. Aleš Doleček

Ilustrácie, grafická úprava a sadzba: BcA. Hana Hloučová

Typografia: použité fonty *Anselm* a *Hercules* od Františka Štorma

Tlač: Tiskárna Jedlička, Orličky 103, 561 55 Orličky, Česká Republika

ISBN 978-80-906267-4-4

Nepredajné!

TEN

K T O R Ý

P R I C H Á D Z A

Jerry D. Thomas

Úvod

*Často počúvame o Ježišovi Kristovi – veď táto osobnosť
podstatným spôsobom ovplyvnila dejiny sveta.*

Aký však Ježiš bol?

Čo skutočne učil a aké bolo jeho poslanie?

Splní sľub o svojom návrate?

Táto kniha rozpráva Ježišov strhujúci životný príbeh.

Prežite ho spolu s nami...

Vydavatelia

1. kapitola

Odhalené tajomstvo

*„Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel,
čo v preklade znamená: ‚Boh s nami‘.“
(Evanjelium podľa Matúša 1,23)*

Od večnosti je Ježiš so svojím Otcom v nebesiach. Sú jednej podstaty, tvoria jednotu v zmýšľaní, zámeroch i činoch. Boh je bytosť, ktorej veľkoleposť a sláva prevyšujú naše chápanie.

Ježiš prišiel na náš svet, aby zjavil, aký Boh naozaj je, aký je jeho charakter, jeho zámer s našou planétou a plán s celým vesmírom. Prišiel, aby nám predstavil Božiu lásku, aby bol „Boh s nami“.

Ježiš sa stal človekom, aby zachránil obyvateľov našej planéty, ku ktorej sa upierajú pohľady celého vesmíru, lebo bola zavlečená do vesmírneho konfliktu, do vzbury proti Bohu. Z tohto dôvodu mnoho ľudí získalo nesprávnu predstavu o Bohu. Keď sa táto vzbury skončí, bude každý človek osobne hovoriť s Bohom o tajomstve jeho lásky a dare záchrany. Božia láska je nesmierne silná, a preto Ježiša viedla k odhodlaniu urobiť pre záchranu ľudstva všetko, čo bolo možné. Svojím obetavým a nesebeckým životom nám zjavil Boží charakter. Jeho dobrovoľná smrť na golgotskom kríži sa stala dôkazom, že nesebecká láska je hlavným princípom Božej vlády nad celým vesmírom.

Na počiatku bola Božia stvoriteľská moc badateľná na všetkom stvorení. Prekrásne prostredie vypovedalo o jej tvorivosti, veľkoleposti, zmysle pre krásu a účelnosti. Ježiš rozprestrel nebesá a vytvoril našu Zem. Jeho ruka rozmiestnila svedy vo vesmíre a stvorila všetko živé. Boh naplnil Zem krásou a oblohu spevom. Všetko na Zemi, vo vzduchu i na nebi pripomínalo posolstvo lásky nebeského Otca.

Následkom vzbury proti Bohu došlo postupne k ničeniu tohto dokonalého stvorenia. Napriek tomu je v ňom možné Boží rukopis lásky vidieť aj dnes.

V živote Ježiša Krista môžeme Boha vidieť celkom zreteľne. Rovnako ako on môže aj každý človek prežívať dôverný vzťah s Bohom Otcom a prijímať jeho dary a požehnanie. Božie pôsobenie preniká vesmírom prostredníctvom Ježiša ku všetkým stvoreným bytostiam. Láska budí lásku. Ježišovu nezištnú pomoc a nesmiernu lásku opätujú stvorené bytosti láskou a radostnou službou Bohu i ľuďom. Ježišova láska tak pripomína obrovskú vlnu, ktorá sa vylieva od Zdroja života, prestupuje celým vesmírom a nakoniec sa opäť vracia k Bohu.

Sebectvo v nebesiach

Princíp nesebeckej lásky bol však v nebesiach narušený. V dôsledku sebectva nastal veľký spor medzi dobrom a zlom. Lucifer, stvorený anjel obdarený veľkou inteligenciou, krásou a mocou, zatúžil po vyššom postavení – chcel sa stať najdôležitejším a najmocnejším v nebesiach. Pokúsil sa získať nadvládu nad ostatnými anjelmi tak, že ich pozvoľna a skryto navádzal na porušovanie vernosti Stvoriteľovi. Usiloval sa o to, aby anjeli uctievali jeho, a nie Boha.

Začal tvrdiť, že Boh vyžaduje slepú poslušnosť a bezhraničnú úctu. Predstavoval Boha ako sebeckého panovníka, ktorý nepripúšťa žiadne otázky či pochybnosti. Týmito tvrdeniami satan oklamal niektorých anjelov a rovnakými myšlienkami chcel zvieť aj ľudí. Ľstivo v nich vzbudil pochybnosť o pravdivosti Božích slov, o Božej добрote a láske a navádzal ich, aby sa na spravodlivého a vznešeného Boha pozerali ako na krutú a nemilosrdnú bytosť. Satan pošpinil Boží charakter a zavliekol ľudstvo do vzbury proti Bohu. Zrodilo sa dlhé a temné obdobie dejín Zeme.

Odstránenie duchovnej temnoty mohlo nastať jedine vyvrátením satanových slov. Tento zámer však nemohol byť dosiahnutý mocou ani silou. Boh nepoužíva na presadenie svojich plánov donucovanie ani nátlak. Želá si, aby k nemu mali všetky stvorené bytosti otvorený a úprimný vzťah založený na dôvere a láske. Skutočná láska sa nedá vynútiť ani prikázať. Láska je totiž odpoveďou na prejavenu lásku.

Poznať Boha znamená milovať ho. Každý človek môže prežívať úzke spoločenstvo s Bohom, pokiaľ spozná jeho pravú povahu. A takéto poznanie mohla priniesť len jediná bytosť vo vesmíre. Iba Ježiš, ktorý pozná hlbokú lásku svojho Otca, ju v plnej miere mohol predstaviť všetkým ostatným.

Plán záchrany ľudstva nebol stanovený dodatočne, existoval už pred pádom Adama a Evy. Boh nestvoril zlo a nechcel jeho existenciu. Všetkým stvoreným bytostiam dal slobodnú vôľu. Ak by ju zneužili, narušili by tým súlad, ktorý vo

vesmíre panoval. Boh predvídal vznik hriechu, a preto pripravil plán záchrany zo stavu odlúčenia a núdze. Už dávno prisľúbil svojho jedinečného Syna, „aby nikto, kto v neho verí, nezahynul, ale mal život večný“.

Vo svojom sebecke sa satan považoval za nenahraditeľného, túžil po výnimočnosti a úcte, chcel sa stať bohom. Oproti tomu Ježiš, predchnutý nesebeckou láskou, nedbal na slávu a česť, ktoré mu boli v nebesiach vzdávané. Stal sa ľudskou bytosťou, stal sa jedným z nás.

Dobrovoľná obeť

Ježiš mohol zostať v prítomnosti Boha Otca v krásnom prostredí nebies, uctievaný a oslavovaný anjelmi. Zostúpil však z nebeského trónu, aby priniesol svetlo pravého poznania Boha a navrátil život nášmu chmúrnemu svetu.

Keby sa zjavil vo svojej nebeskej podobe, ľudia by nemohli zniesť žiaru jeho slávy. Narodil sa preto v ľudskom tele, aby mohol žiť medzi nami. Jeho božstvo bolo zastreté človečenstvom. Jeho neviditeľná nebeská sláva bola skrytá za viditeľným ľudským telom.

Ježiš žil medzi ľuďmi, a preto rozumie nášmu trápeniu a chápe naše problémy. Všetci sa môžu presvedčiť, že je priateľom chybujuúcich ľudí. V každom jeho púcení, zaslúbení a čine môžeme vidieť „Boha s nami“.

Satan, padlý Lucifer, predstavuje Boží zákon lásky ako zákon obmedzení, ktorý sa nedá dodržať. Boha obvinil zo zodpovednosti za hriech Adama a Evy a za všetko utrpenie, ktoré sa od tej doby na svete odohralo. Ovpľyňuje zmýšľanie ľudí takým smerom, aby dôvod existencie utrpenia a smrti videli v Bohu. Zastiera tým pravú skutočnosť, že len on sám je pôvodcom zla, smrti a všetkého utrpenia na svete.

Ježiš prišiel medzi nás, aby satanovu lož odhalil. Svojím čistým a nesebeckým životom preukázal dobrotu Božích zákonov, ktorých zachovávanie prináša človeku požehnanie. Aj Ježiš čelil všetkým skúškam a pokušeniam, ktorým sú vystavení ľudia, vždy však zostal Bohu verný.

Konal dobro, pomáhal biednym a zvestoval pravdu o Bohu. Ježišov život bol dôkazom, že Adam s Evou mohli Božie slovo zachovať. Rozhodli sa však žiť svojvoľne, nezávisle na svojom Stvoriteľovi. Neuvedomili si, že tým odrážajú satanov sebecký postoj, túžbu po nezávislosti a sebavyvýšení. Odlúčili sa od Zdroja života a časom zomreli. Všetci ich potomkovia žijú v prostredí vzbury proti Bohu.

Ježiš opustil nádherné prostredie nebies, aby sa stal človekom, ktorého charakter zrkadlí pravý opak charakteru satana. Ježišovo poslanie bolo naliehavé – prišiel, aby sa obetoval pre záchranu ľudí. Vďaka jeho obeti ľudia znovu získajú večný život.

Realita nového života

Vlastným životom a smrťou Ježiš dosiahol viac než len obnovu škôd, ktoré spôsobil hriech. Satan sa snažil navždy oddeliť ľudstvo od Boha. Vďaka Ježišovi sme však teraz s Bohom spojení pevnejšie, napriek rozhodnutiu Adama a Evy. Ježiš sa stal človekom a tým svoj život naveky spojil s ľuďmi.

Boh „tak miloval svet, že dal svojho Syna“ ľuďom naveky. V Ježišovi sa zjednocuje rodina Zeme s rodinou neba. Ako „Syn človeka“ sa teraz spolupodieľa na vláde vesmíru. Len čo sa naplní zaslúbenie o jeho návrate, uvidíme ho tvárou v tvár. Ježišovým životom na Zemi je obhájená Božia vláda nad vesmírom. Satanove obvinenia sa ukázali ako falošné, jeho zlé zámery sú už celému vesmíru zrejmé. Čoskoro bude zlo so všetkými jeho tvorcami zničené a ľudia budú po celú večnosť žiť v bezpečí. Už nikdy sa nebude opakovať vzbura proti Bohu, už nikdy nepovstane hriech.

Plán záchrany ľudí sa čoskoro dokončí. Naša planéta, na ktorej sa odohráva boj medzi dobrom a zlom, bude vyvýšená nad všetky ostatné. Túto Zem, na ktorej žil, trpel a zomrel Kráľ slávy, Boh premení do pôvodnej podoby. Na krásnej novoutvorenej krajine bude žiť Ježiš so svojím ľudom.

Po celú večnosť budú zachránení ľudia šťastne žiť v prítomnosti svojho Boha. Budú ho chváliť a oslavovať za dar lásky presahujúci naše chápanie – za Immanuela, „Boha s nami“.

Na zamyslenie:

1. Ako nám Ježiš zjavil Boží charakter?
2. Aký je hlavný princíp Božej vlády nad celým vesmírom?
3. Vypovedá príroda o Božom zákone lásky?
4. Akým spôsobom Ježiš ukázal, že satan zámerne klamal, keď obvinil Boha zo zodpovednosti za hriech a utrpenie na svete?
5. Čo Ježiš dosiahol svojím životom a smrťou?
6. Prečo sa už nikdy vo vesmíre nebude opakovať vzbura proti Bohu?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 1,21.23; Jn 1,1–5; Jn 1,18, Jn 3,16; Kol 1,15.16; Ez 28,12–19; Iz 14,12–15; 1Jn 4,8.19; Rim 5,8; Zj 1,8

2. kapitola

Izraelský národ

*„Do svojho vlastného prišiel, ale jeho vlastní ho neprijali.“
(Evanjelium podľa Jána 1,11)*

Viac ako tisíc rokov židovský národ očakával príchod zaslúbeného Záchrancu, Mesiáša. Bola to jeho najväčšia nádej. V piesňach a prorockých, pri bohoslužbách v domovoch i v chráme si ľudia pripomínali jeho meno, moc a zaslúbenia.

Boh vyvolil a vyzval Izraelčanov k tomu, aby medzi národmi zachovávali znalosť Božieho zákona, symbolov a prorockých poukazujúcich na príchod Mesiáša. Prial si, aby sa stali požehnaním pre celý svet. Na Božiu výzvu odišiel Abrahám z mesta Úr pri rieke Eufrat a putoval na rôzne miesta v Mezopotámii. Jozef svedčil o pravom Bohu v starobyľom Egypte, Daniel hlásal pravdu o Bohu na babylonskom dvore. Židovský národ mal poznanie o Bohu odovzdávať ďalším národom. Všetci ľudia na svete sa tak mali dozvedieť o jedinom a pravom Bohu v nebesiach, o jeho láske k ľuďom a zámere s našou planétou.

Boh zaslúbil Abrahámovi, že vďaka jeho pevnej viere obdržia požehnanie ľudia všetkých národov. Rovnaké zaslúbenie bolo dané tiež Hebrejom, Abrahámovým potomkom. Izraelčania sa však od svojho poslania nechali zviešť. Od chvíle, kedy vstúpili do Kanaánskej zeme v Mezopotámii, nedbali na Božie prikázania a nasledovali životný štýl pohanských národov. Boh k nim posielal prorokov, aby im ukázal dôsledky ich nevery a priviedol ich späť k pôvodnému poslaniu, ale márne. Ostatné národy ich časom ovládli. Hoci Izraelčania svoje činy ľutovali a opäť Boha nasledovali, pocit previnenia netrval dlho.

Vďaka vernému nasledovaniu Boha by sa stali najobdivovanejším národom sveta, ku ktorému by všetci vzhládali s úctou. Avšak pre ich vzpurnosť a neveru musel byť plán záchrany uskutočnený prostredníctvom ťažkostí a utrpení.

V priebehu dejín bol izraelský národ dobytý Babylonom a následne rozprášaný do mnohých krajín. V čase súženia začalo veľa Židov znovu Boha uctievať a odovzdávať jeho posolstvo svetu. Mnoho úprimných ľudí vyznávajúcich pohanské náboženstvo sa tak dozvedelo o pravom Bohu a uverilo v zaslúbeného Mesiáša.

Židovskí vyhnanci, ktorí verili Bohu a žili v súlade s jeho vôľou, boli veľakrát v pohanských krajinách ponižovaní, prenasledovaní a väznení. Niektorí z nich zomreli násilnou smrťou, pretože odmietali účasť na pohanských rituáloch a sviatkoch. Mnohokrát ich priviedli pred vladára, kde vydali svedectvo o Bohu. Niektorí vládcovia pritom uznali najvyššiu moc a postavenie Boha židovských zajatcov.

Izraelčanom bolo po dlhej dobe zajatia dovolené vrátiť sa späť do ich krajiny a znovu vybudovať mesto Jeruzalem. Navrátilci došli k presvedčeniu, že po toľkých vpádoch cudzích národov na ich územie majú nádej na prosperitu a pokojný život len vtedy, ak budú dodržiavať Božie nariadenia. To však nebola poslušnosť založená na láske k Stvoriteľovi – boli vedení sebeckými motívmi. Uctievali Boha preto, aby ich národ urobil silným a neporazitelným. Namiesto toho, aby svetu odovzdávali pravé poznanie Boha, stránili sa ostatných národov pod zámenkou vyhnúť sa pokušeniu, nesprávnym náukám a modlárskeym zvykom.

Použili Božie nariadenie dané Mojžišovi, zakazujúce spájať sa s pohanmi, a zneužili ho ako výhovorku na postavenie pomyslenej steny, ktorá ich oddeľovala od ostatných národov. Židia považovali mesto Jeruzalem za nebo a túžili po veľkosti a moci svojho národa. Nepriali si, aby Boh preukázal priazeň ktorémukoľvek inému národu.

Formálne náboženstvo

Po návrate z babylonského zajatia Izraelčania budovali po celej krajine synagógy, v ktorých uctievali Boha a kde kňazi a náboženský učitelia vyučovali Božie slovo. Otvárali sa i školy s výučbou náboženstva, umenia a vedy. Tie sa však čoskoro odchýlili od svojho pôvodného zámeru. Tiež sa do bohoslužby postupne vmiešalo veľa pohanských zvykov, s ktorými sa Izraelčania zoznámili vo vyhnanstve.

Dôsledkom povrchného uctievania Boha bolo zastretie pravého významu obradov v chráme. Bol to Ježiš, kto ich ustanovil. Jednotlivé predmety a úkony vykonávané v chráme boli symbolom jeho služby ľuďom. Živé a duchovne povznášajúce bohoslužby sa časom stali formálnymi a ľudia sa začali viac spoliehať na samotné obrady a obete v nich prinášané než na Boha. Keď si kňazi a rabíni uvedomili, že sa vytráca pravý význam nariadenia obradov a bohoslužieb, chceli ich zmysel ochrániť tým, že k nim pridávali svoje ďalšie pravidlá. Čím viac pravi-

diel a nariadení však ľudia mali, tým viac do ich konania prenikalo zákonníctvo, a tým menej sa u nich prejavovala láska k ľuďom i k Bohu. Považovali sa za svätých, ale ich srdcia boli naplnené náboženskou pýchou a pokrytectvom.

Pro tieto podrobné a mnohokrát zbytočné nariadenia sa stalo nemožným zachovávať Boží zákon. Všetci tí, ktorí si priali verne nasledovať Boha a snažili sa dodržiavať rabínske nariadenia, trpeli. Vo svojom srdci nenachádzali pokoj a stále ich prenasledovali výčitky svedomia.

Ľudia boli nešťastní. Satan jasal, pretože sa mu darilo uskutočňovať svoj zámer. Úspešne miatol tých, ktorí chceli porozumieť Božej povahe. Náboženstvo Izraela bolo stále viac formálne a neznesiteľné. Satan dúfal, že všetci prijmu jeho tvrdenia o neprimeranosti Božích požiadaviek a o tom, že nie je možné ich zachovávať. Všade rozhlasoval, že ani Izraelčania nie sú schopní Boží zákon dodržať.

Očakávanie Mesiáša

Aj napriek tomu, že Izraelčania očakávali zaslúbeného Mesiáša, nechápali jeho skutočné poslanie. Nemysleli na svoje vyslobodenie z otroctva hriechu, ale chceli byť oslobodení z područia Rimanov. Vzhliadali k Mesiášovi ako k hrdinovi a dobyvateľovi, ktorý vyženie Rimanov z ich krajiny a z izraelského národa vytvorí najvplyvnejší národ sveta. Na príchod pravého Mesiáša tak neboli pripravení a nakoniec ho odmietli.

V čase Ježišovho narodenia vládlo v izraelskom národe následkom rímskeho útlaku značné napätie. Rozpory medzi rôznymi židovskými náboženskými a politickými skupinami sa priestrovali. Židia síce mali svoju vlastnú vládu, ale skutočná moc patrila Rimanom, ktorí si dokonca vyhradili právo menovať alebo odvolať židovského veľkňaza. Úrad veľkňaza bol často získavaný podvodom, úplatkami či násilím. Židovskí kňazi sa stali podplatiteľní a konali nemorálne. Zvyšok moci, ktorú ešte mali, často zneužívali na svoje sebecké záujmy.

Obyčajní ľudia trpeli. Museli sa podriaďovať mnohým požiadavkám kňazov a ešte odvádzať Rimanom vysoké dane, čo viedlo k všeobecnej nespokojnosti a častým vzburám. Ľudia sa stávali chamtivými, nemali záujem o duchovné veci a na presadenie svojich záujmov neváhali použiť aj násilie.

Zúfalý ľud i predstavitelia národa vzhliadali ku dňu, kedy sa objaví Mesiáš a obnoví izraelské kráľovstvo. Pri čítaní Písma prehliadali miesta ukazujúce na prostú a pokornú povahu Mesiášovho prvého príchodu a uvažovali len nad textami hovoriacimi o majestátnosti a sláve Ježišovho druhého príchodu. Rozum im zatemnila pýcha. Výklad prorociev si upravili tak, aby vyhovoval ich sebeckým predstavám a plánom.

Na zamyslenie:

1. *Aký mal Boh pôvodný zámer s izraelským národom?
Ako tento zámer naplnili Abrahám a Daniel?*
2. *Prečo Izraelčania nerešpektovali Božie prikázania
a nasledovali životný štýl pohanských národov?*
3. *Z akých pohnútok dodržiavali Izraelčania Božie nariadenia
po návrate z vyhnanstva do vlasti?*
4. *Ako satan zmalomyselňoval ľudí, ktorí chceli verne nasledovať Boha?
Čo spôsobilo, že sa z náboženstva stalo neznesiteľné bremeno?*
5. *Izraelčania si výklad prorocstva o Mesiášovi upravili tak,
aby vyhovoval ich sebeckým predstavám a plánom.
Môže podobné nebezpečenstvo hroziť aj nám v dnešnej dobe?*

Biblické texty k tejto téme:

Gn 12,2.3; Gn 41,38–41; Dan 2,46.47; Dt 4,5.6; Dt 26,19; Dt 28,10; Iz 56,7

3. kapitola

V pravý čas

*„Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna.“
(List Galaťanom 4,4)*

Prvé zaslúbenie o príchode Mesiáša bolo dané v záhrade Eden. Adam s Evou sa tešili na jeho naplnenie. S nádejou v srdci očakávali narodenie svojho prvého syna. Dúfali, že práve toto dieťa bude zaslúbený Záchranca. Adam, Eva, ich deti i vnúčatá žili a zomreli, a Mesiáša nevideli. Zaslúbenie sa odovzdávalo všetkým generáciám od Henocha po Abraháma, Izáka a Jozefa. Prorok Daniel dostal od Boha videnie, v ktorom bol určený čas Ježišovho prvého príchodu, ale nie každý mu porozumel. Ubiehali stáročia a mnohí si kladli otázku, či sa daný slub niekedy naplní.

S rovnakou presnosťou ako pohyby hviezd a planét na obežných dráhach sú však uskutočňované tiež Božie plány. Nemožno ich urýchliť ani oneskoriť. V nebi bola ustanovená chvíľa, kedy sa mal Ježiš narodiť v Betleheme.

Boh viedol udalosti tak, aby sa celý svet dozvedel o zaslúbenom Záchrancovi. Mnoho národov bolo zjednotených pod jednou vládou, používal sa jeden svetový jazyk.

Židia z celého sveta pravidelne prichádzali do Jeruzalema na každoročné slávnosti. Keď sa po ich skončení vracali domov, šírili správu o Mesiášovi v rôznych krajinách.

V onej dobe strácala väčšina príslušníkov mnohých národov vieru vo svoje pohanské náboženstvá. Cítali sa unavení nehodnovernými príbehmi bájok a mýtov a hľadali náboženstvo, ktoré by ich duchovne naplňovalo. Aj keď sa zdalo, že Božie slovo zo sveta vymizlo, mnohí túžili po poznaní pravého Boha. Chceli sa dozvedieť pravdu o tom, čo sa deje s človekom po smrti a či je možné žiť večne.

Túžba po zmysle života

Mnohí Izraelčania v nasledovaní Boha zlyhali. Nežili podľa Božej vôle a nešírili poznanie o Bohu ostatným národom. Pre veľkú väčšinu ľudí bola smrť tajomstvom, neistotou a beznádziejou. Túžili po tom, aby im na ich otázky niekto odpovedal a ich životu dal zmysel a nádej.

Príchod Mesiáša predpovedali aj ľudia, ktorí nepatrili k židovskému národu. Úprimne hľadali pravdu a Boh im daroval také poznanie, ktorému mohli porozumieť. Ich poslanstvo zažiarilo ako hviezdy na nočnej oblohe, pretože v pohanском svete prinášalo nádej tisícom ľudí.

Starozákonné spisy boli po mnoho storočí dostupné aj v gréčtine. Grécky sa hovorilo po celej Rímskej ríši, a preto sa mohli ľudia oboznámiť s Božím slovom. Poslanstvo o príchode Mesiáša tak bolo šírené v mnohých pohanských národoch.

Niektorí príslušníci týchto národov rozumeli prorocktám Písom o Mesiášovi lepšie ako samotní židovskí kňazi. Chceli sa dozvedieť viac o Božích zákonoch, sviatkoch a obradoch Božieho ľudu. Židia sa však vďaka svojim predsudkom cudzincom vyhýbali, ako to len bolo možné. Musel prísť nový Učiteľ, Mesiáš, aby všetko potrebné vysvetlil.

Pán Boh sa vždy prihovárал prostredníctvom krásy prírody, prostredníctvom svojich prorokov a verných náboženských vodcov. Nadišiel však čas, kedy mal sám Boží Syn predstaviť svojím životom a učením pravdu o Bohu a plán záchrany pre celý svet.

Medzi Izraelčanmi žili ešte stále ľudia, ktorí zostali Bohu verní. Očakávali splnenie zaslúbení daných ich predkom. Vedeli, čo hovorí Písmo o Mesiášovi: „Obdivuhodný radca, Mocný Boh, Večný Otec, Knieža pokoja“ príde zachrániť svoj ľud. Národná i duchovná sila Izraelčanov takmer vyhasla pod železnou nadvládou Rimanov. Bolo zrejmé, že Mesiáš sa zjaví už čoskoro. Väčšina očakávala statočného bojovníka a mocného kráľa, ktorý bojom vyslobodí Izrael a urobí z neho najmocnejší národ sveta.

Satanove zvody

Všeobecné očakávanie Záchrancu bolo namieste. Satan sa po celé stáročia snažil, aby planéta Zem zostala oddelená od Boha. Svojimi nepravosťami a klamstvami zvádzal ľudí k vzbure proti Bohu. Dúfal, že Boh stratí trpezlivosť a jeho láska k ľuďom vyhasne. Usiloval sa o to, aby sa Boh zriekol planéty Zem a jej obyvateľov navždy. Satan ľuďom bránil v poznaní pravdy o Bohu a časom sa zdalo, že jeho plán úplného ovládnutia sveta je takmer dokončený.

Boh však mal svojich verných nasledovníkov v každej generácii. Dokonca aj v pohanských národoch boli jedinci, prostredníctvom ktorých mohol pozdvihnúť ľudstvo z nesprávneho spôsobu života. Boží nasledovníci ale nikdy nemali ľahký život. Boli zosmiešňovaní a nenávidení, mnoho z nich zomrelo násilnou smrťou. Duchovná temnota, ktorou satan pokryl tento svet, sa stále prehlbovala.

Veľmi sa mu darilo odvádzať ľudí od pravého poznania Boha prostredníctvom falošných náboženstiev, ktoré prinášali len utrpenie a sklamanie. Za najväčšie satanovo víťazstvo možno považovať zvedenie Izraelčanov k pohanstvu.

Pohania uctievali výtvory svojich vlastných rúk. Stratili tým zo zreteľa Boha Stvoriteľa a upadali do čoraz väčšej skazenosti. To isté sa stalo aj Izraelčanom. Myšlienka, že je možné zachrániť sa svojimi vlastnými skutkami, je spoločná vo všetkých pohanských náboženstvách a filozofiách. Satanovým pôsobením sa tento pohľad na záchranu pre večnosť ujal tiež v židovskom náboženstve.

Ježišova odpoveď

Boh sledoval utrpenie a živorenie ľudí a s lútosťou si všímal, ako sa ľudia stávajú obeťami satanovho podvodu a krutosti. Prevládal v nich zmätok a beznádej. Ich životy smerovali do večnej skazy – do smrti, do noci bez svitania. Ľudské zmysly a túžby sa pôsobením zlých nadprirodzených síl stali zvrátenými a viedli ľudí k ponižujúcim a zahanbujúcim činom.

Keď Ježiš hľadel na svoje stvorenie na Zemi, bol veľmi smutný. Hriech zasiahol všetky oblasti života a zlo sa stalo súčasťou všetkých náboženstiev. Bez Božieho zásahu by ľudstvu nesvitla ani tá najmenšia nádej.

Ostatné svety s veľkým záujmom sledovali, ako bude Boh konať – očakávali, že Boh zem očistí od zlých ľudí. Božie konanie pozorne sledoval aj satan, ktorý chcel pokračovať v pláne skazy. K svojim zámerom však potreboval získať dôveru ďalších nebeských bytostí. Vyhlasoval, že princípy Božej vlády nepripúšťajú odpustenie. Ak by Boh ľudí zničil, ihneď by to satan využil ako dôkaz pravdivosti svojich tvrdení. Rozhlasoval by ich po celom vesmíre a rozšíril by tak vzburu proti Bohu na ďalšie svety.

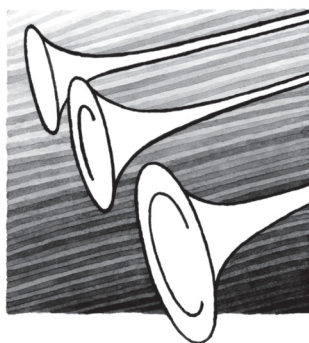
Avšak namiesto toho, aby Boh poslal svojho Syna zničiť Zem, poslal ho Zem zachrániť. Keď už sa zdalo, že satan víťazí, Boh zasiahol mocou a milosťou, ktoré neprestanú pôsobiť, kým sa plán záchraný nedokončí. Jediné Ježiš mohol ľuďom predstaviť pravdu o Bohu, aby pochopili Božiu lásku a zatúžili po večnom živote s Ním.

Na zamyslenie:

1. *Ako viedol Boh sled udalostí, aby sa celý vtedajší svet mohol dozvedieť o prichádzajúcom Mesiášovi?*
2. *Akým spôsobom sa Boh prihovárал k pohanským národom, aby aj ich pripravil na príchod Mesiáša?*
3. *Prečo sa stalo židovské náboženstvo podobným ostatným pohanským náboženstvám a filozofiám?*
4. *Ako sa satan snažil získať dôveru nebeských bytostí?*
5. *Akým spôsobom Izraelčania skreslili Boží obraz vo vtedajšej dobe? Môžu dnes kresťania robiť to isté?*

Biblické texty k tejto téme:

Gn 49,10; Nm 24,17; Dt 18,18; Sk 3,22; Ga 4,4; Ex 12,41

4. kapitola

Narodenie Ježiša

*„Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude radosťou pre všetkých ľudí.“
(Evanjelium podľa Lukáša 2,10)*

Kráľ celého vesmíru sa zriekol svojho postavenia v nebi a stal sa človekom. Vstúpil na našu Zem, aby žil v rovnakom prostredí ako my. Jeho nadprirodzená žiara bola neviditeľná, aby ho nikto nenasledoval kvôli nej. Ježiš nechcel byť atraktívny svojím zovňajškom, netúžil po sláve. Prial si, aby k nemu ľudia priťahovali jeho slová pravdy a lásky a aby poznali, že je Ten, o ktorom hovorí Písmo.

Anjeli žasli nad plánom záchrany ľudí. Boli zvedaví, ako tí, ktorí sa vydávali za Božích nasledovníkov, prijmu Božieho Syna, keď sa zjaví v ľudskej podobe.

Kňazovi Zachariášovi sa už skôr počas jeho služby vo svätyni zjavil anjel s oznámením skorého príchodu Mesiáša. Presne podľa jeho predpovede sa Zachariášovi narodil syn menom Ján. Bolo o ňom verejne vyhlásené, že bude mocne hlásať príchod Mesiáša a pripravovať ľud na stretnutie s ním. Avšak kňazi a väčšina ľudí v Jeruzaleme tomu nevenovali žiadnu pozornosť.

Anjeli nechápali, ako mohol ľud vyvolený k hlásaniu pravdy takúto udalosť opomenúť. Po mnohé stáročia Boh chránil židovský národ, aby sa stal svedkom Mesiášovho narodenia z pokolenia Abraháma a kráľa Dávida. Ľudia vôbec netušili, že deň jeho narodenia nadišiel.

Počas každodennej rannej a večernej bohoslužby kňazi obetovali na nádvorí chrámu baránka. Táto obeť symbolicky poukazovala na deň, kedy Ježiš ako Baránok Boží prinesie svojou smrťou záchranu ľudstvu.

O tom, že k tejto udalosti, najdôležitejšej v dejinách Zeme, už čoskoro dôjde, nevedeli ani kňazi, ani náboženský učitelia. Počas bohoslužieb vyslovovali formálne modlitby. Upúťovali pritom pozornosť na seba, aby urobili dojem na ostatných. Záležalo im hlavne na ich vlastnom postavení a majetku. Na príchod Mesiáša neboli pripravení.

Tiež väčšina izraelského národa sa zaujímala iba o to, z čoho mohla mať úžitok alebo zisk; duchovné hodnoty jej boli ľahostajné. Z Ježišovho narodenia sa preto nemohla radosť. Skorý príchod Mesiáša očakávala len hrstka ľudí a práve k nim Boh poslal svojich anjelov s radostnou správou.

Anjeli sprevádzali Jozefa a Máriu z ich bydliska v Nazarete do Betlehema. Rímsky cisár Augustus vydal nariadenie o sčítaní obyvateľov, na základe ktorého sa musel každý Izraelčan vydať do mesta, z ktorého pochádzal jeho rod. Týmto spôsobom získali Rimania prehľad o počte rodín a tiež o výnosoch z odvádzaných daní.

Boh bdie nad všetkými udalosťami. Cisárske nariadenie bolo súčasťou plánu, podľa ktorého mala Mária prísť do Betlehema v pravý čas. Pochádzala z rodu kráľa Dávida, a preto musela cestovať do Dávidovho mesta, Betlehema, a tam sa nechať zapísať. Mnoho rokov predtým predpovedal prorok Micheáš, že sa Mesiáš narodí v Betleheme. Vďaka danému nariadeniu sa proroctvo naplnilo.

Jozef s Máriou prišli do mesta spolu s mnohými ďalšími pútnikmi. Nikto si ich nevšimol, nikto sa o nich nezaujímal. Boli unavení a bez prístrešia. Chodili z jedného konca mesta na druhý a hľadali miesto na prespanie. V preplnenom hostinci bolo obsadené, a tak nakoniec našli útočisko v chlieve.

Ľudia nič netušili, ale nebesia tento okamih očakávali s radosťou. Oblohu nad betlehemskými pahorkami zaplnili anjeli a čakali na znamenie prinášajúce radostnú správu celému svetu. Keby poprední muži izraelského národa skutočne očakávali príchod Mesiáša, mohli sa pripojiť k ľuďom oslavujúcim narodenie Ježiša. Boli však úplne opomenutí. Namiesto nich Boh vyhľadal tých, ktorí mu boli verní a žili podľa jeho vôle.

Pastieri oviec

Na rovnakých pastvinách, kde kráľ Dávid ako chlapec pásol ovce, strážili pastieri v noci svoje stáda. Hovorili spolu o zaslúbenom Mesiášovi a modlili sa za skorý príchod potomka kráľa Dávida.

Náhle sa pred nimi objavil anjel a celá krajina sa rozžiarila odleskom Božej slávy. Veľmi sa naľakali, ale anjel ich upokojoval: „Nebojte sa! Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude radosťou pre všetkých ľudí, lebo v Dávidovom meste sa vám dnes narodil Spasiteľ, Kristus Pán.“

Keď si vypočuli túto správu, okamžite si predstavili dlho očakávaného kráľa – to On navráti ich národu moc a slávu. Konečne budú oslobodení od Rimanov!

Anjel vedel, že Ježiš je iný kráľ, než akého si predstavujú. Mal za úlohu pripraviť pastierov na prostý život Mesiáša a oznámiť im miesto jeho narodenia. „Ako ho spoznáte? Nájdete malé dieťa v plienkach, uložené v jaslach v chlieve.“

Z nebies preblesklo svetlo a doširoka ožiarilo kopce i roviny. V nočnom tichu sa rozliehala pieseň anjelov: „Sláva Bohu na nebi! Pokoj ľuďom na zemi! Boh zjavil lásku všetkým!“ Posolstvo tohto chorálu bude znieť po celej krajine až do konca času.

Náhle anjeli zmizli, svetlo zhaslo a pahorky okolo Betlehema sa opäť ponorili do tmy. Pastierov sa zmocnilo nadšenie. To, čo práve videli a počuli, ešte žiadny človek nikdy nezažil.

Dohodli sa: „Podme teda do Betlehema a presvedčme sa o tom, čo nám Boh prostredníctvom anjela oznámil.“ Rýchlo sa vydali na cestu a naozaj našli Máriu s Jozefom aj novorodeniatkom položeným v jaslach. Svoju radosť si nemohli nechať pre seba. Hneď ako odišli, rozprávali každému, koho stretli, čoho boli svedkami.

Nebesia a zem sú v dnešnej dobe rovnako blízko ako onej noci, keď pastieri počuli spev anjelov. Boh má o ľudstvo rovnaký záujem aj dnes. Ak žijeme v súlade s jeho vôľou, Boží anjeli nás sprevádzajú pri všetkom, čo robíme.

O udalostiach, ktoré sa tejto noci stali v Betleheme, ľudia už nikdy neprestanú rozprávať. Je ťažké vystihnúť hĺbku lásky, ktorú nám Boh prejavil. Svojím narodením na Zemi Ježiš vymenil nebeský trón za jasle a spoločenstvo anjelov za zvieratá v maštali. Bol to však len začiatok jeho poníženia.

Pre Syna Božieho by bolo pokorujúce už to, keby na seba vzal ľudskú podobu v čase, keď boli Adam s Evou dokonalí a bez hriechu. Čo pre nás urobil, je však ohromujúce. Prijal človečenstvo oslabené hriechom, ktorý pôsobil po niekoľko tisíc rokov. Ako všetci potomkovia Adama a Evy musel žiť so sklonmi k slabostiam, ktoré zdedil po svojich predkoch. Ježiš prišiel, aby prežíval rovnaké problémy, bolesti a pokušenia ako my, aby nám ukázal život človeka úplne odovzdaného Bohu, život bez hriechu.

Satan nenávidel Ježiša dávno predtým, než bol Bohom vyhostený z neba. Pretrváva v ňom zášť k Božiemu zaslúbeniu záchrany ľudí, pretože planétu Zem považuje za svoje vlastníctvo. Boh na ňu poslal svojho Syna ako bezbranné dieťa, aby sa stretol s nástrahami života ako každý obyčajný človek. So satanom sa Ježiš stretol v ľudskom tele. Boh tak podstúpil riziko Ježišovho možného podľahnutia satanovým vplyvom, čím by bol celý plán záchrany ľudstva zmarený.

Každý zodpovedný otec má strach o svoje deti. Pri pohľade do ich tváří si uvedomuje, ako sú bezbranné. Doliehajú na neho starosti z nebezpečenstiev, s ktorými sa deti v živote stretnú, a túži ich ochrániť pred zlom a pokušením.

Boh vedel, že sa jeho jediný Syn stretne na Zemi s obrovskými nebezpečenstvami, dopustil to však kvôli našej večnej záchrane. Láskavý a dobrotivý Boh tým vyjadril lásku, ktorá prevyšuje naše chápanie a naplňa úžasom i anjelov v nebi.

Na zamyslenie:

1. Čím nechcel, a naopak, čím chcel Ježiš upútať pozornosť ľudí?
2. Čo nemohli pochopiť anjeli v túto pre ľudí tak významnú dobu?
3. Prečo sa zjavili anjeli pastierom, a nie spoločensky významným ľuďom?
4. Čo pre nás znamená výrok „Nebesia a zem sú v dnešnej dobe rovnako tak blízko ako onej noci.“?
5. Ježiš prišiel na tento svet nespoznaný.
Ako by k nemu ľudia pristupovali, keby vedeli, kým je?

Biblické texty k tejto téme:

Lk 2,1–20; Mich 5,2; Ž 112,4; Jn 3,16; 1Jn 4,10

5. kapitola **Zasvätenie**

*„Lebo chlapec sa nám narodil, daný je nám syn.“
(Izaiáš 9,5)*

Štyridsať dní po Ježišovom narodení odišiel Jozef s Máriou do Jeruzalema. Podľa Božieho nariadenia prinášali všetky židovské rodiny do chrámu svojich prvorođených synov. Prichádzali tam zároveň s obeťou, ktorou sa vyjadrovalo poďakovanie za požehnanie narodenia dieťaťa.

Matka dieťaťa mala priniesť ročného baránka a mladého holuba alebo hrdličku. Ak boli rodičia chudobní, mohli obetovať len dva holuby alebo dve hrdličky. Každé obetované zviera muselo byť bez chyby, pretože bolo symbolom dokonalej obete Mesiáša.

Zasväcovanie prvorođených Bohu má svoj počiatok už v dávnych dobách. V židovských rodinách bol prvorođený syn z vďačnosti za Božiu záchranu zasvätený Bohu a jeho službe. Prinesenie malého Ježiša do chrámu bolo veľkou udalosťou. Je také smutné, že kňaz vykonávajúci tento obrad vôbec netušil, kým toto dieťa je. Slávnosť zasvätenia prvorođených vykonával každý deň. Ak neprišla bohatá alebo vysoko postavená rodina, nevenoval dieťaťu prílišnú pozornosť. U Jozefa a Márie bolo zrejmé, že nie sú ani bohatí, ani vplyvní. Ich prosté oblečenie poukazovalo na to, že prichádzajú z Galiley, a predložili len obeť chudobných.

Kňaz vykonal predpísaný obrad. Vzal dieťa do rúk a pred oltárom ho pozdvihol nahor. Potom ho odovzdal späť Márii a zapísal meno „Ježiš“ do listiny prvorođených synov. Netušil, že dieťa, ktoré drží v náručí, je nebeský Kráľ, Mesiáš.

Mojžišovi sa Ježiš predstavil ako „JA SOM“. Zjavil sa v oblačnom a ohnivom stĺpe, keď Izraelčanov viedol púšťou z Egypta do Palestíny. Po celé stáročia o ňom proroci hovorili ako o Dávidovom potomkovi, jasnej hviezde, túžbe všetkých ná-

rodov. Bol jedinou nádejou pre záchranu ľudí. Pri tomto jednoduchom obraze v chráme bol Syn Boží zasvätený poslaniu, ktoré prišiel vykonať. Kňaz nevidel, ani netušil niečo zvláštne, niektorí však v dieťati Mesiáša spoznali.

Simeonova predpoveď

Náhle vstúpil do chrámu starec Simeon, ktorého viera, vládnuť a oddanosť Bohu boli všetkým dobre známe. Boh mu povedal, že nezomrie, kým neuvidí Mesiáša. Pri pohľade na chudobnú rodinu zasväcujúcu svojho prvorodeného syna prehovoril Duch Svätý k jeho srdcu. Na veľké prekvapenie kňaza vzal Simeon dieťa z Máriinho náručia a pozdvihol ho hore. S radosťou, ktorú ešte nikdy nezažil, povedal: „Pane Bože, ďakujem ti, že si splnil svoj sľub. Teraz môžem pokojne zomrieť, pretože som na vlastné oči videl Spasiteľa, ktorého dávaš celému svetu. Všetkým bude svetlom a Izraelu slávou.“

Jozef s Máriou sa Simeonovým slovám divili. Potom im tento starý muž požehnal a Márii ešte povedal: „Hľa, tento je určený mnohým v Izraeli na pád a na povstanie i na znamenie, ktorému budú odporovať, a tvoju vlastnú dušu prenikne meč, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc.“

Vtom k nim prišla prorokyňa Anna a potvrdila Simeonove slová. Aj ona prežívala veľkú radosť a vďačne ďakovala Bohu, že jej umožnil uvidieť Mesiáša.

Obidvaja čítali s pokorou a modlitbou proroctvo týkajúce sa Mesiáša. Pri štúdiu Písma otvorili svoje srdcia Bohu. Kňazi a vládcovia Izraela poznali rovnaké proroctvá, ale tomuto poznaniu nechceli prispôbiť svoj život. Ich duchovné vnímanie bolo preto otupené. Nerozpoznali zázrak, ktorý sa stal pred ich očami.

Niečo podobné sa deje aj v dnešnej dobe. Kresťania si často vôbec nevšímajú závažné udalosti, ktoré Biblia predpovedá a ktoré sa odohrávajú okolo nás. Mnohí náboženský predstavitelia hovoria o Ježišovi ako o historickej osobe, opomínajú jeho terajšiu službu v nebesiach a slávny skorý príchod. Zanedbávajú aj jeho výzvu ku skutočnej pomoci chudobným a trpiacim. Ľudia preto Ježiša neprijímajú o nič ochotnejšie ako pred dvoma tisícami rokov.

Pri pohľade na svoje dieťa si Mária znovu spomenula na slová pastierov v Betleheme. Ich aj Simeonovo posolstvo ju naplnilo radosťou a nádejou. V myšlienkach ju teraz sprevádzal text proroka Izaiáša: „Lebo chlapec sa nám narodil, daný je nám syn, na jeho pleciach bude spočívať vláda a jeho meno bude Obdivuhodný radca, Mocný Boh, Večný Otec, Knieža pokoja.“

Máriina nádej

Mária vzhliadala ku dňu, kedy sa jej syn ujme kraľovania nad Izraelom. Nebrala do úvahy utrpenie, ktoré na neho čaká. Simeonove slová predpovedali Ježišov ťažký život. Jeho slovami „a tvoju vlastnú dušu prenikne meč“ chcel Boh Máriu pripraviť na strasti, ktorými bude musieť ako Ježišova matka prejsť.

Simeonovo proroctvo tiež oznamovalo, že Ježiš „je určený mnohým v Izraeli na pád a na povstanie i na znamenie, ktorému budú odporovať“. Toto proroctvo bolo naozaj znamením pre Izraelčanov. Je ale tiež upozornením aj pre každého z nás, že sa pre naše dobro máme s Božou pomocou zriecť svojho sebeckého „JA“, aby sme mohli začať žiť novým životom s Pánom Ježišom. Niektorí Izraelčania si uvedomili a prehodnotili svoje nesprávne predstavy o Mesiášovi, oveľa viac ich však zostalo zaslepených.

Simeonove slová sa naplnili. Ježišov príchod ukázal zmýšľanie mnohých ľudí. Jeho život odhalil spôsob uvažovania všetkých – od Stvoriteľa až po knieža temnoty. Satan opisoval Boha ako sebeckého, náročného a nepravdickeho vládcu, ale Boží dar, Ježiš Kristus, ukázal pravú Božiu povahu. Boh síce neznesie zlé konanie, ale jeho láska k hriešnikom je oveľa silnejšia.

Rozhodnutie

Satanove myšlienky a plány sa plne odkryli na golgotskom kríži, kde sa stretlo jeho sebeckto s láskou Stvoriteľa. Ježišov život bol požehnaním pre celý svet. Satan sa chcel Ježiša za každú cenu zbaviť a usiloval sa o jeho smrť; tým ukázal hĺbku svojej nenávisti. Úplne jasne vyšlo najavo, že od začiatku bolo cieľom jeho vzbury zvrhnutie Boha z vesmírneho trónu a zničenie Ježiša.

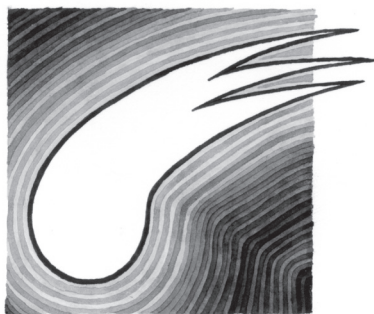
Od jaslí až po golgotský kríž je Ježišov príklad výzvou k nesebeckému a obetavému životu. Ježiš prišiel ľuďom predstaviť Boha. Jeho posolstvo lásky a pozvanie k večnému životu privádza každého človeka k rozhodnutiu. Úprimní a hľadajúci ho prijímajú, sebeckí a ľahostajní ľudia ho odmietajú. Svojím postojom k Ježišovi každý ukazuje, na akú stranu sa vo veľkom spore medzi dobrom a zlom pridáva.

Na zamyslenie:

1. *Prečo boli prvorodení synovia zo židovských rodín zasväcovaní Bohu?*
2. *Ako mohol Simeon vedieť, že je malý Ježiš zaslúbeným Mesiášom?*
3. *Pri Ježišovom zasvätení väčšina ľudí nepoznala zázrak, ktorý sa stal pred ich očami. Môže hroziť aj nám nebezpečenstvo slepoty pri pohľade na udalosti, ktoré sa odohrávajú okolo nás?*
4. *Ježišov príchod odhalil skutočnú povahu mnohých – od Stvoriteľa až po knieža temnoty. Čo nám tento Boží dar prezradil o pravej povahe Boha?*
5. *Čo bolo od samého počiatku cieľom satanovej vzbury proti Bohu?*

Biblické texty k tejto téme:

Lk 2,31–38; Iz 9,1–5; Iz 11,1–5; 1 Pt 1,19; Ex 5,2; Ex 13,2

6. kapitola

Mudrci z východu

*„Vošli do domu, uvideli dieťaťko s jeho matkou Máriou.“
(Evanjelium podľa Matúša 2,11)*

Keď sa za dní kráľa Herodesa narodil v judskom Betleheme Ježiš, prišli do Jeruzalema mudrci z východu a pýtali sa: „Kde je ten práve narodený kráľ Židov? Videli sme jeho hviezdu na východe a prišli sme sa mu pokloniť.“

Títo mudrci z východu boli filozofi a učitelia, jedni z najbohatších a najvzdelanejších ľudí vo svojej krajine. Ostatní ľudia si vážili ich múdrosť, dobrosrdečnosť a čestnosť. Niektorí iní filozofi boli skôr mágovia podvádžajúci zo ziskuchtivosti prostý ľud.

Pri skúmaní hviezdnej oblohy boli mudrci nesmierne ohromení jej mnohovednosťou, hĺbkou a poriadkom. Dospeli preto k presvedčeniu, že existuje jej Stvoriteľ. Veľmi si práli dozvedieť sa o ňom viac, a tak začali študovať hebrejské Písma. Mali o nich povedomie, pretože v ich krajine kedysi sídlil prorok Balám, ktorý predpovedal úspech Izraela a príchod Mesiáša. Jeho slová sa po stáročia odovzdávali z generácie na generáciu.

Keď títo mudrci študovali starozákonné Písma, našli mnoho zaslúbení o Mesiášovi. Rozpoznali blízkosť jeho príchodu a uvedomili si, že Mesiáš zmení svet odhalením väčšieho poznania Boha.

Jednej noci videli na oblohe záhadnú žiaru, ktorá osvietila pahorky nad Jeruzalemom. Len čo žiara pohasla, objavila sa jasná hviezda. Nebola to ani stálica, ani planéta, ale zvláštna hviezda, ktorá každú noc jasne svietila na rovnakom mieste.

Táto „hviezda“ bola v skutočnosti zoskupením oslnivo žiariacich anjelov. To však mudrci nevedeli. Tušili ale, že má nejaký zvláštny význam, a preto sa radili s kňazmi a filozofmi a skúmali zvitky z dávnych čias. V Balámovom proroctve čítali: „Vychádza hviezda z Jáкова, povstáva žezlo z Izraela.“

Mudrci nadobudli presvedčenie, že záhadná hviezda je znamením príchodu zaslúbeného Vládcu. A Boh ich hľadanie pravdy odmenil. Vo sne im oznámil, aby sa vydali na cestu a našli práve narodeného Kráľa... V ich krajine bolo zvykom venovať čerstvo narodeným členom kráľovskej rodiny vzácne dary, a preto so sebou vzali tie najhodnotnejšie dary, ktoré mali.

Cesta nocou

Ak chceli mudrci nasledovať hviezdu, museli cestovať v noci. Počas mnohých hodín putovania si pripomínali zaslúbenie Písma. Pri každej zastávke na oddych si čítali zvitky a dochádzali k ešte silnejšiemu presvedčeniu, že ich vedie sám Boh. Nasledovali hviezdu ako viditeľné znamenie, ale ešte mocnejším znamením bol hlas ich srdca. Dlhá cesta ubiehala rýchlo, pretože išli s nádejou a radosťou.

Konečne dorazili do izraelskej zeme. Keď zostupovali z Olivovej hory k Jeruzalemu, hviezda sa nad chrámom zastavila a pomaly sa strácala z dohľadu. S ohromnou nedočkavosťou vošli do mesta. Predpokladali, že všetci budú hovoriť o narodení Mesiáša. Nech sa však na to pýtali kohokoľvek, nikto im nedokázal odpovedať. Dorazili až k chrámu a zistili, že ani tam nikto nevie o práve narodenom kráľovi. Boli prekvapení, lebo namiesto s radosťou sa na nich ľudia pozerali so strachom a s opovrnutím.

Dokonca ani samotní kňazi a učitelia Písom neprejavili o ich tvrdenia a otázky žiadny záujem. Pozerali sa na nich zvrchu ako na pohanov, nežidov, ktorí nie sú lepší ako nimi opovrhovaní Rimania a Gréci. V skutočnosti boli ale mudrci Bohu bližšie než kňazi zviazaní predsudkami a tradíciami.

Podozrenie kráľa Herodesa

Správa o príchode mudrcov z východu sa rýchlo šírila celým mestom. Ich hľadanie narodeného Mesiáša spôsobilo rozruch, ktorý sa doniesol až do paláca kráľa Herodesa. Zvesti o novom kráľovi Herodesa znepokojili. Pôvodom bol cudzinec a vedel, že ho ľud, ktorému vládne, nenávidí. Jeho jedinou istotou bola priazeň Rimanov. Keby sa teraz narodil právoplatný kráľ, mal by nárok na trón izraelského kráľovstva práve on.

Herodes sa domnieval, že sa kňazi spojili s cudzincami hľadajúcimi Mesiáša, aby tým povzbudili ľud a zvrhli ho z trónu. O svojom podozrení však nikomu nič nepovedal. Do paláca si zavolať kňaza a znalca Písíem a vypytoval sa ich na proctvá zmieňujúce miesto narodenia Mesiáša.

Poprední židovskí muži sa cítili urazení tým, že sa ich kráľ vypytuje na týchto pohanských cudzincov. Dávali Herodesovi najavo, že ich vôbec nezaujímajú cieľ návštevy mudrcov. To Herodesa rozzúrilo. Myslel si, že pred ním kňazi niečo skrývajú. Pohrozil im násilím a prikázal, aby mu presne odpovedali na otázky spojené s narodením Mesiáša.

Poukázali mu na slová proroka Micheáša: „Betlehem, nie si posledný v Judsku, z teba vyjde vojvoda, ktorý sa bude starať o môj ľud ako pastier o ovce.“

Po vypočutí proroctva sa Herodes tajne stretol s mudrcmi. Vnútorne bol rozúrený, ale pred cudzincami zachovával pokojnú a vlúdnu tvár. Spýtal sa ich, kedy sa hviezda objavila. Naoko sa radoval, keď mu povedali o narodení Mesiáša. Potom ich poslal do Betlehema a povedal: „Choďte a dôkladne zistite všetko o tom dieťati, a až ich nájdete, prídte mi to oznámiť; tiež sa mu pôjdem pokloniť.“ Oni kráľa vypočuli a vydali sa na cestu.

Židovskí kňazi vedeli o narodení Mesiáša viac, než dávali verejne najavo. Správa o anjeloch, ktorí sa zjavili pastierom, sa rozniesla po Jeruzaleme, ale rabíni ju pokladali za vymyslenú a nevenovali jej pozornosť. Sami sa mohli vydať najst práve narodeného Ježiša a mudrcov k nemu priviesť.

Ak by ľudia uverili správam pastierov a mudrcov, začali by pochybovať nad úlohou svojich vodcov. Vyšlo by najavo, že kňazi a učители Písíem nie sú jediní, ktorí poznajú pravdu pochádzajúcu od Boha. Pyšní a domýšľaví učители by sa nikdy nezmierili s tým, že by im pohanskí mudrci mali čo povedať. Hovorili, že je nemožné, aby ich Boh opomenul a aby hovoril k nevzdelaným pastierom alebo k pohanom. Židovskí vodcovia dali úplne jasne verejne najavo, čo si myslia o správach, ktoré znepokojili Herodesa a súčasne nadchli ľud v Jeruzaleme. Ani sa neobťažovali ísť do Betlehema a radšej hlásali, že správe o narodení Mesiáša veria iba nevzdelanci alebo fanatici.

To bol počiatok zavrhnutia Ježiša židovskými vodcami. Od tejto chvíle ich tvrdohlavá pýcha rástla do žiarlivej nenávisti. Kým Boh poskytoval svetlo pravdy ostatnému svetu, židovskí vodcovia pred ním zatvárali svoje srdcia.

Stmievalo sa, keď mudrci opúšťali Jeruzalem. Boli sklamaní prístupom a podivným správaním kňazov a zapochybovali, či ich skutočne viedol Boh. K ich veľkej radosti sa však znovu objavila jasná hviezda a zaviedla ich do Betlehema.

Skutočný Kráľ

U práve narodeného kráľa nenašli mudrci ani kráľovskú stráž, ani kňazov, učencov či predstaviteľov ľudu. Našli len malé dieťa v jaslach a jeho prostých rodičov. Mohlo by toto dieťa byť skutočne Tým, o kom sa píše v Písmach, Tým, kto pozdvihne Izrael a ktorého posolstvo sa rozšíri do celého sveta?

„Vošli do domu, uvideli dieťaťko s jeho matkou Máriou. Padli na zem a klaňali sa mu.“ Vedení Duchom Svätým v ňom spoznali Božiu prítomnosť a vierou ho prijali za svojho Mesiáša. Odovzdali mu svoje dary – zlato, kadidlo a drahocenný olej.

Účel cesty mudrcov bol splnený. Začali sa pripravovať na návrat do Jeruzalema, aby kráľovi Herodesovi oznámili, čo práve videli. Nenapadlo im, že by Herodes plánoval dieťaťu ublížiť. Sníval sa im však sen, v ktorom ich Boh dôrazne varoval, aby sa už k Herodesovi nevracali. Vydali sa teda späť domov inou cestou.

Jozef mal podobný sen, v ktorom mu anjel prikázal, aby rýchlo opustil Betlehem a vydal sa do Egypta. „Vstaň, vezmi dieťaťko i jeho matku a uteč do Egypta! Zostaň tam tak dlho, kým ti nepoviem.“ Jozef nestrácal čas a ešte za tmy spolu s Máriou a dieťaťom odišiel z mesta.

Boh povolal mudrcov, aby upútal pozornosť Izraelčanov k narodeniu Mesiáša. Otázky mudrcov v Jeruzaleme, Herodesova žiarlivosť, reakcia kňazov – to všetko viedlo mnohých ľudí k zamysleniu sa nad proroctvami o Mesiášovi. Uvažovali nad tým, že sa skutočne muselo odohrať niečo veľkolepé.

Satan bol odhodlaný Ježiša zničiť. Chcel zabrániť tomu, aby sa ľudia zoznámili s Božou pravdou. Všemohúci Boh však bdel nad svojím Synom a Jozefovi, Márii aj Ježišovi poskytol útočisko v Egypte. Mária s Jozefom použili dary mudrcov na pokrytie nákladov na cestu a pobyt v tejto cudzej zemi.

Herodesov rozkaz

Kráľ Herodes netrpezlivo očakával návrat mudrcov do Jeruzalema. Keď sa dlho nevracali, zmocnilo sa ho podozrenie. Pripadalo mu, že kňazi a učители Zákona proti nemu zosnovali plán a mudrcov varovali. Čím dlhšie čakal, tým bol zúrivejší. Keď sa mu nepodarilo docieľiť svoj zámer Išťou, rozhodol sa použiť silu. Na malom kráľovskom dieťati chcel Židom ukázať, čo sa stane, ak by chceli ohroziť jeho postavenie na tróne.

Vo svojom hneve poslal do Betlehema vojakov a nariadil im zabiť všetky deti vo veku do dvoch rokov. Smutné scény, ktoré sa v tomto mestečku odohrali, boli naplnením proroctva: „Čuj, v Ráme počuť nariekanie, prehorký plač. Ráchel oplakáva svojich synov, nedá sa potešiť pre svojich synov, lebo ich už niet.“

Keby bol židovský národ verný Bohu, Boh by ho pozorne chránil. Židia sa však nedržali Božích ustanovení a odmietli tak svoju jedinou ochranu pred zlom. Ľudia neštudovali Písma, aby sa z nich dozvedeli viac o Bohu a jeho vôli pre svoj život. Zamerali sa iba na niektoré proroctvá, ktoré predpovedali slávu pre Izrael a varovali pred vplyvom pohanských národov. Rozhlasovali, že Mesiáš príde ako kráľ a dobyvateľ a zničí ich pohanských nepriateľov.

Takéto výroky Židov vyvolávali u vládcov, ako bol Herodes, nenávisť ako k Židom samotným, tak k Mesiášovi. Ich postoj a neuvážené slová mali veľký vplyv na vyvraždenie detí v Betleheme. Satan sa pokúšal využiť pýchu Izraelčanov na záhubu Ježiša.

Herodesovo kruté vyváždzanie v Betleheme bolo jedným z jeho posledných činov. Krátko po zavraždení nevinných detí skončil Herodesov život hroznou smrťou. Keď zomrel, anjel oznámil Jozefovi, že sa môže so svojou rodinou vrátiť z Egypta späť. Jozef sa chcel usadiť v Betleheme, meste Dávidovom, lebo Ježiš bol dedičom Dávidovho trónu. Herodesovo územie bolo vtedy rozdelené na tri časti a v Judei, kde sa nachádzal Betlehem, vládol Herodesov syn Archelaus. Jozef sa obával, že sa Archelaus pokúsi ublížiť Ježišovi rovnako ako jeho otec.

Odišiel preto s Máriou na bezpečné miesto do galilejského Nazareta, kde predtým býval. Na tomto mieste Ježišovho detstva a dospievania sa naplnilo proroctvo, že bude nazvaný „Nazaretský“. Na území Galiley žilo oveľa viac cudzincov ako v Judei, ľudia sa tam nezaoberali len židovskými otázkami, a tunajší vládcovia nevenovali správam o Mesiášovi toľko pozornosti.

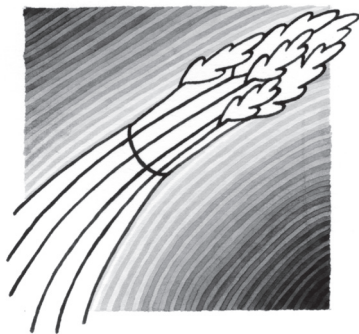
Pre malého Ježiša nebolo na tejto zemi žiadne miesto pokojné a bezpečné. Boh nemohol zveriť jeho ochranu len do rúk chybujúcich ľudí. Poslal svojich anjelov, aby ho sprevádzali a ochraňovali až do konca jeho poslania – pokiaľ nebude zabitý tými, ktorých prišiel zachrániť.

Na zamyslenie:

1. Z ktorých prameňov sa mudrci dozvedeli o Stvoriteľovi a o prichádzajúcom Mesiášovi?
2. Aké podozrenie sa zrodilo v Herodesovi, keď počul o mudrcoch?
3. Prečo kňazi a učitelia nechceli venovať pozornosť tomu, čo hovorili pastieri a mudrci?
4. Na čo boli použité dary mudrcov?
5. Prečo Boh neochránil židovské rodiny v Betleheme pred krviprelieváním, pri ktorom zahynuli nevinné deti?
6. Prečo bol Nazaret pre Jozefovu rodinu bezpečnejším miestom ako Judea?
7. Židia svojimi mnohými postojmi vytvárali u niektorých ľudí nenávisť, ktorá viedla k betlehenskému krviprelievaniu. Môžu byť aj kresťania zodpovední za nenávisť niektorých ľudí či národov voči nim a voči Pánu Bohu?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 2,1–23; Nm 24,17; Jer 31,15

7. kapitola **Ježišovo detstvo**

*„A Ježiš napredoval v múdrosti, veku a oblube u Boha i u ľudí.“
(Evanjelium podľa Lukáša 2,52)*

Ježiš vyrastal v chudobnej rodine v malom horskom meste Nazaret. Vyvíjal sa ako každé dieťa na tomto svete. S pribúdajúcim vekom bol telesne zdatnejší a duševne vyspelejší. Druhí si ho veľmi obľúbili a tiež Boh v ňom nachádzal zaľúbenie.

Na svoj detský vek bol Ježiš veľmi milý, neuveriteľne trpezlivý, zásadový, ohľaduplný a čestný. Vždy vedel rozlíšiť medzi dobrými a zlými vecami.

Mária pozorne sledovala Ježišov vývin. Všimala si dokonalosť jeho charakteru, správanie a prístup k životu. S radosťou podporovala synovu vnímavosť a túžbu po poznávaní nových vecí. Duch Svätý jej dával múdrosť k výchove človeka, ktorého otcom bol Boh v nebesiach.

V Ježišovej dobe bolo náboženské vyučovanie len formálne. Tradície sa stali dôležitejšími než samotné Písmo. Židovskí učitelia kládli dôraz na obrady a žiakov nevedli k princípom naozajstnej služby Bohu a k hlbšiemu porozumeniu jeho zákona.

Žiaci boli zahltení množstvom nepodstatných informácií a nemali pokoj ani čas na osobné stretnutia s Bohom. Nemohli tak počuť Boží hlas prihovárajúci sa ich srdcu. Ich myseľ bola odvádzaná od pravého Zdroja múdrosti. Vplyvom tohto vyučovania sa znižovala bystrosť mladých ľudí a obmedzoval sa ich obzor.

Malý Ježiš nenavštevoval školy zriaďované pri synagógach. Jeho prvým učiteľom bola matka. Od nej sa dozvedal o Bohu a nebeských zákonitostiach. Často citovala texty Písma; hovorila mu tak slová, ktoré On sám predniesol Izraelu prostredníctvom Mojžiša. Ježiš nenavštevoval rabínske školy ani v mladosti. Nepotreboval získať formálne vzdelanie, lebo jeho Učiteľom bol samotný Boh.

Poučenie z Písma a z prírody

Ježiš sa učil nové veci rovnako ako každé dieťa. Jeho hlboké znalosti Písma ukazujú, koľko radostných chvíľ pri jeho čítaní prežíval. Dlhé hodiny trávil tiež v prírode pozorovaním Božieho stvorenia. Je pozoruhodné, že Ten, ktorý stvoril zem, more a nebesia, teraz poznával svoje stvoriteľské dielo z ľudskej perspektívy!

Od skorého veku žil Ježiš pre dobro a požehnanie druhých. V tomto poslaní mu veľmi pomáhalo jeho poznávanie prírody. Pri pozorovaní rastlín a živočíchov mu napadali nové myšlienky. V bežnom živote nachádzal prirovnania, ktorými mohol lepšie objasniť pravdu o Bohu. Neskôr rozprával podobenstvá, ktoré ukazujú, aký otvorený a vnímavý bol voči ponaučeniam z prírody a zo života a ako sa ich osvojením môže otvoriť myseľ človeka pre duchovné pravdy.

Už vo svojom detstve začal Ježiš chápať dôležitosť slov a činov Pána Boha. Stíšením a modlitbou mal svoju myseľ neustále uprenú k nebesiam, rástol v porozumení Boha a pravdy. Stále ho tiež obklopovali Boží anjeli. Každý človek sa môže už od detstva učiť podobným spôsobom ako Ježiš. Nech sme akéhokoľvek veku, pokiaľ sa snažíme dozvedieť viac o našom nebeskom Otcovi pomocou Biblie, sprevádzajú nás pri tom Boží anjeli. Naša myseľ je nasmerovaná k dobru a pravde a náš charakter je budovaný na obraz Ježiša.

Ježiš žil od detstva v súlade s Bohom. V jeho charaktere, slovách a činoch nebol ani náznak zla. Niežeby Ježiš nebol vystavený pokušeniu. Práve naopak. Ľudia z Nazareta boli dobre známi svojimi skazenými mravmi. Obyvatelia z okolia často podotkli, či vôbec môže z Nazareta pochádzať niečo dobré.

V takomto prostredí bol Ježišov charakter neustále podrobovaný skúške. Satan sa vytrvalo snažil premôcť toto dieťa z Nazareta. Hoci anjeli ochraňovali Ježiša od narodenia, jeho život bol neustálym bojom proti silám zla a temnoty. Satan neúnavne využíval všetky možné spôsoby, aby Ježiša prekvapil a zvedol.

Ježiš neustále čelil pokušeniam, ktoré zažívame aj my. Jeho čistý život je príkladom všetkým deťom, mládeži aj dospelým.

Ježišovi rodičia žili v skromných pomeroch. Aby si zarobili na živobytie, museli denne tvrdo pracovať. Život v chudobe, sebazaprení a nedostatku pomáhal Ježišovi v zachovaní čistého charakteru. Jeho dni boli naplnené prácou, a tak kvôli záhaľke alebo zlým priateľom neupadal do pokušenia. Predchádzal mu, ako to len šlo. Ani ľahkovážna zábava, ani výsmech druhých ho nemohli prinútiť k niečomu zlému. Bol dostatočne prezieravý, aby vedel rozoznať zlo, a dostatočne silný, aby mu odolal.

Práca požehnaním

Ten, ktorý vládne v nebesiach, plnil ako človek radostne a verne svoje povinnosti v rodine. Ako milujúci a poslušný syn pracoval Ježiš svojimi vlastnými rukami v Jozefovej tesárskej dielni. Rovnako tak ako ostatní pracovníci, aj on nosil obyčajný pracovný odev. Nikdy nepoužil svoju božskú moc na to, aby si uľahčil prácu alebo akékoľvek problémy v živote.

Prácou Ježiš posilňoval myseľ aj telo a udržiaval sa v dobrej fyzickej kondícii. Staral sa o svoje zdravie, aby mohol naplno slúžiť, a vždy pracoval svedomito a vytrvalo. Dal nám príklad, aby sme aj my vykonávali akúkoľvek prácu starostlivo a ohľaduplne. Boh stvoril prácu ako požehnanie. Iba ľudia, ktorí pracujú poctivo a verne, zažívajú radosť z dobre odvedeného diela. Boh si váži mládež a deti, ktoré ochotne a radostne pomáhajú svojim rodičom pri domácich povinnostiach. Také deti budú prispievať k prospechu celej spoločnosti aj v dospelosti.

Ježiš prežil medzi chudobnými celý život. Zdieľal s nimi ich starosti a ťažkosti. Ten, kto správne chápe Ježišovo poslanstvo, nebude nikdy rozlišovať ľudí podľa majetku a uprednostňovať bohatých pred chudobnými.

Oslava Boha spevom

Ježiš oslavoval Boha radostným spevom. Ľudia mali radosť, keď začuli jeho hlas. Jeho piesne akoby naplňovali vôňou kadidla celé okolie a zahánali všetko zlé.

Ježišov život bol po celé roky požehnaním pre všetkých obyvateľov Nazareta. Starí, trpiaci, ľudia zaťažení tvrdou prácou, hravé deti, ale aj zvieratá – všetci sa radovali, keď bol v ich blízkosti. Ten, ktorý umiestnil planéty vo vesmíre, venoval pozornosť každému, kto potreboval pomoc.

Ježiš vyrastal, silnel na tele i na duchu. Bol milý Bohu a obľúbený susedmi i známymi. Vytváral radostnú atmosféru, šíril okolo seba nádej a odvahu, a tak ho radi videli v každom dome. Často ho v sobotu v synagóge požiadali, aby prečítal text z Písma. Mnohí ľudia boli pri počúvaní Božieho slova dojatí, pretože na známy text nazerali z inej perspektívy.

Ježiš nechcel byť stredobodom pozornosti a nestál o popularitu. Počas dlhých rokov v Nazarete neurobil ani jeden zázrak. Jeho tichý a skromný život v ranom detstve prináša významné poučenie. Čím pokojnejší a jednoduchší je život dieťaťa, čím menej je v ňom umelo vyvolaného vzruchu a čím viac času strávi v prírode, tým viac prospieva po fyzickej, duševnej a duchovnej stránke.

Stvoriteľ žil medzi nami, aby nás naučil, v akom tesnom vzťahu môžeme žiť s Bohom. V malých aj veľkých veciach každodenného života vyvyšoval Ježiš svojho nebeského Otca. Poctivou prácou v tesárskej dielni konal Božie dielo rovnako

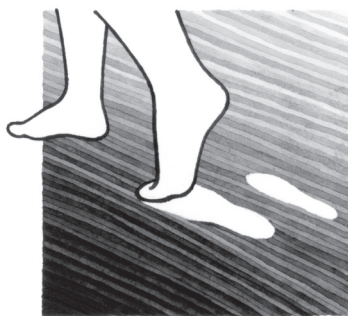
tak, ako keď neskôr robil zázraky pred davmi ľudí. Všetci mladí ľudia, ktorí vo svojich domovoch nasledujú Ježišov príklad vernosti a poslušnosti, si môžu byť istí, že Boh na nich myslí a že si ich obľúbil.

Na zamyslenie:

1. *Aká bola náboženská výchova v Ježišovej dobe?*
2. *Čo bolo hlavným Ježišovým poslaním už od jeho ranného veku?*
3. *Prečo je Ježišov čistý život príkladom všetkým deťom, mládeži aj dospelým?*
4. *Aké deti prinášajú prospech celej spoločnosti?*
5. *Aký životný štýl najviac prospieva fyzickej, duševnej a duchovnej sile dieťaťa?*
6. *Akí by sme boli, keby sme žili tak, aby sme boli požehnaním pre druhých?*

Biblické texty k tejto téme:

Lk 2,39–40; Jn 1,46; Iz 42,1

8. kapitola

Veľkonočná návšteva

*„Či ste nevedeli, že sa mám zaoberať tým, čo patrí môjmu Otcovi?“
(Evanjelium podľa Lukáša 2,49)*

V izraelskom národe bol mladý človek pri dovŕšení dvanásteho roka považovaný za dospelého. Chlapci sa od tohto veku zúčastňovali náboženských obradov a sviatkov. Keď Ježiš dosiahol dvanásť rokov, pripojil sa k svojim rodičom na ich každoročnej ceste do Jeruzalema, aby prežil slávnosti Veľkej noci.

Všetci izraelskí muži sa každý rok zúčastňovali troch slávností v Jeruzaleme – Veľkej noci, Turíc a slávnosti Stánkov. Najmä na Veľkú noc prichádzali do Jeruzalema davy ľudí z rôznych kútov Palestíny a tiež z cudziny. Cesta z galilejského Nazareta trvala niekoľko dní. Z dôvodu bezpečnosti a nadväzovania známostí medzi rodinami sa tvorili väčšie skupiny, ktoré putovali spoločne. Ženy a starci išli po strmých a kamenistých cestách na voloch či osloch, dospelí muži a mladíci šli pešo.

Slávnosti Veľkej noci sa konali na jar koncom marca alebo začiatkom apríla. Celá krajina v tomto období kvitla a všade sa ozýval vtáčí spev. Cestou do Jeruzalema pútnici prechádzali miestami súvisiacimi s veľkými udalosťami izraelských dejín. Tu rodičia svojim deťom rozprávali príbehy o zázrakoch, ktoré Boh vykonal pre Izrael.

Oslava Veľkej noci súvisí so vznikom židovského národa. Izraelčania boli otrokmi starodávneho Egypta a nemali žiadnu nádej na únik z útľaku. Napriek tomu im Boh oznámil, že sa majú pripraviť na odchod z krajiny. Boh vtedy varoval zatvrdeného a nepriateľského faraóna pred príchodom Božieho súdu na Egypt, faraón však nebral varovné posolstvo vážne.

Boh povedal Izraelčanom, aby sa každá rodina zhromaždila vo svojom domove. Mali zabiť baránka a jeho krvou potrieť veraje dverí svojho domu. Potom mali baránka upiecť a zjesť ho s plackami z nekvaseného cesta a s horkými bylinami.

O polnoci prechádzal krajinou smrtiaci anjel. Všetci Izraelčania, ktorí poslúchli Mojžišovo nariadenie, boli v bezpečí. Ale všetci prvorození synovia Egypťanov zásahom anjela smrti zomreli. Až po tejto udalosti umožnil zatvrdený faraón Izraelčanom odchod z Egypta. Odkázal im: „Vstaňte! Odídte spomedzi môjho ľudu, vy aj Izraeliti! Chodte slúžiť Hospodinovi podľa svojej žiadosti!“

Izraelčania opustili Egypt ako slobodný národ. Každý rok zachovávali slávnosť Veľkej noci ako pripomienku svojho vyslobodenia. Boh im povedal: „Keď sa ťa niekedy tvoj syn opýta: Čo sú to tie svedectvá, ustanovenia a právne predpisy, ktoré vám prikázal Hospodin, náš Boh?, povedz mu: Boli sme faraónovými otrokmi v Egypte, ale Hospodin nás odtiaľ vyviedol mocnou rukou.“

Po Veľkej noci nasledoval sedemdnňový sviatok nekvasených chlebov. Na druhý deň tohto sviatku boli z vďačnosti Bohu predkladané snopy jačmeňa ako prvé plody úrody. Vyslobodenie z Egypta sa stalo veľkým ponaučením o Božej záchrane – obetovaný baránok, nekvasený chlieb a prvý zber boli symboly odkazujúce na Mesiáša.

V Ježišovej dobe už mnohí ľudia nepoznali pravý význam týchto obradov a slávili ich len formálne. Dvanásťročný Ježiš, Syn Boží, ich však hlboko prežíval.

Keď prvýkrát uvidel chrám a kňazov, ako v bielom rúchu vykonávajú obrady, zbadal tiež krvácajúceho baránka na oltári. Spoločne s ostatnými sa sklonil k modlitbe. Každý deň sledoval obrady a jednotlivé úkony kňazov. Stále jasnejšie chápal ich význam a začínal rozumieť tajomstvu svojho poslania. Chcel zostať na chvíľu sám a v pokoji o všetkom rozjímať. Preto sa po skončení veľkonočných bohoslužieb ešte zdržal na nádvorí chrámu, zatiaľ čo pútnici opúšťali chrám aj mesto.

Jozef s Máriou sa snažili o to, aby sa Ježiš stretol s náboženskými učiteľmi. Vo svojom živote sa riadil iba Božím slovom a nedodržiaval mnohé pravidlá a zvyky rabínov. Ježišovi rodičia dúfali, že si ich syn začne v Jeruzaleme rabínov vážiť a bude sa ich učením riadiť.

Ježiš bol však vyučovaný samotným Bohom. V chráme potom uvažoval o veciach, ktoré sa naučil z Božieho slova.

Jedna miestnosť spojená s chrámom sa vtedy využívala ako rabínska škola. Zhromažďovali sa v nej poprední rabíni so svojimi žiakmi a prišiel tam aj Ježiš. Načúval ich učeniu. Začal sa pýtať na proroctvo o prichádzajúcom Mesiášovi a na udalosti súvisiace s jeho pôsobením.

Ježiš urobil na učiteľov veľký dojem. Poznali, že Božie slovo skúma do hĺbky. Jeho otázky ich viedli k zamysleniu sa nad dôležitými a dlho zabudnutými pravdami. Odhalili, ako sa učenie rabínov stalo povrchným a účelovým. Keď rabíni Je-

žišovi vysvetľovali, ako prichádzajúci Mesiáš vytvorí z Izraela veľký národ, opýtal sa ich na Izaiášovo proroctvo, ktoré predpovedalo utrpenie a smrť Mesiáša ako Božieho Baránka.

Aj učitelia dávali otázky Ježišovi a boli prekvapení jeho múdrymi odpoveďami. S pokorou dieťaťa citoval slová Písma a vysvetľoval ich význam. Pokiaľ by rabíni prijali pravdy, ktoré im Ježiš v tento deň objasnil, viedli by ich k hlbokému hľadaniu Božej vôle, čo by malo obrovský vplyv na celý národ. Po tom, čo Ježiš začal hlásať svoje posolstvo, by ho totiž veľa ľudí prijalo za Mesiáša.

Rabínom bolo jasné, že hoci sa Ježiš neučil v ich školách, rozumel proroctvám oveľa lepšie ako oni. V tomto premýšľavom galilejskom chlapcovi videli veľkú nádej. Chceli sa ujať jeho vzdelávania a pod svojím vplyvom jeho bystrú myseľ usmerniť.

Učitelia boli dojatí Ježišovou odovzdanosťou Bohu už v takom mladom veku. Boh viedol celú situáciu tak, aby Ježišovi načúvali a prednesené slová zasiahli ich srdcia. Vo svojej pýche ale neboli ochotní pripustiť, že by ich niekto mohol poučovať. Sami sebe nahovárali, že oni sú predsa tými, ktorí učia Ježiša a skúšajú jeho znalosť Písma.

Prvýkrát si uvedomili, že ich predstava o príchode Mesiáša nezodpovedá proroctvu. Nechceli sa však vzdať svojich snov o moci a sláve Izraela. Debatovali teda medzi sebou, ako je možné, že tento mladík pozná tak dobre Písma.

Zatiaľ čo Ježiš zostal v chráme, Jozef s Máriou odchádzali z Jeruzalema. Mysleli si, že Ježiš je v ich skupine pútnikov niekde medzi priateľmi. Keď sa karavána zastavila prenocovať, zistili, že v nej nie je. Spanikárili. Hľadali ho v celej skupine, ale márne. Dostali strach, pretože si spomenuli, ako sa kedysi Herodes pokúsil malého Ježiša zabiť. Vyčítali si, že ho nechali samotného.

Vrátili sa späť do Jeruzalema a prehľadávali celé mesto. Nasledujúci deň vošli na chrámové nádvorie. Prechádzali medzi ľuďmi, až začuli známy hlas. Ježiš sa tam zhováral s rabínmi. Boli šťastní, že ho opäť vidia a že je v poriadku, ale stále nemohli zabudnúť na práve prežitú úzkosť. Mária sa ho spýtala: „Chlapče, prečo nám robíš také starosti? Otec a ja sme ťa hľadali celí zúfalí.“

„On im odpovedal: Ako to, že ste ma hľadali? Či ste nevedeli, že sa mám zaoberať tým, čo patrí môjmu Otcovi?“ Nepochopili, čo tým mienil, a tak im ukázal hore k nebu.

Mária a Jozef boli ohromení. Počuli niektoré rozhovory s učiteľmi zákona a žasli nad Ježišovými slovami. Nejako pozabudli na to, kým Ježiš v skutočnosti je a akej veľkej pocty sa im dostalo, keď im Boh zveril jeho výchovu.

Bolo prirodzené, že Jozef s Máriou považovali Ježiša za svojho syna. Jeho život sa v mnohom nelíšil od života ostatných chlapcov. Bolo ľahké stratiť zo zreteľa, že je to Boží Syn. Po tejto udalosti mali už svoju dôležitú zodpovednosť neustále na mysli.

V odpovedi dal Ježiš prvýkrát Márii najavo, že si uvedomuje svoje puto k nebeskému Otcovi. Vzťah k svojim pozemským rodičom však neodmietol. Vrátil sa s nimi domov a opäť žil každodennými povinnosťami. Tajomstvo Ježišovho života zostávalo skryté v jeho mysli. Trpezlivo čakal na pravý čas, kedy začne naplňovať svoje poslanie Mesiáša. S vedomím, že je Boží Syn, plnil svoje povinnosti doma v Nazarete ešte ďalších osemnásť rokov.

Chvilé s Ježišom

Ježiš dúfal, že Mária s Jozefom prijmu jeho poslanie a utrpenie, ktorým musí prejsť, a že to pochopia. Vedel, že jeho matka bude stáť pri kríži, a chcel, aby sa pripravila na najťažší okamih svojho života. Keby pochopila to, čo o tejto udalosti hovorí Písmo, bolo by to pre ňu oveľa znesiteľnejšie.

Keď Jozef s Máriou nevenovali jeden deň starostlivosť o Ježiša, stálo ich to tri dni zúfaleho hľadania. Niečo podobné sa môže stať Ježišovým nasledovníkom aj v dnešnej dobe. Jeden deň strávený zaháľaním, prázdnyimi rečami, bez modlitby a čítania Písma môže prerušiť naše živé spojenie s Ježišom. Môže potom trvať niekoľko dní, než znovu nájdeme Boží pokoj vo svojom srdci.

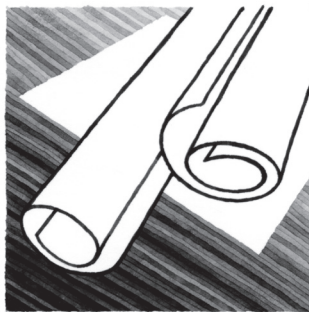
Bolo by pre nás prínosom, keby sme každý deň strávili jednu hodinu čítaním Biblie a premýšľali o Ježišovi, najmä o záverečných okamihoch jeho života. Pod vedením Ducha Svätého k nemu získame dôveru a lásku a postupne prijmem aj jeho povahu.

Na zamyslenie:

1. Ktoré symboly ukazovali počas židovského sviatku Veľkej noci na Mesiáša?
2. Prečo chceli Jozef s Máriou, aby sa Ježiš stretol s náboženskými učiteľmi?
3. Čo by sa stalo, keby rabíni prijali pravdy, ktoré im Ježiš počas rozhovoru objasnil?
4. Čo si Mária a Jozef znovu uvedomili, keď Ježiš odpovedal na ich otázku?
5. Nepramenia naše problémy a trápenia zo zanedbávania nášho vzťahu s Bohom?

Biblické texty k tejto téme:

Lk 2,41–51; Ex 12,11; Ex 12,26–31

9. kapitola

Nel'ahké roky dospievania

*„Ako si mladý človek zachová čistotu? Keď sa bude držať tvojho slova.“
(Žalm 119,9)*

Život každého židovského dieťaťa bol ovplyvňovaný rabínskymi pravidlami a nariadeniami, ktorých dodržiavanie bolo dôsledne vyžadované. Ježiš mal k týmto pravidlám iný postoj ako ostatní. Už od svojho detstva žil čistým životom a rozhodoval sa na základe Písma. Ak nariadenia rabínov neboli v súlade s Božím slovom, nebral na ne ohľad. Keď sa ho pýtali prečo, odpovedal: „V Písme je predsa napísané...“

Neskôr, ako mladík, začal chápať spoločenské pravidlá a uvedomil si, že mnohé z nich sú v rozpore s Božími požiadavkami. Veľa ľudí nevedelo, čo Písmo učí, a riadilo sa len uznávanými zvyklosťami.

Ježiš si veľmi prial ukázať ľuďom pravé uctievanie Boha. Chcel, aby poznali, že nie je správne spájať ľudské tradície s Božím zákonom nesebeckej lásky. Ne napadal však výučbu učiteľov v synagógach, ani ich neodsudzoval, ich učením sa jednoducho neriadil.

Mal miernu a tichú povahu a učitelia si mysleli, že ho ľahko ovplyvnia. Mnohokrát sa ale presvedčili, že Ježiš ich v porozumení Božieho slova predčí. Ich hrdosť a pýcha im však zabráňovali prijať jeho výklady a rady.

Tvrдили, že vysvetľovať Písma je ich úloha a on sa musí riadiť danými nariadeniami. Keď videli, že s ním nič nespravia, išli sa na neho sťažovať Jozefovi a Márii.

Ježiš mal už v mladom veku svoj vlastný úsudok. Nič, ani jeho láska a úcta k rodičom, ho nedokázalo odvieť od poslušnosti Božiemu slovu. Rabíni mu stále strpčovali život, čím sa učil vytrvalosti a tichosti.

Ježišovi bratia, synovia Jozefa, súhlasili s rabínmi, že by sa tradíciám mala dávať rovnaká váha ako Božiemu slovu. Hnevali sa na Ježiša, že s nimi nesúhlasí, ale súčasne ich udivovala jeho bystrosť, odvaha a múdrosť, s akou námietkam rabínov čelil.

Ježišov záujem o človeka

Tiež farizeji sa Ježišovým prístupom cítili pohoršení. Táto skupina kňazov a starších ľudu patrila k vodcom Izraela. Zastávali názor, že ozajstné náboženstvo je sväté a nehodí sa pre všedný život. Svätosť pre nich znamenala oddelenie sa od druhých a súčasne nadradenosť nad ostatnými.

Ježiš sa ale druhých pod zámienkou svätosti nestránil. Stretával sa s obyčajnými ľuďmi, zaujímal sa o ich život a pomáhal im v ich núdzi a ťažkostiach. Ukazoval, že pravé náboženstvo nie je určené pre zvláštne chvíle. Farizeji z toho mali výčitky svedomia, a pretože Ježiš neprijal ich postoj, začali ho nenávidieť.

Zakaždým, keď Ježiš videl niekoho v núdzi, pomohol. Mal málo peňazí, ale bol ochotný rozdeliť sa s hladným človekom o svoj posledný kúsok chleba. Keď si všimol, ako jeho bratia hrubo hovoria s chudobnými alebo hriešnymi ľuďmi, našiel si čas, aby týchto trpiacich ľudí vyhľadal a povzbudil ich. Pomáhal im a pritom s nimi hovoril o Božej láske. Títo ľudia na jeho slová nikdy nezabudli.

Ježišových bratov to urážalo. Boli starší, a tak boli presvedčení, že by ich mal počúvať. Obvinili ho, že je namyslený a že sa považuje za múdrejšieho a lepšieho ako sú oni, učitelia, kňazi a vodcovia ľudu. Ježiš znášal ich osočovanie s tichosťou a pokorou. Jeho bratia vzhliadali k rabínom, a nie k Bohu. Formálna zbožnosť a obrady nemali silu zmeniť ich životy. Dbali na náboženské detaily, ale podstatné veci ako spravodlivosť a milosť zanedbávali.

Problémy v rodine

Ježiš mal svojich bratov veľmi rád a vždy s nimi zaobchádzal láskavo. Oni však jeho konanie často nechápali. Niet ani divu, veď Ježišov život bol plný protikladov.

Bol Syn Boží a súčasne bezbranné dieťa. Bol Stvoriteľom sveta, patrilo mu všetko na Zemi, ale počas svojho pozemského života trpel chudobou. Mal dôstojnosť, a napriek tomu bol oprostený od ľudskej pýchy. Nechcel ľudskú slávu a moc, pretože mu prinášalo radosť, keď mohol slúžiť iným.

Ježiš nenávidel len jedinú vec – hriech. Bol zarmútený, keď videl, ako sa k sebe ľudia nepekne správajú. Svojím životom odsudzoval zlo a to mu spôsobovalo ťažkosti. Ľudia sa vysmievali jeho nesebeckosti a pre jeho zhovievavosť a láskavosť ho označovali za slabocha.

Ježiš zažil všetku horkosť života. Niektorí ľudia ho chceli očierniť a rozširovali klebety ohľadom jeho narodenia. Poukazovali na to, že jeho matka bola tehotná skôr, než si vzala Jozefa. Keby na nich Ježiš reagoval napríklad len jediným zlým pohľadom alebo slovom, zlyhal by v tom, kvôli čomu prišiel na svet – aby nám bol dokonalým príkladom. Zmaril by tým plán záchrany ľudstva.

Satan si toho bol vedomý a neustále sa snažil Ježišovi strpčovať život. Pri každom pokušení mal však Ježiš na pamäti: „V Božom slove je napísané...“

Mnohí ľudia vyhľadávali Ježišovu prítomnosť, iní sa ho stránili, ako len mohli, lebo ich jeho čistý život obviňoval zo zlého. Niekedy ho bratia alebo kamaráti pozývali, aby sa pridali k ich zábave. Keď sa k nim nepripojil, pokladali ho za zbabelca. On im vysvetľoval, že je lepšie robiť niečo zmysluplné než zaháľať.

Nestrácal odvahu a nikomu neodplácal, keď ho druhí zraňovali. Zdalo sa, akoby žil v inom svete, obklopený nebeskou atmosférou.

Neľahký údel

Od okamihu, keď ho rodičia našli v chráme, bolo pre nich jeho konanie tajomstvom. Zdal sa im vo všetkom iný. Ježiš prežíval najšťastnejšie chvíle, keď na prechádzke v prírode hovoril s Bohom. Za skorého rána sedával na pokojných miestach, premýšľal o Bohu a o svojom živote, čítal Písmo a modlil sa.

Po celý život si Ježiš veľmi vážil svoju matku a mal ju veľmi rád. Mária verila, že jej dieťa je zaslúbený Mesiáš, neodvážila sa však o tom hovoriť pred ostatnými. Snažila sa pre Ježišov rozvoj vytvoriť dobré podmienky. Vedela, že pokojný domov a starostlivosť matky sú dôležitými predpokladmi pre utváranie povahy dieťaťa. Keď Ježiš trpel, prežívala jeho utrpenie spolu s ním. Veľakrát videla, ako nepekne sa k nemu niektorí ľudia správali. Vtedy chcela zasiahnuť a Ježiša brániť.

Niekedy prišli aj chvíle pochybností, lebo Ježišovi bratia a mnohí ostatní neverili, že Ježiš je Mesiáš. Mária si však vždy pripomenula, čo predchádzalo jeho narodeniu a aký život Ježiš prežíva. Videla, ako sa obetuje pre druhých a svojou prítomnosťou prežaruje ich domov i mestečko. Pozorovala jeho rýdzy charakter medzi hrubými, ľahostajnými a zlými ľuďmi, medzi pohanskými vojakmi, hriešnymi obyvateľmi Samárie a nevzdelanými vidiečanmi. Videla, ako Ježiš nezištne pomáha ľuďom a ako vďaka jeho láskavým slovám a skutočnému záujmu títo ľudia prijímajú Boha.

V detstve a dospievaní sa Ježiš často cítil osamelý. Niesol ťarchu poznania, že On je jedinou nádejou pre ľudstvo. Vedel, že ak ľudia nespoznajú pravdu o Bohu a nerozhodnú sa vo svojich životoch k zmene, budú pre večnosť stratení. Ťažko si dokážeme predstaviť, ako ťažko na neho toto bremeno doliehalo. Ježiš bol pevne rozhodnutý nieť svoj údel, aby ľuďom priniesol záchranu pre večné nebeské kráľovstvo.

Na zamyslenie:

1. Ako Ježiš zvyčajne reagoval, keď ho ľudia nútili, aby sa riadil učením rabínov?
2. Čo je to svätosť? Aké bolo poňatie svätosti u farizejov?
3. Aké protiklady sa dajú vysledovať v Ježišovom živote?
4. Ako by sme mohli aj my prežívať život popretkávaný nebeskou atmosférou?

Biblické texty k tejto téme:

Ž 119,1–3; Ž 119,9; Ž 119,14–16; Jób 28,28; Prís 3,1–8

10. kapitola

Hlas z púšte

*„Kajajte sa, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“
(Evanjelium podľa Matúša 3,2)*

Väčšina ľudí sa v tej dobe už prestala zaujímať o Boží plán na záchranu sveta. V Izraeli bolo len niekoľko málo verných, ktorí túžobne očakávali príchod Mesiáša. Medzi nimi bol aj starý kňaz Zachariáš so svojou ženou Alžbetou. Žili pokojným a zbožným životom, ich viera žiarila ako hviezda v temnote.

Bývali v judských horách. Ako každý kňaz, aj Zachariáš vykonával jeden týždeň v roku službu v jeruzalemskom chráme. Jedného dňa bol vybraný, aby zapaloval kadidlo na zlatom oltári vo svätyni. Ľudia sa práve modlili na chrámovom nádvorí.

Náhle pocítil prítomnosť nadprirodzenej bytosti. Poobzeral sa – a pri oltári uvidel stáť anjela. Užasol a s úľakom od oltára odstúpil.

Anjel mu povedal: „Neboj sa, Zachariáš, tvoja prosba bola vypočutá. Tvoja manželka Alžbeta ti porodí syna a dáš mu meno Ján. Budeš sa radovať a plesať, a mnohí sa potešia z jeho narodenia. Veď bude veľký pred Pánom, nebude piť víno ani opojné nápoje a bude plný Ducha Svätého už v matkinom lone. Mnohých z izraelských synov obráti k Pánovi, ich Bohu. On sám pôjde pred ním v Eliášovom duchu a v jeho sile, aby obrátil srdcia otcov k deťom a neposlušných k múdrosti spravodlivých, a prichystal tak Pánovi pripravený ľud.“

Zachariášove pochybnosti

Zachariáš namietol: „Podľa čoho to poznám? Veď ja som starec a moja manželka je v pokročilom veku.“ Zachariáša prepadli pochybnosti aj napriek tomu, že dobre poznal Abrahámovu skúsenosť. Tiež Abrahám sa stal vo vysokom veku otcom, lebo uveril slovám Boha, že sa tak stane. Zachariáš zabudol na to, že ak Boh niečo zaslúbi, vždy svoj zámer v pravý čas uskutoční.

Anjel ho pokarhal: „Ja som Gabriel, ktorý stojí pred Bohom, a má poslanie prehovoriť s tebou a odovzdať ti túto radostnú zvesť. Hľa, onemieš a nebudeš schopný prehovoriť až do dňa, keď sa to stane, lebo si neuveril mojim slovám, ktoré sa splnia vo svojom čase.“

Rovnaký anjel oznámil pred piatimi storočiami prorokovi Danielovi príchod Mesiáša. Keďže Zachariáš tieto proroctvá v knihe Daniel študoval, vedel, že sa doba príchodu Záchrancu priblížila, a modlil sa, aby tento deň čoskoro nastal. A teraz k nemu anjel Gabriel prišiel, aby oznámil naplnenie proroctva.

Pred chrámom veľa ľudí čakalo, než Zachariáš vyjde a požehná im. Bolo im divné, že je vo vnútri tak nezvyčajne dlho, a začali sa o neho obávať.

Zachariáš vyšiel z chrámu s rozžiarenou tvárou. Ľudia poznali, že mal videnie. Pokúsil sa prehovoriť, ale nevydal zo seba ani hláska. Zostal v kňazskej službe až do konca týždňa a potom odišiel domov.

Čoskoro nato Alžbeta otehotnela. Keď sa vytúžený syn narodil, Zachariášovi sa navrátil hlas. Chválil Boha za blízky príchod Mesiáša a za svojho syna, ktorý má pripraviť ľud na túto udalosť. Priatelia a susedia jeho slovám načúvali a odovzdávali ich ďalej. V hornatej krajine Judey o tom vedel onedlho každý. Ľudia sa divili nad tým, čo všetko bolo o Jánovom živote predpovedané. Uvedomili si, že Záchranca príde skutočne čoskoro.

Ján sa vyvíjal dobre telesne aj duševne. Neskôr odišiel do púšte, kde žil v ústraní až do chvíle, kedy so svojím posolstvom vystúpil na verejnosti. Boh zveril Jánovi tú najdôležitejšiu úlohu – hlásať posolstvo, ktoré malo zmeniť ľudské životy. Mal ľuďom tiež odovzdať aspoň čiastočné poznanie Božej povahy, aby porozumeli tomu, aký Boh je a čo od nich očakáva.

Aby bolo jeho posolstvo účinné, mal žiť úplne odovzdaný Bohu. Musel byť telesne, duševne i duchovne silný, aby dokázal ovládať svoje city, chute, slová i činy a bez ohľadu na akékoľvek okolnosti zachoval vernosť Pánu Bohu.

Za jeho dní ľudia túžili po bohatstve a po ľahkom živote v prepychu. Po večeroch neustále vyhľadávali zábavu sprevádzanú pitím a telesným potešením. Ich spôsob života ich oslaboval. Zatemňoval im myseľ, takže nechápali duchovné pravdy a ľahšie prijímali a ospravedlňovali hriechy.

Ján sa mal stať reformátorom, a preto anjel odovzdal jeho rodičom zvláštne pokyny na výchovu. Svojím prostým životným štýlom sa staval proti vtedajším spoločenským zvyklostiam.

Ján pripravoval ľud na Ježišov prvý príchod. Je príkladom pre tých, ktorí ponúajú posolstvo o druhom príchode Ježiša Krista. Dnešný svet je zaplnený falošným učením a neviazaným životom. Zvodné satanove pasce sa vyskytujú všade okolo nás. Je potrebné, aby sa každý, kto sa rozhodne pre život s Bohom, naučil sebaovládaniu, a tak prekonával zlé návyky a túžby. Sebadisciplína pomáha človeku získať duševnú a duchovnú silu, aby porozumel Božiemu slovu a počúval ho.

Jánovo vzdelanie

Zachariášov syn sa mal stať rovnako tak ako jeho otec kňazom. Rabínske školy by ho ale nepripravili na poslanie, ktoré mal vykonať. Boh preto povolal Jána na púšť, aby v prírode dostal vzdelanie od samotného Stvoriteľa.

Ján žil v opustenej krajine v skalných jaskyniach a príkrych roklinách. Rozhodol sa vzdať pohodlného života a radšej odišiel do pustatiny. Takéto prostredie mu lepšie umožňovalo naučiť sa sebaovládaniu a sebazapreniu. Oddelený od hluku sveta sa mohol sústrediť na poznávanie prírody a Božieho slova. Učil sa tiež dôverovať Pánu Bohu a rozprávať sa s ním.

Rodičia Jánovi často pripomínali slová anjela Gabriela a Ján prijal poslanie, ktoré mu bolo predurčené. Osamelý život ho neťažil. Pre neho bolo tiché miesto v púšti vítaným únikom pred beznádejou, neverou a skazenosťou, ktoré vo vtedajšej spoločnosti vládli. Chcel odolávať všetkým pokušeniam, a tak sa vyhýbal hriešnemu svetu, ako to len bolo možné. Nechcel stratiť schopnosť rozoznávať dobro od zla.

Čas od času však chodil medzi ľuďmi, aby sa dozvedel, čo sa v spoločnosti deje. Pozoroval správanie ľudí a s pomocou Ducha Svätého pochopil, ako môže ich srdce zasiahnuť posolstvom nebies. Vracal sa späť do púšte, aby sa modlil a pripravoval na svoje poslanie.

Dokonca aj v púšti bol Ján pokúšaný hriechom, urobil však všetko pre to, aby sa ho satanovi nepodarilo zviazať. Vypestoval si pevnú povahu a duchovné vnímanie. Naučil sa závisieť od Ducha Svätého, čo mu umožnilo odolávať satanovi.

Rovnako tak ako Mojžiš v midjánskych horách, aj Ján žil v pustatine, ktorá vypovedala o Božej sile a moci. Znázorňovala tiež duchovný stav Izraela. Boží ľud, Hospodinova vinica, sa stala duchovnou púšťou. Keď sa Ján pozrel k nebu, videl ho jasné a čisté. To mu pripomínalo žiarivú budúcnosť Božieho ľudu po príchode Mesiáša.

Myšlienky o Mesiášovi

Ján študoval výroky o Mesiášovi v knihe proroka Izaiáša. Čítal o výhonku z koreňa Izaiho, o Kráľovi spravodlivosti, o Skale, v ktorej tieni sa môže každý ukryť. Izaiáš opísal, ako sa izraelský národ môže znovu stať ľudom, v ktorom má Boh zaľúbenie.

Ján si pri čítaní Písma predstavoval prichádzajúceho Kráľa a vedel, že potrebuje duchovnú silu, aby mohol ohlasovať príchod Mesiáša. Neváhal oznamovať toto radostné posolstvo komukoľvek. Nebál sa ľudí, lebo Bohu dôveroval celým svojím srdcom. Mohol predstúpiť aj pred pozemského kráľa, pretože sa sklonil pred Kráľom nebies.

Ani Ján však úplne neporozumel Mesiášovmu poslaniu. Aj on očakával oslobodenie Izraela od Rimanov. Jeho prianím bolo, aby bol Mesiáš spravodlivým kráľom, ktorý povedie Izrael a urobí z neho Bohu odovzdaný národ.

Ján si všimol, že sa ľudia nechali oklamať a boli spokojní so svojím hriešnym a nešťastným životom. Prial si, aby zatúžili po lepšom živote. Boh mu zveril posolstvo, ktoré malo poslucháčmi otriasť, aby sa postavili voči svojim hriechom tvárou v tvár. Ešte skôr, ako mohlo začať rásť semienko Božieho slova, bolo potrebné rozryť pôdu ľudského srdca. Každý človek si musel uvedomiť, že je zranený hriechom.

Boh neposiela svoje posolstvá preto, aby lichotili. Hovorí k ľuďom takým spôsobom, aby sa v nich prebudilo svedomie a uvedomili si svoju skutočnú situáciu. Keď poukazuje na Boží súd, vedie ich k zamysleniu, čo by mali vo svojom živote zmeniť, aby mohli byť zachránení. Ak skutočne túžia po zmene, pozdvihne ich k novému a lepšiemu životu.

Na pokraji povstania

Na začiatku Jánovho verejného pôsobenia sa národ nachádzal na pokraji povstania. Miestny kráľ Archelaos bol zosadený a Judea pripadla pod priamu nadvládu Ríma. Krutí rímski vládcovia boli odhodlaní zaviesť v Judei vlastné pohanské zvyky a šíriť pohanské idey. To viedlo k niekoľkým židovským vzburám a vzápätí k ich surovému potlačeniu, pri ktorom zahynuli tisíce najstatočnejších Izraelčanov. Národ Rimanov nenávidel a stále viac túžil vymaniť sa z ich moci.

Uprostred zármutku a nenávisti sa z púšte ozval vážny a naliehavý hlas prinášajúci nádej. Ján hlásal: „Kajajte sa, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“

Táto správa na seba upútala veľkú pozornosť. Proroci vždy hovorili o príchode Mesiáša ako o udalosti, ku ktorej dôjde v ďalekej budúcnosti. Ján však vyhlasoval, že príchod Mesiáša práve nastáva!

Svojím mocným posolstvom pripomínal dávnych prorokov, najmä Eliáša. Ako kedysi Eliáš, tak i Ján vyhlásil, že národ upadol do modlárstva a hriechu. Jednoduchými a názornými slovami poukázal na neresti, nad ktorými sa takmer nikto nepozastavoval. Celý národ sa prebudil. Náhle sa objavili davy ľudí, aby si púšteho proroka vypočuli.

Za Jánom prichádzali obyčajní ľudia, rabíni aj vládcovia. Spočiatku ich naliehavé Božie varovanie vyľakalo. Mnohí ľutovali hriechy a nechali sa pokrstiť v rieke Jordán. Prišli dokonca aj farizeji a náboženský učitelia, vyznávali svoje hriechy a žiadali o krst. Predtým často budili dojem lepších a svätejších občanov, teraz však ich tajné hriechy vychádzali najavo.

Duch Svätý upozornil Jána, že si mnohí z nich závažnosť svojich hriechov neuvedomujú a v skutočnosti sa ani nechcú zmeniť. Snažili sa, aby ich ostatní vnímali ako priateľov a blízkych mladého proroka, čím chceli urobiť na prichádzajúceho Mesiáša dobrý dojem. Mysleli si, že im krst u populárneho kazateľa Božieho slova prinesie väčší vplyv na ľudí.

Odhalené pokrytectvo

Ján neváhal prehovoriť k týmto neúprimným ľuďom naplno: „Hadie plemeno, kto vám ukázal, ako uniknúť pred prichádzajúcim hnevom? Prinášajte teda ovocie svedčiace o vašom pokání a nezačínajte medzi sebou hovoriť: Naším otcom je Abrahám. Lebo hovorím vám, že Boh môže aj z týchto kameňov stvoriť Abrahámovi potomkov.“

Židia neporozumeli Božiemu zaslúbeniu o tom, že Izrael je navždy vyvolený národ. Domnievali sa, že ak sú z Abrahámovho rodu, vzťahuje sa na nich samozrejme aj tento prísľub. V minulosti Boh Abrahámovým potomkom žehnal a odpúšťal im hriechy, a tak predpokladali, že aj im bude všetko odpustené.

Ján vytkol týmto vodcom pyšné a sebecké správanie, ktoré z nich urobilo jedovaté hady. Pre ľud sa stali prekliatím. Boh im dával poznanie a mnohé požehnania, napriek tomu sa často správali horšie ako pohanovia. Zabudli na svoje korene – na Abraháma, ktorého Boh povolal z pohanstva, aby niesol svet Božie posolstvo.

Ján pokračoval: „Veď sekera je už priložená na koreň stromov. A tak každý strom, čo neprináša dobré ovocie, vytnú a hodia na oheň.“ Ovocný strom sa cení podľa kvality svojich plodov, nie pre svoj názov. Ak nenesie dobré ovocie, je vyťatý a nahradený iným. Ak život a charakter človeka nie je v zhode s Božou vôľou, nie je taký človek Božím dieťaťom.

Mnoho ľudí, ktorí počuli Jánove slová, tieto myšlienky zasiahli. „Čo teda máme robiť?“ pýtali sa.

Odpovedal im: „Zmenou zmýšľania, slov a činov bude zrejmé, kto skutočne nasleduje Boha a jeho Mesiáša. Jeho skutoční nasledovníci sú čestní, láskaví, súcitní, spravodliví, zastávajú sa slabých a pomáhajú potrebným.“

Ján krstil vodou, ale zaslúbil, že príde Mesiáš, ktorý bude krstiť väčšou mocou – Duchom Svätým. Jeho sila bude ako plameň ohňa a dokáže odstrániť všetok hriech v ich živote.

Mnohí ľudia Božiemu posolstvu uverili a zmenili svoj život. Jána nasledovali davy. Niektorí sa domnievali, že práve on je Mesiáš.

Ján však nikdy nepútal pozornosť na seba. Vždy poukazoval na prichádzajúceho Záchrancu.

Na zamyslenie:

1. Aké ponaučenie prináša príbeh o narodení Zachariášovho syna?
2. Ktorá vlastnosť je dôležitá pre úspech alebo zlyhanie v životných zápasoch?
3. Prečo krstil Ján v rieke Jordán?
4. Akú lekcii o pokání odovzdal Ján židovským vodcom v podobenstve o ovocnom strome?
5. Mnoho ľudí sa pri počúvaní Jánových slov pýtalo: „Čo teda máme robiť?“ Ako by sme na Jánovu odpoveď reagovali my?

Biblické texty k tejto téme:

Lk 1,5–23; Lk 1,57–80; Lk 3,1–18; Mt 3,1–12; Sk 16,30; Mk 10,51; Jer 31,33–34

11. kapitola **Ježišov krst**

*„Toto je môj milovaný Syn, v ktorom som našiel zaľúbenie.“
(Evanjelium podľa Matúša 3,17)*

Správy o prorokovi z púšte a jeho udivujúcom posolstve sa rozšírili po celej Galilei. Dostali sa k roľníkom v malých horských mestách, k rybárom pri mori, doniesli sa až do tesárskej dielne v Nazarete. Ježiš si vypočul Jánovo posolstvo, odložil tesárske nástroje, rozlúčil sa s matkou a pripojil sa k davom, ktoré išli k rieke Jordán.

Hoci boli Ján a Ježiš bratrancí, nepoznali sa. Ježiš vyrástol v Nazarete, zatiaľ čo Ján žil v ďalekej judejskej púšti. Doteraz sa nestretli, a preto ich nikto nemohol podozrievať zo vzájomnej dohody, že jeden bude vystupovať ako prorok a druhý ako Mesiáš.

Ján poznal okolnosti Ježišovho narodenia. Dávno počul o tom, že Ježiš ako chlapec navštívil chrám, i to, čo sa stalo v rabínskej škole. Bol si vedomý Ježišovho bezúhonného života a veril, že práve on je zaslúbený Mesiáš. Ako však ubiehali roky a Ježiš stále zostával v ústraní Nazareta, začali sa v jeho mysli rodíť pochybnosti.

Ján naďalej trpezlivo čakal a veril, že mu Boh všetko v správny čas objasní. Pamätal na Božie zaslúbenia – že k nemu Mesiáš príde, nechá sa pokrstiť a túto udalosť Boh potvrdí aj znamením z nebies. Až potom bude môcť predstaviť Mesiáša ľuďom.

Jedného dňa Ježiš skutočne prišiel k Jordánu a požiadal Jána o krst. Ján okamžite pochopil, že Ježiš je úplne iný ako ostatní, a na prvý pohľad poznal jeho čistú povahu. Celé okolie bolo predchnuté Ježišovou prítomnosťou.

Ján si uvedomil, že sa naplňa dlho očakávané zjavenie Mesiáša. Zdráhal sa však Ježišovej žiadosti vyhovieť. Ako by mohol on ako hriešny človek pokrstiť bezhriešneho Mesiáša? Prečo by mal vlastne Ježiš symbolicky ukázať potrebu odpustenia a očistenia? Povedal mu: „Ja by som sa mal tebe dať pokrstiť, a ty prichádzaš ku mne?“ Ježiš odpovedal vlúdne, ale rozhodne: „Nechaj to teraz! Patrí sa nám vykonať všetko, čo je spravodlivé.“

Symbol odpustenia hriechov

Ján teda zaviedol Ježiša do rieky Jordán a ponoril ho. Hneď ako Ježiš vyšiel z vody, zbadal nad sebou Božieho Ducha zostupujúceho v podobe holubice.

Ježiš neprijal krst z dôvodu vyznania svojich zlých slov, činov, myšlienok či z túžby po zmene života. Prijal ho preto, aby sa mohol postaviť na stranu hriešnych ľudí – na stranu každého z nás. Nielen v tomto okamihu, ale po celý svoj život nám šiel vo všetkom príkladom.

Keď Ježiš vystúpil z vody, pokľakol a pomodlil sa. Nadišiel okamih začiatku jeho verejného pôsobenia, ktoré mu prinesie radosť, ale aj trápenie a utrpenie. Bol kniežatom pokoja, a napriek tomu jeho pôsobenie vyvolá rôzne spory a nepochopenie. Kráľovstvo, ktoré bude zvestovať, je úplne odlišné od toho, ktoré Izraelčania očakávali. Bol to On, kto vyhlásil desatoro prikázaní na hore Sinaj, a napriek tomu bude vyhlásený jeho priestupníkom. Prišiel zlomiť moc satana, a predsa ho ľudia označia za démona.

Ježišovmu posaniu nerozumela ani jeho matka, ani jeho bratia, a dokonca ani učeníci. Nikto na svete mu nedokázal skutočne porozumieť – iba jeho nebeský Otec, s ktorým mal od večnosti spoločenstvo v nebesiach. Mnohí ľudia na zemi ho odmietnu, často bude žiť v osamelosti.

Ako jeden z nás ponesie ťarchu viny a biedy. Každý hriech, zloba či žiadostivosť pôsobili jeho čistému charakteru trápenie. Svojím príchodom na našu Zem sa vzdal svojej majestátnosti a moci a prijal podobu slabého človeka. Prežívanie bolesti a utrpenia ho však neovplyvnilo. Niesol na svojich pleciah záchranu celého sveta a pevne sa spoliehal na vedenie nebeského Otca.

Keď Ježiš vyslovoval svoje vrúcne modlitby, zdalo sa, že jeho pohľad preniká celými nebesami. Dobré vedel, ako hriech zatvrdil ľudské srdcia a ako bude ľuďom ťažko pochopiť jeho poslanie a prijať ponúkaný dar záchrany. Úpenlivo prosil svojho Otca o silu zasiahnuť ľudské srdcia a vyslobodiť ich z pút, ktorými ich satan zviazal.

Také mocné modlitby nebeskí anjeli ešte nikdy nepočuli. Nedočkavo čakali na príležitosť, keď budú môcť svojmu veliteľovi priniesť povzbudzujúcu správu. Na Synovu modlitbu však Otec odpovedal sám. Nebo sa otvorilo a na Ježišovu hlavu zostúpilo od Božieho trónu jasné svetlo v podobe holubice.

Iba niekoľko ľudí v dave na brehu rieky videlo spolu s Jánom toto nebeské znamenie, Božiu prítomnosť však pocítili všetci. Stáli mlčky s pohľadom upreným na Ježiša a vtom z neba zaznel hlas: „Toto je môj milovaný Syn, v ktorom som našiel zaľúbenie.“

Prijatie Otcom

Tieto slová zazneli preto, aby prítomných povzbudili vo viere a Ježiša posilnili v jeho poslaní. Ježiš sa kvôli záchrane ľudí stal človekom. Hlas z neba však potvrdil, že je stále Boží Syn.

Ján bol hlboko dojatý Ježišovou úprimnosťou a odovzdanosťou pri modlitbe. Keď Ježiša obklopila nebeská žiara a z neba zaznel hlas, Ján spoznal, že ide o znamenie, ktoré mu bolo zaslúbené. Vedel, že pokrstil Záchrancu sveta. Jeho myseľ a srdce viedol Duch Svätý, keď ukázal na Ježiša a zvolal: „Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta.“

Nikto z prítomných, dokonca ani samotný Ján, nerozumel pravému významu slov, ktoré Ježiša označili za „baránka“. Mnohí Izraelčania chápali prinášanie obetí a darov rovnako ako pohanské národy – ako obeť, ktorými si musia nakloniť a uzmierniť Boha. Boh ich však chcel naučiť poznaniu, že je to On, kto dáva ľuďom dar – dokonalú obeť, vďaka ktorej privedie ľudstvo späť k sebe.

Vyrieknuté slová „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie“ sa tiež vzťahujú na každého z nás. Aj napriek našim hriechom a slabostiam máme v očiach nášho Stvoriteľa obrovskú hodnotu. Svetlo, ktoré z neba žiarilo na Ježiša, je zaslúbením Božej lásky a sily modlitby. Vo chvíľach, keď sa modlíme k Stvoriteľovi, si môžeme byť Božím vypočutím úplne istí. Hriech oddelil zem od neba, ale Ježiš toto spojenie opäť obnovil. Nebeské svetlo zažiaril aj na nás, ak budeme Boha prosiť o silu odolať pokušeniu. Hlas, ktorý prehovoril k Ježišovi, prihovára sa tiež ku každému z nás: „Ty si moje milované dieťa, v tebe mám zaľúbenie.“

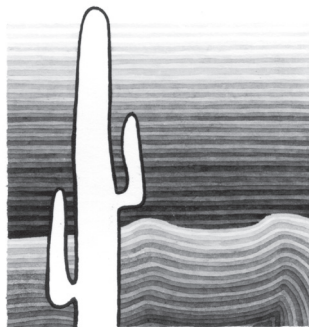
Ježiš vytvoril cestu záchrany pre každého človeka, aj pre tých najhriešnejších, najbiednejších, najopovrhovanejších ľudí. Každý je pozvaný vykročiť na túto cestu. Všetci môžu nájsť pravé poznanie Boha a prijať skutočný domov, ktorý Ježiš pre svoj ľud pripravuje v nebi.

Na zamyslenie:

1. *Prečo Ježiš prijal krst, keď nemusel vyznávať žiadny hriech ani robiť pokánie?*
2. *Na Ježišovu modlitbu po krste odpovedal z nebeského trónu sám Boh Otec.
Čo znamenali Jeho slová pre Ježiša a pre prítomný dav ľudí?
Čo znamenajú pre nás?*
3. *Počuli ste niekedy vo svojom srdci Boží hlas, ktorý hovoril:
„Ty si moje milované dieťa, v tebe mám zalúbenie.“?
Poďakovali ste za to Bohu?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 3,13–16; Lk 3,21–22; Jn 1,29; Gn 22,7–8; Iz 53,6–7; Mt 26,53; 1Jn 3,2

12. kapitola **Zápas v púšti**

*„Človek bude žiť nielen z chleba,
ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst.“
(Evanjelium podľa Matúša 4,4)*

Po svojom krste bol Ježiš vedený Duchom Svätým na púšť, aby mohol sám v pokoji premýšľať o svojom poslaní. Pôstom a modlitbami sa pripravoval na náročný život služby.

Satan ho pozoroval, kam ide. Usúdil, že nastáva tá najlepšia príležitosť, aby Ježiša prekvapil a odvrátil ho od jeho poslania. Potom, čo sa mu podarilo oklamať Adama a Evu a prinútiť ich k prestúpeniu Božieho slova, považoval svet za svoje vlastníctvo a sám seba za vládcu celej planéty. V nebesiach vyhlásil, že si ho ľudia vybrali za svojho vodcu, a tak získal nad svetom plnú kontrolu.

Ježiš prišiel na našu zem v ľudskom tele, aby dokázal, že satan neovládol ľudstvo úplne. Ako človek zostal Bohu verný, čím vyvrátil predchádzajúce satanovo tvrdenie. Dal tým príklad každému, kto sa chce vymaniť zo satanovej moci, lebo nasledovaním Ježiša sa môžeme stať slobodnými.

Satan vedel, že ovláda tento svet len sčasti. Vždy žili ľudia, ktorí verne nasledovali Boha, čím sa Božiemu odporcovi stavali na odpor. Keď bol vytvorený písomný záznam Božích slov, začal satan študovať predpovede ukazujúce na príchod Mesiáša. Mnoho storočí miatol Boží ľud, aby Mesiáša odmietol, keď k nemu príde.

Po Ježišovom narodení bolo satanovi zrejmé, že Mesiáš bude vyvracať jeho tvrdenie o nadvláde nad svetom. Vedel, kým je Ježiš, a divil sa, že Syn Boží prišiel na tento svet ako človek. Ľudia si môžu slávu a radosť nebeského prostredia len predstavovať. Satan, pôvodne Lucifer – žiarivý anjel – ju však poznal osobne. Vo

svojom sebeckom nebol schopný nesmiernu lásku Ježiša k padlému ľudstvu pochopiť. Stratil prístup do neba, a preto chce v zúrivosti a zlobe zviest všetkých ľudí, aby boli raz zahubení spolu s ním.

Satanovo odhodlanie

Už od svojho narodenia v Betleheme bol Ježiš v neustálom ohrození. Satanovi anjeli, démoni ho prenasledovali na každom kroku. Satanovej zradnej moci ešte žiadny človek na tomto svete neunikol. Knieža zla bol rozhodnutý, že Ježiša zvedie tiež.

Medzi svedkami Ježišovho krstu v rieke Jordán bol aj satan. Počul slová, ktoré o Ježišovi predniesol Boh Otec. Myslel si, že Božia nenávisť k zlu navždy oddelí túto planétu od Boha. Do tejto doby Boh hovoril s ľuďmi prostredníctvom prorokov, teraz sa k nim prihovárал prostredníctvom svojho Syna. Priame spojenie medzi Bohom a ľuďmi bolo opäť nadviazané.

Satan vedel, že musí Ježiša zničiť, inak On zničí jeho. Rozhodol sa stretnúť s Ježišom osobne a použiť všetky možné prostriedky, ktoré zlo ponúka.

Niektorí ľudia sa domnievajú, že stretnutie satana s Ježišom na púšti sa ich netýka. Rovnaká bitka sa však odohráva v každom ľudskom srdci. Ježiš zažil pokušenia, s ktorými sa stretávame aj my a ktorým tak ťažko odolávame. Bol vystavený rovnakým skúškam ako Adam, prvý človek, ktorý im podľahol.

Ježišova situácia

Satan poukazoval na Adamov hriech ako na dôkaz, že Boží zákon je nespravodlivý a nemožno ho zachovať. Ježiš sa však ako človek riadil týmto zákonom tiež. Adam čelil satanovej skúške v záhrade Eden ako dokonalý človek nepoznamenaný hriechom. Ježiš však čelil skúškam v ľudskom tele, ktoré už bolo telesne aj duševne oslabené následkom hriechu, ktorý existoval počas doby štyri tisíc rokov.

Mnohí ľudia si myslia, že Ježiš v žiadnom prípade nemohol upadnúť do hriechu. Keby to bola pravda, nemohol by byť v rovnakej situácii ako Adam. Keby sme boli vystavení ťažším skúškam ako Ježiš, nemohol by byť naším Záchrancom... Ježiš sa narodil so všetkými ľudskými slabosťami. Aj on sa musel rozhodnúť, či bude ctíť Boha, alebo sa postaví proti nemu. Čelil rovnakým skúškam a pokušeniam ako my a mohol im podľahnúť. V skutočnosti však boli jeho skúšky omnoho ťažšie ako tie naše.

Keď Ježiš prišiel na púšť, prežíval úzke spoločenstvo s Bohom. Mnoho dní nemal ani pomyslenie na jedlo alebo odpočinok. Po tejto dobe ho Otcova prítomnosť opustila. Náhle na neho doliehali mnohé nebezpečenstvá. Bol zoslabnutý hladom, unavený a vyčerpaný duševným utrpením.

Satan rozpoznal svoju jedinečnú príležitosť. Stále mal na pamäti Božie slová: „Toto je môj Syn.“ Chcel, aby Ježiš začal nad týmito slovami pochybovať. Ak by vyčerpaný a skleslý Ježiš stratil dôveru vo svojho Otca a vo svoje poslanie, plán záchrany ľudí by sa zrútil a satan by zvíťazil.

Pokušenie

Náhle sa pred Ježišom objavila v púšti postava, ktorá vyzerala ako posol z neba. Prichádza mu azda pomôcť? Je odpoveďou na jeho modlitby?

Tento anjel ukázal Ježišovi kamene rozhádzané po púšti a povedal: „Ak si Boží Syn, rozkáž, aby sa z týchto kameňov stali chleby.“

Ak si. Anjelove slová naznačovali pochybnosť. „Zaobchádzal by takto Boh so svojím Synom? Nechal by ho na púšti hladného a osamelého? Boh by si predsa nikdy neprial, aby jeho Syn takým spôsobom trpel! Ak teda skutočne si Boží Syn, premeň tieto kamene na chlieb!“

Vo svojom vnútri Ježiš zápasil s týmto pokušením. Premýšľal, či má vysvetliť svoje poslanie alebo dokázať svoju totožnosť. Nebol však na to dôvod. Žiadny dôkaz ani zázrak by nezmenili satanovo srdce. Ježiš nechcel, a ani nesmel použiť svoju božskú moc pre seba. Prišiel na našu zem, aby tu žil a čelil pokušeniu rovnako ako každý iný človek. Zostúpil z neba, aby nám dal príklad viery a vernosti Bohu. Ani raz za svojho života na zemi neurobil zázrak vo svoj vlastný prospech.

I v úplnom vyčerpaní Ježiš odmietol pochybovať o zámeroch svojho nebeského Otca. Neprel sa a nič nevysvetľoval. Jednoducho odpovedal slovami Písma: „Je napísané: Človek bude žiť nielen z chleba, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst.“ Tým satanovu otázku ukončil, čím ho zaskočil.

Z tohto pokušenia si môžeme vziať niekoľko ponaučení. Na Ježiša dopadla tvrdá skúška, keď bol zoslabnutý. Podobným spôsobom sa satan veľakrát zameriaval na ľudí so silnou vôľou a veľkou vierou v Boha. Udreľ, keď boli vyčerpaní a začali pochybovať, a prinútil ich tak potknúť sa a padnúť.

Satan vždy využíval ľudské slabosti. Robí to aj dnes. Kedykoľvek čelíme ťažkým chvíľam – chudobe, chorobe, bolesti, skleslosti alebo čomukoľvek inému – prichádza, aby pokúšal. Snaží sa otriastať našou dôverou v Boha, ktorý tieto skúšky dopustil.

Nabáda nás k nedôvere v Boha a k pochybovaniu o Božej láske. Ak sme satanom zmalomyseľnení, vyhrá. Ak sa mu však postavíme rovnako pevne ako Ježiš, nebudeme s ním diskutovať alebo mu veci vysvetľovať a spoľahneme sa na záslúbenia, rady a prikázania Božieho slova, jeho pokušeniu unikneme.

Keď Ježiš povedal: „Človek bude žiť nielen z chleba, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst,“ zopakoval slová, ktoré predniesol Izraelčanom o viac ako štrnásť storočí predtým. Ježiš vtedy posielal svojmu ľudu mannu z neba – jed-

lo, ktoré dovtedy Izraelčania nepoznali. Chcel, aby pochopili, že ak budú Bohu dôverovať a žiť podľa jeho vôle, nikdy ich neopustí. Teraz sa Ježiš ocitol v rovnakej situácii. Vedel, že ho do púšte zaviedol Boh a že sa o neho postará, ak bude potrebovať jedlo. Ježiš dokázal pred celým vesmírom, že je lepšie trpezlivo znášať útrapy než sa vzdať Božej vôle.

Niekedy sa môžeme ocitnúť v ťažkej situácii, keď zachovanie vernosti Bohu môže viesť k strate zamestnania alebo k iným vážnym ťažkostiam. Satan sa nás bude snažiť presvedčiť, že naša viera nie je natoľko dôležitá a nemá cenu pre ňu trpieť či sa niečoho vzdať. Ak však budeme tak ako Ježiš poznať moc Božieho slova, nenecháme sa zastrašiť rôznymi ťažkosťami, stratou zamestnania alebo aj stratou vlastného života. Budeme si klásť otázky: „Čo od nás Boh očakáva? Čo vo svojom Slove zasľubuje?“

Biblia predpovedá, že v závere pozemských dejín čakajú naozajstných nasledovníkov Boha veľké problémy a prekážky. Prídu o zamestnanie, o dom aj o ďalší majetok. Ak sa rozhodnú zostať Bohu verní a neuposlúchnu ľudské nariadenia odporujúce Božiemu slovu, budú donútení žiť na okraji spoločnosti a budú sociálne i materiálne znevýhodnení. Boh však zasľubuje, že tí, ktorí mu neprestanú byť verní, dostanú jeho pomoc v pravý čas.

Ovládanie chuti a túžby

Ježišova skúsenosť s pokušením poukazuje ľuďom i na dôležité rady pre ovládanie chuti a túžob. Pokušenia zamerané na žiadosti tela vždy viedli k najhorším a veľmi ponižujúcim činom. Satan chce zničiť duševnú a duchovnú silu, ktorú Boh daroval každému človeku. Chce, aby sme si nevážili večné hodnoty. Ponúka ľuďom rôzne podnety ku vzrušeniu a zábave, aby z ich srdc vyňal ten najvzácnejší dar – túžbu po Bohu a po živote s Ním.

S blížiacim sa koncom pozemských dejín sa stávajú neovládateľné túžby a chute ľudí príčinou prevládajúceho egoizmu a zla. Neviazané správanie, choroby, všeobecný úpadok a skazenosť budú rovnako ako v časoch pred celosvetovou potopou či v dňoch Sodomy a Gomory bežným javom. Je dôležité, aby sme sa nenechali strhnúť prúdom doby. Našou jedinou záchranou je odovzdanie všetkých túžob celého nášho života pod Božie vedenie.

Vlastnými silami však nedokážeme odolať túžbam našej prirodzenosti narušenej hriechom. Satan to vie, a preto útočí na naše slabosti. Je si istý, že mu podľahneme, ak nemáme spojenie s Ježišom Kristom.

Ježiš pozná našu situáciu, a preto nám ponúka silu na zvládnutie našich túžob a chutí. Čelil rovnakému pokušeniu ako my. Odolal mu nie preto, že bol Boh, ale preto, že sa ako človek úplne odovzdal svojmu nebeskému Otcovi a nechal sa viesť Duchom Svätým.

Ježiš prišiel na tento svet, aby dokázal, že aj my môžeme zvíťaziť v skúškach rovnako ako On. Ponúka nám totiž silu k zmysluplnému životu a k rozvoju nášho charakteru podľa Božej vôle.

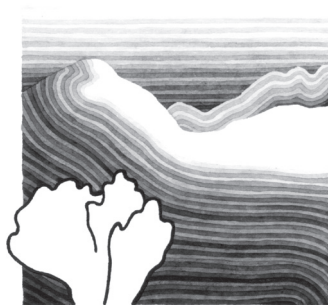
Ukázal nám, ako odolať pokušeniu. Používal Božie slovo ako ochranný štít. Ak sa spoľahneme na Božie slovo a odovzdáme sa vierou Bohu, môžeme prekonať pokušenia. Spoliehajte sa aj my na Božie zaslúbenia a nehladajte v ťažkých chvíľach výhovorky. Prežívajte výrok Písma: „V srdci som si skryl tvoju reč, aby som proti tebe nehrešil.“

Na zamyslenie:

1. *Ako Ježiš vyvrátil satanovo tvrdenie, že je vládcom celej planéty?*
2. *Akým spôsobom sa satan snažil prinútiť Ježiša, aby stratil dôveru vo svojho Otca a začal pochybovať o Jeho slovách?*
3. *Prečo Ježiš nerobil zázraky vo svoj vlastný prospech?*
4. *Ako satan premáha ľudí so silnou vôľou a veľkou vierou v Boha?*
5. *Ako môžeme obstáť, keď sa satan snaží otriasť našou dôverou v Boha a spochybníť Jeho lásku k nám?*
6. *Ako môžeme víťazstvo nad hriechom prežívať ako svoju každodennú skúsenosť?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 4,1–11; Mk 1,12–13; Lk 4,1–13; Moj 3,15; Iz 52,14; Gn 3,1; Dt 8,2–3; Ž 37,19; Iz 33,16; Hab 3,17–18; Iz 50,7–10; 1Pt 5,8; Jn 14,30; 2 Pt 1,4; Zj 13,11–17; Jn 16,33; Ž 119,11

13. kapitola

Ježišovo víťazstvo

*„Odíď, satan! Lebo je napísané:
Pánovi, svojmu Bohu sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.“
(Evanjelium podľa Matúša 4,10)*

Potom diabol zaviedol Ježiša do Jeruzalema. Postavil ho na vrchol chrámu a povedal: „Ak si Boží Syn, vrhni sa dolu. Veď je napísané: Svojim anjelom prikáže o tebe, a vezmú ťa na ruky, aby si si neudrel nohu o kameň.“

Aj tentokrát satan predstiera, že je anjel z neba. Cituje Božie slovo. Naznačuje, že prvýkrát Ježiša len skúšal a ocenil jeho vernosť Bohu. Teraz ho však nabáda, aby prejavil svoju oddanosť Bohu a preukázal ju aj tým, že vystaví svoj život nebezpečenstvu. Zvádzal ho tak k neuvážanému konaniu.

I teraz začína pokušenie pochybujúcim „Ak si Boží Syn“. Ježiš bol v pokušení odpovedať na ono „Ak si“, ale ovládol sa a na spochybnenie slov vyslovených jeho Otcom odmietol reagovať. Nechcel ohroziť svoj život a poslanie tým, že bude satanovi niečo dokazovať.

Satan sa pokúsil využiť Ježišovo človečenstvo na to, aby ho zvedol k trúfalisti. K hriechu však môže len zvádzať, nie prinútiť. Nemohol zhodiť Ježiša dole z chrámu alebo ho donútiť, aby sám skočil, lebo Boh by určite zakročil a Ježiša zachránil. Ježiš by podľahol len vtedy, ak by súhlasil so satanovým návrhom.

To isté platí aj pre nás. Satan nás nemôže donútiť k tomu, aby sme robili zlé veci. Nemôže ovládať našu myseľ, pokiaľ mu to nedovolíme. Ľudia sa musia zriecť viery v Boha a odovzdať svoju vôľu satanovi, až potom ich úplne ovládne. Akákoľvek hriešna túžba, ktorú v sebe pestujeme, každé naše rozhodnutie riadiť sa len sami sebou a nepýtať sa na nič Pána Boha – to je otvorené pozvanie satana, aby nás pokúšal a zničil. Každý náš pád satan využije na znevažovanie Ježiša.

Keď satan citoval zaslúbenie: „Veď on svojim anjelom prikáže,“ vynechal slová: „aby ťa chránili na všetkých tvojich cestách,“ to znamená – na všetkých cestách, ktorými ťa vedie Boh. Ježiš odmietal ísť kamkoľvek alebo robiť niečo, čo by nebolo v súlade s vôľou Jeho nebeského Otca. Plne Bohu dôveroval a vedome sa bránil vystaviť situácii, v ktorej by bol Boh nútený zasiahnuť a zachrániť mu život. Keby sa to stalo, nemohol by byť príkladom poslušnosti, odovzdanosti a viery.

Ježiš satanovi odpovedal: „Napísané je však aj: Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha.“ K tomu ho práve satan navádzal, aby Boha donútil zasiahnuť. Boh však už potvrdil, že Ježiš je jeho Syn, a nebol teda dôvod prinášať ďalšie dôkazy.

Viera nemá nič spoločné s opovážlivosťou vedúcou k domnienke, že Boh nás vždy ochráni a splní naše želania, aj keď sa neriadime jeho vôľou. Viera sa spolieha na Božie zaslúbenia, vedie k poslušnosti a zmene života v Ježišovej sile. Oповážlivosť sa tiež odvoláva na Božie prisľuby, ale využíva ich rovnako ako satan – ako výhovorku pri vykonávaní nekalých a zlých vecí. Ozajstná viera Adama a Evy by viedla k ich úplnej dôvere v Božiu lásku a k poslušnosti Božích rád a prikázaní. Oповážlivosť ich však zviedla k presvedčeniu, že Jeho láska ich ochráni od dôsledkov prestúpenia Božieho zákona.

Ak sa satanovi nepodarí narušiť našu dôveru v Boha, veľmi často oslavuje úspech tým, že nás zvedie k trúfalému konaniu. Ak sa necháme nakoniec presvedčiť, že všetko sami zvládneme a máme pod kontrolou, ľahko nás zvedie. Boh chráni tých, čo ho počúvajú. Jeho verní bdejú a vedia, že Božie rady a prikázania vedú k dobru a ich zanedbanie k zlyhaniu a pádom.

V pokušeníach nestrácajme odvahu. V ťažkých situáciách často pochybujeme o tom, či nás Boh skutočne vedie. Pamätajme na to, že Duch Svätý zaviedol Ježiša na púšť, aby prešiel rôznymi skúškami pravosti viery.

Ak Boh dopustí v našom živote problémy a skúšky, má na to nejaký dôvod. Božím zámerom je urobiť nás oddanejšími, silnejšími a vernejšími vo viere. Ježiš sa nevystavoval pokušeniu, ak však pred ním stál, nestrácal odvahu. Nestrácajme ju preto ani my.

Sebectvo a bohatstvo

Ježiš teda odolal aj druhému pokušeniu. Nato prestal satan čokoľvek predstierať a zjavil sa Ježišovi priamo. Neukázal sa však ako čert s rohami, kopytami či netopierimi krídlami, ako ho ľudová tradícia nesprávne znázorňuje. Zjavil sa ako mocný anjel, ktorý si zakladá na tom, že je vodcom veľkej vzbury proti Bohu a tiež vládcom tejto zeme. Satan vzal Ježiša na vysoký vrch a ukázal mu všetky kráľovstvá sveta s ich veľkoleposťou a bohatstvom – nádherné mestá, ohromujúce paláce, úrodné polia, sady a vinice. Z výšky v nich nebolo vidieť žiadne zlo. Pre Ježiša, ktorý strávil dlhé dni v suchej, neúrodnej púšti, to bol úchvatný pohľad.

Vzápätí mu satan ponúkol: „Ak sa mi teda pokloníš, to všetko bude tvoje.“

Zamyslime sa nad takou ponukou z Ježišovho pohľadu: Jeho poslanie záchranu tohto sveta mohlo viesť iba cez utrpenie. Čakali ho roky plné bolesti, ťažkostí a bojov, ktoré skončia utrpením a potupnou smrťou. Ponesie hriechy všetkých ľudí, čo ho odlúči od lásky jeho Otca. A satan mu teraz ponúkol získať celý svet bez bolesti a utrpenia. Ježiš sa mohol vyhnúť svojej desivej budúcnosti, ak by sa satanovi poklonil a uznal ho za vládcu tohto sveta, za vládcu všetkých ľudí vrátane seba.

Keby Ježiš ponuku prijal, skončil by celý vesmírny spor satanovým víťazstvom! Veď satan sa v nebi vzbúril, pretože si prial mať vyššie postavenie ako Ježiš. Keby sa mu teraz Ježiš klaňal, dosiahol by satan svoje.

Satanove vlastné tvrdenie o vládnutí nad svetom je pravdivé len čiastočne. Boh odovzdal vládu nad zemou Adamovi. Až v okamihu, keď ho satan zviedol k hriechu, zaujal sám Adamovo miesto. Adam však nebol nezávislým vládcom zeme. Tá bola stvorená Bohom a Adam ju spravoval pod Ježišovým vedením... Satan môže robiť len to, čo Boh pripustí. Boh totiž chce, aby sa odkryla satanova skutočná povaha. Satan ponúkol Ježišovi kráľovstvo, moc a bohatstvo tohto sveta preto, aby dosiahol Ježišovo podrobenie a odovzdanie kráľovského práva nad zemou, pričom Ježiš by panoval len pod satanovým vedením.

Ježiš sa nenechal kúpiť bohatstvom tohto sveta alebo možnosťou uniknúť utrpeniu. Prišiel, aby nastolil svoje kráľovstvo spravodlivosti a lásky, a od tohto poslania sa nenechal nikým a ničím odradiť.

Aké je smutné, že väčšina ľudí by takúto ponuku bez váhania prijala... V tej dobe ľudia čakali na Mesiáša, ktorý porazí Rimanov a z Izraelčanov vytvorí najmocnejší národ sveta. Ľudia túžili po moci, bohatstve a sláve.

Satan často a vytrvalo predkladá ľuďom podobnú ponuku aj dnes. Našepkáva im, že ak chcú byť na tomto svete bohatí, mocní alebo slávni, musia mu slúžiť. Chce, aby sa vzdali myšlienok na česťnosť a obetavosť, nedbali na svoje svedomie a mysleli len na seba.

Mnohí ľudia tejto výzve podľahnú. Súhlasia s tým, že budú žiť iba pre svoje plány, záujmy a potešenia, čím dokonale odrážajú satanovo sebestvo. Satan im ponúka svet, ktorý v skutočnosti nevlastní. Prijatím jeho ponuky sa pripravujú o právo na dedičstvo zaslúbenej novej zeme, ktorú ako dar dostanú ľudia verní Bohu.

Ježiš sa satanovou ponukou vôbec nezaoberal. Povedal: „Odíd', satan! Lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.“ Ježiš znova použil slová Písma. Tentoraz však satanovi odpovedal aj na jeho neustále spochybňovanie toho, či je Boží Syn. Odmietnutím jeho ponuky preukázal, že ním skutočne je.

Zahnanie satana

Keď Ježiš predniesol: „Odíď, satan!“, zažiarila z Ježiša sila jeho božstva. Satan bol donútený utiecť. Zahanbený a plný zloby sa dal na útek pred Záchrancom sveta. V záhrade Eden Adam neodolal satanovmu pokušeniu a klamu, Ježiš však zvíťazil.

Z Ježišovho príkladu si môžeme vziať ponaučenie, ako môžeme prinútiť satana, aby nás neobťažoval. Ježiš zvíťazil, pretože svoj život úplne odovzdal Bohu a pevne dôveroval nebeskému Otcovi. Jakubov list v Písme hovorí: „Podriadte sa teda Bohu, ale vzoprite sa diablovi a ujde od vás. Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám.“

My sami sa satanovi nemôžeme vzoprieť, je mnohonásobne silnejší. Pokiaľ mu budeme chcieť odolávať vo svojej vlastnej sile, premôže nás. Satan však uteká so strachom od toho najslabšieho človeka, ktorý je úplne odovzdaný Bohu a spolieha sa na silu Ježiša Krista.

Len čo satan od Ježiša utiekol, Ježiš padol úplne vyčerpaný na zem. Zdalo sa, že je mŕtvy. Nebeskí anjeli sledovali zápas svojho milovaného vodcu a ťažobu jeho utrpenia. Obstál v omnoho ťažšej skúške, než akej môžu byť vystavení ľudia. Anjeli mu priniesli jedlo a vodu spolu s posolstvom lásky nebeského Otca. Oznámili mu, že celé nebesia sa radujú z jeho víťazstva.

Po nutnom odpočinku Ježiš odhodlane pokračoval vo svojom poslaní. Jeho srdce bolo naplnené láskou k ľuďom. Predsavzal si, že nepoľaví, kým nadobro neporazí nepriateľa a nezachráni padlé ľudstvo.

Cene našej záchrany nikdy celkom neporozumieme, kým sa s Ježišom nepostavíme pred Boží trón v nebesiach. Až keď uvidíme slávu a nádheru nebies, uvedomíme si, čoho všetkého sa Ježiš pre našu záchranu vzdal. Nielenže kvôli nám opustil nebeské sídlo, ale riskoval aj to, že keby zlyhal, už by sa nikdy nemohol vrátiť k svojmu Otcovi.

Keď zbadáme krásu nebies, budeme mu navždy vďační. Spolu s ostatnými zvoláme: „Hoden je Baránok, ktorý bol zabitý, prijať moc, bohatstvo, múdrosť, silu, česť, slávu a dobrorečenie.“

Na zamyslenie:

1. *Ak satan nemôže nikoho donútiť k páchaniu zla, ako získava moc a vládu nad človekom?*
2. *Čo je napodobením viery? Ako to satan využíva, aby nás zvedol?*
3. *Mohlo Ježiša na satanovej ponuke niečo zaujať?*
4. *Čo ľudia strácajú, keď prijímajú satanovu ponuku moci, slávy a bohatstva v tomto svete?*
5. *Ľudia sa nemôžu satanovi postaviť. Ako ho však môžu prinútiť k úteku?*

Biblické texty k tejto téme:

*Mt 4,1–11; Mk 1,12–13; Lk 4,1–13; Ž 91,11; Jk 4,7; Heb 11,6;
Mk 14,38; 1 Kor 10,13; Ž 50,14–15; Zj 5,12; Zj 21,1–3*

14. kapitola

Našli sme Mesiáša

*„Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta.“
(Evanjelium podľa Jána 1,29)*

Ján Krstiteľ kázal a krstil v Betánii na vzdialenejšom brehu Jordánu. Svojím vplyvným kázaním upútal nielen záujem ľudu, ale tiež pozornosť náboženských vodcov. Pri každom väčšom zhromaždení Židov hrozilo nebezpečenstvo vyvolania vzbury, a tak sa Rimania pozerali na akýkoľvek zhluk ľudí s nedôverou. Najmenší náznak vzbury vzbudzoval strach aj u židovských predstaviteľov.

Pred začiatkom svojho pôsobenia Ján nepožiadaval o povolenie židovských zástupcov v najvyššej rade národa, v Sanhedrine. Často karhal neresti ľudu a jeho vodcov. Aj napriek tomu ho ľudia dychtivo počúvali. Záujem o jeho posolstvo neustále rástol. Jánovo verejné vyučovanie a kázanie priviedlo veľradu k rozhodnutiu, že sa jej musí zodpovedať aj napriek tomu, že ju o povolenie nežiadal.

V dobe, keď bol Izrael nezávislým národom, plnil Sanhedrin úlohu najvyššieho súdu v krajine. Mal právomoc vytvárať náboženské i občianske zákony a vymáhať ich zachovávanie. Aj keď teraz podliehal rímskym vládcom a zákonom, stále mal na židovský národ značný vplyv. Táto veľrada bola tvorená vybranými kňazmi, prednými mužmi a učiteľmi. V čele veľrady stál spravidla veľkňaz.

Najvyššia rada musela k Jánovmu pôsobeniu zaujať nejaké stanovisko. Niektorí z jeho členov si spomenuli na skúsenosť kňaza Zachariáša, Jánovho otca, pri službe v chráme. Tiež Zachariášovo proroctvo poukazovalo na Jána ako na hlásateľa príchodu Mesiáša.

Mnoho storočí nemal Izrael žiadneho pravého proroka a také volanie k obnove ľudu dávno nepamätal. Jánovo nabádanie k vyznaniu hriechov znelo neobvykle a prekvapivo. Mnohí vodcovia ľudu si však Jánovo posolstvo nechceli ísť vypočuť. Mali totiž strach, že by ich priviedlo k odhaleniu ich skrytých hriechov.

Jánovo kázanie bolo znamením prichádzajúceho Mesiáša. Ľudia vedeli, že Daniel vo svojom proroctve vysloveným pred niekoľkými storočiami povedal, že Mesiáš príde po uplynutí prorockých „sedemdesiatich týždňov“. A toto obdobie už takmer uplynulo. Veľa ľudí sa na príchod Mesiáša tešilo a očakávalo znovuoobnovenie slávy a moci svojho národa.

Ľudia boli z Jánovho posolstva takí nadšení, že židovskej rade nezostávalo nič iné, než ho potvrdiť či vyvrátiť. Vplyv rady na národ slabol a mnohí Židia už na vydané vyhlásenie nebrali ohľad. Nakoniec sa členovia veľrady rozhodli vyslať zástupcov kňazov a rabínov, aby sa s Jánom stretli a prediskutovali s ním jeho zámery.

Hneď ako dorazili k rieke, uvideli, ako Jána počúva početný dav. Snažili sa o vytvorenie vážnej a oficiálnej atmosféry, aby urobili dojem na ľud a získali prorokovu pozornosť. Ľudia im v úcte a zo strachu ustupovali, aby nechali nečakanú návštevu prejsť. Pýšní zástupcovia veľrady predstúpili pred proroka sebavedome a vo skvostných oblekoch.

„Kto si ty?“ pýtali sa.

Ján vedel, čo majú na mysli, a preto odpovedal: „Ja nie som Mesiáš.“

„Čo teda? Si Eliáš?“

„Nie som,“ odpovedal.

„Si azda ten prorok?“

Ján pokrútil hlavou. „Nie.“

Rabíni sa dožadovali odpovede. „Tak kto si? Aby sme dali odpoveď tým, čo nás poslali. Čo hovoríš sám o sebe?“

Ján odpovedal slovami proroka Izaiáša: „Ja som hlas volajúceho na púšti: Vyrovnajte Pánovu cestu.“

Keď v dávnych dobách prechádzal kráľ odlahlými miestami svojho panstva, vyslal napred skupinu slúžiacich, aby upravili cestu pre jeho koč. Museli zasypať diery a vyrovnať nerovnosti. Prorok použil tento obraz na objasnenie Mesiášovho diela. Keď podobným spôsobom zasiahne ľudské srdcia Boží Duch, odstráni z nich pýchu, túžbu po rozkošiach, zábave a moci a vtlačí do nich pokoru a sebaobetavú lásku. Jánovo poslanie bolo rovnaké: pripraviť srdcia ľudí na posolstvo prichádzajúceho Kráľa.

Rabíni sa ďalej vypytovali: „Prečo teda krstíš, keď nie si Mesiáš ani Eliáš, ani prorok?“

Na začiatku jeho verejného pôsobenia sa niektorí domnievali, že by Ján mohol byť vzkrieseným prorokom Mojžišom, lebo dobre poznal proroctvá a dejiny Izraela. Väčšina ľudí tiež verila, že sa pred Mesiášovým príchodom osobne zjaví prorok Eliáš. Ján však poprel, že by on bol Eliáš. Ježiš sa neskôr o Jánovi vyjadril slovami: „Ak chcete pochopiť to, čo mienim, Ján je novým Eliášom.“ Ján vystupoval s duchom a mocou Eliáša a konal rovnako významné dielo ako on.

Mnohí Ježiša nepoznali

Mnohí z tých, ktorí sa v tento deň nachádzali pri rieke Jordán, boli neskôr svedkami Ježišovho krstu. Väčšina z nich však pri tejto významnej udalosti nevidela ani nepočula zázračné znamenie z neba. Niekoľko mesiacov počúvali Jánovo posolstvo, ale nezmenili svoje zlé zmýšľanie ani zlé konanie. Nikdy sa Bohu vo viere neodovzdali, a preto v tento deň nevideli Ježišovu slávu. Ich uši nikdy nepočuli Boží hlas, a tak nerozpoznali slová vyrieknuté z nebies.

Niečo podobné sa stáva aj v súčasnosti. Ježiš a jeho anjeli bývajú prítomní v zhromaždeniach, ktoré uctievať Boha. Niektorí ľudia ich prítomnosť vnímajú – prináša im potešenie, povzbudenie a požehnanie. Iní si ale nič nevšimnú.

Rabíni sa stále domáhali odpovede na otázku: „Prečo teda krstíš?“ Ján sa na chvíľu zahľadel do zástupu. Jeho tvár sa rozžiarila a s nadšením zvolal: „Ja krstím vodou, ale medzi vami stojí ten, ktorého vy nepoznáte, ten, čo prichádza po mne; ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi.“

Už skôr pri krste Ján označil Ježiša za Božieho Baránka, čím novo poukázal na úlohu Mesiáša. Pripomenul aj slová proroka Izaiáša, podľa ktorých bol: „ako baránok vedený na zabitie.“ V nasledujúcich týždňoch sa zamerlal na štúdium prorociet v spojení s obetnou službou. Neporozumel však dvom rozdielnym etapám Ježišovho diela – najprv je Mesiáš trpiacou obeťou a následne potom víťazným kráľom. Pochopil však, že Ježišov príchod má hlbší význam, než si kňazi a ľud môžu predstaviť.

Jánov odkaz veľrade bol jednoznačný. Nebolo pochyb, o kom hovorí – o prichádzajúcom Mesiášovi. Prekvapení rabíni sa rozhliadali okolo seba s nádejou, že hovidia. Ježiš bol však ukrytý v dave a ničím na seba nepútal pozornosť.

Na druhý deň Ján videl Ježiša, ako k nemu prichádza. Ukázal na neho a zvolal: „Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta. A ja som videl a vydávam svedectvo, že toto je Boží Syn.“

Pochybnosti ľudí

S prekvapením a úžasom ľudia pozreli na Ježiša. Toto je teda toľko očakávaný Mesiáš? Syn Boží? Mnoho dní starostlivo počúvali Jánovo posolstvo, ktoré ich zasiahlo hlboko v srdci. Verili, že jeho posolstvo pochádza z neba. Mohol by však byť tento muž významnejší ako Ján Krstiteľ? Vyzeral obyčajne, nevyznačoval sa ničím mimoriadnym. Jeho oblečenie vypovedalo o chudobných pomeroch, z ktorých pochádzal.

Niektorí z prítomných pri krste zazreli, ako z Ježišovej tváre vyžaruje nebeská sláva. Teraz však bola jeho tvár bledá, vychudnutá a unavená. Keď sa na ňu ale zaozerali pozorne, všimli si niečo pozoruhodné. V Ježišových očiach sa zračila hlbo-

ká láska a súcít. Jeho postava pôsobila zvláštnym a prítlačlivým dojmom. Správal sa vládne a skromne. Bolo zrejmé, že oplýva obrovskou vnútornou silou. Mohol by to azda byť ten, ktorého celý národ tak túžobne očakával?

Ježiš žil ako chudobný a pokorný človek. Keby sa zjavil ako majestátny kráľ, ako by mohol učiť pokore? Ako by mohol kázať o službe lásky druhým?

Mnohí ľudia v zástupe boli zmätení a sklamaní. Ich predstavy o Mesiášovi boli trochu odlišné. Priali si vidieť mocného kráľa, ktorý vyženie Rimanov a obnoví izraelské kráľovstvo. Neboli pripravení prijať niekoho, kto by chcel zriadiť kráľovstvo spravodlivosti a pokoja v ich srdciach.

Jánovi učeníci

Nasledujúci deň trávil Ján so svojimi dvoma učeníkmi. Náhle v zástupe uvidel Ježiša a radostne zvolal: „Pozrite sa, Baránok Boží!“

Obaja učeníci spozorneli. Vzápätí Ondrej a Ján opustili Jána Krstiteľa a vydali sa k Ježišovi. Zdráhali sa s ním rozprávať, boli však nadšení, že vidia skutočného Mesiáša.

Ježiš vedel, prečo prichádzajú, a radoval sa zo svojich prvých nasledovníkov. Nechal ich rozhodnúť, či sa chcú stať jeho učeníkmi. Po chvíli sa ich opýtal: „Prá-
jete si niečo?“

Byť v Ježišovej prítomnosti oboch mužov uchvacovalo. Zmohli sa len na otázku: „Učiteľ, kde bývaš?“ Uvedomovali si, že krátke stretnutie pri rušnej ceste im nemôže poskytnúť dostatočný čas na zodpovedanie mnohých otázok. Potrebovali byť s Ježišom sami, aby sa ho mohli na všetko v pokoji opýtať.

Ježiš im odpovedal: „Podte so mnou!“ Išli teda s ním a zostali u neho po celý deň.

Keby Ján a Ondrej prišli za Ježišom s rovnakým postojom ako kňazi alebo vodcovia ľudu a chceli s ním len diskutovať a polemizovať, premárnili by vzácnu príležitosť svojho života. Mali však naozajstný záujem. Odpovedali na výzvu Ducha Svätého, ktorú začuli v kázaní Jána Krstiteľa. Teraz rozpoznali rovnakého Ducha v Ježišových slovách prinášajúcich vzácne pravdy.

Učeník Ján bol hlbavý a vnímavý muž. Začínal chápať pravý význam Mesiášovho poslania. Uvedomil si, že ono poslanie nespočíva vo svetskej moci a sláve, ako sa to doteraz učil a ako dúfal, ale v čistom živote Syna Božieho a v jeho poslanstve milosti a pravdy.

Ondrej sa chcel s ostatnými podeliť o radosť, ktorú prežíval. Odišiel, aby vyhľadal svojho brata Petra. Povedal mu: „Našli sme Mesiáša!“ Peter okamžite spozornel. Veril slovám Jána Krstiteľa, a tak sa s Ondrejom ihneď vydal za Ježišom.

Keď sa Ježiš stretol s Petrom, spoznal, že má dobré srdce a ušľachtilú povahu. Všimol si aj jeho prchkosť, ctižiadosť a sebavedomie. Poznal Petrovu budúcnosť – ako ho zaprie aj ako to bude neskôr ľutovať. Vedel o jeho úsilí vynaloženom na šírenie Božieho posolstva aj o jeho mučeníckej smrti. Povedal mu: „Ty si Šimon, Jánov syn. Budeš sa volať Kéfas, čo v preklade znamená Skala.“

Na druhý deň Ježiš prišiel do Galiley. Tam vyhľadal Filipa a povedal mu: „Nasleduj ma!“ Filip pozvanie prijal a ihneď začal Ježišovi pomáhať... Bol to práve Filip, kto našiel Natanaela.

Natanael bol svedkom okamihu, keď Ján Krstiteľ poukázal na Ježiša ako na Baránka Božieho. Keď potom Natanael uvidel Ježiša, bol sklamaný. Nemohol pochopiť, ako by mohol byť tento chudobný a pokorný človek Mesiášom. Jánove slová ale neodmietol, pretože ho jeho posolstvo hlboko zasiahlo.

Vypočutie tajných modlitieb

Filip našiel Natanaela, ako odpočíva pod figovníkmi. Natanael pri modlitbe uvažoval o Jánovom posolstve a o prorocktve, ktoré hovorilo o Mesiášovi. Prosil Boha, aby mu nejakým spôsobom oznámil, či je Ježiš skutočne ten zasľúbený Mesiáš. A Filipovo posolstvo bolo pre neho vyslyšaním modlitieb.

Filip mu povedal: „Našli sme toho, o ktorom písal Mojžiš v Zákone i proroci,“ a neisto dodal: „Ježiša, Jozefovho syna z Nazareta.“

Natanael neskryval svoje pochybnosti a predsudky: „Z Nazareta? Čo odtiaľ môže byť dobré?“

Filip sa neprel, len odvetil: „Pod' a uvidíš!“ Natanael sa teda vybral za Ježišom.

Keď ho Ježiš videl, povedal: „Hľa, pravý Izraelčan, v ktorom nieto lesti!“

„Odkiaľ ma poznáš?“ spýtala ho prekvapene Natanael.

Ježiš odpovedal: „Skôr ako ťa Filip zavolať, videl som ťa, keď si bol pod figovníkom.“

Natanael bol ohromený. Spoznal, že mu práve teraz Boh prostredníctvom Ježišových slov odpovedal na jeho modlitby. S údivom zvolal: „Rabbi, ty si Boží Syn, ty si kráľ Izraela!“

Ježiš mu na to povedal: „Veríš len preto, lebo som ti povedal, že som ťa videl pod figovníkom? Uvidíš väčšie veci ako tieto.“

Hoci mal Natanael stále plno pochybností a predsudkov, rozhodol sa Ježiša nasledovať. Pravdu, ktorú úprimne hľadal, našiel. Jeho viera v Ježiša časom rástla, a bola dokonca silnejšia ako Filipova.

Ak by sa Natanael riadil iba názormi rabínov a náboženských učiteľov, nikdy by k Ježišovi neprišiel. Stal sa Ježišovým učeníkom, pretože chcel Ježiša vidieť na vlastné oči. Mohol tak urobiť svoje vlastné rozhodnutie.

Podobne ako Natanael potrebujeme aj my študovať Božie slovo a nechať sa pri modlitbe nad biblickým textom viesť Duchom Svätým, aby sme chápali jeho pravý význam. Ježiš, ktorý videl Natanaela pod figovníkom, uvidí pri čítaní Písma a súkromnej modlitbe aj nás. Boží anjeli sprevádzajú každého, kto Boha prosí o vedenie.

Náš osobný vplyv

Povoláním piatich mužov – Jána, Ondreja, Petra, Filipa a Natanaela – bol položený základ kresťanskej cirkvi. Dvoch z týchto piatich mužov poslal k Ježišovi Ján Krstiteľ. Jeden bol k Ježišovi privedený svojím vlastným bratom a jeden rýchlo oznámil správu o nájdení Mesiáša svojmu priateľovi.

Ich príklad dokladá, aké dôležité je osobné odovzdávanie posolstva o Ježišovi Kristovi našej rodine, priateľom a susedom. Niektorí ľudia sa hlásia k Ježišovi, ale nikdy sa k nemu nepokúsili priviesť čo len jediného človeka.

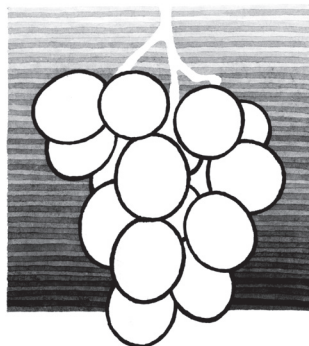
Filip nepovedal Natanaelovi, aby bezvýhradne prijal jeho slová, ale aby šiel a presvedčil sa sám. Aj dnes by sme mali nabádať k tomu, aby sa aj ostatní presvedčili o Ježišovi. Oddanosť Ježišovi však nenapĺňajú len slová, ale predovšetkým naše životy premenené Písmom, ktoré majú veľký vplyv na naše okolie. Ľudia môžu pohrdať naším zmýšľaním, môžu odmietajú naše výzvy na zoznámenie sa s Ježišom, ale nemôžu poprieť vplyv nášho života naplneného dobrotou, nezištnou láskou a pomocou druhým.

Na zamyslenie:

1. *Prečo sa náboženský vodcovia tak obávali Jánovho kázania?*
2. *Po svojom prvom stretnutí s Ježišom prežíval Ondrej veľkú radosť. Ako s ňou naložil?*
3. *V Ježišovom živote bolo vidieť službu anjelov oveľa jasnejšie ako v skorších dobách. Ako nám to pomáha pochopiť, čo robia anjeli dnes?*
4. *Ľudia môžu polemizovať s našou vierou. Čo však nemôžu poprieť?*

Biblické texty k tejto téme:

Mk 1,2–8; Lk 3,1–18; Jn 1,19–51; Iz 40,1–5; Mt 11,14; Prís 11,25

15. kapitola

Zázrak na svadobnej hostine

*„Urobte všetko, čo vám povie!“
(Evanjelium podľa Jána 2,5)*

Ježiš odišiel od Jordánu a zamieril do Kány, malého mesta neďaleko Nazareta. Tu sa práve konala svadba príbuzných Jozefa a Márie, kde boli Ježiš a jeho učeníci pozvaní. Na svadbe sa opäť stretol so svojou matkou, ktorú nejakú dobu nevidel. Začula už o krste svojho syna a tiež o znamení hlasu z neba. Pripomenula si zvesť anjela, ktorú tak dlho uchovávala vo svojej mysli.

Rovnako ako ostatní ľudia v Izraeli bola aj Mária dojatá prorockými slovami Jána Krstiteľa. Spomenula si na proroctvo vyriecknuté pri Jánovom narodení. Jánovo posolstvo o Mesiášovi v nej vyvolalo očakávanie a nádej. Odo dňa, keď sa v jej dome zjavil anjel, si všímala každé znamenie, ktoré by poukázalo na jej syna ako na Mesiáša. Uistovala ju o tom aj Ježišova nesebecká a milá povaha. Niekedy však aj ona podliehala pochybnostiam, a preto túžila po chvíli, keď Ježiš bude môcť odhaliť, kým v skutočnosti je.

Tajomstvo Ježišovho narodenia poznal len Jozef. Po jeho smrti nemala Mária nikoho, s kým by sa delila o svoje nádeje a úzkosti. Pred dvomi mesiacmi Ježiš odišiel z domu a pre ňu nastala doba osamelosti a smútku.

Na svadobnej hostine sa Mária konečne stretla s Ježišom. Bola šťastná, že vidí svojho milého syna, ktorého vychovala; zdal sa jej však iný. V jeho očiach sa odrážali stopy bolesti zo zápasu so satanom. V tvári však spoznala dôstojnosť, silu a odhodlanie.

S Ježišom prišla aj skupina mladých mužov, ktorí sa k nemu správali s úctou a nazývali ho Majstrom. Povedali Márii o všetkom, čo videli a počuli pri Ježišovom krste a čo s ním doteraz prežili. Verili, že je Mesiášom. Prednesené slová Máriu ubezpečili, že jej dlho skrývaná nádej nebola snom.

Zhromaždení hostia boli radi, že je Ježiš medzi nimi. Rozprávali sa o ňom v malých skupinkách a stále si ho nenápadne prezerali. Mária si toho bola vedomá. Veľmi si priała, aby sa Ježiš prejavil, a dúfala, že sa k tomu nájde vhodný dôvod.

V tej dobe bolo zvykom, že svadba trvala niekoľko dní. Dni osláv ubiehali a zrazu si hostitelia všimli, že sa minulo víno. Dost ich to znepokojilo, pretože by sa na to hostia mohli pozeráť ako na nedostatok pohostinnosti či nabádanie k odchodu.

Ako príbuzná hostiteľov sa Mária zapojila do prípravy hostiny. Chcela v tejto napätej situácii pomôcť. Zašla za Ježišom a oznámila mu, že hostitelia už nemajú víno. Naznačila mu tým, aby s doplnením vína pomohol.

„Čo mňa a teba do toho, žena?“ Odpovedal Ježiš. „Ešte neprišla moja hodina.“

Keď Ježiš navštívil v dvanástich rokoch chrám v Jeruzaleme, upozornil vtedy Máriu na poslanie, ktoré mu zveril jeho nebeský Otec. Ježiš vedel o možnom nebezpečenstve – že by si Mária ako jeho matka mohla robiť zvláštnu nároky na čas a spôsob vykonávania jeho poslania. Tridsať rokov bol jej milujúcim a poslušným synom. Jeho láska k matke sa nezmenila. Teraz však plnil poslanie určené nebeským Otcom, v ktorom mu žiadny pozemský zväzok nemohol brániť, ani ho ovplyvňovať.

Ako každý hriešny človek mohla byť aj Mária zachránená pre večný život iba prostredníctvom Ježiša, Božieho Baránka. Bola síce Ježišovou matkou, ale po duchovnej stránke jej to neprinášalo zvláštnu svätosť alebo prednosť pred ostatnými. Slovom „ešte neprišla moja hodina“ Ježiš odpovedal na jej nevyslovené očakávania. Počas celého svojho života na zemi sa riadil vôľou nebeského Otca. Vždy čakal na správny okamih, v ktorom by mal začať konať.

Odmena Máriinej viery

Mária síce nechápala Ježišovo poslanie, ale plne Ježišovi dôverovala. Aby Ježiš poctil matkinu dôveru a posilnil vieru učeníkov, urobil svoj prvý zázrak.

Keď Ježiš Márii odpovedal, neodradilo ju to od jej zámeru. Služobníkov pozvubudila: „Urobte všetko, čo vám povie!“ Pri dverách stálo šesť veľkých kamených nádob. Ježiš povedal: „Naplníte nádoby vodou!“ Hneď ako to urobili, vyzval ich: „Teraz načrte a zaneste starejšiemu!“

Do tejto chvíle starejší ani hostia nevedeli, že víno už nie je. Len čo nič netušiaci správca ochutnal vodu, ktorú Ježiš premenil na víno, začudoval sa, pretože také dobré víno ešte nikdy nepil.

Zavolať ženícha a povedal mu: „Každý človek podáva najprv dobré víno a potom, keď si hostia vypijú, horšie. Ty si však zachoval dobré víno až doteraz.“

Veci tohto sveta sa na prvý pohľad môžu zdať krásne a očarujúce, nako- niec však neprinesú uspokojenie. „Víno“ zhorkne a zdanlivé šťastie sa premení na smútok a bolesť. Čo začína so spevom a smiechom, často končí smútkom a sklamaním. Naproti tomu hodnoty, ktoré nám ponúka Ježiš, prinášajú skutoč- nú radosť a pokoj. Ak sa riadime Ježišovými radami, sú nám jeho dnešné hojn é dary príslubom pre ešte bohatšiu a radostnejšiu budúcnosť.

Kamenn é nádoby boli vodou naplnené ľudskými rukami, ale len Ježišove slo- vá mohli vodu vnútri premeniť v lahodný nápoj. Ľudia môžu hovoriť dobré slová a robiť dobré veci, ale až Ježišova moc tomu dáva pravý význam a potrebnú silu, aby došlo k zmene ľudského srdca.

Zázrak premeny vody na víno bol tiež symbolom krstu a Ježišovej smrti. Voda predstavuje krst. Človek vyznávajúci vieru v Ježiša je pri krste ponorením do vody takzvané „pochovaný“, aby mohol vstať k novému životu založenému na nasledovaní Ježiša Krista. Víno symbolizuje Ježišovu krv preliatu za hriechy celého sveta.

Pred dokončením svojho poslania na zemi, pri poslednej večeri s učeníkmi, Ježiš ustanovil symbol pitia vína z kalicha ako obrad, ktorý má pripomínať jeho smrť, kým sa nevráti ako Pán pánov a Kráľ kráľov. Vyslovil vtedy zasľúbenie: „Od- teraz už nebudem piť z tohto plodu viniča až do toho dňa, keď ho budem s vami piť nový v kráľovstve svojho Otca.“

Víno, ktoré Ježiš zaistil pre svadobnú hostinu, aj to, ktoré neskôr podával uče- níkom ako symbol svojej krvi, bola čistá hroznová šťava bez obsahu alkoholu. Písmo nás na mnohých miestach varuje pred nebezpečenstvom vyplývajúcim z pitia vína alebo „silných nápojov“. Satan zvádza k pitiu alkoholu, ktorý zatem- ňuje myseľ a zatvrdzuje srdce. Ježiš povzbudzuje všetkých ľudí, aby tento zlozvyk odovzdali pod jeho kontrolu. Boh požadoval po Jánovi Krstiteľovi život bez vína a opojného nápoja. Prostredníctvom proroka Habakuka predniesol k svojmu ľudu, že človek, ktorý ostatných navádza na pitie alkoholu, má byť prekliaty. Ne- kvasená hroznová šťava, ktorú Ježiš stvoril, bola občerstvujúcim a zdraviu pro- spešným nápojom.

Svadobčania v Káne sa začali na toto výborn é víno vypytovať a služobníci im rozprávali o zázraku, ktorého boli svedkami. Všetci sa čudovali, keď sa dozvedeli, kto ho urobil. Ježiš medzitým nepozorovane odišiel.

Svadobčania sa teda obrátili na učeníkov a tí dostali prvú verejnú príležitosť vyjadriť svoju vieru v Ježiša ako Mesiáša. Keď rozprávali o tom, čo videli a počuli pri rieke Jordán, v srdciach ich poslucháčov rástla nádej.

Správa o zázraku sa rozšírila po celom kraji a doniesla sa až ku kňazom a vlád- com v Jeruzaleme. Viedla ich ku skúmaniu proroctva o Mesiášovi.

Ježiš začal svoje dielo tak, že sa priblížil k ľuďom. Tým boril spoločenské bariéry s cieľom spojiť ľudí v jednu rodinu – rodinu detí nebeského Otca. Svojou účasťou na svadobnej hostine tiež vyjadril podporu manželstva ako nedotknuteľného zväzku posväteného Bohom. Manželstvo je mnohokrát v Písme spomínané ako obraz vzťahu medzi Bohom a jeho ľuďmi. Veselie prežívané na svadobnej hostine bolo pre Ježiša predzvestou radosti na konci časov, kedy privedie svoju nevestu – zachránených ľudí z tejto planéty – domov k nebeskému Otcovi.

Ježiš bol veľmi spoločenský. Navštevoval domy bohatých i chudobných, hovoril so vzdelanými aj s nevzdelanými. Vždy sa pokúšal nasmerovať ich myšlienky od všedných vecí k duchovným hodnotám a prebudiť v nich záujem o večný život. Nezúčastňoval sa však neviazaných radovánok. Vyhľadával miesta skutočnej radosti, akou bola aj svadobná hostina v Káne.

Ľudia pri stretnutí s Ježišom poznali, že mu na nich naozaj záleží a že chce ich dobro. Zaujímal sa o ich každodennú prácu, starosti i radosti, keď s nimi hovoril na cestách, v domovoch, na lodi, v synagóge, na brehu jazera alebo pri slávnostiach. Nech stretol človeka kdekoľvek, vždy ho pozýval do svojho kráľovstva.

Na zamyslenie:

1. *Prečo Ježiš urobil zázrak premenenia vody na víno, keď ešte „neprišla jeho chvíľa“?*
2. *V čom bol tento zázrak symbolom krstu a Ježišovej smrti?*
3. *Svojou účasťou na svadobnej hostine Ježiš začal dielo, ktoré vyvrcholí na konci časov, kedy s radosťou privedie „svoju nevestu“ domov k nebeskému Otcovi. Chceli by sme byť súčasťou tohto slávneho sprievodu?*
4. *Záleží nám na ľuďoch a chceme ich dobro? Pozývame ich do Božieho kráľovstva?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 2,1–11; 1 Kor 11,26; Mt 26,29; Prís 20,1; Zj 19,6–9

16. kapitola **V chráme**

*„Odneste to odtiaľto! Nerobte tržnicu z domu môjho Otca!“
(Evanjelium podľa Jána 2,16)*

Ježiš sa pripojil k svojej matke a bratom a spolu s učeníkmi odišli z Kány cez Kafarnaum do Jeruzalema na veľkonočné slávnosti. Tohto dôležitého židovského sviatku sa každý rok zúčastnili státisíce ľudí. Ježiš nepozorovane prichádzal s ostatnými, lebo svoje poslanie doteraz verejne nevyhlásil. Počas cesty pútnici hovorili o príchode zasľúbeného Mesiáša. Od chvíle, keď Ján Krstiteľ ohlásil príchod Mesiáša, rástlo medzi ľuďmi očakávanie skorého oslobodenia národa z područia rímskych vládcov. Ježiš vedel, že ľudia prežívajú veľké sklamanie.

Na Veľkú noc sa chrámové nádvoría zaplnili ľuďmi z rôznych častí Palestíny aj zo vzdialenejších krajín, ktorí čakali na začiatok obradov vykonávaných v chráme. Každý Izraelčan mal priniesť zviera, ktorého obetovanie pri slávnostnom obrade bolo predobrazom obete prinesenej Mesiášom. Mnohí však cestovali z veľkej diaľky, a preto žiadne zviera nemali. Zvieratá sa zvyčajne predávali na vonkajšom chrámovom nádvorí, kde si ich kupovali ľudia zo všetkých spoločenských vrstiev.

Kňazi učili ľudí, že obetovanie zvieratá je nevyhnutné, aby dostali požehnanie. Obchodníci to využívali a požadovali za zvieratá veľa peňazí. Dobre vedeli, že pútnici prichádzajú z ďaleka a nebudú chcieť odísť bez prinesenia obete. Veriaci tak kupovali predražené zvieratá a obchodníci sa o svoj zisk delili s kňazmi.

Všetky peniaze sa vymieňali za šekel, chrámovú menu. Každý Žid mal ročne zaplatiť pol šekela ako príspevok na náklady spojené s chrámom. Okrem toho ľudia prinášali do chrámovej pokladnice veľké sumy ako dobrovoľné dary. Kňazi

neuznávali inú menu, a preto ľudia museli využívať služby zmenáreníkov a vymieňať si u nich peniaze v nevýhodnom kurze. Aj z týchto obchodov dostávali kňazi určitú časť zisku.

Zneuctenie chrámu

Počas veľkonočného týždňa Židia obetovali veľké množstvo zvierat, takže na chrámovom nádvorí bolo pre početné obchody rušno a hlučno. Rámus pripomínal skôr trh s dobytkom než svätý Boží chrám. Do hlasov ľudí zjednávajúcich obchody a dohadujúcich sa nad cenami zaznieval blakot oviec, bučanie dobytky, hrkútanie holubov a cinkot mincí. Vďaka zmätku a hlasnému pokrikovaniu veriaci vnútri chrámu takmer nepočuli kňazské modlitby.

Zdalo sa neuveriteľné, že sa niečo také dialo v národe, ktorý bol taký pyšný na svoj chrám a veľmi dôsledný pri zachovávaní obradov. Pre lásku k peniazom ľudia zabudli na pôvodný význam bohoslužby a zneuctievali chrám i jeho okolie.

Kňazi a vodcovia ľudu mali byť tými, ktorí rázne zastavia vravu na chrámovom nádvorí. Ich povinnosťou bolo pomôcť každému, kto sa prišiel pokloniť Pánovi a z úcty a vďaky mu priniesť obeť. Nikto z nich sa nemal obohacovať, avšak chamtivosť zatvrdila ich srdcia. Snažili sa len získať peniaze a moc nad ľuďmi.

Mnohí z prítomných, ktorí na slávnosť zavítali, boli trpiaci, slepí, chromí, hluchí. Chudoba im nedovoľovala kúpiť ani to najmenšie zviera k obeti, a dokonca ani jedlo na utíšenie hladu. Prišli a prosili o pomoc. Žili v domnení, že im bez prinesenia obetného daru nebudú odpustené ich hriechy. Kňazi s nimi nijako nesúcitili, nevenovali im pozornosť a stránilo sa im.

Ježiš sa postavil na schody chrámového nádvorja. Sledoval dohadovanie o cenách a ignorovanie chudobných. Bolo zrejmé, že sa z posvätného miesta stalo obyčajné trhovisko. Rozhodol sa zasiahnuť. Ľudia prinášali obeť a zúčastnili sa chrámových obradov bez toho, aby porozumeli ich pravému zmyslu. Všetky tieto obrady poukazovali na Toho, ktorý stál uprostred nich, a nikto o tom nemal ani tušenie. Ježiš videl, aký duch tu vládne.

Stál a hľadel na celé priestranstvo. Jeho pohľad vyjadroval autoritu, moc a spravodlivý hnev. Jeden po druhom na neho pozerali. Postupne utíchali všetky hlasy, všetky zvuky. Nastalo úplné ticho. Nečestní obchodníci ustrnuli a upreli svoje oči na Ježiša. Niektorí sa pokúšali skryť pred jeho prenikavým pohľadom, ktorý burcoval ich zlé svedomie.

Všetci stáli v posvätnej účte. Pripadalo im, akoby sa nachádzali v súdnej sieni pred samotným Bohom. V určitom slova zmysle to tak aj bolo. Ježišov pohľad vyjadroval dôstojnosť a svätosť.

Náhle Ježiš prehovoril svojím jasným a zvučným hlasom rozliehajúcim sa po celom nádvorí. Bol to rovnaký hlas, ktorý tiež vyslovil desať prikázaní na hore Sinaj. Obchodníci a kňazi vedeli, že tieto prikázania hrubo porušujú. Ježiš začal pomaly schádzať po schodoch na nádvorí. Zo zeme zdvihol povraz s uzlami, ktorý pripomínal bič, a rozhodným hlasom zvolal: „Odneste to odtiaľto! Nerobte tržnicu z domu môjho Otca!“

S nebývalou horlivosťou začal prevracáť stoly zmenárnikov. Mince rinčali na mramorovej dlažbe, ale nikto sa ich neodvážil zdvihnúť. Nikto sa nepokúsil vzdorovať jeho autorite. Ježiš síce nikoho povrazom neudrel, ale všetkým previnilcom pripadal tento povraz taký hrozivý, ako keby bol ohnivým mečom. Predavači a zmenárnici rýchlo vybehli z nádvorja aj so svojím dobytkom. Kňazi a chrámoví úradníci utiekli s nimi, aby unikli Ježišovej prítomnosti.

V dave prepukla panika, všetci pocítili silu Ježišovho božstva. Ozývali sa zdesené výkriky. Za chvíľu boli obchodníci preč a na chrámovom nádvorí zavládlo posvätné ticho. Ježišova prítomnosť posvätila chrám.

Očistením chrámu od činností urážajúcich bohoslužbu Ježiš vyhlásil svoje mesiášske poslanie. Chrám postavený ako príbytok pre Božiu prítomnosť medzi ľuďmi bol názorným príkladom Božieho plánu záchrany pre Izrael a celý svet. Je Božím prianím, aby každá stvorená bytosť, od anjelov až po ľudí, bola „chrámom“, v ktorom prebýva Boh.

Vyčistením chrámu Ježiš tiež vyhlásil svoje poslanie zbaviť ľudské srdcia hriechu, sebeckých pohnútok a zlých zvykov, ktoré ich ničia. My sami nedokážeme vyhnať zlo zo svojho vnútra. Jedine Ježiš môže vyčistiť chrám nášho srdca. Vždy nám však ponechá slobodnú vôľu, či jeho ponuku prijmeme. V Písme hovorí: „Hľa, stojím pri dverách a klopem. Ak niekto počuje môj hlas a otvorí dvere, vojdem k nemu a budem stolovať s ním a on so mnou.“

Súdení Bohom

Ohromení a vydesení kňazi aj vodcovia ľudu vybehli z chrámového nádvorja, aby unikli prenikavému pohľadu Ježiša, ktorý čítal v ich srdciach. Ježiš považoval ich útek za symbol údelu celého židovského národa, ktorý bude pre svoju neveru a nemorálnosť rozptýlený.

Prečo vlastne utekali? Prečo neodporovali tomuto mužovi z Galiley, synovi tesára? Prečo zanechali svoje špinavé peniaze a utiekli pred Nickým, spočiatku takým nenápadným?

Utekli, lebo Ježiš hovoril s autoritou Kráľa, a oni nemohli odolať moci jeho slov. Keď k nim hovoril, uvedomili si svoje pokrytectvo a nečestnosť. Rozpoznali vážnosť jeho slov... Zdalo sa im, že nad nimi Boh vyniesol konečný rozsudok.

Nejakú dobu boli presvedčení, že Ježiš je prorok, a niektorí z nich uvažovali nad jeho mesiášskym poslaním. Duch Svätý pôsobil na ich srdcia i myseľ. Pripomenul im proroctvá o Mesiášovi, aby si uvedomili, že sa vzťahujú na Ježiša. Prijmú ho? Odvrátia sa od vlastných sebeckých zámerov a zmenia svoje životy?

Žiaľ, nestalo sa tak. Vedeli, že sa previnili, a cítili sa ponížení. Pozvoľna a opatrne sa vracali do chrámu. Zmocnila sa ich nenávisť a chceli spochybniť Ježišovú autoritu.

Medzitým sa atmosféra na chrámovom nádvorí podstatne zmenila. Keď vzal Ježiš do ruky povraz, chudobní a zúbožení pred ním neutiekli. Na jeho tvári nevideli, že by sa na nich hneval, ale naopak, zbadali súcit, lásku a nádej. Obracali sa k svojmu Záchrancovi a volali: „Učiteľ, požehnaj mi!“

Ježiš pristupoval so súcitom ku každému, kto jeho pomoc potreboval. Uzdravil každého – nemí otvorili ústa, ktorými chválili Boha, a slepí plakali od radosti, keď mohli uvidieť Ježišovu tvár. Chrám sa opäť naplnil zvukmi, ktoré sa s ozveňou rozliehali. Tentoraz to však boli hlasy vyjadrujúce vďačnosť a chválu. Mladí i starí, otcovia i matky, všetci boli naplnení radosťou a nádejou. Po návrate do svojich domovov rozprávali každému, čo sa v chráme stalo.

Ľudia, ktorí tu boli uzdravení, sa pri Ježišovom ukrižovaní nepripojili k davu volajúcemu: „Ukrižovať!“ Poznali Ježišovu moc. Vedeli, že je ich Záchrancom. Načúvali jeho učeníkom a šírili správu o Ježišovej moci, láske, zmŕtvychvstaní a záchrane, ktorú ponúka každému človeku.

Počiatok odmietnutia Ježiša

Kňazi a vodcovia ľudu mali byť medzi prvými, ktorí mali v Ježišovi spoznať Mesiáša. Poznali zvitky opisujúce jeho poslanie a dielo. Tiež veľmi dobre vedeli, že nie ľudská, ale vyššia sila vyčistila chrámové nádvorie od bezbožných. Ale pomyšlenie na vlastnú stratu moci nad ľuďmi a na zrieknutie sa príjmov z obchodov v chráme posilnilo ich nenávisť voči Ježišovi.

Obávali sa, že by Ježiš mohol byť skutočne prorokom poslaným od Boha. S predstieranou úctou sa na neho obracali: „Ak máš poverenie od Boha, dokáž ho nejakým zázrakom!“

Ježiš im už však zázrak ukázal. Svetlo jeho slov a moci preniklo do ich sŕdc. Videli a počuli tiež svedectvo uzdravených ľudí. To všetko bolo znamením Mesiáša. Odpovedal im teda podobenstvom, hádankou, ktorá ukazovala, ako dobre poznal nenávisť skrývajúcu sa v ich srdciach: „Zbúrajte tento chrám a ja ho za tri dni postavím.“

Židia sa mu vysmiali: „Štyridsaťšesť rokov stavali tento chrám a ty ho postavíš za tri dni?“ Pomysleli si, že jeho odpoveď je dostatočným dôkazom toho, že sa rozhodli správne, keď ho odmietli ako Mesiáša.

V Ježišových slovách sa však skrýval hlbší zmysel. Hovoril o svojom vlastnom tele, o chráme svojho tela. Židovskí vodcovia už premýšľali, ako by mohli Ježiša odstrániť, pretože im pôsobil ťažkosti. Ježiš vedel, že mu v tejto chvíli nikto nerozumie, dokonca ani jeho učeníci. Vedel tiež, že si kňazi jeho slová dobre zapamätajú a vmetú mu ich do tváre počas zosnovaného súdu a pri ukrižovaní.

Keby však teraz svoje výroky vysvetlil, jeho učeníkov by to zmalomyselnelo. Na správu o Ježišom utrpení a smrti ešte neboli pripravení.

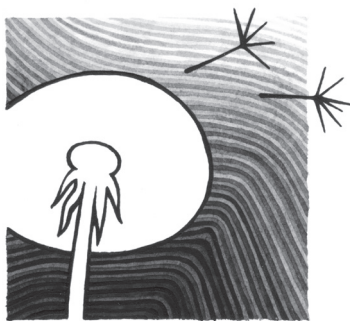
Ježišove slová boli určené tým, ktorí v neho veria. Po tom, čo sa pútnici vrátia z Jeruzalema do svojich domovov, sa tieto slová od nich dozvedia tisíce ďalších ľudí. Keď Ježiš vstane z mŕtvych, potom bude pochopený pravý význam toho, čo povedal, a viera ľudí bude posilnená. Pre mnohých budú Ježišove výroky dôkazom, že je Mesiáš, Syn Boží.

Na zamyslenie:

1. *Povinnosťou kňazov bolo dohliadať na svätosť chrámového nádvorja a pomáhať každému, kto sa prišiel pokloniť Pánovi a s vďačnosťou mu priniesol obeť. Prečo to nerobili?*
2. *Očistením chrámu od činností urážajúcich bohoslužbu Ježiš vyhlásil svoje mesiášske poslanie. Aké to malo dôsledky?*
3. *Prečo vydesení kňazi a vodcovia ľudu pred Ježišom utiekli? Prečo chudobní a zúbožení naopak neutiekli?*
4. *Kedy mohol Ježiš vysvetliť význam slov „Zbúrajte tento chrám a ja ho za tri dni postavím.“?*
5. *Čo by sa zmenilo v našich životoch, keby Ježiš očistil naše srdcia, podobne ako vyčistil jeruzalemský chrám?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 2,12–25; Ž 69,10; Mal 3,1–3; 1 Kor 3,16–17; Mich 7,19; Ef 2,22; Heb 7,25; Mt 28,20; Heb 4,14–16

17. kapitola

Stretnutie s Nikodémom

*„Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo.“
(Evanjelium podľa Jána 3,3)*

Jedným z vodcov ľudu, ktorého zasiahlo učenie prostého muža z Galiley, bol Nikodém – bohatý, vzdelaný a vážený učiteľ. Ježišove slová pravdy ho veľmi zaujali a mal túžbu dozvedieť sa ešte viac.

Nemálo kňazov a vodcov ľudu začalo Ježiša nenávidieť, keď ich vyhnal z chrámu. Takú opovážlivosť od človeka, ktorý v ich očiach nič neznamenal, nechceli nechať len tak. Rozhodli sa ukončiť jeho pôsobenie. Súčasne sa však Ježiša obávali, lebo si boli vedomí jeho zvláštnej moci.

Nie všetci súhlasili s tým, aby bol Ježiš umlčaný. Bolo zrejmé, že v ňom pôsobí Duch Svätý, a niektorí ľudia sa zdráhali vzdorovať Bohu. V izraelských dejinách pôsobilo mnoho Bohom poslaných prorokov, ktorých poslanstvo vodcovia ľudu zavrhnúli a prorokov zabili, čo vždy prinieslo židovskému národu skazu. V područí Rimanov sa Izraelčania tiež ocitli pre zavrhnutie Božieho varovania a výzvy k náprave. Úprimní ľudia sa nechceli ľahkovážne vzoprieť Božiemu poslanstvu, aby nepriviedli národ do ďalšieho nešťastia.

Keď najvyššia židovská rada prerokovávala Ježišovo pôsobenie, Nikodém vyzýval k rozvážnosti a zdržanlivosti: „Ak je Ježiš prorok poslaný Bohom, bolo by veľkou chybou jeho poslanstvo zavrhnúť.“ Túto námietku kňazi zatiaľ prijali a nejakú dobu proti Ježišovi nič verejne nepodnikli.

Nikodém starostlivo študoval proroctvá o Mesiášovi. Čím hlbšie ich študoval, tým viac bol presvedčený, že Ježiš je ten Zaslúbený. Bol pri tom, keď Ježiš vyčistil chrámové nádvorie od nepoctivých obchodníkov. Videl uzdravenie chorých aj utešovanie chudobných a počul ich radostné a hlasné chválenie Boha. V Ježišových činoch vnímal pôsobenie Božej sily.

Tento vážny popredný muž sa však zdráhal prísť za Ježišom verejne. Bolo by pre neho ponižujúce, keby ho videli s tým neznámym učiteľom z Galiley. Keby sa o tom dozvedeli ostatní členovia veľrady, iste by sa mu vysmiali alebo by ho očiernili. Rozhodol sa preto Ježiša navštíviť v ústraní. Keď sa dozvedel, že Ježiš bude cez noc na Olivovej hore, počkal na zotmenie a vydal sa za ním.

Pri stretnutí s Ježišom bol napätý, ale svoje rozpoloženie zakrýval sebavedomým a vážnym vystupovaním. „Rabbi, vieme, že si učiteľ, ktorý prišiel od Boha, lebo nikto nemôže robiť také znamenia, aké robíš ty, ak nie je s ním Boh.“

Nikodém predpokladal, že keď týmito slovami vzdá Ježišovi poctu, získa si jeho priazeň. V skutočnosti ale vyjadril, že neverí Ježišovmu poslaniu. Nenazval ho Mesiášom, ale iba učiteľom.

Ježiš na Nikodémove slová neodpovedal. Vedel, že úprimne hľadá pravdu. Pozrel sa mu do očí a láskavým a tichým hlasom povedal: „Amen, amen, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo.“

Nikodém prišiel za Ježišom, aby s ním diskutoval o pravde. Ježiš sa však nechal vtiahnuť do teoretických úvah a prešiel rovno k veci. Inými slovami mu povedal: „Nepotrebuješ ďalšie a ďalšie informácie. To, čo potrebuješ, je duchovné znovuzrodenie. Nemôžeš porozumieť nebeským zákonitostiam, kým sa tvoje srdce neobnoví a neprijmeš nový život od Boha. Ak u teba nenastane táto zmena, nemá význam hovoriť o mojom poslaní a moci.“

Nikodém bol otrasený. Načúval Jánovi Krstiteľovi, ako káže o potrebe pokánia a krstu. Súhlasil s tým, že ľudia majú veľké predsudky a malý záujem o duchovné veci. Vôbec mu ale neprišlo na myseľ, že by sa to mohlo týkať aj jeho samotného! Bol prísny farizej, ktorý si zakladal na svojich dobrých skutkoch a správnom konaní. Nemohol si vôbec predstaviť, že by nebol dostatočne svätý a nemal podiel na Božom kráľovstve.

Myšlienka o znovuzrození nebola pre neho nová. Ľuďom z cudzích krajín, ktorí sa pripojili k židovskej viere, sa často hovorilo znovuzrodené deti. Nikdy by mu ale nenapadlo, že on ako pravoverný Žid by potreboval prežiť takúto zmenu. Farizejská pýcha sa stretla s ozajstnou túžbou spoznať pravdu.

Nikodém neskrýval prekvapenie a roztrpčenie. Takúto odpoveď nečakal. Ježišovo tvrdenie považoval za prehnané a smiešne a rozhodol sa odpovedať štiplavou otázkou: „Ako sa môže narodiť človek, keď je starý? Či môže druhý raz vojsť do lona svojej matky a narodiť sa?“

Ježiš sa s ním neprel a svoje slová vysvetlil: „Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva.“

Znova sa narodiť

Ježiš ďalej pokračoval: „Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch. Nečuduj sa, že som ti povedal: Musíte sa znova narodiť.“

Srdce človeka má od prirodzenosti sklon ku zlu a nič ľudské ho z toho nemôže vyliečiť. Každý, kto sa snaží získať miesto v nebi na základe dodržiavania akýchkoľvek pravidiel, usiluje sa o nemožné. Kresťanský život nie je úprava či vylepšenie doterajšieho spôsobu života, je to úplná zmena zmýšľania, charakteru a postoja. Duch Svätý premieňa ľudské srdce k novému životu. Človek opúšťa hriechne myšlienky a zrieka sa zlého konania. Hnev, závisť a hádky nahrádza láska, pokora a pokoj. Znovuzrodený človek už nežije ako predtým.

Nikodém sa zamyslel, ale stále nechápal. Ježiš teda použil ďalšie prirovnanie: „Vietor veje, kam chce; počuješ jeho hlas, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide. Tak je to s každým, kto sa narodil z Ducha.“

Podľa šelestu listov na stromoch môžeme rozpoznať vanutie vetra, ale nemôžeme ho vidieť. Tak isto pôsobí aj Duch Svätý na ľudské srdcia. Jeho tichý hlas nás pozýva do Božieho kráľovstva. Pôsobenie Boha môžeme vnímať v rôznych životných situáciách. Božie volanie začujeme pri čítaní Biblie, počas počúvania Božieho slova, pri pozorovaní krás prírody alebo keď počúvame hlas svedomia.

Často sa nedá presne určiť chvíľa a miesto, kedy došlo k zmene vnútra človeka. U niekoho síce môže prísť nezabudnuteľný a zlomový okamih, keď svoje srdce odovzdá Pánovi Ježišovi, rozhodnutie pre Krista je však vždy výsledkom dlhého a trpezlivého pôsobenia Ducha Svätého.

Nikodémova premena

Nikodém sa udivene spýtal: „Ako sa to môže stať?“

Ježiš sa začudoval: „Ty si učiteľ v Izraeli a toto nevieš?“ Nikodém sa možno cítil urazene, ale vlúdny výraz Ježišovej tváre ho viedol k ďalšiemu počúvaniu jeho slov. Keď mu Ježiš vysvetľoval, že jeho poslaním je zriadiť kráľovstvo duchovné, nie to pozemské, bol očividne sklamaný. Ježiš pokračoval: „Ak neveríte, keď vám hovorím o pozemských veciach, akože uveríte, keď vám budem hovoriť o nebeských?“

Kňazi, ktorí utiekli z chrámového nádvorja, sa veľmi snažili, aby budili dojem svätosti, ale vo svojich srdciach čistotu nemali. Prísne sa držali doslovného znenia zákona, unikali im však jeho zmysel. Potrebovali presne to, čo Ježiš vysvetľoval Nikodémovi – nové srdce.

Poznali výroky Písma na túto tému. Významný kráľ Izraela, Dávid, predniesol modlitbu: „Stvor mi čisté srdce, Bože, obnov vo mne pevného ducha!“ Prostredníctvom proroka Ezechiela Boh zaslúbil: „Dám vám nové srdce a nového ducha

do vášho vnútra; odstránim kamenné srdce z vášho tela a dám vám srdce z mäsa. Dám svojho ducha do vášho vnútra a spôsobím, aby ste chodili podľa mojich ustanovení, zachovávali a plnili moje nariadenia.“

Nikodém vedel o týchto textoch, ale až teraz im začínal rozumieť. Uvedomil si, že prísne zachovávanie každého nariadenia zákona nemôže človeku zabezpečiť vstup do Božieho kráľovstva... Z ľudského pohľadu žil počestným a dobrým životom, v Ježišovej prítomnosti však cítil, že nemá čisté myšlienky ani niektoré pohnútky.

Ježišove slová však Nikodéma zaujali. Ježiš teda pokračoval: „A ako Mojžiš vyzdvihol hada na púšti, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, aby každý, kto v neho verí, mal večný život. Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nik, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život.“

Tento príbeh z dejín Izraela Nikodém dobre poznal. Keď Izraelčania vyšli z Egypta do prisľúbenej zeme, putovali dlhé mesiace púšťou. V nečakanom momente sa v ich tábore objavilo ohromné množstvo jedovatých hadov. Kto bol uštipnutý, zomrel. Ľudia naliehavo volali k Bohu o pomoc. Pán povedal Mojžišovi, aby vyrobil medeného hada, pripevnil ho na tyč a zdvihol hore. Nato Mojžiš všetkých vyzval, aby sa v prípade uštipnutia pozreli na tohto hada a tým si zachránili život.

Ľudia vedeli, že medený had nemá žiadnu magickú moc, aby im pomohol. Vyjadroval symbol Záchrancu. Keď sa Izraelčania chceli vyliečiť z hadieho uštipnutia alebo túžili po odpustení hriechov, nemohli sami vo svojej sile urobiť nič iné ako prejať vieru v Božiu pomoc. Uštipnutí ľudia nedostali žiadne vysvetlenie, ako je možné, že ich pohľad na medeného hada uzdravil. Mohli však poslúchnuť Boha, pohliadať na hada s vierou a zachrániť sa.

Nikodém pochopil. Od tejto chvíle začal pristupovať k Písmu inak. Neštudoval ho preto, aby mal rozsiahlejšie znalosti, ktoré by použil pri diskusiách, ale preto, aby Boh naplňal jeho vnútro Božou láskou, pokojom, nádejou a istotou spasenia. Začal načúvať Božiemu duchu a postupne porozumel pravej podstate Božieho kráľovstva.

V rozhovore s Nikodémom Ježiš poodhalil plán záchrany ľudí a svoje poslanie vo svete. Už nikdy tak podrobne nevysvetlil, aká premena sa musí stať s človekom, ktorý túži po večnom živote v Božom kráľovstve. Nikodém si získané poznanie nenechal pre seba, ale ostatní vodcovia ľudu takéto myšlienky odmietli.

Ježišove slová však neboli zabudnuté. Nikodém sledoval Ježišovo pôsobenie a študoval jeho učenie. Úspešne tiež maril nekalé plány veľrady proti Ježišovi. Vo chvíli, keď bol Ježiš odsúdený a pribitý na kríž, si spomenul na príbeh o medenom hadovi a rozpoznal v Ježišovi Záchrancu sveta.

Po Ježišom vzkriesení a návrate do neba sa Ježišovi učeníci mnohokrát schovávali pred prenasledovaním a väznením. Nikodém im poskytoval pomoc. Ten, ktorý kedysi býval taký opatrný a nenápadný, neskôr vynaložil celý svoj majetok na podporu kresťanov, ktorí šíрили správu o Ježišovi. Vyslúžil si za to výsmech, nenávisť a prenasledovanie od ľudí, ktorí mu predtým preukazovali úctu.

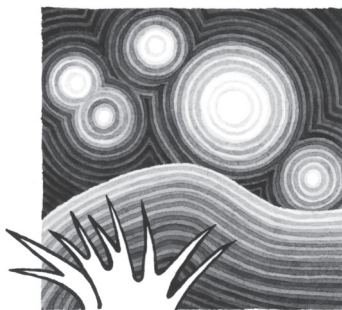
S tým, o čom hovoril s Ježišom, sa Nikodém zveril apoštolovi Jánovi, ktorý rozhovor zaznamenal vo svojom spise o Ježišom živote a učení. Pravdy, ktoré sa onej noci od Ježiša dozvedel, sú rovnako dôležité aj pre nás v dnešnej dobe.

Na zamyslenie:

1. *Prečo Nikodém váhal prísť za Ježišom verejne?*
2. *V čom je vietor podobný pôsobeniu Ducha Svätého?*
Ako môžeme vnímať vplyv Božieho ducha?
3. *Mal medený had na púšti nejakú magickú moc?*
Prečo boli uzdravení ľudia, ktorí sa na neho pozreli?
4. *Ako môžeme byť spasení? Čo je to viera?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 3,1–17; Jób 14,4; Rim 8,7; Mt 15,19; Iz 64,5; Ž 51,12; Ez 36,26–27; Sk 4,12; Sk 5,31; Ž 40,9

18. kapitola

Jánov príklad

*„On musí rásť a ja sa musím umenšovať.“
(Evanjelium podľa Jána 3,30)*

Nejakú dobu bol Ján Krstiteľ najvplyvnejším mužom v Izraeli. Keby sa vyhlásil za Mesiáša a podnietil vzburu proti Rimanom, ľud i kňazi by sa okamžite pridali. Satan ho neustále pokúšal prostredníctvom ľudu, ktorý ho vyzýval na uchopenie moci nad národom a získanie svetskej slávy. Ján si to ale nevšímal. Verne plnil poslanie, ktoré mu bolo uložené, a pozornosť, ktorá na neho bola upriamená, smeroval na Mesiáša.

Jeho popularita však rýchlo slabla, len čo Ježiš začal hlásať posolstvo o Božom kráľovstve. Ježiš prichádzal k rieke Jordán sprevádzaný zástupmi počúvajúcich. Mnohí ho žiadali o krst, ale on túto činnosť prenechal svojim učeníkom.

Jánovi učeníci začali na Ježišovu stúpajúcu popularitu žiarliť. Poukazovali na rozdiel medzi Ježišovým a Jánovým krstom a tvrdili, že Ježišovi učeníci nemajú právo krstiť. Prišli za Jánom a povedali mu: „Rabbi, ten, čo bol s tebou za Jordánom a o ktorom si vydal svedectvo, krstí a všetci prichádzajú k nemu.“

Jána sa mohla zmocniť pýcha, žiarlivosť a škodoradosť. On však premýšľal inak. Bol naplnený Božou láskou. Vedel, že jeho úlohou je len pripraviť ľud na príchod Mesiáša, a preto prijal Ježišovo pôsobenie s úprimnou radosťou. Odpovedal: „Vy všetci mi môžete dosvedčiť, že som povedal: Ja nie som Mesiáš, ale som poslaný pred ním. Kto má nevestu, je ženích. Ženíchov priateľ, ktorý stojí a počúva ho, sa veľmi raduje zo ženíchovho hlasu. Tá moja radosť je úplná. On musí rásť a ja sa musím umenšovať.“

Ján svoje dielo prirovnal k priateľovi, ktorý je poslom medzi snúbencami a po dieľa sa na príprave ich svadby. Po svadbe jeho práca končí a on prežíva radosť

z vydareného sobáša. Jánova pokora vyjadrovala vieru v Mesiáša a prejavila sa jeho odchodom do ústrania.

Rovnako pokorného ducha by mali mať všetci kresťania. Ak si nebudú na sebe zakladať a svoje myšlienky odovzdajú Ježišovi, naplní ich rovnakou nesebeckou láskou, akú prejavil Ján. Všetkým, ktorí sa takto Ježišovi odovzdajú, je prisľúbené požehnanie a vedenie Duchom Svätým.

Kňazi a učitelia v Jeruzaleme tiež počuli správy o Ježišovi. Ich zaslepenosť a žiarlivosť na Jána nepoznali konca, lebo najprv davy ľudí odchádzali zo synagóg vypočuť si kážeň v púšti a teraz mierilo ešte viac ľudí za Ježišom. Rozhodli sa, že urobia všetko pre to, aby ukončili pôsobenie tohto nového Učiteľa.

Ježišov príklad

Ježiš si bol istý, že sa náboženský učitelia pokúsia vykonať čokoľvek, aby zasiali rozkol medzi jeho a Jánových učeníkov. Aby zabránil nedorozumeniam a problémom, ukončil svoje pôsobenie pri Jordáne a vrátil sa do Galiley.

Ak sa aj my ocitneme v situácii, ktorá by mohla spôsobiť konflikt a rozdelenie, mali by sme sa riadiť príkladom Jána a Ježiša.

Jánovo silné volanie po reforme a návrate k Bohu viedlo jeho nasledovníkov k prílišnému zameraniu na jeho osobu. Lahko zabudli, že Ján má iba pripraviť ľud na príchod Mesiáša. Boh nepovolal Jána k tomu, aby založil kresťanskú cirkev. Jánovi učeníci tomu neporozumeli, a preto začali na Ježiša a jeho učeníkov žiarliť.

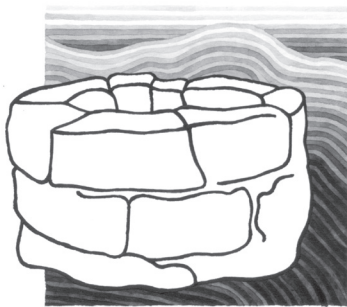
Niečo podobné sa môže stať aj v dnešnej dobe. Boh povolá nejakého človeka na vykonanie určitého diela, a ten ich dovedie tak ďaleko, ako najviac je schopný. Následne Boh povolá iných pracovníkov, ktorí majú dané dielo ďalej rozvíjať. Ak si však ľudia myslia, že úspech diela je závislý na tom, kto ho začal, a ignorujú Božie vedenie a požehnanie, ich postoj prináša mnohé problémy. Odchod Jána Krstiteľa do ústrania v záujme ďalšieho rozvoja Božieho plánu je príkladom a inšpiráciou pre všetkých, ktorí nasledujú Boha.

Na zamyslenie:

1. Ako reagoval Ján na satanovo pokušenie moci a slávy?
2. V čom bol Ján ako „ženíchov priateľ“?
3. Čo urobil Ježiš, aby sa vyhol možným nedorozumeniam a problémom?
4. Láka nás byť v popredí a priťahovať na seba pozornosť?

Biblické texty k tejto téme:

Jn 3,22–36; Iz 57,15

19. kapitola

Žena pri studni

*„Kto sa však napije z vody, ktorú mu dám ja, nikdy nevysmädne.
Ale voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody
prúdiacej do večného života.“ (Evanjelium podľa Jána 4,14)*

Cestou do Galiley Ježiš prechádzal so svojimi učeníkmi Samáriou. Na poludnie sa ocitli v nádhernom údolí pri mestečku Sychar. Zastavili sa pri Jákobovej studni, aby si odpočinuli. Kým učenici išli do mesta kúpiť niečo na jedenie, Ježiš tu zostal.

Židia a Samaritáni boli veľkými nepriateľmi. Jedni sa vyhýbali druhým. Židovskí vodcovia neschvaľovali žiadnu spoluprácu so Samaritánmi a nebolo im dovolené dostať od Samaritánov čo i len trochu jedla alebo pohár vody. Keď Židia putovali ich územím, mohli si kúpiť len to najnutnejšie.

Ježiš čakal pri studni. Bolo úmorné teplo a sužoval ho stále väčší smäd. Nemal lano ani vedro, aby si nabral osviežujúcu vodu. Musel čakať, až niekto príde a vodu načerpá.

Náhle prišla k studni jedna miestna žena. Ježiša si vôbec nevšímala a naberala vodu do džbána. Bola už na odchode, keď ju Ježiš požiadal: „Prosím ťa, daj mi napiť.“ Kráľ nebies, Ten, ktorý stvoril oceány a bdie nad riekami a potokmi, bol závislý od láskavosti cudzinky, aby sa mohol napiť.

Takúto prosbu žena nemohla odmietnuť. V tamojšej spoločnosti bolo podanie vody smädnému pútnikovi najprístupnejšou povinnosťou. Pre sváry medzi Samaritánmi a Židmi mu však žena sama od seba vodu neponúkla.

Žena si všimla, že Ježiš je Žid. Jeho žiadosť ju tak udivila, že mu od prevážania zabudla vodu podať. Chcela sa dozvedieť, prečo ju oslovil: „Ako to, že ty, Žid, žiadaš odo mňa, Samaritánky, aby som sa ti dala napiť?“

Ježiš odpovedal: „Keby si vedela o Božom dare a kto je ten, čo ti hovorí: Daj sa mi napiť!, ty by si požiadala jeho a on by ti dal živú vodu.“

Nechápala, čo hovorí. Videla v ňom len smädného, unaveného a zaprášeného pocestného. „Pane, ani vedro nemáš a studňa je hlboká; odkiaľ teda vezmeš tú živú vodu? Si azda väčší, ako náš otec Jákob, ktorý nám dal túto studňu a pil z nej on, jeho synovia i jeho dobytok?“

Netušila, že Ten, ktorého Jákob očakával, Mesiáš, stojí priamo pred ňou. Koľko ľudí v dnešnej dobe vo svojom smäde po duchovnom živote a pravde hľadá všade inde ako v Biblii! Táto kniha leží veľakrát zaprášená doma v knižnici a nikto jej vzácne posolstvo nečíta.

Nato Ježiš odpovedal: „Voda, ktorú ponúkam ja, hasí smäd navždy a naplňuje túžbu po večnosti.“

Tí, ktorí sa snažia naplniť svoje vnútro ponukami tohto sveta, budú sklamaní. Túžia po naplnení potrieb svojej duše. Niečo také však môže urobiť iba Ježiš. Odpustenie, láska a milosť, ktoré dáva, sú ako živá voda, ktorá očisťuje, občerstvuje a posilňuje... Ježiš nepovedal, že stačí len občasný dúšok vody. Každý, kto ho vyznáva za svojho Pána a prežíva s ním úprimný a dôverný vzťah, sa denne vracia k jeho životodarnému prameňu. Už nevyhľadáva bohatstvo, slávu či zábavu – jeho vnútro totiž túži po Bohu a po pravých životných hodnotách. Zdroj Ježišovej lásky je nevyčerpatelný. Všetci z neho môžu kedykoľvek naberať.

Udivená žena pozorne načúvala každému Ježišovmu slovu. Pochopila, že nehovorí o vode zo studne, pri ktorej stáli. Túto vodu pila každý deň a vždy si musela dôjsť po novú. Poprosila: „Pane, daj mi tej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť po vodu.“

Skryté tajomstvá

Ježiš však vedel, že ešte nie je pripravená prijať ponúkaný dar. Najskôr sa musela zamyslieť nad svojím životom a spoznať svojho Záchrancu. Povedal jej: „Choď, zavolaj si muža a príď sem!“

Ona hneď odpovedala: „Nemám muža.“ Dúfala, že sa tým vyhne ďalším otázkam týkajúcich sa jej vzťahu.

Ježiš však pokračoval: „Správne si povedala: Nemám muža; lebo si mala piť tých mužov a ten, ktorého máš teraz, nie je tvoj muž. To si povedala pravdu.“

Žena sa zachvela a na chvíľu sa zamyslela. „Ako môže tento cudzinec poznať tajomstvo môjho života? Pokára ma?“ Vybavila si chvíle, kedy ju mnohí odsúdili a ona cítila, že Boh jej konanie neschvaľuje. Neodvetila, že je to pravda, ale chcela čo najskôr zmeniť tému rozhovoru. S úctou povedala: „Pane, vidím, že si prorok. Naši otcovia sa klaňali Bohu na tomto vrchu, ale vy hovoríte, že v Jeruzaleme je miesto, kde sa mu treba klaňať.“

Ježiš ju trpezlivo počúval. Poznal pozadie jej otázky. Predtým bola Samária súčasťou Izraela. Jeho obyvatelia však Boha nepočúvali, a preto bolo toto územie zabrané iným národom. Počas mnohých ďalších generácií sa samárijskí Židia miešali so svojimi dobyvateľmi a prevzali ich pohanské zvyky vrátane uctievania modiel.

Keď Židia po rokoch vyhnanstva v Babylone znovu budovali jeruzalemský chrám, ponúkli im Samaritáni pomoc. Boli však odmietnutí a medzi oboma národmi vzniklo veľké nepriateľstvo. Potom si Samaritáni postavili svoj vlastný chrám na hore Gerizim. Tam konali bohoslužby s rovnakými obradmi ako v Jeruzaleme, hoci sa úplne nevzdali svojich modlárskeho zvykov.

Zdalo sa však, že územie Samaritánov je prekliate. Stíhala ich jedna pohroma za druhou. Nepriateľský národ dobyl ich územie a chrám zničil. Ale aj napriek tomu neprestali lipnúť na svojich tradíciách a obradoch. Nechceli prijať skutočnosť, že chrám v Jeruzaleme je pravý Boží dom.

Ježiš žene odpovedal: „Ver mi, žena, že prichádza hodina, keď sa nebudete klaňať Otcovi ani na tomto vrchu, ani v Jeruzaleme. Vy sa klaniate tomu, čo nepoznáte; my sa klaníme tomu, čo poznáme, pretože spása je zo Židov.“

Tým vyjadril, že nemá voči Samaritánom predsudky alebo zášť. Chcel, aby pochopila, že Židom boli zverené zvitky Písma, ktoré ukazujú pravdu o Bohu a obsahujú prisľúbenie o prichádzajúcom Mesiášovi. Priat si, aby sa povzniesla nad spory o miesto uctievania Boha. Povedal: „Ale prichádza hodina – a už je tu –, keď praví ctitelia budú sa klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Veď aj Otec hľadá takýchto ctiteľov. Boh je Duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa klaňať v Duchu a pravde.“

Ježišove slová na ženu silno zapôsobili. Niečo také jej ešte nikdy nikto nepovedal. Keď Ježiš spomenul tienisté stránky jej života, uvedomila si, že jej niečo dôležité chýba, a zatúžila prežívať naozajstný vzťah s Bohom. Hoci Ježiš poznal tajomstvo jej života, cítila z jeho postoja priateľstvo. Ježišova čistota ju síce usvedčila z hriechu, ale Ježiš sám ju ani jediným slovom neodsúdil. Napadlo jej, či pred ňou nestojí očakávaný Mesiáš. Povedala: „Viem, že prichádza Mesiáš, nazývaný Kristus; keď príde on, všetko nám oznámi.“

„Ja som to – ten, čo sa rozpráva s tebou,“ odpovedal na to Ježiš.

Pri týchto slovách sa v jej srdci zrodila viera. Už nepochybovala. Jej vnútro zaplavila voda života, o ktorej Ježiš hovoril.

Ježišovo vyhlásenie o jeho mesiášskom poslaní bolo jasné a priame. Niečo také Ježiš nemohol povedať povýšene sa správajúcim Židom. Pri rozhovoroch s nimi musel byť veľmi obozretný. Samaritánka v neho uverila, a tak jej mohol odhaliť oveľa viac než ostatným. Vedel, že všetko, čo jej práve oznámil, bude odovzdávať ďalším ľuďom, ktorí sa tak dozvedia o ňom aj o jeho poslaní.

Pokrm Ježišovho srdca

Onedlho sa učenici vrátili z mesta s nakúpenými potravinami. Boli prekvapení, keď svojho Učiteľa zastihli v rozhovore so ženou. Všimli si tiež, že po celú dobu nepil. Hneď ako žena odišla, posadil sa a ticho rozjímal. Na jeho tvári zbadali radosť a neodvážili sa vyrušiť ho. Uvedomili si, že musí mať veľký hlad, a tak ho prosili: „Rabbi, jedz!“

Ježiš im odpovedal: „Ja mám jesť pokrm, o ktorom vy neviete.“ Učenici si pomysleli, že mu asi dal niekto najesť. Vysvetlil im: „Mojím pokrmom je plniť vôľu toho, čo ma poslal, a dokončiť jeho dielo.“

Keď videl samárijskú ženu, ako úprimne hľadá pravdu a ako sa v jej srdci zrodila viera, naplnilo ho to takou radosťou, že zabudol na jedlo a pitie. Prišiel predsa na svet, aby ľuďom zvestoval pravdu o Bohu a viedol ich k zmysluplnému a šťastnému životu.

Žena nechala svoje vedro pri studni a nadšene sa ponáhľala do mesta. Ježiš vedel, prečo tak rýchlo studňu opustila a prečo sa mu zabudla dať napiť. Chcela čo najskôr povedať ľuďom o tomto podivuhodnom mužovi a jeho poslanstve.

Išla priamo za prednými mužmi mesta a povzbudila ich: „Podťe sa pozrieť na človeka, ktorý mi povedal všetko, čo som urobila! Nebude to Mesiáš?“ Keď videli jej nadšenie a presvedčenie, rozhodli sa, že sa za ním vydajú.

Ježiš stále sedel pri studni. Rozhliadal sa po zelenajúcich sa poliach s obilím ožiareným jasnými slnečnými lúčmi. Náhle zbadal blížiaci sa dav ľudí. Ukázal na obilné lány a povedal svojim učeníkom: „Vari nehovoríte i vy sami: Ešte štyri mesiace a príde žatva? Hovorím vám, zdvihnite oči a pozrite na polia, že sa už beľujú k žatve!“

Viera Samaritánov

Samaritáni boli na rozdiel od Židov pripravení prijať Ježiša ako Mesiáša. Nasledovali ženu k studni a stretli sa s ním. Načúvali jeho slovám a uverili. Ježiš zodpovedal všetky ich otázky. Prosili ho, aby s nimi išiel do mesta, ďalej ich vyučoval a prehovoril tiež k ich rodinám a priateľom.

Ježiš ich pozvanie prijal a zostal s nimi dva dni. Mnoho Samaritánov v neho uverilo... V Izraeli farizeji opovrhovali Ježišovým prostým a pokorným životom, prehliadali jeho zázraky a požadovali znamenie ako dôkaz poverenia z neba. Samaritáni však žiadny dôkaz nepotrebovali. Ježiš u nich neurobil žiadny zázrak okrem toho, že žene pri studni ukázal na tajomstvo jej života. Napriek tomu ho prijali. Žene povedali: „Veríme už nie preto, čo si povedala; veď sme sami počuli a vieme, že toto je naozaj Spasiteľ sveta.“

Návštevou Samárie začal Ježiš boriť múr nenávisti medzi Židmi a pohanmi. Bol síce Žid, ale neriadil sa farizejskými zvykmi. Nebral ohľad na predsudky a pri-

jímal pohostinstvo opovrhovaných Samaritánov. Spal v ich domovoch, jedol s nimi, učil v ich uliciach a správal sa k nim láskavo a zdvorilo.

Vonkajšie nádvorie jeruzalemského chrámu bolo od ostatných priestorov budovy oddelené nízkou stenou, ktorej bránou mohli prejsť len Židia. Ale Ježiš, Stvoriteľ sveta, Ten, ktorý bol zmyslom celého chrámu a chrámových obradov, priniesol záchranu všetkým ľuďom na svete.

Ježišov pobyt v Samárii sa stal požehnaním aj pre Ježišových učeníkov. Mysleli si, že sa ako správni Židia musia k Samaritánom správať odmerane, až nepriateľsky. Ježišov prístup k Samaritánom ich preto prekvapil. Vedeli, že majú nasledovať jeho príklad, a tak v sebe svoje predsudky niekoľko dní potláčali. Vnútorne sa ich však, aspoň zatiaľ, stále nevzdali.

Po Ježišomom návrate do neba a potom, čo boli na Turíce zmocnení Duchom svätým k službe, si učenici spomenuli na dni strávené v Samárii. Keď sa Peter vybral do tejto oblasti hlásať dobrú správu o záchrane v Ježišovi Kristovi, odchádzal s rovnakým postojom úcty a vlúdnosti k ľuďom, aký mal Ježiš. Pri svojom pôsobení v Efeze a Smyrne si túto skúsenosť pripomínal tiež Ján a nasledoval príklad svojho Učiteľa. Učeníci zoznamovali s Ježišovým posolstvom každého človeka nezávisle na jeho spoločenskom postavení, rase, národnosti alebo životných ťažkostiach.

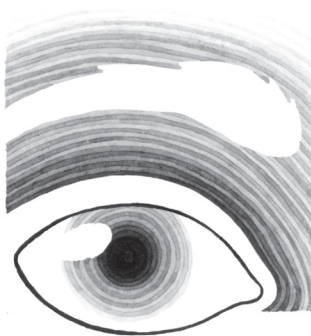
Samaritánka neváhala a priviedla mnoho ľudí z mesta k Ježišovi, aby si vypočuli jeho slová. Každý naozajstný nasledovník Ježiša Krista svoju nádej radostne prežíva s ľuďmi vo svojom okolí. Každý, kto pije vodu života, sa stáva zdrojom pre ostatných. Ježišova pravda, milosť a láska sú ako prúd vody v púšti, ktorý občerstvuje a zachraňuje smädných a hladujúcich.

Na zamyslenie:

1. *Hľadala Samaritánka pravdu o Bohu, bohoslužbe a živote?*
Bola pripravená prijať Ježišov dar?
2. *Prečo sa Židia a Samaritáni navzájom nenávideli?*
3. *Aká je pravá bohoslužba?*
4. *Ako začal Ježiš boriť bariéru medzi Židmi a pohanmi?*
Ako na to zareagovali jeho učenici?
5. *Čo sa môžeme naučiť z Ježišovej ochoty hovoriť so Samaritánkou?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 4,1–42; Rim 10,8–9; Jn 3,3; Dt 18,15

20. kapitola

Uzdravenie syna kráľovského úradníka

*„Keby ste nevideli znamenía a divy, neuverili by ste.“
(Evanjelium podľa Jána 4,48)*

Keď sa ľudia z Galiley vrátili po veľkonočných sviatkoch domov, rozprávali o Ježišovi a jeho zázrakoch. Odmietnutie Ježiša jeruzalemskými predstaviteľmi ho u Galilejčanov urobilo ešte populárnejším. Mnohým prekážal povýšenecký postoj kňazov a to, že znesvätili chrám. Dúfali, že by Ježiš, ktorý vyhnal nepoctivých kňazov a obchodníkov z chrámu, mohol byť zaslúbeným Mesiášom.

Napriek tomu všetkému však ľudia z Nazareta, galilejského mestečka, kde tento mladý muž vyrastal, v jeho mesiášske poslanie neverili. Vtedy Ježiš povedal svojim učeníkom: „Amen, hovorím vám, že nijaký prorok nie je vzácny vo svojej domovine.“ Ľudia veľakrát mylne posudzujú druhých podľa vlastných meradiel a pravidiel. Nevzdelaní a prízemní ľudia z Nazareta posudzovali Ježiša podľa jeho chudobného domova a простého oblečenia. Nevážili si jeho čistý život a ne-sebeckú lásku. Ježiš sa preto pri svojej spiatočnej ceste do Kány, kde pri svadobnej hostine premenil vodu na víno, v Nazarete nezastavil.

Správa o jeho návrate sa šírila po celom kraji a veľa chorých a trpiacich ľudí získalo novú nádej. V meste Kafarnaum žil jeden kráľovský židovský úradník, ktorého syn ťažko ochorel. Lekári sa už po dlhotrvajúcej a neúspešnej liečbe vzdali nádeje na chlapcovo uzdravenie a prestali ho liečiť.

Len čo sa úradník dozvedel o Ježišovom návrate do Kány, rozhodol sa ho vyhľadať a požiadať o pomoc. Pretlačil sa davom a zbadal jednoducho oblečeného muža tak isto zašpineného od chôdze po cestách, ako bol on sám. Srdce sa mu

zovrela úzkosťou. Začal pochybovať o tom, či mu tento obyčajný človek môže pomôcť. Nakoniec sa predsa len rozhodol Ježiša osloviť. Pristúpil k nemu s naliehavou prosbou: „Môj syn umiera. Prosím, poď so mnou a uzdrav ho.“

Ježiš vedel o jeho chorom synovi ešte skôr, ako úradník opustil svoj dom. Bol si vedomý aj toho, že by ho za Mesiáša neprijal, ak by jeho syna neuzdravil. Spomenul si na jednoduchú a úprimnú vieru Samaritánov, ktorí žiadne zázraky nežiadali.

Povedal teda: „Keby ste nevideli znamenia a divy, neuverili by ste.“ Ježiš chcel viac než len uzdraviť jeho dieťa. Veľmi si prial, aby celá úradníková rodina pochopila Božiu lásku a plán záchrany pre večný život a mohla tak vydávať svedectvo v meste Kafarnaum, kam sa chystal čoskoro prísť.

Keď úradník počul Ježišove slová, uvedomil si, aká slabá je jeho viera. Bolo mu jasné, že stojí v prítomnosti Niekeho, kto pozná jeho myšlienky a má moc vypočúť každú prosbu. Rozochvel sa. Pochopil totiž, že toto váhanie môže stáť jeho syna život. Padol na kolená a naliehavo prosil: „Pane, poď, kým mi dieťa neumrie!“

Ježiš poznal jeho dôveru a tiež veľkú otcovskú lásku. Nikdy by sa neodvrátil od človeka, ktorý prosí v takejto núdzi. Po chvíľke mu povedal: „Chod', tvoj syn žije!“

Kráľovský úradník sa vracal domov s takou radosťou a pokojom vo svojom srdci, aký nikdy predtým nezažil. Uveril, že jeho syn je uzdravený a že Ježiš je skutočný Mesiáš.

V Kafarnaume spozorovali, že sa s dieťaťom niečo deje. Horúčka ustúpila, chlapcove oči sa rozjasnili a pohyby tela vypovedali o tom, že sa mu navracia sila. Náhle sa cítil oveľa lepšie a jeho radostný pohľad všetkých udivil. Po chvíli zaspal, aby načerpal ďalšiu silu. Celá rodina bola z jeho uzdravenia nadšená.

Mestečko Kána sa nachádzalo neďaleko Kafarnauma. Keby sa úradník ponáhľal, mohol sa po rozhovore s Ježišom vrátiť ešte v ten istý deň domov. Išiel však pokojným a voľným tempom a dorazil až nadránom. Keď opúšťal svoj dom, bol zúfalý. Slniečny svit sa zdal temný a spev vtákov mu v jeho situácii pripadal ako výsmech. Teraz sa na všetko pozeral inými očami. Zdalo sa mu, že celá príroda chváli Boha spolu s ním.

Ešte kráčal po ceste, keď videl svojich služobníkov, ako mu bežia v ústrety. Nemohli sa dočkať, než mu oznámia tú novinu, že jeho syn je nažive a úplne zdravý!

Úradník však nebol prekvapený. Spýtal sa ich: „Kedy sa mu uľavilo?“ Odpovedali: „Včera o siedmej hodine mu prestala horúčka.“

Uvedomil si, že sa tak stalo presne vo chvíli, keď ho Ježiš uistil: „Tvoj syn žije.“ Rozbehol sa privítať svojho syna. Vrucne ho objímal a neustále ďakoval Bohu.

Úradník si prijal Ježiša viac spoznať. V nasledujúcich mesiacoch preto pozorne počúval jeho učenie a celá jeho rodina v Ježiša uverila. Obyvatelia Kafarnauma sa dozvedeli o uzdravení úradníkovho syna, čo malo vplyv na to, že prijali Ježišovo učenie.

Mnohokrát sa obraciame k Bohu až vtedy, keď máme nejaké problémy alebo želania. Ježiš počuje naše volanie. Chce nám však dať oveľa viac. Túži nadviazať s nami úprimný, priateľský a dôverný vzťah, v ktorom by sme sa delili o všetko, čo prežívame.

Rovnako tak ako úradník z Kafarnauma sa aj my môžeme naučiť úplne dôverovať Bohu. Nechajme sa viesť Ježišovými radami a prisľúbmi. Ak Boha žiadame o čokoľvek v zhode s jeho vôľou, môžeme si byť istí, že nás vypočuje v pravý čas.

Na zamyslenie:

1. *Prečo ľudia z Nazareta neprijali Ježiša ako Mesiáša?*
2. *Aký mal Ježiš zámer, keď uzdravil úradníkovu dieťa?*
3. *Prečo sa kráľovský služobník po rozhovore s Ježišom neponáhľal ihneď domov?*
4. *Ak máme naozajstný a priateľský vzťah s Ježišom, akým spôsobom s ním hovoríme?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 4,43–54; Flp 4,4–8; 1Jn 5,14

21. kapitola

Uzdravenie chromého

*„Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem.“
(Evanjelium podľa Jána 5,17)*

V Jeruzaleme neďaleko trhu s ovcami sa rozprestieral rybník Bethesda. Niekoľkokrát do roka sa voda v rybníku začala bez zjavnej príčiny pohybovať. Miestni ľudia verili, že zdvihnutie vody je vyvolané nejakou nadprirodzenou silou. Krajom sa šírila povera, že prvý človek, ktorý vstúpi po rozvírení vody do rybníka, ozdravie z akejkolvek choroby.

K rybníku prichádzali davy ľudí v nádeji očakávaného uzdravenia. Po rozvírení hladiny nastal zakaždým značný rozruch a tí, ktorí sa potkli, bývali ušliapaní. Väčšina chorých túžiacich po uzdravení sa však pre prílišné množstvo ľudí k jeho brehu nikdy ani nepriblížila.

Okolo rybníka stáli prístrešky chrániace chorých pred žiarom slnka i chladom. Niekoľko z nich pod prístreškami tiež nocovalo. Každé ráno sa potom predierali k brehu, aby boli čo najbližšie k vode.

Ježiš sa prechádzal mestom, modlil sa a premýšľal. Pri rybníku uvidel trpiacich dychtivých po uzdravení. Pocítil nad nimi ľútosť a zatúžil všetkých trpiacich uzdraviť. Bola práve sobota a ľudia prichádzali do chrámu na bohoslužbu. Ježiš však vedel, že ak by v tejto chvíli chorých pri rybníku uzdravil, vyvolal by medzi náboženskými vodcami takú veľkú kritiku a nenávisť, že by ohrozil svoje poslanie.

Všimol si jedného veľmi úbohého muža. Bol chromý už tridsaťosem rokov. Chorobu si z veľkej časti zapríčinil hriešnym životom a mnohí ju pokladali za Boží trest. Dlhé roky žil opustený a bez nádeje, nepomohla mu rodina ani priatelia. Pripadalo mu, že ho Boh úplne zavrhol.

V čase, keď sa voda v rybníku rozvírila, sa nikdy k brehu nedostal. Nemal nikoho, kto by ho tam doniesol.

Práve pri ňom sa Ježiš zastavil. Chorý ležal na rohoži a z času na čas zdvihol hlavu, aby sa pozrel na rybník. Náhle si všimol tvár človeka, z očí ktorého vyžaroval súcit. Tento človek, Ježiš, sa ho spýtal: „Chceš vyzdraviť?“

Chromého sa okamžite zmocnila nádej. Vzápätí si však uvedomil obťažnosť svojej situácie a len s povzdychom odpovedal: „Pane, nemám človeka, čo by ma zanesol do rybníka, keď sa zvíří voda; kým ta dôjdem sám, zostúpi predom mnou iný.“

Ježiš nezačal s chorým dlho hovoriť a tentoraz ani nepožadoval prejav viery. Jednoducho mu povedal: „Vstaň, zober si lôžko a chod!“

Chromý sa na nič nepýtal, neuvažoval nad tým, len sa úplne spoľahol na Ježišove slová. Pokúsil sa trochu pohnúť a vtom mu spevnili svaly. Do jeho rúk i nôh sa vrátila sila, ktorú už roky nemal, a znovu sa postavil na nohy.

Tajomstvo uzdravenia

Ježiš sa nezmienil o Bohu a jeho uzdravujúcej moci. Ochrunutý muž bol po celé roky v takej zúfalej situácii, že by mohol o Božom uzdravení pochybovať a pripraviť sa o jedinečnú príležitosť. Ježišovým slovám však uveril, poslušchol ho a bol uzdravený.

Rovnakou vierou môžeme byť duchovne uzdravení aj my. Hriech nás vzdaluje od Boha a spôsobuje nám mnohé bolesti. Sami nie sme schopní žiť čistým životom, tak ako chromý muž nebol schopný sám od seba chodiť. Ak si uvedomujeme svoju bezmocnosť a túžime po lepšom živote, môžeme sa snažiť urobiť zmenu, ale iba vlastnou silou ju nikdy nedosiahneme.

Aj k nám sa Záchranca skláňa a kladie nám otázku: „Chceš vyzdraviť?“ Nečakajme, než sa sami uzdravíme. Verme v Božie zaslúbenia nášho uzdravenia a žime podľa Ježišových rád v Písme. Rovnako ako chromému pri rybníku, tiež nám bude daná sila, ktorú potrebujeme. Nech naše telo či myseľ oslabuje akýkoľvek hriech alebo zlá vec, Ježiš je pripravený nás uzdraviť.

Uzdravený človek sa zohol, aby si vzal svoju rohož a deku, na ktorej spal. S radosťou potom napol svaly, narovnal sa a chcel neznámemu mužovi poďakovať za uzdravenie. Ježiš sa ale medzitým stratil v zástupe. Uzdravený muž to ľutoval. Ježiša však nehľadal, lebo si nebol istý, či by ho medzi toľkými ľuďmi zase spoznal. Chodil a hlasno chválil Boha.

Vychutnával si každý krok, ktorý urobil. Stretol niekoľko farizejov, ktorým nadšene vyrozprával, čo sa mu prihodilo. Ich nezáujem a ľahostajnosť ho udivili. Prerušili ho slovami: „Je sobota, nesmieš nosiť lôžko!“ Pripomenuli mu tak, že by sa v Pánov deň nemali nosiť žiadne bremená.

Muž mal zo svojho uzdravenia veľkú radosť a neuvedomil si, že je sobota. Necítil však žiadne previnenie, pretože poslušol slová Toho, komu dal Boh moc k jeho uzdraveniu. „Viem,“ odpovedal. „Ten, čo ma uzdravil, mi povedal: Zober si lôžko a chod!“

„Ktože je ten človek?“ pýtali sa rozhorčene. „To neviem,“ odpovedal im. Skúšali ho... Dobre totiž vedeli, kto jediný má moc urobiť taký zázrak. Chceli však počuť priame svedectvo o Ježišovi, aby ho mohli obviniť z údajného porušenia sobotňajšieho odpočinku.

Nezmyselné pravidlá

Židia rôznymi spôsobmi prekrútili pravý zmysel Božích prikázaní, najmä o dni odpočinku, sobote. Farizeji a zákonníci pridali k Písmu ďalšie pravidlá, ktoré presne vymedzovali, čo sa kedy smie a nesmie. Z radostného dňa odpočinku tak urobili obrovské bremeno.

V sobotu sa napríklad nesmel zapalovať oheň ani rozsvietiť sviečka. Pre takéto pravidlá boli Izraelčania závislí na ľuďoch iných národností, ktorí tieto činnosti vykonávali za nich. Domnievali sa, že večná Božia záchrana patrí jedine Židom, a ostatné národy považovali za stratené. Boh však medzi ľuďmi nerozlišuje a vydáva iba zmysluplné nariadenia platné pre všetkých.

Uzdravený človek prišiel do chrámu priniesť obeť za hriechy a obeť vďaka Bohu za svoje zázračné uzdravenie. Ježiš ho tam znova oslovil: „Pozri, ozdravel si! Už nehreš, aby sa ti nestalo niečo horšie!“

Uzdraveného muža veľmi potešilo, že znovu vidí svojho Záchrancu. Nevedel však, že farizeji Ježiša nenávidia, a tak im povedal, že to bol Ježiš, kto ho uzdravil. Farizeji okamžite obvinili Ježiša z porušovania sobotného ustanovenia a chceli ho prísne potrestať.

Donútili ho vystúpiť pred veľradu. Keby boli vtedy Židia slobodným národom, okamžite by Ježiša odsúdili na smrť. Vládli im však Rimania, ktorí nedovoľovali vykonávať trest smrti z náboženských dôvodov. To farizeji vedeli. Odsúdením Ježiša veľradou chceli znevážiť jeho pôsobenie v očiach verejnosti. Ich zámer však nevyšiel, lebo Ježiš získaval stále väčšiu obľubu a vplyv.

Mnohí ľudia sa prestali zaujímať o zákazy a príkazy farizejov a načúvali Ježišovým slovám. Jeho učenie ich priťahovalo, bolo zrozumiteľné a svedčilo o Božej moci a láske. Ježiš nehovoril o Bohu ako o tvrdom sudcovi, ale ako o starostlivom Otcovi. Svojimi činmi a postojom ukazoval, aký Boh v skutočnosti je. Boril tak moc starých tradícií a ľudských prikázaní.

Marenie Ježišovho vplyvu

Keby Ježišovo učenie nebolo stále narušované kňazmi a náboženskými učiteľmi, spôsobilo by také oživenie a nápravu, že by sa dejiny sveta uberali úplne iným smerom. Židovskí vodcovia si však chceli zachovať svoju moc, a preto Ježišovi ustavične škodili. Pokúsili sa ho obviniť nielen z porušovania náboženských zákonov, ale aj z vlastizrady. Tvrdili, že sa snaží podlomiť zavedené zvyky národa a vnáša rozkol medzi ľud, čo vyústi do ozbrojeného zásahu Rimanov.

Tieto intrigy sa však nezrodili vo veľrade. Keď sa satanovi nepodarilo premôcť Ježiša na púšti, zosnoval so svojimi padlými anjelmi plány, ako by zaslepil myseľ židovských vodcov, aby Ježiša neprijali za svojho Mesiáša a čo najviac škodili jeho pôsobeniu. Dúfal, že Ježiša oslabí a jeho poslanie prekazí.

Ježiš zdôrazňoval význam Božieho zákona, neznižoval ho, ani nezrušil. Chcel len oslobodiť sobotné prikázanie od všetkých zbytočných a nezmyselných pravidiel, ktoré z neho urobili príťaž miesto požehnania. Chromého muža mohol uzdraviť v ktorýkoľvek iný deň. Mohol ho tiež uzdraviť bez pokynu, aby si vzal lôžko a odišiel s ním. Ježiš však využil túto príležitosť, aby Izraelčanov vyzval k zmene pri uvažovaní o dni odpočinku.

Pred veľradou Ježiš jasne vyjadril, že pomáhať chorým a trpiacim v sobotu je v úplnom súlade so sobotným prikázaním. Povedal tiež, že koná rovnaké dielo ako Boh, ktorý pomáha ľuďom a každý deň udržiava celý vesmír. Prestáva azda Boh v sobotu pôsobiť? Nesvieti vari slnko či nerastie tráva? Zastavujú sa vari planéty na svojich obežných dráhach, netvoria sa morské vlny? Ježiš povedal: „Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem.“

Boh nemôže ani na chvíľu zastaviť svoje pôsobenie, pretože by vesmír so všetkými svojimi bytosťami zanikol. Aj ľudia majú určité povinnosti i v sobotu. Musia sa postarať o chorých, pomáhať chudobným a trpiacim. Svätý Boží deň odpočinku bol stvorený pre človeka a pre jeho dobro.

Sobotné prikázanie nedovoľuje vykonávať prácu na obživu alebo zisk ani účasť na ľahkovážnej zábave. Tak ako Boh siedmeho dňa odpočinul od svojho stvoriteľského diela, mali by sme aj my v sobotu odpočívať od našej každodennej práce a venovať tento čas bohoslužbe, rodinným vzťahom, odpočinku a pomáhaniu druhým.

Farizeji opomenuli Ježišove slová o sobote a sústredili sa na jeho vyjadrenie o Bohu. Nazval Boha svojím vlastným Otcom, čím sa staval na jeho roveň. To Židov veľmi popudilo, pretože takéto vyhlásenie považovali za rúhanie. Ak by Ježiš nebol medzi ľuďmi taký obľúbený, namieste by ho zniesli zo sveta.

Ježiš poprel ich obvinenia z rúhania. Povedal im: „Amen, amen, hovorím vám: Syn nemôže nič robiť sám od seba, len to, čo vidí robiť Otca. Lebo čo robí Otec, to podobne robí aj Syn.“

Ježiš im tak odhalil svoju pravú totožnosť. Predstavil sa im ako Boží Syn, ktorý tvorí jednotu s Pánom celého vesmíru a ktorého uctieujú anjeli. Žiadny iný človek nikdy nehovoril s takou mocou a presvedčivosťou a nekonal s takou vznešenosťou. Ježišove slová boli jednoznačné, keď vyhlásil svoju právomoc nad svetom: „Veď Otec nikoho ani nesúdi, lež celý súd odovzdal Synovi, aby si všetci ctili Syna, ako si ctia Otca.“

Kňazi si mysleli, že odsudzujú Ježiša, ale opak bol pravdou. Ježiš sa stotožnil s človekom, a preto človeku rozumie. Vzoprel sa satanovi a zvíťazil nad ním. Zástupne zomrel za hriechy ľudí a umožnil im tak záchranu, a preto je oprávnený vykonať súd nad večným údelom každého človeka. Vyhlásil: „Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nejde na súd, ale prešiel zo smrti do života. Amen, amen, hovorím vám: Prichádza hodina, ba už je tu, keď mŕtvi počujú hlas Božieho Syna a tí, čo ho počujú, budú žiť. Lebo ako Otec má život sám v sebe, tak dal aj Synovi, aby aj on mal život sám v sebe. A dal mu aj moc súdiť, pretože je Synom človeka. Nečudujte sa, že prichádza hodina, keď všetci v hrobách počujú jeho hlas a tí, čo robili dobre, budú vzkriesení pre život, kým tí, čo páchali zlo, budú vzkriesení na odsúdenie.“

Plán na odstránenie Ježiša

Ježiš vedel, že sa ho kňazi a rabíni rozhodli zabiť. Aj napriek tomu im stále poukazoval na svoj vzťah s Otcom a na svoje poslanie vo svete. Mali hrôzu z moci Ježišovej prítomnosti a jeho slov. Ich vlastný pocit viny sa pre nich stával stále väčším bremenom. Namiesto zmeny svojho postoja sa však stále viac zatvrdzovali. V skutočnosti nemali žiadny naozajstný dôvod, ale napriek tomu ho nenávideli.

Keď sa im nepodarilo podkopať Ježišovu autoritu a vplyv, rozhodli sa ho umlčať za akúkoľvek cenu. Do celej krajiny vyslali poslov, ktorí mali za úlohu varovať pred Ježišom všetkých obyvateľov. Tvrdili, že je to podvod, keď sa vydáva za Mesiasa. Ich špehovia Ježiša pozorne sledovali a donášali správy o jeho pôsobení.

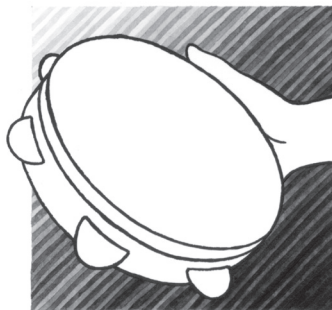
Záchranca sveta už stál v tieni kríža.

Na zamyslenie:

1. *Prečo Ježiš neuzdravil všetkých chorých, ktorí čakali pri rybníku Bethesda, ale iba jedného chromého muža?*
2. *Z akého dôvodu sa židovskí kňazi a vodcovia tak usilovne snažili znevážiť Ježišovo pôsobenie v očiach verejnosti?*
3. *Pomáhať chorým a trpiacim v sobotu je v úplnom súlade so sobotným prikázaním. Prečo to Ježiš zdôraznil pred veľradou?*
4. *Prečo je Ježiš oprávnený vykonať súd nad večným údelom každého človeka?*
5. *Ako si môžeme byť istí tým, že sme dostali večný život a že už nepodliehame súdu?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 5,1–47, Ef 2,1–5; Ex 34,6–7; Sk 10,43

22. kapitola

Smrť Jána Krstiteľa

*„Ty si ten, čo má prísť, alebo máme čakať iného?“
(Evanjelium podľa Matúša 11,3)*

Ján Krstiteľ trávil väčšinu svojho času v oblasti na východ od Jordánu. Toto územie spadalo pod správu kráľa Herodesa Antipasa, ktorý tiež počúval Jánove kázania. Bol si vedomý, že sú Božím posolstvom i pre jeho život.

Jánova výzva ku kráľovi bola jasná. Odsudzoval kráľov pomer s Herodiádou, ženou jeho vlastného brata. Herodes vedel, že nekoná správne, a nejakú dobu sa snažil vymaniť z vášne, ktorá ho k Herodiáde púťala. Nakoniec však jej zvydom úplne podľahol. Herodiáda sa chcela Jánovi pomstiť, a tak prinútila Herodesa, aby ho dal uväzniť.

Jána odviedli z otvorenej krajiny, kam za ním prichádzalo veľké množstvo ľudí, a vsadili ho do väzenskej kobky v Herodesovom paláci. Čas ubíhal a Ján v stiesnenom a pochmúrnom väzení zažíval pochybnosti a úzkosť. Jeho učeníci ho mohli navštevovať, a tak mu prinášali správy o Ježišovi a o davoch ľudí, ktoré jeho posolstvo oslovilo. Učeníci sa Jána pýtali: „Ak je Ježiš Mesiáš, prečo neurobil nič, aby ti pomohol?“ Satan mal z týchto slov radosť, lebo vedel, že Jána nesmierne zraňujú.

Tak ako Ježišovi učeníci, ani Ján Krstiteľ nerozumel Mesiášovmu posolstvu. Očakával, že Ježiš vyženie Rimanov a sám zasadne na trón. Ján mocne kázal a pripomínal tak dávneho proroka Eliáša. Predpokladal, že sa Ježiš prejaví s ešte väčšou mocou a zošle na nepriateľov židovského národa oheň z neba.

Jánove pochybnosti

Jánovi sa Ježišovo vlúdne konanie zdalo nepochopiteľné. Vo väzení ho prenasledovali a trápili rôzne myšlienky: „Čo keby Ježiš nebol očakávaným Záchrancom? Mýlil som sa azda, keď som ho vyhlásil za Mesiáša? Celý svoj život som zasvätil hlásaniu Mesiášovho príchodu. Premárnil som ho vari? Ak je Ježiš Mesiáš, prečo ma nepríde oslobodiť?“

Aj napriek všetkým svojim pochybnostiam Ján nerezignoval. Spomenul si na jasný hlas z neba pri Ježišovom krste a na zaslúbenie Písma. Dvoch učeníkov potom vyslal za Ježišom. Opýtali sa ho: „Ty si ten, čo má prísť, alebo máme čakať iného?“ Táto otázka musela Ježiša sklamať. Ak Ján Krstiteľ neporozumel jeho poslaniu, kto teda?

Ježiš sa s odpoveďou neponáhľal. Okolo neho stáli početné zástupy. Pre veľké množstvo ľudí privádzali priatelia chromých a slepých týchto úbožiacov len s ťažkosťami do jeho blízkosti. Ježiš ich uzdravoval a vyučoval. Predstavoval im Božiu lásku a vysvetľoval princípy šťastného života.

Ježišov dôkaz

Jánovi učeníci sledovali Ježiša po celý deň. On k nim nakoniec pristúpil a povedal: „Chodte a oznámte Jánovi, čo počujete a vidíte: Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sa očisťujú, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa ohlasuje evanjelium.“

Učeníci Ježišov odkaz Jánovi sprostredkovali a on mu rozumel. Začínal chápať, že Ježišovo kráľovstvo nie je založené na politickej a vojenskej moci, ale na premene ľudských srdc. Uvedomil si, že takého Mesiáša židovskí vodcovia nikdy neprijmú. Zrazu pocítil, že jeho uväznenie je len malé utrpenie v porovnaní s tým, čo prežije Ježiš. Svoj život znovu odovzdal Bohu a jeho plánu. Bol odhodlaný prijať všetko – život na slobode i smrť.

Keď Jánovi učeníci odišli, Ježiš prehovoril o Jánovi Krstiteľovi k ľudu. Nechcel, aby si ľudia mysleli, že Boh Jána zavrhol alebo že sa Ján zriekol svojej viery. Ježiš prirovnal rabínov kritizujúcich Jána a jeho poslanstvo k „trstine zmietanej vetrom“. Oproti nim bol Ján zásadový a jeho poslanstvo bolo jasné všetkým – farizejom, kráľovi Herodesovi, vojakom, výbercom daní i prostým ľuďom. Aj vo väzení zostal verný Bohu aj svojim zásadám a pevný ako skala.

Ježiš povedal: „Veď o ňom je napísané: Hľa, posielam svojho posla pred tvojou tvárou a on pripraví cestu pred tebou. Hovorím vám, že medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nie je nikto, kto by prevyšoval svojím poslaním Jána Krstiteľa.“

Čo vlastne znamená veľkosť z pohľadu neba? Nahromadené bohatstvo, popularita, meno rodiny alebo rozumové schopnosti – to všetko nie je podstatné. Boh

si cení mravné hodnoty, najmä lásku a čistotu. Jánova veľkosť spočívala v tom, že sa úplne odovzdal úlohe, ktorú mu Boh zveril.

Ján síce nezvolával oheň z neba, ani nekriesil mŕtvych, ale verne plnil svoje poslanie. Po rokoch ľudia o Jánovi hovorili: „Ján síce neurobil nijaké znamenie, ale všetko, čo o Ježišovi Ján povedal, je pravda.“

Mnoho ľudí Jána poznalo, mali ho vo veľkej oblube. Jeho bezdôvodným uväznením vyvolal Herodes obrovskú nespokojnosť a ľudia verili v jeho skoré prepustenie.

Jánov údel

Herodes bol presvedčený, že Ján je prorok, a chcel ho čoskoro prepustiť. Nebol si však istý, čo by v takom prípade Herodiáda vykonala, a preto svoj zámer neustále odkladal.

Herodiáda Jána nenávidela a priala si jeho smrť. Vytušila, že by kráľ vedome Jánovu popravu nikdy neschválil. Rozhodla sa teda použiť lešť. Priblížil sa deň Herodesových narodenín. Všetci významní úradníci a dvorania z celej krajiny sa zišli na veľkú oslavu, pri ktorej sa neobmedzene hodovalo a pilo. Herodiáda pritom odhodlane vyčkávala na uskutočnenie svojho hrozného plánu.

V najvhodnejšej chvíli bujarého hodovania poslala svoju dcéru Salome, aby zatancovala kráľovi aj hosťom. Bolo veľmi nezvyklé, aby sa dvorná dáma zúčastnila oslavy takým spôsobom. Jej pôsobivý tanec pred hosťami kráľa patrične poctil.

Salome bola mladá pôvabná dievčina, ktorá svojím vzhľadom a vystupovaním uchvátila pozornosť každého muža v sále. Herodes bol už podnapitý. Očarovaný jej krásou chcel na spolustolovníkov urobiť veľký dojem. Pred všetkými hosťami prisahal, že ju kráľovsky odmení. Povedal jej: „Čokoľvek si odo mňa budeš žiadať, dám ti.“

Salome sa ponáhľala za svojou matkou, aby sa s ňou poradila. S odpoveďou sa vrátila rýchlo: „Chcem, aby si mi hneď dal na mise hlavu Jána Krstiteľa.“

Búrľivé veselie v sále okamžite stíchlo. Herodes bol zdesený. Pred všetkými svojimi hosťami dal Salome sľub. Ak by však niekto z prítomných nesúhlasil s jeho splnením, mohol Jánov život ušetriť... Mnohí hostia počuli Jánovo kázanie a vedeli, že sa nedopustil žiadneho zločinu. Boli ale natoľko otupení a opití, že nikto z nich na Jánovu ochranu nevystúpil.

Herodes márne čakal na východisko z tejto situácie. Po dlhom váhaní nakoniec s Jánovou popravou súhlasil. Krátko nato do sály priniesli ukázať Jánovu hlavu. Aj napriek tomu, že Herodiáda slávila víťazstvo, stále živý Jánov vplyv

na kráľa zastaviť nemohla. Neskôr Herodesa trápili neustále výčitky svedomia. Karhavý hlas jeho svedomia bol horší než mučenie a pred svojou vinou nemohol utiecť vo dne ani v noci. Už nikdy nenašiel pokoj.

Dôvera Božej vôli

Ježiš nemohol Jána navštíviť, pretože by seba aj svoje poslanie vystavil nebezpečenstvu. To však neznamená, že sa o Jána nezaujímal. Jánovu smrť niesol veľmi ťažko. Satanovi sa nepodarilo prinútiť Ježiša k hriechu, a tak mu aspoň spôsobil hlbokú bolesť a trápenie.

Mnohí sa pýtali, prečo bol Ján ponechaný vo väzení a nakoniec zomrel mučeníckou smrťou. Boh dopustil, aby satan skrátil Jánov pozemský život. O život večný ho ale nepriateľ pripravil nemohol.

Ján síce nebol zázračne oslobodený, neostal však vo väzení osamotený. Obklopovali ho nebeskí anjeli a dodávali mu silu a odvahu. Pripomínali mu rôzne zaslúbenia z Písma a upozorňovali ho na strastiplnú cestu Mesiáša.

Ťažký údel neotriasol Jánovou dôverou v Boha. Stal sa veľkým príkladom pre tisíce ľudí, ktorí boli v ďalších storočiach nútení ísť pre svoju vieru do väzenia alebo na smrť. Každý človek, ktorý opravdivo nasleduje Ježiša, zažije na tomto svete neporozumenie, výsmech či prenasledovanie.

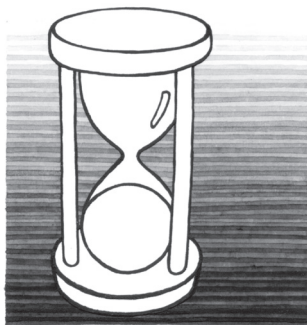
Jánov život nás ubezpečuje, že Boh nezabúda ani na jedného svojho nasledovníka. Boh dáva dôveru, nebeské dary a najvyššie pocty tým, ktorí sú ochotní pre záchranu druhých prejsť aj vlastným utrpením.

Na zamyslenie:

1. *Čo spôsobilo Jánove pochybnosti a úzkosť, keď bol vo väzení?*
2. *Ako Ježiš odpovedal na otázku Jánových učeníkov?*
3. *V čom spočívala Jánova veľkosť z pohľadu neba?*
4. *Herodiáda Jána nenávidela, a preto sa ho ľstou zbavila.
Dokázala tým zastaviť jeho vplyv na kráľa?*
5. *„Boh nikdy nedopustí, aby sa Jeho deťom stalo niečo, čo by si ony samy nevybrali,
ak by poznali koniec od začiatku a chápali by svoju úlohu v Jeho pláne.“
Ako nás môže táto myšlienka povzbudiť v ťažkostiach?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 11,1–11; Mt 14,1–11; Lk 7,19–28; Lk 1,15; Jn 10,41;
Mk 6,17–28; Prís 20,1; Dt 28,65–67; Flp 1,29

23. kapitola

Božie kráľovstvo

*„Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo.“
(Evanjelium podľa Marka 1,15)*

Správa o príchode Mesiáša bola najprv zvestovaná v Judsku. Jeho súčasťou bol tiež Jeruzalem, kde anjel predpovedal kňazovi Zachariášovi narodenie Jána Krsťiteľa a kde návštevníci chrámu počuli svedectvo Simeona a Anny o práve narodenom Mesiášovi. V Judei sa nachádzal aj Betlehem, v ktorom anjeli spevom oslavovali Ježišovo narodenie.

V Judei tiež Ježiš povolal prvých učeníkov a v začiatkoch svojho pôsobenia tu trávil väčšinu času. Záblesk jeho božstva pri vyčistení chrámu, zázraky uzdravovania, pravdy, ktoré vyučoval – to všetko podporovalo jeho svedectvo, že je Synom Božím.

Keby izraelskí vodcovia prijali Ježiša za Mesiáša, mohli mať prednosť niest jeho posolstvo celému svetu. Namiesto toho prerástla ich žiarlivosť a podozrievavosť v nenávisť. Všetmožno sa usilovali o to, aby sa ľud od Ježiša odvrátil.

Keď sa veľrada uzniesla na jeho odstránení, opustil Jeruzalem i Judeu. Prial si byť vzdialený od chrámu, kňazov a učiteľov žijúcich v klamlivom presvedčení, že žijú podľa Božej vôle. Začal vyhľadávať úprimných a ušľachtilých ľudí, ktorým by mohol zveriť šírenie svojej dobrej správy o Božej milosti a láske.

Podobný údel nepochopenia a nutného úniku zo známeho prostredia prežili mnohí Ježišovi nasledovníci v ďalších storočiach. Tak ako bol Ježiš donútený opustiť vodcov židovského náboženstva, boli v minulosti mnohí kresťania donútení opustiť svoje pôvodné cirkevné zhromaždenie, aby mohli žiť podľa Božieho slova a deliť sa o poznané pravdy Biblie. V stredoveku nemali vodcovia

reformácie zámer opustiť tradičnú cirkev a zakladať cirkvi nové, bolo im však zabráňované v hlásaní poznaných právd. Aj dnes by sme mali žiť podľa Biblie a nelipnúť na tradíciách a zvykoch našich predkov.

Ježiš odišiel do oblasti Galiley. Náboženský učiteľia v Jeruzaleme považovali Galilejčanov za hrubých a nevzdelaných. V skutočnosti to však boli úprimní ľudia bez predsudkov, ochotní prijať pravdu. V husto osídlenej Galilei žilo oveľa viac nežidovských obyvateľov než v Judsku.

Ježiš prechádzal galilejskou krajinou, vyučoval a uzdravoval. Začali ho nasledovať ľudia z dedín i miest. Prichádzali k nemu tiež obyvatelia Judey a ostatných provincií. Davy boli také početné, že sa niekedy musel uchýliť do ústrania. Obrovské nadšenie davu bolo nebezpečné, pretože mohlo v Rimanoch vyvolať podozrenie, že práve vypuklo povstanie.

Nikdy predtým svet nič podobné nezažil. Zdalo sa, akoby samotné nebo zostúpilo na zem. Láska, ktorú zvestoval a ukazoval Ježiš, bola pravým pokrmom pre ľudí hladujúcich po pravde a poznaní Boha.

Naplnenie Danielovho proroctva

Ježišovo poslanstvo začínalo slovami: „Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte v evanjelium!“

Slová „naplnil sa čas“ odkazovali na proroctvo, ktoré anjel Gabriel oznámil Danielovi, keď bol izraelský národ v 6. storočí pr. n. l. v zajatí v Babylone: „Sedemdesiat týždňov je stanovených pre tvoj ľud a pre tvoje sväté mesto.“ V biblických proroctvách zodpovedá jeden deň jednému roku. Sedemdesiat týždňov, čiže 490 dní, teda vyjadruje obdobie 490 rokov. Anjel stanovil aj počiatok tohto obdobia. „Preto vedz a pochop: Odvtedy, čo zaznelo slovo o návrate a vybudovaní Jeruzalema až po pomazanie kniežata, uplynie sedem týždňov. Za šesťdesiatdva týždňov bude opäť vybudované námestie a priekopa. Budú to však časy súženia.“ Výnos, ktorý umožnil Židom návrat z Babylona späť do Palestíny, bol vydaný kráľom Artaxerxom a vstúpil do platnosti na jeseň roku 457 pr. n. l. Obdobie šesťdesiatich deviatich týždňov čiže 483 rokov trvalo do roku 27 n. l. V tomto roku bol Ježiš pokrstený v rieke Jordán a krátko nato začal hlásať poslanstvo o Božom kráľovstve.

Preto Ježiš povedal: „Naplnil sa čas.“ Poslanstvo o Božom kráľovstve začalo byť šírené v predpovedanom čase.

Anjel tiež Danielovi povedal, že dobrá správa o Mesiášovi bude židovskému národu prednostne kázaná jeden prorocký týždeň, teda sedem rokov.

Uprostred tohto obdobia stratila chrámová obetná služba svoj význam, pretože na jar roku 31 n. l. bol Ježiš ukrižovaný. V okamihu jeho smrti sa opona

v chráme roztrhla odhora nadol na dve časti na znamenie, že starozákonný obetný systém ukazujúci na pravú a jedinečnú obeť Mesiáša stratil svoju platnosť.

Ďalšie tri a pol roka učeníci pokračovali v kázaní dobrej správy o Ježišovi ako Záchrancovi sveta výhradne židovskému národu. Keď bol však Ježišov nasledovník Štefan ukameňovaný pre svoju vieru v Ježiša Krista ako Božieho Syna, potvrdili tým židovskí vodcovia svoje odmietnutie Ježiša a začali jeho učeníkov prenasledovať. Tí sa rozprchli do blízkyh i vzdialených oblastí, v ktorých s Božím posolstvom zoznamovali rôzne národy sveta. Obdobie siedmich rokov určených pre židovský národ sa tak zavŕšilo.

Danielove proroctvá poukazujú na dobu Ježišovho narodenia, na jeho službu ľuďom a zástupnú smrť a tiež na zvestovanie dobrej správy všetkým národom na svete. Izraelčania mali možnosť týmto proroctvám porozumieť a uvedomiť si ich naplnenie v živote Ježiša Krista. Po svojom vzkriesení Ježiš učeníkom tieto proroctvá ešte viac objasnil.

Posolstvo o sedemdesiatich týždňoch oznámil Danielovi anjel Gabriel, ktorý má po Božom Synovi najvyššie postavenie v nebi. Na sklonku 1. storočia n. l. Ježiš znovu Gabriela vyslal, tentoraz k učeníkovi Jánovi. Priniesol mu posolstvo, ktoré Ján zapísal do knihy Zjavenie odhaľujúce budúcnosť, najmä udalosti pred druhým príchodom Ježiša Krista.

Pri svojom prvom príchode na planétu Zem Ježiš predstavil svoje kráľovstvo milosti. Pri svojom druhom príchode ustanoví kráľovstvo Božej slávy. Proroctvá Starého aj Nového zákona obsiahnuté v Biblii tento druhý príchod podrobne opisujú. Ježiš učeníkom predpovedal znamenia vzťahujúce sa k jeho návratu. „Tak aj vy, keď uvidíte, že sa toto deje, vedzte, že je blízko Božie kráľovstvo.“

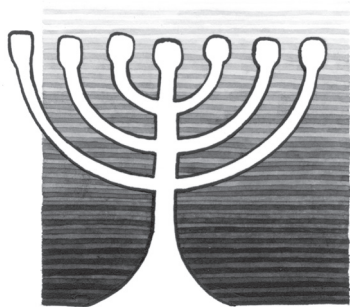
Ježiš nabáda svojich nasledovníkov, aby pozorne sledovali udalosti poukazujúce na dobu jeho príchodu, modlili sa a boli na túto najväčšiu udalosť pozemských dejín pripravení.

Na zamyslenie:

1. Aké znamenie Mesiáša dostali ľudia v Judsku?
2. Čím sa líšili ľudia v Galilei a Judsku?
3. Prečo Ježiš mohol povedať „Naplnil sa čas.“?
4. Ako si môžeme byť istí, že nerobíme rovnaké chyby ako Izraelčania, keď neboli pripravení na stretnutie s Ježišom?

Biblické texty k tejto téme:

Mk 1,14–15; Lk 24,27; Dan 9,24–27; Nm 14,34; Ez 4,6; Ezd 6,14; Ezd 7,1,9; Sk 8,4; Mt 24,15; Am 3,7; Dt 29,29; 1Tes 5,4–6

24. kapitola

Odmietnutie v Nazarete

*„Duch Pánov je nado mnou, lebo ma pomazal zvestovať
chudobným evanjelium a uzdravovať skrúsených srdcom.“
(Evanjelium podľa Lukáša 4,18)*

Počas detstva a mladosti sa Ježiš pravidelne zúčastňoval bohoslužieb v nazaretskej synagóge. Od začiatku svojho verejného pôsobenia už síce v Nazarete neprebýval, ale aj tunajší obyvatelia časom začuli správy o jeho zázrakoch a činoch.

Keď prechádzal Galileou, navštívil aj Nazaret. Jedného dňa prišiel so svojou rodinou do synagógy. Tváre známe od detstva na neho uprene hľadeli.

Tak ako každú sobotu prebiehala bežná bohoslužba. Rabín prečítal časť textu z Písma a v kázaní poslucháčom pripomenul zaslúbenie skorého príchodu Mesiáša. Zdôraznil slávu a moc jeho príchodu a víťazný boj proti utláčateľom.

V ďalšej časti bohoslužby bol vždy niekto z prítomných požiadaný o prečítanie textu z Prorokov. V toto sobotné ráno požiadali Ježiša. Podali mu zvitok s proroctvom Izaiáša. Rozvinul ho a čítal:

„Duch Pánov je nado mnou, lebo ma pomazal zvestovať chudobným evanjelium a uzdravovať skrúsených srdcom. Poslal ma oznámiť zajatým prepustenie, slepým vrátiť zrak, utláčaných prepustiť a vyhlásiť milostivý rok Pánov.“

Stočil zvitok, podal ho späť a posadil sa. Ľudia napäto čakali na výklad textu. Keď Ježiš vysvetľoval prečítané slová, hovoril o Mesiášovi ako o tom, kto ľuďom pomôže, uzdraví ich a ukáže im pravdu o Bohu. Vyslovené slová poslucháčov veľmi zaujali, lebo také hlboké myšlienky ešte nikdy nepočuli. Duch Svätý pôsobil na srdcia všetkých prítomných. Zaradovali sa z uistenia, že sa o nich Boh stará a pošle im Záchrancu. Potom začali hlasno chváliť Boha.

Ježiš pokračoval: „Dnes sa splnilo Písmo, ktoré ste práve počuli.“

Radostná nálada v synagóge sa náhle zmenila. Ľudia si uvedomili, že sa Ježiš vyhlásil za Mesiáša. S rozhorčením sa pýtali: „Čo si o sebe myslíš? Ako môže tvrdiť, že je Mesiáš, keď o ňom všetci vieme, že je syn tesára? Veď ho poznáme od detstva! Videli sme, ako vyrastal. Či jeho bratia a sestry stále nežijú medzi nami? Áno, vždy to bol dobrý chlapec, ale že by bol Mesiáš? To v žiadnom prípade!“

Čím viac o Ježišových slovách premýšľali, tým väčšia zlosť sa ich zmocňovala. Ježiš sa vôbec nezmienil o tom, že Mesiáš vyženie Rimanov a z Izraela urobí svetovú veľmoc! Namiesto toho poukázal na zmenu zmýšľania a premenu ľudských srdiec, ktoré Mesiáš spôsobí. Ľudia boli zarazení. Ježiš hovoril o vyslobodení z pút otroctva, ako keby azda neboli potomkami Abrahámovými, Božím ľudom, najdôležitejším národom na svete! Ľudské oči nevideli, ako sa satan snaží myseľ prítomných zatemniť a poštváť ich proti Ježišovi.

Ježiš náhle predniesol: „Iste mi poviete toto príslovie: Lekár, uzdrav sám seba! Aj tu, vo svojej domovine urob to, o čom sme počuli, že sa stalo v Kafarnaume. On však povedal: Amen, hovorím vám, že nijaký prorok nie je vzácný vo svojej domovine. Pravdu vám hovorím: Za čias Eliáša, keď sa nebo na tri roky a šesť mesiacov zavrelo a v celej krajine nastal veľký hlad, bolo v Izraeli mnoho vdov. Ale Eliáš nebol poslaný k nijakej inej, iba k vdove do sidonskej Sarepty. A za čias proroka Elizea bolo v Izraeli mnoho malomocných. No nikto z nich nebol očistený, iba Naáman zo Sýrie.“

Hoci obaja proroci prinášali Božie posolstvo všetkým ľuďom bez rozdielu, prijali ho len niektorí. Boh vtedy obišiel tých, ktorí nejavili o jeho zvesť záujem, a pomohol tým, ktorí úprimne žili podľa svojho poznania dobra a stránili sa zla, aj keď napríklad nepatrili k izraelskému národu a nevedeli veľa o Bohu Izraelčanov.

Pravá príčina problému

Ježišove slová sa dotkli samotného koreňa problému – pokrytectva ľudí. Poslucháči si razom uvedomili, čo im Ježiš hovorí: že nepoznajú Boha a pre svoju vlastnú malú vieru a neposlušnosť sa sami vyčleňujú z Božieho ľudu.

V celom zhromaždení to vrelo. Nakoniec zloba, žiarlivosť a zaslepenosť vyvrcholili násilím. Židia chytili Ježiša a s výkrikmi a nadávaním ho hnali za mesto. Dav ho odvliekol na okraj blízkeho útesu, odkiaľ ho chcel zvrhnúť dolu, aby pri páde na veľké balvany zomrel. Niektorí brali do rúk kamene a čakali na príležitosť ku kameňovaniu.

Lenže sa stalo niečo neočakávané – Ježiš sa im stratil z dohľadu. Anjeli obklopujúci Ježiša v synagóge ho ochraňovali aj uprostred rozzúreného davu. Rozprestrelí svoje ochranné krídla a zaviedli ho na bezpečné miesto.

Rovnako ako v minulosti ohrozujú mocnosti zla Ježišových verných nasledovníkov aj v dnešnej dobe. Nebeskí anjeli ich však ochraňujú. Až v Ježišovom kráľovstve sa raz dozvieme, koľkokrát nás Boží anjeli ochránili pred útokmi satana.

Ježišovým prianím bolo zachrániť obyvateľov Nazareta. Chcel, aby prijali pozvanie do Božieho kráľovstva. Hoci sa k nemu nezachovali dobre, nezanevrel na nich. Pred koncom svojho pôsobenia v Galilei navštívil toto mestečko ešte raz. Ani ľudia z Nazareta nemohli poprieť, že by Ježišova moc nepochádzala od Boha. Vedeli, že v okolitých mestách a dedinách Ježiš nezanechal jediného človeka naspas chorobe.

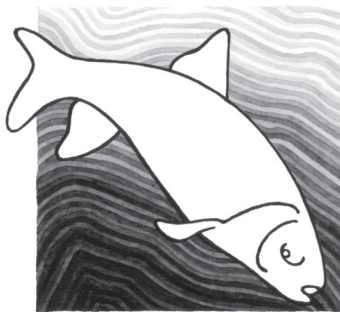
Ježiš tu ešte raz kázal o Božej láske a naliehovej potrebe premeny doterajších životov. Zdalo sa, že niektorí Nazaretčania chcú jeho posolstvo prijať, napriek tomu ho nakoniec odmietli. Nedokázali pripustiť, že by tento muž, ktorý vyrastal medzi nimi, mohol byť iný ako oni. Nemohli pochopiť, odkiaľ sa v ňom vzala moc na uzdravovanie a múdrosť jeho slov. Ako Mesiáša ho neprijali, a pretože v Neho neuverili, neurobil u nich žiadny zázrak. Nakoniec z mesta odišiel a nikdy sa už doň nevrátil.

Na zamyslenie:

1. *Ako Ježiš opísal pravého Mesiáša, ktorého mali Izraelčania očakávať?*
2. *Prečo Ježiš nemohol vo svojej domovine urobiť žiadny zázrak?*
3. *V čom boli príbehy o Eliášovi a Elizeovi podobné situácii, v ktorej sa Ježiš nachádzal v Nazarete?*

Biblické texty k tejto téme:

Lk 4,14–30; Mt 13,53–58; Mk 6,1–6; Iz 61,1–2

25. kapitola

Povolanie učeníkov pri jazere

*„Podťe za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“
(Evanjelium podľa Matúša 4,19)*

Slnko vychádzalo nad Galilejským jazerom, pri ktorom Ježiš práve trávil chvíle pokoja. Jeho učeníci sedeli v rybárskych člnoch na jazere. Chytali ryby celú noc, ale nič neulovili.

Osamote Ježiš čerpal silu v rozhovore s nebeským Otcom, pretože počas dňa bol neustále obklopaný davom. Tohto rána ľudia prichádzali už čoskoro po svitaní. Bolo ich stále viac a zo všetkých strán sa na Ježiša tlačili.

Medzitým učeníci priplávali k brehu. Ježiš vstúpil na Petrovu loď a požiadal ho, aby ju trochu odrazil od brehu. Mohli ho tak vidieť a počuť všetci ľudia v dave.

Krásne prostredie pomáhalo vryť Ježišove slová do pamäti poslucháčov. Jazero, pohoria a polia ožiarené slnečným svetom nádherne dokreslovali Ježišovo kázanie.

Zástup na pobreží sa stále rozrastal. Vypravili sa sem poľnohospodári, rybári, obchodníci, náboženský vodcovia, bohatí, chudobní, starci i mladíci a privádzali chorých, aby mohli počuť slová Bohom poslaného Učiteľa.

Pri pohľade na dav Ježiš nemyslel len na prítomných poslucháčov, ale aj na ďalších učeníkov v budúcnosti. Už teraz ich videl v zápasoch dobra a zla, opustených, s bolesťou v srdci, v pokušení a väznených. Vedel o ich radoostiach, starostiach i prekážkach. Slová vyriešené onoho rána mali prostredníctvom pôsobenia Ducha Svätého prinášať nádej, útechu, múdrosť a pokoj každému človeku až do konca času.

Keď Ježiš dokončil svoje kázanie, obrátil sa k Petrovi a povedal: „Zatiahni na hĺbinu a spustite siete na lov.“

Peter bol z celonočného výlovu unavený a sklamaný, pretože žiadne ryby nechytal. Počas dlhých hodín rybárčenia premýšľal o Jánovi Krstiteľovi uväznenom v Herodesovom paláci. Nemohol pochopiť, ako by Ježiš uspel tam, kde Ján nenašiel porozumenie, a to najmä u kňazov a vládcov. Budúcnosť Ježišovho pôsobenia sa mu zdala neistá a beznádejná.

Ježišovi odvetil: „Učiteľ, celú noc sme sa namáhali a nič sme nechytali, ale na tvoje slovo spustím sieť.“

Pripadalo mu to však zbytočné. Každý v okolí vedel, že jediná vhodná doba na chytenie rýb v tomto priesračnom jazere bola v noci. Nikto nechytal ryby vo dne. Na Ježišovo slovo však Peter a jeho brat Ondrej znovu vyplávali a spustili sieť do vody. Len čo ich chceli vytiahnuť, s údivom zistili, že sú plné rýb a že by sa dokonca mohli pod ťarchou takéhoto úlovku aj pretrhnúť.

Rýchlo zavolali na pomoc Jakuba a Jána z druhej lode. Podarilo sa im vytiahnuť toľko rýb, že sa obe lode skoro potopili.

Záchranca ľudí

Peter pochopil, že Ježiš vládne prírode. Zároveň si tiež uvedomil svoju pochybovačnosť a hriešnosť. Kým sa ostatní starali o ulovené ryby, padol pred Ježišom na kolená a zvolal: „Pane, odíď odo mňa, lebo som hriešny človek.“

Ježiš mu odpovedal: „Neboj sa, odteraz budeš loviť ľudí.“ Ježiš použil slová z rybárskeho prostredia, ktoré Peter dobre poznal. Peter si teraz uvedomil svoju slabosť a potrebu spolupráce s Ježišom, preto bol povolaný k dôležitejšej úlohe.

Až doteraz sa nikto z učeníkov plne nepodieľal na Ježišovom poslaní, lebo sa ešte venovali svojmu zamestnaniu. Občas pochybovali, ale táto skúsenosť ich utvrdila vo viere a znova povzbudila k úplnému odovzdaniu sa Ježišovi a jeho dielu. Zázrak s rybami ich uistil, že sa Boh postará o nich aj o ich rodiny. Opustili svoje lode a nasledovali Ježiša.

Ježiš si vtedy mohol za svojich učeníkov vybrať skúsených a vzdelaných mužov. Vzdelanie je požehnaním, pokiaľ je v súlade s Božími princípmi. Ježiš zámerne obišiel učencov onej doby, lebo tí väčšinou pre svoje predsudky nemali pochopenie pre jednoduchých ľudí a nechceli s ním spolupracovať. Sami sa tak zriekli najlepšieho vzdelania, aké kedy mohli dosiahnuť. Prvou vecou, ktorú sa musí naučiť každý, kto sa chce podieľať na Božom diele, je prestať spoliehať sa sám na seba a pristupovať k ľuďom rovnako ako Ježiš.

Ježiš si vybral nevzdelaných rybárov, pretože sa nemuseli mnohému odúčať. Neboli zatažení tradíciami a nesprávnymi zvykmi. Mali zdravý úsudok a vhodné schopnosti, ale najdôležitejšími vlastnosťami boli ich pokora a učenlivosť.

V bežnom živote sa ľudia často starajú iba o svoju každodennú a zabezpečenú prácu. Netušia, že keby boli povolaní k náročnejším a významnejším úlohám, rozvinuli by sa ich skryté schopnosti a stali by sa uznávanými a vplyvnými vodcami. Práve takých ľudí Ježiš povolával k spolupráci. Pod jeho vedením dostali tú najlepšiu školu, prijímali Ježišovo zmýšľanie i povahu. Stali sa kazateľmi a učiteľmi Božieho slova s takým odhodlaním, že boli jeho zvestovaním schopní zmeniť svet.

Ich vnútorná premena i dielo, ktoré vykonali, je svedectvom o Božom požehnaní všetkých, ktorí nasledujú Ježiša. Nie je stanovená žiadna hranica veľkosti diela pre ochotného človeka túžiaceho otvoriť svoje srdce Božiemu duchu a odovzdať svoj život Ježišovi. Boh prijíma každého človeka takého, aký je. Ak sa mu úplne odovzdáme, rozvinie naše schopnosti a premení naše slabosti v silné stránky.

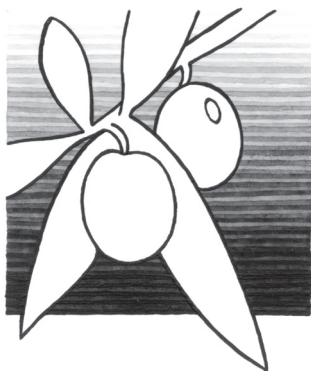
Čím viac času strávime čítaním Biblie a dôverným rozhovorom s Ježišom, tým viac budeme získavať jeho povahu. Dosiahneme tak to najlepšie vzdelanie, aké je na tomto svete možné dosiahnuť.

Na zamyslenie:

1. Čo Petra zmalomyselnelo?
2. Kedy bol Peter naozaj pripravený pracovať pre Ježiša?
3. Prečo si Ježiš za svojich učeníkov povolal prostých rybárov namiesto vzdelaných mužov?
4. Cítili ste niekedy Božie povolanie? Ako ste odpovedali?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 4,18–22; Mk 1,16–20; Lk 5,1–11; Iz 6,5; Rim 10,12

26. kapitola

Dni v Kafarnaume

*„Zástupy žasli nad jeho učením.“
(Evanjelium podľa Matúša 7,28)*

V Ježišovej dobe bolo Kafarnaum malebným mestom, v ktorom sa vďaka teplému podnebiu darilo palmám a olivovníkom. Z neďalekých hôr sem pritekali potôčky, ktoré zavlažovali sady, vinice, polia a záhrady a následne sa vlievali do Galilejského jazera.

Kafarnaum sa nachádzalo na jeho brehoch v blízkosti Genezaretskej roviny. Mestom viedli dôležité obchodné cesty – z Damasku do Jeruzalema, do Egypta a k Stredozemnému moru. Na brehoch jazera aj okolitých pahorkoch sa rozprestierali mestečky a vinice. Na mestskom trhovisku predávali obchodníci tovar z neďalekých fariem a rybárskych lodí. Mesto oplývalo životom.

Počas svojich ciest sa Ježiš niekoľkokrát v Kafarnaume zastavil. Na tomto mieste sa mohol stretnúť s ľuďmi z rôznych krajín, keď tu chceli obchodovať alebo si potrebovali po ceste odpočinúť. Správy o Ježišovom učení i zázračných skutkoch sa tak rozšírili do celého, vtedy známeho sveta. Na mnohých miestach začali ľudia hľadajúci pravdu skúmať proroctvá a pýtať sa po Božom pláne so svetom.

Napriek všetkým varovaniam pred Ježišom, vyslovenými veľradou, sa o ňom chceli mnohí ľudia dozvedieť ešte viac. A práve v Kafarnaume bol záujem o stretnutie s Ježišom obrovský.

Uzdravený syn kráľovského úradníka všade s radosťou rozprával o Ježišovej moci. Tiež všetci členovia jeho rodiny bez ostychu šírili po celom okolí svoju vieru v Ježiša. Kedykoľvek sa Ježiš objavil v meste, obyvatelia ožili. Všade ho sprevádzali početné davy. V sobotu za ním išlo do synagógy toľko ľudí, že sa miestnosť určená pre bohoslužbu úplne naplnila a mnohí sa dovnútra ani nedostali.

Každý, kto počúval Ježišovo učenie, bol uchvátený. Vyučovanie zákonníkov bolo formálne a chladné, Ježišove slová však boli jasné, zrozumiteľné, praktické a mocné. Jeho hlas upútal každého poslucháča.

Výklad Písma

Rabíni sa pri svojich výkladoch Písma veľakrát vyjadrovali váhavo, ako keby sa texty dali chápať dvojznačne. Ježiš vyučoval Písmo s presvedčivosťou, lebo poznal jeho pravý význam. Svojich poslucháčov dokázal zaujať, a tak sa im pravdy Božieho slova vryli do pamäti. Ježiš sa nezaoberal spornými a často diskutovanými otázkami židovských intelektuálov. Hlásal pravdu o Bohu a výstižným spôsobom predstavoval jeho pravú povahu.

Ježiš bol veľmi praktický. Ukazoval, aký pozitívny vplyv na úspešné zvládanie každodenných povinností má nasledovania Boha. Používal tiež príbehy a obrazy z bežného života – kvety, vtáky, sejbu a žatvu, pastiera a ovce. Keď sa ľudia dostali do situácií, o ktorých Ježiš hovoril, spomenuli si na jeho slová.

Hoci ho nepriatelia všade prenasledovali, vyžarovala z neho atmosféra kludu a pokoja. Ježišovu lásku k ľuďom vyjadroval vzhľad jeho tváre i tón hlasu. Jeho povaha ľudí priťahovala. Pochopili, že k nim má priateľský vzťah a že mu ich problémy nie sú ľahostajné.

Ježiš sa pozeral do tváří ľudí. Spoznal, či jeho slová prijali. Napĺňala ho radosť, keď videl rozžiarené oči človeka, ktorý porozumel. Bol nesmierne smutný, ak sa niekto po vypočutí jeho slov zatvrdil a odvrátil od pravdy.

Človek posadnutý démonom

Jedného dňa hovoril Ježiš v Kafarnaume o možnom vyslobodení tých, ktorí zostávajú v priamom zajatí satana. Náhle sa k nemu z davu prirútil nejaký muž a s vystrašeným pohľadom volal: „Čo ťa do nás, Ježiš Nazaretský? Prišiel si nás zahubiť? Viem, kto si: Boží Svätý.“

Tento muž bol posadnutý démonom. Svoj život trávil neustálym vyhľadávaním pôžitkov, rozkoší a vedomých hriechov. Časom sa stal úplne zvrhlým a satan ho ovládol. Bol vyhnaný rodinou, zavrhnutý priateľmi a potíkal sa po svete ako divoch. Každý, kto ho zbadal, sa zhrozil.

Aj napriek jeho zvrátenej mysli k nemu Ježišovou prítomnosťou zasvietil lúč nádeje. Ponáhľal sa do synagógy, aby sa tam s Ježišom stretol a poprosil ho o zľutovanie a pomoc. Chcel prehovoriť, ale jeho hlas bol pod kontrolou démona.

Pri prvých výkrikoch začali ľudia od neho rýchlo ustupovať, Ježiš však zostal v jeho prítomnosti. Rozpoznal mužovu nevyslovenú prosbu o záchranu. Démonovi prikázal: „Mlč a vyjdi z neho!“ Démon sa svojej obete nechcel vzdať a po-

sadnutým ešte chvíľu zmietať. Na Ježišove slová ho však musel opustiť, bez toho, že by posadnutému ublížil. Oči uzdraveného muža, v ktorých predtým vládlo šialenstvo, teraz žiarili šťastím. Po tvári mu začali stekať slzy radosti.

Prítomných ľudí sa zmocnil úžas. Pýtali sa navzájom: „Čo je to? Nové učenie s mocou. Rozkazuje aj nečistým duchom a poslúchajú ho.“

Ešte nedávno si uzdravený muž myslel, že vyhľadávanie rozkoší a ľahkovážnych túžob je len neškodná zábava. Časom sa dostal na scestie. Keď sa potom snažil vymaniť zo svojho hriešneho spôsobu života, bolo už neskoro. Satan ho úplne ovládol. Rovnaká vec sa môže stať každému, kto sa obklopuje zlom. Túžba po vzrušení a bezhraničnej zábave skončí návykom, posadnutosťou a zúfalstvom.

Rovnako tak zlý duch, ktorý bol v tomto mužovi, ovládal aj mnohých židovských kňazov a vodcov. Namiesto toho, aby ich satan vláčil sem a tam divočinou, dal im plášť zbožnosti. Vyvolávali zdanie svätosti a ostatných obviňovali z nečistoty. V podstate však žili v ešte väčšej beznádeji ako posadnutý muž, pretože vôbec necítili potrebu zmeny. Mohli nájsť ochranu v pravdách a zaslúbeniach Písma, ale jeho prekrútením sa okradli o silu a odvahu vzoprieť sa satanovi.

Počas Ježišovho pôsobenia satan vyvíjal ešte väčšie úsilie, aby si čo najviac podmanil myseľ i telesné návyky ľudí. Rovnako to bude aj v blízkej budúcnosti na záverečnom vyvrcholení sporu medzi pravdou a lžou. Satan bude so svojimi démonmi horlivo pracovať na tom, aby zmiatol a podviedol ľudí a prinútil ich, aby sa nakoniec rozhodli neprijať posolstvo Božej lásky a nádeje na večný život, ktoré im budú prinášať Ježišovi nasledovníci.

Vodcovia a učitelia ľudu vo vtedajšom Izraeli nedbali na jedinou ochranu pred zlými duchmi – na Božie slovo, Bibliu. Pri pokušení na púšti Ježiš použil na svoju obranu slová Písma. Židovskí vodcovia obrátili pravý význam Písma a tvrdili veci, ktoré Boh nikdy nepovedal. Stratili tým moc Božieho slova pre svoju ochranu a dostali sa do područia zlých duchov.

Dejiny sa často opakujú. Mnohí súčasní náboženský vodcovia spochybňujú platnosť a záväznosť Písma a pri jeho výkladoch doň vkladajú rôzne názory, ktoré poslucháča, úprimne hľadajúceho pravdu, tak zneistia, že sa nakoniec od Biblie odkloní. Bez znalosti a prijatia biblických právd sa však ľudia vzdávajú Božej ochrany a otvárajú sa rôznym pohanským názorom a filozofiám. V spoločnosti aj v mnohých cirkvách sú stále populárnejšie rôzne formy špiritizmu. Veľa ľudí vábi možnosť kontaktu s tajomnými „vyššími silami alebo bytosťami“ a ich myseľ sa tak stáva ľahko ovládateľnou týmito negatívnymi silami.

Ich situácia však nie je beznádejná. Vierou v pravdy a zaslúbenia Božieho slova môže byť každý človek vyslobodený z pasce, do ktorej upadol. Nikto sa neočitne v takej situácii, z ktorej by nebolo východisko, ak o pomoc požiada Ježiša Krista. Prosba o pomoc, veľakrát aj nevyslovená, bude vždy vypočutá.

Návšteva Petrovho domu

Zatiaľ čo sa ľudia v synagóge stále rozprávali o tom, čo videli, Ježiš odišiel s učeníkmi do Petrovho domu. Aj tam bolo potrebné pomôcť. Matka Petrovej manželky bola chorá a ležala v horúčkach. Ježiš horúčku utíšil a ženu úplne uzdravil. Cítila sa veľmi dobre, a tak išla pomôcť pripraviť večeru pre vzácných hostí.

Správy o uzdravení posadnutého i Petrovej svokry sa rozniesli po celom meste. Nikto sa však zo strachu pred rabínmi neodvážil prísť za Ježišom do Petrovho domu a požiadať ho o uzdravenie v sobotu. Keď však po západe slnka skončil deň odpočinku, takmer každý sa ponáhlal z mesta do Petrovho domu s prosbou o uzdravenie, požehnanie alebo len stráviť chvíľku v Ježišovej blízkosti.

Bol to deň, aký v Kafarnaume ešte nikdy nezažili. Mesto naplnila radosť, slová vďaky a chvály Boha. Ľudia cítili, že sa tohto miesta dotýka samotné nebo. Ježiš prežíval veľkú radosť – mohol totiž ľuďom vracať zdravie a chuť do života!

Bolo naozaj veľmi neskoro, keď rady prichádzajúcich začali rednúť. Pri odchode posledného návštevníka zavládlo v Petrovom dome ticho. Ježiš sa celý vyčerpaný uložil k spánku. Pred východom slnka, keď celé mesto ešte spalo, odišiel z domu, aby sa osamote modlil k svojmu nebeskému Otcovi.

Ježiš často posielal učeníkov domov, aby si oddýchnuť, málokedy však mal čas sám si oddýchnuť. Skoro ráno či neskoro večer chodieval do hôr, aby hovoril so svojím Otcom. Mnohokrát strávil celú noc modlitbami a rozjímaním, než sa s prvými slnečnými lúčmi vrátil k vyučovaniu a uzdravovaniu ľudí.

Ráno prišiel Peter s ostatnými učeníkmi za Ježišom a oznámil mu, že sa ľudia nedočkavo schádzajú a hľadajú ho. Pre učeníkov to bolo nepochopiteľné... Vedeli, že si rabíni a vodcovia ľudu v Jeruzaleme želajú Ježišovu smrť. Boli svedkami toho, ako ho ľudia z Nazareta, kde vyrastal, chceli zabiť. Tu v Kafarnaume však Ježiša chválili a túžili po jeho prítomnosti. Pomysleli si, že títo slobodomyselní Galilejčania možno budú prví, ktorí prijmú Ježiša za Mesiáša a podporia jeho kráľovstvo.

O to viac ich udivili Ježišove slová: „Aj iným mestám musím hlásať Božie kráľovstvo, lebo na to som poslaný.“

Ježiš nechcel byť medzi ľuďmi známy len ako ten, kto robí zázraky a uzdravuje. Poznal názor ľudu, že prišiel preto, aby sa stal ich novým kráľom. Prial si predovšetkým nasmerovať myseľ človeka od pozemského kráľovstva a telesného uzdravovania k duchovným hodnotám.

Potlesk a obdiv davu Ježiša vôbec nevzrušoval. Nikdy nestál o poctu, ktorú tento svet dáva slávnym, bohatým alebo nadaným ľuďom. Všetko, čo robil, bolo v súlade s plánom jeho Otca v nebesiach. Boh sa zjavil v činoch a slovách svojho Syna.

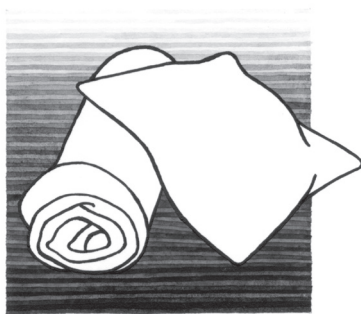
A Ten ako úsvit nového dňa ticho a pozvoľna rozháňal tmú a prebúdzal svet k novému životu.

Na zamyslenie:

1. *Prečo bolo Kafarnaum vhodným miestom, odkiaľ sa Ježišovo učenie mohlo šíriť do celého vtedy známeho sveta?*
2. *Prečo bol Ježiš vo svojom výklade Písma taký presvedčivý?*
3. *Aká je jediná ochrana pred zlými duchmi?*
4. *Prečo ľudia čakali, než zapadne slnko, kým prišli za Ježišom do Petrovho domu?*
5. *Ježiš nebol nikdy taký populárny ako v tento deň v Kafarnaume.
Prečo chcel tak rýchlo mesto opustiť?*

Biblické texty k tejto téme:

*Lk 4,31–37; Mk 1,21–28; 1Tim 4,1; J 8,32; Jn 7,17;
Iz 49,24–25; Mt 8,14–17; Mk 1,35; Lk 4,43*

27. kapitola

Uzdravenie v Kafarnaume

*„Vstaň, vezmi si lôžko a choď domov!“
(Evanjelium podľa Matúša 9,6)*

Najobávanejšou chorobou na Blízkom východe bolo pre svoju nákazlivosť a nevyliciteľnosť malomocenstvo. Postihnutý človek postupne strácal cit vo všetkých končatinách a jeho telo sa pozvoľna rozkladalo. Židia pokladali malomocenstvo za Boží trest.

Každý, kto takto ochorel, musel okamžite opustiť svoj domov i celé izraelské spoločenstvo. Všetko, čoho sa dotkol, bolo považované za „nečisté“; svojím dychom chorý infikoval aj vzduch. Človeka podozrivého z nákazy dôkladne prezreli kňazi, ktorí jeho stav posúdili. Ak dotyčného vyhlásili za malomocného, musel podľa obradného zákona odísť z blízkosti zdravých ľudí, aj keby bol kráľom či vodcom ľudu. Ak sa k malomocným priblížil niekto zdravý, mali títo úbožiaci povinnosť hlasno volať: „Nečistý! Nečistý!“

Keď sa malomocní v Galilei dozvedeli o Ježišovi a zázrakoch uzdravovania, svitla im iskra nádeje. Uvedomovali si však, že od doby proroka Elizea už žiadny malomocný vyliečený nebol.

Nachádzal sa však medzi nimi jeden muž, ktorý sa tejto nádeje chopil. Sám seba sa pýtal: „Uzdravil by ma Ježiš? Ako sa k nemu mám priblížiť, aby som ho mohol o uzdravenie požiadať? Všimol by si vôbec takého úbožiaka? A ak áno, povedal by mi, že si zaslužím Boží súd, ako to tvrdia ostatní?“

Stále si pripomínal, že nikto, kto Ježiša o pomoc požiadal, nebol odmietnutý. Rozhodol sa teda, že Ježiša o pomoc poprosí.

Išiel k jazeru, kde Ježiš hovoril. Aj napriek tomu, že stál opodiaľ od davu, začul aspoň niektoré Ježišove slová. Sledoval uzdravovanie chorých, slepých a chromých. Len čo počul ich ďakovné a radostné chvály Bohu, dodal si odvahu a s vierou pristupoval bližšie. Nevšímal si, ako pred jeho znetvoreným telom prítomní s hrôzou a odporom utekajú. Nádej ho priťahovala stále bližšie k Ježišovi.

Niektorí na neho kričali, aby sa okamžite vrátil, ale márne. Stále hľadel na Ježiša. Pristúpil k nemu, padol pred ním na kolená a zvolal: „Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť.“

Ježiš zdvihol ruku, dotkol sa ho a odpovedal: „Chcem, buď čistý.“ Malomocný pocítil okamžitú úľavu. Jeho telo sa spevnilo, do končatín sa mu vrátil cit, svaly znovu získali silu a jeho rozpraskaná pokožka bola náhle hladká ako koža dieťaťa. Bol úplne zdravý. S nesmiernou vďakou sa pozeral na svojho Záchrancu.

Ježiš potom povedal: „Hľaď, aby si o tom nikomu nehovoril. Choď však, ukáž sa kňazovi a obetuj dar, ako prikázal Mojžiš – im na svedectvo.“

Ježišovi bolo zrejmé, že keby sa kňazi dozvedeli, kto malomocného uzdravil, mohli by ho odmietnuť uznať za zdravého. Nemohol by sa tak vrátiť k rodine a začleniť do spoločnosti. Musel teda prísť do chrámu skôr, než sa kňazi o jeho uzdravení dozvedia.

Dostavil sa k tým istým kňazom, ktorí ho kedysi vyhlásili za malomocného. Dôkladne ho prezreli a po chvíľke váhania uznali zdravým. Uzdravený človek nevedel, že jeho skúsenosť ešte viac popudí kňazov a vodcov ľudu proti Ježišovi. Domnieval sa, že mu Ježiš zakázal hovoriť o uzdravení zo skromnosti, a preto rozprával každému, koho stretol, čo zažil. Mal veľkú radosť a pripadalo mu nemožné, aby nevzdával chválu svojmu Lekárovi. Následkom toho však bolo, že Ježišovi sťažil prácu. Začali k Nemu prichádzať také početné davy, že musel svoju činnosť na chvíľu prerušiť.

Ježiš nevynechal jedinou príležitosť vydať svedectvo kňazom a náboženským učiteľom, a tak postupne vyvracal ich predsudky. Poslal k nim uzdraveného človeka, čím opäť preukázal svoju lásku ku všetkým ľuďom, úctu k Mojžišovmu zákonu aj zachraňujúcu moc. Mnoho kňazov síce pristupovalo k Ježišovi s hnevom a nenávisťou, niektorí z nich však v neho po jeho smrti a vzkriesení uverili a stali sa jeho nasledovníkmi.

Prirovnávanie hriechu k malomocenstvu

Hriech v našom živote prináša podobnú skazu ako malomocenstvo. Iba Ježišova láska a moc nás môžu uzdraviť a doviesť k rozhodnutiu pre nový život.

Prosbu o uzdravenie malomocného vypočul Ježiš ihneď. Môžu však nastať prípady, keď neodpovie na žiadosť človeka okamžite. Keď Ježiša prosíme o požehnanie a pomoc so záležitosťami každodenného života, pre naše dobro môže

byť Božou odpoveďou čakanie. Vo svojej vševedúcnosti môže mať Boh iný zámer a naše modlitby vypočuje trochu inak alebo v iný čas, než očakávame. Ak však opravdivo prosíme o vyslobodenie z hriechu, jeho odpoveďou je zakaždým okamžité „áno“.

Ochrnutý muž

V Kafarnaume žil ochrnutý muž, ktorého choroba bola priamym dôsledkom hriešneho spôsobu života. Mal veľké bolesti. Trápil sa pomyslením na svoj skazený život a neustále ho sprevádzali výčitky svedomia. Keď prosil kňazov a lekárov, aby mu pomohli, vyhlásili ho za nevyliciteľného a prekliateho Bohom. Upadol do hlbokkej depresie a stratil všetku nádej... Časom sa dozvedel o Ježišovi. Jeho priatelia ho povzbudzovali slovami, že jedine Ježiš je schopný pomôcť mu.

Ochrnutý muž netúžil iba po telesnom uzdravení, no najmä po vnútornom pokoji, po odpustení. Zmieril by sa aj s údelom doživotného ochrnutia, nie však so životom bez Božieho odpustenia. Požiadal svojich priateľov, aby ho k Ježišovi odniesli.

Toho dňa Ježiš vyučoval v Petrovom dome. Okolo neho sedeli jeho učeníci a zároveň nedôverčiví farizeji a učitelia náboženstva, ktorí vyčkávali na príležitosť, ako Ježiša na niečom nachytať a potom ho obviňiť. Pred domom postávali ďalší ľudia. Chceli Ježiša počuť a vidieť nejaký zázrak.

Priatelia ochrnutého muža sa pokúsili predať davom s lôžkom, ale márne. Už strácali nádej, že sa k Ježišovi priblížia, keď vtom dostal chorý muž nápad. Požiadal ich: „Vyneste ma na strechu.“ Vystúpili na strechu, urobili otvor v dlaždiciach a spustili ochrnutého aj s lôžkom priamo pred Ježiša.

Ježiš zahliadol oči ochrnutého a bolo mu jasné, po čom túži. Vedel o jeho túžbe po odpustení ešte skôr, ako ho k nemu priniesli. Keď jeho priatelia plánovali cestu k Ježišovi, Boh pôsobil nielen na srdce tohto chorého človeka, ale aj na srdce jeho priateľov. Ich viera silnela každým dňom.

Ježiš vyhlásil: „Človeče, odpúšťajú sa ti hriechy.“

Tieto slová zneli v ušiach muža ako rajska hudba. Jeho zúfalstvo a depresia pominuli, v jeho srdci zavládol pokoj. Utrpenie skončilo. Bezmocnosť bola preč, hriešnikovi bolo odpustené! Vierou prijal dar nového života. Ležal ticho a z jeho tváre vyžarovala radosť a pokoj. Všetci naňho hľadeli s úžasom.

Prítomní rabíni sa na tohto muža dobre pamätali. Vedeli, že ich žiadal o pomoc, ale oni mu neposkytli ani najmenšiu nádej a nevyjadrili súcit s jeho utrpením. S nemilosrdným tónom v hlase vyhlásili, že je pre svoje hriechy Bohom prekliaty. Teraz si uvedomili, že o ich bezcitnom zaobchádzaní prítomní ľudia vedia, a začali sa obávať straty svojho vplyvu nad nimi. Museli niečo rýchlo vymyslieť. Bez slov sa na seba pozreli.

Ich pohľad prezrádzal jasný zámer – navždy skončiť s Ježišom. Nazvú jeho slová rúhaním, čo je hriech, ktorý vyžaduje trest smrti. Veď nikto z ľudí nemôže odpúšťať hriechy, toto právo a moc má iba Boh!

Ježiš dobre vedel, čo si myslia, a preto povedal: „Prečo takto uvažujete vo svojom vnútri? Čo je ľahšie? Povedať ochrnutému: Odpúšťajú sa ti hriechy – alebo povedať: Vstaň, vezmi si lôžko a choď!“ Nato sa k ochrnutému obrátil so slovami: „Hovorím ti, vstaň, vezmi si lôžko a choď domov!“

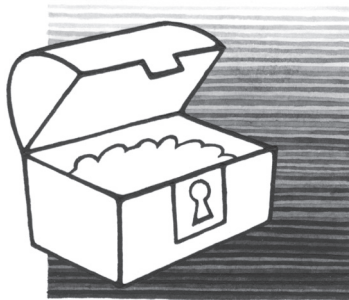
Rovnaký hlas, ktorý oživil človeka vytvoreného z prachu zeme v záhrade Eden, teraz obnovil telo tohto muža. Ochrnutý muž vyskočil zo zeme tak šikovne, ako keby bol malé dieťa. Každá časť jeho tela získala novú silu k životu. Uchopil svoje lôžko a prešiel úžasnutým davom domov.

Na zamyslenie:

1. *Prečo bolo v Izraeli malomocenstvo považované za Boží trest?*
2. *Z akých dôvodov Ježiš nechcel, aby malomocný muž rozprával ostatným o svojom uzdravení?*
3. *Čo si tento muž prial viac než fyzické uzdravenie?*
4. *Prečo farizeji nazvali Ježišove slová rúhaním?*
5. *Koho by ste pozvali do spoločenstva veriacich, keby v ňom bol Ježiš a ponúkal uzdravenie?*
Koho pozvete, keď viete, že Ježiš každému človeku ponúka odpustenie?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 8,2–4; Mk 1,40–45; Sk 6,7; 1Jn 5,14–15; 1Jn 1,9; Mt 9,1–8; Mk 2,1–12; Lk 5,12–26; 1Jn 3,8; Jn 1,4; Jn 10,10; 1Kor 15,45; Ž 103,3

28. kapitola

Vyberač daní Matúš

*„Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí.“
(Evanjelium podľa Matúša 9,12)*

Všetci úradníci pracujúci v Palestíne v službách Rimanov boli Izraelčanmi nenávidení. Ich prítomnosť bola neustálou pripomienkou, že Izraelčania nie sú slobodným národom. Situáciu ešte viac priostrovala nepoctivosť vyberačov daní, ktorí svoj úrad zneužívali na vymáhanie vyšších čiastok, než bolo stanovené, a rozdiel si ponechávali.

Ludia pociťovali veľmi silnú nenávisť k svojim židovským spoluobčanom vykonávajúcim túto prácu. Považovali ich za zradcov a opovrhovali nimi.

Jeden z vyberačov sa volal Matúš. Keď počúval Ježišove slová, Duch Svätý pôsobil na jeho srdce a on zatúžil po čestnom živote bez podvodov. Rád by tiež nasledoval Ježiša. Vedel, ako sa k vyberačom daní stavajú ostatní náboženský učitelia, a tak bol presvedčený, že by s ním Ježiš nechcel mať nič spoločné.

Ako každý deň sedel aj dnes na svojom stanovišti a vyberal poplatky od židovských obchodníkov. Náhle zbadal Ježiša, ako prichádza priamo k nemu. Bol prekvapený, keď sa u neho zastavil a vyzval ho: „Pod' za mnou a staň sa mojím učeníkom!“

Matúš neváhal. Vstal, všetko nechal tak a šiel s Ježišom. Nepremýšľal o tom, že stratí zdroj istých a vysokých príjmov a bude musieť do značnej miery zmeniť svoj životný štýl. Chcel byť s Ježišom, učiť sa od neho a podporovať jeho poslanie.

Matúš stál pred rovnakou výzvou ako kedysi Peter, Jakub a Ján. Aj oni zanechali svoju živnosť, čím sa zriekli doterajších príjmov. Nepýtali sa, z čoho budú žiť alebo kto sa postará o ich rodiny. Ježiš ich vyzval k nasledovaniu, keď mali siete naplnené rybami a zažívali veľký úspech. Matúš bol vystavený podobnej skúške.

Neskôr sa Ježiš učeníkov spýtal: „Keď som vás poslal bez mešca, bez kapsy a bez obuvi, či vám niečo chýbalo? Oni odpovedali: Nič.“

Podobná skúška prichádza v živote každého človeka, aby sa ukázalo, či dáva prednosť túžbe po úspechu a finančnom zisku alebo hlbšiemu vzťahu s Ježišom. Nikto nemôže radostne a naplno nasledovať Ježiša a podieľať sa na jeho diele, ak mu úplne neodovzdá svoje srdce. Ak človek pochopí obrovskú obeť, ktorú Ježiš pre záchranu ľudí priniesol, nemôže na jeho volanie k nasledovaniu mlčať.

Keď Ježiš vyzval Matúša, aby sa pripojil k skupine učeníkov, spôsobil veľký škandál. Urazil hrdosť náboženských predstaviteľov, lebo na vyberača daní pozerali ako na zločinca. Matúš navyše spolupracoval s Rimanmi. Farizeji chceli túto situáciu využiť. Podporovali predsudky a nenávisť ľudu voči vyberačom daní a zároveň si priali obrátiť jeho hnev proti Ježišovi.

Matúš mal z Ježišovej výzvy ohromnú radosť, a tak vo svojom dome nechal pripraviť slávnostnú večeru. Pozval celú rodinu, priateľov, ostatných vyberačov aj ďalších ľudí z okraja spoločnosti. Všetci hostia boli vďační za jedinečnú príležitosť stretnúť sa s Ježišom.

Slávnostná večera

Pozvanie na slávnostnú večeru Ježiš prijal, aj keď si bol dobre vedomý, že farizeji a niektorí hostia budú jeho konaním pohoršení. Nenechal sa však odradiť. Svojou účasťou na tejto hostine dosvedčil, že každý človek má svoju hodnotu a dôstojnosť. Pri večeri zapôsobili na hostí Ježišove slová. Nabádal ich, aby sa zamysleli, ako dať vlastnému životu pravý zmysel a nasmerovať ho k naozajstnému šťastiu. Matúša Ježišovo posolstvo nadchlo. Odhodlal sa zvestovať svojím životom Božiu lásku. Hoci sa vtedy väčšina prítomných k nasledovaniu Ježiša nepridala, patrili k tým ľuďom, ktorí sa zapojili do hlásania evanjelia po Ježišomom zmŕtvychvstaní.

Ježišov postoj

Túto situáciu chceli rabíni využiť na zasiatie rozkolu medzi Ježišom a jeho učeníkmi, a preto jeden z nich povedal: „Ako to, že váš učiteľ jedáva s mýtnikmi a hriešnikmi?“

Ježiš ich otázku počul. Povedal im: „Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí.“

Farizeji sa považovali za spravodlivých a vysoko duchovných, zatiaľ čo vyberačov daní a príslušníkov ostatných národov mali za chorých hriešnikov. Ježiš im dal najavo, že privádzať týchto ľudí k Bohu je správne a jeho konanie dáva zmysel.

Pokračoval: „Chodte a naučte sa, čo to znamená: Milosrdenstvo chcem, a nie obeť.“ Rabíni síce Písmo vyučovali, ale nechápali ducha lásky, ktorého Písmo vyjadruje.

Farizejov sa pre nevydarený plán zmocňoval hnev, a tak sa snažili obrátiť proti Ježišovi aspoň učeníkov Jána Krstiteľa. Ešte pred niekoľkými dňami Jána hanobili pre jeho nezvyčajné oblečenie a jednoduchý život a chceli od neho odvrátiť pozornosť ľudí. Teraz sa im Jánov príklad hodil na to, aby poukázali na Ježiša ako na toho, kto na rôznych stretnutiach je a pije s kdejakými hriešnikmi. Snažili sa tým dokázať, že nie je dôveryhodný a jeho posolstvo je klamlivé.

Nechceli pripustiť, že pri stretávaní s týmito ľuďmi Ježiš nabáda k zmysluplnému životu a do ich sŕdc zasieva semienka Božej pravdy, ktoré jedného dňa vzkĺčia.

Počas slávnostnej večere bol Ján Krstiteľ vo väzení. Jeho učeníci sa cítili bezradní, báli sa o Jánov osud. Zachovávali mnohé pravidlá, ktoré farizeji vyučovali, vrátane pravidelného pôstu, počas ktorého nič nejedli. Podľa vyučovania rabínov sa mal každý človek aspoň jeden deň v týždni postiť. Niektorí sa postili dva dni, aby tak získali uznanie náboženských učiteľov.

Jánovi učeníci sa spolu s farizejmi práve postili, keď sa Ježiša opýtali: „My a farizeji sa často postíme. Prečo sa tvoji učeníci nepostia?“

Ježiš sa im nesnažil vyvrátiť nesprávne chápanie pôstu. Naopak, chcel im pomôcť, aby porozumeli jeho poslaniu. Ján Krstiteľ raz svojim učeníkom rozprával podobenstvo o Ježišovi. Prirovnal ho k ženíchovi a seba označil za ženíchovho priateľa. Ježiš na toto prirovnanie nadviazal: „Či môžu svadobníci smútiť, kým je s nimi ženích?“

Inými slovami: Nebeský kráľ je na zemi so svojím ľudom. Predstavuje im pravdu o Bohu a plán záchrany. Teraz určite nie je vhodná doba na trúchlenie a odriekanie si jedla, ale na prežívanie radosti!

Ježiš vedel, že dni naplnené smútkom ešte len prídu, a preto povedal: „Príde však čas, keď im vezmú ženícha a až potom sa budú postiť.“ Len čo učeníci uvidia zradu, zatknutie a umučenie svojho Pána, potom sa budú v smútku postiť.

Čoskoro sa však zaradujú, keď ho po zmŕtvychvstaní znovu uvidia živého. Po jeho návrate späť do neba k Otcovi budú celému svetu oznamovať správu o jeho vzkriesení.

Nech Ježiš jedol s hriešnikmi alebo sa postil v pustatine, svoj život obetoval za druhých. Pravá zbožnosť nespočíva v dodržiavaní nariadeného pôstu a predstieranej svätosti. Prejavuje sa nezištnosťou a ochotou slúžiť Bohu a ľuďom.

Nový život

Potom Jánovým učeníkom rozprával podobenstvo: „Nikto predsa neprišíva záplatu z novej látky na staré šaty. Veď taká výplň natrhne šaty a diera sa len zväčší.“ Mal tým na mysli, že sa nedajú spájať pravidlá a predpisy farizejov s ozajstnou vierou a odovzdanosťou Bohu.

Pokúsiť sa spojiť vyučovanie farizejov s Ježišovým posolstvom je nemožné. Ježiš to prirovnal k nalievaniu nového vína do starých mechov.

V onej dobe sa vínná šťava skladovala v nádobách z vodotesnej kože. Nové mechy sa vyznačovali mäkkosťou a pružnosťou. Postupom času však vysychali a praskali. Čerstvo vytlačená hroznová šťava pomaly kvasila a s pribúdajúcim časom vytvárala plyny, ktoré naťahovali a rozpínali kožené mechy. Ak by sa nové víno uchovávalo v starom mechu, roztrhlo by ho.

Ježiš si uvedomoval, že židovskí vodcovia sú vo svojich tradíciách a pravidlách ako tvrdé kožené mechy. Učeníkom teda povedal: „Ani nové víno nenalievajú do starých mechov, lebo mechy sa roztrhajú a aj víno vytečie, aj mechy sa zničia. Nové víno však vlievajú do nových mechov a zachová sa oboje.“ Ježiš vedel, že sa nedá zmiešať jeho učenie viery a lásky s farizejskými pravidlami a predsudkami. Živá pravda o Bohu zatieňuje tradície a nesprávne učenia.

Židovskí vodcovia ustrnuli so svojimi názormi a prístupom v zabehaných koľajách. Ich srdcia boli ako popraskané kožené mechy. Boli spokojní so svojím náboženstvom, a preto živú vieru neprijali. Láskou podnietená viera, ktorá očisťuje dušu, nemohla byť súčasťou ich mŕtveho náboženstva.

Mnohí ľudia dnes zastávajú podobný postoj. Nechcú sa vzdať názoru, že si každý musí svoje spasenie nejako zaslúžiť, a tak radšej zavrhnú pravdu o pravom poznaní záchrany. V náboženstve spočívajúcom na legalizácii – myšlienke, že si človek musí spásu zaslúžiť – však žiadne ľudské srdce nenájde ani pokoj, ani radosť. Tvrdenie o nutnosti pôstu či monotónnych modlitieb, vďaka ktorým by človek získal spásu, sa Bohu nepáči. Nič, čo robíme z vlastného ja, nám k večnosti nepomôže. Samotný Boh je darcom záchrany každého človeka. Iba zrieknutím sa sebeckta a odovzdaním svojho života Ježišovi nájdeme to, čo hľadáme a po čom túžime. Staneme sa „vínom v novom mechu“ s posolstvom, ktoré budeme odovzdávať ďalším ľuďom, posolstvom Božej lásky, milosti a záchrany každého jednotlivca pre večný život vďaka obeti Ježiša Krista.

Na zamyslenie:

1. *Prečo sa ľudia pohoršovali nad Ježišovou výzvou k Matúšovi, aby sa stal Jeho učeníkom?*
2. *Čo dal Ježiš najavo svojou účasťou na hostine s vyberačmi daní a ich priateľmi?*
3. *Kedy sa mali Ježišovi učeníci poctiť?*
4. *Čo Ježiš znázornil prirovnaním uskladňovania nového vína do starých mechov?*
5. *Ako sa môžeme vyhnúť pasci, do ktorej padli farizeji?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 9,9–17; Mk 2,14–22; Lk 5,27–39; Lk 22,35; Jn 3,29; Jn 16,19–20; Zj 3,17–18; Ž 51,19

29. kapitola **Ježiš a sobota**

*„Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu!“
(Evanjelium podľa Marka 2,27)*

V šiestich dňoch Boh stvoril všetko, čo existuje na nebi i na zemi. Pozrel sa na svoje vykonané dielo a videl, že je veľmi dobré. V siedmom, poslednom dni týždňa, nazvanom sobota, Boh s radosťou z dokončeného diela odpočinul. Tento deň požehnal a od tých ostatných ho kvôli zvláštnemu účelu oddelil. Každá sobota je pripomienkou Božej lásky a stvoriteľskej moci.

Celé stvorenie bolo uskutočnené prostredníctvom Božieho Syna. Siedmy deň je teda pamätníkom v čase, ktorý je vyjadrením Ježišovej lásky a moci. Chvilke sobotného dňa sú určené na prežívanie veľmi úzkeho spoločenstva s Ježišom. Jeho posolstvo lásky môžeme počuť vo vtáčom speve, v šumení stromov aj v hudbe morských vln. Sobota nám poskytuje čas na vyjadrenie vďačnosti a chvály Bohu za jeho úžasnú tvorivosť a nesmiernu moc. Tiež nás podnecuje, aby sme si uvedomili, že Stvoriteľ, ktorý urobil tento svet a každého človeka, nás miluje a chce, aby sme mohli byť s ním.

Nasledovníci Boha už od stvorenia zeme pamätali na sobotný deň a tešili sa z požehnania, ktoré so sebou jeho zachovávanie prináša. Postupne však začalo dochádzať k mravnému úpadku a ľudia strácali vieru. Poznanie Boha a jeho vôle slablo. Na vrchu Sinaj Boh ľuďom znovu pripomenul dôležitosť dodržiavania sobotného dňa spolu s ostatnými prikázaniami Desatora. Izraelčania však vedeli o svätosti soboty dávno predtým, než k Sinaju došli. Už cestou k tejto hore totiž sobotu zachovávali. Rovnako ako ostatné prikázania Desatora nebolo ani prikázanie o sobote určené výhradne Izraelčanom, ale celému svetu. Princípy Božieho zákona platia pre každého človeka v každej dobe.

Sobota bude znamením stvoriteľskej moci a zachraňujúcej lásky tak dlho, dokiaľ bude slnko vychádzať a zapadať. V tento deň bude Boh oslavovaný tiež po konečnom odstránení zla a obnovení zeme Stvoriteľom do pôvodnej podoby.

Nesprávne chápanie významu soboty

Všetci verní Ježišovi nasledovníci, spoliehajúci na jeho milosť a spravodlivosť, môžu doceniť pravý význam a svätosť sobotného dňa. Keď sa Boží ľud odklonil od pôvodného plánu záchrany a pravidiel života daných Bohom, čoskoro stratil význam dňa odpočinku zo zreteľa. Počas storočí židovskí vodcovia navrhli na sobotný deň toľko ustanovení a pravidiel, že z neho urobili bremeno pre každého, kto ho zachovával.

V Ježišovej dobe bolo zachovávanie soboty natoľko vzdialené pôvodnému zámeru, že svedčilo skôr o ľudskom sebecku, pýche a svojvôli než o Božej láske. Prísne rabínske pravidlá o sobote vytvárali dojem, že Boh vydáva zákony, ktoré sa nedajú splniť. Ľudia si Boha predstavovali ako tvrdého diktátora. Svojím konaním dávali rabíni najavo, že zachovávanie soboty podľa Božích požiadaviek vyžaduje prísnosť a neústupnosť.

Ježišovým poslaním bolo tieto nesprávne názory vyvrátiť a znovu ľuďom predstaviť pravdu o Bohu a sobote. Ježiš zachovával sobotný deň v súlade s Písmom. Nepodriadil sa rabínskym požiadavkám a pravidlám, čo viedlo k mnohým diskusiám medzi ním a náboženskými vodcami.

Ponaučenie o zachovávaní soboty

Raz v sobotu šiel Ježiš so svojimi učeníkmi poľom s dozrievajúcim obilím. Niektorí učeníci boli hladní, a tak začali trhať klasy, mrvili ich v dlaniach, aby z nich získali zrná, a jedli ich.

V ktorýkoľvek iný deň týždňa by tomu nikto nevenoval pozornosť. Podľa vtedajších zvykov si mohol každý, kto prechádzal poľom, sadom alebo vinicou, niečo odtrhnúť a zjesť. V sobotu to však bolo považované za porušenie zákona, pretože sa na takú činnosť pozeralo ako na zber úrody obilia.

Špehovia neustále pozorujúci Ježiša a učeníkov na to okamžite upozornili. „Pozri,“ povedali Ježišovi, „tvoji učeníci robia to, čo nie je dovolené robiť v sobotu.“ Keď Ježiša obvinili z porušenia soboty pri rybníku Bethesda, obhajoval sa tým, že je Boží Syn a koná v súlade s vôľou svojho Otca. Tentoraz boli obvinení jeho učeníci. Ich konanie Ježiš začal obhajovať príbehmi z Písma o ľuďoch slúžiacich Bohu.

„Či ste nečítali, čo urobil Dávid, keď bol hladný on i jeho družina? Ako vošiel do Božieho domu, vzal a jedol predkladané chleby. A dal z nich aj svojej družine, hoci ich nemal jesť nikto, okrem kňazov.“ Potom pridal ďalší príklad: „A v Zákone ste nečítali, že kňazi v sobotu porušujú v chráme sobotu, a predsa sú bez viny?“ Na záver dodal: „Tu je niečo viac ako chrám.“

Ak bolo prijateľné, aby kráľ Dávid jedol so svojimi mužmi chlieb určený pre službu v chráme, keď bol hladný, potom bolo v poriadku aj to, keď si Ježišovi učeníci v sobotu natrhali klasy a jedli ich zrná.

Ježiš zhrnul význam soboty slovami: „Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu!“ Ježišovým poslaním bolo zachrániť ľudstvo. Každá práca, každý čin, ktorý je vykonaný v súlade s týmto poslaním, sobotné prikázanie neporušuje.

A dodal: „Preto Syn človeka je pánom aj nad sobotou.“ Ako najvyšší sudca vyhlásil, že konanie učeníkov bolo v súlade so sobotným prikázaním.

Uzdravenie v sobotu

V inú sobotu, keď Ježiš vstúpil do synagógy, uvidel človeka s ochrnutou rukou. Farizeji začali Ježiša ihneď sledovať. Vyčkávali, či ho uzdraví, lebo chceli Ježiša obžalovať z porušenia nariadenia o dni odpočinku. Ježiš vedel, ako zmýšľajú, ale neváhal zboriť múr predsudkov a vyzval postihnutého, aby predstúpil pred celé zhromaždenie. Potom sa farizejov opýtal: „Je dovolené v sobotu robiť dobre alebo zle, život zachrániť alebo zničiť?“

Podľa židovskej tradície sa totiž zlo spáchalo vtedy, ak niekto odmietol zachrániť človeku život. Na takéto prečin sa pozeralo podobne ako na vraždu. Farizeji presne vedeli, kam Ježišova otázka mieri, a preto mlčali.

Ježiš im teda položil ďalšiu otázku: „Nájde sa medzi vami človek, ktorý má jedínú ovcu, a tá by mu v sobotu spadla do jamy, a on by ju nechtyl a nevytiahol? A o koľko je človek cennejší ako ovca! Preto v sobotu je dovolené dobre robiť.“

Na tieto otázky sa nikto neodvážil odpovedať. Vedeli, že má pravdu, a báli sa mu odporovať. Uvedomili si, že Ježiš napáda ich predpisy a nariadenia oprávnené, ak im tvrdí, že by v sobotu pomohli zvieraťu v núdzi, ale človeka by ponechali bez povšimnutia. Takýmto spôsobom sa prejavuje každé falošné náboženstvo. Začína túžbou po sebauvednení a končí pohrdaním niektorými ľuďmi, skupinami ľudí alebo celými národmi. Naproti tomu Ježišovo evanjelium vedie k naozajstnému záujmu o druhých, k všímaniu si ich potrieb a k zmierneniu či odstraňovaniu utrpenia. Ukazuje, že každý človek má obrovskú hodnotu, lebo bol zachránený preliatou krvou Ježiša Krista.

Mlčanie farizejov naplnilo Ježiša spravodlivým hnevom. Bol roztrpčený ich ľahostajnosťou k ľudskému utrpeniu. Postihnutému človeku povedal: „Vystri ruku!“ A ten ju celkom zdravú okamžite zdvihol.

Farizeji boli otrasení. Opustili synagógu a išli sa dohovoriť, ako Ježiša odstrániť. Aká hlboká priepasť stála medzi ich zaslepeným zmyšľaním a Ježišovými pohnútkami, keď v sobotu plánovali, ako ho zahubia, zatiaľ čo on uzdravoval chorých a chromých!

Uzdravením ochrnutej ruky Ježiš zavrhol nezmyselné farizejské pravidlá a povýšil pravý význam štvrtého prikázania Desatora. Ani Ježiš, ani jeho učeníci neporušili prikázanie o sobote. Veď Ježiš Kristus bol živým predstaviteľom Božieho zákona. Stvoriteľ poskytol každému človeku Desatoro ako návod na prežívanie úzkeho vzťahu s Bohom a šťastného vzťahu s ostatnými ľuďmi. Súčasťou Desatora je aj prikázanie o sobote, ktorého význam sa ani po Kristovej smrti nezmenil.

Sobota prináša požehnanie všetkým, ktorí túžia po prednosti tráviť jej vzácne chvíle s Pánom Ježišom. Je dobrou radosti pre toho, kto ju vníma ako symbol Ježišovej stvoriteľskej a zachraňujúcej moci. Iba pri vedomí Ježišovej lásky a milosti je zachovávanie sobotného dňa odpočinku radosťou. Sobotnejší pokoj pripomína stratený pokoj raja a ukazuje, aká nádherná atmosféra bude raz vládnuť v nebi.

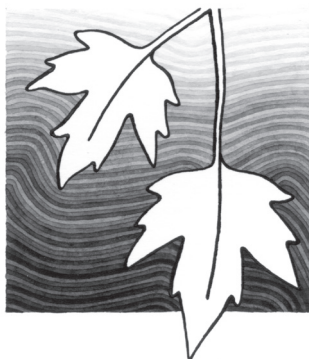
Boh urobil sobotu pre človeka. Ježiš stvoril všetko na nebi i na Zemi a sobotu určil ako pamätník tohto stvorenia. Deň odpočinku ukazuje na Ježiša ako na nášho Stvoriteľa i Záchrancu.

Na zamyslenie:

1. *Ktoré dva príbehy z Písma Ježiš použil, aby vyvrátil obvinenia farizejov, že jeho učeníci porušovali nariadenie o sobotnom odpočinku?*
2. *Čo viedlo prostých ľudí, aby si Boha predstavovali ako tvrdého diktátora?*
3. *Farizeji by v sobotu pomohli zvieratú v núdzi, ale človeku nie. V čom je také zmyšľanie a prístup podobný vo všetkých falošných náboženstvách?*
4. *Sobotný deň je určený na prežívanie úzkeho spoločenstva s Ježišom. Ako môžeme tráviť tieto vzácne chvíle?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 12,1–14; Mk 2,27–28; Gn 1,31; Gn 2,3; Ez 20,20; Ex 16,28; Mt 5,18; Iz 66,23; Ex 20,8; Ex 22,30; Dt 23,25–26; Iz 13,12; Jn 15,10; Iz 56,6–7; Ez 20,12; Iz 58,13–14; Mt 11,28

30. kapitola

Poslovia sveta

*„Keď sa rozodnilo, zavolať si svojich učeníkov,
vybral z nich dvanástich a nazval ich apoštolmi.“
(Evanjelium podľa Lukáša 6,13)*

Nastal čas osloviť a povolať učeníkov, ktorí po dokončení Ježišovho poslania na zemi roznesú jeho posolstvo do celého sveta. Ježiš nezvolal svojich učeníkov do chrámu alebo nejakej skvostnej budovy, ale na miesto, ktoré si obľúbil – na horský svah neďaleko Galilejského jazera.

Kedykoľvek svojich učeníkov vyučoval, bral ich z preplnených a uponáhľaných miest do pokojných polí a hôr. Aj veľkým zástupom kázal pod holým nebom na zelených stráňach alebo pri brehu jazera. Pohľad na nádhernú krásu prírody ľuďom pomáhal prijať zvesť o Božom kráľovstve.

Keď Ježiš povolal svojich dvanástich učeníkov, bol si dobre vedomý ich dobrých vlastností, ale aj chýb a slabostí – pýchy, hnevu a predsudkov. Celú predchádzajúcu noc sa za nich modlil a po úsvite ich zavolať k sebe.

Povedal im: „Stanete sa mojimi apoštolmi, poslami celému svetu.“ Preto si prijal, aby s ním všade chodili, učili sa od neho a neskôr ľuďom rozprávali, čo videli a počuli. Boli povolaní k najvýznamnejšiemu poslaniu v dejinách ľudstva, aké kedy ľudia dostali – spolupracovať s Bohom na záchrane sveta. Iba Ježišovo dielo bolo významnejšie.

Jakub, Ján, Peter, Ondrej, Filip, Natanael a Matúš boli s Ježišom v tesnejšom vzťahu než ostatní učeníci. Peter, Ján a Jakub s ním trávili najviac času. Boli svedkami všetkých Ježišových zázrakov a poznali veľmi dôkladne Ježišovo učenie.

Ježiš mal rád všetkých učeníkov. Najbližší mu bol ale Ján, ktorý bol najmladší a vďaka svojej vnímavosti a úplnej dôvere porozumel Ježišovmu poslaniu. Celým svojím srdcom vnímal hlbokú duchovnú a premieňajúcu silu Ježišovej zvesti. Práve Jánove spisy v Písme najjasnejšie zjavujú Ježišovu lásku a posolstvo.

Hoci bol Filip prvým učeníkom, ktorého Ježiš vyzval „Nasleduj ma!“, nechcel dlho uveriť, že Ježiš je naozaj Mesiáš. Bol svedkom slov Jána Krstiteľa, ktorý ho nazval Baránkom Božím, počul dokonca hlas z neba označujúci Ježiša za Syna Božieho, a napriek tomu Natanaelovi povedal: „Ježiš pochádza z Nazareta a je syn Jozefov.“

Neskôr neveril ani možnosti rýchlo nasýtiť päť tisíc hladných ľudí zhromaždených okolo Ježiša. Aj keď videl početné zázraky, neprestal o Ježišovej moci pochybovať až do poslednej chvíle Ježišovho života. Namiesto toho, aby prijal Ježišove slová „Ak ste ma spoznali, budete poznať aj môjho Otca,“ Ježiša vyzval: „Pane, ukáž nám Otca a to nám postačí!“ Zarmútený Ježiš mu odpovedal: „Filip, toľký čas som s vami a nespoznal si ma? Kto videl mňa, videl aj Otca. Ako to, že teraz hovoríš: Ukáž nám Otca? Neveríš, že ja som v Otcovi a Otec je vo mne? Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám od seba, ale Otec, ktorý zostáva vo mne, koná svoje skutky.“

Aj napriek svojim nedostatkom bol Filip Ježišovým učeníkom a Ježiš ho viedol s veľkou trpezlivosťou. Po Ježišovej smrti zostúpil na apoštolov Duch Svätý a Filip sa stal veľkým a neochvejným hlásateľom Božej pravdy o záchrane v Ježišovi.

Učeník Judáš

Medzi učeníkov prenikol niekto, koho Ježiš nepovolal. Judáš chcel byť v úzkom kruhu Ježišových priateľov, pretože sa túžil dostať na vplyvné miesto, keď Ježiš vyženie Rimanov a nastolí svoje kráľovstvo.

Judáš bol inteligentný a schopný muž. Jeho vzhľad a správanie privedli učeníkov k presvedčeniu, že by sa mal stať jedným z nich, a predstavovali si, akým obrovským prínosom bude pre ich dielo. Ježiš si uvedomoval, že odmietnutím Judáša by učeníkov zaskočil. Začali by pochybovať o Ježišovej múdrosti. Judášov príbeh ukazuje, aké nebezpečné je riadiť sa pri posudzovaní človeka bežnými meradlami, ak ide o Božie dielo.

Učeníci nadšene prijali Judáša medzi seba. Každý deň bol Judáš svedkom Ježišovej nesebeckej lásky a pociťoval výzvu k nasledovaniu jeho príkladu. Ježiš vedel, že Judáš vie výborne skrývať svoje sebestvo, a bolo mu jasné, ako hlboko upadne, ak nebude zachránený Božou milosťou.

Život podľa Ježišových zásad však odporoval Judášovým túžbam a plánom. Nechcel sa Bohu odovzdať. Po celú dobu k nemu Ježiš pristupoval veľmi ohľaduplne, aj keď vedel, že ho zradí. Neustále Judášovi ukazoval, že pozná jeho myš-

lienky, a napriek tomu ho pred ostatnými učeníkmi nikdy nezahanbil. Upozorňoval ho na dôsledky chamtivosti a sebecka, ale Judáš si nedal povedať. Tak dlho v sebe pestoval zlé túžby a nekalé myšlienky, až ho satan úplne ovládol.

Keby sa Judáš odovzdal Ježišovi a jeho dielu, stal by sa jedným z vodcov apoštolov a neskôr i cirkvi. Pre svoju sebeckú ctižiadosť sa však do Božieho diela nemohol zapojiť.

Ochota k zmene

Boh k sebe povoláva každého človeka takého, aký je. Ak je ochotný sa učiť od Ježiša a s dôverou sa mu odovzdať, zmení jeho vnútro. Čím viac sa od Ježiša učí, tým viac sa jeho povaha premieňa podľa Ježišovho vzoru.

Každý Ježišov učeník mal chyby, keď bol povolaný. Jakub a Ján boli nazvaní „synmi hromu“, pretože boli známi svojou prudkou povahou. Ján sledoval Ježiša, s akou láskou a trpezlivosťou pristupuje k ľuďom, a pod jeho vplyvom sa časom zmenil. Niekedy bolo potrebné, aby Ježiš svojich učeníkov napomenul. Neodradilo ich to však a zostali s ním. V jeho prítomnosti sa ich povahy zušľachtľovali.

Svojím temperamentom, vlastnosťami a zvykmi sa od seba učeníci líšili. Bol medzi nimi vyberač daní Matúš, horlivý Šimon, vznetlivý Peter, lakomý Judáš, odovzdaný, ale bojzlivý Tomáš, pochybovačný Filip, úprimný a prísny Jakub, citlivý Ján a ďalší. Keby nenasledovali Ježiša, ich rôzne povahy a prístupy by medzi nimi spôsobovali strety. Takto ich však spájala viera a láska k Ježišovi.

Až potom, čo sa Ježiš vrátil k svojmu Otcovi a jeho učeníci šírili posolstvo nebeského kráľovstva, mali na niektoré veci rôzne názory. Neviedli však žiadne spory a nebojovali proti sebe, lebo vedeli, že ich spája viera v Ježiša. Čím viac sa ľudia Ježišovi odovzdávajú, tým bližšie majú k sebe navzájom a dosahujú porozumenie a zhodu vo svojich názoroch a zámeroch.

V to ráno Ježiš zhromaždil okolo seba malú skupinu učeníkov. Pokľakol s nimi a pomodlil sa za ich vzácné poslanie.

Naše poslanie na Zemi

Ježiš nepoveril zvestovaním Božej lásky anjelov, ale nedokonalých ľudí. Iba človek môže chápať zápas, ktorý prebieha v ľudskom srdci zataženom vinou a hriechom, keď zatúži odovzdať sa Ježišovi. Jeho nasledovníci majú k hlásaniu evanjelia poverenie a požehnanie nebies.

Ten, kto povolal rybárov pri Galilejskom jazere, dnes povoláva k Božiemu poslaniu aj nás. Nech sme akokoľvek nedokonalí a hriešni, Ježiš nám zaslubuje premenu, vďaka ktorej získame rovnakú povahu ako on. Ak sme s ním v úzkom spoločenstve, môžeme sa podieľať na jeho diele.

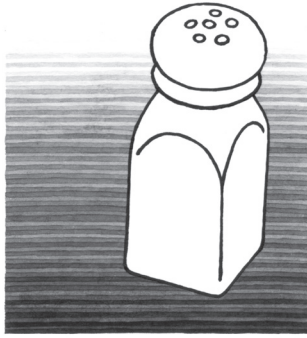
Boh hovorí k ľuďom prostredníctvom ľudí. Je to jeden z dôvodov, prečo sa Ježiš stal človekom. Ak sa mu odovzdáme, bude naším prostredníctvom ukazovať Božiu vôľu a lásku.

Na zamyslenie:

1. *Ktorých sedem učeníkov bolo v tesnejšom vzťahu s Ježišom a ktorí traja z nich s ním trávili najviac času?*
2. *Prečo sa Judáš nikdy neodovzdal Bohu?*
3. *Jakub a Ján boli nazvaní „synmi hromu“. Ako sa ich povaha zmenila?*
4. *Prečo si Ježiš zvolil na oslovenie sveta ľudí, a nie anjelov?*
5. *Ako môžeme osloviť a priviesť ľudí okolo nás k Ježišovi?*

Biblické texty k tejto téme:

Mk 3,13–19; Lk 6,12–16; Jn 1,43–45; Jn 6,5–7; Jn 14,5–8; Mt 8,19–20; 2Kor 4,7

31. kapitola

Reč na vrchu

*„A tak každý, kto počúva tieto moje slová a plní ich,
bude sa podobáť múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale.“
(Evanjelium podľa Matúša 7,24)*

Ježiš sa pomodlil za svojich učeníkov a spoločne s nimi zišiel z úbočia hôr ku Galilejskému jazeru. Hoci bolo skoro ráno, zhromaždilo sa tam už veľa ľudí. Nech šiel kamkoľvek, zástupy ho nasledovali. Ľudia si veľmi priali počuť Ježišove slová a chorí dychtili po uzdravení.

Na úzkom brehu jazera nebolo pre početný dav dosť miesta, aj keby všetci stáli. Ježiš teda zaviedol týchto ľudí späť na úbočie hory, kde našiel dostatočne veľké priestranstvo s nádherne sa zelenajúcou trávou. Učeníci sa posadili okolo neho a tiež všetci ostatní našli miesto, z ktorého mohli Ježiša dobre vidieť i počuť.

Ježiš sa prihováral predovšetkým svojim učeníkom. Chcel, aby sa odpútali od vlastných nesprávnych predstáv a pochopili pravú povahu nebeského kráľovstva. Učeníci ho so záujmom počúvali. Ježišove slová však smerovali aj k ostatným ľuďom. Ak sa naskytla vhodná chvíľa, Ježiš ju využil na povzbudenie a poučenie každého, kto mal o jeho posolstvo záujem.

Učeníci i ostatní ľudia očakávali, že Ježiš konečne vyhlási príchod svojho kráľovstva, vyženie Rimanov a oslobodí Izrael. Napĺňala ich národná hrdosť a tešili sa, že sa stanú svedkami významného okamihu. Poľnohospodári a rybári chceli počuť, že sa ich údel zmení a oni budú môcť zameniť svoje obyčajné domy a jednoduchú stravu za krásne vily a hodovanie. Dokonca aj vyzvedači z radov farizejov a rabínov snívali o okamihu, kedy sa ujmú vlády nad Rimanmi a užijú si bohatstvo najväčšej svetovej ríše.

Iné kráľovstvo

Ježiš však prišiel ľuďom zaslúbiť úplne iné kráľovstvo. Nevyvracal im nesprávne predstavy o Mesiášovi a Božom kráľovstve okamžite, ale jednoduchým spôsobom vysvetľoval, ktorí ľudia v ňom budú vítaní. Nechal ich tak posúdiť, aké kráľovstvo má na mysli.

Položil im otázku: „Ktorí ľudia sú skutočne šťastní?“ A o chvíľu odpovedal: „Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.“ Len pokorní ľudia môžu prijať dar záchrany. Boh sa dáva poznať každému, kto si uvedomuje naliehavú potrebu vzťahu so svojím Stvoriteľom a žiada ho o pomoc.

Aj my sa staneme občanmi nebeského kráľovstva, keď pochopíme, akú veľkú obeť Ježiš priniesol pre našu záchranu. Dodá nám to silu, odvahu a nadšenie k nasledovaniu Ježiša. Boh uznáva a ctí slobodu človeka. Túži po tom, aby sa každý rozhodol dobrovoľne nasledovať Ježiša a žiť v súlade s Božími princípmi. A ak človek chce žiť podľa jeho rád, vedie ho a chráni.

Ďalej Ježiš povedal: „Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.“ Nemienil tým však skleslosť alebo nariekanie nad dôsledkami zlých rozhodnutí a činov. Mal na mysli zármutok, ktorý pociťujú veriaci, keď si uvedomia svoje zlé činy a nesprávne rozhodnutia, pre ktoré musel Ježiš zomrieť na kríži. Je to smútok, ktorý prežívame, keď nás Duch Svätý privedie k poznaniu, že životom v rozpore s Ježišovými zásadami Boha zraňujeme. Boh odhaľuje zlé stránky našej povahy a ponúka nám silu k zmene. Toto poznanie a túžba po Bohu privádza ľudí k rozhodnutiu žiť bez sebecka a hriechu.

Ježiš však prináša útechu i smutným, ktorí prežívajú bolesť, trápenie či stratu. Rozumie nám, pretože aj on prešiel veľkým utrpením. Ježiš je v týchto ťažkých chvíľach po našom boku. Zaslubuje nám, že si z takýchto ťažkých situácií môžeme odnieť aj niečo dobré – niečo, čo je dôležité pre naše nasmerovanie k večným hodnotám. V ťažkostiach by sme sa preto nemali od Ježiša odvracať, aj keď sa nám niekedy zdajú neriešiteľné. Boh nás nimi prevádza cestou k večnej radosti.

„Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.“ Ak máme Ježišovu pokoru, môžeme sa povzniesť nad urážky, výsmech a rôzne nepríjemnosti. Keď pod tlakom hnevu, podvodov alebo výsmechu dokážeme zachovať pokoj, ukazujeme tým Ježišovu povahu. Pravá pokora vychádza z poznania, kto sme a akú nesmiernu hodnotu v Božích očiach máme: Sme Božie deti. Pokora je kľúčom k naozajstnému kresťanskému životu.

A Ježiš pokračoval: „Blahoslavení hladní a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.“ Kto si želá získať Ježišov charakter, dostane ho a poznanie Božej lásky naplní jeho srdce i myseľ. Hlbšie porozumie Bohu a svojou povahou sa bude viac podobáť Ježišovi.

„Blahoslavení milosrdní, lebo im sa dostane milosrdenstva. Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.“ Zlé myšlienky nám zabráňujú porozumieť duchovným záležitostiam. Je to jeden zo spôsobov sebecka, ktorý nás odvádza od Boha. Boh odpúšťa tomu, kto úprimne ľutuje svoje hriechy, škrabance na duši však zostávajú.

Ježiš vedel, že v tomto hriešnom svete budú panovať neustále nezhody, nepokoje a vojny. Povedal preto: „Blahoslavení tvorcovia pokoja, lebo oni sa budú volať Božími synmi.“ Plány na dosiahnutie pokoja a mieru medzi národmi zlyhávajú, pretože nemôžu zabezpečiť zmenu ľudských srdc. Jediná naozajstná sila, ktorá vytvára pokoj a mier v našich srdciach i medzi národmi, je Ježišova láska.

Údiv zástupov

Tieto slová o pravom šťastí zástup udivili. Ľudia boli doteraz presvedčení, že šťastie spočíva v nadobudnutí majetku, uznání a moci. Ježiš im však poukázal na to, že pozemský zisk a sláva nie sú ničím v porovnaní so šťastným životom v Božom kráľovstve. Skutočné šťastie človek prežíva v nasledovaní Boha.

Nato sa Ježiš prihovril k svojim učeníkom a ku všetkým, ktorí ho budú nasledovať: „Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo. Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa haniať, prenasledovať a všetko zlé na vás ľživo hovoriť. Radujte sa a veselte sa, lebo v nebesiach máte veľkú odmenu. Veď takto prenasledovali prorokov, ktorí boli pred vami.“

Ježiš vedel, že jeho nasledovníci budú urážaní, prenasledovaní, väznení, niektorí aj mučení a zabíjaní. Podobne ako Boží proroci v skorších dobách aj oni budú odmietnutí, pretože budú prinášať Božiu pravdu svetu. V boji proti hriechu a satanovi budú zažívať veľmi ťažké chvíle, ale môžu sa neustále radovať, lebo ich odmenou je večný život v nebeskom kráľovstve.

Ježiš im povedal: „Ste ako soľ zeme a svetlo sveta.“ Aby mohli jeho učeníci zmeniť svet, musia byť jeho súčasťou, rovnako tak ako soľ mení chuť jedla, s ktorým sa zmieša. Bez prítomnosti tých, ktorí Boha milujú a slúžia mu, by bol celý svet temný a krutý a prepadol by úplnému spustošeniu a skaze. Neveriaci ľudia si neuvedomujú, že ich životy sú požehnané prítomnosťou pravých Ježišových nasledovníkov. Je však aj veľa tých, ktorí o sebe tvrdia, že sú kresťania, ale ich spôsob života Boha popiera. Sú ako soľ, ktorá stratila chuť. Božímu dielu spôsobujú viac škody ako úžitku, lebo ľudia, ktorí Ježiša nepoznajú, pre nich získávajú zlú predstavu o Bohu a jeho charaktere.

Tak ako slnečné lúče ožarujú všetkých ľudí bez rozdielu, je záchrana v Ježišovi Kristovi ponúknutá každému človeku. Pravda o Bohu by nemala byť uzatvorená v knihe alebo uzamknutá za múrmi cirkevných budov, mala by byť hlásaná všetkým. Viera v Ježiša Krista má byť zrejmá z nášho každodenného života. Správať

sa za všetkých okolností čestne, obetavo, byť dobrým príkladom – takto máme šíriť svetlo ľuďom okolo nás.

Ježiš vedel, že sa medzi prítomnými vyskytujú špehovia farizejov vyčkávajúcí na slová, ktoré by mohli prekrútiť a použiť proti nemu. Nepovedal však nič, čo by bolo v rozpore s nariadeniami danými Mojžišovi a prorokom. Veď to bol on sám, kto ustanovil mravný aj obradný zákon. Neprišiel spochybniť, čo sám nariadil, ale vyvrátiť nesprávne výklady zákona.

Zaujatým farizejom však jeho slová pripadali ako rúhanie a falošné učenie. Ježiš ich myšlienky poznal. Odmietol ich slovami: „Nemyslíte si, že som prišiel zrušiť zákon alebo prorokov. Neprišiel som zrušiť, ale naplniť.“ Ježišovým poslaním bolo obhájiť Boží zákon a žiť v súlade s ním. Ak by bolo možné Boží zákon zmeniť alebo zrušiť, nemusel by Ježiš trpieť a zomrieť za naše prestúpenia. Ježiš prišiel na svet vysvetliť pravý význam Božieho zákona.

Ochrana Božích nariadení

Boh dal ľuďom z lásky svoje nariadenia, ktoré sú zhrnuté v Desatore. Ak sa týmito desiatimi prikázaniami riadime, sme chránení pred dôsledkami našich nesprávnych činov. Prijatím Ježiša a jeho zásad z Desatora môžeme prežívať pokoj a šťastie. Desatoro ukazuje čistotu a svätosť Božieho charakteru.

Kým bude trvať nebo a zem, Boží zákon sa nezmení. Obradné zákony, ktoré ukazovali na prichádzajúceho Mesiáša, stratili platnosť Ježišovou smrťou na kríži, avšak mravný zákon, Desatoro, je stály a nemenný.

Ježišov život je dôkazom, že Boží zákon je možné zachovať. Ľudia, ktorí majú vďaka oddanosti Ježišovi tento zákon vpísaný vo svojom srdci a žijú podľa neho, potvrdzujú, že je dobrý. Naopak tí, čo Boží zákon svojvoľne porušujú, podporujú satanovo tvrdenie, že ho nie je potrebné zachovávať. Keby Ježiš vzal týchto svojvoľníkov pri svojom druhom príchode do neba, rozširovali by okolo seba nezhody a vzburu a vďaka tomu by v celom vesmíre opäť zavládol nesúlad. Človek, ktorý vedome nedbá hoci len na jediné prikázanie Desatora, sa stavia proti Bohu.

Za Ježišovho života bolo najväčším klamom tvrdenie, že súhlasom s vieroukou sa človek stáva svätým a spravodlivým. Samotná znalosť pravdy však nikoho nezmení. Dejiny na mnohých príkladoch dokazujú, že tí, ktorí budili zdanie, že o Bohu vedia najviac, boli veľakrát tými najkrutejšími a najzaslepenejšími ľuďmi. Názory farizejov, vtedajších „náboženských odborníkov“, ich doviedli až k usmrteniu Ježiša. Každý, kto tvrdí, že verí v Boha, ale nie je čestný, láskavý a trpezlivý, nevydáva dobré svedectvo a je nešťastím pre celé svoje okolie.

Ježišov dokonalý život

Ježiš objasnil, že sa Desatoro prikázaní netýka len činov, ale aj myslenia a postoju. Ak napríklad niekto udržiava vo svojom srdci nenávisť voči inému človeku, svojím spôsobom ho „zabíja“, čím prestupuje prikázanie „Nezabiješ“. Alebo ak má niekto nečisté myšlienky voči človeku druhého pohlavia, v mysli s ním cudzoloží, a tak prestupuje prikázanie „Nescudzoložíš“. Tiež skryté ohováranie a závisť spôsobujú skazu. Boží zámer pre človeka je omnoho rozsiahlejší, než si uvedomujeme. „Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec.“ Táto Ježišova výzva je súčasne i zasľúbením. V Božom pláne je viac než len naša záchrana pre večnosť. Božím zámerom je urobiť náš charakter takým, aký má Ježiš.

Vystaviť sa pokušeniu nemôže byť výhovorkou pre hriešny život. V spojení s Ježišom môžeme hriechom čeliť rovnako, ako im na tejto zemi odolával Ježiš. On pozná našu situáciu. Pokiaľ mu budeme dôverovať, spoľahneme sa na jeho milosť a naplno sa mu odovzdáme, začne premieňať náš charakter na podobu Božej povahy.

Ježiš ďalej hovoril o témach praktického kresťanstva. „Dajte si pozor, aby ste neprejavovali svoju zbožnosť pred ľuďmi len preto, aby vás obdivovali, lebo nedostanete odmenu od vášho Otca, ktorý je v nebesiach. Keď sa modlíte, nebuďte ako pokrytci. Tí pri modlitbe radi stoja v synagógach a na rohoch námestí, aby urobili na ľudí dojem. Amen, hovorím vám: Už majú svoju odmenu. Ale keď sa ty modlíš, vojdí do svojej izbičky, zavri za sebou dvere a modli sa k svojmu Otcovi, ktorý je v skrytosti. A tvoj Otec, ktorý vidí aj to, čo je skryté, ti odplatí. Pri modlitbe nehovorte priveľa ako pohania, ktorí si myslia, že budú vypočutí pre svoju mnohovravnosť. Nenapodobňujte ich teda! Veď váš Otec vie, čo potrebujete, skôr ako ho prosíte.“

Boh odmení našu úprimnosť, priamosť, dobrotu a bezúhonný život. Môžeme si byť istí, že nás Ježiš v živote sprevádza, a tak už teraz aspoň sčasti prežívame Božie kráľovstvo.

Ježiš tiež zdôraznil: „Nikto nemôže slúžiť dvom pánom. Nemôžete slúžiť Bohu i mamone.“ Ľudské plány pre tento svet a hodnoty Ježišovho kráľovstva sa vzájomne nezlučujú. Často je medzi nimi jasná deliaca čiara, ktorá sa nedá zmazať kompromismi. Musíme si vybrať, na ktorej strane chceme stáť.

Každý, kto sa Bohu odovzdal, si môže byť istý tým, že sa o neho Boh stará. Pri príhovore k učeníkom a zhromaždeným ľuďom Ježiš ukázal na vtáčky, ktoré nad nimi preleteli, a povedal: „Pozrite sa na nebeské vtáky: nesejú, nežnú, nezhrmažďujú obilie do sýpok, a váš nebeský Otec ich živí. Či vy nie ste oveľa viac ako ony?“

Boh sa stará o zvieratá aj rastliny, stará sa aj o človeka, ktorého stvoril na svoj vlastný obraz. Stále na nás myslí, pozná celý náš život.

V tejto súvislosti Ježiš tiež podotkol: „Nebudte teda ustarostení o zajtrajšok, lebo zajtrajšok sa o seba postará.“ Nemali by sme žiť ľahkovážnym životom, nemusíme sa ale ani báť či znepokojovať pre zabezpečenie svojho života v budúcnosti. Mali by sme sa pýtať na Božiu vôľu a prosieť Ježiša o múdrosť pre naše každodenné povinnosti a plány.

Vo svojej reči na vrchu Ježiš ďalej zdôraznil: „Nesúďte, aby ste ne boli súdení.“ Nepoznáme pohnútky ľudí, dôvody ich konania, a preto mnohokrát nie sme schopní posúdiť danú situáciu správne. Nevyslovujme teda súdy o druhých, lebo tým vynášame rozsudok sami nad sebou.

Po chvíli Ježiš pokračoval: „Dobrý strom rodí dobré ovocie.“ Symbol stromu Ježiš použil ako prirovnanie k životu. Plody života, naše činy, svedčia o našom srdci a povahových vlastnostiach. Správne rozhodnutia a dobré činy sú plody života odovzdaného Ježišovi. Dobré skutky nás nemôžu zachrániť pre večnosť, sú však dôkazom našej živej viery a obetavosti.

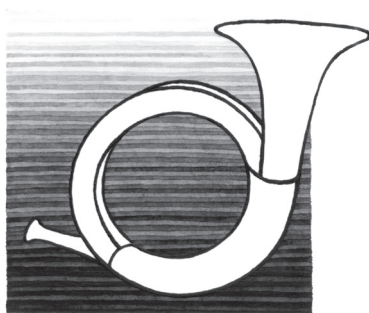
Týmto kázaním Ježiš vysvetlil zásady svojho kráľovstva. Zakončil ich slovami: „A tak každý, kto počúva tieto moje slová a plní ich, bude sa podobat' múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale. Spustil sa lejak, prihnali sa vody, strhol sa víchor a oborili sa na ten dom, ale nezrútil sa, lebo mal základy na skale.“ Tí, ktorí na Ježišove slová nedbajú, stavajú svoj dom na piesku. Keď prídu ťažkosti, ich dom sa zrúti. Budujme teda svoj život na Ježišových radách, a nie na našom vlastnom „ja“ alebo na ľudských domnienkach.

Na zamyslenie:

1. Aké očakávania mali učeníci a zhromaždení ľudia, keď sa k nim Ježiš prihováral na brehu Galilejského jazera?
2. Čo im Ježiš predstavil?
3. Ako môžu byť zlé myšlienky jedným z prejavov sebeckva?
4. Ako máme šíriť Božiu lásku a pravdu ľuďom okolo nás?
5. Aké najväčšie klamné tvrdenia panovali v židovskom národe v Ježišovej dobe?
6. Čo Ježiš mienil tým, keď povedal, že „nikto nemôže slúžiť dvom pánom“?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 5–7; Lk 6,20–49; Iz 57,15; Iz 57,18; Jer 31,13; Ž 138,6; Ex 34,6; Ž 119,165; Ž 19,8; Rim 7,12; 2Kor 6,16; Jk 1,5; 2Kor 13,5

32. kapitola

Uzdravenie a vzkriesenie

*„Potom Ježiš povedal stotníkovi:
Chod' a nech sa ti stane tak, ako si uveril.“
(Evanjelium podľa Matúša 8,13)*

V Kafarnaume žil dôstojník rímskej armády. Po niekoľkých rokoch služby v tomto meste sa začal zaujímať o židovskú bohoslužbu. Dospel k presvedčeniu, že židovské náboženstvo je lepšie ako modloslužba praktizovaná v Rímskej ríši. Oslobodil sa od nenávisti a predsudkov voči podrobenému národu a spriatelil sa so svojimi židovskými susedmi, ktorých bohoslužbu podporoval.

Tento dôstojník ešte nikdy Ježiša nevidel, ale keď sa dopočul o jeho učení, mal z toho veľkú radosť. Veď sa dozvedel pravdu o Bohu, ktorú tak dlho hľadal! Uveril, že Ježiš je zasľúbený Mesiáš.

Jeden jeho sluha vážne ochorel a bol na pokraji smrti. Sluhovia v domácnosti boli otroci, ktorí sa kupovali a predávali na trhu, a väčšina Rimanov s nimi zaobchádzala veľmi kruto. On si však svojho sluha oblúbil a ťažko niesol jeho utrpenie. Podľa toho, čo o Ježišovi počul, bol presvedčený, že Ježiš je jediný, kto môže v tejto naliehavej situácii pomôcť.

Mal k Ježišovi takú veľkú úctu, že sa ani necítil hoden predstúpiť pred neho osobne. Požiadal preto predstavených synagógy, aby Ježiša poprosili o uzdravenie. Myslel si, že Ježiša dobre poznajú a sú s ním v kontakte.

V ten deň Ježiš prechádzal mestom Kafarnaum. Židovskí predstavitelia za ním prišli s prosbou, aby sluhu rímskeho vojaka uzdravil. Povedali: „Zaslúži si, aby si mu to urobil. Veď miluje náš národ a postavil nám synagógu.“

Ježiš sa teda vydal k dôstojníkovmu domu. Obklopovali ho davy ľudí, takže postupoval pomaly. Keď sa dôstojník dozvedel, že k nemu prichádza Ježiš, poslal mu odkaz: „Pane, neunúvaj sa, lebo nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu.“ Ježiš ale kráčal ďalej.

Dôstojník mu teda vyšiel v ústrety a stretol sa s ním na ceste. Vysvetľoval: „Nepovažoval som sa preto ani za hodného prísť k tebe. Ale povedz len slovo a môj sluha ozdravie. Veď aj ja som človek podriadený vrchnosti a mám pod sebou vojakov.“ A dodal: „Keď poviem jednému: Chod', tak ide. A druhému: Pod' sem, tak príde. A svojmu sluhovi: Urob to, tak to urobí.“

Ježiš bol dôstojníkovými slovami veľmi prekvapený a povedal svojim sprievodcom: „Hovorím vám, takú vieru som nenašiel ani v Izraeli.“ Dôstojníkovi povedal: „Chod' a nech sa ti stane tak, ako si uveril.“

Židovskí vodcovia oslovili Ježiša preto, že si dôstojník vypočutie prosby zaslúžil, lebo urobil veľa dobrého pre ich národ. Dôstojník sa však necítil byť hodný žiadať o uzdravenie a nepomyslel ani na to, že by si zázrak zaslúžil ako odmenu za svoje dobré skutky. Uveril Ježišovi a úplne mu dôveroval. Pochopil, že Ježiš poskytuje svoju milosť ľuďom z lásky.

Keď ti bude satan našepkávať, že si hriešny a nemôžeš dúfať v Božiu pomoc, dôveruj plne Ježišovi, ktorý prišiel na svet, aby zachránil hriešnikov. Božiu milosť si nemôžeme ničím zaslúžiť. Môžeme sa však vždy upnúť k Ježišovi a spoliehať sa na jeho dobrotu a lásku k nám.

Vzkriesenie syna nešťastnej vdovy

Čoskoro nato sa Ježiš odobral do mestečka Naim, ktoré bolo od Kafarnauma vzdialené asi deň cesty. Putovalo s ním veľa ľudí. Privádzali k nemu chorých a zranených, aby ich uzdravil. Dúfali tiež, že budú pri tom, keď sa Ježiš vyhlási za kráľa Izraela.

Keď sa blížili k mestskej bráne, zazreli, ako z nej vychádza pohrebný sprievod a smeruje k cintorínu. Podľa vtedajšieho zvyku niesli mŕtveho na odkrytých márach, ktoré boli obklopené zástupmi zarmútených a smútiacich. Vzlykajúca matka naposledy sprevádzala svojho jediného syna. Bola vdovou a syn bol jej jedinou oporou a nádejou.

Keď ju Ježiš uvidel, bolo mu jej ľúto. Prišiel k nej a ticho povedal: „Neplač!“ Pristúpil k márom a dotkol sa ich. Nosiči sa zastavili, nárek utíchol. Všetci sa začali tlačiť k Ježišovi. Ľudia so zatajeným dychom čakali, čo bude nasledovať. Ježiš uzdravoval z chorôb a vyhánal démonov. Je možné, aby tiež vzkriesil mŕtveho?

Ježiš zvolal rozhodným hlasom: „Mládenec, hovorím ti, vstaň!“ Chlapec otvoril oči. Ježiš ho vzal za ruku, zdvihol a priviedol k matke. Tá sa so svojim synom dlho a radostne objímala a chválila pritom Boha. Dav onemel úžasom. Ľudia stáli ticho, akoby boli v prítomnosti samotného Boha.

Po nejakej dobe začali aj oni jasať a oslavovať Boha. Hovorili: „Veľký prorok povstal medzi nami a Boh navštívil svoj ľud.“ Pohrebný sprievod sa potom vrátil späť do dediny ako víťazoslávny zástup.

Ježiš, ktorý stál pri smútiacej matke z Naim, súcitiť aj s nami pri strate niekoho blízkeho. Jeho slovo, ktoré mŕtveho chlapca povolalo k životu, má v dnešnej dobe rovnakú moc ako vtedy. Biblia zaslubuje, že jedného dňa Ježiš prebudí svojím mocným slovom všetkých mŕtvych späť k životu. Opäť budeme môcť objasť svojich najdrahších!

Už dnes nás však môžu Ježišove slová zachrániť z duchovnej smrti. Ak dôverujeme jeho slovám, satan nás nemôže držať v duchovnej tme a hriešnom spôsobe života. Ježiš nám poskytne silu na prebudenie do nového života v súlade s jeho vôľou.

Ježiš vzkriesil syna vdovy k pozemskému životu, v ktorom musel tak ako všetci ľudia znovu prežívať bolesť a zármutok. Ako každý človek aj on neskôr opäť zomrel. Ježiš nás však ubezpečuje, že príde deň, v ktorom vzkriesi k večnému životu všetkých tých, ktorí mu dôverujú a túžia po radostnom, naozajstnom a šťastnom živote. V Písme hovorí: „Bol som mŕtvy a hľa, žijem na veky vekov a mám kľúče smrti a podsvetia.“ „Lebo vo chvíli, keď zaznie povel, hlas archanjela a Božia poľnica, sám Pán zostúpi z neba a prví vstanú tí, čo zomreli v Kristovi; potom my, ktorí budeme nažive, spolu s nimi budeme uchvátení v oblakoch hore v ústrety Pánovi a budeme tak navždy s Pánom.“

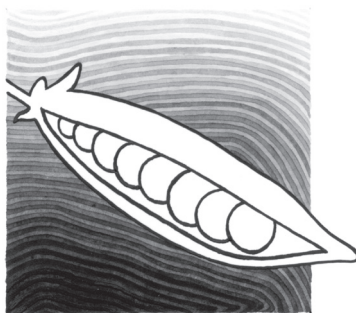
Žime touto nádejou!

Na zamyslenie:

1. *Prečo Ježiš uzdravil sluhu rímskeho dôstojníka?*
2. *Ak ti satan bude našepkávať, že si hriešnik a nemôžeš dúfať v Božiu pomoc, čo môžeš urobiť?*
3. *Čo pre nás môže Ježišovo mocné slovo vykonať dnes aj v budúcnosti?*
4. *Keby Ježiš v dnešnej dobe niekoho vzkriesil, stali by sa všetci ľudia prítomní na tomto zázraku kresťanmi? Prečo áno, prečo nie?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 8,5–13; Lk 7,1–17; Jn 4,48; Tít 3,5; Jn 1,9; Mt 28,18; Zj 1,18; Heb 2,14–15; Ef 5,14; Kol 1,13; Rim 8,11; 1Tes 4,16–17

33. kapitola **Ježišova rodina**

*„Lebo každý, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je v nebesiach,
ten mi je bratom, sestrou i matkou.“
(Evanjelium podľa Matúša 12,50)*

Rodina a priatelia mali o Ježiša strach. Počuli, že sa modlieva aj celú noc, cez deň býva obklopený davmi ľudí, ktorých vyučuje a uzdravuje, a väčšinou mu nezostáva ani čas na jedlo. Obávali sa, že sa úplne vyčerpá. Nerozumeli jeho odmietavému postojovi voči farizejom a náboženským vodcom, a dokonca si robili starosť o jeho duševné zdravie.

Ježišovi bratia, synovia Jozefa, jeho poslanie nepodporovali a ani sa mu nesnažili porozumieť. Teraz sa však na neho hnevali, pretože aj oni sami boli obvinení zo slov, ktoré povedal proti farizejom. Rozhodli sa ísť za Ježišom. Prehovorili tiež Máriu, aby išla s nimi. Dúfali, že ho presvedčia pre jeho lásku k matke a že vo svojich výrokoch bude opatrnejší.

Tvrdenie farizejov

Ježišovi bratia boli rozhorčení tvrdením farizejov, že Ježiš používa moc satana pri vyhánaní démonov z ľudí. Ale ani samotní farizeji takému obvineniu neverili. Aj oni cítili v srdci pôsobenie Ducha Svätého, keď im Ježiš hovoril o Bohu. V Ježišovej prítomnosti si uvedomovali svoju hriešnosť a jeho svätosť.

Po verejnom zamietnutí Ježiša ako Mesiáša by pre nich bolo príliš ponižujúce priznať, že sa mýlili. Namiesto toho vyjadrovali nesúhlas so všetkým, čo Ježiš hlásal. Keďže mu nemohli zabrániť, aby robil zázraky, snažili sa jeho slová a činy aspoň sponchybňovať. Aj napriek tomu na nich neustále pôsobil Duch Svätý, aby prijali pravdu.

S tvrdením, že v pozadí Ježišových zázrakov nepôsobí Duch Svätý, ale sila démonov, sa farizeji pohybovali na tenkom ľade. Ježiš ich varoval pred ľahkovážnymi slovami, opomenutím hlasu svedomia aj zatvrdilosťou voči pravde a Bohu. Krôčik po krôčiku sa dostávali pod nadvládu satana.

Boh si nepraje duchovne slepých ľudí. Posiela im preto svetlo svojho slova, pravdu, vďaka ktorej sa môžu na tomto svete správne orientovať. Pri každom odmietnutí rád Božieho slova sa ľudia odovzdávajú duchovnej tme. Nasledujúci hlas svedomia potom ľahšie zavrhnú.

Ježiš upozorňoval tých, ktorí boli oslobodení od vplyvu démonov, aby svoje srdcia neustále naplňali Božou láskou a aktívne sa zapojili do šírenia Božieho diela. Zlé sily sa na nich znova pokúsia pôsobiť a ovládnuť ich. Niečo podobné sa môže stať každému, kto sa odovzdal Ježišovi. Ak sa oslobodil od modlárstva a rôznych výmyslov tohto sveta, ale neodovzdáva sa každý deň Bohu, môže po čase opäť upadnúť do starého spôsobu života.

Jediná ochrana pred vplyvom zla je Ježišova prítomnosť v našich srdciach. I keby sme sa nejakú dobu pokúšali vyvíjať úsilie na odstránenie svojich zlozvykov, bez skutočného spojenia s Bohom nebudeme schopní dlhodobo odolávať pokušeniu sveta a svojmu sebecku. Zmalomyselnení by sme sa nakoniec vrátili k predchádzajúcemu spôsobu života.

Židovskí vodcovia sa sústavným odmietaním Ježiša sami vzdali ponuky na odpustenie. Kiežby sme neurobili rovnakú chybu! Celý vesmír sleduje, či prijmeme Ježišovu ponuku večného života, alebo či skončíme vo večnom zabudnutí.

Skutočná Ježišova rodina

Ježiš sa ďalej prihovárал k ľuďom. Vtom mu učeníci oznámili, že na neho vonku čaká jeho matka a bratia a chcú s ním hovoriť. Spýtal sa prítomných: „Kto je moja matka a kto sú moji bratia? Ukázal rukou na svojich učeníkov a povedal: Hľa, moja matka a moji bratia! Lebo každý, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je v nebesiach, ten mi je bratom, sestrou i matkou.“

Každý, kto vierou prijme Ježiša za svojho Pána, s ním vytvorí užší a dôvernejší vzťah, než keby bol jeho rodinným príslušníkom. Mária mala k Ježišovi úzke puto nielen preto, že bola jeho matka, ale predovšetkým vďaka svojej viere v jeho poslanie.

Zo všetkých odmietnutí, ktoré Ježiš prežil, bolo odmietnutie jeho vlastnej rodiny najbolestivejšie. Starší bratia ho nechápali a mysleli si, že môžu Ježiša poučovať o Bohu. Ani najmenej netušili, že práve Ježiš je Boh v ľudskom tele. Naliehali na neho, aby sa neprel s farizejmi a prestal tvrdiť, že mu Boh dal právo k ta-

kýmto výrokom a činom. Ježišovo konanie považovali za bláznovstvo. Bolo im jasné, že farizeji proti nemu hľadajú zámienky, aby ho zajali a usmrtili, a prístup farizejov ich vlastne ani nijako neprekvapoval.

Namiesto útechy a podpory v rodinnom zázemí sa Ježiš stretával s neporozumením a kritikou. Bol taký sklamaný, že sa radšej zdržiaval inde. Oblúbil si dom Lazára, Márie a Marty, kde sa v ovzduší nezištného priateľstva, bezprostredného prijatia a úprimnej viery cítil dobre. Rád odpočíval aj v prírode, kde sa osamote zhováral so svojim nebeským Otcom.

Pokiaľ vo svojej rodine trpíme ťažkosťami pre vieru v Ježiša Krista, môžeme nájsť útechu pri pomyslení na Ježiša a spomenúť si, že prežíval rovnaké ťažkosti. Buďme si istí, že nie sme so svojou bolesťou sami, pretože Ježiš nám rozumie. On pozýva každého človeka prežívať spoločenstvo s ním aj s jeho Otcom. Miluje nás väčšou láskou, než akú má rodič k svojmu dieťaťu.

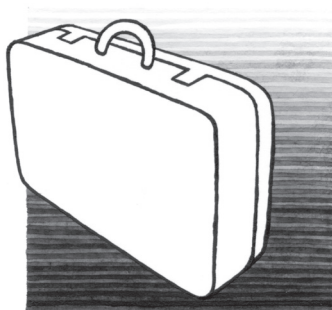
Pre našu záchranu sa Ježiš stal človekom. Jeho vzťah k nám je užší ako náš osobný vzťah s otcom, matkou, bratom, sestrou či partnerom. Ježišovu nesmiernu lásku nie sme schopní úplne pochopiť, ale môžeme ju radostne prežívať a pri-nášať ďalším ľuďom.

Na zamyslenie:

1. *Prečo sa o Ježiša bála jeho rodina i priatelia?*
2. *Aká je naša jediná obrana proti sebecku a pokušeniu?*
3. *K čomu Ježiš vyzýva tých, ktorí prežívajú ťažkosti, pretože v Neho veria?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 12,22–50; Mk 3,20–35; Iz 43,1; Jer 31,3

34. kapitola

Pozvanie k odpočinku

*„Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate
a ste preťažení; ja vám dám odpočinúť.“
(Evanjelium podľa Matúša 11,28)*

Pri pohľade na tvrdo pracujúcich obyvateľov Galiley Ježiš zatúžil zmierniť ich námahu a starosti. Povedal: „Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinúť.“ Pozoroval ich každodenné vyčerpanie spôsobené neustálymi starosťami o živobytie a prahnutím po materiálnych veciach a rado-vánkach. V ich životoch chýbalo porozumenie Boťej lásky a Boťej vôle.

Vyzval ich teda: „Vezmite na seba moje jarmo a učťe sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie pre svoje duše.“

Týmto pozvaním Ježiš oslovil každého človeka. Život prináša mnohé problémy a my nesieme rôzne veľké bremená – niekto ľahšie, iný ťaťšie. Najväčším bremenom sú výčitky svedomia a pocit viny. Ak sa rozhodneme niešť ich sami, utrápime sa. Dobrou správou je, že Ježiš prišiel na svet, aby na seba vzal vinu a ťaťzobu všetkých našich starostí, trápenia a bolesti.

Ježiš teraz riadi celý vesmír z nebeského trónu. Ľuďom dobre rozumie a sto-toťňuje sa s nimi. Zo svojej skúsenosti života na tejto zemi si dokonale uvedo-muje naše slabosti, túťzby, potreby a silu pokušenia. Aj na neho doliehali rovnaké pokušenia ako na nás, ale on obstál vo všetkých skúťkách. Nikdy nezhrail a svoje víťazstvo a silu odolať pokušeniu ponúka i nám.

Nech sa nachádzame v akejkoľvek situácii a čelíme akémukoľvek pokušeniu alebo problému, vždy môťžeme Ježiša poťziadať o pomoc. Dá nám silu, múdrosť a vytrvalosť vyrovnasť sa s problémom.

Povzbudzuje nás: „Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa.“ Ježiš si veľmi želá, aby sme žili podľa jeho vôle, podľa zákona lásky, ktorý chce vpísať do našich srdiec, a nie podľa našich skreslených predstáv a nedokonalnej múdrosti.

On sám žil na tejto zemi podobným spôsobom. Povedal: „Veď som nezostúpil z neba, aby som plnil svoju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal.“

Príčiny problémov

Ľudia si spôsobujú mnoho ťažkostí a problémov, ak sa snažia žiť podľa pravidiel a meradiel povrchného sveta, ktorý ich obklopuje. V túžbe po získaní majetku, slávy a moci sa ženú do ničivého kolotoča každodenného života, ktorému úplne podľahnú. Naložia si na seba toľko bremien, toľko povinností a úloh, že sa po nejakej dobe úplne vyčerpajú. Boh nás nabáda, aby sme mu zverili starosti o živobytie a všetky naše problémy. Ak dáme službu Bohu na prvé miesto vo svojom živote a naplníme ho úctou a chválením Ježiša, zistíme, že Ježiš sa tisícmi spôsobmi o nás postará a naše problémy vyrieši.

Biblia obsahuje rady, ktoré vedú k rozvážnemu životu tu na zemi a pripravujú k životu večnému na novo stvorenej zemi. Oslobodzuje nás od nesprávnych predstáv, zlých zvykov a nezdravého spôsobu života, ktorý sme prijali od tohto sveta.

V Ježišovom srdci vždy vládol dokonalý pokoj. Chvála v ňom nikdy nevzbudzovala pýchu a kritika či sklamanie ho neviedli k malomyselnosti. Nestrácal odvahu ani vo chvíľach značného nebezpečenstva či odmietania. Mnohí z jeho nasledovníkov sú veľakrát bojazliví a ustarostení, pretože sa plne nespoliehajú na Boha. Boží pokoj prichádza jedine s úplným odovzdaním sa Ježišovi. Potom nás ťažkosti a problémy nemôžu zdolať.

Ak prežijeme znovuzrodenie, teda zmenu nášho uvažovania a životného nasmerovania, budeme uvažovať podobne ako Ježiš. Nebudeme už chcieť žiť podľa seba, nebudeme túžiť po vyvýšení a sláve. Budeme sa chcieť riadiť radami toho najlepšieho Učiteľa. Dôjdeme k poznaniu, že výsledok nášho úsilia závisí na Božom požehnaní, a nie na našej vlastnej sile a schopnostiach. Keď Ježišovi odovzdáme svoje plány a želania, pomôže nám zvládať náš život. Získame tak v srdci pokoj, ktorý nám nič a nikto nevezme.

Ježišova prítomnosť v našom srdci je tá najväčšia prednosť, ktorú môžeme na tomto svete mať.

Na zamyslenie:

1. Aké sú tie najťažšie bremená, ktoré nesieme? Chceme ich niesť sami?
2. Ako môžeme v tomto nepokojnom svete získať vnútorný pokoj a vyrovnanosť?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 11,28–30; Ž 147,3; Ex 33,13–14; Jer 6,16; Iz 48,18; Iz 26,3

35. kapitola

Búrka na jazere

*„Čo ste takí vystrašení? Ešte stále nemáte vieru?“
(Evanjelium podľa Marka 4,40)*

Po náročných hodinách vyučovania a uzdravovania bol Ježiš veľmi unavený. Už mnoho dní ho pri Galilejskom jazere obklopovalo veľké množstvo ľudí. Vysvetľoval im podstatu svojho kráľovstva a vyzýval k rozhodnutiu pre večný život. Priblížil sa večer a ľudia od neho nechceli odísť.

Ježiš si však potreboval odpočinúť. Poslal teda poslucháčov domov a požiadal učeníkov, aby ho zaviezli na tiché a odľahlé miesto na druhej strane jazera. Rýchlo odrazili loďku od brehu a vydali sa cez jazero. Niektorí ľudia nasadli do iných člnov a plavili sa za nimi.

Ježiš si ľahol v zadnej časti lode a po chvíli zaspal. Jazero bolo pokojné a zdalo sa, že posádka prežije nádhernú večernú plavbu. Náhle sa však zdvihol vietor a vlny začali loďkou zmietiť sem a tam. Jazero sa divoko rozbúrilo. Vlny sa každou minútou zväčšovali a učeníci nestačili vylievajú vodu z lode von. Búrka zasiahla aj ostatné loďky na jazere.

Učeníci boli skúsení rybári a zažili už mnoho búrok. Teraz však ich skúsenosti a schopnosti na zvládnutie zložitej situácie nestačili. Zdalo sa im, že sa loď každú chvíľu potopí. Pociťovali zúfalstvo.

V boji o záchranu úplne zabudli na Ježišovú prítomnosť na lodi. Spomenuli si na neho až vtedy, keď spoznali márnosť svojho súboja so živlom. Zvolali: „Pane, Pane!“ Burácajúca voda však ich hlasy prehlušila. Ježiš neodpovedal.

Zmocnil sa ich strach a pochybnosti. Vari im Ježiš nemôže pomôcť? Nezaújima sa o ich záchranu? Cez hustú tmú ho vôbec nevideli. Začali volať znova. Jedinou odpoveďou, prichádzajúcou zo všetkých strán, bolo silné burácanie vetra. Ustráchané pozerali do vln, v ktorých videli svoj hrob.

Náhle sa zablesklo a v tom okamihu videli Ježiša, ako nerušene spí na zadnej časti lode. Zúfalo naňho volali: „Učiteľ, nedbáš, že hynieme?“

Tentoraz ich Ježiš počul a otvoril oči. Znovu sa zablesklo a učeníci zahliadli jeho pokojnú tvár. Opakovane na neho naliehali: „Pane, zachráň nás, hynieme!“

Takúto naliehavú prosbu Ježiš zakaždým vypočul. Len čo učeníci uchopili veslá, aby sa naposledy pokúsili uniknúť búrke, Ježiš sa postavil. Vietor a vlny na neho bez prestania dorážali. Pozdvihol ruky a prikázal prudkému vetru: „Mlč!“ A vlnám rozkázal: „Utište sa!“ Vietor okamžite ustal a vlny sa postupne zmenšovali. Temné mraky mizli a po chvíľke sa na oblohe začali objavovať hviezdy. Zrazu sa loďka plavila po pokojnej hladine. Učeníci mlčky hľadeli na Ježiša. Spýtal sa ich: „Čo ste takí vystrašení? Ešte stále nemáte vieru?“

Nezmohli sa na odpoveď. Ostatné loďky plávajúce za nimi sa následkom búrky dostali do tesnej blízkosti ich lode, takže sa všetci ľudia stali na vlastné oči svedkami zázraku. Navzájom si šepkali: „Ktože je to, že ho počúva i vietor, i more?“

Keď sa Ježiš na lodi prebudil a uvidel búrku, ostal úplne pokojný. Pokoj mu však neprinášalo vedomie, že má moc nad prírodou, pretože túto moc ako človek nepoužíval. Bol pokojný, pretože sa úplne spoliehal na svojho nebeského Otca. Mal k nemu absolútnu dôveru. Bola to moc jeho Otca, ktorá utišila búrku.

Keď učeníci čelili tejto silnej búrke, mohli mať rovnakú dôveru a pokoj vo svojom srdci. V boji o záchranu však na Ježiša úplne zabudli a pokúšali sa búrku zvládnuť sami. Ježiš im pomohol hneď, ako ho o pomoc požiadali.

Niečo podobné prežívame aj my, keď sme vo svojom živote vystavení búrkam a pokušeniam. Mnohokrát sa ich snažíme zvládnuť sami a spoliehame sa pritom na vlastnú silu. Ak však o pomoc požiadame Ježiša, nebudeme na svoje problémy nikdy sami.

Posadnutí muži v Geraze

Za ranného svitania priplával Ježiš so svojimi učeníkmi k východnému pobrežiu jazera. Miesto odpočinku na pokojnom mieste ich čakalo ďalšie, ešte hrozivejšie prekvapenie než predošlá búrka.

Z úkrytu sa na nich vyrútili dvaja posadnutí muži. Na rukách a nohách mali zvyšky reťazí z väzenia a na tele krvácajúce rany. Spod dlhých postrapatených vlasov civeli na prichádzajúcich vytreštené oči. Obaja muži vyzerali skôr ako zvieratá než ľudia. S démonskou posadnutosťou sa hnali ku skupine učeníkov a zdalo sa, že ich chcú roztrhať na kusy.

Vylakaní učeníci sa dali na útek. Po chvíli sa otočili za Ježišom, ktorý zostal stáť na mieste bez známok strachu. So škripaním zubov a penou okolo úst sa na neho chceli obaja divosi vrhnúť.

Ježiš pozdvihol ruku a prikázal démonom: „Odídte z nich!“ Jeho slová prenikli zatemnenou myslou nešťastných mužov. Matne si uvedomili, že ich tento človek môže oslobodiť od démonov. Len čo otvorili svoje ústa, aby ho požiadali o pomoc, prehovorili namiesto nich démoni. Kričali: „Čo ťa do nás, Boží Syn? Prišiel si nás sem trápiť pred určeným časom?“

Na neďalekom svahu sa pásala veľká črieda sviň. Démoni prosili: „Ak nás už vyháňaš, pošli nás do tej čriedy sviň.“ Ježiš im dovolil do nich vstúpiť. Stádo sa okamžite splašilo a rútilo sa po príkrom svahu dole. Vrhlo sa do jazera a utopilo sa.

Medzitým sa obaja posadnutí upokojili. Vrátil sa im rozum a začali chváliť Boha za záchranu.

Pastieri sviň videli, čo sa stalo, a utekali podať správu majiteľom stáda. Rozprávali o tom tiež všetkým, koho stretli. So strachom i úžasom sa obyvatelia mesta ponáhľali, aby sa stretli s Ježišom. Obaja posadnutí muži boli postrachom celého kraja a teraz ich všetci videli pokojných a upravených, ako počúvajú Ježiša a chvália ho za svoje uzdravenie.

Z vyslobodenia týchto mužov sa však ľudia neradovali. V ich očiach mali svine väčšiu cenu než obaja nešťastníci. Majitelia prasiat sa viac starali o svoj finančný zisk ako o dobro ľudí. Ježiš ich chcel vytrhnúť zo sebeckej ľahostajnosti a priviesť k zamysleniu nad záchranou, ktorú ľuďom ponúka. Finančná strata ich však oslepila natoľko, že Ježišov súcit a milosť neprijali.

Peniaze oslepujú

Pôsobenie nadprirodzenej moci vydesilo obyvateľov Gerazy. Hovorili si: „Kto vie, aké ďalšie nešťastie by sa stalo, keby u nás tento cudzinec zostal?“ Ľudia, ktorí sa plavili na lodiach za Ježišom, rozprávali o zázrakoch, ktorých boli svedkami. Celé mesto sa ešte viac vyľakalo a tamojší obyvatelia začali Ježiša prosiť, aby od nich radšej odišiel. On ich pranie vypočul a vydal sa na druhý breh.

Obyvatelia Gerazy sa príliš báli o svoj majetok, a tak sa k Ježišovi správali ako k nezvanému hosťovi, hoci vedeli, že má moc nad démonmi. Odmietli týmto postojom dar nebies.

Aj v dnešnej dobe mnohí z nás odmietnu nasledovať Ježiša. Ak by prijali Božie rady a brali Božie nariadenia vážne, znamenalo by to pre nich vzdať sa nesprávnych zvykov a nekalých praktík, čo by mohlo mať za následok i finančnú ujmu.

Obaja uzdravení muži chceli zostať s Ježišom. V jeho blízkosti pociťovali bezpečie. Keď nastúpil do lode, žiadali ho, aby mohli ísť s ním. Ježiš pre nich však prichystal iný plán: „Vráťte sa domov a všetkým rozprávajte, čo sa vám prihodilo.“ Obaja muži mali síce obavu z návratu do normálneho života, napriek tomu Ježiša poslúchli.

Stali sa prvými misionármi v oblasti Gerazy a Desaťmestia. Prechádzali celým krajom a každému rozprávali o Ježišovi a jeho zachraňujúcej moci. S Ježišom strávili len krátky čas, ale premena vlastného života pre nich bola dostatočným dôkazom, že Ježiš je Mesiáš a má moc zachrániť každého človeka. Hovorili všetko, čo o Ježišovej láske a moci vedeli.

Vydávať svedectvo o Ježišovi môže každý, koho srdce je premenené Božou láskou a milosťou. Ak nasledujeme Ježiša, samozrejme chceme sa s ostatnými deliť o radosť a skúsenosti s Božím vedením a s naplnením Božích zaslúbení v našom živote.

Ľudia z Gerazy Ježiša odmietli, napriek tomu ich však nezavrhol. Príhoda so skazou stáda svíň vyvolala v celom kraji obrovský rozruch, preto sa mnohí začali o Ježiša zaujímať. Uzdravení muži boli dôkazom jeho moci. Neskôr sa Ježiš do oblasti Desaťmestia opäť vrátil a tisíce tunajších obyvateľov bolo pripravených si jeho slová vypočuť.

Príklad posadnutých mužov z Gerazy ukazuje, ako hlboko môžu ľudia pod nadvládou satana padnúť. Satan sa neustále snaží upútať zmysly a myslenie ľudí, zvádza ich k nerestiam, násiliu a zločinu. V prípade, že ľudia Ježiša odmietnu alebo sa ho dokonca zrieknu, poddávajú sa pôsobeniu démonov. Preto je na svete toľko násilia a zločinov, preto upadá morálka a prevláda sebeckosť. Satanovým zámerom je ovládnuť, ponížiť a zničiť človeka.

Príbeh posadnutých mužov je nádejou pre všetkých, ktorí padli pod satanovu nadvládu. Aj oni môžu byť Ježišom zachránení. Pokiaľ budú naozaj chcieť, môžu začať žiť novým a zmysluplným životom a vzdávať Bohu česť a chválu.

Na zamyslenie:

1. *Prečo bol Ježiš počas búrky pokojný?*
2. *V čom je náš boj s pokušením podobný boju učeníkov s búrkou?*
3. *Prečo ľudia v Geraze nemali radosť z uzdravenia posadnutých mužov?*
4. *Aký mal Ježiš plán pre uzdravených mužov?*
5. *Čo je príčinou kriminality a morálneho úpadku dnešnej spoločnosti?*

Biblické texty k tejto téme:

Mk 4,35–41; 5,1–20; Mt 8,23–34; Lk 8,22–39; Ž 107,29–30

36. kapitola

Dotyk viery

*„Dcéra, tvoja viera ťa uzdravila. Chod' v pokoji.“
(Evanjelium podľa Lukáša 8,48)*

Ježiš sa vrátil späť na západný breh Galilejského jazera, kde na neho čakalo veľa ľudí. Zostal s nimi, vyučoval ich a uzdravoval. Potom sa vydal do Matúšovho domu na hostinu s vyberačmi daní. Tam ho vyhľadal Jairus, vedúci tunajšej synagógy, ktorý Ježiša naliehavo oslovil: „Dcéрка mi skonáva. Poď, polož na ňu ruky, aby vyzdravela a žila!“

Ježiš s ním ihneď odišiel. Učeníci boli prekvapení, že Ježiš vyhovel žiadosti povýšeneckého a domýšľavého rabína, a vydali sa za nimi. Cestou Ježiša obklopilo toľko ľudí, že mohol kráčať len veľmi pomaly. Čas rýchlo ubiehal a ustarostený Jairus začal byť netrpezlivý, pretože sa Ježiš občas zastavil, aby pomohol chorým a trpiacim.

V dave sa nachádzala tiež jedna nešťastná žena, ktorá už dvanásť rokov trpela chorobou spôsobujúcou časté krvácanie. Celý svoj majetok minula na lieky a lekára, ale nič nepomohlo. Lekári po čase vyhlásili jej chorobu za nevyliciteľnú. Vzdala sa všetkej nádeje, kým nepočula o Ježišových skutkoch. Dúfala, že ak by sa s ním mohla stretnúť, uzdravil by ju.

Prišla na pobrežie, kde Ježiš často vyučoval. Pre chorobu a bolesti však bola príliš slabá, než aby si mohla prekliesniť cestu davom. S nádejou preto pokračovala za Ježišom, ktorý smeroval k Jairovmu domu. Stále sa jej ale nedarilo k Ježišovi priblížiť na dosah a začínala byť zúfalá. Zrazu Ježiš zamieril k miestu, kde stála.

Ľudia sa na neho tak tlačili, že ho bolo ťažké vidieť alebo osloviť. Žena sa bála, že prepasie svoju jedinečnú príležitosť. Hovorila si: „Ak sa dotknem čo len jeho rúcha, budem uzdravená!“ A tlačila sa dopredu.

Keď Ježiš prechádzal okolo nej, natiahla ruku, ako to len bolo možné, a svojimi prstami sa dotkla okraja jeho šiat. Všetku svoju nádej a vieru vložila do tohto jediného dotyku. Náhle zacítila, ako bolesti ustali. S radosťou a vďačnosťou vo svojom srdci sa chcela stratiť v dave. Ježiš sa však zastavil. Rozhliadal sa po tvárach okolo seba a hlasom prehlušujúcim hluk davu sa spýtal: „Kto sa dotkol môjho rúcha?“

Zdalo sa, že je to zbytočná otázka. Peter pohotovo odpovedal: „Vidíš, že sa ľudia na teba tlačia, a ty sa ešte pýtaš: Kto sa ma dotkol?“

Ježiš však poznal rozdiel medzi dotykom viery a náhodnými dotykmi tlačiacoho sa davu. Povedal: „Voľakto sa ma dotkol, lebo som pocítil, že zo mňa vyšla sila.“ Takú vieru Ježiš nemohol nechať bez povšimnutia.

Len čo žena vytušila odhalenie, padla celá roztrasená pred Ježišom na kolená. S vďačnosťou a so slzami v očiach mu vyrozprávala príbeh svojho utrpenia a vysvetlila, prečo sa ho dotkla. Ježiš sa na ňu usmial a povedal: „Dcéra, tvoja viera ťa uzdravila. Chod' v pokoji.“

Potom pokračoval v ceste do Jairovho domu. Než stihli vstúpiť dovnútra, pretlačil sa k Jairovi služobník a povedal: „Tvoja dcéra umrela. Neunúvaj učiteľa!“ Ježiš to počul a povedal Jairovi: „Neboj sa! Len ver a bude zachránená.“ Keď prišli k domu, začuli nariekanie plačiek, najatých podľa vtedajších zvyklostí, a piesne hudobníkov hrajúcich na flaute. Ježiš rozhodne vyhlásil: „Prečo robíte taký rozruch a plačete? Dieťa nezomrelo, ale spí.“

Niektorí boli jeho slovami zdesení, iní sa mu horko vysmiali. Videli predsa, že je dievča mŕtve. Ježiš prítomných vyzval, aby opustili dom. Nechal pri sebe iba dievčiny rodičov a najbližších učeníkov – Petra, Jakuba a Jána. Všetci sa odobrali do izbičky zosnulého dievčaťa. Ježiš sa postavil k okraju postele, chytil dievčinu za ruku a zvolal: „Dievča, hovorím ti, vstaň!“

Jej bezvládne telo sa razom zachvelo. Oči sa doširoka otvorili, akoby sa prebudila z hlbokého spánku, a s údivom sa rozhliadala okolo seba. Vstala a vrúcne objala svojich šťastných rodičov.

Viera prináša uzdravenie

Počas stretnutia s chorou ženou dal Ježiš všetkým najavo, že uzdravenie prišlo na základe jej viery v spojení s jeho božskou mocou, nie v dôsledku jednoduchého dotyku odevu. Nemohla tým vzniknúť povera, že sa niekto môže uzdraviť samotným dotykom Ježišovho šatu.

Mať vieru neznamená len rozumový súhlas s tým, že Ježiš existoval a že je Záchranca sveta. Takáto formálna viera nemôže uzdraviť srdce človeka. Viera, ktorá vedie k záchrane, nie je len rozumovým súhlasom s pravdou. Nestačí veriť sprá-

vam o Ježišovi, treba dôverovať Ježišovi ako svojmu Záchrancovi a prežívať s ním osobný vzťah. Pravá viera život obohacuje a dodáva človeku radosť a silu. Úplná dôvera v Božie slovo vyslobodzuje zo závislosti na tomto svete.

Ježiš si prial, aby uzdravená žena prežívala svoju skúsenosť s ďalšími ľuďmi. Požehnanie, ktoré prináša radostná správa o záchrane v Ježišovi, by nemala zostať skrytá. Naša osobná skúsenosť života viery v Ježiša je tým najúčinnnejším svedectvom, ktoré môže ostatným presvedčivo poukázať na Boha.

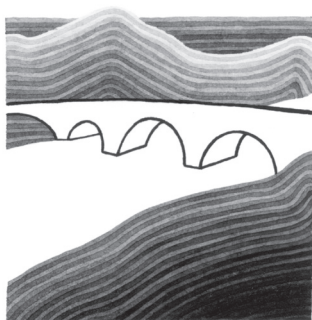
Jedného dňa prišlo za Ježišom desať malomocných. Po uzdravení sa k nemu vrátil len jeden z nich, aby mu poďakoval. Koľko ľudí dnes koná rovnako! Boh sa stará o dobro ľudstva. Uzdravuje chorých, zachraňuje v nebezpečenstve, zosiela nebeských anjelov, aby nás chránili. Veľakrát však konáme tak, ako keby sa všetko odohrávalo náhodou, pôsobenie Božej moci nevnímame alebo ho neberieme vážne. Nevďačnosť uzatvára srdce voči Bohu. Pokiaľ si pripomíname Božie dary, posilňuje sa tým naša viera. Premýšľajme každý deň o Ježišovej láske a milosti voči nám.

Na zamyslenie:

1. *Prečo chorá žena túžila po stretnutí s Ježišom?*
2. *Prečo Ježiš trval na tom, aby sa našla osoba, ktorá sa ho dotkla?*
3. *Čo je pravá viera?*
4. *Máme osobnú skúsenosť s nasledovaním Pána Ježiša?*
Povedali sme o nej druhým?

Biblické texty k tejto téme:

Mk 5,21–43; Lk 8,40–56; Mt 9,18–26; Iz 43,12; Ž 116,12–14

37. kapitola

Vyslanie učeníkov

*„Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno.
Kto však vytrvá až do konca, bude spasený.“
(Evanjelium podľa Matúša 10,22)*

Učeníci putovali s Ježišom po celej Galilei. Rozprávali sa s ním a učili sa, ako majú ľuďom odovzdávať posolstvo o záchrane. Keď sa Ježiš venoval početným zástupom, ochotne mu pomáhali. Zabraňovali zbytočnému zmätku, prinášali k nemu chorých a zranených a pomáhali núdznym. Venovali sa aj záujemcom o Ježišove slová. Vysvetľovali im texty Písma a odpovedali na ich otázky. Každý deň tak učeníci získavali cenné skúsenosti. Museli sa naučiť pracovať samostatne, trpezlivo a s láskou. Onedlho sa Ježiš rozhodol, že nadišiel čas, aby ich poslal do okolitých miest a dedín.

Zvolal svojich dvanástich učeníkov k sebe a vyslal ich po dvojiciach. Spoločná činnosť im umožňovala vzájomnú podporu a zdieľanie modlitieb. Odovzdal im jednoduché pokyny. Nemali sa s ľuďmi pieť o to, či je alebo nie je Mesiáš. Ich úlohou bolo v Ježišovom mene uzdravovať, prebúdzat mŕtvych k životu, očisťovať malomocných a vyháňať démonov. Mohli sa k Ježišovi kedykoľvek vrátiť po radu a porozprávať sa s ním o svojich skúsenostiach.

Učeníci boli stále zmätení učením kňazov a farizejov, ale Ježiš posilňoval ich dôveru v Božie slovo. Vysvetľoval im rozdiel medzi pravdou a ľudskou tradíciou. Po Ježišovom návrate do neba často spomínali na jeho slová aj výraz tváre, keď k nim hovoril. Nespočetnekrát si uvedomili, že pri vysvetľovaní zvesti o Božom kráľovstve opakujú Ježišove slová.

Mali na pamäti, že Ježiš trávil viac času uzdravovaním chorých než kázaním. Hluchí začuli najskôr jeho hlas, slepí videli najprv jeho tvár. Ježišovo slovo pôsobilo ako voda života zavlažujúca ľudské srdcia, prinášalo radosť a pokoj každému, kto uveril.

Prvé skúsenosti učeníkov

Na svojej prvej ceste zamierili učeníci iba tam, kde Ježiš v minulosti pôsobil, kde ho ľudia poznali a obľúbili si ho. Učeníci neboli oblečení ako rabíni alebo kňazi, nosili všedný odev. Nezvolávali ľudí do veľkých zástupov, ale navštevovali domy jednotlivých rodín a delili sa s nimi o posolstvo Božieho kráľovstva.

Spoločne prežívané modlitby, piesne a štúdium Božieho slova prinášali požehnanie v každom dome, v ktorom boli vítaní. Vždy sa však nestretli s vlúdnym prijatím. Aj na to ich Ježiš vopred upozornil: „Hľa, posielam vás ako ovce medzi vlkov. Buďte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice.“

Ježiš nikdy nezamlčoval pravdu, ktorá mala byť vyslovená, vždy ju však hovoril s láskou. Nikdy nekonal hrubo a ľudí nezraňoval. Rozumel ľudským slabostiam, a ak odsudzoval pretváрку a hriech, robil to s veľkou lútosťou. Každý človek je v Ježišových očiach nesmierne cenný a jeho učeníci majú s týmto vedomím k ľuďom vždy pristupovať.

Ak nezabúdame na Ježišov charakter a jeho rady, môžeme zvestovať evanjélium svojím životom a vhodnými slovami. Ak budeme neprávom osočovaní, stanú sa naše mierne slová účinnejšími než akékoľvek hádky.

Prekážky a ťažkosti

Ježiš ďalej upozornil svojich učeníkov na nezáujem a odpor, s ktorým sa u niektorých ľudí stretnú. Pre svedectvo o Bohu sa mnohokrát dostali do ťažkých situácií, niekedy boli uväznení a predvedení až pred vládcov. Bola to však príležitosť prehovoriť k vodcom ľudu, ktorí by inak dobrú správu o Božom kráľovstve nepočuli. O Ježišových nasledovníkoch sa často šírili polopравdy a lži, a preto bolo svedectvo učeníkov jedinou možnosťou, ako sa vládcovia mohli dozvedieť pravdu.

Ježiš učeníkom poradil, ako v takýchto situáciách konať: „Keď vás vydajú súdu, nestarajte sa, čo a ako máte hovoriť. Lebo v tej chvíli vám bude dané, čo máte povedať.“ Ježišovi nasledovníci majú zostať v každej situácii pokojní a odovzdaní Bohu. Pokiaľ na nich žalobcovia kričia a falošne ich obviňujú, vládcovia i ostatní ľudia môžu vidieť rozdiel medzi ľuďmi ovládanými satanom a nasledovníkmi Ježiša.

Keď sú Ježišovi nasledovníci predvolaní pred súdy, nemusia si svoju obhajobu pripravovať. Duch Svätý im dáva správne myšlienky a vhodné slová v pravý čas. Pripomína tiež texty Písma, s ktorými sa už predtým dobre zoznámili. Je teda dôležité, aby v každej dobe Ježišovi nasledovníci študovali Božie slovo starostlivo, vytrvalo a do hĺbky.

Prenasledovanie

Ježiš svojich učeníkov pripravoval aj na ťažké časy: „Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Kto však vydrží do konca, bude spasený.“ Ďalej ich upozornil, že sa veľakrát proti nim obrátia aj ich vlastné rodiny a priatelia. Oni však majú vytrvať a zachovať si svoju vieru.

Vyzval ich, aby sa zbytočne nevystavovali prenasledovaniu. Ježiš sám často odišiel z niektorých miest a dedín, aby sa vyhol tým, ktorí mu chceli ublížiť a pripraviť ho o život. Počas prenasledovania nemali učeníci strácať odvalu. Mali si nájsť iné miesto, na ktorom mohli pokračovať v hlásaní dobrej správy o Božom kráľovstve.

Učeníkom kládol na srdce, aby v situáciách, keď dochádza k bezpráviu, nemlčali a nečakali, než sa všetko upokojí. Ani Ježiš neudržiaval za každú cenu pokoj prehliadaním pokrytectva a nerestí. Jeho srdce bolo naplnené láskou k všetkým ľuďom, ale nikdy nebol zhovievavý k hriechu. Bol vládny, nedokázal však mlčať, keď videl človeka kráčať po ceste vedúcej do záhuby.

Dnešní Ježišovi nasledovníci by nemali chcieť zachovať pokoj a súlad tým, že budú robiť kompromisy so svojimi kresťanskými zásadami. Nikto nemôže zostať verný Ježišovým zásadám bez toho, aby nenarazil na odpor u svojich priateľov či nepriateľov.

Ježiš svojich učeníkov nabáda: „Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale dušu nemôžu zabiť.“

Ježišovi nasledovníci sa majú vyvarovať vedomého popierania právd Písma a znevažovania Boha svojím životným prístupom.

Satan sa snaží vyvolať v ľuďoch pochybnosti. Zvádza ich k hriechu a následne i k tomu, aby sa považovali za natoľko zlých, že už nemôžu prísť k nebeskému Otcovi. Boh o všetkom vie. Ježiš svojich učeníkov uistuje, že pozná každé ich zlyhanie i slabosť.

Biblia uvádza, že Boh nesedí mlčky a nečinne na svojom tróne. Obklopujú ho tisíce anjelov ochotne plniacich jeho vôľu. Teraz nemôžeme chápať spôsob, akým je Boh spojený s ostatnými časťami vesmíru vrátane našej nepatrnej planéty. On však počuje volanie každého z nás. Na každú skutočnú modlitbu odpovedá: „Tu som.“

Ježiš povedal svojim učeníkom slová, ktoré sú určené aj nám: „Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, vyznám i ja pred svojím Otcom, ktorý je v nebesiach. Vy ste moji svedkovia na Zemi a ja som váš zástupca v nebi. Keď Otec pozrie na váš život, nebude vidieť chyby a zlyhania. Pozrie na vás skrze mňa, skrze môj dokonalý charakter, a uvidí, že ste ma prijali za svojho Záchrancu. Každý z vás, kto sa zúčastňuje záchrany ľudí pre Božie kráľovstvo, bude mať podiel na radosti a sláve z ich záchrany pre večnosť, ak ma prijímú do svojho srdca.“

Ježiš si uvedomoval, že vyslanie vtedajších učeníkov aj všetkých jeho naozajstných nasledovníkov v budúcnosti vyvolá mnohé spory, lebo satan im bude zakaždým klásť odpor. Praví nasledovníci sa však ochotne vzdajú všetkého, čo by im mohlo brániť v plnom odovzdaní sa Bohu a v odovzdávaní Božieho posolstva svetu.

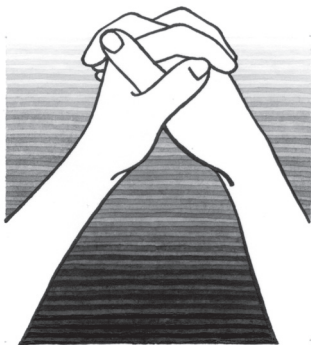
Ježiš zaslúbil, že každý, kto prijme jeho nasledovníkov, dostane požehnanie, ako keby prijal samotného Ježiša.

Na zamyslenie:

1. *Prečo Ježiš vyslal svojich učeníkov po dvojiciach?*
2. *Prečo sa potrebujeme učiť verše z Písma naspamäť?*
Ako na nás bude vo chvíli skúšky a vydávania svedectva pôsobiť Duch Svätý?
3. *Ako sa môžeme o svoje poznanie Ježiša podeliť s druhými?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 10,1–42; Mk 6,7–11; Lk 9,1–6; Ef 6,12; Sk 4,13; Sk 6,10.15; 2Tm 4,16–17

38. kapitola

Odpočinok po návrate

*„Podťte vy sami do ústrania na osamelé miesto a trochu si odpočťňte!“
(Evanġelium podľa Marka 6,31)*

Hneď ako učeníci prišli zo svojich misijných ciest späť k Ježišovi, rozprávali mu o všetkom, čo prežili. Často museli hovor prerušiť, lebo za ním stále prichádzalo veľa ľudí. Nemali ani chvíľku pokoja na jedlo. Ježiš z ich rozprávania poznal, že bude potrebné ešte veľa vecí prebrať. Učeníci sa mu zdôverili, že v niektorých situáciách nevedeli, čo majú povedať alebo ako by sa mali zachovať. Keď robili nejaký zázrak, dostávali sa do pokušenia vyvýšiť samých seba, ako keby moc na vykonávanie zázrakov pochádzala od nich samotných. Satan ich zvádzal k duchovnej pýche. Zatúžili po pokojných chvíľach v prírode s Ježišom a po dôvernóm rozhovore.

Doba odlúčenia bola obťažná aj pre Ježiša. Dupočul sa o poprave Jána Krstiteľa, čo mu pripomenulo, kam i jeho život smeruje. Ocital sa čoraz častejšie pod náporom kritiky kňazov aj rabínov a špehovaním zvedov. Plán na odstránenie Ježiša sa každým dňom upresňoval.

Ku kráľovi Herodesovi sa tiež doniesli správy o pôsobení Ježišových učeníkov. Ježišove činy ho zaujali, pretože sa povrávalo, že Ján Krstiteľ vstal z mŕtvych. Kráľ sa obával, že sa ho Židia pokúsia zvrhnúť z trónu. Nespokojnosť ľudu narastala a schyľovalo sa k ozbrojenej vzbure proti Rimanom. Ten, kto upúťaval pozornosť davov, sa prirodzene dostával do podozrenia z plánovania vzbury. Bolo zrejmé, že Ježiš nemôže vo svojom verejnom pôsobení v Galilei ďalej pokračovať.

Učeníci Jána Krstiteľa pochovali Jánovo telo. Následne sa pridali k Ježišovi, u ktorého hľadali útechu a vedenie. Celá skupina učeníkov sa potrebovala na čas uchýliť na nejaké pokojné miesto, preč od hluku a zmätku davov, špehov a obvi-

ňovania farizejov. Ježiš im preto povedal: „Podťe vy sami do ústrania na osamelé miesto a trochu si odpočinite!“ Nastúpili na loď a zamierili na opustené, bujnou zeleňou porastené miesto na severnej strane jazera blízko Betsaidy.

Odpočinok

Ježiš diskutoval s učeníkmi o ich skúsenostiach a zážitkoch. Upozorňoval ich na niektoré nedostatky a vysvetľoval, ako majú k ľuďom správne pristupovať. V krásnej prírode si všetci dobre oddýchli. Spoločenstvo s Ježišom ich povzbudilo do ďalšej práce, a tak boli znovu odhodlaní ísť a šíriť Božie poslanstvo.

Hoci má byť ešte vykonané veľké dielo, Ježiš nikomu nenaložil bremeno nekonečnej práce. Slová povedané učeníkom platia aj pre jeho dnešných nasledovníkov. Každý, kto odovzdáva Božie poslanstvo, by mal aj pravidelne odpočívať. Ak sa podieľame na záchrane druhých, máme niekedy sklon uskutočňovať svoje vlastné myšlienky a plány. Pre nedostatok času sa menej modlíme a menej spoliehame na Boha. Môžeme tak stratiť vedomie závislosti na Ježišovi a zamerať sa len na svoju prácu pre druhých. Iba vďaka Ježišovej pomoci a požehnaniu môže našu prácu sprevádzať zdar. Treba si nájsť čas na modlitby, stíšenie a štúdium Písma, aby sme prežívali spoločenstvo s Ježišom.

Nikto nemal v živote toľko práce a zodpovednosti ako Ježiš – a on sa napriek tomu často modlil. Po celý deň bol veľmi vyčerpaný, preto potreboval načerpať novú silu. Zavčas ráno vstával a na pokojných miestach v modlitbe hovoril so svojím nebeským Otcem.

Rovnako ako my bol aj on úplne závislý na Bohu. Vo svojich modlitbách prosil Boha o silu na zvládnutie svojho poslania a k odolaniu každodennému pokušeniu. Svoje starosti a úzkosť odovzdával Otcovi. Vďaka neustálemu spojeniu s Bohom prijímal život, ktorý odovzdával svet. Spájal tak ľudí s Bohom celého vesmíru.

Každý z nás potrebuje zažiť podobnú skúsenosť s modlitbami. Keď utíchne denný ruch, môžeme odložiť všetku prácu a opustiť všetky starosti. Pokoj pri stíšení pred Bohom nám umožní počuť Boží hlas. Môžeme tak prežívať skutočný odpočinok a získať pokoj vo svojom vnútri. V našom živote sa prejaví Božie požehnanie, múdrosť a sila, ktorá bude mať vplyv na celé okolie.

Ak si urobíme čas, aby sme prišli za Ježišom, a zveríme mu svoje starosti, potreby i radosti, nebudeme sklamaní. Ak ho požiadame o pomoc a múdrosť k zvládaniu nášho náročného života, dá nám ju.

Na zamyslenie:

1. O čom hovoril Ježiš s učeníkmi po ich návrate z misijnej cesty?
2. Prečo spolu odišli na pokojné a opustené miesto?
3. Ako Ježiš prežíval spoločenstvo so svojím nebeským Otcom?
4. Počuli sme niekedy Boží hlas? Aké to pre nás malo dôsledky?

Biblické texty k tejto téme:

Mk 6,30–32; Mt 14,1–2; Mt 14,12–13; Mt 9,38; Ef 4,11–13;
Lk 9,7–10; Mk 1,35; Lk 5,15–16; Lk 6,12; Jk 1,5

39. kapitola

Nasýtenie veľkého davu

*„Ježiš im však povedal: Nemusia nikam chodiť, vy im dajte jesť.“
(Evanjelium podľa Matúša 14,16)*

Ježišovi učeníci sa domnievali, že našli pokojné, nikým nerušené miesto. Len čo však ľudia zistili, že Ježiš odišiel, začali ho okamžite hľadať. Niektorí si všimli, ktorým smerom s učeníkmi na lodi odišiel, a vydali sa za ním. Plavili sa na loďkách, iní išli pozdĺž jazera pešo.

Blížila sa Veľká noc a mnohí pútnici prichádzajúci na sviatky do Jeruzalema chceli Ježiša vidieť. Keď sa medzi ľuďmi onedlho rozšírila správa o mieste, na ktorom sa nachádza, začali tam prúdiť nekonečné davy ľudí. Nakoniec sa zhromaždilo vyše päťtisíc mužov, žien a detí.

Ježiš zo svahu pozrel na to obrovské množstvo ľudí a pocítil ľútosť. Stáli tam ako ovce bez pastiera. Našiel si miesto, odkiaľ by k nim mohol prehovoriť a bolo ho dobre počuť.

Čoskoro malo zapadnúť slnko, ale nikto neodchádzal domov. Ježiš sa ľuďom venoval celý deň bez toho, aby sa najedol alebo si odpočinul. Nechcel ich opustiť, lebo mali o jeho slová veľký záujem. Učeníci začali na Ježiša naliehať, aby sa už so zástupmi rozlúčil, mnoho jeho poslucháčov totiž od rána nejedlo. Navrhovali, aby si ľudia išli kúpiť niečo na jedenie do okolitých miest a dedín.

Ježiš však namietol: „Nemusia nikam chodiť, vy im dajte jesť.“ Obrátil sa na Filipa s otázkou: „Kde nakúpime chleba, aby sa títo najedli?“

Filip sa rozhliadol okolo seba a odpovedal mu: „Ani za dvesto denárov chleba nebude dosť, aby sa každému ušlo aspoň trochu.“

Ježiš sa spýtal, koľko je medzi ľuďmi jedla. Ondrej mu oznámil: „Je tu chlapec, ktorý má päť jačmenných chlebov a dve ryby; ale čo je to pre toľkých?“

Ježiš ich požiadal, aby mu chleby aj ryby priniesli. Ďalej prikázal učeníkom, aby početný dav ľudí rozdelili do skupín po päťdesiatich alebo po sto. Chcel, aby každý videl, čo urobí. Keď sa všetci usadili, pozdvihol oči k nebu a poďakoval Bohu za pokrm.

Začal lámať chlieb na kúsky a podávať učeníkom, aby ho odovzdávali ďalej. Rovnako tak aj ryby. Všetci sa dosýta najedli, dokonca ešte zostalo dvanásť plných košov odrobín a rýb.

Ježiš konal zázrak len vtedy, keď to bolo skutočne potrebné a naskytla sa pritom príležitosť priviesť ľudí k poznaniu Boha. Prostý pokrm, chlieb a ryby, ktorý bol každodennou stravou v rodinách rybárov, prinášal mnohé ponaučenia. Ježiš mohol ľuďom pripraviť bohatú hostinu, ale takéto jedlo by nebolo pravým požehnaním. Ľudia mali z odpočinku v prírode a z obyčajného jedla väčšiu radosť, než akú majú hostia na prepychových hostinách.

Keby dnes ľudia žili jednoduchým životným štýlom v súlade s prírodou, bol by dostatok jedla pre všetky rodiny na zemi. Ľudia by netúžili po mnohých, často zbytočných veciach, nestrácali by čas ich vyhotovením a mohli by sa viac venovať rozvoju Božieho diela. Ľudské sebecko a nestriedmosť prispievajú k biede a nespravodlivému využívaniu zdrojov tohto sveta.

Pre unavených a hladných poslucháčov bol tento jednoduchý pokrm nielen svedectvom o Ježišovej moci, ale aj vyjadrením jeho záujmu a starostlivosti o bežné ľudské potreby. Ježiš svojim nasledovníkom nesľúbil bohatstvo a svetský prepych. Sľúbil im však, že sa postará o ich každodenné potreby. Zaslúbil, že bude stále s nimi, čo je to najväčšie bohatstvo, ktoré môžu mať.

Boh robí podobný zázrak každý deň. Poľnohospodári pripravujú pôdu a zasievajú do nej semená, ale je to Boh, kto spôsobí ich vzklíčenie a rast. Ľudia často hovoria, že za svoju obživu vďačia svojej zručnosti a pracovitosti, ale bez Božieho zásahu a starostlivosti by z dopestovanej úrody neboli nasýtené milióny ľudí. Zázrak rozmnoženia chlebov a rýb nám pomáha uvedomiť si Božiu moc a dary, ktoré nám nebeský Otec neustále dáva, a pripomína nám aj našu závislosť na Bohu.

Ježiš vedel, že hladní poslucháči sú ďaleko od domovov a potrebujú sa nasýtiť. Bol si vedomý, že ich Boh k nemu priviedol, aby sa o nich postaral. Pútnici tak spoznali Ježišovú starostlivosť a získali k nemu dôveru.

Aj my sa môžeme na Boha plne spoľahnúť, pretože pozná naše potreby. Zároveň by sme však mali žiť múdro a rozvážne, aby sme sa zbytočne nedostali do ťažkostí. Ak sme Bohu verní a dostaneme sa do problémov, pomôže nám.

Odovzdávanie posolstva

Tento zázrak má hlboký duchovný význam pre každého, kto Ježiša nasleduje. Ježiš dostal moc na rozmnoženie jedla od svojho Otca. Chlieb a ryby podával svojim učeníkom a tí ich rozdeľovali zhromaždeným ľuďom, ktorí si ich potom odovzdávali ďalej.

Ježiš nám dáva chlieb života, Božie slovo, ktorého posolstvo máme odovzdávať druhým. Tak ako učeníci sú aj všetci ďalší Ježišovi nasledovníci prostredníkmi medzi Bohom a ľuďmi. Môžu však odovzdávať iba to, čo od Boha načerpali.

Čím viac sa s ostatnými delíme, tým viac sa môžeme učiť od Boha a tým väčšie poznanie získame. Príliš často si neuvedomujeme svoju osobnú zodpovednosť za druhých. Kedykoľvek sme v prítomnosti ľudí, ktorí potrebujú poznať Božiu lásku a milosť, Boh je s nami a s jeho pomocou ich môžeme osloviť.

Ježiš nám zaslúbil: „Dávajte a bude vám dané.“

Na zamyslenie:

1. *Prečo sa okolo Ježiša a učeníkov zišlo také množstvo ľudí?*
2. *Prečo dal Ježiš ľuďom jednoduché jedlo?*
3. *Čo prispieva k biede a nespravodlivému využívaniu rôznych zdrojov dnešného sveta?*
4. *Ako môžeme byť prostredníkmi medzi Bohom a ľuďmi, s ktorými sa stretávame každý deň?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 14,13–21; Mk 6,32–44; Lk 9,10–17; Jn 6,1–13; Mk 16,15

40. kapitola **Noc na jazere**

*„On sa im však hneď prihovril: Vzmúžte sa! Ja som! Nebojte sa!“
(Evanjelium podľa Marka 6,50)*

Začalo sa stmievať a davy pútnikov stále sedeli na trávinatej pláni. Ľudia premýšľali a rozprávali sa o tom, čo prežili. Ich nadšenie nepoznalo medze. Jedlo v dlaniach im pripadalo ako dávna manna – zázračný pokrm, ktorý Boh zosielal z neba Izraelčanom, keď pred mnohými storočiami putovali púšťou z Egypta do Palestíny. Zázrak rozmnoženia chlebov a rýb odstránil akékoľvek pochybnosti. Zo všetkých strán sa ozývalo: „Toto je naozaj prorok, ktorý má prísť na svet.“

Ľud uchvátila myšlienka, že Ježiš konečne vyženie Rimanov a ich krajinu zmení na pozemský raj. Ako vodca armády by dobre nasýtil vojakov a okamžite vyľiečil každého raneného. Boli by neporaziteľní a stali by sa najväčšou mocnosťou sveta!

Vo svojom nadšení boli odhodlaní ihneď vyhlásiť Ježiša kráľom. Ježiš sa ešte nikdy nezmienil, že by sa chopil trónu, a ľudia sa začali obávať, že by sa k tomu z prílišnej skromnosti nikdy neodhodlal. Popredné osobnosti sa medzi sebou radili a spoločne s učeníkmi sa rozhodli, že sa Ježiša zmocnia násilím a všade rýchlo vyhlásia, že je Mesiáš, nový kráľ Izraela. Domýšľavých kňazov a vládcov by tak donútili uznať Ježiša Mesiášom.

Ježiš však ich zámer poznal. Vedel, že jeho uskutočnenie by viedlo jedine k násilnostiam a vzbure, ktorá by poškodila jeho poslanstvo o duchovnom kráľovstve. Zvolal preto učeníkov a prikázal im, aby bez váhania nasadli do lode a plavili sa cez jazero späť do Kafarnauma.

Keď potom vyzval zhromaždený zástup k rozchodu, učeníci protestovali. Ved' nadišla jedinečná príležitosť dosadiť Majstra na trón Izraela! Ježiš k nim však hovoril tak dôrazne ako nikdy predtým. Nakoniec ticho odišli k lodi.

K Ježišovi prišlo niekoľko mužov a chceli sa ho zmocniť. Jeho rozhodné slová ich však zarazili. Vtom ľudia pochopili, že Ježiš koná s božskou mocou a zvrchovanosťou. Mlčky sa začali rozchádzať.

Len čo sa davy rozišli, Ježiš znova vystúpil na blízku horu, aby sa tam modlil. Celé hodiny prosil svojho Otca o to, aby ľudia pochopili jeho poslanie i napriek tomu, že ich satan neustále mätie. Bol presvedčený, že sa jeho pobyt na Zemi rýchlo chýli ku koncu a že miesto na tróne ho uvidia visieť na kríži. Vedel, že bez vedenia Duchom Svätým učeníci neobstoja a zaprú svoju vieru. Mal o nich starosť, a preto sa za nich usilovne modlil.

Záchrana v búrke

Učeníci sa nevydali hneď na plavbu cez jazero. Domnievali sa, že sa k nim Ježiš čoskoro pripojí, keď uvidí, že na neho čakajú. Ježiš však neprichádzal. Stmievalo sa, a tak predsa len vyplávali. Pri plavbe sa na seba hnevali, že neboli dostatočne rozhodní a vytrvalí, keď chceli Ježiša vyhlásiť za kráľa. Dohadovali sa, čo im ich viera v Ježiša ako Mesiáša prinesie. Sami seba sa pýtali, prečo vlastne Ježiš nevyužije svoju zázračnú moc na to, aby im uľahčil život, a prečo nezachránil Jána Krstiteľa pred smrťou.

Pred niekoľkými hodinami sa stali svedkami nasýtenia davov a to malo posilniť ich vieru a nádej. Vo svojom sklamaní učeníci na túto skúsenosť takmer zabudli. Boli tak pohltení vlastnými myšlienkami, že Boh musel urobiť niečo, čo robí často, keď si ľudia vytvárajú nesprávne úsudky a predstavy. Bolo potrebné priviesť učeníkov späť do reality.

Náhle sa k nim prihnal prudký vietor, na ktorý vôbec neboli pripravení. Rýchlo precitli zo svojho premýšľania a usilovne sa snažili udržať loďku v smere plavby. S veľkými vlnami hnanými búrkou zápasili až do polnoci, kedy sa po márnom boji vzdali. Modlili sa, aby im Ježiš pomohol.

Ježiš nestratil svojich učeníkov ani na chvíľu z očí, takže o ich ťažkej situácii vedel. Až v núdzi sa oslobodili od svojej pýchy a ctižiadosti, spoznali vlastnú bezmocnosť a závislosť na Ježišovi, a preto začali volať o záchranu. Ježiš im prišiel na pomoc.

V záblesku svetla zbadali blížiacu sa postavu. Zmocnila sa ich hrôza. Prestali veslovať a čakali, čo sa bude diať. Mysleli si, že je to duch, predzvesť smrti, a začali od strachu kričať.

Ježiš kráčal po hladine a zdalo sa, že ich minie. Niektorí učeníci ho spoznali a začali volať o pomoc. On sa k nim otočil a upokojil ich slovami: „Vzmužte sa! Ja som to! Nebojte sa!“

Peter zvolal: „Pane, ak si to ty, rozkáž mi, aby som prišiel k tebe po vode!“

„Pod!“ odpovedal Ježiš.

Kroky po vode

Peter vykročil na hladinu. Kým hľadel na Ježiša, šiel úplne bezpečne. Neodolal však pokušeniu. Sebaisto sa otočil k ostatným učeníkom a prezeral si ich užasnuté tváre. Vtom sa zdvihla veľká vlna. Obrátil sa späť, ale Ježiša už nevidel. Náhle spanikáril. Zapochyboval, že k Ježišovi dôjde, a začal sa topiť. V tmavých rozbúrených vlnách videl svoju smrť. Zo všetkých síl vykrikol: „Pane, zachráň ma!“

Vzápätí bol Ježiš pri Petrovi. Vzal ho za ruku, vytiahol z vody a povedal: „Maloverný, prečo si pochyboval?“ Spoločne vstúpili na loď. Peter bol zamĺknutý. Uvedomil si, že ho jeho pýcha a malá viera skoro pripravili o život.

Aj my sa často zachováme ako Peter. Keď prídu problémy, až príliš sa na ne zameriavame a zabúdame na Ježiša. Ježiš nás povolal k nasledovaniu a je s nami v dobrých i ťažkých časoch. Hovorí nám: „Nebojte sa, ja som s vami.“

Touto skúsenosťou na jazere chcel Ježiš Petrovi ukázať, že je v bezpečí iba vtedy, ak si uvedomuje svoju závislosť na Bohu. Peter si myslel, že je dostatočne silný a má veľkú vieru, ale v skutočnosti bol veľmi slabý. Keby si vzal túto skúsenosť k srdcu, necítil by sa pri posledných udalostiach Ježišovho života tak zúfalo.

Boh nás niečomu podobnému učí každý deň. V rôznych situáciách nás pripravuje na udalosti, ktoré prídu. Môžeme si myslieť, že sme vo viere silní, že odoláme každému pokušeniu a zvládneme zložité situácie, satan chce však využiť naše slabosti. Môžeme byť v bezpečí jedine vtedy, ak máme neustále na mysli Ježiša, jeho vôľu pre nás a ochraňujúcu moc.

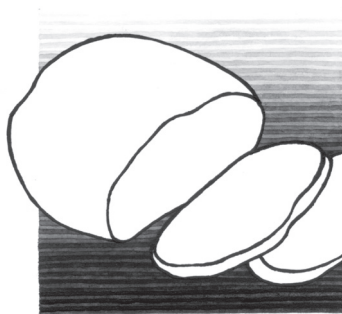
Len čo Ježiš vstúpil na loď, vietor utíchol a onedlho sa posádka ocitla pri brehu. Učeníci boli vďační za záchranu. Pokľakli pred Ježišom a vyznávali: „Naozaj si Boží Syn.“

Na zamyslenie:

1. Čo chceli docieľiť nadšené zástupy?
2. Prečo Ježiš zámer ľudí odmietol?
3. Prečo sa Peter skoro utopil vo vlnách jazera?
4. Čo máme robiť, aby sme žili s pohľadom upretým na Ježiša, a nie na svoje problémy?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 14,22–33; Mk 6,45–52; Jn 6,14–21; Iz 43,1–3

41. kapitola **Kríza v Galilei**

*„Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne,
nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nebude smädný. Nikdy.“
(Evanjelium podľa Jána 6,35)*

Ježiš si uvedomil, že v jeho živote nastal zásadný obrat. Zástupy, ktoré ho teraz chcú vyhlásiť za kráľa, sa čoskoro obrátia proti nemu. Nechcel naplňať ich sebecké túžby po Mesiášovi. Ľudská láska sa ľahko zmení na nenávisť a chvála na zlorečenie.

Ježiš si prial, aby vyšiel najavo skutočný zámer ľudí... Od začiatku svojho pôsobenia nedával svojim nasledovníkom žiadnu nádej na získanie pozemských výhod, ale napriek tomu ho mnohí nasledovali v očakávaní, že v Ježišovom pozemskom kráľovstve dostanú dobré postavenie. Teraz im Ježiš odhalil pravú podstatu svojho poslania.

Správa o zázraku nasýtenia chlebmi a rybami sa všade rozchýrila. Na druhý deň prichádzali za Ježišom nielen tí, ktorí boli svedkami zázraku, ale aj ďalší ľudia. Očakávali, že Ježiša nájdu na rovnakom mieste, lebo jeho učeníci odplávali loďou na opačnú stranu jazera a žiadna iná loď tam už nebola. Ježiša však nenašli.

Začali teda hľadať v Kafarnaume a prišli do genezaretskej oblasti. Tam sa od učeníkov dozvedeli, čo sa v noci počas plavby prihodilo. Rozhodli sa počkať na Ježiša a dúfali, že im prezradí, ako sa dostal na druhý breh.

Len čo sa ukázal, vypytovali sa: „Rabbi, kedy si sa sem dostal?“ Ježiš im smutným hlasom odpovedal: „Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale preto, že ste jedli z chlebov a nasýtili ste sa. Neusilujte sa o pominuteľný pokrm, ale o pokrm, ktorý zostáva pre večný život a ktorý vám dá Syn človeka.“

Pýtali sa: „Čo máme robiť, aby sme konali Božie skutky?“

„Toto je Boží skutok, aby ste verili v toho, ktorého on poslal,“ odpovedal Ježiš.

Ľudia však váhali. Predstavovali si, že by mal Mesiáš urobiť oveľa viac než len dávať mannu na nasýtenie, ako to robil Mojžiš. Mal by im dať zdravie a bohatstvo – a vyhnáť Rimanov! Ježiš sa síce vyhlasoval za Božieho Syna, súčasne sa však odmietal stať kráľom Izraela. Pripadalo im, že ani on sám nie je celkom presvedčený o tom, že je Mesiáš.

Jeden z rabínov jedovato namietol: „Aké znamenie urobíš, aby sme videli a uverili ti? Čo urobíš? Naši otcovia jedli mannu na púšti, ako je napísané: Dal im ješť chlieb z neba.“

„Nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva ten pravý chlieb z neba, pretože Boží chlieb je ten, čo zostupuje z neba a dáva svetu život,“ odpovedal jasným hlasom Ježiš.

Niektorí z davu si stále mysleli, že hovorí o obilnom chlebe, a tak ho prosili: „Pane, vždy nám dávaj tento chlieb!“

Ježiš im povedal otvorene: „Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nebude smädný. Nikdy.“

Duchovný význam chleba bol v Písme známy z výrokov niektorých prorokov. Keby Izraelčania ich slovám rozumeli, chápali by tiež slová: „Ja som chlieb života.“ Chlieb zjedený v predošlom dni im dodal fyzickú silu. Ježiš im však chcel dať predovšetkým duchovnú silu a večný život.

Ježiš si uvedomoval, že v neho dav ľudí neverí. Aj napriek tomu, že boli svedkami mnohých zázrakov – rozmnoženia chleba, uzdravovania, Ježišovej moci nad prírodou – nič z toho nezmenilo ich mienku. Znovu však podotkol: „Veď som nezostúpil z neba, aby som plnil svoju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal. A vôľou toho, ktorý ma poslal, je, aby som nestratil nikoho z tých, čo mi dal, ale aby som ich vzkriesil v posledný deň. Veď to je vôľa môjho Otca, aby každý, kto vidí Syna a verí v neho, mal večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.“

Rabíni a vodcovia ľudu sa nad jeho slovami okamžite pohoršili a odvetili: „Vari to nie je Ježiš, syn Jozefov, ktorého otca a matku poznáme? Ako to, že teraz hovorí: Zostúpil som z neba?“ Výrokmi tohto nevzdelaného tesára narodeného za podivných okolností sa odmietli zaoberať.

Ježiš sa nijako nesnažil vysvetliť tajomstvo svojho narodenia. Nepotreboval brániť svoju povesť. Ježišova totožnosť a povaha sa prejavovali v jeho slovách a činoch. Nebeský Otec k sebe priťahuje srdcia všetkých ľudí. Iba tí, ktorí mu odporujú, odmietajú prijať Ježiša. Každý, kto túži po skutočnej láske a zmysle života, prijme Ježiša ako svojho Pána, keď počuje jeho posolstvo.

Chlieb života

Manna, ktorú jedli Izraelčania na púšti, nemohla zabezpečiť nesmrteľnosť, Ježišov životodarný chlieb však áno. Ježiš sa stal človekom, jedným z nás, aby sme mohli poznať Boha a duchovne sa s ním zjednotili. Vďaka tomuto zjednoteniu budeme pri jeho druhom príchode premenení alebo vzkriesení z mŕtvych. Ježiš je večný, a preto vierou v neho prijímame večný život.

Ježiš chcel, aby ľudia pochopili, že neprišiel na Zem rozdávať pozemský chlieb. Prišiel, aby všetkým ponúkol večný život, ktorý spečatí svojou zástupnou smrťou na kríži. Povedal: „Ja som ten živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Ak niekto je z tohto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“

Židom vôbec nedochádzalo, že veľkonočný baránok je symbolom poukazujúcim na Ježiša. Väčšina ľudí sa vtedy nad Ježišovými výrokmi pohoršila, lebo ich chápali doslovne. Dokonca aj mnoho jeho nasledovníkov povedalo: „Tvrdá je táto reč. Kto ju môže počúvať?“

Ježiš im odpovedal: „Toto vás pohoršuje? A čo až uvidíte Syna človeka vystupovať ta, kde bol predtým? Duch oživuje, telo nič neosoží! Slová, ktoré som vám povedal, sú Duch a život.“

Slová života

Ježišovými slovami vznikol pri stvorení planéty Zem život. Počas svojho pozemského života Ježiš slovami vyhánal démonov, uzdravoval choroby, tíšil búrku a kriesil mŕtvych. Celá Biblia je zjavením Ježiša a jeho slov, ktoré majú obrovskú moc. Ježiš buduje vieru svojich nasledovníkov na Božom slove, ktoré je zdrojom ich viery a moci.

Jedlo syti telo, aby malo fyzickú silu. Božie slovo syti dušu a vytvára duchovnú silu. Každý z nás môže čerpať život z Božieho slova. Mali by sme starostlivo študovať Bibliu a prosieť Ducha Svätého o pomoc, aby sme jej porozumeli. Tak ako sami jeme, máme tiež sami starostlivo študovať Písmo a nespoliehať sa na názory druhých. Ježiš hovorí prostredníctvom Biblie ku každému z nás, platia pre nás jeho zaslúbenia i varovania. Boh nepriniesol obeť svojho Syna pre ľudstvo len všeobecne, priniesol ju tiež konkrétne pre každého z nás. Skúsenosti zapísané v Božom slove sa môžu stať aj našimi skúsenosťami. Zaslúbenia a modlitby sú určené tiež pre nás. Ješť životodarný chlieb znamená stotožniť sa s Božími slovami v Biblii a žiť podľa nich. Budú ovplyvňovať naše myslenie a napomáhať rozvoju nášho charakteru.

Skúška viery

Ježiš vedel, že vyrieknuté slová vyskúšajú vieru všetkých, ktorí tvrdili, že sú jeho nasledovníkmi. Vedel, že sa učeníci budú musieť vzdať niektorých svojich predstáv. A bolo mu tiež jasné, že mnohí túto skúšku nezvládnu.

Ježišove výroky otvorili oči ľuďom, ktorí sa ho chceli zmocniť a vyhlásiť ho za kráľa. Uvedomili si, že ich nečaká ani moc, ani sláva, jedlo bez práce či bohatstvo. Boli nadšení Ježišovou zázračnou mocou, ale neboli ochotní žiť skromným a obetavým životom ako on. Ak Ježiš nechce oslobodiť ich zem od Rimanov, nechcú s ním mať nič spoločné!

Vo chvíli, keď Ježiš vyhlásil „No medzi vami sú niektorí, čo neveria,“ sa mnohí cítili veľmi dotknutí. Chceli dať najavo svoju nevôľu, a tak s opovrhnutím odišli a už sa nikdy nevrátili. Neskôr prekrúcali Ježišove slová i činy a spochybňovali jeho pohnútky. Ich pôsobenie vyvolalo taký hnev verejnosti, že sa Ježiš čoskoro ocitol v nebezpečenstve.

Aj v dnešnej dobe ľudia prechádzajú rovnakou skúškou. Keď sa z Písma dozvedia novú pravdu a pochopia, že ich toto poznanie vedie k nutnosti zmeniť život, veľakrát ju odmietnu a už ju nechcú počuť. Cítia sa dokonca dotknutí tým, že od nich Boh vôbec niečo také požaduje!

Ježiš hľadel na odchádzajúcich poslucháčov odmietajúcich jeho slová. Obrátil sa pritom k svojim dvanástim učeníkom s otázkou: „Aj vy chcete odísť?“ Peter odpovedal za všetkých: „Pane, ku komu by sme šli? Ty máš slová večného života a my sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý.“

Od chvíle, keď učeníci začali nasledovať Ježiša, zažili viac radosti a vnútorného pokoja ako v celom dovtedajšom živote. Ako by sa mohli odvrátiť od svojho Učiteľa, ktorého si tak vážili a ktorý im bol príkladom ozajstného a čistého života? Byť bez neho si už vôbec nedokázali predstaviť!

Dôvod skúšky

Medzi ľuďmi sa ako blesk šírila nepravdivá správa o Ježišovom priznaní, že nie je Mesiáš. Jeho popularita slabla v Galilei i v Judsku. Izrael svojho Mesiáša zavrhol.

Ježiš si uvedomoval, čo jeho slová vyvolajú. Vedel vopred o svojom zápase v Getsemanskej záhrade i ukrižovaní na Golgote. Bol si vedomý, akou ťažkou skúškou učeníci pri záverečných udalostiach jeho života prejdú. Nebyť tejto prvej skúšky, tak tí, ktorí ho nasledovali iba pre svoje sebecké záujmy, by sa k nemu pri posledných udalostiach tiež obrátili chrbtom. V tejto temnej chvíli by príklad ľudí, ktorí sa od Ježiša odvrátili, mohol strhnúť aj ostatných. Preto Ježiš vystavil svojich učeníkov skúške nasledovania ešte v čase, keď s nimi bol prítomný osobne a mohol posilňovať ich vieru. Myslel na nich a snažil sa im uľahčiť budúce utrpenie.

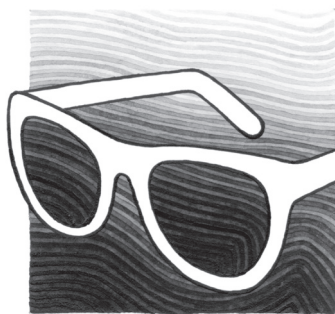
Všetko, čo Ježiš povedal a robil, malo svoj účel a cieľ – záchranu ľudí pre večnosť. Niektoré jeho činy a slová sú pre naše obmedzené chápanie tajomstvom, Božiu lásku však môžeme vidieť vo všetkom, čo vykonal. Ak budeme s Ježišom tráviť čas, spoznáme jeho múdrosť a vedenie v našich životných etapách a skúškach, v ktorých odhalí naše slabosti a pomôže nám ich prekonať.

Na zamyslenie:

1. *Prečo si ľudia mysleli, že ani Ježiš nie je celkom presvedčený o svojom mesiašskom poslaní?*
2. *Potreboval Ježiš obhajovať svoju totožnosť?*
3. *Prečo mnoho ľudí po tejto udalosti Ježiša zavrholo?*
4. *Ako táto skúsenosť uľahčila učeníkom trápenie, ktoré na nich čakalo v budúcnosti?*
5. *Čo pre každého z nás znamená jesť naozajstný nebeský chlieb?*
6. *Rovnako ako prijímanie fyzického pokrmu je pre náš život nevyhnutné prijímanie duchovného pokrmu. Vyčlenili sme si každý deň čas na štúdium Písma?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 6,22–71; Mk 14,22; Lk 4,4; Dt 8,3; Jer 15,16; 1Kor 2,14

42. kapitola

Ježiš a tradícia

*„Ak však slepý vedie slepého, obaja padnú do jamy.“
(Evanjelium podľa Matúša 15,14)*

Ježišovi učeníci pôsobili v mnohých mestách a dedinách, čo vyvolávalo u náboženských vodcov v Jeruzaleme zášť. Rabíni vyslali ďalších špehov, aby sledovali počínanie Ježiša i jeho učeníkov a našli spôsob, ako by proti nemu mohli popudit ľud.

Plánovali Ježiša obviňovať z nedodržiavania náboženských tradícií a obradov. Jedna z tradícií spočívala v obradnom umývaní rúk a stala sa základným pravidlom a požiadavkou pre tzv. „čisté“ osoby. Tentoraz špehovia nenapadli priamo Ježiša, ale jeho učeníkov. Vyzvedali: „Prečo tvoji učeníci prestupujú tradíciu starších? Veď si neumývajú ruky, keď idú jesť chlieb!“

Ježiš nezačal obhajovať seba ani svojich učeníkov. Odpovedal tiež otázkou: „A vy prečo prestupujete Božie prikázanie pre svoju tradíciu? Veď Boh povedal: Cti svojho otca aj matku! A kto zlorečí otcovi alebo matke, musí zomrieť. Vy však hovoríte: Človek, ktorý by povedal otcovi alebo matke: To, čo by si mal dostať odo mňa, je dar – ten už vraj nemusí ctiť svojho otca. Takto ste zbavili platnosti Božie slovo pre svoju tradíciu.“

Rabínske predpisy totiž ľuďom dovoľovali zanedbávať aj vlastných rodičov, ak svoje peniaze či majetok venovali na účely chodu chrámu, a to aj napriek tomu, že rodičia nutne potrebovali pomoc. Za svojho života si majetok mohli užívať, po ich smrti však pripadol na potreby chrámu.

Ježiš odhalil podstatu rabínskych zákonov. Chcel tak oslobodiť tých, ktorí úprimne túžili slúžiť Bohu a museli niesť bremeno ceremoniálnych obradov. Jasne vyhlásil, že rabíni sa nadradzovaním svojich prikazov nad prikázania Písma stavajú nad Božiu autoritu, čo je neprípustné.

Prítomným vysvetlil námietku farizejov takto: „Človeka nepoškvrňuje to, čo vchádza do úst, ale čo vychádza z úst, to poškvrňuje človeka.“ Človeka znečisťuje zlý skutok, myšlienka či slovo a prestupovanie Božieho zákona, nie opomenutie vonkajších, ľuďmi ustanovených obradov. Pravá „čistota“ človeka teda pochádza zvnútra, nie zvonku.

Slepí vedú slepých

Učeníci si všimli, ako sa špehovia nahnevali. Chceli situáciu nejako upokojiť, a preto sa Ježiša opýtali: „Vieš, že sa farizeji pohoršili, keď počuli to slovo?“

On im odpovedal: „Každá rastlina, ktorú nezasadil môj nebeský Otec, bude vykorenená.“ Žiadne tradície ani prikázania, ktoré vytvorili ľudia a ktoré sú v rozpore s Božím slovom, nemajú v Božích očiach hodnotu.

A o náboženských vodcoch povedal: „Nechajte ich! Sú to slepí vodcovia slepých. Ak však slepý vedie slepého, obaja padnú do jamy.“

Aj v dnešnej dobe niektorí kresťania vyznávajú náboženské tradície, ktorým prisudzujú rovnakú hodnotu ako Písmu. Viera každého ozajstného nasledovníka Ježiša Krista má byť však založená na výrokoch Písma, na jeho zaslúbeniach a prikázaniach. Božie slovo je treba vyzdvihnúť nad výroky akéhokoľvek cirkevného predstaviteľa či cirkevného snemu.

Biblia označuje verných Ježišových nasledovníkov v záverečných dňoch pozemských dejín ako tých, ktorí zachovávajú Božie prikázania, nie tradície či pravidlá stanovené ľuďmi. Ježiš nás vyzýva k osobnému poznávaniu Písma miesto myšlienok a nariadení rôznych duchovných vodcov. Iba Biblia ako neomylné Božie slovo prináša pravé poznanie Boha. V dnešnom svete, kde sa všetko relativizuje a spochybňuje, je tak Biblia spoľahlivým vodítkom pre život každého človeka.

Na zamyslenie:

1. Prečo chcel Ježiš odhaliť pravú povahu rabínskych zákonov?
2. Čím sa rabíni stavali nad Božiu autoritu?
3. Prečo aj v dnešnej dobe toľko ľudí nasleduje náboženské tradície miesto Písma?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 15,1–20; Mk 7,1–12; Lk 11,37–41; 1Jn 2,3; Koh 12,14; Ž 119,99.100; Zj 12,17

43. kapitola

Búranie predsudkov

*„Žena, veľká je tvoja viera! Nech sa ti stane, ako si želáš!“
(Evanjelium podľa Matúša 15,28)*

Po verejnom konflikte s farizejmi Ježiš opustil Kafarnaum. Prechádzal Galileou, až dorazil k pahorkom blízko starodávnych miest Týrus a Sidon, za ktorými sa rozprestieralo Stredozemné more. Učeníci ho raz preplavia a prinesú správu o Božom kráľovstve do celého sveta. Ježiš ich chcel na ich poslanie pripraviť.

Jedna obyvateľka týchto pohanských končín počula o Ježišovi uzdravujúcom každú chorobu. Mala chorú dcéru a materská láska ju doviedla k rozhodnutiu požiadať Ježiša o jej uzdravenie. „Povšimne si moje naliehanie?“ pýtala sa sama seba. Uvažovala nad tým, či tento židovský prorok vypočuje žiadosť cudzinky. S odhodlaním ho však vyhľadala a zvolala: „Zmiluj sa nado mnou, Pane, Syn Dávidov! Moja dcéra je hrozne posadnutá démonom.“

Ježiš zavítal do tunajšieho kraja práve kvôli stretnutiu s touto ženou. Uzdravením jej dcéry chcel učeníkom zdôrazniť, ako naliehavo potrebuje okolitý svet počuť zvesť o Božej láske. Hradby predsudkov medzi Židmi a zvyškom sveta mali byť zbúrané. Spočiatku sa prosbou ženy nezaoberal, pretože rovnako by sa zachovali aj ostatní Židia.

Odhodlanie ženy bolo však veľké. Išla stále za Ježišom a opakovala svoju prosbu, až učeníci začali na svojho Majstra naliehať: „Zbav sa jej, lebo kričí za nami.“ Predpokladali, že Ježiš nemá záujem tejto žene pomôcť.

Ježiš jej povedal: „Som poslaný iba k ovciam, ktoré sa stratili z domu Izraela.“ Hoci sa na prvý pohľad zdalo, že má rovnaké predsudky voči iným národom ako ostatní Židia, v skutočnosti Ježiš zamýšľal pripomenúť svojim učeníkom to, čo im už toľkokrát zdôrazňoval: Prišiel zachrániť každého človeka, ktorý jeho poslanstvo prijme.

Žena sa nenechala odradiť. Rýchlo pristúpila k Ježišovi a poklonila sa mu. „Pane, pomôž mi!“ prosila.

Ježiš s ňou súcitil. Svojim učeníkom však chcel odovzdať ďalšie poučenie, a preto povedal: „Nie je dobré vziať chlieb deťom a hodiť ho šteňatám.“ Zdalo sa, že týmito slovami podporuje názor, že zvláštne požehnanie udelené izraelskému národu iným nepatrí.

Každého menej odhodlaného človeka by uvedená odpoveď odradila. Táto žena si však všimla Ježišov súcitný pohľad a v okamihu dodala: „Áno, Pane, veď aj šteňatá sa živia odrobinami, ktoré padajú zo stola ich pánov.“ Vo svojej odpovedi použila Ježišovo prirovnanie a vyjadrila presvedčenie, že Boh obdarí požehnaním ju aj všetkých ostatných, ktorí v Ježiša veria. Pevne dúfala, že Ježiš môže jej dcéru uzdraviť, pokiaľ by chcel.

Ježiš v tejto situácii odhalil učeníkom, akú veľkú vieru žena má. Ukázal im, že aj ona je Božím dieťaťom a má podiel na Božích daroch. Povedal jej: „Žena, veľká je tvoja viera! Nech sa ti stane, ako si želáš!“ A od tej chvíle bola jej dcéra zdravá.

Pozvanie pre všetkých

Ježiš už skôr svojím konaním niekoľkokrát ukázal, že nestojí za židovskými predsudkami voči druhým. V Kafarnaume uzdravil sluhu rímskeho úradníka a kázal obyvateľom Samárie. Aj teraz potvrdil, že jeho láska a súcit nie sú určené iba jednej rase či národu.

Táto skúsenosť otvorila učeníkom oči. Začínali chápať, že ich úlohou bude šíriť dobrú správu aj iným národom. Pri vzniku ranej cirkvi si jej predstavitelia boli tejto úlohy dobre vedomí.

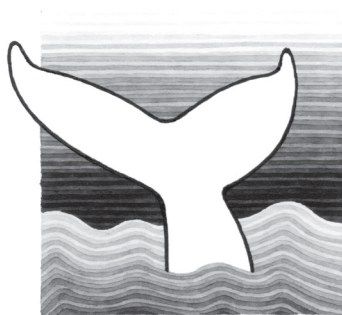
Aj v dnešnej dobe sú ľudia vedení a rozdeľovaní predsudkami, ktoré prinášajú len zármutok a nenávisť. Mnohí si myslia, že si Ježišovu milosť niektorí ľudia nezaslúžia. Záchrana v Ježišovi je však určená všetkým... Bohu sa nepáči, keď robíme medzi ľuďmi rozdiel pre farbu ich pleti či národnosti. Všetci ľudia majú rovnakého Stvoriteľa a Záchrancu. Každý človek je pozvaný k prijatiu Božej lásky a zaslúbenia večného života.

Na zamyslenie:

1. *Na čo chcel Ježiš pripraviť svojich učeníkov, keď si vypočul prosbu cudzinky?*
2. *Čo môže človeku zabrániť vo vstupe do neba?*
3. *Ako si môžeme byť istí, že si nevytvárame predsudky voči ľuďom iných národností alebo voči tým, ktorí nepatria k nášmu cirkevnému zhromaždeniu?*

Biblické texty k tejto téme:

*Mt 15,21–28; Mk 7,24–30; Ef 3,6; Sk 17,26.27; Rim 10,11; Ga 3,28; Prís 22,2;
Rim 10,12–13*

44. kapitola

Znamenie Jonáša

*„Znamenie nedostane, iba ak Jonášovo znamenie.“
(Evanjelium podľa Matúša 16,4)*

Ježiš a jeho učeníci sa cez jazero preplavili späť na územie Desiatmestia. Pred nejakou dobou tu Ježiš uzdravil dvoch mužov posadnutých démonmi, ktorých vyhnal do sviň. Miestni ľudia ho potom požiadali, aby toto miesto opustil. Všade, kam uzdravení muži prišli, rozprávali s radosťou o svojom zázračnom vyslobodení, a preto nebolo divu, že sa okolo Ježiša zišiel veľký zástup.

Priviedli k nemu hluchonemého človeka. Ježiš s ním poodišiel o kúsok ďalej. Svoje prsty mu vložil do uší, dotkol sa jeho jazyka a prikázal: „Otvor sa!“ Postihnutému sa vrátil sluch a začal plynulo hovoriť.

Správa o jeho uzdravení sa rozšírila po celom okolí. Hoci obyvatelia tohto územia neboli Židia, prichádzalo za Ježišom stále viac a viac ľudí. Vyhľadal preto návršie, odkiaľ ho mohli všetci dobre počuť, lebo sa tu zišlo vyše štyri tisíce mužov aj so svojimi rodinami. Učil ich o Bohu, ktorého vyznáva izraelský národ. Priviedli so sebou chorých a chromých, ktorých Ježiš tri dni uzdravoval. Ľudia nechceli odísť, preto počas noci spali pod holým nebom.

Po troch dňoch došli zásoby jedla. Ježiš nechcel, aby sa dav ľudí rozišiel hladný, a preto svojich učeníkov požiadal, aby im dali nejaké jedlo.

Učeníci boli svedkami zázraku rozmnoženia chleba a rýb pri Betsaide. Neboli si však istí, či Ježiš chce urobiť rovnaký zázrak aj tu, veď títo ľudia nepatrili k židovskému národu. Stále ešte mali silné predsudky. Obrátili sa na Ježiša s otázkou: „Kde vziať tu na pustatine toľko chleba, aby sme nasýtili taký veľký zástup?“

„Koľko chlebov máte?“ Spýtal sa Ježiš. „Sedem a niekoľko rybičiek,“ odpovedali učeníci.

Ježiš nariadil, aby sa zhromaždenie usadilo. Vzal sedem chlebov a ryby a poďakoval za ne Bohu. Lámal ich, dával učeníkom a tí ich odovzdávali hladným. Každý sa dosýta najedol a ešte im zostalo dosť na to, aby naplnili sedem veľkých košov.

Žiadosť o dôkaz

Potom sa s nimi Ježiš rozlúčil, spolu s učeníkmi nastúpil do loďky a preplával do Magdaly. Na tomto mieste Galiley však nikto o Ježišove slová a uzdravovanie neprejavil záujem. Ježiš skôr narážal na nedôveru a opovrhnutie.

Farizeji a saduceji, dve najvplyvnejšie náboženské skupiny v Izraeli, žili vo vzájomnom nepriateľstve. Saduceji sa snažili získať priazeň vládnucich vrstiev, ktorá im zabezpečovala postavenie a moc. Farizeji, naopak, podnecovali nenávisť k Rimanom s cieľom zvrhnúť ich vládu. Teraz sa však obe skupiny spojili proti Ježišovi. Uverilo v neho až príliš veľa ľudí, čím sa farizeji i saduceji cítili ohrození. Ich zástupcovia prišli za Ježišom a požadovali: „Ukáž nám znamenie od Boha, aby sme uverili, že máš Božie poverenie.“

Chceli vidieť niečo veľkolepé, napríklad aby prikázal slnku na chvíľu sa v pohybe na oblohe zastaviť, ako to Boh urobil pri jednej vojenskej bitke v čase izraelského vodcu Jozuu.

Židia sa zaoberali pozorovaním oblohy a predpoveďou počasia, a tak im Ježiš odpovedal: „Vzhľad oblohy viete posúdiť a znamenia čias neviete?“ Anjelov nad Betlehemom, hviezdu a mudrcov z východu, hlas z neba pri Ježišovom krste, uzdravovanie chorých, kriesenie mŕtvych, utíšenie búrky, nasýtenie hladných – tieto znamenia prehliadali.

Povzdychol si a povedal: „Prečo toto pokolenie žiada znamenie? No znamenie nedostane, iba ak znamenie proroka Jonáša.“

Rovnako tak, ako bolo pred mnohými storočiami Jonášovo kázanie znamením pre obyvateľov Ninive, bolo Ježišovo kázanie znamením pre obyvateľov Izraela. Ľudia v pohanskom Ninive Jonášovo posolstvo počúvali, uvedomili si svoju hriechnosť a zmenili sa, zatiaľ čo Izraelčania Ježišove slová odmietali.

„Mužovia z Ninive povstanú na súde s týmto pokolením a odsúdia ho, lebo oni sa kajali na Jonášovo kázanie. A hľa, tu je ktosi väčší ako Jonáš,“ povedal im.

Každý zázrak uzdravenia, ktorý Ježiš urobil, bol znamením Ježišovho božstva a dôkazom jeho vzťahu s Bohom. Trpiaci ľudia židovských predstaviteľov vôbec nezaujímal, oni sami, naopak, svojím sebeckým a útlakom veľakrát ľuďom utrpenie spôsobovali. Ježišove skutky milosrdenstva im boli neustálym trňom v oku, pretože zostávali presvedčivým dôkazom toho, kým Ježiš skutočne je, a stali sa jedným z dôvodov, prečo vodcovia ľudu Ježiša odmietli.

Najväčším Ježišovým dôkazom a zázrakom bol jeho čistý život odrážajúci Božiu povahu. Jeho pomoc druhým aj slová nádeje a pravdy dokazovali Ježišovo poverenie nebeským Otcom. Aj dnes mnohí ľudia požadujú znamenie alebo zázrak, ktorý by považovali za dôkaz existencie Boha. Nie je však zázrakom už to, že každý človek môže porozumieť sporu medzi dobrom a zlom a rozhodnúť sa pre dobro? Tiež premena ľudskej povahy od sebeckta k nezištnosti a úprimnosti je zázrak, ktorý ukazuje na prítomnosť Božieho Ducha v ľudskom srdci. Hlásanie Božieho slova s poverením nebies sa zakaždým prejaví zmenou uvažovania a spôsobu života.

Výstraha pred pokrytectvom

Ježiš odišiel od vodcov ľudu a spolu s učeníkmi znovu nasadol do loďky. Prepadol ich smútok, a tak sa cez jazero plavili mlčky. Keď dorazili k druhému brehu, Ježiš ich varoval: „Dajte si pozor a vyvarujte sa kvasu farizejov a saducejov.“ V židovskom učení sa kvas veľakrát používal ako symbol hriechu.

Učeníci si pred plavbou nenakúpili chlieb. Mysleli si preto, že ich Ježiš varuje pred nakupovaním u farizejov a saducejov.

Ježiš spoznal, čo si myslia, a spýtal sa ich: „Maloverní, čo rozmýšľate o tom, že nemáte chlieb? Ešte nechápete, a ani sa nepamätáte na nasýtenie davov? Ako to, že nerozumiete, že som vám nehovoril o chlebe? Varujte sa však kvasu farizejov a saducejov.“ Vtedy pochopili, že kvasom mienil pokrivené učenie židovských vodcov.

Aj napriek tomu si učeníci stále mysleli, že Ježiš mal vodcom nejaký ten zázrak ukázať. Boli presvedčení, že by tým svojich nepriateľov umlčal. Vôbec im nedochádzalo, akí pokryteckí ich protivníci sú.

Sebeckto je stredom hriechu

Farizeji obratne zakrývali pravú podstatu svojho učenia, ktoré pri každej príležitosti premyslene podsúvali do mysli svojich poslucháčov. Výstižným príkladom takéhoto konania bolo ich nariadenie umožňujúce deťom zanedbávať svoje povinnosti voči rodičom pod zámienkou daru pre chrám. Príčina tohto nariadenia tkvela v sebeckej túžbe po majetku. Ľudia sa s vydanými predpismi bezmyšlienkovite stotožnili, a preto pre nich bolo veľakrát ťažké Ježišove slová prijať.

Podobný klam sa v dnešnej dobe šíri prostredníctvom jedincov vykladajúcich Boží zákon tak, aby vyhovoval ich sebeckému spôsobu života. Zákon nenapadnú priamo, jeho princípy a autoritu však zľahčujú podsúvaním myšlienok navádzajúcich ľudí k tomu, aby Boží zákon nebrali vážne a spochybňovali jeho platnosť.

K prekrúteniu a zneužitiu učenia Písma viedlo farizejov sebecko a pokrytecko. Ich silný vplyv pôsobil aj na Ježišových učeníkov – ešte stále túžili po výhodách plynúcich z prednosti patriť do Ježišovho dôverného kruhu priateľov a každý z nich sa chcel stať v Ježišovom kráľovstve významným a mocným. Vôbec preto nerozumeli Ježišovmu postojovi sebazaprenia.

Dnešní kresťania majú často rovnaké sklony. Mnohí túžia po vplyve a moci. Sebavyvýšenie a pranie robiť veci ľahšie a inak, než požaduje Boh, ich vedú k nahradzaniu Božieho zákona a Božích zásad ich vlastnými náukami a tradíciami.

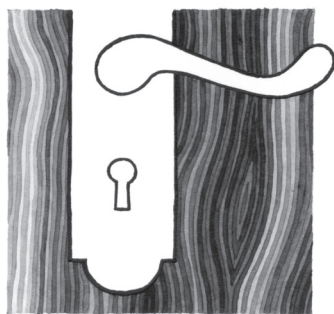
Jedine Božia moc môže premeniť naše sebecko a pokrytecko na nezištnosť a úprimnosť. Spôsobená premena je skutočným zázrakom aj pravým znamením poukazujúcim na Božie pôsobenie v našich životoch.

Na zamyslenie:

1. *Prečo učenici pochybovali o tom, že Ježiš urobí pre obyvateľov Desiatmestia zázrak rozmnoženia chlebov?*
2. *Čo je znamením proroka Jonáša?*
3. *Aký zázrak sa uskutoční vždy, keď je Božie slovo kázané s nebeskou mocou?*
4. *Aká zmena je jasným znamením Božieho pôsobenia v našich životoch?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 15,29–39; Mk 7,31–37; Mk 8,1–21; Mt 12,41; Ez 36,26; Mt 16,6; Lk 12,1

45. kapitola **V tieni kríža**

*„Na tej skale postavím svoju Cirkev.“
(Evanjelium podľa Matúša 16,18)*

Pred príchodom na našu Zem Ježiš vedel o strastiplnej ceste, ktorou bude musieť pre záchranu sveta prejsť. Ešte skôr, ako opustil svoj trón v nebesiach a svoje božstvo prikryl ľudskou podobou, bol si vedomý urážok, výsmechu a trýznenia, s ktorými sa tu stretne. Jeho život na zemi naplnený prácou a obetavosťou mal mať jasný cieľ – predstaviť ľuďom Boha Stvoriteľa a znova vytvoriť vzťah dôvery medzi človekom a Bohom. Vedel, že svojím utrpením a preliatím krvi na kríži ponesie ťažobu všetkých hriechov obyvateľov tohto sveta. Povzbudzovalo ho vedomie, že jeho úsilie nebude márne a veľa ľudí zachráni pre večný život.

Ježišovi najbližší netušili, že sa jeho život na zemi chýli ku koncu a onedlho ho uvidia visieť na kríži. Netušili ani to, že sa čoskoro po svojom zmŕtvychvstaní vráti do neba a zanechá ich bez svojej viditeľnej prítomnosti. Pre vieru v Ježiša ich budú mnohí nenávidieť, ohovárať, ponížovať a väzniť. Ježiš ich musel na tieto ťažké chvíle pripraviť.

So svojimi učeníkmi prechádzal Galileou až k územiu v blízkosti mesta Céza-rea Filipova, kde väčšina ľudí Boha nepoznala. Neustále sa snažil, aby učeníci pochopili, že dobrú správu o Božom kráľovstve majú prinášať aj neveriacim ľuďom.

Než s nimi začal hovoriť o nadchádzajúcich udalostiach, vytrvalo sa za nich modlil. Poskytol im príležitosť vyznať svoju vieru. Spýtal sa ich: „Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?“

Oni odpovedali: „Za jedného z prorokov.“ Vyjadrili tým, že izraelský národ Ježiša za Mesiáša neprijal. Zástupy pri Betsaide ho chceli vyhlásiť za kráľa, ale ani tam ľudia neverili, že je Mesiáš.

„A vy ma za koho pokladáte?“ spýtal sa ich.

Peter bez váhania odpovedal: „Ty si Kristus, Syn živého Boha.“ Niektorí učeníci o tom mnohokrát pochybovali, Peter však nie. K svojej viere nepotreboval vidieť korunovanie Ježiša za kráľa. Prehovoril i za ostatných učeníkov, aj keď ešte ani jeden z nich Ježišovo poslanie úplne nechápal. Boli stále zmätení odmieta-vým postojom kňazov, vodcov ľudu a rabínov. V tento deň si však pod vplyvom pôsobenia Ducha Svätého boli istí, že Ježiš je Syn Boží.

Ježiš mu odpovedal: „Blahoslavený si, Šimon, syn Jonáša, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je v nebesiach. A ja ti hovorím: Ty si Peter (čo znamená kameň) a na tej skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu.“

Skalou, na ktorej Ježiš buduje cirkev, nie je Peter, ale sám Ježiš. Ježišove slová a činy tvoria základ, na ktorom spočíva a rastie kresťanská cirkev. Vtedy to bola len malá skupina ľudí, proti ktorej bojovali sily temnoty. Nebolo však pochyb o tom, že sa k nim v priebehu dejín pridajú mnohí ďalší.

Petrove slová sa stali základným vyznaním každého človeka veriaceho v Ježiša. Ježiš je Mesiáš, Boží Syn. Preto povedal Ježiš Petrovi a tiež všetkým svojim nasledovníkom: „Dám ti kľúče od nebeského kráľovstva; čo zviažeš na zemi, bude zviazané aj v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané aj v nebi.“

Ježiš neustanovil Petra ako vodcu novo vznikajúcej cirkvi. Ak by to tak bolo, učeníci by sa neskôr nepreli o to, kto je medzi nimi najdôležitejší. Kresťanské spoločenstvo je budované na Ježišovi. Nemôže byť závislé na jednom človeku alebo ním byť dokonca ovládané. Žiadne postavenie akéhokoľvek cirkevného vedúceho neoprávňuje k autoritatívnemu určovaniu, čomu majú nasledovníci Ježiša veriť a čo majú robiť.

Blížiac sa utrpenie

Učeníci ešte stále dúfali, že sa Ježiš čoskoro stane izraelským kráľom. Nevedeli si predstaviť, že by ho vlastný národ zavrhol a odsúdil na smrť. Avšak Ježiš vedel, že nastal čas upozorniť ich na prichádzajúce udalosti: „Pôjdem do Jeruzalema, kde budem zatknutý kňazmi a vodcami ľudu, potom súdený a nakoniec zabitý, ale tretieho dňa vstanem z mŕtvych.“

Učeníci počúvali jeho slová so zdesením. Ježiš predsa potvrdil, že je Mesiáš, tak prečo teraz hovorí, že bude trpieť a zomrie?

Peter to nevydržal. Chytil Ježiša, ako keby ho chcel pred krutým údelom ochrániť, a zvolal: „Nech ti je Boh milostivý, Pane! To sa ti nesmie stať!“

Peter mal Ježiša rád, preto nedokázal mlčať. Jeho slová ale neboli namieste. Stáli proti Božiemu plánu na záchranu sveta a proti nesebeckej láske, ktorú Ježiš učil a žil. Ježiš v žiadnom prípade nechcel, aby mu učeníci bránili v ceste utrpenia. Povedal teda Petrovi jednu z najtvrdších výčitiek, ktorá kedy z jeho úst zaznela: „Choď za mňa, satan! Si mi na pohoršenie, lebo nemyslíš na Božie veci,

ale na ľudské.“ Ježiš vedel, že sa satan postavil medzi neho a Petra. Snažil sa Ježiša zmalomyseľniť a odvrátiť ho od jeho poslania, zatiaľ čo Petra chcel udržať v jeho túžbe po moci a sláve.

Ježiš odmietol satanove pokušenia. Petra upozornil na to, aby viac počúval to, čo hovorí, a neriadil sa svojím priateľom. Ježišove slová boli určené satanovi, pre Petra však boli poriadnou lekciou. Až neskôr pochopil, že Ježiš musel prejsť ponížením a utrpením. Po niekoľkých rokoch napísal: „Milovaní, nebudte prekvapení ohňom utrpenia, ktoré na vás prišlo, ako keby sa vám prihodilo niečo neobvyčajné, ale radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa s plesaním radovali, aj keď sa zjaví jeho sláva.“

Ježiš dal svojim učeníkom príklad lásky k ľuďom a obetavosti. Povedal: „Lebo kto by chcel zachrániť svoj život, stratí ho, a kto by stratil svoj život pre mňa, nájde ho. Veď čo osoží človeku, ak získa hoci celý svet, ale utrpí škodu na duši?“

Ježiš poukázal učeníkom nielen na svoj život plný utrpenia a poníženia, ale aj na svoj návrat, na druhý príchod na túto zem, tentoraz však v sláve a moci: „Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca so svojimi anjelmi a vtedy odmení každého podľa jeho skutkov.“

Učeníci Ježišove slová len ťažko chápali. Prisľúbená sláva sa im zdala príliš vzdialená. Uvedomovali si iba bezprostrednú realitu – život v chudobe, ponížení a utrpení. Sami seba sa pýtali: „Skutočne sa Ježiš nestane kráľom? Nechá sa zatknúť a odsúdiť na smrť? Opustí nás? Ako by mohlo jeho kráľovstvo, také silné, že ho nič nepremôže, vôbec niekedy existovať, ak by zomrel?“

Priali si, aby Ježiš radšej zostal v Cézarei Filipovej a jej okolí, kde bol pred židovskými vodcami v bezpečí, a nestalo sa nič z toho, o čom hovoril.

Ježiš sa však s učeníkmi vybral späť do Jeruzalema. Išiel tam s vedomím, že jeho priatelia onedlho stratia všetky ilúzie. Putovali šesť dlhých dní. Učeníci šli ticho, plní obáv. Stále však dúfali v nejakú nepredvídateľnú udalosť, ktorá by ich Pána zachránila pred smrťou.

Na zamyslenie:

1. Kto je skalou, na ktorej Ježiš vybuduje svoju cirkev?
2. Čo znamenajú slová „kľúče od nebeského kráľovstva“?
3. Prečo bolo pre učeníkov ťažké prijať, že by mal Ježiš zomrieť?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 16,13–28; Mk 8,27–38; Lk 9,18–27; Ž 25,14; Dt 32,4; Ž 62,8; Iz 28,16;
1Pt 2,3–5; 1Kor 3,11; Mt 23,8–10; Ef 1,22–23; Jer 17,5; Jn 3,14–15;
1Pt 4,12–13

46. kapitola

Ježišovo premenenie

*„Toto je môj milovaný Syn! Jeho počúvajte!“
(Evanjelium podľa Marka 9,7)*

Schýľovalo sa k večeru, keď si Ježiš zavolať Petra, Jakuba a Jána a vydal sa s nimi na osamelú horu. Po náročnom dni boli unavení. Nepýtali sa, kam idú a prečo, lebo boli zvyknutí, že Ježiš mnohokrát trávil celú noc na odľahlých miestach, kde sa modlil. Divili sa len tomu, že ich po strmom kopci vedie tak ďaleko.

Po chvíli sa Ježiš zastavil a poodišiel bokom. Pokľakol a začal sa vrúcne modliť. Po tvári mu stekali slzy, keď prosil o silu pre nasledujúce dni, pretože mal svojou smrťou zachrániť ľudstvo. Prosil aj za vieru svojich učeníkov, aby nezlyhala. Hodiny ubiehali. Spočiatku sa modlili aj Peter, Jakub a Ján, ale po nejakej dobe upadli do spánku.

Ježiš spozoroval, že sú smutní a tiež zmalomyselní z toho, čo predpovedal. Chcel ich vieru povzbudiť. Z dvanástich učeníkov sa stanú len oni traja svedkami jeho smrteľného zápasu v Getsemanskej záhrade. Úpenlivo sa modlil, aby smeli vidieť jeho nebeskú slávu a mohlo im tak byť čiastočne odhalené tajomstvo jeho kráľovstva.

Horu náhle ožiarilo prenikavé svetlo z neba a obklopilo Ježiša. Tvár mu žiarila ako slnko a jeho šat sa skvel oslnivou belostou. Zdvihol sa zo zeme a jeho premenené telo vyžarovalo Božiu slávu.

Vtom sa učeníci zobudili. So strachom i s úžasom pozerali na svojho Majstra. Len čo si ich oči privykli na neobyčajné svetlo, zbadali dve nebeské postavy hovoriace s Ježišom. Bol to Mojžiš a Eliáš. Eliáš nikdy nezomrel, pretože bol vzatý do neba. Mojžiš zomrel, ale Boh ho vzkriesil a potom vzal k sebe.

Tieto tri osoby predstavovali budúce kráľovstvo slávy: Ježiš ako kráľ, keď sa zjaví vo svojej nebeskej sláve pri druhom príchode, Mojžiš ako predstaviteľ ľudí, ktorí budú pri Ježišovom príchode vzkriesení z mŕtvych k večnému životu, a Eliáš ako predstaviteľ tých, ktorých telá budú pri Ježišovom príchode premenené, a tak nikdy nespoznajú smrť.

Učeníci boli nadšení, akým výsostným spôsobom bol ich pokorný Majster vyvýšený priamo pred ich zrakmi. Peter predniesol: „Pane, je dobre, že sme tu. Ak chceš, urobím tu tri stany: jeden tebe, jeden Mojžišovi a jeden Eliášovi.“ Učeníci si mysleli, že Mojžiš s Eliášom prišli Ježiša ochrániť a ustanoviť za kráľa.

Avšak skôr, než sa Ježiš vráti vo svojej sláve, bude musieť prejsť utrpením poputnej smrti. S vedomím blížiacich sa udalostí Ježiš potreboval podporu a povzbudenie. Učeníci stále Ježiša nechápali, a preto Boh zoslal Mojžiša a Eliáša ako poslov, ktorí tiež prežili osamelosť a neporozumenie a takisto z celého srdca túžili po záchrane ľudí.

Mojžiš a Eliáš hovorili s Ježišom a povzbudzovali ho v jeho poslaní. Všetci traja si vrúcne želali vyslobodiť ľudí z pút hriechu. Mojžiš sa s láskou staral o Izraelčanov, keď po vyslobodení z Egypta putovali púšťou. Eliáš bol o niekoľko storočí neskôr nenávidený pre úplnú oddanosť Bohu, v období hladomoru počas troch rokov prenasledovaný a donútený ukrývať sa na púšti. Obaja vedeli, čo znamená utrpenie, a tak Ježišovi vyjadrili podporu. Najviac s ním však hovorili o pláne záchranu ľudí, uskutočnenej jeho zástupnou smrťou na kríži.

Petrovi, Jakubovi a Jánovi unikla pre únavu značná časť ich rozhovoru, a tak sa pripravili o veľké požehnanie. Mohli totiž hlbšie porozumieť zmyslu Ježišovho utrpenia, smrti, zmŕtvychvstaniu a jeho zaslúbenému návratu v sláve. Aj tak si však uvedomovali, že celé nebesia hľadajú na Ježiša.

Ešte stále sa udivene pozerali na zjavenie na hore. Zrazu ich všetkých zastrel svetlý oblak, z ktorého zaznel hlas: „Toto je môj milovaný Syn, ktorého som si obľúbil. Jeho počúvajte.“ Pri zvuku Božieho hlasu sa celá hora triasla a učeníci padli z úcty tvárou k zemi. Neodvážili sa zdvihnúť zrak, kým k nim Ježiš neprišúpil a nedotkol sa ich.

„Vstaňte,“ povedal im, „nebojte sa.“

Keď sa rozhliadli, žiadne nebeské svetlo ani oblak už nevideli. Tiež Mojžiš s Eliášom zmizli. Zostali tam s Ježišom sami.

Na zamyslenie:

1. *Prečo chcel Ježiš povzbudiť a posilniť troch vybraných učeníkov?*
2. *Ako na vrchu premenenia predstavovali Ježiš, Mojžiš a Eliáš budúce kráľovstvo slávy?*
3. *Prečo sa Mojžiš a Eliáš zjavili Ježišovi?*
4. *Čo pre neho znamenala ich prítomnosť?*
5. *Ako by sme povzbudili svojich priateľov, keby sme vedeli, akému utrpeniu budú čoskoro čeliť?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 17,1–8; Mk 9,2–8; Lk 9,28–36; Júd 9; 1Kor 15,52–53; Heb 9,28; Mk 8,38; 2Pt 1,16

47. kapitola

Zápas so silami zla

*„Pre toho, kto verí, je všetko možné.“
(Evanjelium podľa Marka 9,23)*

Za úsvitu zostupovali z vrchu späť do údolia. Peter, Jakub a Ján išli bez slov, ponorení do svojich myšlienok.

Keď sa blížili k miestu, kde sa nachádzali ostatní učeníci, uvideli zhluk ľudí. Než sa k nemu priblížili, Ježiš im prikázal: „Nehovorte nikomu o tom videní, kým Syn človeka nebude vzkriesený z mŕtvych.“ Vedel, že keby ostatným rozprávali o stretnutí s Mojžišom a Eliášom, vysmiali by sa im.

Ján, Peter i Jakub boli jeho slovami zmätení. Nechápali, čo myslel tým, že vstane z mŕtvych. Nenašli však odvahu opýtať sa.

Len čo ľudia zahliadli Ježiša, utekali k nemu. Ježiš spoznal, že sa medzitým prihodilo niečo, prečo sa ostatní učeníci cítili sklamaní a ponížení. Všimol si vy- zvedačov poslaných kňazmi, ktorí so škodoradosťou obvinili Ježiša a jeho učení- kov z podvodov.

Ježiš sa učeníkov spýtal: „Prečo sa s nimi hádate?“ Naraz utíchli všetky posmeš- né a pohŕdavé hlasy. Z davu vystúpil jeden zúfalý muž: „Učiteľ, priviedol som ti svojho syna, posadnutého duchom nemoty. Keď ho to pochyťtí, ústa sa mu spenia, škripe zubami a chradne. Už som požiadal tvojich učeníkov, aby z neho vyhnali zlého ducha, ale nevládali.“

Keď Ježiš pred niekoľkými mesiacmi vyslal svojich učeníkov kázať Božie slo- vo a uzdravovať, dal im tiež moc vyháňať démonov. Tentokrát však v Ježišovom mene prikázali démonovi, aby chlapca opustil, a on sa im okázalo vysmial. Uče- níci to niesli ťažko, lebo tým potupili i svojho Majstra.

Ježiš pozrel na zástup ľudí. V ich srdciach videl pochybnosti, hnev a pohrdanie. Zvolal: „Neveriace pokolenie! Ako dlho ešte budem s vami? Dokedy vás budem znášať?!“ Otcovi dieťaťa povedal: „Privedte chlapca ku mne!“

Išli po neho. Sotva však zlý duch uvidel Ježiša, zvalil chlapca na zem. Mladík sa zvíjal, jačal a šla mu pena z úst. Schyľovalo sa k ďalšiemu zápasu medzi Kniežatom života a vládcom temných mocností. Ježišov zámer vyslobodiť chlapca stál v rozpore so satanovou snahou udržať mladíka naďalej vo svojom područí. Ježiš sa spýtal: „Odkedy sa mu to stáva?“

Otec odpovedal: „Od detstva. A veľa ráz hodil chlapca do ohňa i do vody, aby ho zmárnil.“ Po chvíli zvolal: „Ak môžeš, zľutuj sa prosím a pomôž!“

Ježiš sa zadíval do očí tohto muža a podivil sa: „Ak môžeš?!“ A dodal: „Pre toho, kto verí, je všetko možné.“

Chlapcov otec si okamžite uvedomil, že pre jeho vlastné pochybnosti o Ježišovej moci by milovaný syn nemusel byť uzdravený a zahynul by. So slzami v očiach na Ježiša naliehal. „Verím, pomôž mojej neviere!“

Ježiš sa obrátil k miestu, kde chlapec ležal, a zlému duchu prikázal: „Duch nemoty a hluchoty, prikazujem ti: Vyjdi z neho a nikdy viac sa doňho nevracaj!“

Duch mladíkovými ústami vykrikoval, silne ním zalomcoval a odišiel. Chlapec zostal nehybne ležať na zemi. Ľudia si medzi sebou začali šepkať, že zomrel. Ježiš uchopil jeho ruku a pomohol mu vstať. Chlapec bol zdravý, správval sa normálne a svojho otca šťastne objal. Spoločne ďakovali Ježišovi a chválili Boha.

Sklamaní špehovia sa náhlivo rozbehli podať správu o tom, čoho boli svedkami.

Viera spája s nebesami

Mnoho storočí vyslovovali tisíce ľudí, sužovaných vinou a túžiacich po nádeji, podobnú modlitbu: „Ak môžeš, prosím, pomôž mi.“ Ježiš na túto modlitbu vždy odpovie „Toho, kto prichádza ku mne, neodoženiem.“ A dodáva: „Pre toho, kto verí, je všetko možné.“

V odovzdaní sa Ježišovi nám Boh dáva silu odolať každému pokušeniu a zväziť nad každým hriešnym návykom. Mnohokrát si uvedomíme, že nemáme dostatočnú vieru a silu k životu podľa Ježišovho vzoru. Mali by sme sa teda na Ježiša obrátiť s rovnako naliehavou prosbou ako vtedy chlapcov otec: „Verím, pomôž mojej neviere!“ Takáto modlitba bude vždy vypočutá.

Počas niekoľkých málo hodín videli Peter, Jakub a Ján Ježišovu premenu na slávu Božiu a chlapca poníženého démonom. Ježiš ako človek premenený na obraz Boží prišiel zachrániť človeka premeneného na obraz satana. Posadnutého mladíka Ježiš zachránil a uzdraveného ho navrátil rodine. Bol to názorný príklad diela záchrany, keď sa Boh skláňa k strateným ľuďom.

Aj učeníci sa z tejto udalosti poučili. Na hore zažili s Ježišom úžasné chvíle ukazujúce na slávu nebies a pochopili, že im bolo zverené dôležité poznanie. Ľudia v zajatí hriechu a temných síl čakajú na slová nádeje a na modlitby za svoju záchranu.

Neskôr sa deväť učeníkov Ježiša osamote spýtalo: „Prečo sme ho nemohli vyhnúť my?“

Ježiš im odpovedal: „Pre vašu malú vieru. Amen, hovorím vám: Keby ste mali vieru čo i len ako horčičné semienko a povedali by ste tomuto vrchu: Prejdi odiaľto tam!, tak prejde, a nič pre vás nebude nemožné. No tento druh sa vyháňa iba modlitbou a pôstom.“

Lahkomyselný prístup deviatich učeníkov k zverenému poslaniu spolu so žiarlivosťou na ostatných troch učeníkov ich vieru tak oslabil, že nemali žiadnu moc. Boli naplnení pocitom krivdy a sebeckými myšlienkami.

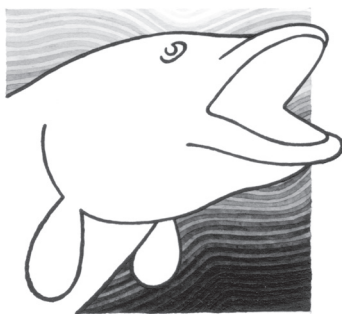
Osvedčiť sa v zápase so satanom môžeme len pevnou vierou posilňovanou úprimnou modlitbou, pôstom a pokorou. Treba sa zriecť svojho seectva a nechať sa naplniť mocou Ducha Svätého. V boji so zlom môže obstať jedine úplná dôvera v Ježiša, v jeho ochranu a vedenie. Boh nám pri štúdiu Božieho slova a v rozhovoroch s ním dáva silu prekonávať aj zdanlivo neprekonateľné životné prekážky.

Na zamyslenie:

1. Čo povedal Ježiš svojim trom učeníkom, keď zostupovali z vrchu? Aký mal na to dôvod?
2. Kedy otec postihnutého syna pochopil, že jeho vlastné pochybnosti môžu ohroziť synovo uzdravenie? O čo žiadal?
3. Prečo nemohli ostatní učeníci vyhnúť démona z chlapcovho tela?
4. Akým spôsobom môžeme posilniť svoju vieru?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 17,9–21; Mk 9,9–29; Lk 9,37–45; Lk 4,18; Jn 6,37

48. kapitola

Kto bude najdôležitejší?

*„Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a nech slúži všetkým!“
(Evanjelium podľa Marka 9,35)*

Ježiš sa s učeníkmi nepozorovane vrátil späť do Kafarnauma, lebo nechcel vyvolať záujem davu a zároveň si želal venovať zostávajúci čas práve svojim učeníkom. Znovu im povedal: „Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí, zabijú ho, ale tretieho dňa bude vzkriesený.“ Učeníkov síce jeho slová trápili, ale vo svojej podstate ich nechápali.

Namiesto príprav na prichádzajúce ťažké chvíle sa medzi sebou dohadovali, kto z nich bude v Ježišovom kráľovstve najdôležitejší a najmocnejší. Nechceli však, aby sa o ich spore Ježiš dozvedel. Ježiš však poznal ich zmýšľanie a chcel sa s nimi porozprávať. Čakal na vhodnú chvíľu, kedy budú schopní jeho slová prijať.

Chrámová daň

Pri vstupe do mesta zastavil Petra vyberač chrámovej dane a spýtal sa: „Váš učiteľ neplatí chrámovú daň?“ Rabíni ju totiž požadovali po každom Izraelčanovi okrem kňazov a prorokov. Peniaze používali na výdavky spojené s prevádzkou chrámu. Ježišovi protivníci chceli Petra nachytať. Ak by Ježiš chrámovú daň neplatil, obvinili by ho zo zanedbávania podpory chrámu. Platením dane by zasa dával jasne najavo, že ho rabíni oprávnené nepovažujú za proroka.

Peter ich lešť nespozoroval. Chcel dokázať Ježišovu vernosť, a preto okamžite odpovedal: „Platí.“

Keď sa vrátil k učeníkom, Ježiš sa ho spýtal: „Čo myslíš, Šimon: Od koho vyberajú pozemskí králi clo alebo daň – od svojich synov, alebo od cudzích?“

„Od cudzích,“ odpovedal Peter.

„Dobre,“ povedal Ježiš, „synovia sú teda oslobodení.“

Ježiš ako Syn Boží túto daň platiť nemusel. Keby bez námietok súhlasil s platbou dane, zaprel by tým, že je Syn Boží. Požiadavke rabínov vyhovel, aby ho neobvinili z odmietania podpory chrámu, ale neuznal jej oprávnenosť. Svoje božstvo však preukázal spôsobom, akým si zadovážil peniaze na zaplatenie dane.

Nariadil Petrovi: „Choď k moru a hoď udicu. Prvú rybu, ktorá sa chytí, vezmi, otvor jej ústa, a nájdeš tam peniaz. Ten vezmi a daj im ho za mňa a za seba.“

Ježiš síce daň platiť nemusel, ale nechcel rabínov dráždiť. Táto udalosť bola pre učeníkov veľkým poučením. Pochopili, že sa nemajú vzdávať ani jedinej zásady pravdy, súčasne sa však majú, ak je to možné, vyhýbať sporom.

Príklad dieťaťa

Kým Peter chytil rybu, spýtal sa Ježiš ostatných učeníkov: „O čom ste sa cestou zhovárali?“

Pretože sa hanbili, neodvážili sa odpovedať. Cítili, ako ich Ježišova nesebecká povaha usvedčuje z ctižiadosti a sebecka. Po chvíli predsa len niekto položil otázku: „Kto je najväčší v nebeskom kráľovstve?“ Hoci Ježiš hovoril jasne o tom, čo ho v Jeruzaleme čaká, pri obyčajnej zmienke o kráľovstve znovu v myšliach učeníkov vzkĺčila nádej, že sa ich Majster stane kráľom a oni získajú dôležité postavenie. Ježiš vedel, že podstatu a slávu jeho kráľovstva stále nechápu.

Myslenie učeníkov pripomínalo zámer Lucifera, padlého anjela, bažiaceho po prvenstve a najvyššom postavení v nebi. Ľudia s podobnými cieľmi a túžbami odrážajú rovnakého ducha. Satanovo kráľovstvo je založené na súťaživosti. Každý v ňom pokladá druhého za prekážku na ceste nahor. Motivácia pýchou a ctižiadosťou sa zakladá na sebecke, ktoré je hlavnou zásadou satanovho kráľovstva. Ak prijme niekto túto zásadu, dáva tým najavo, ktoré kráľovstvo si vybral.

Lucifer sa usiloval o vyvýšenie nad Ježiša aj Boha Otca, zatiaľ čo Ježiš, hoci mal božskú podstatu, nezakladal si na svojej rovnosti s Bohom, svojho postavenia v nebesiach sa zriekol a prišiel do hriešneho sveta ako služobník ľudí. Žil životom, ktorý zodpovedal na otázku položenú učeníkmi. Vysvetlil im tak dôležitý princíp: „Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a nech slúži všetkým!“

Ježiša delilo od utrpenia a smrti len niekoľko dní. Aj napriek tomu boli učeníci v týchto chvíľach takí zahľadení do seba, že Ježišovo posolstvo nechápali. Nemohli ho preto v jeho ťažkom údele podprieť. Ježiš sa pokúšal ich zmyšľanie a postoj zmeniť.

Slávu predchádza pokora. Boh si vyberá takých učeníkov, ktorí sú úprimní, otvorení a pokorní a uvedomujú si svoju závislosť na Bohu a jeho pomoci. Takým môže zveriť dôležitú úlohu vo svojom diele, lebo uspejú tam, kde by mnohí vzde-

laní a schopní ľudia zlyhali. Boh obchádza tých, ktorí sa vyvyšujú a myslia si, že sa Božie dielo bez ich schopností nezaobíde. Božie dielo sa po odchode týchto ľudí nezastaví, ale pôjde dopredu rýchlejšie.

Učeníci ani tak nepotrebovali ďalšie informácie o Božom kráľovstve – potrebovali nové srdce. Ježiš si zavolať malé dieťa a postavil ho pred nich. Potom ho vzal do náručia a povedal: „Amen, hovorím vám, že ak sa neobráтите a nebudete ako deti, nikdy nevojdete do nebeského kráľovstva. Kto sa teda pokorí ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve.“ Priamosť, nezištnosť a dôverná láska dieťaťa sú vlastnosti, ktoré si Boh veľmi váži. Sú znakom skutočnej veľkosti.

Kto nie je proti nám, je s nami

Ježišovi učeníci sa nad sebou hlboko zamysleli. Po chvíli Ján vyhlásil: „Učiteľ, videli sme niekoho, kto v tvojom mene vyháňal zlých duchov. Bránili sme mu, pretože nechodil s nami.“ Jakub a Ján chceli chrániť Ježišovo dielo, aby ho nikto nenapodoboval. Teraz ale poznali, že ich k tomu viedla predovšetkým žiarlivosť.

„Nebráňte mu,“ odpovedal Ježiš. „Ak niekto bude konať mocný čin v mojom mene, nemôže mi hneď nato zlorečiť. Veď kto nie je proti nám, je s nami!“

Ježišove slová a činy nadchli veľa ďalších ľudí. Bolo dôležité, aby ich učeníci neodrádzali od šírenia Ježišovho posolstva. Ježiš je najväčší Učiteľ sveta, od ktorého by sa mali učiť všetci ľudia. Každý, kto je Ježišom oslovený, môže odovzdať jeho lásku a pravdu druhým.

Varovanie

Vzápätí Ježiš vyslovil aj varovanie tým, ktorí by chceli jeho nasledovníkov prinútiť k zrieknutiu sa viery alebo ich chceli nejakým spôsobom od viery zviest: „Kto by navádzal na hriech jedného z takýchto malých, čo veria vo mňa, pre toho by bolo lepšie, keby mu na krk zavesili mlynský kameň a hodili ho do mora.“

Varovanie ohľadom hriešneho spôsobu života platí aj pre Ježišových nasledovníkov: „Ak ťa zvádza na hriech tvoja ruka, odtni ju! Lepšie je pre teba, ak vojdeš do života zmračený, ako keby si prišiel s oboma rukami do pekla, do neuhasiteľného ohňa. Ak ťa zvádza na hriech tvoja noha, odtni ju. Pre teba je lepšie, ak vojdeš do života chromý, ako by si mal byť s oboma nohami vrhnutý do pekla. Ak ťa zvádza na hriech tvoje oko, vylúp si ho; lepšie ti bude, ak vojdeš do Božieho kráľovstva jednooký, než ako by ťa mali s oboma očami vrhnúť do pekla.“

Pokiaľ si neustále pestujeme hriešne zvyky a nehodláme sa ich vzdať, dochádza k oslabeniu nášho charakteru a ku klamaniu druhých. Rovnako ako v nevyhnutnej situácii vyžadujúcej chirurgický zákrok je potrebné odstrániť ruku

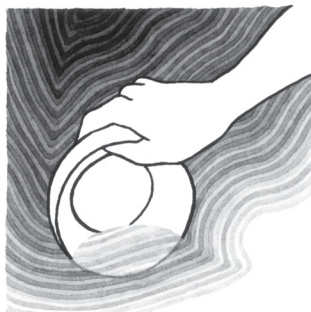
alebo nohu, aby mohli byť zachránené ostatné časti tela, musíme sa aj my vzdať čohokoľvek, aby sme Ježiša nasledovali v čistote slov, zvykov, činov a charakteru. Jedine tak môžeme byť zachránení pre večný život v Božom kráľovstve.

Na zamyslenie:

1. *V čom spočívala pasca týkajúca sa chrámovej dane?*
2. *Čo Ježiš povedal svojim nasledovníkom tým, že túto daň zaplatil?*
3. *Akí by mali byť praví nasledovníci Boha?*
4. *Aký je jeden z najhorších hriechov, ktorého sa človek môže dopustiť?*
5. *Vyznávame princípy Ježišovho učenia aj v dnešnej dobe?*
Čo by sme mali ešte zlepšiť?

Biblické texty k tejto téme:

*Mt 17,22–27; Mt 18,1–20; Mk 9,30–50; Lk 9,43–45; Dt 10,9; Ž 50,10–12;
Iz 14,12–14; Fil 2,6–8; Iz 66,1–2; Lk 19,10; Rim 12,1; Mt 5,13; Rim 15,1;
Ga 6,1; Jk 5,20; Mt 18,15–19; Lv 19,17; 2Kor 5,20*

49. kapitola **Voda života**

*„Ak je niekto smädný, nech príde ku mne a nech sa napije.“
(Evanjelium podľa Jána 7,37)*

Židia sa trikrát do roka zhromažďovali v Jeruzaleme k náboženským slávnostiam. Teraz nastal čas Sviatku stánkov, posledných slávností v roku, ktoré sa uskutočňovali po dokončení zberu obilia, olív a viniča. Počas tohto sviatku Izraelčania ďakovali Bohu za úrodu a pripomínali si Božiu starostlivosť pri putovaní svojich predkov po púšti. Vtedy bývali Izraelčania na púšti v stanoch.

Ludia z celej Palestíny a ďalších krajín prichádzali na sedemdnňový sviatok s darmi vďakyvzdania. Po celú dobu trvania slávností bývali v prístreškoch vyrobených zo zelených vetiev. Kopce aj údolie v okolí Jeruzalema boli posiate zelenými príbytkami. V Jeruzaleme sa tieto prístrešky stavali na uliciach, chrámovom nádvorí a na strechách domov.

Stredobodom pozornosti bol chrám, na ktorého nádvorí kňazi spievali Bohu oslavné piesne. Postupne sa k nim pridávali radostné hlasy z celého Jeruzalema. V noci bol chrám osvietený mnohými lampami vyžarujúcimi svetlo aj na zhromaždený dav.

Najpôsobivejší obrad slávnosti pripomínal jednu významnú udalosť z pobytu Izraelčanov na púšti. Počínal úsvitom. Za dlhého, prenikavého zvuku strieborných trubiek kňazov a za nadšeného chválenia pútnikov nabral kňaz do nádoby vodu z potoka Kidrón a slávnostne s ňou stúpал po schodoch k chrámovému nádvoriu. Pri oltári zmiešal vodu s čerstvou hroznovou šťavou a nalial ju do umývadla, z ktorého stekala potrubím späť do potoka. Vytekajúca voda pripomínala Boží príkaz, po ktorom vytryskla voda zo skaly, aby sa Izraelčania mohli v púšti napíť.

V pravý čas

Ježiš neprišiel do Jeruzalema od chvíle, keď uzdravil chorého pri rybníku Bethesda. Chcel tým predísť zbytočným sporom s kňazmi. Ježišovi bratia sa chystali na sviatky so zámerom prinútiť Ježiša, aby šiel s nimi. Rovnako ako Ježišovi učeníci aj oni sa držali presvedčenia, že Ježišovo neustále polemizovanie s náboženskými vodcami nie je správne. Domnievali sa, že kňazi a rabíni majú v mnohom pravdu. Napriek tomu ich však stále prekvapoval Ježišov čistý život a zázraky, ktoré konal.

„Odíď odtiaľto,“ naliehali naňho „a choď do Judska, aby aj tvoji učeníci videli skutky, ktoré konáš! Veď nikto nerobí nič v skrytosti, ale chce byť verejne známy. Ak robíš takéto veci, ukáž sa svetu.“ Vyzývali ho, aby šiel do hlavného mesta, presvedčil kňazov a vládcov a ustanovil svoje kráľovstvo. Uchvacovala ich myšlienka, že by boli bratmi kráľa!

Ježiš im vtedy odpovedal: „Môj čas ešte nenastal.“ A zostal v Galilei. Nechcel sa hneď vystaviť nebezpečenstvu a spôsobiť rozruch. Vedel, že ho svet nenávidí a kvôli svojmu poslaniu čoskoro zomrie. Nebolo by múdre udalosti uponáhľať, pretože sa riadil Božou vôľou.

Na sviatok stánkov sa zišli ľudia z mnohých krajín. Dúfali, že uvidia Ježiša, o ktorom už toľko počuli. Aj farizeji na neho nedočkavo čakali a chceli sa ho zmocniť. Po celom meste sa o ňom hovorilo, ale nikto nevedel, kde sa nachádza. Mnohí vyhlasovali, že je to prorok zoslaný Bohom, iní ho považovali za podvodníka.

Ježiš medzitým prišiel nepozorovane do Jeruzalema zriedka využívanou cestou. Uprostred slávností sa objavil na chrámovom nádvorí, kde sa zhromaždilo veľké množstvo ľudí. Svojím nečakaným príchodom všetkých prekvapil. Zavládlo ticho. Ježiš prehovoril s takou mocou, že niečo podobné ľudia ešte nikdy nepočuli. Vysvetľoval zmysel chrámových symbolov, obradnej služby a slov prorokov v Písme. Hovoril o veciach pozemských i nebeských. Varoval tiež pred prichádzajúcou skazou, ak ľudia neuposlúchnu Božie slovo a neprijmú požehnanie, ktoré Ježiš prináša.

Všetci žasli nad jeho poznaním a jeden druhého sa pýtali: „Ako to, že sa tento vyzná v Písmach, hoci sa neučil?“

Voda života

V posledný deň sviatku vykonávali kňazi obrad pripomínajúci zázračné vytrysknutie vody zo skaly. Slávnosti trvali už týždeň a väčšina účastníkov pociťovala únavu. Ježiš sa postavil na nádvorí a prenikavým hlasom zvolal: „Ak je niekto smädný, nech príde ku mne a nech sa napije ten, kto verí vo mňa. Ako hovorí Písmo: Prúdy živej vody budú tiecť z jeho vnútra.“

Pred mnohými storočiami udrel Mojžiš do skaly na púšti, aby z nej vytryskla voda. Tá naozaj začala prúdiť a ľudia sa dostatočne napili. Voda bola súčasne aj symbolickým odkazom na Mesiáša, ktorý zomrie zástupnou smrťou za hriechy ľudí, aby mohla začať prýštiť pomyselná živá voda záchrany a ľudia sa ňou občerstvili.

Bolo tu nepreberne tých, ktorí v tento deň Ježiša počuli a zatúžili po ponúkanej záchrane. I napriek okázalej sláve a nádhere slávností v nich nevzplanulo nič, čo by uspokojilo ich vnútro a uhasilo smäd po nepominuteľných veciach. Slová „Ak je niekto smädný, nech príde ku mne a nech sa napije“ ich oslovili a navrátili im stratenú nádej. Spoznali v nich dar záchrany svojho života pre večnosť.

Rovnaká ponuka platí aj v dnešnej dobe pre všetkých, ktorí sú smädní po nádeji a zmysluplnom živote. Odovzdajme sa preto Ježišovi a načerpajme jeho vodu života ešte dnes!

Na zamyslenie:

1. *Ako sa slávil sviatok stánkov?*
2. *Prečo sa Ježišovi bratia usilovali o to, aby Ježiš na tieto slávnosti prišiel?*
3. *Aké poslanstvo Ježiš predniesol, keď sa nečakane objavil na nádvorí chrámu?*
4. *Prečo je voda vhodným symbolom pre spasenie?*
5. *Prijali sme vodu života?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 7,1–15; Jn 7,37–39; Ž 106,1; Iz 12,2–3; Zj 22,17; Jn 4,14

50. kapitola **Nástrahy**

*„Ak niekto chce plniť jeho vôľu, spozná,
či je toto učenie z Boha, alebo či hovorím sám od seba.“
(Evanjelium podľa Jána 7,17)*

Počas sviatkov v Jeruzaleme bol Ježiš pod stálym dohľadom prenasledovateľov. Kňazi a vodcovia ľudu prichádzali každý deň na nové nápady, ako Ježiša umlčať a ako sa ho nadobro zbaviť. Čoskoro po jeho príchode sa ho zaujatí farizeji zlo-myselne spýtali: „Kto ti dovolil hlásať tvoje posolstvo?“

Ježiš im odpovedal: „Moje učenie nie je moje, ale toho, ktorý ma poslal. Ak niekto chce plniť jeho vôľu, spozná, či je toto učenie z Boha, alebo či hovorím sám od seba.“ Ježiš vedel, že človek oddaný Bohu celým svojím srdcom rozpozná Božiu pravdu. Dal rabínom najavo, že pozná ich zmýšľanie, a tým znovu odhalil svoje božstvo. Povedal im: „Či vám Mojžiš nedal zákon? Nik z vás však zákon neplní. Prečo ma chcete zabiť?“

Vyslovené slová zasiahli ich myseľ ako ostrý šíp a spoznali, že bojujú so samým Bohom. Nechceli však čokoľvek priznať. Zvolali: „Si posadnutý démonom. Ktože ťa chce zabiť?“

Ježiš si ich výsmech nevšímal. Vedel, že ho chcú pripraviť o život už od chvíle, keď uzdravil chorého pri rybníku Bethesda. Povedal im: „Jeden skutok som vykonal a všetci sa čudujete. Pretože vám Mojžiš dal obriezku – hoci nepochádza od Mojžiša, ale od otcov –, obrezávate človeka aj v sobotu. Ak človek prijíma obriezku v sobotu, aby sa neporušil Mojžišov zákon, prečo sa potom hneváte na mňa, že som v sobotu uzdravil celého človeka? Nesúďte podľa vzhľadu, ale súďte spravodlivo!“

Mylné predstavy

Mnoho ľudí v Jeruzaleme cítilo, že ich k Ježišovi niečo silne priťahuje. Boli presvedčení, že je Boží Syn. Satan sa v nich však vytrvalo pokúšal vzbudzovať pochybnosti. Vtedy sa verilo, že sa Mesiáš narodí v Betleheme, potom sa na nejaký čas stratí z dohľadu, a keď sa znovu objaví, nikto nebude vedieť, odkiaľ prišiel. Mnohí sa domnievali, že Mesiáš nebude s ľuďmi spojený žiadnymi príbuzenskými vzťahmi. Ježiš týmto predstavám nezodpovedal.

Povedal im však: „Aj ma poznáte, aj viete, odkiaľ som. No ja som neprišiel sám od seba, ale pravdivý je ten, ktorý ma poslal, a toho vy nepoznáte. Ja ho poznám, lebo som od neho a on ma poslal.“ Znovu im tak poukázal na svoj nebeský pôvod.

Po týchto slovách chceli farizeji okamžite zakročiť, avšak nenašli odvahu, aby na neho položili ruku. Uvedomovali si, že medzi ľuďmi je nemálo Ježišových priaznivcov, ktorí kričali: „Urobí azda Mesiáš, keď príde, viac znamení ako tento?“ Farizeji sa naďalej snažili zastaviť Ježišov rastúci vplyv. Náhlivo zamierili ku kňazom, aby sa s nimi dohodli na Ježišom zatknutí. Netrúfli sa ho zmocniť verejne, preto navrhovali zajať ho, keď sa ocitne sám.

Kňazi a vodcovia ľudu neustále prekrúcali Ježišove výroky. Mnohí z tých, ktorí uverili, že Ježiš je Boží Syn, sa týmto falošným presvedčaním nechali zviešť. Ježišovi protivníci im ustavične opakovali proroctvá, ktoré opisovali Mesiáša ako mocného a slávneho kráľa vládnuceho rozsiahlemu územiu „od mora k moru“. Tieto proroctvá pohrdavo porovnávali s chudobným a pokorným Ježišom. Keby ľudia sami študovali Písmo a nespoliehali sa pri jeho výklade na názory rabínov a kňazov, objavili by, že prorok Izaiáš opisoval Mesiáša presne tak, ako žil Ježiš. Izaiáš opisoval Mesiášovo poníženie, utrpenie a zavrhnutie aj jeho neskoršiu slávu.

Boh nikoho k viere nenúti a nepožaduje, aby sa človek bezdôvodne vzdal svojich pochybností. Nechce, aby sme sa k jeho nasledovaniu rozhodli povrchné, ale na základe starostlivého poznania Písma. Keby Židia porovnali dané proroctvá s Ježišovým životom, zistili by, že sa bezpochyby napĺňajú.

Veľa ľudí je v dnešnej dobe zvedených rovnakým spôsobom. Nečítajú Bibliu a nehľadajú pravdu, nechávajú sa len viesť duchovnými a riadia sa ich názormi a tradíciami. Jediný spôsob, akým môžeme odlíšiť pravdu od mýtov, je dôkladné štúdium Písma spolu s úprimnými modlitbami k Bohu za vedenie pri tomto štúdiu.

Pokus o zatknutie

V posledný deň slávností bola vyslaná chrámová stráž, aby Ježiša zatkla bez ohľadu na to, ako to popudí ľud. Strážcovia sa ho však neodvážili zajať. Vrátili sa teda bez Ježiša a rozhorčení kňazi a farizeji sa na nich hneď oborili: „Prečo ste ho

nepriviedli?“ Strážcovia odpovedali: „Človek takto nikdy nehovoril.“ Keď stáli na chrámovom nádvorí v Ježišovej blízkosti a čakali na slová, za ktoré by ho mohli zatknúť, boli natolko uchvátení a dojatí tým, čo počuli, že spoznali Ježišovo poverenie Bohom.

Aj kňazi si už predtým uvedomili rovnakú moc Ježišových slov. Bolo im jasné, že žiadny človek ešte nikdy podobným spôsobom nehovoril. Potlačili však v sebe hlas Ducha Svätého a strážcov prudko okríkli: „Hádam ste sa nedali aj vy zviešť? Uveril v neho azda niekto z popredných mužov alebo z farizejov? Ale tento zástup, ktorý nepozná zákon, je prekliaty!“

Podobné argumenty sa používajú dodnes. Ľudia sa nepýtajú, či sú rôzne tvrdenia a názory v zhode s Písmom, ale zaujíma ich, koľko ľudí tomu verí alebo či to prijímajú významné osobnosti sveta či náboženský vodcovia.

Vodcovia ľudu sa zožierali obavou, že stratia svoj vplyv na ľud. Pevne sa preto rozhodli, že Ježiša odstránia. Jeden z farizejov menom Nikodém, ktorý pred časom Ježiša navštívil, namietol: „Či náš zákon súdi človeka skôr, než ho vypočuje a zistí, čo robí?“

Ostatní podráždene odpovedali: „Nie si aj ty z Galiley? Skúmaj Písma a uvidíš, že z Galiley prorok nepovstane.“ Napriek tomu pre jeho námietku konanie na krátky čas prerušili a rozišli sa.

Obvinená žena

Ježiš radšej opustil rušný Jeruzalem, aby si odpočinul v tichých olivových hájoch, kde mohol nerušene hovoriť s Bohom. Skoro ráno sa do chrámu vrátil, sadol si a začal vyučovať zhromaždený dav ľudí.

Krátko nato ich vyrušila skupina farizejov a znalcov zákona. Priviedli k nemu ženu pristihnutú pri cudzoložstve. Boli si istí, že teraz Ježiša celkom určite chytiť do pasce. Spýtali sa: „Učiteľ, túto ženu pristihli priamo pri cudzoložstve. Mojžiš nám v zákone prikázal takéto ženy ukameňovať. Čo teda povieš ty?“

Čakali, že im Ježišova odpoveď poskytne zámienku k jeho odsúdeniu. Ak by ženu zbavil viny, mohli by ho obviniť z opovrhovania Mojžišovým zákonom. Ak by súhlasil s ukameňovaním, udali by ho Rimanom s vyjadrením, že si robí právo zasahovať do ich výlučnej právomoci niekoho odsúdiť na smrť.

Ježiš sa pozrel na chvejúcu sa zahanbenú ženu aj na jej tvrdých žalobcov. Jeho pohľad prenikal hlboko do ich srdca a životov. Správal sa, akoby ich otázku nepočul. Sklonil sa a začal niečo písať prstom do prachu na zemi.

Jeho reakcia netrpezlivých žalobcov ešte viac popudila. Pristúpili bližšie. Keď si všimli, čo Ježiš píše, spanikárili. V prachu boli napísané ich skryté hriechy. Ľudia v dave sa začali tlačiť dopredu, aby videli, čo sa tam deje. Ježiš sa vzpriamil a povedal: „Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň!“ Potom sa znova sklonil a písal ďalej.

Slová písané do prachu ich zahanbili, rúcho predstieranej svätosti z nich bolo náhle strhnuté. Stáli obvinení pred Tým, kto je spravodlivý a čistý. Jeden po druhom sa začali ticho vytrácať – tí najváženejší ako prví.

Ježiš zostal nakoniec s previnilou ženou sám. Spýtal sa jej: „Žena, kde sú? Nik ťa neodsúdil?“

„Nikto, Pane,“ odpovedala žena.

„Ani ja ťa neodsudzujem,“ povedal Ježiš. „Choď a odteraz už nehreš!“

Žena stála pred Ježišom a triasla sa od strachu. Po jeho slovách pocítila úľavu. V tej chvíli prežila Božiu milosť. Plakala sama nad sebou a ľutovala svoje hriechy. Bol to pre ňu začiatok nového života. Stala sa jednou z najoddanejších Ježišových nasledovníkov.

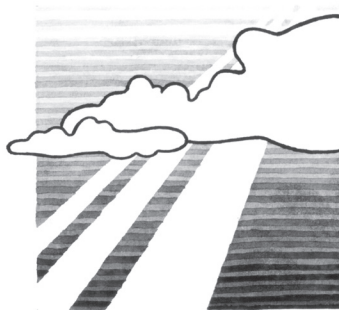
Ježiš naše hriechy neprehliada, ani neospravedľňuje. Má však súcitiť s našimi slabosťami a podáva nám svoju zachraňujúcu ruku. Rovnako tak by sa Ježišovi nasledovníci nemali odvracať od tých, ktorí sa vzdávajú Bohu. Ľudia spravidla nenávidia hriešnikov, ale milujú hriech. Ježiš však hriech nenávidí – a hriešnikov miluje. Jeho skutoční nasledovníci majú rovnaký prístup. Prejavujú kresťanskú lásku, ktorá sa neponáhľa s odsudzovaním, ale pohotovo odpúšťa a pomáha druhým znovu nájsť cestu k Bohu.

Na zamyslenie:

1. Akým spôsobom kňazi a vodcovia ľudu prekrúcali Ježišove výroky, aby prinútili ľud k pochybnostiam?
2. Ktoré argumenty farizejov a kňazov sa dodnes používajú na oklamanie ľudí?
3. Čo písal Ježiš do prachu na zemi?
4. Ježiš nenávidí hriech, ale miluje hriešnikov. Máme rovnaký postoj?

Biblické texty k tejto téme:

Jn 7,14–53; Jn 8,1–11; Iz 24,23; Ž 72,8; Iz 52,13–15; Iz 53,1–12

51. kapitola

Svetlo sveta

*„Poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí.“
(Evanjelium podľa Jána 8,32)*

Aby mohli ľudia počas Sviatku stánkov načúvať Ježišovým slovám, zhromaždili sa už skoro ráno na chrámovom nádvorí. V prílive lúčov vychádzajúceho slnka, rozjasňujúcich svojím leskom mramorové paláce a pozlátené chrámové múry, Ježiš predniesol: „Ja som svetlo sveta.“

Týmito slovami vyjadril jednotu s Bohom, lebo Boh je svetlo; vysvetlil tým tiež svoj vzťah k ľudstvu. Bol to práve Ježiš, kto na počiatku stvoril svetlo. On je pôvodcom svetla žiariaceho zo slnka a je aj duchovným svetlom. Rovnako ako prenikajú slnečné lúče aj do najodľahlejších kútov zeme, osvecuje duchovné svetlo – Slnko spravodlivosti – každé ľudské srdce.

Mnohí myslitelia a vedci, ktorých učenie alebo vedecké objavy zmenili životný štýl ľudí, sú oceňovaní za to, čím prispeli ľudstvu. Existuje však Niekto, kto stojí v poznaní nad nimi a kto stvoril celý vesmír. Rovnako ako Mesiace odráža svetlo Slnka, odráža poznanie veľkých mysliteľov múdrosť a zásady Ježiša, ak sa ich učenie zakladá na pravde. Ježiš je zdrojom pravého poznania a vzdelania.

Pri Ježišových slovách „Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života.“ si všetci prítomní uvedomili, že sa Ježiš stotožnil s Mesiášom. Farizeji a vodcovia ľudu sa cítili veľmi pobúrení tým, že si tento obyčajný muž z Galiley robí také nároky.

„Kto si ty?“ pýtali sa, aby ho donútili k priamej odpovedi. Dúfali, že keď sa vyhlási za Mesiáša, ľudia ho odmietnu ako podvodníka, pretože mali o povahe a vzhľade Mesiáša úplne iné predstavy.

Ježiš sa však nenechal chytiť do pasce. Nepokúšal sa im dokázať, kto je. Hovoril o svojom vzťahu s Bohom. „Nič nerobím sám od seba, ale hovorím tak, ako ma naučil Otec. A ten, čo ma poslal, je so mnou. Nenechal ma samého, pretože ja robím vždy to, čo sa jemu páči.“

Všetkým, ktorí sa skutočne zaujímali o jeho posolstvo, povedal: „Ak vy zostanete v mojom slove, budete naozaj mojimi učeníkmi, poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí.“

Abrahámovi potomkovia

Farizeji však povedali: „Sme potomkovia Abraháma a nikdy sme nikomu neslúžili. Ako to, že ty hovoríš: Stanete sa slobodnými?“

Ježiš pozrel na týchto mužov plných nenávisti a smutne odpovedal: „Amen, amen, hovorím vám: Každý, kto pácha hriech, je otrokom hriechu.“ Ľudia odmietajúci podriaďiť svoju vôľu Bohu sa vydávajú vplyvu inej duchovnej sily. Postupom času upadajú do „otroctva“, pretože sa ich myseľ dostane pod vplyv satana. Síce sa domnievajú, že sú slobodní, keď sa riadia len sami sebou, svojím úsudkom, svojím presvedčením a vierou v seba samého, v skutočnosti to tak nie je. Každý človek je ovplyvnený duchovným svetom a je súčasťou vojny medzi dobrom a zlom. Ježiš prišiel pretrhnúť putá duchovného otroctva a ľudstvo vyslobodiť. Každému človeku dáva slobodu rozhodnúť sa, či bude svojím životným postojom nasledovať Boha, alebo priamo či nepriamo Božieho odporcu.

Pokiaľ žijeme v súlade s Ježišovou vôľou, prežívame ozajstnú slobodu. Keď voláme k Bohu a prosíme o vyslobodenie od zlých životných návykov, nečistých myšlienok, slov i činov, Ježiš naše prosby vypočuje. Pôsobením Ducha Svätého nás premieňa na svoj obraz a obnovuje tak ľudskú dôstojnosť.

Farizeji tvrdili, že sú potomkami Abraháma. Samotná rodová spriaznenosť však nič neznamená. Ak by boli skutočnými Abrahámovými potomkami, rozoznali by pravdu, ktorú Ježiš zvestoval. Táto zásada platí aj v prípade apoštolskej postupnosti. Príslušnosť k Abrahámovmu rodu sa nepreukazuje menom či rodokmeňom, ale povahou. Apoštolstvo nespočíva v odovzdávaní cirkevnej moci, ale v duchovnej spriaznenosti. Pravým dôkazom apoštolskej postupnosti je život vo viere, v láske a v pravde, ktorý apoštoli hlásali.

Ježiš povedal farizejom: „Ak ste Abrahámove deti, mali by ste robiť Abrahámove skutky! Teraz však chcete zabiť mňa – človeka, ktorý vám povedal pravdu, ktorú počul od Boha. Toto Abrahám neurobil. Vy robíte skutky svojho otca.“

To ich rozhnevalo, a tak mu ironicky pripomenuli okolnosti jeho narodenia: „My sme sa nenarodili zo smilstva; máme jediného Otca, Boha.“

Ježiš si ich hrubé narážky nevšímal a namietol:

„Keby bol Boh váš Otec, milovali by ste ma, veď ja som vyšiel a prichádzam od Boha. Neprišiel som sám od seba, ale on ma poslal. Prečo nechápete moju reč? – Preto, že nemôžete počúvať moje slovo. Vaším otcom je diabol a chcete plniť žiadosti svojho otca. On bol od počiatku vrahom ľudí a nestál v pravde, lebo v ňom niet pravdy. Keď hovorí lož, hovorí z toho, čo mu je vlastné, pretože je luhár a otec lži.“

Tieto slová farizejov a vodcov ľudu nadmieru pobúrili. Odsudzovali ich postoje, učenie i konanie, a preto im boli nepríjemné.

Celé tri roky títo muži hľadali na Ježišom charaktere niečo, čo by sa dalo vytknúť, ale márne. Ježiš pokračoval:

„Kto z vás ma usvedčí z hriechu? A keď hovorím pravdu, prečo mi neveríte?“

Celý Ježišov život pozorovali tiež satan a démoni. Snažili sa nájsť jediná Ježišovu slabosť, aby ho mohli premôcť. Nič však nenašli. Ježiš žil presvedčivo podľa Božieho zákona pred zrakom hriešnych ľudí, nebeského Otca a jeho anjelov i nepadlých svetov. Vždy robil len to, čo sa páčilo Bohu.

Ježiš pokračoval: „Váš otec Abrahám zaplesal, že uvidí môj deň; aj videl a zaradoval sa.“ Abrahám sa modlil k Bohu, aby mohol uvidieť zasľúbeného Mesiáša ešte skôr, než zomrie. Boh mu dal videnie, v ktorom uzrel Ježišov život a smrť. Vtedy pochopil, že raz bude Boží Syn obetovaný pre záchranu sveta.

Farizeji sa Ježišovým slovám vysmiali. Pokladali ich za dobrú príležitosť poukázať na jeho blúznenie: „Ešte nemáš päťdesiat rokov a videl si Abraháma?“

Ježiš im s vážnosťou a dôstojnosťou odpovedal: „Amen, amen, hovorím vám: Skôr ako bol Abrahám, Ja som!“

V zhromaždení zavládlo ticho. V mene „JA SOM“ sa totiž predstavil Boh Mojžišovi. Tento galilejský učiteľ svojím výrokom tvrdil, že je zajedno s Bohom! Kňazi a farizeji začali na Ježiša zbesilo kričať. Obvinili ho z rúhania, čo bolo považované za vyjadrenie najväčšej neúcty a urážky Boha. Mnoho prizeraúcich sa s nimi súhlasilo. Chytili kamene a chceli Ježiša ukameňovať.

V rozruchu, ktorý nastal, sa Ježiš ukryl v dave a so svojimi učeníkmi opustil chrám.

Uzdravenie slepého

Na ceste stretli mladého človeka, slepého od narodenia. Učeníci sa Ježiša spýtali: „Rabbi, kto zhrešil, že sa narodil slepý? On, či jeho rodičia?“

„Ani on, ani jeho rodičia nezhrešili,“ odpovedal Ježiš. „Stalo sa to preto, aby sa na ňom zjavili Božie skutky.“ Potom naplul na zem, urobil z hlíny blato, potrel ním slepcove oči a prikázal: „Choď, umy sa v rybníku Siloe.“ Slepý Ježiša poslúchol a v rybníku si umyl tvár. Keď otvoril oči, prvýkrát v živote videl.

Satan zvedol Izraelčanov k tomu, že choroby a ľudské nešťastie vnímali ako Boží trest za hriechy. Dlhodobý chorý človek bol preto považovaný za veľkého hriešnika. Ježiš odpovedal na otázku učeníkov praktickým spôsobom. Namiesto filozofovania o tom, či Boh trestá ľudí za ich hriechy alebo nie, im ukázal Božiu moc, lásku a milosť, ktoré tomuto slepcovi vrátili zrak. Bolo zrejmé, že v hline ani vo vode rybníka žiadna liečivá moc ukrytá nebola.

Susedia a známi poznali mladíka od detstva, neboli si však istí, či uzdravený človek je naozaj on.

Zvolal teda: „Ja som to!“

„Ako to, že sa ti otvorili oči?“ pýtali sa ho.

„Človek menom Ježiš urobil blato, potrel mi oči a povedal: Choď k Siloe a umy sa! Šiel som teda, a keď som sa umyl, začal som vidieť.“

„Kde je ten človek?“ pýtali sa zvedavo.

„Neviem,“ odpovedal.

Keď sa o zázraku dozvedeli farizeji, žasli. Slepý bol však uzdravený v sobotu, a tak sa ich voči Ježišovi zmocnila ešte väčšia nenávisť. Mladíka nechali predviesť pred radu, aby im rozprával, ako sa všetko odohralo.

Niektorí z nich vyhlásili: „Ten človek nie je z Boha, lebo nezachováva sobotu.“ Budili zdanie, že ochraňujú svätosť soboty, ale sami ju narušovali svojimi nečistými myšlienkami a nekalými plánmi, ako by sa Ježiša zbavili.

Iní Ježiša bránili: „Ako môže hriešny človek robiť takéto znamenia?“ Znovu sa teda obrátili na uzdraveného: „Čo hovoríš o ňom ty?“

„Je prorok,“ odpovedal im.

Nato niektorí farizeji začali pochybovať o tom, že bol slepý. Zavolali si preto jeho rodičov, aby uzdravenie potvrdili. Chceli ich zastrašiť a prinútiť k inému vysvetleniu. Všetci ľudia boli totiž oboznámení s tým, že rabíni vylúčia na tridsať dní zo synagógy každého, kto uzná Ježiša za Mesiáša. Takýto trest sa považoval za veľkú hanbu.

Rodičov sa spýtali: „Je toto ten váš syn, o ktorom hovoríte, že sa narodil slepý? Ako to, že teraz vidí?“

Po zázračnom uzdravení svojho syna rodičia uverili v Ježiša, báli sa však vylúčenia zo synagógy, a preto odpovedali vyhýbavo: „Vieme, že toto je náš syn a že sa narodil slepý. Ale nevieme, ako to, že teraz vidí, a nevieme ani to, kto mu otvoril oči. Jeho sa opýtajte. Má svoje roky, sám bude hovoriť o sebe.“

Otázky farizejov prezrádzali ich predsudky voči Ježišovi. Ľudia v dave sa divili: „Ak by bol Ježiš skutočne podvodník, ako farizeji tvrdia, ako je možné, že skrze neho Boh robí také mocné zázraky?“

Farizeji nedokázali zázrak poprieť. Mladík totiž všade radostne rozprával, čo sa mu prihodilo. Pokúsili sa ho teda aspoň umlčať:

„Vzdaj Bohu slávu! My vieme, že ten človek je hriešny.“

„Či je hriešny, neviem,“ odpovedal, „ale jedno viem, že som bol slepý a teraz vidím.“

„Čo ti urobil? Ako ti otvoril oči?“ pýtali sa ho znova, lebo chceli, aby výpoveď pozmenil.

„Už som vám to povedal, a nepočúvali ste,“ odpovedal, „prečo to chcete počuť znova? Chcete sa azda aj vy stať jeho učeníkmi?“

Osopili sa na neho: „Ty si jeho učeník, my sme Mojžišovi učeníci. My vieme, že s Mojžišom hovoril Boh, ale o tomto nevieme, ani odkiaľ je.“

„Práve to je čudné,“ povedal im. „Vy neviete odkiaľ je, a mne otvoril oči. Vieme, že Boh hriešnikov nevypočuje, ale vypočuje toho, kto je bohabojný a plní jeho vôľu. Nikdy nebolo počuť, že by slepému od narodenia niekto otvoril oči. Keby on nebol od Boha, nemohol by nič urobiť.“

Farizeji na chvíľu stíchli. Jeho slová ich prekvapili a nemohli ich poprieť. Potom sa namrzené zahalili do svojich rúch, ako keby boli v prítomnosti niekoho, kto má nákazlivú chorobu, a zakričali: „Ty si sa celý v hriechoch narodil a ideš nás poučať?“ A vyhнали ho.

Keď sa Ježiš dopočul, čo sa uzdravenému prihodilo, vyhľadal ho a spýtal sa: „Ty veríš v Syna človeka?“

Mladík sa prvýkrát zadíval do tváre svojho Záchrancu. Doteraz videl len svojich rodičov a nahnevaných rabínov. Teraz sa jeho uzdravené oči pozerali na Ježišovu láskavú a pokojnú tvár. Odpovedal: „A kto je to, Pane, aby som v neho veril?“

Ježiš mu povedal: „Už si ho videl; je to ten, čo sa s tebou rozpráva.“ Mladík zvolal: „Verím, Pane!“ A padol pred ním na kolenná.

Neďaleko postávalo niekoľko farizejov. Ježiš si to všimol a dodal:

„Súdiť som prišiel na tento svet, aby tí, čo nevidia, videli, a tí, čo vidia, oslepli.“

Niektó sa s obavou opýtal: „Vari sme aj my slepí?“

Ježiš odpovedal: „Keby ste boli slepí, nemali by ste hriech. Vy však hovoríte: Vidíme, a tak váš hriech zostáva.“

Mnohým ľuďom sa otvorili oči a prijali Ježiša za svojho Mesiáša. Farizeji ho odmietli a naďalej si slepo zakladali na svojom doterajšom spôsobe života.

Na zamyslenie:

1. K čomu sa môžu v Ježišom diele prirovnať slnečné lúče?
2. Akým spôsobom môžeme prežívať skutočnú slobodu?
3. Čo odpovedal uzdravený muž na námietky farizejov?

Biblické texty k tejto téme:

Jn 9,1–41; Jn 1,4–9; 2 Pt 1,19; 2Kor 4,6; Jn 1,12–18; Kol 2,3; Jn 1,4; Jn 8,12; Iz 49,6; Jn 8,25–29; Rim 8,2; Jk 2,12; Jn 8,41–59; Mich 5,2; Jn 10,33; Jn 1,5

52. kapitola **Dobry pastier**

*„Neboj sa, ved' som ťa vykúpil. Zavolať som ťa po mene, ty si môj.“
(Izaiáš 43,1)*

Ježiš vzbudzoval záujem svojich poslucháčov používaním obrazov a prirovnaní z ich každodenného života. V tej dobe sa mnohí ľudia živili pastierstvom, a preto obrazu pastiera starajúceho sa o stáda oviec na pastvinách dobre rozumeli. Ježiš im povedal: „Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier kladie svoj život za ovce.“ Poslucháči si ihneď predstavili Ježiša ako verného pastiera ľudí. Jeho život porovnávali so životom farizejov, ktorí svojím postojom k ľuďom aj k Ježišovi veľakrát ukázali, že vernými pastiermi nie sú. Pred chvíľou vyhnali zo zhromaždenia rady uzdraveného mladíka, pretože sa odvážil rozprávať ostatným svoj príbeh a vyznal svoju vieru v Ježiša ako Mesiáša.

Ježiš poukázal na seba ako na pravého Pastiera stáda týmito slovami: „Kto nevchádza do ovčince dverami, ale prelieza inokadiaľ, je zlodej a zbojník. Kto však vchádza dverami, je pastier oviec.“

Poslucháči jeho slová nepochopili, a tak im to vysvetlil: „Ja som dvere. Kto vojde cezo mňa, bude spasený. Bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu. Zlodej prichádza, len aby kradol, zbíjal a hubil. Ja som prišiel, aby mali život, a to v hojnej miere.“

Počas celej ľudskej histórie spoznávali Boha prostredníctvom Ježiša všetci jeho nasledovníci. V rôznych symboloch svätyne, slovách prorokov, zázrakoch a poučeníach, ktoré ľuďom odovzdával, sa Ježiš zjavoval ako „Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta.“

Mnohé národy si vytvorili rôzne obrady a náboženské systémy, ktorými chcú ľudia dosiahnuť zmierenie s Bohom a získať svoj vnútorný pokoj. Avšak človek zachováajúci akýkoľvek pohanský náboženský obrad či systém alebo vyznáva-

júci iného Záchrancu než Ježiša Krista je odvádzaný od pravého poznania záchrany. Je pripútavaný k falošným náboženským predstavám, ktoré neponúkajú radostný a zmysluplný život s nádejou do budúcnosti, ale prinášajú strach zo smrti. Ľudské srdce nedokáže pozdvihnúť nič iné než dobrá správa o Božej láske a milosti zjavená v Ježišovi Kristovi.

Židovskí kňazi a vodcovia ľudu ničili pravú pastvu a znečisťovali pramene vody života. Písmo týchto falošných pastierov opisuje takto: „Jete tuk, odievate sa vlnou, zabíjate tučné zvieratá, ale stádo nepasiete. Slabé ste neposilňovali, choré neliečili, poranené neobväzovali, porozháňané nezavracali, ani stratené nevyhľadávali, ale ovládali ste ich mocou a násilím.“

Verný pastier

V tej dobe sa na Strednom východe pastieri vytrvalo starali o svoje stáda. Často pri tom riskovali aj vlastné životy. Zlodeji, medvede, vlci či levy mnohokrát číhali v úkryte, aby stádo prepadli. Dobrý pastier sa vždy o svoje ovce staral a každú poznal podľa mena. Ovce pastierov počúvali, keď na nich volal.

Podobným spôsobom pozná aj Ježiš – nebeský Pastier – svoje ovce, hoci sú rozptýlené po celom svete. Ježiš pozná každého človeka. Hovorí ústami proroka: „Neboj sa, veď som ťa vykúpil. Zavolať som ťa po mene, ty si môj.“ Vie, kde sa nachádzame, pozná naše každodenné starosti, túžby i plány. Posiela za nami svojich poslov, aby nás vyhľadali a priviedli k poznaniu Boha.

Starostlivý pastier

Dobrý pastier sa o svoje stádo náležite stará. Nespráva sa nevlúdne, nenúti ich ísť správnym smerom. Namiesto toho ide pred nimi, ukazuje im smer a volá ich k sebe. Tak koná so svojimi nasledovníkmi aj nebeský Pastier. Ježiš nám pripravil cestu do nebeského kráľovstva. Pokiaľ ho nasledujeme, dovedie nás do cieľa.

Ježišovi nasledovníci za ním nejdú zo strachu pred trestom, ani pre odmenu – večný život. Spoznali Ježišov život naplnený skutočnou láskou a tá ich k nemu priťahuje a premieňa im srdcia. Počujú jeho hlas a idú za ním.

Hoci sa teraz Ježiš nachádza v Božej prítomnosti na nebeskom tróne, stále sa zaujíma o svoj ľud. Každý človek, ktorý mu odovzdal svoje srdce, má pre neho nesmiernu hodnotu. Ježiš by prišiel na tento svet a zomrel pre záchranu čo len jediného človeka. Nikdy neopustí toho, kto sa mu odovzdal. Ak od neho jeho nasledovníci sami neodídu, bude ich v ich živote sprevádzať a chrániť.

Ježiš nás nezanechá samotných vo chvíľach pokušenia a skúšok, nenechá nás padnúť. Teraz ho síce nemôžeme vidieť tvárou v tvár, srdcom však počujeme jeho hlas: „Aj keby sa vrchy pohli a kopce kolísali, moja milosť sa nepohne od teba a moja zmluva pokoja sa nezakolíše, hovorí Hospodin, ktorý sa zľutúva nad tebou.“

Ježiš nás miluje ako svoje deti. Sme pre neho odmenou, ktorú prijal od nebeského Otca. Nebesá nám nemohli dať väčší dar a lepšie požehnanie. Dôverujme teda Ježišovej neochvejnej láske, milosti a vedeniu.

Ježiš má na mysli všetkých ľudí na svete – aj tých, ktorí ho ešte nepoznajú. Vyhlásil: „Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince. Aj tie musím priviesť. Budú počúvať môj hlas a bude jedno stádo a jeden pastier.“

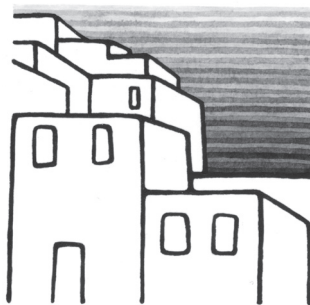
Ako človek bol Ježiš smrteľný, ale ako Boh bol zdrojom života pre celý svet. Svoju zástupnú smrť za nás všetkých mohol odmietnuť. Zomrel však dobrovoľne, aby nám umožnil prijať večný život.

Na zamyslenie:

1. *Ktoré situácie v dejinách ukazovali na Ježiša ako na Božieho Baránka?*
2. *Akým spôsobom vedie dobrý pastier svoje stádo?*
3. *Ako sa Ježiš ako Pastier o nás stará?*
4. *Prečo Ježiš miluje ľudí ako svoje vlastné deti?*
5. *Ježiš použil symbol pastiera, aby ľuďom pomohol pochopiť svoju lásku a poslanie.*
Aký symbol by mohol použiť dnes?

Biblické texty k tejto téme:

Jn 10,1–30; Ž 23,1–6; Iz 40,9–11; Ez 34,4; Gn 31,40; Ez 34,31; Iz 43,1; Iz 49,16; Ž 77,21; Jer 31,3; Oz 11,4; Zj 1,17–18; Iz 54,10; Iz 9,6; Iz 53,4–6

53. kapitola

Posledná cesta do Jeruzalema

*„Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme...“
(Evanjelium podľa Lukáša 10,21)*

S blížiacim sa koncom svojho pozemského života Ježiš zmenil spôsob vystupovania na verejnosti. Až doteraz na seba nechcel upútať prílišnú pozornosť, vzdával sa pôct a odmietal, aby ho niekto verejne vyhlasoval za Mesiáša. Teraz sa však situácia zmenila. Na poslednej ceste do Jeruzalema bol sprevádzaný početným davom. Pretože sa správy o sprievode rýchlo šírili celým krajom, na tvárach náboženských predstaviteľov sa o to viac prejavovala zášť a nenávisť.

Učeníci by najradšej Ježiša zastavili. Ani pre Ježiša nebolo ľahké viesť svojich milovaných učeníkov na miesto, kde prežijú úzkosť, duševnú bolesť a zúfalstvo.

Satan stupňoval svoje pokušenie, aby Ježiša od jeho poslania odradil. Našepkával mu:

„Prečo by si mal ísť do Jeruzalema a zomrieť? Veď si ešte mladý a plný síl. Všade okolo teba čakajú ľudia na uzdravenie. Mohol by si ďalej prechádzať krajinou a hlásať svoje poslanstvo, ukazovať Božiu lásku a pomáhať trpiacim, veď to tak naliehavo potrebujú. Prečo by si mal teraz zomrieť a nepokračovať v zázrakoch, ktoré konáš príliš krátko?“

Ježiš sa však nenechal od Božieho zámeru odradiť a pokračoval v ceste do Jeruzalema.

Jeho najväčšou túžbou bolo činiť Otcovu vôľu. V Božom pláne záchranu sveta bola hodina Ježišovej obete presne určená a táto chvíľa sa rýchlo blížila. Tentokrát sa Ježiš svojim prenasledovateľom vydá.

Cestou z Galiley Ježiš vyslal do jednej samaritánskej dediny poslov, aby ohlásil jeho príchod. Samaritáni nemali Židov v láske a nechceli, aby u nich Ježiš prenocoval. Vlastnými predsudkami sa pripravili o jedinečnú príležitosť požehnanania, ktoré so sebou Ježiš prinášal.

Jakub a Ján sa na Samaritánov pre ich nevlúdnosť veľmi nahnevali. V diaľke uvideli horu Karmel, ktorá im pripomenula zápas Božieho proroka Eliáša s modloslužobnými prorokmi falošného boha Baála. Vyhlásili: „Pane, máme povedať, aby zostúpil oheň z neba a zničil ich?“

Ježiš to rozhodne odmietol. Jeho vyčítavá odpoveď učeníkov prekvapila: „Neviete, akého ste ducha. Syn človeka neprišiel ľudí zahubiť, ale zachrániť.“

Ježiš nikoho nenúti, aby ho prijal za svojho Pána. Preukazuje ľuďom milosrdenstvo a snaží sa ich získať Božou láskou. Želá si, aby ľudia jeho lásku opätovali. Ak chce niekto ubližovať druhým, pretože s ním nesúhlasia alebo nekonajú podľa jeho predstáv, počiná si podobne ako satan. Boha veľmi zarmucuje, keď niektorí ľudia obťažujú alebo dokonca trápia tých, ktorí nechcú prijať ich náboženské postoje.

Sedemdesiat učeníkov

Okrem dvanástich učeníkov Ježiš už dlhšiu dobu vyučoval ďalších sedemdesiat nasledovníkov a pripravoval ich na službu ľuďom. Teraz nadišla chvíľa, aby sa aj táto skupina začala podieľať na odovzdávaní Božieho posolstva. Najprv ich vo dvojiciach poslal do miest, ktoré chcel neskôr sám navštíviť. Povedal im:

„Žatva je veľká, ale robotníkov je málo. Proste preto Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu!“

Na cestu im dal nasledujúce pokyny: „Neberte si mešec ani kapsu, ani obuv! Cestou sa pri pozdrave s nikým nezdržujte! Keď vojdete do niektorého domu, najprv povedzte: Pokoj tomuto domu! Ak tam bude syn pokoja, spočinie na ňom váš pokoj. Ak nie, vráti sa k vám. Zostaňte potom v tom dome! Jedzte a pite, čo majú, lebo robotník je hoden svojej mzdy. Nechoďte z domu do domu! Keď vojdete do ktoréhokolvek mesta a prijmú vás, jedzte, čo vám predložia. Uzdravujte tam chorých a hlásajte im: Priblížilo sa k vám Božie kráľovstvo. Kto vás počúva, mňa počúva. Kto vami pohŕda, mnou pohŕda. A kto pohŕda mnou, pohŕda tým, ktorý ma poslal.“

Návrat sedemdesiatich

Neskôr sa tých sedemdesiat učeníkov vrátilo s nadšením. Radostne rozprávali: „Pane, v tvojom mene sa nám poddávajú aj zlí duchovia!“ Ježiš im na to povedal: „Videl som satana padať z neba ako blesk. Dal som vám moc šliapať po hadoch

a škorpiónoch i nad všetkou mocou nepriateľa. Nič vám neuškodí.“ Ježiš chcel, aby jeho učeníci pozerali na satana ako na už porazeného nepriateľa. Satan nemôže premôcť toho, kto Ježiša prosí o ochranu.

Následne pokračoval: „No neradujte sa z toho, že sa vám poddávajú duchovia, ale radujte sa z toho, že vaše mená sú zapísané v nebi.“

Veľmi často sa ľudia nechajú očariť svojím vlastným úspechom. Pamätajme vždy na to, že silu a milosť k čineniu dobra nám poskytuje Boh. Čím viac sme v spojení s Ježišom, tým viac nás Duch Svätý môže použiť k záchrane druhých.

Všetkých sedemdesiat učeníkov Ježiša pozorne počúvalo. Ježiš spoznal, že chápu všetko podstatné, a vzdal za to chválu svojmu nebeskému Otcovi:

„Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo.“

Významní, vzdelaní a múdri ľudia vtedajšej doby nedokázali odhaliť, kým Ježiš je. Rybári a opovrhovaní vyberači daní však porozumeli... Z času na čas si učeníci pod vplyvom Ducha Svätého uvedomili, že sú v prítomnosti Boha v ľudskom tele. Keď im Ježiš vysvetľoval pasáže Písma, najmä texty potvrdzujúce jeho mesiášstvo, rozumeli im oveľa lepšie ako ich samotní pisatelia.

Pravdy obsiahnuté v Písme môžeme chápať len vtedy, ak otvoríme svoju myseľ a srdce pôsobeniu Ducha Svätého. Vedecké chápanie i filozofie sú príliš obmedzené na to, aby nám umožnili porozumieť plánu záchrany človeka z hriechu. Spasenie môžeme pochopiť jedine na základe vlastnej skúsenosti. Iba človek, ktorý si úplne uvedomuje svoju hriešnosť a duchovnú biedu tohto sveta, môže doceniť veľkolepý význam Spasiteľa, Ježiša Krista.

Na zamyslenie:

1. Ako zmenil Ježiš spôsob práce na konci svojej pozemskej služby?
2. O čo sa satan v tej dobe snažil?
3. Aké rady dával vtedy Ježiš svojim učeníkom?
4. Čo znamená „spása človeka“? Prežili sme záchranu v Ježišovi Kristovi?

Biblické texty k tejto téme:

Lk 9,51–56; Lk 10,1–24; Jn 2,4; Jn 7,6; Jn 3,14; Zj 3,20

54. kapitola

Milosrdný Samaritán

*„Boha nikto nikdy nevidel; ak sa navzájom milujeme, Boh ostáva v nás.“
(Prvý Jánov list 4,12)*

Keď sa Ježiš prihovárал ľuďom, položil mu jeden učiteľ zákona otázku: „Učiteľ, čo mám robiť, aby som sa stal dedičom večného života?“ Kňazi a rabíni tohto muža naviedli, aby mohli Ježiša chytiť za slovo a pobúriť ľud.

Ježiš mu tiež odpovedal otázkou: „A čo je napísané v zákone? Ako tam čítaš?“

Muž povedal: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, celej svojej duše, celej svojej sily a z celej svojej mysle, a svojho blížneho ako seba samého!“

„Správne,“ povedal Ježiš, „toto rob a budeš žiť.“

Oba tieto princípy sú vzájomne prepojené. Všetko prestupujúca láska k Bohu a nesebecká láska k druhým ľuďom by mali byť hlavnými zásadami pre život každého človeka.

Tento učiteľ zákona študoval Písmo. Vo svojej odpovedi vôbec nespomína zachovávanie akýchkoľvek požiadaviek rabínskych tradícií a obradných predpisov. Naopak, v tomto okamihu si uvedomil, že nie vždy sa riadil pravidlom lásky k druhým. Ježišove slová sa síce dotkli jeho srdca, ale napriek tomu sa chcel ospravedlniť, a tak sa spýtal: „A kto je môj blížny?“

O tejto otázke sa medzi židovskými učencami často diskutovalo. Pohanov a Samaritánov považovali za cudzincov a nepriateľov. Nemali však jasno, ako vnímať chudobných, nevzdelaných a zanedbaných. Domnievali sa totiž, že ich styk s nízkymi spoločenskými triedami poškvrňuje a treba mu zabrániť.

Ježiš poznal ich predsudky. Začal preto rozprávať príbeh, ktorý všetkých poslucháčov hlboko zasiahol:

„Istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a dostal sa do rúk zbojníkov. Tí ho ozbjáli, dorážali, nechali ho polomŕtveho a odišli. Náhodou šiel touto cestou kňaz, ktorý ho síce videl, no obišiel ho. Takisto aj levita: keď prišiel na to miesto a uvidel ho, obišiel ho.“

Prítomní ihneď spoznali, že Ježiš pripomína skutočný príbeh, ktorý sa nedávno stal. Počúvali ho dokonca aj kňaz a levita, o ktorých sa v príbehu hovorilo. Bolo dobre známe, že cesta do Jericha je veľmi nebezpečná. Pútnici na nej prechádzali skalnatou roklinou, ktorá sa opakovane stávala miestom lúpežných prepadnutí.

Od kňaza i levitu by sa očakávalo, že napadnutému pomôžu. Všetci zamestnanci chrámu boli povolani k rovnakému dielu, ktoré prišiel konať aj Ježiš – dbať o práva a potreby nemohúcich, vdov, sirôt a cudzincov. Nebeskí anjeli sledovali, či sa kňaz či levita nad prepadnutým zľutujú a pomôžu mu. Kňaz sa na úbožiaka ani nepozrel. Levitovi síce napadlo, že by mal nejako pomôcť, ale nebol si istý, či napadnutý nie je Samaritán, a tak si ho radšej nevšimol.

Prostredníctvom Mojžiša nariadil Boh Izraelčanom, aby sa starali o slabých a biednych a s úctou sa správali aj k cudzincom. Avšak vštepovaná národná hrdosť spojená s predsudkami zaslepila okoloidúcim rozum aj svedomie. Prejavili ľahostajnosť, obmedzenosť a sebeckosť.

Ježiš pokračoval: „No prišiel k nemu aj istý povesť, Samaritán. Keď ho uvidel, prišlo mu ho ľúto. Pristúpil k nemu, nalial mu na rany olej a víno a obviazal mu ich. Potom ho vyložil na svoje dobytčá, zaviezol do hostinca a postaral sa o neho. Na druhý deň vybral dva denáre, dal ich hostinskému a povedal: Staraj sa oňho; ak na neho vynaložíš viac, na spiatocnej ceste ti to zaplatím.“

Ježiš sa uprene zadíval do učiteľových očí a opýtal sa: „Kto podľa teba z tých troch sa stal bližným tomu, čo padol do rúk zbojníkov?“

On odpovedal: „Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo.“

Ježiš súhlasne prikývol a vyzval ho: „Choď a rob podobne.“

Zachovávanie zákona

Ježiš odpovedal na otázku „Kto je môj bližný?“ úplne jasne. Naším bližným je každý, kto potrebuje našu pomoc. Všetci ľudia sú Božie deti a máme sa k nim správať tak, ako by sme chceli, aby sa aj oni správali k nám.

V tomto príbehu Ježiš vysvetlil podstatu svojho poslania. Satan človeka podviedol, ponížil, okradol a ponechal skaze. Ježiš však vo svojej láske a milosrdenstve opustil nebesia a prišiel ľudí zachrániť. Zomrel potupnou smrťou pre našu záchranu, a tak nás prikryl rúchom svojej spravodlivosti. Dal nám príklad svojho života. Povedal: „To je moje prikázanie, aby ste sa milovali navzájom tak, ako som vás miloval ja.“

Samaritán počúval hlas svojho srdca a prejavil dobrotu a lásku. Ukázal, že chápe princíp Božieho zákona. Ježiš vyzval židovského učiteľa: „Chod' a rob podobne.“

Aj v dnešnej dobe je poučenie z tohto príbehu aktuálne. Ľudské sebecko a predsudky udúšajú posledné plamienky lásky, náklonnosti a záujmu medzi ľuďmi. Ježiš nás vyzýva, aby sme preukazovali nezištnú službu a láskavosť a zapojili sa do záchrany ostatných pre večný život. Mnoho ľudí trápi zlé svedomie a pocit viny. Potrebujú povzbudiť a dozvedieť sa o dare milosti a odpustenia. Je na nás, aby sme im túto správu priniesli a neboli k nim ľahostajní.

Ježišov život aj príbeh o milosrdnom Samaritánovi ukazujú podstatu pravého náboženstva. Tá nespočíva vo vierouke či obradoch, ale v živote naplnenom naozajstnou láskou a ochotou pomôcť. Pokiaľ takto uvažujeme a konáme, potom Ježiš skutočne prebýva v našom srdci.

Na zamyslenie:

1. *Prečo zranenému nepomohol kňaz ani chrámový sluha?*
2. *Kto je náš blížny?*
3. *Ako by sme zaobchádzali s človekom, ktorý je nám nesympatický alebo nám škodí?*
4. *V čom spočíva podstata pravého náboženstva?*
5. *Sme ochotní odovzdávať Ježišovo poslanstvo ostatným?*

Biblické texty k tejto téme:

Lk 10,25–37; Ex 23,4–5; Dt 10,17–18; Lv 19,34; Jób 31,32; Gn 19,2; Jn 15,17; Jn 13,34; 1Jn 2,6; 1Jn 4,12.20; Ž 19,8

55. kapitola

Ježišovo kráľovstvo

*„Ešte vám mám toho veľa povedať, ale teraz to nemôžete zniesť.“
(Evanjelium podľa Jána 16,12)*

Viac ako tri roky uplynuli od chvíle, keď Ján Krstiteľ vyhlásil: „Priblížilo sa nebeské kráľovstvo.“ Početná skupina náboženských učiteľov preto začala o Ježišovi vyhlasovať, že zlyhal, a súčasne sa dožadovala odpovede: „Kde je to slúbené kráľovstvo Božie, o ktorom neustále hovoríš?“

Ježiš im odpovedal: „Príchod Božieho kráľovstva sa nedá spozorovať. Ani nepovedia: Hľa, tu je!, alebo: Tamto je! Lebo Božie kráľovstvo je medzi vami.“

Potom sa obrátil k svojim učeníkom: „Prídu dni, keď si budete žiadať vidieť jeden z dní Syna človeka, ale neuvidíte.“

Učeníci si neuvedomovali, akej veľkej prednosti sa im dostávalo, keď sa mohli denne zdržiavať v Ježišovej prítomnosti. Ježiš vedel, že raz budú na tieto chvíle spomínať a priať si, aby sa s ním mohli znovu stretnúť a rozprávať sa.

Učeníci pochopili Ježišovo poslanie až vo chvíli, keď sa ich Pán vrátil do neba k Otcovi a oni prijali Ducha Svätého. Uvedomili si, že roky prežité s Ježišom boli životom v Božej prítomnosti. Jeho učenie, mnohé texty Písma, vykonané zázraky aj vyrieknuté proroctvá naraz chápali jasnejšie a viac do hĺbky. Lutovali svoju predošlú malovernosť a skreslené predstavy. Vyčítali si, že sa nechali kňazmi a rabínmi príliš ovplyvniť.

Ako radi by teraz znovu uvideli Ježiša, študovali s ním Písmo a hovorili o Božom kráľovstve! Uvažovali nad tým, čo mal asi Ježiš na mysli, keď im povedal: „Ešte vám mám toho veľa povedať, ale teraz to nemôžete zniesť.“ Keď boli neskôr na súdoch aj pred kráľmi vypočúvaní, zatýkaní a väznení, brali svoj údel statočne, lebo zažívali podobné utrpenie, aké zažíval Ježiš. Pre hlásanie posolstva o Božom kráľovstve ochotne obetovali svoj čas a znášali mnohé ťažkosti.

Kresťania a svet

Božie kráľovstvo prichádza do ľudských srdc pokojne, nechce vzbudzovať veľkoleposť. V dnešnom svete je mnoho ľudí, ktorí sa usilujú o nastolenie akého-si kráľovstva slobody a prosperity. Nejakú duchovnú autoritu by chceli urobiť vládcom všetkých zákonodarných zborov, súdov, armád i obchodu. Presadzujú zákony, o ktorých sa domnievajú, že povedú k uskutočneniu ich zámeru. Po zriadení podobného kráľovstva túžili aj Izraelčania počas Ježišovho života. Ježiš im povedal: „Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta.“

Vtedy bola vláda skorumpovaná a nespravodlivá a ľuďom sa pod jej vedením nežilo dobre. Napriek tomu Ježiš sa o žiadnu vonkajšiu nápravu spoločnosti neusiloval. Nevystúpil proti krutým Rimanom, ani nezasahoval do právomoci vládnych vrstiev. Nie však preto, že by bol ľahostajný k nespravodlivosti na svete, ale preto, že k naozajstnej náprave nemožno dôjsť vonkajšími zásahmi, ale zmenou srdca človeka.

Božie kráľovstvo nevzniká na základe rozhodnutia vlád či zákonodarných zborov. Je všade tam, kde sa vplyvom Ducha Svätého premieňa povaha, myšlienky a činy ľudí. Je to tá jediná naozajstná sila, ktorá môže zmeniť spoločnosť. Prejavuje sa zvestovaním Božieho slova a premenou sebeckých životov podľa Ježišovho vzoru.

Rovnako ako v minulosti nie je ani dnes dielo Božieho kráľovstva v rukách tých, ktorí sa domáhajú uznania a podpory svetských vládcov a ľudských zákonov. Božie kráľovstvo vytvárajú ľudia prežívajúci a prinášajúci duchovné pravdy na základe Biblie. Tí môžu rovnako ako apoštol Pavol vyhlásiť: „Už nežijem ja, ale žije vo mne Kristus.“

Na zamyslenie:

1. *Kedy učeníci pochopili Ježišovo poslanie?*
2. *Akým spôsobom prichádza Božie kráľovstvo do ľudských srdc?*
3. *Prečo sa Ježiš nesnažil o vonkajšiu nápravu spoločnosti?*
4. *Ježiš nechcel zmeniť vládu, aj keď bola nespravodlivá a mnohokrát krutá.
Znamená to, že by kresťania nemali pôsobiť v politike? Prečo áno a prečo nie?*

Biblické texty k tejto téme:

Lk 17,20–22; Mt 3,2; Jn 1,14; Jn 16,12; Sk 5,41; Ef 6,12; Jn 18,36; Jn 1,12–13; Ga 2,20

56. kapitola **Ježiš a deti**

*„Nechajte deti prichádzať ku mne a nebráňte im,
lebo takým patrí Božie kráľovstvo.“
(Evanjelium podľa Marka 10,14)*

Ježiš mal veľmi rád deti. Povzbudzovala ho ich úprimnosť, bezprostredná radosť a ozajstná vďačnosť, s ktorou sa u mnohých dospelých nestreťol.

Bývalo zvykom, že deti boli privádzané k váženým rabínom a tí im žehnali. Vo chvíli, keď niektoré matky začali privádzať svoje ratolesti bližšie k Ježišovi, sa učeníkom ich konanie nepáčilo. Mysleli si, že deti sú príliš malé na to, aby niečomu rozumeli. Považovali také návštevy za zdržiavanie.

Nevľúdny postoj učeníkov Ježiša sklamal. Aj naďalej ženám dovoľoval, aby k nemu s deťmi prichádzali, a učeníkom povedal:

„Nechajte deti prichádzať ku mne a nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo. Amen, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň.“

Bral deti do náručia, hladil ich a žehnal im. Keď sa s nimi rozprával a odpovedal na všetečné detské otázky, ich matky z toho mali radosť. Ježišove slová ich povzbudili.

Ježiš poznal starosti a každodennú námahu matiek. Podnikol ďalekú cestu, aby pomohol utrápenej kanaánskej žene, a vdove z Naim vzkriesil jej jediného syna. Na svoju matku myslel dokonca aj v utrpení na kríži. Aj dnes sa o problémy žien zaujíma. Ponúka im útechu, pomoc, silu a odvahu v ich obavách a ťažkých situáciách.

V každej dobe pozýva rodičov, aby k nemu svoje deti privádzali a on im požehnal. Ak sa rodičia za deti modlia a dôverujú Ježišovi, sú deti pod Božím vplyvom a ochranou.

Výchova detí

Deti prijímajú posolstvo evanjelia ľahšie než dospelí. Rodičia by mali na svoje deti pozeráť ako na mladých členov Božej rodiny a viesť ich k úzkemu vzťahu s Ježišom. V každom domove by sa chlapci aj dievčatá mali učiť vyznávať svoje hriechy Ježišovi a prosiť ho za ich odpustenie. Mali by vedieť, že Ježiš ich miluje, prijíma a ochraňuje.

Keď matka vedie svoje deti k poslušnosti z lásky k rodičom, vyučuje ich dôležitú kresťanskú zásadu. Deti, ktoré majú dôveru k matke a počúvajú ju, sa učia prirodzenej dôvere v Boha a berú vážne jeho prikázania. Tiež otcovia môžu napodobňovať príklad Ježiša. Jeho slová boli mocné, ale nikdy neboli nevlúdne alebo hrubé, aj keď niekoho karhal. Ježišova láska a milosť v srdciach rodičov vedie k láskyplnej starostlivosti o deti.

Pri výchove detí si rodičia môžu vziať inšpiráciu z prírody. Záhradník dbá o rastlinky s láskou, nehou a so starostlivosťou – nepoužíva silu. Zavlažuje pôdu a ochraňuje kvety pred silným vetrom a prudkým slnkom. Tie potom vďaka Božiemu pôsobeniu rastú a nádherne kvitnú. Pozornou a láskavou starostlivosťou môžeme ovplyvňovať povahu našich detí, aby sa utvárala podľa povahy Ježiša.

Povzbudzujme deti, aby vyjadrovali lásku a náklonnosť k sebe navzájom i k Ježišovi. Choďme s nimi do prírody a učme ich v nej vidieť pôsobenie Stvoriteľa. Vysvetľujme im, že Boh vytvoril zákony, ktoré vládnu prírode, a ľuďom zase daroval zákony, ktoré majú za cieľ človeka chrániť a prinášať mu radosť a šťastie. Neunavujme deti nudnými výkladmi a dlhými modlitbami, ale na príkladoch z prírody ich učme poslúchať Božie slovo.

Ak si získame ich dôveru a budeme im príkladom, oblúbia si tiež Ježiša. Nedopusťme, aby si mysleli, že sa im v nebi nebude páčiť, ak tam budeme aj my. Nevyvolávajme v nich zbytočné obavy a predstavu, že nasledovanie Ježiša je nezáživné a vyžaduje vzdať sa všetkých životných radostí.

Boh pôsobí na deti Duchom Svätým. Ježiš ich pozýva k nasledovaniu a prežíva veľkú radosť, keď sa mu úprimne odovzdajú. Má rád nielen deti dobre vychované, ale aj tie, ktoré zdedili zlé povahové vlastnosti. Pozerá na ne s láskou a porozumením. Mnohí rodičia si neuvedomujú vlastnú zodpovednosť za povahové nedostatky svojich detí a často ani nevedia, ako by ich mali napraviť.

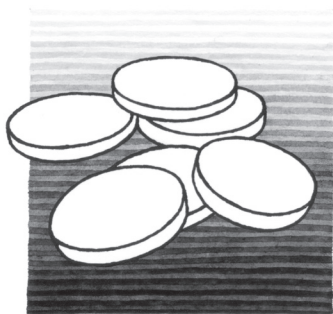
Spolupracujme s Ježišom pri výchove detí. Nemyslime si, že všetko zvládneme sami. Deti povzbudzujme, odovzdávajme im radosť a nádej. Boh nám na to dá trepezlivosť, múdrosť a cit. Ježišova milosť bude premieňať povahu detí, a tak budú súčasťou Božieho kráľovstva.

Na zamyslenie:

1. *Ktoré vlastnosti si Ježiš cení u detí?*
2. *Kedy sú naše deti pod Božím vplyvom a ochranou?*
3. *Prečo je dôležité učiť deti poslúchať?*
4. *V čom je starosť o kvety podobná výchove detí?*
5. *Akú úlohu má pri výchove detí matka a akú otec?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 19,13–15; Mk 10,13–16; Lk 18,15–17

57. kapitola **Bohatý mladík**

*„Chod', predaj všetko, čo máš, daj chudobným
a budeš mať poklad v nebi.“
(Evanjelium podľa Marka 10,21)*

Len čo sa Ježiš s učeníkmi vydal na cestu, pribehol k nim jeden mladý muž a padol pred Ježišom na kolená. Spýtal sa ho: „Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som získal podiel na večnom živote?“

Hoci bol ešte mladý, mal veľký majetok a ako člen židovskej rady zastával vysoké postavenie. Ježišov láskyplný prístup k deťom ho veľmi oslovil. Rozhodol sa, že Ježišovi položí túto otázku, pretože ju považoval za dôležitú nielen pre seba, ale aj pre ostatných.

Ježiš chcel odhaliť mladíkove pohnútky a tiež to, či si uvedomuje, že hovorí so Synom Božím. Odpovedal: „Prečo ma nazývaš dobrým? Nik nie je dobrý, iba jediný – Boh! Poznáš prikázania: Nezabiješ, nescudzoložíš, nepokradneš, nebudeš krivo svedčiť, nebudeš podvádzať, cti si svojho otca a svoju matku.“

„Učiteľ, toto všetko som zachovával od svojej mladosti.“

Mladík si veľmi zakladal na svojej spravodlivosti, nebol však so sebou úplne spokojný, pretože necítil pokoj vo svojom vnútri.

Ježiš sa na neho pozrel a uvažoval o jeho povahe – takých schopných ľudí by vznikajúca kresťanská cirkev veľmi potrebovala! Keby sa mladý muž rozhodol nasledovať ho, mohol by pre jeho dielo urobiť veľa dobrého. Túžil mu odovzdať svoj pokoj, milosť a radosť, ktoré by mohli podstatne zmeniť jeho charakter. Povedal: „Jedno ti chýba. Chod', predaj všetko, čo máš, daj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!“

Ježiš vedel, čo mladíkovi chýba – úplne sa odovzdať Bohu. Potreboval získať pokoru a vyznať sa Bohu zo svojich slabých povahových stránok. Veľa si zakladal na bohatstve, materiálnych veciach a významnom postavení, čo mu bolo prednejšie než Boh. Toto tiché zlo bolo súčasťou jeho povahy, aj keď navonok vyzeral ako muž s dobrým správaním a úctou k Bohu.

Ježiš postavil mladého muža pred voľbu medzi nebeským a svetským pokladom. Prial si, aby sa rozhodol pre večný život a zmenu svojej povahy. Jeho požiadavka sa možno zdala radikálna, bol však múdry a riešil mladíkov problém z pohľadu večnosti. Vysoké postavenie a obrovský majetok mali na mladíkovu povahu zlý vplyv a postupne by úplne vytlačili Boha z jeho srdca.

Rozhodnutie

Mladý muž ihneď pochopil, čo by uposlúchnutie Ježišových slov znamenalo pre jeho postavenie na spoločenskom rebríčku i životný štýl. Zosmutnel a s ťažkým srdcom odišiel. Túžil po nebeskom poklade, ale chcel si užiť aj svoje pozemské bohatstvo. Za cenu straty majetku nechcel Ježišovu ponuku prijať.

Možno žil tento muž po celý život v súlade so spoločenskými pravidlami, Božie prikázania však v skutočnosti nezachovával. Bohatstvo a spoločenské postavenie sa mu stali modlou a Božie dary si cenil viac než ich Darcu. Stať sa jedným z Ježišových učeníkov malo pre neho menšiu hodnotu ako byť v spoločenstve bohatých a vplyvných ľudí.

Tento príbeh je poučením pre každého z nás. Zachovávať Božie prikázania znamená viac než len dobré správanie. Znamená to žiť podobným životom ako Ježiš, životom nesebeckej služby.

Boh nám dáva prostriedky, schopnosti a príležitosti, aby sme mohli rovnako ako Ježiš pomáhať ľuďom. Keď ich používame podľa Božej vôle, sme Ježišovými spolupracovníkmi.

Ježiš si praje, aby sme sa mu odovzdali celým svojím srdcom a so všetkým, čo máme. Ak sa chceme podieľať na utváraní Jeho kráľovstva, ochotne sa vzdáme všetkých vecí, ktoré oslabujú našu povahu a odvádzajú nás od Boha.

Modlitebnou i materiálnou podporou Božieho diela si ukladáme poklad v nebi. Dávame Bohu len to, čo sme od neho prijali a čo mu patrí. Raz budeme naplnení radosťou, keď v Božom kráľovstve uvidíme tých, ktorí aj vďaka nám prijali Ježiša za svojho Pána.

Na zamyslenie:

1. Zachovával bohatý mladík všetky Božie prikázania, ako tvrdil?
Aký problém pretrvával v jeho duchovnom živote?
2. Ako žije človek, ktorý naozaj zachováva Božie prikázania?
3. Chceme sa podieľať na vytváraní Božieho kráľovstva? Akým spôsobom?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 19,16–22; Mk 10,17–22; Lk 18,18–23; Joz 24,15; Lk 12,34; Mt 25,23

58. kapitola

Lazárovo vzkriesenie

*„Nepovedal som ti, že ak uveríš, uvidíš Božiu slávu?“
(Evanjelium podľa Jána 11,40)*

Jeden z najbližších a najvernejších Ježišových učeníkov bol Lazár. Spolu so svojimi sestrami Máriou a Martou býval v Betánii, malom meste v blízkosti Jeruzalema. Ježiš udržiaval s celou jeho rodinou vrele priateľstvo a často ich dom navštevoval. Nemal svoj domov, a tak bol rád, keď si mohol oddýchnuť v pokojnej domácnosti svojich priateľov. Nemusel s nimi hovoriť v podobenstvách ako s ľuďmi na verejnosti, ale otvorene a s dôverou.

Mária rada počúvala Ježišove slová. Raz bola jej sestra Marta natoľko zaneprázdnená prípravou pohostenia, že prišla k Ježišovi a pošťožovala si: „Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, aby mi pomohla!“

Ježiš jej vlúdne odpovedal: „Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno. Mária si vybrala dobrý podiel, ktorý sa jej neodníme.“

Ježiš Marte pripomenul, že by sa mala zamerať na to, čo je naozaj dôležité a čo má večnú hodnotu. Slová pravdy, ktoré sa vtedy Mária od Ježiša dozvedela, uchovávala vo svojej mysli po celý život.

Jedného dňa Lazár náhle ochorel. Marta aj Mária sa báli o bratov život, a tak odkázali Ježišovi: „Pane, ten, ktorého máš rád, je chorý.“ Vedeli, že Ježiš môže vyliečiť akúkoľvek chorobu, a spoliehali sa na to, že k nim čoskoro príde.

Učeníci boli prekvapení, ako Ježiš zareagoval, keď sa o Lazárovej chorobe dozvedel. Nezdal sa byť smutný ani ustarostený, iba povedal: „Táto choroba nie je na smrť, ale na Božiu slávu, aby ňou bol oslávený Boží Syn.“ A ďalšie dva dni potom zostal na mieste, kde sa zdržiaval. Učeníkov to ešte viac udivilo, pretože vedeli, aký vrely vzťah mal Ježiš k Lazárovej rodine.

Obe sestry Ježiša netrpezlivo čakali, pretože sa Lazárovi veľmi priťažilo. Posol však neprišiel s Ježišom. Priniesol im len odkaz: „Tá choroba nie je smrteľná.“ Táto správa dodala utrápeným sestrám nádej. Keď však Lazár niekoľko hodín nato zomrel, prežívali trpké sklamanie.

Ubehli dva dni a zdalo sa, akoby Ježiš na Lazára zabudol. Učeníci sa znepokojili. Spomenuli si na väznenie Jána Krstiteľa a jeho usmrtenie aj na to, že Ježiš vtedy nijako nezasiahol. Podnikne niečo teraz? Vtom počuli: „Poďme znova do Judska!“

Podivili sa, prečo vlastne otáľal, keď mal v úmysle ísť späť do Betánie. Mali z cesty obavy. Namietali: „Rabbi, teraz ťa chceli Židia kameňovať, a zasa ta ideš?“

„Či nemá deň dvanásť hodín?“ odpovedal im. „Kto chodí vo dne, nepotkýna sa, pretože vidí svetlo tohto sveta. Ale ak niekto chodí v noci, potkýna sa, lebo v nej nie je svetlo.“

Potom dodal: „Náš priateľ Lazár zaspal, no ja ho idem zobudiť.“

Učeníkov jeho slová potešili, a preto povedali:

„Pane, ak zaspal, ozdravie.“

Ježiš však nehovoril o obyčajnom spánku, ale o Lazárovej smrti. Povedal im teda otvorene:

„Lazár zomrel. Pre vás sa radujem, že som tam nebol, aby ste uverili. No poďme k nemu!“

Učeníkov jeho odpoveď šokovala. Uvažovali: „Skutočne nešiel Ježiš za svojím priateľom Lazárom preto, aby zomrel?“

Ježiš dopustil Lazárovu smrť. Chcel posilniť vieru učeníkov a celej Lazárovej rodiny. Keby Lazára z choroby uzdravil, neurobil by neskôr zázrak, ktorý je najpresvedčivejším dôkazom, že je Mesiáš, Syn Boží.

Keby bol Ježiš v Betánii, Lazár by nemohol zomrieť, lebo v prítomnosti Darcu života by nad ním smrť nemohla zvíťaziť. Umožnil teda, aby Lazár podľahol smrti. Pohľad na mŕtvu tvár milovaného brata bude pre vieru jeho sestier náročnou skúškou, ktorá ich však zároveň posilní. Ježiš prežíval všetko ich utrpenie.

Ludia, ktorí v okamihoch najväčšej bolesti a smútku volajú Boha, spoznajú, že On im je najbližšie práve v týchto ťažkých chvíľach. Ich viera je povzbudená a môžu čeliť ďalším životným skúškam. Jedného dňa sa s vďačnosťou obzrú za týmto náročným obdobím svojho života.

Hneď ako prišiel Ježiš s učeníkmi do Betánie, poslal Lazárovým sestrám správu a čakal na nich v ústraní pri ceste. Podľa židovského zvyku boli v ich dome prítomné kvíliace najaté plačky. Okrem smútiacich priateľov prišli tiež príbuzní rodiny, medzi ktorými boli aj Ježišovi odporcovia. Do takéhoto prostredia Ježiš nechcel vstúpiť.

Posol odovzdal Marte správu tak ticho, že si to Mária ani nevšimla. Marta vyšla von a stretla sa s Ježišom. Na jeho tvári sa zračila rovnaká vlúdnosť a privetivosť ako predtým. Vybavili sa jej slová, ktoré si s Máriou neustále opakovali: „Pane, keby si tu bol býval, nebol by mi brat zomrel.“ Potom dodala: „Ale aj teraz viem, že o čokoľvek by si prosil Boha, Boh ti to dá.“

Ježiš jej vieru povzbudil: „Tvoj brat vstane z mŕtvych!“

„Viem, že vstane pri vzkriesení v posledný deň,“ odpovedala Marta.

„Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keď zomrie, bude žiť. Nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa. Veríš tomu?“

Týmito slovami Ježiš pripomenul svoj druhý príchod, pri ktorom jeho praví nasledovníci, ktorí zomreli, vstanú k večnému životu a tí, ktorí sa jeho druhého príchodu dožijú za svojho života, budú k večnému životu premenení. Vzkriesenie Lazára je príkladom toho, čo sa pri Ježišovom druhom príchode stane. Svojimi slovami i zázrakom Lazárovho zmŕtvychvstania chcel Ježiš ukázať, že má oprávnenie a moc dávať večný život.

Marta odpovedala: „Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Kristus, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“ Potom sa vrátila domov a pošepkala svojej sestre: „Učiteľ je tu a volá ťa.“ Vedela, že kňazi a poprední muži židovského národa chcú Ježiša zajať a využili by k tomu akúkoľvek príležitosť. Nárek trúchliacich bol našťastie taký hlasný, že jej slová nikto z prítomných nezačul.

Sotva sa Mária dozvedela prekvapivú správu, vstala a ponáhľala sa za Ježišom. Ostatní sa domnievali, že ide plakať k hrobu, a vydali sa za ňou. Len čo Mária zbadala Ježiša, padla mu k nohám a nariekala: „Pane, keby si bol býval tu, nebol by mi brat zomrel.“

Keď Ježiš videl Máriin zármutok a tiež plač mnohých ich priateľov, ktorí prišli s ňou, bolo mu jej ľúto. Vedel, že niektorí prítomní zármutok len predstierajú a zakrátko budú usilovať o život jemu i Lazárovi. Spýtal sa: „Kde ste ho položili?“

„Pane, poď sa pozrieť,“ odpovedali sestry a zaviedli Ježiša ku skalnému hrobu, ktorého vchod bol uzavretý veľkým kameňom. Znovu začali plakať a pridávali sa k nim aj Lazárovi priatelia.

Tiež Ježiš sa rozplakal. Jeho slzy však vyjadrovali viac než len zármutok nad zosnulým Lazárom. Plakal nad dôsledkami, ktoré spôsobil hriech ľudí na začiatku – nad utrpením, starosťami a smrťou, ktoré sa stali súčasťou života ľudí po prestúpení Božieho zákona lásky. Ježiš túžil po tom, aby skončila bolesť, ktorú ľudia prežívajú.

Po chvíli prikázal: „Odvalte kameň!“

Marta si myslela, že sa chce len pozrieť na mŕtve telo, a preto povedala: „Pane, už páchne, veď je už štyri dni mŕtvy!“

Toto vyhlásenie bolo veľmi dôležité, pretože Ježišovi nepriatelia vždy tvrdili, že Ježiš len mátie ľudí a v skutočnosti žiadne zázraky nerobí. Keď Ježiš vzkriesil Jairovu dcéru, namietali, že nezomrela, ale len spala. V tomto prípade však nikto nemohol pochybovať o Lazárovej smrti.

Ježiš sa začudoval: „Nepovedal som ti, že ak uveríš, uvidíš Božiu slávu?“

To, čo sa zdá z ľudského pohľadu nemožné, nie je pre všemocného Boha neuskutočniteľné. Ježiš mohol prikázať anjelom, ktorí mu boli vždy nablízku, aby odvalili kameň od vchodu – chcel však, aby sa na jeho diele podieľali aj ľudia. Niekoľko mužov teda kameň odvalilo a prítomní uvideli Lazárovo mŕtve telo. Všetci zmĺkli a s napätím očakávali, čo sa bude diať.

Ježiš pristúpil ku vchodu jaskyne, pozrel k nebu a modlil sa: „Otče, ďakujem ti, že si ma vypočul. Ja som vedel, že ma vždy vypočuješ, ale pre zástup, ktorý tu stojí, som to povedal, aby uverili, že si ma ty poslal.“

Nepriatelia chceli Ježiša zabiť pre tvrdenie, že je Boží Syn, čím jasne vyjadril, kto je a odkiaľ prišiel. Teraz im podá najpresvedčivejší dôkaz, že jeho slová sú pravdivé. Modlitbou ukázal, že nekoná nezávisle na Otcovi, ale vždy v spolupráci s ním. Svoje zázraky konal vierou a modlitbou.

Potom zvolal mocným hlasom: „Lazár, pod' von!“

Z jeho ľudského tela vyžarovalo božstvo, tvár mu žiarila Božou slávou.

Všetci uprene hľadeli na vchod do jaskyne a očakávali jasný dôkaz Ježišovej moci. V prípade neúspechu by bola nádej jeho nasledovníkov navždy zmarená.

V hrobe sa niečo pohlo. Po chvíli stál Lazár pri vchode do jaskyne. Plátno, do ktorého bol zabalený, mu bránilo v pohybe a len ťažko mohol chodiť. Ľudia na neho hľadeli s bezmedzným úžasom. Ježiš ich vyzval:

„Rozviažte ho a nechajte ho odísť!“

Niekoľko prizeraajúcich z neho rýchlo začalo dávať dole plátno. Lazár pred nimi stál v plnej sile a úplne zdravý. Hneď ako zazrel Ježiša, s vďačnosťou sa vrhol k jeho nohám.

So zatajeným dychom ľudia hľadeli na to, čo sa odohrávalo pred ich očami. Naplnila ich nesmierna radosť a začali volať na slávu Bohu. Mária a Marta brata vrúcne objali a jasali nadšením, že sa opäť stretli.

Ježiš medzitým nepozorovane odišiel.

Na zamyslenie:

1. *Prečo Ježiš veľmi rád navštevoval Lazárov dom?*
2. *Prečo boli učeníci znepokojení, keď sa Ježiš po vypočutí správy o ťažko chorom Lazárovi nevydal ihneď do Betánie?*
3. *Ktoré dôvody viedli Ježiša k tomu, že dopustil Lazárovu smrť?*
4. *Aké slová vyslovili Mária i Marta pri stretnutí s Ježišom?*
5. *Čo vyjadrovali Ježišove slzy pri Lazárovom hrobe?*
6. *Na čo Ježiš poukázal vo svojej modlitbe prednesenej pred vzkriesením Lazára?*
7. *Veríme, že Ježiš pri svojom druhom príchode vzkriesi k večnému životu mnohých z tých, ktorí spia v hrobe?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 11,1–44; Lk 10,38–42; 2Pt 2,9; Mk 5,39

59. kapitola

Nekalá dohoda

*„A od toho dňa boli rozhodnutí, že ho zabijú.“
(Evanjelium podľa Jána 11,53)*

Betánia sa nachádzala blízko Jeruzalema a správa o vzkriesení Lazára sa čoskoro dostala aj do tohto mesta. Onedlho sa aj židovskí vodcovia od svojich vyzvedáčov dozvedeli, čo sa prihodilo. Mŕtvy človek bol pred mnohými svedkami vzkriesený k životu niekoľko dní po svojej smrti. Takýto zázrak nemohol nikto poprieť! Tento mocný čin poskytol vrcholný dôkaz, že Boh zoslal svojho Syna, aby ľuďom priniesol záchranu. Zrejmý prejav Božej moci musel presvedčiť každého človeka vybaveného zdravým úsudkom. Väčšina prizerajúcich ľudí vtedy v Ježiša uverila.

Bezprostredne po tejto udalosti bola zvolaná židovská veľrada, aby sa poradila o ďalšom postupe. Jej členovia neskrývali svoje rozpaky: „Čo robiť? Veď tento človek robí mnoho znamení! Ak ho necháme tak, všetci v neho uveria, prídu Rímania a zničia nám toto miesto i národ.“

Saduceji, vplyvná náboženská skupina medzi Židmi, nemali voči Ježišovi takú nenávisť ako farizeji. Teraz sa však aj oni znepokojili. Učili totiž, že neexistuje vzkriesenie mŕtvych, a zastávali názor, že nie je možné, aby mŕtve telo opäť ožilo. Ježišov čin ich usvedčil z neznalosti Písma a opomínania Božej moci. Rozhodli sa teda, že sa Ježiša zbavia.

Farizeji síce vo vzkriesenie verili, ale odmietli vykonaný zázrak prijať ako dôkaz Ježišovho mesiášstva. Ježiša nenávideli, lebo nebral vážne ich tradície a náboženské pravidlá. Odhaľovaním predstieranej zbožnosti tiež oslaboval ich vplyv a moc. Za každú cenu sa mu chceli pomstiť. Už niekoľkokrát sa Ježiša snažili uka-meňovať, ale márne.

Na verejnosti sa ho pokúšali všelijako ponížiť či nachytať, zakaždým však odišli naprázdno. I napriek všetkým Ježišom vykonaným zázrakom, čistému životu, ktorý viedol, a učeniu, ktoré odovzdával, nakoniec vyhlásili, že ktokoľvek vyzná vieru v Ježiša, bude vylúčený zo synagógy.

Saduceji a farizeji mali rôzny pohľad na mnoho vecí, ohľadom prístupu k Ježišovi sa ale zjednotili. Veľrada nemala v skutočnosti žiadnu výkonnú moc. Rimanmi bola iba tolerovaná a mohla sa zaoberať len otázkami židovského náboženstva.

Dohoda

Pri rokovaní o odstránení Ježiša nepovažovali niektorí členovia veľrady tento zámer za správny. Duch Svätý pôsobil na ich myšlienky a pripomenul im niekoľko udalostí z Ježišovho života, ktoré dokazovali, že je Božím Synom. Spomenuli si na svoj rozhovor s mladým Ježišom v chráme, na jeho zázraky a múdrosť, s ktorou o Božích veciach hovoril. Teraz boli znepokojení a nevedeli, čo robiť.

Náhle povstal veľkňaz Kajfáš, známy svojou pýchou a panovačnosťou. Vyhlásil: „Vy nič neviete a ani nechápete, že je pre vás užitočnejšie, aby zomrel jeden človek za ľud a aby nezahynul celý národ.“

Svoju požiadavku zdôvodnil tým, že aj keby bol Ježiš nevinný, musí byť odstránený, pretože vodcom ľudu pôsobí len problémy a podryva ich autoritu. Ak by začali robiť problémy aj jeho nasledovníci a vznikli by nepokoje, Rimania by zakročili, uzavreli chrám a zrušili židovské zákony, čo by viedlo k zániku židovského národa. Kajfáš chcel obetovaním Ježiša zachrániť židovský národ, nie však pred jeho hriechnym spôsobom života, ale preto, aby mal pokoj a naďalej vládli staré poriadky.

Na tomto zhromaždení veľrady pôsobil na svedomie Ježišových nepriateľov Duch Svätý. Satan si to uvedomoval a snažil sa ich myslenie zo všetkých síl ovládnuť. Pripomínal im, ako často boli pre Ježiša zahanbení a ako si Ježiš neváži ich zvyky a obrady. S výnimkou niekoľkých členov neodvažujúcich sa verejne vyjadriť svoj názor celá veľrada Kajfášov návrh prijala. Nechali sa satanom úplne ovládnuť a rozhodli sa Ježiša pri prvej príležitosti usmrtiť. Dokonca si nahovárali, že sa týmto činom zachovávajú ako veľkí vlastenci a zachránia svoj národ.

Nechceli však popuďiť ľud, pretože by riskovali vznik vzbury, ktorá by sa mohla obrátiť proti nim. Rozhodli sa vyčkať na vhodnú príležitosť, pri ktorej by Ježiša v tichosti zatkli.

Ježiš vedel o ich zámere aj o tom, že ho čoskoro uskutočnia. Chcel preto stráviť ešte nejaký čas so svojimi učeníkmi, a tak prestal verejne pôsobiť a odišiel na okraj púšte do Efraimu.

Počas troch rokov Ježišovho vyučovania a uzdravovania ľudia videli jeho záujem a starostlivosť o každého človeka, jeho čistú povahu a pravú zbožnosť. Zdalo sa však, že svet už nemôže dlhšie zniesť prítomnosť takého človeka. Ten, ktorý uzdravoval chorých, sýtil hladných, tešil zarmútených, kriesil mŕtvych a vyslobodzoval ľudí z otroctva hriechu, mal byť navždy umlčaný.

Na zamyslenie:

1. *Prečo sa saduceji zhodli s farizejmi na odstránení Ježiša?*
2. *Ako Kajfáš zdôvodnil nutnosť umlčať Ježiša?*
Prečo je tento spôsob myslenia veľmi nebezpečný?
3. *Bol v dejinách Európy použitý „Kajfášov argument“ vo vzťahu k Československu?*
4. *Zachovali sme sa v niektorej situácii ako Kajfáš? Ako to napravíme?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 11,47–54

60. kapitola

Zásada Ježišovho kráľovstva

*„Lásku sme poznali podľa toho, že on položil svoj život za nás.“
(Prvý Jánov list 3,16)*

Blížila sa Veľká noc a Ježiš sa opäť vydal do Jeruzalema. Vedel, čo ho čaká. Mal pokoj v srdci, lebo poznal zámer svojho nebeského Otca. Znepokojení učeníci sa však obávali o jeho bezpečie.

Ježiš k nim otvorene prehovoril: „Hľa, vystupujeme do Jeruzalema a vyplní sa o Synovi človeka všetko, čo napísali proroci. Vydajú ho pohanom, vysmejú ho, potupia a oplujú. Zbičujú ho a zabijú, ale on na tretí deň vstane z mŕtvych.“

Učeníci stále nechápali. Či každému nehlásali, že sa priblížilo nebeské kráľovstvo. Nezasľúbil im vari Ježiš vo svojom kráľovstve odmenu a významné postavenie? A nepísali azda proroci o sláve Mesiášovej vlády? Ježišove slová o zrade a smrti im boli záhadou. Počítali s ťažkosťami a prekážkami, ale boli presvedčení, že nastáva čas nového kráľovstva.

Ján a Jakub medzi prvými opustili svoj domov, aby mohli byť neustále s Ježišom a učili sa od neho. Aj ich matka vyznala Ježiša za Mesiáša a jeho dielo podporovala.

Všetci traja za ním prišli s prosbou. „Čo chcete, aby som pre vás urobil?“ spýtal sa ich.

Ich matka odpovedala: „Povedz, aby títo moji dvaja synovia v tvojom kráľovstve sedeli jeden po tvojej pravici a druhý po tvojej lavici.“

Ježiš si prosbu vypočul. Poznal ich oddanosť a nevytkol im toto sebecké želanie. Povedal im však: „Neviete, čo si žiadate. Môžete piť z kalicha, z ktorého ja pijem, alebo byť pokrstení krstom, ktorým som ja pokrstený?“

Ján a Jakub tušili, že Ježišove slová poukazujú na utrpenie, ktoré čoskoro prežije, napriek tomu odpovedali: „Môžeme.“

„Z kalicha, z ktorého ja pijem, budete piť,“ povedal im.

Ježiša čakal miesto trónu... kríž. Jakub bol Ježišovi verný až na smrť a ako prvý z učeníkov zahynul násilnou smrťou. Ján žil z dvanástich učeníkov najdlhšie, zažíval však neustále ťažkosti, prenasledovanie a potupu.

Potom Ježiš dodal: „Ale dať sedieť po mojej pravici alebo ľavici nie je mojou vecou. To dostanú tí, ktorým to pripravil môj Otec.“

V Božom kráľovstve si postavenie nemožno zaslúžiť. Tí, ktorí budú Ježišovi najbližšie, nasledovali jeho príklad nezištnej pomoci blížnym a odovzdávali posolstvo o večnom Božom kráľovstve lásky, spravodlivosti a pokoja.

Ostatných desať učeníkov počulo tento rozhovor a na Jakuba a Jána sa hnevali. Po významnom postavení v Božom kráľovstve totiž túžil každý z nich. Pripadalo im, že ich Jakub s Jánom chceli prekonať.

Zásada Božieho kráľovstva

Ježiš si ich k sebe všetkých zavolať a povedal: „Viete, že vládcovia panujú nad národmi a mocnári ich utláčajú. Medzi vami to tak nebude!“

Na tomto svete prináša dosiahnutie vysokého postavenia moc a výsady, ktoré ostatní nemajú. Na bohatstvo a dobré vzdelanie je veľakrát pohliadané ako na spôsob, ako získať prevahu nad druhými, ovládať ich a využívať. Mocní ľudia chcú rozhodovať o tom, ako majú ostatní zmýšľať a konať, niekedy chcú dokonca určovať aj spôsob prežívania viery v Boha.

Ježiš buduje svoje kráľovstvo na úplne iných princípoch. Volá každého človeka a najmä vedúcich predstaviteľov k službe, nie k bezohľadnému uplatňovaniu moci. Povedal:

„Kto sa chce stať medzi vami veľkým, bude vaším sluhom. Kto sa chce stať medzi vami prvým, bude vaším otrokom.“

Tí, ktorí sú talentovaní, získali odborné vzdelanie alebo zastávajú vplyvné miesto, majú väčšiu povinnosť slúžiť druhým. Ani Ježiš neprišiel na tento svet preto, aby si nechal slúžiť, ale aby žil pre ostatných. To je zásada, ktorú by jeho nasledovníci mali uplatňovať každý deň.

V kráľovstve Ježiša Krista nebude nikto panovať nad druhými ani nebude ovládať ich myslenie a činy. Ľudia budú prežívať krásne vzťahy, slobodu a naplnenie svojich zámerov a prianí.

Apoštol Ján spomínal na Ježišove slová po celý život. Neskôr napísal: „Lásku sme poznali podľa toho, že on položil svoj život za nás; aj my máme klást život za bratov.“ Takéto zmýšľanie mali ľudia prvej kresťanskej cirkvi. Mocne hlásali, že Ježiš Kristus vstal z mŕtvych, a odovzdávali ďalej zásady jeho večného kráľovstva.

Na zamyslenie:

1. *Prečo bol Ježiš naplnený pokojom, hoci vedel, čo ho v Jeruzaleme čaká?*
2. *Ktorí ľudia budú v Božom kráľovstve Ježišovi najbližšie?*
3. *V čom sa líšia zásady Ježišovho kráľovstva od zásad vlád tohto sveta?*
4. *Nemáme aj my niekedy sklon k ovládaniu myslenia a správania druhých?*
Ako sa môžeme takéhoto prístupu vyvarovať?
5. *Na čo sa tešíte v Božom kráľovstve?*

Biblické texty k tejto téme:

*Mt 20,20–28; Mk 10,32–45; Lk 18,31–34; Zj 3,12; Zj 3,21; 2Tim 4,6–8;
Flp 1,20–21; 1Kor 10,33; Rim 14,12; 1Jn 3,11; 1Jn 3,16; Sk 4,32–34*

61. kapitola **Zachej**

*„Čo je nemožné ľuďom, je možné Bohu.“
(Evanjelium podľa Lukáša 18,27)*

Mesto Jericho, obklopené vápencovými pahorkami a roklinami, žiarilo ako smaragd. Početné množstvo vyvierajúcich prameňov zavlažovalo priľahlé pestrofarebné záhrady. Jericho bolo významné obchodné centrum plné obchodníkov, colníkov, úradníkov a vojakov.

Žil tu aj vrchný vyberač daní s menom Zachej. Vďaka úradu, ktorý zastával, mal moc a veľký majetok. Občania mesta vyberačmi daní z radov Izraelčanov pohrdali, čo Zachejovi veľmi vadilo. Tak veľmi si prial zmeniť svoj život!

Jedného dňa sa dopyčul o Ježišovi, ako láskavo a vlúdne pristupuje i k ľuďom na okraji spoločnosti. Už predtým počul výzvu Jána Krstiteľa k pokániu a opusteniu zlých činov. Teraz sa ho zmocňovala nádej. Chcel urobiť naozajstné pokánie a začať nový život. Povzbudila ho aj správa, že tiež jeden z najbližších Ježišových učeníkov bol predtým vyberačom daní.

Zachej už nechcel dlho váhať a rozhodol sa k činu. Začal ľuďom vracať všetko, o čo ich nečestne pripravil. Od tejto chvíle zaobchádzal so všetkými ľuďmi poctivo.

Správa o Ježišomvom príchode do Jericha sa šírila rýchlo a Zachej zatúžil uvidieť Ježiša na vlastné oči. Pretože bol malého vzrastu a v preplnených uliciach by Ježiša nevidel, predbehol celý sprievod, šikovne sa vyšplhal na figovník a netrpezlivo hľadal Kristovu tvár.

Ježiš onedlho prechádzal okolo a náhle sa pod figovníkom zastavil. Pozrel sa hore a zavolať: „Zachej, pod' chytro dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome.“ Zachej nemohol uveriť vlastným ušiam. Okamžite zoskočil zo stromu

a celý nadšený odprevadil Ježiša k sebe domov. Ľudia však s opovrhnutím reptali: „K hriešnemu človeku si vošiel oddýchnuť.“

Zachej bol úplne ohromený Ježišovou láskavosťou a záujmom a chcel nejako vyjadriť vďačnosť. Zrazu sa zastavil a pred celým zástupom vyhlásil: „Pane, polovicu svojho majetku dávam chudobným a ak som niekoho v niečom oklamal, vrátim to štvornásobne.“

Nato Ježiš povedal: „Dnes prišla spása do tohto domu, veď aj on je Abrahámovým synom. Lebo Syn človeka prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo.“

Učeníci sa tak presvedčili o pravdivosti Ježišových slov, keď povedal: „Čo je nemožné ľuďom, je možné Bohu.“ Videli, ako môže aj bohatý človek vďaka Božej milosti a odpusteniu prijať zásady Božieho kráľovstva.

Skôr než sa Zachej s Ježišom stretol, hlboko nad svojím životom premýšľal. Ľutoval zlé činy a začal konať inak. Jeho prvou odpoveďou na Ježišovu dobrotu a milosť bol záujem o chudobných a trpiacich v jeho okolí. Pokánie, ktoré neprináša praktické zmeny v živote, nie je pravdivé. Vplyv Ježišovho slova pretvára povahu a konanie človeka. Svätosť sa prejavuje plnou oddanosťou Bohu a nebeským zásadám lásky, spravodlivosti, pravdy a milosti.

Kresťania by mali vo svojom živote konať tak, ako by na ich mieste konal Ježiš – poctivo, čestne a s čistými pohnútkami. Ak sme niekoho nepoctivým konaním poškodili, podviedli alebo okradli, aj keby to azda bolo v medziach zákona, mali by sme sa priznať a urobiť pre nápravu všetko, čo je v našich silách.

Ježiš vysvetľoval Zachejovi a celej jeho rodine princípy Božieho kráľovstva. Rabíni ich preto vylúčili zo synagógy. Napriek tomu však boli tou najšťastnejšou rodinou v Jerichu, lebo trávili vzácne chvíle v prítomnosti Darcu života a dostali jeho požehnanie.

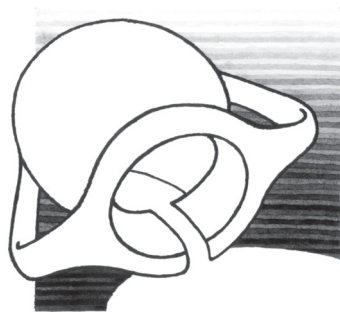
Zachej prijal Ježiša nielen ako vzácneho hosťa, prijal ho predovšetkým za svojho osobného Záchrancu. U náboženských vodcov síce Zachej zostal obyčajným hriešnikom, Ježiš v ňom ale videl vzácneho človeka, ktorý sa opravdivo odovzdal Bohu a začal žiť nový život.

Na zamyslenie:

1. Po čom túžil Zachej?
2. Ako môžeme spoznať skutočné pokánie?
3. Akým spôsobom sa prejavuje svätosť?
4. Aké princípy by mali kresťania uplatňovať v podnikaní?

Biblické texty k tejto téme:

Lk 19,1–10; Lk 3,13; Mk 10,23.26; Lk 18,27; Lv 25,35–37; Lv 25,17; Ez 33,15–16; Ga 3,7

62. kapitola

Hostina v Šimonovom dome

*„Prečo trápíte túto ženu? Veď mi urobila dobrý skutok.“
(Evanjelium podľa Matúša 26,10)*

O Šimonovi z Betánie sa vedelo, že je jeden z mála farizejov uznávajúcich Ježiša. Šimon dúfal, že by Ježiš mohol byť Mesiášom, ale neprijal ho ako Syna Božieho, ktorého by vyznával ako svojho osobného Záchrancu.

Ježiš uzdravil Šimona z malomocenstva. Šimon mu za to chcel prejavíť vďačnosť, a tak pre Ježiša a jeho učeníkov usporiadal hostinu.

Ako obvykle býval Ježiš počas svojho pobytu v Betánii v Lazárovom dome. Prichádzalo sem za ním veľa ľudí. Niektorí chceli byť vzácnemu hosťovi nablízku, iní si prali vidieť vzkrieseného Lazára. Ten vydával všetkým ľuďom svedectvo, že Ježiš je skutočne Syn Boží. Mnohí boli zvedaví, či Lazár pôjde s Ježišom do Jeruzalema na veľkonočné sviatky a či tam bude Ježiš konečne korunovaný za kráľa.

Kňazi a poprední muži židovského národa sa nemohli dočkať chvíle, kedy Ježiša zatknú. Stále mali na pamäti, ako často unikal ich nástrahám, a začali sa obávať, že na Veľkú noc vôbec nepríde. Pri zasadnutí veľrady sa radili, ako sa Ježiša zmocnia. Rozhodli sa, že ho zajmú tajne a potom ho rýchlo a bez pozornosti davov odsúdia. Dúfali, že po vynesení rozsudku smrti začnú ľudia o Ježišovi pochybovať. Čo ale urobia s Lazárom? O jeho vzkriesení sa všade hovorilo, bol neustálou pripomienkou Ježišovej moci. Ľudia by sa im mohli pomstiť za odstránenie človeka, ktorý urobil taký veľkolepý zázrak. Preto sa dohovorili, že sa Lazára zbavia tiež.

Medzitým bol Ježiš a jeho priatelia na návšteve v Šimonovom dome. Pri stole sedel z jednej strany Ježiša Šimon a z druhej Lazár. Marta roznášala jedlo, zatiaľ čo Mária stála blízko Ježiša a načúvala jeho slovám.

Mária veľmi lutovala, že sa vo svojom živote nechala zviest k mnohým neres-tiam. Bola Ježišovi vďačná, že jej odpustil a jej bratovi daroval život. Chcela mu za to nejako svoju vďačnosť vyjadriť. Neunikli jej Ježišove slová o blízkej smrti, a tak kúpila alabastrovú nádobu drahocenného oleja, aby jeho telo podľa vtedaj-šieho zvyku pripravila na uloženie do hrobu.

V tejto chvíli však prítomní tvrdili, že Ježiš bude korunovaný za kráľa. Jej smútok sa premenil na radosť. Ako prvá chcela vzdať poctu svojmu kráľovi. Ne-pozorovane rozbila nádobku s vonným olejom a vyliala ho na Ježišovu hlavu a nohy. Pokľakla a svojimi slzami začala zmáčať Ježišovi nohy a utierať ich svojimi dlhými rozpustenými vlasmi.

Medzi toľkými ľuďmi by si ju možno nikto ani nevšimol, keby silná vôňa oleja neprestúpila celú miestnosť a neprezradila ju. Každý spozornel. Najviac bol po-búrený Judáš. Ticho vyhlásil: „Takéto plytvanie! Olej sa mohol výhodne predat a peniaze mohli dostať chudobní!“

Judáš tak zareagoval preto, že ho Máriin čin zahanbil. Obhospodaroval totiž skromné prostriedky Ježiša a učeníkov, ktoré sa často používali na pomoc chu-dobným. Nebol však poctivý a časť peňazí si nechával pre seba. Keby Mária zve-рила svoje peniaze jemu, k chudobným by sa i tak nedostali.

Učeníci však o jeho nečestnom konaní nevedeli. Dôverovali mu a jeho ná-mietku považovali za správnu. Mária zneistela. Začala sa obávať výčitiek. Chcela sa nepozorovane vytratiť, keď vtom začula Ježišov hlas:

„Dajte jej pokoj! Prečo ju trápíte? Veď mi preukázala dobrý skutok. Chudob-ných predsa máte vždy medzi sebou. Keď im chcete pomôcť, môžete to vždy urobiť. Ale mňa nemáte vždy. Urobila, čo mohla. Už vopred pomazala moje telo na pohreb.“

Zakrátko Ježiš prechádzal ťažkými skúškami. Po vynesení rozsudku smrti si jej čin pripomínal. Skutok tejto ženy bol predzvesťou vďačnosti a lásky všetkých ľudí zachránených pre večnosť.

Ježiš všetkým prítomným povedal: „Kdekoľvek na svete sa bude ohlasovať evanjelium, bude sa na jej pamiatku hovoriť aj o tom, čo vykonala.“

Judášova zrada

Ježiš mohol Judášovu nepoctivosť a spreneveru odhaliť, čo by neskôr mohli niek-torí vnímať ako dôvod učeníkovej zrady. V skutočnosti však Judášovi žiadnu zá-mienku k zrade neposkytol.

Pochválením Máriinho činu iba Judášove námietky umlčal. Hoci Judáša ne-pokarhal priamo, ten sa cítil dotknutý a nahneval sa. Pochopil, že Ježiš spoznal jeho pokrytecké správanie. Stratil zábrany a rozhodol sa k zrade. Hneď po večeri

zašiel do veľkňazského paláca a ponúkol sa, že vyzradí, kde bude možné Ježiša zatknúť. Veľkňazi mu na oplátku ponúkli tridsať strieborných a Judáš ich ponuku bez okolkov prijal.

Ostatní učeníci sa nesprávali ako Judáš. K Ježišovi mali úctu a pociťovali k nemu náklonnosť, aj keď úplne nechápali, kým Ježiš v skutočnosti je.

Nikdy nemohli úplne pochopiť, aký osamelý a veľakrát smutný Ježiš vo svojom živote na Zemi bol. Nemohli preto vôbec doceniť dôležitosť Máriinho činu. Až neskôr si úplne jasne uvedomili, ako často Ježiša zarmucovali a zraňovali. Keď snímali jeho skrvavené telo z kríža, spomenuli si na svoje slová v Šimonovom dome a horko ich ľutovali.

Aj dnes málokto oceňuje výnimočný čin lásky, ktorý Ježiš pre ľudstvo na zemi vykonal a v nebesiach naďalej koná. Keby sme Ježišove slová prijali celým svojím srdcom a mali k nemu úctu, žiadnu našu obeť alebo dar by sme pre neho nepovažovali za príliš veľké.

Šimonovo tajomstvo

Šimon bol Ježišovou reakciou na Máriino konanie prekvapený. Pomyslel si: „Keby to bol prorok, vedel by, čo je to za ženu, ktorá sa ho dotýka, vedel by, že je to hriešnica.“ Šimon nepoznal pravú povahu Boha Otca ani Ježiša – jeho súcitu, lásku a milosrdenstvo. Myslel si, že je potrebné vyhýbať sa hriešnym ľuďom a varovať pred nimi.

Ježiš vedel, ako Šimon uvažuje, a oslovil ho:

„Šimon, chcem ti niečo povedať.“

„Učiteľ, povedz,“ povedal Šimon.

„Istý veriteľ mal dvoch dlžníkov. Jeden mu dlhoval päťsto denárov, druhý päťdesiat. Keď nemali z čoho vrátiť, obom im odpustil. Ktorý z nich ho bude mať radšej?“

Šimon odpovedal: „Myslím si, že ten, ktorému odpustil viac.“ „Správne,“ povedal Ježiš.

Ježiš rozprával tento príbeh s podobným zámerom, ako keď kedysi prorok Nátan rozprával izraelskému kráľovi Dávidovi príbeh o boháčovi a chudákovi. Mal v pláne prinútiť Šimona k vyrieknutiu rozsudku nad sebou samým, ako to vtedy urobil aj Dávid. Šimon zviedol Máriu na hriech a teraz ňou pohrdal. Veľmi jej ublížil. Dvaja dlžníci v príbehu predstavovali Šimona a Máriu. Ježiš nechcel povedať, že by bol jeden alebo druhý väčší či menší hriešnik alebo že by niektorý z nich potreboval od Boha menšiu či väčšiu milosť. Obaja potrebovali prijať rovnakú milosť, pretože nikto nie je schopný akokoľvek zaslúžiť si Božiu dobrotu. Šimon si však myslel, že je spravodlivejší ako Mária. Ježiš ho chcel z tohto omylu vyviesť a ukázať mu skutočný rozmer jeho previnení.

Šimon Ježišove slová pochopil a zahanbil sa. Zrazu na seba začal pozeráť inak. Uvedomil si, že je v prítomnosti Niekeho, kto prevyšuje všetky ľudské bytosti.

Ježiš pokračoval: „Vidiš túto ženu? Vošiel som do tvojho domu a nedal si mi vodu na nohy, no táto žena mi slzami zmáčala nohy a svojimi vlasmi ich poutierala. Nepobozkal si ma, ona však odvtedy, ako som vošiel, neprestala mi bozkávať nohy. Hlavu si mi olejom nepotrel, zatiaľ čo ona mi natierala nohy voňavým olejom.“

A dodal: „Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo veľmi milovala. Komu sa málo odpúšťa, ten málo miluje.“

Potom sa obrátil k Márii a povedal: „Odpúšťajú sa ti hriechy. Tvoja viera ťa zachránila. Choď v pokoji!“

Šimon si myslel, ako veľmi Ježiša pozvaním do svojho domu poctí. Teraz si uvedomil, že ho vôbec nepoctil – ale naopak, že prepásol vzácnu príležitosť prejaviť Ježišovi úctu. Uvedomil si, že sám uvažuje a koná pokrytecky, zatiaľ čo Mária je vďačná a túži po odpustení.

Šimon bol dojatý Ježišovým taktom, lebo ostatným jeho hriechy neprezradil. Ježiš sa snažil obmäkčiť Šimonovo srdce láskavosťou a ohľaduplnosťou a priviesť ho k pokániu, pretože vedel, ako by ho verejné pokarhanie zatvrdilo. Keď si Šimon uvedomil svoju hriešnosť, pochopil, že je Ježišovým veľkým dlžníkom, a vyznal svoje hriechy. Z pyšného farizeja sa stal pokorný Ježišov učeník.

Ježiš poznal okolnosti ovplyvňujúce Máriin život. Dodával jej odvahu k zmene, vyhnal z nej démonov a v modlitbách za ňu prosil svojho nebeského Otca. Ostatní ľudia na ňu pozerali s beznádejou, ale Ježiš v jej povahe rozpoznal mnoho dobrého. Jeho milosť z nej urobila človeka. Spolu s učeníkmi sa rada zdržiavala v Ježišovej blízkosti a načúvala mu. Na jeho hlavu vyliala vzácny olej a slzami mu zmáčala nohy. Stála pri kríži a potom sprevádzala Ježišovo mŕtve telo k hrobu. Ako prvá oznámila ostatným Ježišovo vzkriesenie.

Ježiš pozná život každého z nás. Ak si priznáme svoje chyby a hriechy, pocítíme potrebu skutočného poznania Ježišovej lásky a milosti. Ježiš neodmietne nikoho, kto úprimne ľutuje svoje hriechy. Každému, kto k nemu príde s túžbou po odpustení a zmene, odpustí. Všetkým ľuďom ponúka spoločenstvo.

Ježiš stojí pri tróne Božej slávy a predkladá Bohu modlitby tých, čo ho opravidivo prosia o pomoc.

Na zamyslenie:

1. *Prečo veľrada rozhodla, že Lazár musí byť zabitý spolu s Ježišom?*
2. *Prečo Mária kúpila nádobku s drahocenným olejom a použila ju na hostine?*
3. *Kedy bol Máriin dar pre Ježiša veľkým povzbudením?*
4. *Prečo sa Juddáš rozhodol zradiť Ježiša?*
5. *Akým spôsobom Ježiš pomohol Šimonovi pochopiť, čo je to odpustenie?*
6. *Túžime po odpustení aj my?*

Biblické texty k tejto téme:

*Mt 26,6–13; Mk 14,3–11; Lk 7,36–50; Jn 11,55–57; Jn 12,1–11; Ef 5,2;
Rim 8,33–34*

63. kapitola

Vstup do Jeruzalema

*„Požehnaný, kto prichádza v mene Hospodina!“
(Žalm 118,26)*

Päťsto rokov pred Ježišovým narodením predpovedal prorok Zachariáš deň príchodu izraelského kráľa: „Hlasne plesaj, dcéra Siona, zvučne jasaj, dcéra Jeruzalema. Pozri, tvoj kráľ prichádza k tebe, je spravodlivý a prináša víťazstvo, je pokorný a jazdí na oslovi, na osliatku, mláďati oslice.“

Ježiš prichádzal s veľkou slávou do Jeruzalema v prvý deň v týždni. Z Betánie ho sprevádzali zástupy ľudí, ku ktorým sa postupne pridávali ďalší pútnici smerujúci na veľkonočné sviatky. Všetci sa radovali a očakávali nové kráľovstvo.

Ježiš vyslal dvoch učeníkov po osliatko. Keď prišli k majiteľovi zvieráťa, požiadali ho: „Pán ho potrebuje.“ A on im ochotne vyhovel. Učeníci položili na chrbát osliatka svoje plášte a posadili na ne Ježiša. Až doteraz Ježiš chodil všade len pešo. Učeníci pochopili, že posadením sa na osliatko chce niečo znázorniť.

Ježiš vstupoval do Jeruzalema presne podľa židovských zvyklostí pre príjazd kráľa. Ľudia poznali proroctvo opisujúce príchod Mesiáša do jeho kráľovstva na osliatku, a preto ho začali hlasno vyhlasovať za kráľa. Predstavovali si, ako z Jeruzalema vyženú rímskych vojakov a Izrael sa opäť stane slobodným a mocným národom. Nemali so sebou žiadne dary, ktorými by Ježiša mohli poctiť, a tak aspoň rozprestierali svoje plášte na cestu. Tým vznešenému jazdcovi vytvorili koberec, pozdĺž ktorého kládli palmové a olivové vetvy. Namiesto kráľovských vlajok mávali zelenými ratoľestami a volali: „Hosanna, Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom, kráľ Izraela!“

Prichádzali sem ďalší zvedaví ľudia a pýtali sa:

„Kto je to?“

Len čo zistili, že ide o Ježiša, neskrývali svoje prekvapenie. Veď predsa doteraz všetky snahy o dosadenie na trón odmietal! Ale teraz ho vítali tisíceky ľudí. Spievali piesne a oslavovali Boha. A keď večer zazneli trúby zvolávajúce ľud na bohoslužbu, málokto si to všimal. Kňazi len podotkli: „Hľa, svet odišiel za ním!“

Slávnostný sprievod

Ešte nikdy predtým Ježiš také oslavovanie svojej osoby nepripustil, pretože by viedlo k jedinému – predčasnému rozsudku smrti. V tejto chvíli si však vrúcne želal obrátiť pozornosť ľudí k svojmu poslaniu a obeti, i keď si bol vedomý, že ľudia pochopia význam jeho slávneho príchodu, nespravodlivého odsúdenia a ukrižovania až neskôr. Mnohí sa začnú podrobne zaoberať skúmaním proroctiev v Písmach, a tak spoznajú, že Ježiš je skutočný Mesiáš.

Učeníkom sa zdalo, že prežívajú najslávnejší deň svojho života. Netušili, že ich radosť už čoskoro zatienia udalosti vedúce k smrti ich milovaného Pána. Ježiš im síce často pripomínal, že bude trpieť a pre záchranu ľudí zomrie, v nadšení a jasote však na jeho smutné slová zabudli.

Všade sa teraz ozývalo: „Hosanna Synovi Dávidovmu! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom! Hosanna na výsostiach!“

Zrazu bol Ježiš obklopený tými, ktorých si získal svojou čistou povahou, milosrdenstvom a láskou. Slepec, ktorému vrátil zrak, išiel v čele sprievodu. Najhlasnejšie volali tí, ktorým vrátil reč. Chromí, ktorí boli uzdravení, žiarili radosťou a mávali Ježišovi na pozdrav. Ľudia zbavení malomocenstva mu na cestu prestierali svoje plášte. Zmŕtvychvstalý Lazár viedol osliatko, na ktorom Ježiš prichádzal.

Neprajúci farizeji chceli dav umlčať, ale ich zapálené výzvy a márne hrozby vyvolávali v prítomných ešte väčšie nadšenie. Pretlačili sa až k Ježišovi a prikazovali mu: „Nepočuješ, čo volajú? Pokarhaj ich, aby sa takto nerúhali!“

Ježišova odpoveď ich zaskočila: „Ak budú títo mlčať, kamene budú kričať.“

Boží proroci túto udalosť predpovedali a nebolo v ľudských silách Boží zámer zmeniť.

Keď sprievod dorazil na vrchol Olivovej hory, Ježiš sa pred cestou dole do mesta zastavil a všetci ostatní s ním. V žiari zapadajúceho slnka sa pred nimi v celej svojej nádhere rozprestieral Jeruzalem. Slnečné lúče osvetľovali biele mramorové múry a pozlátené stĺporadie chrámu. Z vrcholu hory sa zdalo, akoby sa chrám skvel v sláve nebies.

Ježišov smútok

Všetci ľudia v zástupe boli týmto pohľadom uchvátení. Keď sa opäť pozreli na Ježiša, strnuli, lebo v jeho tvári zbadali smútok a slzy. Jeho bolestný povzdych odhalil predzvesť trpkého údely Jeruzalema... Ľudia boli presvedčení, že Ježiša sprevádzajú k trónu, namiesto radosti ho však vidia prežívať bolesť. Náhle sa ich zmocnila tieseň.

Ježiš pozrel na Getsemanskú záhradu, v ktorej onedlho prežije najtemnejšie chvíle svojho života. V blízkosti sa nachádzalo návršie Golgota. Tam bude trpieť a zomrie potupnou smrťou. Priamo pred ním stála Ovčia brána, cez ktorú boli do mesta po stáročia privádzané obetné zvieratá.

Ježiš však neplakal zo strachu z utrpenia. Bol sklúčený pohľadom na Jeruzalem – na mesto, ktorého obyvatelia zavrhlí svojho Záchrancu, Božieho Syna, a onedlho ho pripravia o život. Myslel tiež na to, čím by Jeruzalem mohol byť, keby ho prijal.

Boh si pred mnohými rokmi vybral izraelský národ, aby o ňom svedčil ako o jedinom pravom Bohu. Prebýval tiež v jeruzalemskom chráme, ktorý svojím usporiadaním a obradmi symbolicky ukazoval spôsob záchrany človeka. Čoskoro však obetná služba v chráme skončí, pretože symbol zástupnej smrti bude naplnený.

Pri pohľade na mesto Ježiš smutným hlasom zvolal:

„Kiežby si aj ty, aspoň v tento deň, spoznalo, čo ti prináša pokoj!“

Už nevyslovil žiadne slová povzbudenia. Jeruzalem sa sám pripravil o slobodu, prosperitu, pokoj a šťastie. Ježiš vedel, že pre pýchu, pokrytectvo, zlosť a tvrdosť obyvatelov bude toto mesto zničené. O niekoľko rokov Rimania mesto obklúčia a nechajú ho vyhladovať. Mnoho Izraelčanov bude zabitých v boji alebo ukrižovaných na golgotskom kopci. Paláce aj chrám budú zničené a hradby rozbořené.

Dodal teda: „Zrovnajú ťa so zemou i tvoje deti v tebe, a nenechajú ti kameň na kameni, pretože si nepoznalo čas svojho navštívenia.“

Obyvatelia Jeruzalema mohli tejto skaze uniknúť. Ešte nebolo neskoro, Božia milosť stále pôsobila. Ježiš osloví svojím posolstvom celé mesto ešte raz.

Po chvíli sprievod vchádzal do mesta. Izraelskí vodcovia mu vyšli v ústrety a chceli ho rozohnať. Nemali na privítanie žiadne vlúdne slová – naopak, s opovrhnutím sa pýtali zhromaždených ľudí: „Kto je to?“

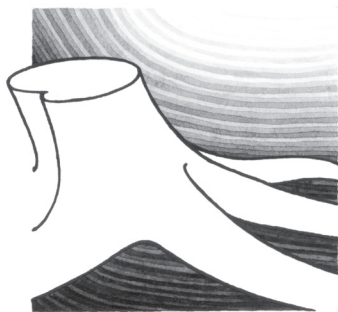
Učenci im pod vedením Ducha Svätého odpovedali prorockými slovami Písma: „To je Ježiš, Mesiáš, Boží Syn, Darca života a Záchranca sveta“.

Na zamyslenie:

1. *Prečo Ježiš vchádzal do Jeruzalema na osliatku?*
2. *Čo mal Ježiš na mysli výrokom „Ak budú títo mlčať, kamene budú kričať.“?*
3. *Čo by sa stalo, keby vtedy obyvatelia Jeruzalema prijali Ježiša za Mesiáša?*
4. *Ježiš plakal, pretože ho Jeruzalem a jeho obyvatelia odmietli. Čo asi prežíva teraz, keď sa pozerá na tvoju rodinu, mesto, školu či kresťanské spoločenstvo?*
5. *Pred svojím slávnym druhým príchodom oslovuje Ježiš prostredníctvom svojho ľudu celú zem. Podielame sa na hlásaní tohto mocného posolstva?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 21,1–11; Mk 11,1–10; Lk 19,29–44; Jn 12,12–19; Zach 9,9; Iz 7,14; Iz 9,6; Jer 23,5–6; Jn 1,29; Mt 3,17; Mk 1,24

64. kapitola

Uschnutý figovník

*„Nech z teba už nikto nikdy viac neje ovocie.“
(Evanjelium podľa Marka 11,14)*

Kňazom a vodcom ľudu sa nepodarilo zhromaždený dav umlčať. S naliehavosťou sa teda obrátili na rímskych úradníkov, ktorí pozorne sledovali celý sprievod. Snažili sa ich presvedčiť, že Ježiš je vodcom vzbury proti Rímu, chce sa zmocniť chrámu a vládnuť v Jeruzaleme ako kráľ.

Medzitým sa Ježišovi podarilo na okamih utíšiť hučiaci dav a smutným, avšak dôrazným hlasom zopakovať, že neprichádza nastoliť pozemskú vládu:

„Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta.“

Vysvetľoval, že to nebude trvať dlho a pôjde späť k svojmu nebeskému Otcovi, odkiaľ sa neskôr opäť vráti vo veľkej sláve. Vtedy ho všetci ľudia uznajú za zvrchovaného vládcu.

Rímski úradníci premýšľali o jeho slovách. V Ježišovej tvári pozorovali lásku, dobrotu a dôstojnosť. Spoznali, že tento muž žiadnu vzburu nepripravuje. Z podnecovania nepokojov nakoniec obvinili kňazov a vodcov ľudu.

Ježiš zatiaľ nepozorovane vošiel do chrámu, kde panoval pokoj, pretože väčšina ľudí ešte len prichádzala do mesta. So zármutkom v srdci si chrám prezeral. Po chvíli sa zotmelo, a tak so svojimi dvanástimi učeníkmi odišiel do Betánie. Ľudia ho márne hľadali, aby ho vyhlásili za kráľa.

Celú noc trávil modlitbami k svojmu Otcovi a za ranného svitania sa s učeníkmi znovu vybral do chrámu.

Cestou prechádzali sedom figovníkov. Ježiš pocítil hlad, a tak sa pri jednom zelenajúcom sa strome zastavil. Tento figovník budil dojem, že jeho plody dozreli predčasne – bol už obalený listím. Figovníky majú totiž plody skôr ako listy. Žiadne figy na ňom však nedozrievajú a ani na okolitých stromoch žiadne figy neboli. Svojím vzhľadom strom dokonale klamal. Ježiš si ho prezrel a vyhlásil:

„Nech z teba už nikto nikdy viac neje ovocie.“

Na druhý deň opäť prechádzali okolo tohto figovníka. Mal opadané lístie a suché konáre. Učeníci sa vyľakali, pretože Ježiš ešte nikdy nespôsobil nič, čo by viedlo k zániku.

Chcel im len odovzdať vážne ponaučenie, a preto využil symboliku neplodného figovníka. Strom predstavoval duchovný stav židovského národa. Rovnako ako listnatý figovník sa aj židovské náboženstvo so svojím veľkolepým chrámom a pôsobivými obradmi zdalo nádherné. Ľuďom vyznávajúcim Boha však chýbala láska, pokora a záujem o druhých.

Ostatné figovníky, ktoré rástli v sade a nemali lístie, znázorňovali pohanské národy. Tie nepoznali Boha, a nemohli teda poznať ani Božie princípy a zásady. Nesnažili sa však vyzeráť sväto. Ich poznanie Boha malo ešte len prísť.

Židovský národ však Boha vyznával. Boh preto od neho očakával ovocie dobrého a prospešného života. Ježiš dúfal, že sa v Izraeli stretne s vierou a poznaním Boha, pokorou, obetavosťou, dobrotou a túžbou po záchrane ľudí z celého sveta. Pýcha a sebeckosť však úplne zatienili lásku k Bohu a k človeku. Neplodný a vyschnutý strom znázorňoval hriech ľudu a prichádzajúcu skazu. Poukazoval na údel židovského národa, keď od neho Boh odvráti svoju milosť. Odmietol sa s ostatnými národmi deliť o prijaté požehnanie, a preto ich už nebude naďalej dostávať.

Prekliatie figovníka je výstrahou všetkým cirkvám aj kresťanom. Je veľa ľudí, ktorí sa považujú za nasledovníkov Ježiša, žijú však len pre svoje vlastné záujmy a nehľadajú Božiu vôľu. Tvária sa ako pekne vyzerajúci figovník. Formálne navštevujú cirkevné spoločenstvá, ale väčšinu času trávia neužitočnými aktivitami, zábavou a o druhých sa príliš nezaujímajú. Ježiš prejavil nesúhlas s povrchnosťou, formálnosťou a pretvárkou. Ľudia, ktorí otvorene hrešia, majú menšiu vinu ako tí, ktorí predstierajú, že slúžia Bohu, ale žiadne ovocie na jeho slávu neprinášajú.

Viac ako tisíc rokov židovský národ neprijímal Božie posolstvo, prenasledoval a zabíjal Božích prorokov. Počas života Ježiša Krista to nebolo inak. Duch Svätý síce pôsobí na každého, ak ho však človek neustále odmieta, po určitej dobe už nie je schopný vnímať jeho hlas a svoje srdce pred Božím vplyvom navždy zatvrdí. Tak to bolo aj u ľudí v Jeruzaleme. Ježiš síce urobil pre ich záchranu všetko, ale oni odmietli volanie Božieho Ducha, a tak zavrhlí svoju jedinou nádej.

Ježiš plakal nielen nad Jeruzalemom, plakal tiež nad všetkými ľuďmi na celom svete, ktorí neprijali jeho lásku a ponuku záchrany. Mnohí ľudia sa dnes uberajú rovnakou cestou ako vtedajší židovský národ. Boží Duch im hovorí a vyzýva ich k zmene života, oni však nechcú vyznať svoje previnenia a zavrhnú Božie posolstvo i jeho poslov.

V dnešnom pokrivenom svete sa Ježišovi učeníci stavajú proti záplave mravnej skazenosti a predsudkov. Ľudia odmietajú život budovaný na Božích princípoch a radách obsiahnutých v Biblii. Chcú žiť svojím vlastným životom, podľa svojich meradiel a hodnôt, čím si často spôsobujú nemalé problémy a trápenia. Usilujú sa o nezávislosť a falošnú slobodu, ktorej dôsledkom je odlúčenie od Boha a strata večného života. Avšak Boh nemá v úmysle vyvracať každú námietku, ktorú zaťatý človek proti jeho pravde vznesie. Božie slová mu potom zostanú tajomstvom.

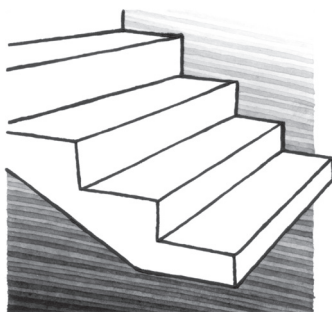
Ježiš je dnes v nebesiach. Prežíva smútok nad každým človekom, ktorý si neuvedomuje svoj stav odlúčenia od Boha a nevidí, ako nutne Pána Boha potrebuje. Prežíva však aj nesmiernu radosť zo všetkých ľudí, ktorí ho prijímú. Teší sa na spoločenstvo s nimi, ktoré bude trvať po celú večnosť.

Na zamyslenie:

1. *Prečo bol neplodný figovník vhodnou ilustráciou stavu židovského národa?*
2. *Aké poučenie si z tohto príbehu môžu vziať dnešní nasledovníci Boha?*
3. *Ako sa môžu ľudia natrvalo odlúčiť od Boha?*

Biblické texty k tejto téme:

Mk 11,11–14; Mt 21,17–22; Lk 9,56; Mich 7,18; Ez 33,11; Jer 6,19

65. kapitola

Opätovné očistenie chrámu

„Je napísané: Môj dom bude domom modlitby.

A vy ste z neho urobili pelech lotrov.“

(Evanjelium podľa Lukáša 19,46)

Už na počiatku svojho pôsobenia Ježiš vyhnal z chrámu peňazomencov a predavačov, lebo znesvätili Boží príbytok. Teraz, na konci svojej pozemskej služby, sa opäť vrátil do chrámu a zistil, že sa vôbec nič nezmenilo. Bohoslužby boli narušované zvukmi zvierat, cinkaním mincí a hádkami o cene. Kňazi sa na obchodoch aktívne podieľali. Prepadli túžbe po zisku a z Božieho pohľadu si počínali podobne ako zlodeji.

Počas každoročnej Veľkej noci a Sviatku stánkov bolo zabíjaných veľa zvierat. Izraelčanom však tieto obete zovšedneli. Ľudia takmer zabudli, že pravou príčinou obetovania zvierat sú ľudské hriechy a že všetky obetované dary znázorňujú Božieho Baránka, Mesiáša, ktorý svojou krvou vyliatou za hriechy všetkých ľudí všetkých čias zachráni svet. Bezduchou bohoslužbou nemohli Boha uctiť.

Už viackrát v minulosti sa Ježiš prihovárал prostredníctvom prorokov k židovskému národu a varoval ho pred formálnymi obradmi a prehliadaním ľudí v núdzi. Teraz toto varovanie zopakoval osobne. Mnohí považovali Ježiša za svojho kráľa, ako kráľ teraz musel konať. Vedel, že sa nečestní kňazi nezmenia, chcel však ľuďom podať ďalší dôkaz, že je Mesiáš.

Prísne sa rozhlíadal po znesvätenom chrámovom nádvorí. Jeho pohľad si po chvíli všimol každý. Prítomní na neho uprene hľadeli a v nádvorí zavládlo ticho. Z jeho ľudskej podoby začalo vyžarovať božstvo. Ľudia nachádzajúci sa v jeho blízkosti ihneď odstúpili. Ježiš zostal obklopený iba niekoľkými svojimi učeníkmi.

Po chvíli úplného ticha mocne vyhlásil: „Je napísané: Môj dom sa bude voľat domom modlitby. Ale vy z neho robíte pelech lotrov.“ A zvolal: „Odneste to odtiaľto!“

Pred tromi rokmi sa kňazi cítili zahanbení, keď pred Ježišom z chrámu utiekli. Predsavzali si, že niečo také sa už nebude opakovať. Teraz však boli vydesení ešte viac ako vtedy. Nakoniec sa dali spoločne s obchodníkmi na zbesilý útek a poháňali pred sebou zostávajúci dobytok.

Cestou sa predierali davom pútnikov pátrajúcich po Ježišovi. Len čo im kňazi začali horlivo rozprávať, čo sa práve odohralo v chráme, niektorí z nich radšej ďalej v ceste nepokračovali. Ostatní pútnici sa však odradiť nenechali, lebo túžili po stretnutí s Ježišom, a tlačili sa ďalej vpred. A tak sa chrámové nádvorie čoskoro zaplnilo chorými a trpiacimi, ktorých Ježiš uzdravil.

Medzitým sa situácia upokojila. Kňazi a poprední muži národa opatrne vkráčali späť do chrámu. Mysleli si, že dav už vyhlásil Ježiša za kráľa. Na svoje prekvapenie však uvideli uzdravených chorých, slepých a chromých, ako hlasno chvália Boha.

Najradostnejšie a najhlasnejšie zo všetkých chválili Boha deti. Ježiš ich bral do náručia a uzdravoval ich. Rovnako ako predošlý deň volali: „Hosanna Synovi Dávidovmu!“ Mávali pritom palmovými vetvami.

Ich slová opäť silno pobúrili kňazov. Začali vyhlasovať, že detský jasot znešťvuje Boží dom. Oborili sa na Ježiša: „Počuješ, čo hovoríš?“

Ježiš im odpovedal: „Pravdaže! Nikdy ste nečítali: Z úst batoliat a dojčieniec pripravil si si chválu?“

Odpoveď na otázku

Kňazi a farizeji boli nadmieru rozhorčení. Ježiš už predtým vykonával zázraky, nikdy však nekonal ako kráľ. Toho dňa sa však na neho nikto neodvážil vziať ruku. Druhý deň ráno sa zhromaždila najvyššia rada. Dohodli sa, že Ježiša prínúti k vyhláseniu, na základe ktorého by ho konečne mohli odsúdiť.

V chráme sa ho kňazi spýtali: „Akou mocou toto robíš a kto ti dal túto moc?“

Ježiš odpovedal: „Aj ja sa vás na niečo opýtam. Ak mi na to odpoviete, aj ja vám poviem, akou mocou to robím. Odkiaľ bol Jánov krst? Z neba, či od ľudí?“

Položenou otázkou ich zaskočil. Pochopili, že sa sami chytili do pasce, a začali sa dohadovať: „Ak povieme, že z neba, povie nám: Prečo ste mu teda neuverili? Ale ak povieme, že od ľudí, musíme sa báť zástupu, lebo Jána všetci pokladajú za proroka.“

Nakoniec odpovedali: „Nevieme.“

Ježiš im povedal: „Ani ja vám nepoviem, akou mocou toto robím.“

Odporcovia boli zo svojho neúspechu očividne sklamaní a neopovážili sa ďalej pýtať. Prizerajúci ľudia pozorovali umlčaných pyšných mužov a zaradovali sa. Mnohí svedkovia tejto rozpravy sa po Ježišovej smrti a zmŕtvychvstaní stali jeho nasledovníkmi.

Ježiš chcel kňazom odovzdať dôležité ponaučenie. Pokrytecky popierali svedectvo Jána Krstiteľa, a preto im povedal nasledujúce podobenstvo: „Čo myslíte? Istý človek mal dvoch synov. Prišiel k prvému a povedal: Syn môj, choď dnes pracovať do vinice. Ale ten mu odpovedal: Nechce sa mi. Neskôr to však oľutoval a šiel. Prišiel teda k druhému a povedal to isté. Ten síce odpovedal: Idem, pane, ale nešiel. Kto z tých dvoch splnil otcovu vôľu?“

Bez váhania odpovedali: „Prvý.“

Uprene sa im zahľadel do očí a vážnym hlasom vyhlásil: „Amen, hovorím vám, že colníci a neviestky vás predchádzajú do Božieho kráľovstva. Lebo Ján k vám prišiel cestou spravodlivosti, no neuverili ste mu, ale colníci a neviestky mu uverili. Vy ste to videli, ale ani potom ste neprejavili ľútosť a neuverili ste mu.“

Bolo zrejmé, že prvý syn znázorňoval v príbehu všetkých, ktorí sa držia hriešneho spôsobu života a neberú Boha vážne. Keď k nim Ján Krstiteľ prehovoril, ľutovali svoje činy, prehodnotili svoj život a svoje rozhodnutie nového začiatku vyjadrili krstom. Druhý syn sa správal ako kňazi a vodcovia ľudu, ktorí predstierali, že počúvajú Boha, ale v skutočnosti to tak nebolo.

Kňazi ani vodcovia ľudu nedokázali Ježišovi oponovať a on pokračoval: „Počujte iné podobenstvo! Istý hospodár vysadil vinicu, ohradil ju plotom, vykopal v nej lis a postavil vežu. Potom ju prenajal vinohradníkom a odcestoval. Keď sa priblížil čas obračky, poslal k vinohradníkom svojich sluhov, aby prevzali úrodu. Vinohradníci však pochytili jeho sluhov, jedného zbili, druhého zabili a ďalšieho ukameňovali. Hospodár poslal opäť iných sluhov, viac ako predtým, ale urobili im to isté. Napokon k nim poslal svojho syna, pretože si myslel: Iste budú mať k môjmu synovi úctu. Pri pohľade na syna si však vinohradníci povedali: Toto je dedič! Podťe, zabime ho a jeho dedičstvo bude naše. Chytili ho, vyhodili von z vinice a zabili ho. Keď potom príde majiteľ vinice, čo urobí tým vinohradníkom?“

Odpovedali mu: „Zlých bez milosti zahubí a vinicu prenajme iným vinohradníkom, ktorí mu budú načas odovzdávať úrodu.“

V tej chvíli im došlo, že svojím výrokom odsúdili sami seba. Rovnako tak, ako mali vinári odvádzať úrodu, mal židovský národ ctíť Boha zachovávaním jeho prikázaní. Rovnako tak, ako vinári zabili hospodárových sluhov, zabíjali Izraelčania Bohom poslaných prorokov. Vyvrcholenie príbehu je zrejmé: Hospodárov syn predstavoval Ježiša, ktorého chceli pripraviť o život. Záhuba nakoniec postihne tých, ktorí sa podieľali na Ježišovom utrpení a smrti.

Uholný kameň

Ježiš sa smutne pozrel na kňazov a farizejov a povedal: „Nikdy ste nečítali v Písmach: Kameň, ktorý stavitelia zavrhlí, stal sa uholným kameňom. Pán to urobil, je to obdivuhodné v našich očiach? Preto vám hovorím, že vám bude odňaté Božie kráľovstvo a bude dané národu, ktorý bude prinášať úrodu.“

A dodal: „Kto padne na ten kameň, doláme sa, a na koho padne on, toho rozmliaždi.“

Pochopili, že hovorí o nich. Najradšej by ho zatkli a umlčali, ale báli sa davu, pretože všetci považovali Ježiša za proroka.

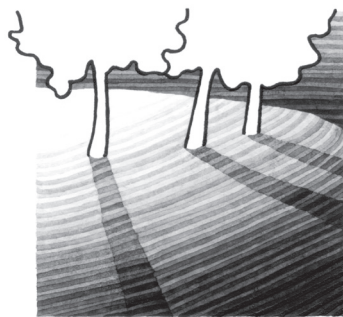
Kameň symbolizuje Mesiáša, jeho pevnosť, odolnosť, stálosť. Každý sa na neho môže plne spoľahnúť a na jeho základe vybudovať svoj vlastný život. Môže na neho zložiť ťaživé bremená aj trápenia a upnúť k nemu svoju nádej. Tí, ktorí sa na neho spoliehajú, nebudú sklamaní.

Na zamyslenie:

1. *Prečo Izraelčanom zovšedneli obete prinášané v chráme?*
2. *Aké otázky položil Ježiš členom najvyššej rady?*
3. *Koho v podobenstve predstavuje prvý a koho druhý syn?*
4. *Konáme skôr ako prvý, alebo ako druhý syn v podobenstve?*
5. *Čo znamená Ježišov výrok „Kto padne na ten kameň, doláme sa, a na koho padne on, toho rozmliaždi.“?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 21,12–16; Mt 21,23–46; Mk 11,15–19; Mk 11,27–33; Mk 2,1–12; Lk 19,45–48; Lk 20,1–19; 1Sam 15,22; Iz 1,10–12.16.17; Ž 118,26; Zach 9,9; Mt 21,9; L 7,30; Iz 5,4; Iz 8,13–15; Iz 28,16; 1Pt 2,3–8; Iz 53,3

66. kapitola

Nástrahy protivníkov

*„Milovať budeš Pána, svojho Boha,
celým svojím srdcom a celou svojou dušou a celou svojou myslou.“
(Evanjelium podľa Matúša 22,37)*

Kňazi a vodcovia ľudu nedokázali Ježišove slová vyvrátiť, čím vzrástla ich nenávisť a odhodlanie umlčať ho navždy. Zišli sa na poradu, ako by ho mohli chytiť do pasce a obžalovať.

Rozhodli sa k nemu vyslať mladých mužov predstierajúcich záujem o úprimný a Bohu odovzdaný život.

Povedali: „Učiteľ, vieme, že správne hovoríš a učíš, neuprednostňuješ nikoho, ale učíš Božiu cestu podľa pravdy. Smieme platiť cisárovi daň, či nie?“

Farizeji sa totiž zdráhali platiť Rimanom daň a vyhlasovali, že takéto konanie je v rozpore s Božími nariadeniami.

Mladíci sa domnievali, že pravý zámer ich otázky zostane skrytý, Ježiš však ich Istivý úmysel odhalil. Odpovedal im:

„Prečo ma pokúšate? Prineste mi denár, aby som ho videl!“

Podali mu denár.

„Čí je to obraz a nápis?“

„Cisárov,“ odpovedali.

Ukázal im na mincu a povedal: „Čo je cisárovo, dajte cisárovi, a čo je Božie, Bohu!“

S takou odpoveďou nepočítali. Boli úplne zaskočení a odišli. Keby povedal, že sa dane cisárovi nemajú platiť, hneď by to ohlásili Rimanom a tí by ho zatkli pre zneváženie authority. Ak by odpovedal, že sa dane platiť majú, obvinili by ho

z podpory Ríma. Ježiš neodpovedal nijako vyhýbavo. Dal svojou odpoveďou najavo, že ak žijú pod ochranou Rimanov, musia ich podporovať tak, ako požadujú. Majú sa podriaďovať zákonom krajiny, ale súčasne zachovávať vernosť Bohu.

Ježiš tak vyjadril dôležitú zásadu, ktorá vymedzuje povinnosť ľudí voči svetскеj vláde aj voči Bohu.

Otázka vzkriesenia

Po neúspechu farizejov za ním prišli saduceji. Tí na rozdiel od farizejov neverili vo vzkriesenie z mŕtvych. Farizeji nedokázali saducejom na ich námietky uspokojivo odpovedať, smrť pre nich bola nepochopiteľným tajomstvom.

Saduceji verili, že Boh stvoril svet a život, ale do diania na zemi už nezasahuje. Tvrdili, že sa má každý spoliehať na svoj rozum a žiť podľa vlastných predstáv. Boh podľa nich nevedie ani jednotlivca, ani svetové dejiny k určitému cieľu. Tieto nesprávne predstavy o Bohu mali zhubný vplyv na morálku saducejov i na vzájomné vzťahy. K ostatným sa správali ľahostajne a žili iba sami pre seba. Neverili ani v pôsobenie Božieho Ducha na srdce človeka.

Ježiš svojím učením a činmi dokazoval, že sa saduceji mýlia. Rôznymi spôsobmi vyjadril, že sa nebeský Otec o ľudí stará s podobným záujmom, ako sa starajú matky a otcovia o svoje deti. Svedčil o tom, že Boh pôsobí Duchom Svätým na srdce každého človeka.

Saduceji žili v presvedčení, že sa im podarí Ježišovo učenie spochybniť. Chceli na to využiť toľko diskutovanú tému vzkriesenia. Ak by Ježiš uznal ich námietky, použili by ich proti farizejom. Ak by s nimi nesúhlasil, poukázali by na nelogickosť jeho učenia a zosmiešnili by ho.

Spýtali sa: „A aké to teda bude s ovdovenou ženou, ktorá mala muža, a ten zomrel. Vydala sa síce znovu, ale aj jej druhý manžel zomrel. Postupne sa vydala sedemkrát, pretože zakaždým jej manžel zomrel. Keď budú všetci vzkriesení, ktorému z nich bude patriť?“ Na tomto fiktívnom príbehu chceli ukázať, aké podivné je podľa nich uvažovať o živote po smrti.

Odpoveďou na ich otázku Ježiš poodhalil tajomstvo budúcnosti:

„Neblúdite preto, že nepoznáte Písmo, ani Božiu moc? Veď keď ľudia vstanú z mŕtvych, nebudú sa ani ženiť, ani vydávať, ale budú ako nebeskí anjeli.“

Neznalosť Písma bola príčinou ich zmätku a spochybňovania Božej moci. Svojím obmedzeným rozumom nemohli chápať Božie tajomstvo. Ježiš ich preto vyzval, aby študovali Písmo s otvorenou myslou a s modlitbou, nechali sa viesť Duchom Svätým a dôverovali Bohu.

Zdôraznil, že keby nedošlo k zmŕtvychvstaniu, správa o záchrane by bola márna: „Pokiaľ ide o vzkriesenie, nečítali ste v Mojžišovej knihe o horiacom kre, ako povedal Boh Mojžišovi: Ja som Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jáкова? Veď Boh nie je Bohom mŕtvych, ale živých!“

Všetci tí, ktorí verili v Boha Stvoriteľa a jeho Syna Ježiša Krista a zomreli, budú počuť Ježišov hlas pri jeho druhom príchode. Vstanú pritom z hrobu k večnému životu.

Budú žiť šťastným životom v úzkom spoločenstve s Bohom a ostatnými ľuďmi. Tento okamih ešte nenastal, ale Boh ho už vo svojej prozreteľnosti vníma ako skutočnosť. Mŕtvi sú v jeho mysli živí.

Prekvapení saduceji sa nezmohli na odpoveď, pretože nevedeli, čo povedať. Farizeji sa o tom dopočuli a poverili jedného znalca Písiem, aby Ježišovi položil ďalšiu otázku:

„Ktoré prikázanie je zo všetkých najdôležitejšie?“

Farizeji totiž učili, že prvé štyri prikázania Desatora, ktoré vymedzujú povinnosti človeka voči Bohu, sú dôležitejšie než všetky ostatné. Spochybňovali tak Ježišovo učenie, že ďalších šesť prikázaní sumarizujúcich povinnosti ľudí medzi sebou navzájom sú rovnako významné.

Ježiš mu odpovedal: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou dušou, celou myslou a celou silou! Druhé je toto: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!“

Ježiš tak vyjadril, že podstatou celého Božieho zákona je princíp lásky. Nie je možné zachovávať prvé štyri prikázania a ostatných šesť prestupovať či naopak. Každý, kto má Boha vo svojom srdci na prvom mieste, má správny vzťah aj k svojim blízkym. Desatoro tvorí nedeliteľný celok, nielen súhrn jednotlivých na sebe nezávislých ustanovení, ktoré majú rôznu dôležitosť. Človek opravdivo milujúci Boha zachováva všetky jeho prikázania.

Múdrosť Ježišovej odpovede naplnila tohto učiteľa Písma úžasom. Pred všetkými zhromaždenými uznal, že Ježišovo učenie je správne. Začínal chápať, čo Ježiš svojím učením hlása. Uvedomil si, že láska, poslušnosť voči Bohu a nesebecká služba blízkym sú dôležitejšie ako obrady a tradície.

Ježiš rozpoznal česťnosť tohto muža a povedal mu: „Nie si ďaleko od Božieho kráľovstva.“

Medzitým ho obklopili farizeji. Ježiš sa ich opýtal:

„Čo si myslíte o Mesiášovi? Čí syn je?“

Cieľom jeho otázky bolo, aby sa vyjadrili, či Mesiáša považujú len za nejakého človeka alebo za Božieho Syna.

Odpovedali mu: „Mesiáš je syn Dávidov.“

On na to povedal: „Ako ho potom Dávid v Duchu nazýva Pánom, keď hovorí: Pán povedal môjmu Pánovi: Sadni si po mojej pravici, kým ti nepoložím nepriateľov pod nohy? Ak ho teda Dávid volá Pánom, ako to, že je jeho synom?“

Nikto nebol schopný na Ježišovu otázku odpovedať. Od tohto okamihu sa ho už neodvážili na čokoľvek opýtať.

Na zamyslenie:

1. *Čo Ježiš učí o platení daní? Ako môžeme tento princíp aplikovať dnes?*
2. *Aký vplyv mala na život saducejov ich nesprávna vierouka?*
3. *Na čo nás Ježiš nabáda, keď nemôžeme svojím obmedzeným rozumom chápať Božie tajomstvo?*
4. *Ktoré dve prikázania zhŕňajú celé Desatoro?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 22,15–46; Mk 12,13–40; Lk 20,20–47; Dt 6,5; Lv 19,18

67. kapitola

Posledná návšteva chrámu

*„Hľa, váš dom vám zostáva spustnutý.“
(Evanjelium podľa Matúša 23,38)*

Nastal posledný deň, kedy Ježiš učil v chráme. Stál pokojne, s dôstojnosťou Božieho Syna. Obklopovali ho kňazi a vodcovia ľudu oblečení do nádherných plášťov a učitelia zákona držiaci zvitky Písiem. Ich plán zmocniť sa Ježiša doteraz zlyhával, lebo Ježiš zakaždým vyvrátil ich tvrdenia slovami Písma.

Ježišovo učenie verejnosť silne priťahovalo. Aj napriek tomu boli mnohí zmätení kňazmi a rabínmi pre ich neustále pokusy poškodiť Ježišovu povesť. Nevedeli, ako sa majú rozhodnúť.

Ježiš mnohokrát varoval židovských vodcov i ľud rozprávaním rôznych podobienstiev. Teraz nastal čas, kedy prehovorí tak, aby jeho slová nemohli byť nijako spochybnené. Kňazi a učitelia na jednej strane vyučovali ľud Mojžišov zákon, na druhej strane však málokedy podľa svojho kázania žili. Ľudia pútaní úctou k rozporuplným vodcom neboli schopní vzoprieť sa. Ježiš musel ich putá pretrhnúť.

Prehovoril teda k ľuďom: „Na Mojžišovu stolicu zasadli zákonníci a farizeji. Robte teda a zachovávajúte všetko, čo vám hovoria, ale podľa ich skutkov nekonajte. Lebo oni len hovoria, ale nerobia.“

Ježiš odhalil ich skrývané sebestvo, predstieranú pokoru a snahu vzbudzovať pozornosť a úctu:

„Všetky svoje skutky konajú iba preto, aby ich ľudia videli. Rozširujú svoje modlitbové remienky a zväčšujú si strapce na rúchach. Majú radi popredné miesta na hostinách a prvé stolicie v synagógach, pozdravy na námestiach, a aj to, keď ich ľudia oslovujú: Rabbi! Vy sa však nedávajte volať: Rabbi, lebo jeden je váš

Učiteľ a vy všetci ste bratia. Ani otcom nevolajte nikoho na zemi, lebo len jeden je váš Otec, ten v nebesiach. Ani sa nedávajte volať vodcami, lebo len jeden je váš Vodca, Kristus.“

Všetci veriaci ľudia sú Božími deťmi, sú si navzájom bratmi a sestrami v Kristovi. Ježiš viedol svojich poslucháčov k tomu, aby žiadnemu človeku nevzdávali takú poctu, ktorá by naznačovala, že je pánom ich svedomia či viery. Keby žil Ježiš na zemi dnes, zopakoval by rovnaké slová tým, ktorí si nechávajú hovoriť „ctihodný Pane“ alebo „Otče“. Takéto oslovenie patrí jedine Bohu.

A Ježiš pokračoval: „Najväčší z vás bude vašim sluhom. Kto sa bude povyšovať, bude ponížený, a kto sa poníži, bude povýšený.“ Ďalej varoval: „Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci! Zatvárate nebeské kráľovstvo pred ľuďmi. Sami doň nevchádzate, a tým, čo by chceli vojsť, nedovoľíte. Vyžierate domy vdov pod zámkou dlhých modlitieb. Preto vás postihne prísnejší súd.“

Dnes platia rovnaké výčitky pre všetkých, ktorí skrývajú svoje sebecké, hrabivé a hanebné hriechy pod pláštikom svätosti.

Dar chudobnej vdovy

Ježiš odsudzoval zneužívanie darov, ale nikdy neodradil od poskytovania prostriedkov na podporu Božieho diela. Boh žehná darcom i vtedy, ak sú ich dary zneužitú.

Stále stál na nádvorí chrámu a pozoroval ľudí, ako so svojimi darmi prichádzajú k pokladnici. Keď videl, ako do nej bohatí okázalo vhadzovali veľké sumy peňazí, posmutnel. Zrazu zbadal chudobnú vdovu, ako ticho a nepozorovane prichádza k pokladnici. V ruke držala dve drobné mince, ktorých hodnota bola v porovnaní s ostatnými darmi nepatrná. Boli však takmer všetkým, čo vlastnila a čo mohla dať. Vhodila ich do pokladne a rýchlo odchádzala.

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Veru, hovorím vám, táto chudobná vdova vhodila viac ako všetci. Lebo oni dali časť zo svojho nadbytku, ale ona pri svojej chudobe dala všetko, čo mala, celé svoje živobytie.“

Bohatí si kvôli svojmu daru nemuseli nič odriecť, naproti tomu vdova venovala posledné prostriedky určené na živobytie. Veľa ľudí by jej poradilo, aby si svoje peniaze nechala, veď jej dar bol v porovnaní s darmi ostatných malý. Ona však verila, že Boh ustanovil službu v chráme, a chcela ju svojím darom podporiť. Dala, čo mohla. Význam daru chudobnej vdovy nespočíval v hodnote mincí, ale vo veľkosti jej lásky k Bohu a v záujme o Božie dielo. Jej oddanosť a naozajstnú štedrosť si budú ľudia pripomínať po celú večnosť.

Naše pohnútky určujú hodnotu našich činov. Boh si cení i malé povinnosti, ktoré vykonávame s radosťou a oddanosťou, či nepatrné dary, ktoré dávame nezištne. Chudobná vdova sa vzdala jedla, aby do chrámovej pokladnice mohla venovať svoje dve mince. Dala ich s vierou, že sa Boh aj tak postará o jej živobytie. Jej dôveru v Boha Ježiš vysoko ocenil.

Izrael opúšťa Boha

Ježiš neváhal znova osloviť rabínov a farizejov. Povedal im: „Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci! Dávate desiatky z mäty, kôpru a rasce, ale zanedbali ste to, čo je závažnejšie v zákone: spravodlivosť, milosrdenstvo a vernosť. Toto bolo treba robiť, ale tamto nezanedbávať.“

„Slepí vodcovia, komára preciedzate, ale ťavu prehltáte!“

Prostredníctvom Mojžiša dal Boh ľuďom nariadenie, aby nejedli mäso sviň a ďalších na jedenie nevhodných zvierat, ktorých jedením sa zvyšuje riziko chorôb. Farizeji však toto nariadenie doviedli do takej krajnosti, že od ľudí vyžadovali cediť pitnú vodu, aby náhodou neprehltli hmyz, ktorý mohol patriť medzi nečisté živočíchy.

„Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci! Podobáte sa obieleným hrobom, ktoré sa zvonku zdajú pekné, ale vnútri sú plné umrlčích kostí a všelijakej nečistoty. Tak aj vy sa zvonka zdáte ľuďom spravodlivými, zatiaľ čo vnútri ste plní pokrytectva a neprávosti.“

„Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci! Staviate hrobky prorokom a ozdobujete pomníky spravodlivých. Hovoríte: Keby sme boli žili za dní našich otcov, neboli by sme s nimi prelievali krv prorokov. Takto sami proti sebe svedčíte, že ste synmi tých, čo povraždili prorokov.“

Na budovanie pomníkov a hrobiek prorokov vynakladali značné finančné prostriedky – a o ľudí v núdzi sa pritom nestarali. V Božích očiach bolo takéto konanie modlárstvom. Ukazovalo, že vodcovia národa nemilujú Boha ani svojich blízkych. Niečo podobné sa veľakrát deje aj v dnešnej dobe. Ľudia zanedbávajú chudobných, chorých, siroty alebo vdovy a venujú čas a prostriedky nepodstatným veciam.

Farizeji si medzi sebou hovorili: „Keby sme boli žili za dní našich otcov, neboli by sme s nimi prelievali krv prorokov.“ Zároveň sa však dohovárali, že zabijú Ježiša. Ich postoj je varovaním pred vplyvom satana, ktorý pôsobí na ľudskú myseľ a odvádza ju od pravdy. Mnohí ľudia sa čudujú nad zatratením Ježiša židovským národom. Sú presvedčení, že by niečo také nikdy neurobili. Keď sa však ocitnú v situácii, keď majú preukázať poslušnosť Bohu, sebazaprenie a pokoru, prejavujú sa rovnako odmietavo ako predtým farizeji.

A Ježiš pokračoval: „Hadi, vreteničie plemeno! Ako uniknete odsúdeniu do pekla? Preto, hľa, ja k vám posielam prorokov, múdрых ľudí a zákonníkov. Vy niektorých z nich zabijete a ukrižujete, iných budete bičovať vo svojich synagógach a prenasledovať z mesta do mesta, aby prišla na vás všetka spravodlivá krv, vyliata na zemi, počnúc krvou spravodlivého Ábela až po krv Zachariáša, Barachiášovho syna, ktorého ste zavraždili medzi chrámom a oltárom.“

Ježišovo rozhorčenie bolo namierené proti hriechom, ktorými ľudia ničia sami seba, podvádžajú druhých a znevažujú Boha. Nehovoril však v hneve alebo podráždene. Smutne sa zadíval na chrám aj na prítomných poslucháčov a z očí mu začali stekať slzy. Zarmúteným hlasom zvolal:

„Jeruzalem, Jeruzalem, ktorý vraždíš prorokov a kameňuješ tých, čo boli poslaní k tebe! Koľko ráz som chcel zhromaždiť tvoje deti, ako sliepka zhromažďuje svoje kuriatka pod krídla, ale nechceli ste! Hľa, váš dom vám zostáva spustnutý. Lebo hovorím vám: Odteraz ma nevidíte dovtedy, kým nebudete hovoriť: Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom!“

Farizeji a saduceji sa mlčky prizerali, ako Ježiš zvoláva svojich učeníkov a opúšťa chrám. Jeho poslanie bolo splnené.

Izrael sa ako národ od Boha odvrátil. Boží Syn vyšiel z chrámu a spolu s ním navždy opustila chrám aj Božia prítomnosť. Od tejto chvíle stratili chrámové obrady zmysel a stali sa len formalitou.

Na zamyslenie:

1. *Prečo boli vtedy mnohí ľudia takí zmätení?*
2. *Keby žil Ježiš na zemi dnes, čo by asi povedal tým, ktorí sa nechávajú titulovať „ctihodný Pane“ alebo „Otče“ a podobne?*
3. *Čo určuje skutočnú hodnotu našich činov?*
4. *V čom sa farizeji podobali ozdobeným a obieleným hrobom?*
5. *Ako je možné, že dve drobné mince chudobnej vdovy znamenali oveľa viac ako dary boháčov? Ako to ukazuje na dôležitosť správnych pohnutí?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 23,1–39; Mk 12,41–44; Lk 20,45–47; Lk 21,1–4; Ž 111,9

68. kapitola

Žiadosť o stretnutie

*„Ak mi niekto slúži, nech ma nasleduje,
a kde som ja, tam bude aj môj služobník.“
(Evanjelium podľa Jána 12,26)*

Niektorí z účastníkov veľkonočných sviatkov v Jeruzaleme boli Gréci. Tí vyhľadali Filipa a naliehali naňho:

„Pane, chceme vidieť Ježiša!“

Filip to povedal Ondrejovi a spoločne oznámili ich pranie Ježišovi.

Ježiš sa zaradoval a povedal: „Prišla hodina, aby bol oslávený Syn človeka.“

Nachádzal sa práve na vnútornom chrámovom nádvorí, kam smeli vstúpiť len Židia. Vyšiel teda na vonkajšie nádvorie, aby mohol s pútnikmi hovoriť.

Keď sa Ježiš narodil, prišli za ním mudrci z východu. Teraz, na sklonku života, ho navštevujú muži zo západu. Túžba ľudí nežidovskej národnosti po stretnutí s Ježišom bola príslubom, že jeho obeť za hriechy ľudí nebude zbytočná a mnohých privedie k Bohu. Aj títo návštevníci čoskoro prežijú zdesenie, keď ho uvidia visieť na kríži vedľa zločincov odsúdených na smrť. Ale práve Ježišova smrť povedie k rozšíreniu posolstva o odpustení a nádeji po celom svete.

Podobenstvo o zrne

Na vysvetlenie významu svojej smrti Ježiš použil príklad z prírody: „Ak pšeničné zrno, ktoré padne do zeme, neodumrie, zostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu.“ Keď sa zrno dostane do zeme, je pochované. Po nejakej dobe sa však objaví steblo, potom klas a následne v klase mnoho zrn. Po zbere sa časť zrn opäť zaseje, a tak sa ich úžitok násobí.

Podobným spôsobom priniesla veľký úžitok aj Ježišova smrť na kríži. Iba jeho obeť mohla viesť k takej ohromnej úrode ľudí pre Božie kráľovstvo.

Ježiš vyslovil princíp obetavosti: „Kto miluje svoj život, stratí ho, a kto svoj život na tomto svete nenávidí, zachová si ho pre večný život.“ Dávať znamená žiť. Zmysluplný život je životom služby Bohu a ľuďom.

Slová gréckych pútnikov Ježiša povzbudili. Premýšľal o pláne záchrany človeka, ktorý s Otcom vytvoril v nebesiach. Uvedomil si ťarchu zodpovednosti za celé ľudstvo a bol si vedomý i svojej blízkej potupnej smrti. Tiesnivé ticho po chvíli prerušil slovami: „Teraz je moja duša vzrušená. Čo mám povedať: Otče, zachráň ma pred touto hodinou?“

Ako človek sa Ježiš desil chvíle, ktorá sa nezadržateľne blížila. Všetci ho opustia, budú s ním zaobchádzať ako s najhorším zločincom, podstúpi hanebnú smrť. Začali na neho doliehať dôsledky ľudského priestupku a veľkosť Božieho hnevu voči hriechu.

Zostal však úplne rozhodnutý podriadiť sa Otcovej vôli.

„Ale veď práve pre túto hodinu som prišiel. Otče, osláv svoje meno!“

Len Ježišova smrť mohla zničiť satanovu vládu, priniesť záchranu ľudí a osláviť Boha.

Hlas z neba

Vzápätí zaznela Otcova odpoveď: „Už som oslávil a ešte oslávim.“

Hneď ako sa ozval hlas z neba, zažiarilo z oblaku svetlo a obklopilo Ježiša, akoby ho Boh objal.

Ľudia žasli a mlčky sa prizerali. Sotva hlas doznel, oblak sa zdvihol a rozplynul. Grécki pútnici tento hlas počuli a pochopili, kým Ježiš skutočne je.

Boží hlas zaznel pri Ježišovom krste a tiež počas jeho premenenia na hore pri rozhovore s Mojžišom a Eliášom. Teraz ho počul početný dav, ktorý Ježiša obklopoval. Boh prehovoril, aby zreteľne vyslovil súhlas s posolstvom Mesiáša, ktoré mnohí zavrhnuli.

Neskôr Ježiš povedal: „Nie kvôli mne zaznel tento hlas, ale kvôli vám. Teraz je súd nad týmto svetom, teraz bude knieža tohto sveta vyhodенé von. A ja, keď budem vyzdvihnutý zo zeme, všetkých pritiahnem k sebe.“

Ježiš vedel, že jeho obeť zničí satanovu moc a presvedčí celý vesmír o Božej láske. Keď ho ľudia prijímú za svojho Záchrancu, získajú večný život a nebeský domov, ktorý pre nich Boh pripravil.

Smrť na kríži ako súčasť plánu na záchranu ľudí docielila oveľa viac než len záchranu padlého ľudstva. Ukázala celému vesmíru Božiu lásku a odstránila obvinenia a pochybnosti ľudí i anjelov, ktoré satan vznášal proti Bohu a jeho vláde.

Mnohí ľudia počuli Ježišove slová, videli jeho zázraky, ale napriek tomu v neho neuverili. I keby boli svedkami ďalších zázrakov, pre svoje zatvrdnuté srdce by Ježiša ako Mesiáša neprijali. Teraz počuli Boží hlas z neba, neuverili však ani na základe tohto presvedčivého znamenia.

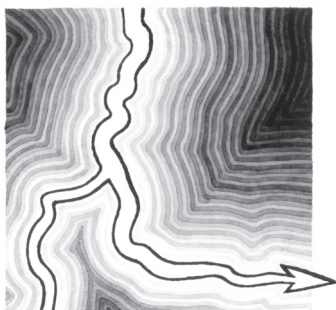
V Ježiša síce uverilo mnoho významných mužov, pre strach z posmechu, kritiky či straty spoločenského postavenia sa však k nemu verejne nepriznali. Zapreli svoju vieru a odmietli dar večného života.

Na zamyslenie:

1. Ktorú skupinu ľudí predstavovali grécki pútnici?
2. Ako zasiate pšeničné zrno znázorňuje Ježišov život?
3. Čo vyjadrovala žiara obklopujúca Ježiša, keď zaznel hlas z neba?
4. Aký ďalší význam mala Ježišova smrť na kríži – okrem záchrany padlého ľudstva?
5. Uplatňujeme vo svojom živote princíp sebaobetovania? Čo to znamená, obetovať svoj život pre ostatných?

Biblické texty k tejto téme:

Jn 12,20–43; Mt 8,11; Jn 6,30; Jn 12,48

69. kapitola

Znamená druhého príchodu

*„Lebo ako blesk vzplanie na východe a zažiarí až po západ,
tak to bude s príchodom Syna človeka.“
(Evanjelium podľa Matúša 24,27)*

Ježišove slová „Hľa, váš dom vám zostáva spustnutý“ kňazov a predstaviteľov ľudu vydesili. Mohla by to byť pravda? Bolo by možné, aby sa tento nádherný chrám v blízkej dobe premenil na trosky?

Aj učeníci boli zmätení. Keď s Ježišom chrám opúšťali, poukazovali na jeho nádheru a odolnosť. Steny chrámu boli postavené z bieleho mramoru a niektoré kvádre boli neuveriteľne veľké. Časť múru dokonca vydržala obliehanie babylonskou armádou vedenou Nabuchodonozorom pred mnohými storočiami.

Ježiš sa pozrel na chrám a vyhlásil: „Vidíte toto všetko? Amen, hovorím vám, že tu neostane kameň na kameni, všetko bude zbúrané.“

Na Olivovej hore k nemu pristúpili Peter, Ján, Jakub a Ondrej a pýtali sa: „Povedz nám, kedy sa to stane a čo bude znamením tvojho príchodu a konca sveta.“

Keby im Ježiš odhalil celú budúcnosť, neuniesli by to. V jeho popise budúcich udalostí sa miešalo zničenie Jeruzalema s dňom Jeho slávneho návratu. Museli začať hlboko premýšľať o Ježišových slovách a hľadať ich pravý význam. Vyslovená odpoveď nebola určená len prítomným štyrom učeníkom, ale všetkým ďalším Ježišovým nasledovníkom až do konca pozemských dejín. Prorocké slová o zničení Jeruzalema mali širší význam vzťahujúci sa ku koncu dejín, kedy Boh vykoná súd nad všetkým zlom na svete.

Odpovedal im: „Dajte si pozor, aby vás nikto nezviedol. Lebo mnohí prídu v mojom mene a povedia: Ja som Kristus. A mnohých zvedú.“

Tieto slová sa naplnili. V období medzi Ježišovou smrťou a zničením Jeruzalema sa mnohí vyhlásili za mesiáša a tvrdili, že nadišiel čas, kedy bude izraelský národ oslobodený z područia Rimanov. Falošní spasitelia s posolstvom záchrany sveta sa vyskytovali aj počas ďalších storočí a objavujú sa aj v súčasnosti. Ich činnosť vyvrcholí v závere dejín.

Ježiš pokračoval: „Lebo povstane národ proti národu a kráľovstvo proti kráľovstvu, miestami budú hladomory a zemetrasenia.“

A dodal: „Potom vás vystavia súženiu, budú vás vraždiť a všetky národy vás budú nenávidieť pre moje meno. Vtedy sa mnohí pohoršia, budú sa navzájom udávať a nenávidieť. A pretože sa rozmnoží nepravosť, v mnohých vychladne láska. Kto však vytrvá do konca, bude spasený.“

Prví kresťania prežívali veľké ťažkosti. Zrádzali ich priatelia i rodiny. Štefan, Jakub a mnoho ďalších boli súdení a zabití. Práví Ježišovi nasledovníci boli posledným varovným hlasom určeným pre židovský národ. Ich zabitím dali vtedy predstavitelia národa jasne najavo, že neprijímajú ani Ježiša Krista, ani jeho učeníkov.

Podobne smutné udalosti sa však dejú stále. Vlády rôznych krajín svojimi zákonmi obmedzujú náboženskú slobodu. Niektoré krajiny dokonca Ježišových nasledovníkov utláčajú alebo odstraňujú.

Aj v krajinách s kresťanskou tradíciou budú zosmiešňovaní a postihovaní tí, ktorí veria v Ježiša a zachovávajú všetky Božie prikázania. V čase prenasledovania sa mnohí veriaci zrieknu viery. Zo strachu o bezpečie zradia svojich priateľov, s ktorými predtým uctievali Pána Boha. Ježiš nás na tieto udalosti upozornil preto, aby sme nimi neboli prekvapení a vopred sa na ne pripravili.

Svojim učeníkom oznámil, aké znamenia budú predchádzať skaze Jeruzalema a ako sa majú zachrániť: „Keď uvidíte, že vojská obkľučujú Jeruzalem, vedzte, že je blízko jeho spustošenie. Vtedy tí, čo budú v Judsku, nech ujdú do hôr.“

Ježišovi nasledovníci si po štyridsiatich rokoch na tieto slová spomenuli a vo vhodnú chvíľu utiekli do hôr. Pri zničení Jeruzalema nezahynul ani jeden kresťan.

Ježiš svojich nasledovníkov vyzval: „Modlite sa, aby ste nemuseli utekať v zime alebo v sobotu.“

Ježišovou smrťou sobota ako deň odpočinku nestratila platnosť, ani nestratila svoj význam. Počas štyridsiatich rokov sa mali Ježišovi učeníci modliť, aby nemuseli utekať v sobotu.

Ťažkosti a zvody

Od témy o skaze Jeruzalema Ježiš prešiel k obdobiu vyvrcholenia pozemských dejín – k svojmu príchodu z neba v moci a sláve. Vedel, že medzi oboma udalosťami prejdú dlhé stáročia temna, počas ktorých mnohí jeho verní nasledovníci

prežijú utrpenie, prenasledovanie a potupu a nemálo z nich potom podstúpi i mučenícku smrť. Podrobnosti týchto udalostí by jeho učeníci neunesli, a preto len povedal:

„Vtedy bude veľké súženie, akého nebolo od počiatku sveta až doteraz a ani viac nebude.“

Praví Ježišovi nasledovníci zažívali viac ako tisíc rokov kruté prenasledovanie. Milióny ľudí prišli o život. Keby Boh nezasiahol v prospech svojho ľudu, každý jeho verný nasledovník by určite zahynul.

A Ježiš pokračoval: „Keby vám vtedy niekto povedal: Hľa, tu je Kristus, alebo: Tam je – neverte! Lebo vystúpia falošní mesiási a falošní proroci a budú robiť veľké znamenia a zázraky, aby zviadli – ak je to možné – aj vyvolených. Hľa, vopred vám o tom hovorím. Ak vám teda povedia: Hľa, je na pustatine – nevychádzajte! Hľa, je vnútri domu – neverte! Lebo ako blesk vzplanie na východe a zažiarí až po západ, tak to bude s príchodom Syna človeka.“

V dnešnej dobe niektorí ľudia tvrdia, že dostávajú posolstvo od obyvateľov neba. Komunikujú alebo sa stretávajú s mŕtvymi či inými duchmi. Ide o špiritizmus, pôsobenie démonov, pred ktorým Boh veľmi vážne varuje. Ľudia ovplyvnení týmito padlými anjelmi často tvrdia, že sa už Ježiš na našu zem vrátil, a to v tichosti a tajne. Ježiš nás však upozorňuje, aby sme týmto správam neverili.

Znamená

Následne Ježiš dodal: „Hneď po súžení tých dní slnko sa zatmie a mesiac nevydá svoj jas, hviezdy budú padať z neba a nebeské mocnosti sa budú chvieť. Vtedy sa na nebi zjaví znamenie Syna človeka. Všetky kmene zeme budú nariekať a uzrú Syna človeka prichádzať na nebeských oblakoch s veľkou mocou a slávou. On pošle svojich anjelov s veľkou poľnicou a tí zhromaždia jeho vyvolených zo štyroch strán sveta, od jedného kraja nebies až po druhý. Nebo a zem sa pominú, ale moje slová sa nikdy nepominú.“

Znamená, o ktorých Ježiš hovoril, sa už naplnili. Ježišov príchod je teda veľmi blízko. Ježiš sa čoskoro objaví v oblakoch s veľkou slávou, sprevádzaný početným zástupom žiariacich anjelov. Príde vzkriesiť k večnému životu mŕtvych, ktorí spia v hrobách, a dať nesmrteľné telá svojim verným, ktorí sa jeho príchodu dožijú. Vrátí sa, aby dal večný život tým, ktorí mu dôverujú a zachovávajú jeho prikázania. Vezme ich so sebou do nebeského domova.

Kedykoľvek cítime smútok zo straty svojich blízkych, môžeme s dôverou hľadiť k dňu, kedy budú vzkriesení k večnému životu. Sám Ježiš nám zotrie slzy z očí, pretože prežijeme radosť z opätovného stretnutia.

Ježiš zdôraznil, že nikto z ľudí nepozná okamih jeho návratu. „No o tom dni a o tej hodine nevie nik, ani nebeskí anjeli, iba Otec.“

Výzva k bdelosti

„Lebo ako bolo za dní Noacha, tak bude aj pri príchode Syna človeka. Ako totiž v dňoch pred potopou ľudia jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, keď Noach vošiel do korábu, a nič nebadali, až prišla potopa a zmietla všetkých, tak bude aj pri príchode Syna človeka.“

Potopa vtedy prišla pre ľudskú zvrátenosť. Dnešný svet je na tom rovnako. Ľudia popierajú existenciu Boha a odmietajú žiť v súlade s jeho zákonom lásky – Desatorom. Svet sa naplnil bezbožnosťou, násilím, vášňami a ľahkomyselnosťou.

Ježiš povedal: „A pretože sa rozmnoží neprávosť, v mnohých vychladne láska. Kto však vytrvá do konca, bude spasený. A toto evanjelium o kráľovstve sa bude hlásať po celom svete na svedectvo všetkým národom.“

Aj v dnešnej dobe sa naplňujú Ježišove prorocké slová, pretože evanjelium je šírené po celom svete. Každý človek má možnosť podieľať sa na odovzdávaní dobrej správy – vo svojej rodine, medzi spolupracovníkmi a známymi. Každý z nás môže prispieť k tomu, aby sa ľudia na Ježišov návrat tešili a pripravili.

Na zamyslenie:

1. *Prečo sa v Ježišovom opise budúcnosti prelína zničenie Jeruzalema s Jeho slávnym druhým príchodom?*
2. *Čo mali Ježišovi učeníci urobiť, aby sa pri skaze Jeruzalema zachránili?*
3. *Prečo sa mali učeníci modliť, aby nemuseli utekať v zime alebo v sobotu?*
4. *Ktoré znamenia poukazujú na Ježišov druhý príchod?*
5. *Čo môžeme robiť v čase čakania na Ježišov návrat?*
Zdá sa nám Jeho návrat blízky, alebo ešte veľmi vzdialený?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 24,1–44; Mk 13,1–37; Lk 21,5–38; Mt 23,38; 1Tes 4,13–18; 1Kor 15,52; Júd 24; Gn 6,5; Gn 7,1; Gn 19,14; Kol 1,23; Zj 14,6; Sk 17,31; 2Pt 3,12; 1Tes 5,3; 2Pt 3,4; Zj 16,15

70. kapitola **Ježišov princíp**

*„Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im.“
(Evanjelium podľa Matúša 7,12)*

„Keď príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy. On oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov.“

Ježiš opísal učeníkom deň súdu nad týmto svetom takým spôsobom, ktorému mohli dobre porozumieť. V ten deň budú všetci ľudia rozdelení do dvoch skupín. Čím sa budú obe skupiny od seba odlišovať, však učeníkov prekvapilo. Večný osud každého človeka závisí aj od toho, ako pristupoval k iným.

Pomoc núdznym

V deň súdu už Ježiš nebude hlásať posolstvo o tom, že za záchranu ľudí položil svoj vlastný život. Vyslobodeným ľuďom pripomenie ich činy lásky, ktoré vo viere v neho vykonal voči blíznym. Povie im: „Podťe, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je vám pripravené od založenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, prišiel som ako cudzinec a prichyľili ste ma, bol som nahý a priodeli ste ma, bol som chorý a navštívili ste ma, bol som vo väzení a prišli ste za mnou.“

Niektorí však namietnu: „Pane, kedy sme mali príležitosť sa takto o teba postarať?“

Vtedy im odpovie: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“

Keď pomáhame ľuďom v núdzi, je to podobné, ako keby sme pomáhali samotnému Ježišovi alebo jeho nasledovníkom. Všetci, ktorí prijali Ježiša Krista za svojho Spasiteľa, patria do nebeskej rodiny. Ježišova láska spája všetkých jeho nasledovníkov.

Ľudia, ktorých Ježiš v deň súdu prijme, možno nepoznali Bibliu ani žiadnych kresťanov, ale napriek tomu žili podľa Božích zásad. Ich láskavosť a dobrotu svedčila o tom, že sa poddali vplyvu Ducha Svätého, a tak sa stali Božími deťmi. Aj im patrí Božie kráľovstvo.

Ježiš ukazuje svoju lásku všetkým ľuďom. Je Synom človeka, a teda aj bratom všetkých Adamových potomkov. Každý dobrý skutok a milosrdenstvo, ktoré ľuďom preukážeme, Ježiš prijíma, ako keby sme ich urobili pre neho samotného.

Keď Ježišovi učeníci pomáhajú ľuďom, nebeskí anjeli sa k nim pridávajú. Boží Syn zosiela anjelov ako pomocníkov tým, ktorí túžia po inom, lepšom živote, hoci Boha ešte nepoznajú. Spolu s učeníkmi im anjeli prinášajú radosť, pokoj a nádej. Všetkých, ktorí sa nezištne podieľajú na záchrane ľudí pre večnosť, nebeský Otec považuje za svoj najvzácnejší poklad.

Zanedbávanie núdznych

Sebeckí ľudia, prehliadajúci ostatných a ich potreby, v súdny deň neobstoja. Týmto spôsobom vlastne prehliadajú tiež Ježiša. I keby o sebe tvrdili, že veria v Boha, alebo chodili do nejakej cirkvi, Pán Boh ich do večného života neprijme.

Boh zveruje ľuďom majetok, aby mali prostriedky na pomoc chudobným. Veľmi často sú k nim však ľahostajní. Pripravujú ich tak o poznanie Božej lásky, milosrdenstva a o zlepšenie ich situácie.

Ježiš o tom vie a hovorí: „Lebo som bol hladný a nedali ste mi jesť, bol som smädný a nedali ste mi piť, prišiel som ako cudzinec a neprichýlili ste ma, bol som nahý a nepriodeli ste ma, bol som chorý a vo väzení a nenavštívili ste ma.“

V Ježišových stopách

Mnoho ľudí cestuje na miesta, kde sa Ježiš za svojho života na zemi zdržiaval, pracoval a robil zázraky. Nemusíme však navštíviť Nazaret alebo Jeruzalem, aby sme chodili v Ježišových šľapajach. Jeho stopy môžeme vidieť pri lôžku chorého, v biednych chatrčiach chudákov, v mestských getách – všade tam, kde ľudia potrebujú pomoc, útechu a nádej.

Každý z nás môže byť nejako užitočný. Milióny ľudí ešte nikdy nepočuli o Ježišovej láske. Ježišova zásada, podľa ktorej bude každý z nás pri konečnom zúčtovaní posudzovaný, znie: „Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im.“

Ježiš vytvoril zo svojich nasledovníkov spoločenstvo, ktoré má vo svete konať dobro. Medzi jeho učeníkmi môžu byť aj ľudia bez majetku, bez vzdelania alebo rôzne znevýhodnení, pretože aj oni môžu urobiť veľa dobrého všade tam, kde žijú. Mnohí mladí ľudia dnes plytvajú časom, nadšením a energiou na neužitočné aktivity. Keby sa zapojili do zmysluplnej služby druhým, zažili by skutočnú radosť zo života a stali by sa požehnaním pre ostatných.

Ak bude v našich srdciach sídliť Ježišova láska, budeme môcť spolupracovať na jeho diele záchrany. Pripravíme sa tak na život v nebi a na novej zemi, lebo budeme zastávať princíp vlády Stvoriteľa neba a zeme.

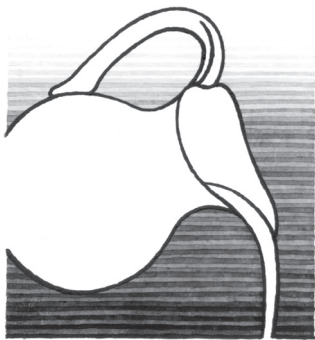
Keď sa nás Ježiš pri svojom návrate spýta, či sme ho prijali za svojho Pána a čo sme pre záchranu ľudí v našom okolí urobili, čo mu odpovieme?

Na zamyslenie:

1. *Na čom bude pri záverečnom súde závisieť večný osud človeka?*
2. *Ako môžeme slúžiť Ježišovi bez toho, aby sme si toho boli vedomí?*
3. *Ako môžu byť zachránení aj ľudia, ktorí o Ježišovi nikdy nepočuli?*
4. *Kam môžeme ísť, aby sme kráčali v Ježišových stopách?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 25,31–46; 1Jn 4,7; Mt 7,12; Jn 15,12; Jer 13,20–21

71. kapitola

Príklad pokory a služby

*„Uvedomujete si, čo som vám urobil?“
(Evanjelium podľa Jána 13,12)*

Ježiš sa stretol s učeníkmi v hornej miestnosti jedného domu v Jeruzaleme, aby spoločne oslávili Veľkú noc. Blížila sa chvíľa, kvôli ktorej prišiel na tento svet, a preto si túžobne prial stráviť tých niekoľko zostávajúcich pokojných hodín s najbližšími.

Celý svoj život zasvätil nesebeckej službe ľuďom. Princíp pokory a služby však učeníci ešte stále nechápali. Počas večera bol veľmi smutný a učeníci spoznali, že Ježiša niečo trápi. Keď sa zišli pri stole, povedal im:

„Veľmi som túžil jesť s vami tohto veľkonočného baránka, skôr ako budem trpieť, lebo hovorím vám: Už ho viac nebudem jesť, kým sa nenaplní v Božom kráľovstve.“

Potom uchopil naplnený kalich, vzdal zaň vďaku nebeskému Otcovi a povedal: „Vezmite a rozdeľte si ho medzi sebou, lebo hovorím vám: Odteraz už nebudem piť z plodu viniča, kým nepríde Božie kráľovstvo.“

Ježiš vedel, aké ťažké chvíle ho čakajú. Srdce sa mu zvieralo úzkosťou pri pomyslení na Judášovu zradu, útek ostatných učeníkov a krutú, potupnú smrť. Za láskyplný a obetavý život sa mu ľudia odvdčia zášťou i krutosťou a mnohí si jeho obeť nebudú vážiť. Myslel však na svojich učeníkov a ich poslanie.

Teraz s nimi trávil posledný večer. Chcel by im toho ešte toľko povedať, ale pri pohľade do ich tváří poznal, že nie sú pripravení jeho slová prijať. V miestnosti nastalo ťaživé ticho.

Učeníci ešte stále uvažovali o tom, kto z nich sa nakoniec stane najdôležitejším a najmocnejším v Ježišom kráľovstve. Jakubova a Jánova žiadosť o najvyššie postavenie ostatných učeníkov stále poburovala, najmä Judáša. Pohľady mužov prezrádzali žiarlivosť a nevraživosť. Hrozilo medzi nimi vzájomné odcudzenie.

Pri vstupe do miestnosti sa Judáš tlačil dopredu, aby mohol sedieť vedľa Ježiša. Nechcel si nechať ujsť udeľovanie popredných miest v Ježišom kráľovstve. Posadil sa po Ježišovej lavici a Ján po pravici.

Zvyk pohostinnosti

Nastal však problém. Pri slávnostnom stolovaní bývalo zvykom, že sluha hostiteľa umyje hostom nohy. Na umytie nôh bolo už síce všetko pripravené – džbán s vodou, nádoba aj uterák –, ale žiadny sluha neprišiel. Úlohy sa teda mali ujať učeníci: mali umyť nohy Ježišovi i sebe navzájom. Tí však mlčky sedeli a dávali najavo, že túto podradnú prácu nevykonajú.

Ježiš premýšľal o tom, ako by im vysvetlil, že samotné slová o jeho nasledovaní z nich učeníkov neurobia. Premýšľal tiež nad tým, ako má v ich srdciach prebudiť lásku a ako ich môže oslobodiť od sebecka.

Po chvíli sa postavil, odložil si vrchný plášť a vzal uterák. Prekvapení učeníci sa mlčky prizerali, ako nalieva vodu do nádoby, jednému po druhom umýva zaprášené nohy a utiera ich uterákom. Až teraz precitli. Najradšej by sa od hanby prepadli pod zem.

Judáš sa už pred Veľkou nocou zišiel s kňazmi a dohodovil sa s nimi na Ježišom zatknutí. Učeníci nemali o jeho podlom úmysle najmenšie tušenie, ale Ježiš o tom vedel. Keď umýval Judášove nohy, Judáš bol taký dojatý, že zatúžil po vyznaní svojich nekalých plánov. Premohla ho však pýcha. Nechcel pripustiť, že by on sám niekedy konal zle. Zatvrdil sa a znova sa odhodlal uskutočniť svoj plán.

Zlé myšlienky ho natoľko ovládli, že sa nakoniec cítil Ježišovým činom pohoršený. Pomyslel si: „Ak sa niekto zníži k niečomu takému, nemôže byť predsa izraelský kráľ.“

Jeho nádeje na získanie význačného postavenia v pozemskom kráľovstve sa úplne rozplynuli. Uvedomil si, že nasledovaním Ježiša nezíska to, po čom túži. Stratil akékoľvek zábrany a pevne sa odhodlal k zrade.

Zázrak nového zmýšľania

Judáš sedel po Ježišovej lavici, a preto mu Ježiš umyl nohy ako prvému. Ján prišiel na rad ako posledný. Keď Ježiš pristúpil k Petrovi, ten sa prekvapene opýtal: „Pane, ty mi chceš umývať nohy?“

Ježiš odpovedal: „Čo ja robím, to ty teraz nechápeš, ale neskôr pochopíš.“

Peter nemohol znieť pohľad na to, ako Ježiš, Boží Syn, robí prácu obyčajného sluhu. Cítil sa taký zahanbený Ježišovou pokorou, že zvolal: „Nikdy mi nebudeš umývať nohy!“

Ježiš mu odpovedal: „Ak ťa neumyjem, nebudeš mať so mnou podiel.“

Niečo také nechcel Peter pripustiť, a tak povedal: „Pane, teda nielen nohy, ale aj ruky a hlavu!“

Ježiš mu na to povedal: „Ten, kto sa okúpala, nepotrebuje sa už umývať, iba ak nohy; inak je celý čistý. Aj vy ste čistí, ale nie všetci.“

Petrovi a ostatným učeníkom bolo odpustené – boli očistení od svojich hriechov prijatím Ježiša za svojho Záchrancu, Spasiteľa. Pokušenie ich však znovu a znovu zvädzalo k zlému, a preto stále potrebovali Ježišovu očisťujúcu milosť. Potrebovali činiť pokánie, aby im mohlo byť znova odpustené.

Keď Ježiš dokončil umývanie nôh, obliekol sa, vrátil sa k stolu a spýtal sa ich: „Uvedomujete si, čo som vám urobil? Vy ma nazývate Učiteľ a Pán, a dobre hovoríte, lebo to som. Keď som vám teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy, aj vy si máte navzájom umývať nohy. Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili tak, ako som urobil ja vám.“

Ježiš chcel svojím príkladom pokory a služby odstrániť zo srdc učeníkov zvady, žiarlivosť a pýchu. Bez pokorného a láskavého vnútra neboli pripravení na účasť na veľkonočnej večeri. Umytím nôh učeníkom zmenil ich zmýšľanie. Okrem Judáša sa náhle všetci zjednotili. Prestali si zakladať na sebe samých a začali uprednostňovať jeden druhého. Až teraz boli pripravení počúvať.

Ak aj my prijímame Ježiša za svojho Záchrancu, sme tiež očistení od hriechov. I keď túžime žiť čistým životom, veľakrát sa v každodennom zhone zašpiníme nečistými myšlienkami, niekedy aj nečistými slovami alebo činmi. Neustále si tak uvedomujeme potrebu odpustenia a Božej milosti. Naše slabosti a nesprávne konanie Ježiša zraňujú. Iba každodenným odovzdaním seba samého Ježišovi získame silu k čistému kresťanskému životu.

Večera Pánova

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili tak, ako som urobil ja vám.“

Týmito slovami začal službu, náboženský obrad, ktorým si jeho nasledovníci pripomínajú žijúci príklad pokory a služby.

Ježiš ustanovil umývanie nôh ako prípravu na slávnosť označovanú slovami „večera Pánova“ alebo „prijímanie chleba a vína“. Ak pýcha alebo nečisté myšlienky ovládajú naše vnútro, nie sme pripravení vstúpiť do spoločenstva s Ježi-

šom, a nie sme teda pripravení prijať symboly Ježišovho tela a krvi. Počas umývania nôh svojmu blížnemu si uvedomujeme vlastné povahové nedostatky, nesprávne slová i činy, ľahostajnosť i nesplnené povinnosti.

Boh sa prostredníctvom Ducha Svätého zúčastňuje tejto slávnosti. Vedie nás k zamysleniu nad životom, k vyznaniu našich hriechov a prijatiu istoty Božieho odpustenia. Ak to Ježišovi dovolíme, svojou mocou premení naše sebecstvo v nezištnosť, oddanosť a lásku.

Účasťou na obrade umývania nôh dávame najavo ochotu pomáhať druhým. Na tomto svete je mnoho núdznych, ktorým chýba materiálna i duchovná podpora. Buďme im oporou.

Na zamyslenie:

1. *Nad čím sa Ježišovi zvieralo srdce úzkosťou v onen večer?*
2. *Prečo začal Ježiš učeníkom umývať nohy?*
3. *Aké zmeny v uvažovaní učeníkov tým Ježiš docielil?*
4. *Prečo by sme sa aj my mali tohto obradu zúčastniť?*
5. *Ako môžeme na tento obrad pripraviť svoje vnútro?*

Biblické texty k tejto téme:

Lk 22,7–18; Jn 13,1–17; Lk 22,24; Ga 5,13

72. kapitola **Večera Pánova**

*„Nech teda skúma človek sám seba a tak je z chleba a pije z kalicha.“
(Prvý list Korintťanom 11,28)*

V tú noc, keď bol Pán Ježiš zradený, vzal chlieb, poďakoval zaň Bohu, lámal ho na menšie kúsky a povedal:

„Toto je moje telo, ktoré je pre vás. Toto robte na moju pamiatku!“

Po večeri potom pozdvihol kalich so slovami:

„Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi. Toto robte, kedykoľvek ho budete piť, na moju pamiatku!“

Ježiš, Baránok Boží, bol pripravený položiť svoj život za záchranu ľudí a tým ukončiť symbolický obradný systém poukazujúci na obeť Mesiáša. Po stáročia Izraelčania slávili Veľkú noc ako spomienku na vyslobodenie z egyptského otroctva. A ako pripomienku vyslobodenia všetkých ľudí z otroctva hriechu mali teraz Ježišovi nasledovníci začať sláviť novú slávnosť, večeru Pánovu, ktorá pomáha udržiavať v pamäti každého učeníka Ježišovu obeť na kríži.

V tej dobe prebiehala veľkonočná večera tak, že hostia ležali v kruhu na pohovkách okolo nízkeho stola. Opierali sa o jednu ruku a druhou jedli. Nohy mali položené von z kruhu a bolo jednoduché, aby im ich určený služobník umyl.

Keď učeníci ležali okolo stola s prestretou veľkonočnou večerou, Ježiš vzal nekvasený chlieb, poďakoval zaň Bohu, rozlomil ho na kúsky a podával. Povedal im pritom: „Vezmite, jedzte, toto je moje telo.“

Potom zdvihol kalich s nápojom z nekvaseného hrozna viniča, poďakoval zaň Bohu a podal ho učeníkom so slovami:

„Pite z neho všetci, lebo toto je moja krv zmluvy, ktorá sa vylieva za mnohých na odpustenie hriechov.“

Ježiš podal chlieb a víno aj Judášovi. Ten sedel mlčky vedľa Ježiša a vo svojom srdci premýšľal o pomste a zrade. Už počas umývania nôh mu dal Ježiš najavo, že pozná jeho lstivý úmysel, keď vyhlásil:

„Nie všetci ste čistí.“

Teraz prehovoril ešte otvorenejšie:

„Nehovorím to o vás všetkých. Ja viem, ktorých som si vyvolil; ale aby sa naplnilo Písmo: Ten, čo je môj chlieb, zdvihol proti mne päť.“

Ostatní učeníci jeho slovám nerozumeli. Tušili však, že je niečo v neporiadku. Ďalej mlčky jedli, kým Ježiš nevyhlásil:

„Amen, hovorím vám, že jeden z vás ma zradí.“

To ich vydesilo. Ako by sa niekto z nich mohol odvážiť uškodiť svojmu milovanému Učiteľovi?

Čoskoro si však uvedomili, že sa Ježišove slová zakaždým vyplnili. Začali pochybovať sami nad sebou a jeden po druhom sa pýtali: „Som to azda ja, Pane?“ Iba Judáš mlčal.

Nakoniec sa Ján Ježiša spýtal: „Pane, kto je to?“

Ježiš odpovedal: „Ten, komu podám namočenú skyvu.“ A podal ju Judášovi.

V rozruchu, ktorý nastal, v spleti otázok, pri zvedavých a ohromených pohľadoch Judáš odpoveď prepočul. Teraz na neho všetci uprene hľadeli. Podráždene povedal:

„Či som to ja, Rabbi?“

Ježiš smutne odpovedal: „Ty si to povedal.“

Judáš sa vydesil. Bolo zrejmé, že jeho zámer je odhalený. Rozhnevaný rýchlo vstal a odchádzal.

Ježiš podotkol: „Čo chceš urobiť, urob čím skôr.“

Než miestnosť opustil, mohol svoje myšlienky a činy olutovať a vyznať ich. Mohol tak byť zachránený. Odchodom sa však nezvratne rozhodol pre zradu a svoju skazu.

Nastala noc. Ježiš povedal ostatným učeníkom:

„Syn človeka síce ide, ako je o ňom napísané, ale beda človeku, ktorý zrádza Syna človeka. Pre toho človeka by bolo lepšie, keby sa vôbec nebol narodil.“

A po chvíli dodal: „Odteraz už nebudem piť z tohto plodu viniča až do toho dňa, keď ho budem s vami piť nový v kráľovstve svojho Otca.“

Účasť na slávnosti večere Pánovej

Ježiš svojim učeníkom ukazoval trpezlivosť a Božie milosrdenstvo voči všetkým ľuďom – aj voči tým, ktorí sa dopúšťajú neprávosti a hriechu. Dokonca aj Judášovi umožnil zostať vo svojej blízkosti a zúčastniť sa poslednej večere. Dal nám tak príklad, aby sme neprehliadali druhých, aj keď práve nežijú správnym spôsobom.

Učeníci prišli na poslednú večeru plní žiarlivosti a zlých myšlienok. Ježišovo konanie ich však nakoniec priviedlo k zmene a k pokániu. Iba Judáš nebol schopný prijať odpustenie.

Slávnosti večere Pánovej by sa nemal zúčastniť nikto, kto zjavne žije v rozpore s Božími prikázaniami, svoje činy nelutuje a nehľadá odpustenie. Nepoznáme pohnútky a zmysľovanie druhých, a preto by sme nemali podľa svojho úsudku niekoho z tejto slávnosti vylúčiť. Mali by sme posudzovať iba sami seba. Apoštol Pavol povedal: „Nech teda skúma človek sám seba a tak je z chleba a pije z kalicha. Lebo kto je a pije, a nerozoznáva telo, je a pije si odsúdenie.“

Keď sa dnes Ježišovi nasledovníci zhromažďujú k slávnosti večere Pánovej, môžu sa medzi nimi vyskytovať podobní ľudia, ako bol Judáš alebo tí, ktorí v Ježiša neveria a nenasledujú ho. V takom prípade sú v zhromaždení prítomní aj služobníci kniežaťa temnôt. Ozajstní Ježišovi učeníci sú však obklopení Božími anjelmi a Boží Duch pôsobí na všetkých prítomných. Ten, kto umyl nohy i Judášovi, túži po zmytí hriechov zo srdc všetkých prítomných.

Nikdy by sme sa nemali zriekať účasti na slávnosti večere Pánovej preto, že sú na nej prítomní aj ľudia, ktorí ju znesväcujú. Boží Syn chce počas tejto slávnosti byť v našom spoločenstve, posilniť nás vlastnou prítomnosťou a požehnať nám. Ak tieto vzácne chvíle zanedbávame, prichádzame o veľké požehnanie.

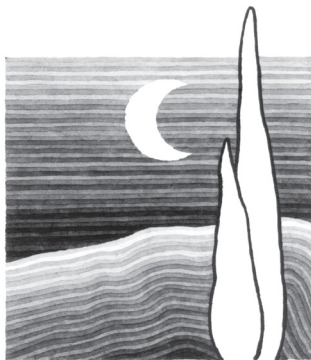
Slávnosť večere Pánovej udržuje živú nádej na Ježišov skorý príchod. „Kedykoľvek teda jete tento chlieb a pijete z tohto kalicha, zvestujete Pánovu smrť, kým nepríde.“

Na zamyslenie:

1. Aký bol pôvodný význam *Veľkej noci*?
2. Prečo Ježiš odhalil učeníkom, že ho Judáš zradí?
3. Čo pripomína slávnosť večere Pánovej Ježišovým nasledovníkom?
4. Čo znamená jesť „Ježišovo telo“ a piť „Jeho krv“?
5. Túžime po účasti na večeri Pánovej? Ako sa na ňu pripravíme?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 26,20–29; Mk 14,17–25; Lk 22,14–23; Jn 13,18–30; 1Kor 11,23–29;
1Pt 1,19; Ž 41,10; Ž 55,13–15; Jn 14,27; Jn 3,14–15; Jn 6,53–57; Jn 6,70

73. kapitola **Slová nádeje**

*„Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa navzájom milovali;
ako som ja miloval vás, aby ste sa aj vy navzájom milovali.“
(Evanjelium podľa Jána 13,34)*

Po Judášovom odchode Ježiš povedal:

„Teraz je oslávený Syn človeka a Boh je oslávený v ňom. A keď je v ňom oslávený, aj Boh ho oslávi v sebe a oslávi ho čoskoro. Deti, už len krátko budem s vami. Budete ma hľadať, ale ako som povedal Židom, aj vám teraz hovorím: Kam ja idem, tam vy nemôžete ísť.“

Tieto slová učeníkov znepokojili a zarmútili. Ježiš preto hovoril o nádeji na opätovné stretnutie:

„Nech sa vám srdce neznepokojuje! Verte v Boha, verte aj vo mňa! V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám azda povedal, že vám idem pripraviť miesto? Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. A cestu, kam idem, poznáte.“

„Pane, nevieme, kam ideš,“ namietol Tomáš, „ako môžeme poznať cestu?“

Ježiš mu odpovedal: „Ja som cesta, pravda i život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa. Ak ste ma spoznali, budete poznať aj môjho Otca. Odteraz ho už poznáte a videli ste ho.“

Učeníci jeho slová ešte stále nechápali. Filip povedal: „Pane, ukáž nám Otca a to nám postačí!“

Ježiš smutne namietol: „Filip, toľký čas som s vami a nespoznal si ma? Kto videl mňa, videl aj Otca. Ako to, že teraz hovoríš: Ukáž nám Otca? Neveríš, že ja som v Otcovi a Otec je vo mne? Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám od seba, ale Otec, ktorý zostáva vo mne, koná svoje skutky.“

Ježiš sa stal človekom, ale neprestal byť Bohom. Jeho slová i činy svedčili o jeho božstve a zjavovali Boha Otca. Keby učeníci rozumeli Ježišovmu úzkemu spoločenstvu s Bohom Otcom, nestrácali by vieru pri pohľade na Ježišovo utrpenie a smrť na kríži. Ježiš sa ich snažil na prichádzajúce ťažké chvíle pripraviť. Počas večera ho pozorne počúvali.

„Amen, amen, hovorím vám, že aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi.“

Po Ježišovom návrate do neba učeníci prežívali naplnenie tohto zaslúbenia. Hlásali ľuďom posolstvo o Božej láske a záchrane. Tisíce ľudí v Ježiša uverili.

Prednosť modlitby

Ježiš učeníkom vysvetlil, že tajomstvo ich úspechu spočíva v prosbe o milosť a silu v jeho mene: „A urobím všetko, o čo budete prosiť v mojom mene, aby Otec bol oslávený v Synovi.“

Ježiš predkladá prosby svojich nasledovníkov Bohu Otcovi, ako keby boli jeho vlastné. Nepraje si, aby pri modlitbe vyslovovali nejaké frázy, ale aby vlastnými slovami vyjadrovali najhlbšie pohnútky srdca. Každá úprimná modlitba bude v nebi vypočutá. Boha teší, keď sa k nemu ľudia modlia plní viery a odovzdania a predkladajú mu svoje prosby a vďakvyzдания. Boh vypočúva aj tie najodvážnejšie prosby za veľké činy oslavujúce jeho meno.

Modliť sa v Ježišovom mene nás zaväzuje k tomu, aby sme prijali Ježišovu povahu, prejavovali jeho ducha a konali v súlade s jeho vôľou. Všetci, ktorí ho milujú, mu svoju lásku dokazujú poslušnosťou. Ježiš hovorí: „Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania.“

Pravá poslušnosť vychádza zo srdca. Ak Bohu dovolíme, aby viedol naše myslenie, city i plány, budú naše činy vyjadrovať jeho vôľu. Čím viac poznáme Boha, tým viac prejavujeme Ježišovu povahu. V úzkom vzťahu s Bohom sa nám hriech protiví.

Pôsobenie Ducha Svätého

„A ja budem prosiť Otca a on vám dá iného Tešiteľa, aby bol s vami až naveky – Ducha pravdy, ktorého svet nemôže prijať, pretože ho nevidí, ani nepozná. Vy ho poznáte, veď zostáva pri vás a bude vo vás.“

Duch Svätý je teraz Ježišov zástupca na zemi. Ako človek nemohol byť Ježiš osobne prítomný všade, prostredníctvom Ducha Svätého však k nemu majú prístup všetci ľudia na zemi.

Ježiš poznal budúcnosť svojich dvanástich učeníkov. Vedel, že jeden skončí na popraviske, iný na kríži, ďalší vo vyhnanstve na pustom ostrove. Povzbudzoval ich zaslúbením, že s každým z nich bude prítomný v ich súžení. Kedykoľvek sa jeho nasledovníci postavia za pravdu, stojí pri nich. Ak sa dostanú do ťažkostí, poteší ich svojou láskou a dodá im silu a odvahu.

Zakaždým, keď sa cítime bezradní a opustení, k nám ako odpoveď na našu modlitbu viery prichádza Duch Svätý a utešuje nás. Od našich priateľov nás môžu odlúčiť rôzne okolnosti, od nebeského Priateľa a Tešiteľa nás však nemôže odlúčiť nič.

Ježiš svojich učeníkov uistil: „No Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, ten vás naučí všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám hovoril.“

Duch Svätý viedol učeníkov k pravému pochopeniu Ježišových slov. Predtým boli učeníci nabádaní k bezmyšlienkovitému prijímaniu učenia rabínov, ktoré mali považovať za Boží hlas. Nebolo teda pre nich jednoduché takéto spôsob myslenia zmeniť. Pod vplyvom Ducha Svätého však porozumeli slovám pravdy o Ježišovom kráľovstve a ocenili ich.

Duch Svätý je nazvaný Duchom pravdy. Satan sa snaží ovládnuť ľudskú myseľ podvodným učením, ktoré ničí charakter a vedie k zlému životnému štýlu. Naopak, Duch Svätý oslovuje človeka prostredníctvom Písma a zasieva do srdca pravdu. Odhaľuje nesprávne učenie a názory a nahradzuje ich pravdou.

Duch Svätý vedie k nasledovaniu Ježiša a k zachovávaní jeho prikázaní. Boh chce v ľuďoch obnoviť svoj obraz a byť oslávený pri premene ich povahy.

Predpoveď Petrovho zaprenia

Skôr než učeníci opustili hornú miestnosť, zaspievali pieseň oslavujúcu Boha:

„Chváľte Hospodina, všetky národy,
oslavujte ho, všetci ľudia,
lebo je nesmierne jeho milosrdenstvo voči nám
a vernosť Hospodina až naveky!
Haleluja!“

Potom pomaly prechádzali mestskou bránou smerom k Olivovej hore. Každý bol ponorený do svojich myšlienok. Po chvíli Ježiš povedal:

„Vy všetci sa tejto noci nado mnou pohoršíte, lebo je napísané: Budem biť pastiera a ovce stáda sa rozprchnú. Ale po svojom vzkriesení vás predídem do Galiley.“

„Aj keby sa všetci nad tebou pohoršili, ja sa nikdy nepohorším,“ odhodlane vyhlásil Peter.

Ježiš odvetil: „Amen, hovorím ti, že tejto noci, skôr ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš.“

„Aj keby som mal s tebou zomrieť, nikdy ťa nezapriem,“ zaprisahal sa Peter. A rovnako tak hovorili aj ostatní učeníci.

Peter myslel svoje vyhlásenie úprimne a úplne vážne, ale sám seba ešte dobre nepoznal. Bol sebaistý a samolúby a tieto vlastnosti v ňom prehlušovali vieru v Ježiša. Nastala chvíľa, kedy sa musel odučiť prílišnej sebadôvere.

Keď sa topil vo vlnách Galilejského jazera, zvolal: „Pane, zachráň ma!“ Keby teraz vyslovil rovnakú prosbu, nezažil by horkosť a hanbu zo seba samého. Ježišove slová vnímal ako prejav nedôvery a ešte viac sa utvrdil vo svojom stanovisku.

Ježiš nemohol odvrátiť skúšku, ktorá učeníkov čakala, ale neponechal ich v zúfalstve. Ešte predtým, než ho zradili, ich uistil o svojom odpustení. Učeníci si boli po Ježišovej smrti a zmŕtvychvstaní vedomí, že ich má Ježiš stále rád a že im odpustil.

Pravý vínný kmeň

Za jasného mesačného svitu sa vydali do Getsemanskej záhrady, kde si Ježiš všimol popínavý vinič. Použil ho ako prirovnanie:

„Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. Každú ratolesť na mne, ktorá neprináša ovocie, odrezáva, a každú, ktorá prináša ovocie, čistí, aby prinášala viac ovocia. Vy ste už čistí pre slovo, ktoré som vám povedal. Zostaňte vo mne a ja vo vás. Podobne ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak nezostane na viniči, tak ani vy, ak nezostanete vo mne. Ja som vinič a vy ratolesti. Kto zostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia, pretože bezo mňa nemôžete nič urobiť. Ak budete zachovávať moje prikázania, zostanete v mojej láske.“

Boh túži po tom, aby sa v ľuďoch prejavovala jeho svätosť, dobrota a láska. Ježiš však svojich učeníkov nevyzýva, aby sa zamerali na dobré skutky, ale na živé spojenie s ním. Ak žijeme s Ježišom v srdci, počúvame ho a čerpáme u neho silu, prirodzene nesieme dobré ovocie vo všetkom, čo robíme.

Prikázanie lásky a jednoty

Prvé slová, ktoré onej noci v hornej miestnosti vyšli z Kristových úst, zneli: „Podľa toho všetci spoznajú, že ste moji učeníci, ak budete mať lásku jeden k druhému.“ Tomuto odkazu učeníci plne porozumeli až po Ježišovej smrti.

Nesebeckú lásku satan nenávidí a pokúša sa sťažiť Ježišovým nasledovníkom život. Ježiš varoval: „Ak vás svet nenávidí, vedzte, že mňa nenávidel skôr ako vás. Keby ste boli zo sveta, svet by miloval, čo je jeho; keďže však nie ste zo sveta, ale ja som si vás vyvolil zo sveta, preto vás svet nenávidí.“

Na záver svojho posledného príhovoru k učeníkom Ježiš vyslovil vrúcnu modlitbu:

„Otče, prišla hodina; osláv svojho Syna, aby Syn oslávil teba. A ako si mu dal moc nad každým telom, tak nech on dá večný život všetkým, ktorých si mu dal. A večný život je v tom, aby poznali teba, jediného, pravého Boha i toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista.“

Na zamyslenie:

1. *Čo majú Ježišovi nasledovníci robiť v čase, keď im Boží Syn pripravuje nový domov v nebesiach?*
2. *Duch Svätý je teraz Ježišov zástupca na zemi. Čo to pre nás znamená?*
3. *Čo máme urobiť, aby sme každý deň prijímali moc Ducha Svätého?*
4. *V čom sme podobní výhonkom viniča?*
5. *Ako môžeme mať istotu, že máme ozajstné spojenie s Ježišom?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 13,31–38; Jn 14.–16. kap.; 1Jn 3,22; Ef 3,18–19; Flp 2,13; Ž 117; Mk 14,29–31; Lk 22,33; Mt 26,32; Mt 4,4; Jn 17,1–23

74. kapitola

Zápas v Getsemanskej záhrade

*„Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich.
No nie ako ja chcem, ale ako ty.“
(Evanjelium podľa Matúša 26,39)*

Mesiac ožaroval cestu, po ktorej sa Ježiš s učeníkmi uberal do Getsemanskej záhrady. Len čo sa k záhrade priblížili, Ježiš sa zvláštne odmlčal. Práve nadišla chvíľa, kedy sa stotožní s hriešnikmi a bude na neho vložená vina padlého ľudstva. Po celú dobu svojho pozemského života prežíval úzky vzťah s Bohom Otcom. Teraz ho trápila obava, aby ho hriech navždy neodlúčil od lásky nebeského Otca.

Učeníkom sa zdôveril: „Moja duša je smutná až na smrť.“

Učeníci ho nikdy predtým nevideli takého vážneho, smutného a zamlknutého. Keď vošli do záhrady, Ježiš sa zakolísal, akoby na neho prichádzali mdloby. Museli ho dvakrát podoprieť, aby nespadol.

Povedal im: „Zostaňte tu a bedlite so mnou.“

Vzal so sebou Petra, Jakuba a Jána a zamierili k miestu, kde často odpočíval a modlil sa. To miesto dobre poznali – veď tu s Ježišom mnohokrát trávili celú noc. Modlievali sa všetci spoločne a potom nerušene spali, kým ich ráno neprebudil. Tentokrát ich však Ježiš požiadal, aby sa s ním modlili celú noc.

Ježiš nechcel, aby videli obrovský zápas, ktorý prežíva, a tak poodišiel stranou, kde padol na zem. Cítil, ako ho hriech oddeľuje od jeho Otca. Prežívané odlúčenie sa zdalo také hlboké, že sa zhrozil. Smrteľnému zápasu však nemohol uniknúť, pretože svoju božskú moc nesmel použiť. Ako človek musel niesť následky hriechov ľudstva a zakúsiť Boží hnev proti prestúpeniu zákona.

Veľké pokušenie

Ježiš cítil, ako je jeho jednota s Otcom narušená. Zmocnil sa ho strach, či bude schopný v blížiacom sa boji s mocnosťami zla obstáť. Satan bol odhodlaný vložiť do nastávajúceho zápasu všetku svoju silu. Pri pokušení na púšti sa mu Ježiša zviest' nepodarilo a teraz si uvedomil, že práve nadišla rozhodujúca chvíľa, kedy musí svojho protivníka poraziť. Ak sa mu to nepodariť, príde koniec jeho nadvlády nad týmto svetom a nakoniec zahynie. Zem by potom navždy patrila Ježišovi. Keď sa mu však podarí Ježiša premôcť, ľudstvo a celá zem sa navždy stanú jeho kráľovstvom.

Ježiš padol tvárou k zemi a z jeho bledých pier sa ozval bolestný výkrik: „Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich. No nie ako ja chcem, ale ako ty.“

Túžba po povzbudení

V tomto ťaživom okamihu Kristus zatúžil po súcite a povzbudení. S veľkou námahou sa vrátil k Petrovi, Jakubovi a Jánovi s nádejou, že od nich bude počuť slová útechy. Veľmi si priať, aby sa za neho modlili k nebeskému Otcovi.

Učeníci však spali. Zrazu začuli Ježišov hlas a prebudili sa. Skoro ho nepoznali, lebo smrteľná úzkosť zmenila výraz Ježišovej tváre.

„Peter,“ povedal Ježiš, „to ste nemohli byť ani hodinu so mnou hore? Bdejte a modlite sa, aby ste obstáli v skúške.“

Obával sa, že neunesú skúšku, ktorá ich stretne, až bude zajatý a zabitý.

Potom odišiel a opäť sa modlil: „Môj Otče! Ak nie je iné východisko, nech sa stane tvoja vôľa.“

Prežíval takú veľkú úzkosť, že začal potiť kvapky krvi. Okolité palmy a cyprusy boli tichými svedkami jeho utrpenia. Na Ježišovo ukonané telo stekali z orosených vetiev kvapky vody. Vyzeralo to, akoby sama príroda plakala nad svojím Stvoriteľom.

Keď sa Ježiš znova vrátil k učeníkom, opäť spali. Zobudili sa a na jeho tvári uvideli krvavý pot. Vydesili sa, ale Ježišove muky pochopiť nevedeli.

Rozhodujúca chvíľa

Zoslabnutý Ježiš od nich znovu odišiel a padol na zem. Nastal okamih, kedy sa rozhodovalo o budúcnosti sveta a osud ľudstva visel na vlásku. Ježiš mohol ešte stále cestu kríža odmietnuť – mohol si z tváre zotrieť krvavý pot, vrátiť sa k Bohu a nechať ľudstvo zahynúť v jeho skazenosti. Namiesto toho však po tretí raz vyslovil: „Môj Otče, nech sa stane tvoja vôľa.“

Trikrát sa jeho ľudská prirodzenosť zdesila konečného rozhodnutia priniesť najvyššiu obeť. Vedel však, že ak budú ľudia ponechaní sami na seba, bez pomoci,

zahynú. Moc hriechu je nad ich sily. Ježiš videl hrozný koniec, ku ktorému ľudstvo neodvratne speje, aj budúce utrpenie celej planéty.

Pevne sa rozhodol – svojho poslanca sa nezriekne.

Vzápätí padol k zemi ako mŕtvy. V nebesiach zavládlo ticho. Anjeli sledovali Boha Otca, ako od svojho milovaného Syna odvracia lúče svetla, lásky a slávy. Satan s démonmi na to tiež prizerali. Mocnosti dobra i zla napäto očakávali, ako Boh odpovie na Synovu trikrát vyslovenú modlitbu.

Odpoveďou bol anjel zoslaný z neba, ktorý pristúpil k Ježišovi. Neprišiel od neho odňať kalich utrpenia, ale posilniť ho uistením o láske nebeského Otca. Ubezpečil Ježiša, že svojou smrťou zničí satanovo kráľovstvo a veľa ľudí zachráni pre večnosť. Planéta Zem bude v určený čas odovzdaná ľuďom nasledujúcim Boha.

Ježišova bolesť síce neskončila, ale rozplynula sa sklúčenosť i tieseň a na zakrvavenej tvári sa rozhostila úlava a pokoj. Znovu si uvedomil, že žiadny iný človek nemôže vykonať to, čo on – podstúpiť utrpenie a smrť za všetkých ľudí.

Spiaci učeníci sa prebudili. Uvideli anjela, ako sa Ježišovi prihovára slovami útechy, povzbudenia a nádeje. O svojho Majstra sa už nebáli, lebo sa o neho postaral sám Boh. Znovu ich prepadla únava a zaspali.

Len čo sa Ježišovi vrátila sila, prišiel k učeníkom. Smutne sa na nich pozrel a povedal:

„Teraz už spite a odpočívajte! Hľa, priblížila sa hodina a Syn človeka je vydaný do rúk hriešnikov.“

Ešte ani nedohovoril a už začuli kroky davu poslaného veľradou, vyzbrojeného mečmi a palicami. Vyzval učeníkov:

„Vstaňte, poďme! Hľa, priblížil sa môj zradca.“

Išiel davu ľudí oproti a spýtal sa: „Koho hľadáte?“

Odpovedali: „Ježiša Nazaretského.“

„Ja som,“ povedal im. Vtom sa medzi nich a Ježiša postavil anjel, ktorý Krista pred chvíľou povzbudzoval. Ježišovu tvár ožiarilo nebeské svetlo. Ľudia užasnutí odstúpili a všetci vrátane Judáša padli na zem. Potom anjel zmizol a svetlo sa rozplynulo. Ježiš mohol odísť, ale stál a prizeral sa, ako vojaci i kňazi bezmocne ležia pri jeho nohách.

Ich bázeň však netrvala dlho. Rýchlo vstali a obstúpili Ježiša, pretože mali strach, že im unikne. Znovu sa ich opýtal:

„Koho hľadáte?“

„Ježiša Nazaretského,“ opakovali.

„Povedal som vám: Ja som! Ak teda mňa hľadáte, týchto nechajte odísť!“

Judáš si s kňazmi vopred dal znamenie. Teraz sa ujal svojej úlohy. Pristúpil k Ježišovi so slovami „Bud' pozdravený, Rabbi!“ a pobožkal ho. Predstieral, že je stále na jeho strane.

Ježiš mu povedal: „Priateľ môj, načo si prišiel? Bozkom zrádzaš Syna človeka?“ Chcel tým prebudiť Judášovo svedomie. Zradca už však v sebe nemal ani kúsok cti či dobroty. Prepožičal sa satanovi a nemal silu mu vzdorovať.

Tu sa Ježiša chopili a začali mu zväzovať ruky. Učeníci boli rozhorčení, keď sa prizerali na hrubé zaobchádzanie s ich Učiteľom. Peter vytasil meč a začal Ježiša brániť. Rozohnal sa a sluhovi najvyššieho kňaza odťal pravé ucho.

Len čo Ježiš videl, čo sa stalo, vyslobodil svoje zviazané ruky a zvolal: „Prestaňte!“ Dotkol sa sluhovho odťatého ucha a uzdravil ho. Potom povedal Petrovi: „Vráť svoj meč na jeho miesto! Lebo všetci, čo sa chytajú meča, mečom zahynú. Alebo si myslíš, že nemôžem požiadať svojho Otca a že on by mi hneď neposlal viac ako dvanásť plukov anjelov?“

Učeníci si pomysleli: „Prečo teda Ježiš niečo neurobí a nezachráni seba i nás?“ Na túto nevyslovenú myšlienku im Ježiš odpovedal: „Ale ako by sa potom splnili Písma, že sa to tak musí stať?“

Obrátil sa k ozbrojencom, ku ktorým sa pridali aj kňazi a vodcovia ľudu, a predniesol slová, ktoré sa im mali navždy vtlačiť do pamäti:

„Vyšli ste ma zajať s mečmi a kyjmi ako zločinca. Denne som sedával a učil v chráme, a nezajali ste ma. Toto všetko sa však stalo, aby sa naplnili prorocké Písma.“

Učeníci sa nemohli ubrániť zdeseniu, keď sa Ježiš nechal zajať. Nemohli pochopiť, prečo dovolil takú potupu a ponižovanie. V myšlienkach mu jeho konanie vyčítali a pýtali sa, ako je možné, že niečo také vôbec dopustil. Nakoniec sa všetci do jedného rozutekali.

Na zamyslenie:

1. Čo bolo príčinou Ježišovej úzkosti na ceste do Getsemanskej záhrady?
2. Prečo sa satan tak sústredil na to, aby Ježiša zviadol?
3. Prečo Ježiš žiadal učeníkov, aby sa modlili?
4. Koľkokrát sa Ježiš pred konečným rozhodnutím modlil?
Čo ho presvedčilo, aby dokončil svoje poslanie?
5. Ako sa asi Ježiš cítil pri Judášovom pozdrave?
6. V Getsemanskej záhrade Ježiš pocítil hrôzu hriechu v plnej miere.
Ako nám to môže pomôcť uvedomiť si, aký je hriech hrozný?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 26,36–56; Mk 14,32–50; Lk 22,39–53; Jn 18,1–12; Jn 8,29; Zach 13,7;
Iz 52,14; Mk 14,29; Mk 10,38

75. kapitola

Nezákonný súd

„Ak som zle povedal, vydaj svedectvo o zlom, ale ak dobre, prečo ma biješ?“ (Evanjelium podľa Jána 18,23)

Strážcovia viedli spútaného Ježiša tichými ulicami spiacneho mesta. Bolo už po polnoci. Pomalým krokom mierili k palácu bývalého najvyššieho kňaza, Annáša ako najstaršieho člena úradujúcej kňazskej rodiny. Z úcty k jeho veku ho ľudia aj naďalej uznávali ako najvyššieho kňaza.

Židovskí vodcovia požadovali, aby Annáš vypočul Ježiša ako prvý, pretože sa obávali, že by úradujúci a menej skúsený veľkňaz Kajfáš nemal dostatočnú autoritu, vôľu a vynaliezavosť, aby ho odsúdil na smrť.

Správne mal byť ale Ježiš predvedený pred židovskú najvyššiu radu Sanhedrin. Podľa rímskeho práva mohla táto rada väzňa vypočuť, avšak jej rozhodnutie a prípadný rozsudok museli potvrdiť rímske úrady. Bolo preto nutné vzniesť proti Ježišovi také obvinenia, ktoré by prijali Rimania i Židia.

Medzi kňazmi a poprednými mužmi sa však objavili aj takí, ktorí Ježišovo učenie uznávali. Bolo dobre známe, že Ježiša podporovali Jozef z Arimatie a Nikodém, a preto neboli na toto konanie pozvaní. Boli však prítomní iní, ktorí sa mohli zasadiť o zákonný súd. Celé konanie bolo vedené tak, aby jeho výsledkom bol jednotný postup všetkých členov rady proti Ježišovi.

Zámerom bolo dosiahnuť dve obvinenia. Ak by sa podarilo verejne preukázať, že sa Ježiš rúhal Bohu vyhlásením seba samého za Boha alebo že je rovnako mocný ako Boh, mohli by ho odsúdiť Židia. Ak by sa navyše podarilo preukázať prípravu vzbury, odsúdili by ho tiež Rimania.

Annáš chcel Ježiša prinútiť k priznaniu vzbury. Kládol mu také otázky, aby jeho odpovede jasne preukázali tajnú prípravu plánu na nastolenie nového kráľovstva:

„Kto s tebou chodil? Čo si učil?“

Ježiš Annášov zámer odhalil. Odpovedal mu:

„Ja som svetu hovoril verejne. Vždy som učil v synagóge a v chráme, kde sa schádzajú všetci Židia a nič som nehovoril tajne.“

Svojou odpoveďou poukázal na to, že jeho spôsob konania je úplne odlišný od prístupu tých, ktorí ho vypočúvali. Vedúci predstavitelia ho spolu s davom prepadli o polnoci a priviedli k tajnému súdu. Vysmievali sa mu a ponížovali ho ešte skôr, než bol súdený. Porušili tým zákon, ktorý stanovoval, že sa s každým človekom, ktorého vina nebola preukázaná, má zaobchádzať ako s nevinným.

Aj Ježiš sa obrátil k Annášovi s otázkou:

„Prečo sa teda spytuješ mňa? Opýtaj sa tých, čo počúvali, čo som im hovoril! Oni vedia, čo som hovoril!“

Ostatní kňazi dobre vedeli, že rada opakovane vysielala špehov, aby pozorne sledovali Ježišovo kázanie a počínanie.

Annáš sa viditeľne nahneval. Jeden zo strážnych udral Ježiša do tváre a oboril sa na neho:

„Takto odpovedáš veľkňazovi?“

Ježiš mu pokojným hlasom odpovedal:

„Ak som zle povedal, vydaj svedectvo o zlom, ale ak dobre, prečo ma biješ?“ V jeho slovách nebol ani náznak hnevu. Mal čisté a trpezlivé srdce a nenechal sa vyprovokovať.

Ježiš bol ponížovaný tými, pre ktorých podstúpil takú veľkú obeť. Trpel o to viac, čím mocnejšie ich svojou čistotou, nezištnosťou a odmietaním hriechu prevyšoval. Prežíval teraz nesmierne ťažkú skúšku, pretože by sa týmto satanom ovládaným ľudom najradšej vzoprel. Svojou božskou mocou mohol svojich nepriateľov okamžite zničiť.

Keď s Ježišom tak pohrdavo zaobchádzali, doliehalo na neho silné pokušenie prejaviť svoju božskú moc a prinútiť ich uznať ho za Mesiáša. Súčasťou Kristovho neľahkého poslania však bolo, že túto božskú moc nepoužije a bude konať ako človek.

Nebeskí anjeli chceli Ježiša zachrániť. Keď sledovali, ako ho židovskí predstavitelia ponížujú, boli pripravení zničiť ich. Dostali však príkaz, aby nič nerobili. Ježišovým údelom na zemi bolo znášať všetky urážky, krivdy a utrpenie.

Pred Kajfášom a veľradou

Vodcovia nechali Ježiša spútať. Tým dali najavo, že je už usvedčený. Napriek tomu chceli budiť zdanie bežného súdneho procesu. Potrebovali, aby prebehol čo najrýchlejšie. Dobre poznali Ježišovu obľubu medzi ľuďmi, a preto mali obavy, že keby sa ľudia o procese dozvedeli, mohli by sa pokúsiť oslobodiť ho. Keby sa

nepodarilo Ježiša odsúdiť hneď, musel by sa súd pre veľkonočné sviatky o týždeň odložiť. Židovskí vodcovia teda museli Ježiša, ako zločinca zasluhujúceho si smrť, predviesť pred Rimanov čo najrýchlejšie. Chýbal však pádny dôvod na obžalobu.

Ešte pred svitaním Annáš nariadil ozbrojenej stráži priviesť Ježiša do veľkňazovho paláca. Kým sa schádzali členovia veľrady, Annáš s Kajfášom Ježiša znova vypočúvali.

V čele veľrady sa na stolicu, pripomínajúcu trón, posadil Kajfáš. Po pravici aj po ľavici bol obklopený ďalšími sudcami a predstaviteľmi ľudu. Rímski vojaci sa rozmiestnili v blízkosti Kajfášovej stolice, pred ktorou stál Ježiš. V súdnej sieni sa striedalo šeptanie hlasov s tiesnivým napätím. Jediný Ježiš bol pokojný a vyrovnaný.

Kajfáš považoval Ježiša za svojho súpera. Žiarlil na neho, pretože k nemu ľudia vzhliadali s veľkým záujmom a úctou. Napriek tomu pri pohľade na spútaného Ježiša obdivoval jeho vznešenosť a dôstojnosť. V mysli mu vyvstala myšlienka, že správanie tohto muža predstavuje povahu Boha. Túto myšlienku však rýchlo zahnal a nápadne vyzval Ježiša na predvedenie nejakého zázraku. Ježiš nereagoval, akoby jeho povýšenecké slová vôbec nepočul.

Ježišovi nepriatelia boli zmätení, pretože nevedeli, za čo vlastne majú Ježiša odsúdiť. V sieni bolo síce prítomných mnoho svedkov, ktorí mohli poukázať na Ježišove slová označujúce kňazov za pokrytcov a vrahov, nechceli o tom však hovoriť. Mohlo by sa totiž začať prerokovávať, prečo sa Ježiš takto vyjadril, a Rimanov by to i tak nezaujímal. Mali tiež dôkazy o tom, že Ježiš neuznával mnohé židovské tradície. Ale ani v tom by Rimania nevideli žiadny zločin. Židovskí vodcovia sa nakoniec neodvážili obviniť Ježiša ani z prestupovania soboty, pretože by to viedlo len k debate o tom, že v sobotu zázračne uzdravuje.

Zavolali teda podplatených svedkov a tí Ježiša obvinili z podnecovania vzbury proti Rímu. Ich svedectvá však boli nejasné, zmätené a vzájomne si odporovali.

Na začiatku svojej služby Ježiš povedal:

„Zbúrajte tento chrám a ja ho za tri dni postavím.“

Týmito slovami obrazne hovoril o svojej smrti a vzkriesení. Niektorí si však jeho vyjadrenie vysvetľovali doslovne, preto ho brali ako dôkaz, na základe ktorého by mohol byť usvedčený z rúhania. Rimania sa podieľali na stavbe chrámu a boli naň veľmi pyšní – určite by neradi počuli správy, že ho chce niekto zničiť. A tak Židia konečne vymysleli, v čom by sa mohli s Rimanmi spojiť proti Ježišovi.

Našli dvoch svedkov, ktorých výpovede neboli také rozporuplné ako v ostatných prípadoch, a tiež ich podplatili. Jeden z nich vyhlásil:

„Tento povedal: Môžem zbúrať Boží chrám a za tri dni ho postaviť.“

Keby boli Ježišove slová opakované presne tak, ako ich vyslovil, nemohla by za ne veľrada Ježiša odsúdiť. Dokonca ani v takto prekrútenej podobe nemohli Rimania tento výrok považovať za zločin hodný trestu smrti.

Ježišovi žalobcovia boli zmätení, rozzúrení a bezradní. Svoju poslednú príležitosť videli v tom, že sa Ježiš nejako usvedčí sám. Kajfáš sa naklonil dole zo svojej stoličky a zvolal:

„Nič neodpovedáš na to, čo títo svedčia proti tebe?“

Ježiš mlčal.

Tú Kajfáš vykrikoval: „Zaprisahám ťa na živého Boha, aby si nám povedal, či si ty Kristus, Boží Syn.“

Ježiš vedel, že ak na túto otázku odpovie, bude to pre neho znamenať istú smrť. Otázku mu však položil najvyšší predstaviteľ národa v mene Všemohúceho Boha... Ježiš sám viedol svojich učeníkov k tomu, aby neochvejne hlásali, kým je. Teraz im teda šiel príkladom.

Všetci naňho hľadeli s napätím. Odpovedal:

„Ty si to povedal.“ A dodal: „Odteraz uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci a prichádzať na nebeských oblakoch.“

Kajfášovo rozhodnutie

Kajfáš chvíľu premýšľal nad Ježišovými slovami a zachvel sa pred jeho prenikavým pohľadom. Celý zvyšok života na Ježišov pohľad nezabudol.

Vydesila ho skutočnosť, že by každý človek mal raz stáť pred Bohom a dostať odplatu podľa svojich skutkov. V mysli sa mu ukázali udalosti z posledného súdu, keď z hrobov vstanú mŕtvi a ich tajomstvá, ktoré mali byť navždy skryté, budú odhalené. Mal pocit, že nebeský Sudca číta v jeho duši a odhaľuje jeho činy.

Náhle precitol. Ako saducej predsa neveril vo vzkriesenie a Boží súd – a neprial si, aby sa Ježišove slová niekedy naplnili. Zachvátila ho diabolská zúrivosť. V predstieranom zdesení a na znamenie najväčšieho pohoršenia roztrhol svoje rúcho a vyhlásil: „Rúhal sa! Načo ešte potrebujeme svedkov? Práve teraz ste počuli rúhanie! Čo o tom súdite?“

Prítomní kňazi a vodcovia ľudu súhlasili s Kajfášom a kričali:

„Hoden je smrti!“

Kajfáš sa hneval sám na seba, že na chvíľu uveril Ježišovým slovám. Namiesto toho, aby pod vplyvom pravdy a svedomia otvoril svoje srdce a vyznal, že Ježiš je Mesiáš, verejne roztrhol šaty. V skutočnosti však odsúdil sám seba a ukázal, že nie je hoden zastávať veľkňazský úrad.

Podľa zákonov daných Mojžišom nesmel veľkňaz svoje rúcho nikdy roztrhnúť. Jeho služba v chráme vyžadovala rúcho v bezchybnom stave. Neskôr rabíni vydali zákon, ktorý povoľoval roztrhnutie veľkňazovho rúcha na znamenie odporu k hriechu. Nič také však Boh nenariadil, bola to len ľudská tradícia. Roztrhnutie Kajfášovho rúcha bolo symbolickým vyjadrením odmietnutia Ježiša ako Mesiáša celým židovským národom. Kedysi vyvolený ľud sa od Boha odvrátil.

Nezákonný súd

Aj veľrada odsúdila Ježiša na smrť v rozpore so židovským zákonom, ktorý nepripúšťal vypočúvať väzňa v noci. Právoplatný rozsudok mohla vyniesť len veľrada, ktorá zasadala za bieleho dňa a v plnom počte.

Potom vojaci viedli Ježiša na nádvorie vládnej budovy, kde mal čakať na ďalšie konanie pred súdom. Na ceste ho obklopili ľudia a vysmievali sa mu. Znevažovali predovšetkým jeho vyhlásenie, že je Božím Synom. Jeho slová „a prichádzať na nebeských oblakoch“ opakovali ako vtip, ktorému sa ohromne smiali... Pri čakaní na riadny súd mu nebola poskytnutá žiadna ochrana a neznalý dav, tvorený najhrubšími, najskazenejšími ľuďmi mesta a vedený démonmi, ho slovne aj fyzicky napádal. Ježišova vyrovnanosť a pokora ich privádzala k šialenstvu. Niektorí mu pľuli do tváre, bili ho a výsmešne vykrikovali:

„Prorokuj nám, Mesiáš, kto ťa udrel!“

Najväčšiu bolesť mu však nespôsobovali nepriatelia. Počas výsluchu u Kajfáša totiž jeden z jeho najbližších učeníkov zapieral, že ho pozná.

Spev kohúta

Potom, čo bol Ježiš v Getsemanskej záhrade zatknutý, Peter a Ján sledovali celý dav z diaľky. Keď prišli k súdnej sieni, kňazi Jána spoznali a pustili ho dnu. Dúfali, že ak bude svedkom Ježišovho odsúdenia, prestane veriť, že by Ježiš mohol byť Božím Synom. Ján ich požiadal, aby tam mohol Peter vstúpiť s ním. Kňazi súhlasili.

Na nádvorí pred súdnou sieňou horel oheň, pri ktorom sa strážci a sluhovia ohrievali. Peter sa k nim pripojil. Dúfal, že sa stratí v dave a že ho budú považovať za jedného z tých, ktorí priviedli Ježiša.

Všimla si ho jedna žena, ktorá stála pri vchode. Videla Petrov smútok a spýtala sa preto: „Nie si aj ty jeden z učeníkov toho človeka?“

Petra touto otázkou prekvapila i vydesila. Predstieral, že jej nerozumie. Ona sa ho však neustále vypytovala.

Peter bol donútený odpovedať. Podráždene povedal:

„Žena, nepoznám ho.“

Vzápätí zaspieval kohút.

Po nejakej dobe na neho ktosi z davu opäť ukázal: „Tento bol s Ježišom Nazaretským!“ Peter sa však zaprisahal a povedal:

„Nepoznám toho človeka.“

Asi o hodinu neskôr vyhlásil príbuzný muža, ktorému Peter v tú noc odťal mečom ucho: „Vari som ťa nevidel s ním v záhrade? Veru, aj ty si jeden z nich! Veď aj tvoje nárečie ťa prezrádza!“

Peter sa ich snažil zmiasť. Rozzúril sa, zapieral a zaprisahal sa:

„Človeče, neviem, čo hovoríš.“

Než to dopovedal, znova zaspieval kohút. Peter si ihneď spomenul na Ježišove slová: „Amen, hovorím ti, že túto noc, skôr ako kohút dvakrát zaspieva, ma tri razy zaprieš.“

Vzápätí sa pozrel do súdnej siene. Vtom sa Ježiš otočil a s ľútosťou a smútkom hľadel na Petra.

Ten pohľad prenikol Petrovým srdcom ako šíp. Spomenul si na svoj sľub o vernom nasledovaní za každých okolností, ktorý vyslovil pred niekoľkými hodinami. Uvedomil si, ako dobre ho Ježiš pozná. Vybavila sa mu Ježišova láskavosť a trpezlivosť v protiklade s jeho klamstvom, pokrytectvom a pýchou. Zamyslene hľadel na svojho Pána. Vtom Ježiša niekto znova udrel do tváre. Peter sa už na to nemohol ďalej pozerieť a so zlomeným srdcom vybehol z nádvorja von.

Bezmyšlienkovite utekal potme niekam do ústrania. Po chvíli sa ocitol v Getsemanskej záhrade. S výčitkami svedomia spomínal, ako tu Ježiša zanechal osamote a nebol ochotný bdiť a modliť sa. Pripomenul si, ako jeho i ďalších učeníkov Ježiš nabádal k ostrážitosti a modlitbám, aby neupadli do pokušenia. Trápilo ho, že to bol práve on, kto Ježiša najviac ranil, keď ho pred chvíľou zaprel. Padol na zem a horko plakal.

Opätovné odsúdenie

Čoskoro po úsvite sa zišla veľrada na ďalšie rokovanie a Ježiša znova predvolali. Nemohli ho však odsúdiť okamžite, lebo niektorí členovia veľrady pri nočnom výsluchu neboli a Ježišovu výpoveď nepočuli. Židovským vodcom bolo úplne jasné, že v procese vedenom Rimanmi by Ježiš nebol odsúdený. Keby sa však znovu vyhlásil za Mesiáša, mohli by ho obvinieť z prípravy povstania.

Znovu ho vyzvali:

„Ak si Mesiáš, povedz nám to!“

Ježiš však nič neodpovedal. Naliehali na neho tak dlho, až im odvetil:

„Aj keď vám poviem, neuveríte. A keď sa aj spýtam, neodpoviete mi. Ale odte-
raz bude Syn človeka sedieť po pravici Božej moci.“

Vyslovil tak, na čo čakali. Všetci začali volať: „Si teda Boží Syn?“

Odpovedal im: „Vy hovoríte, že som.“

Tu kričali jeden cez druhého: „Načo ešte potrebujeme svedectvo? Sami sme to počuli z jeho úst.“

Keď vyniesli rozsudok smrti, prizierajúci sa s výkrikmi a hnevom okamžite vrhli na Ježiša. Pred kňazmi a vodcami ľudu ho začali ponižovať a biť. Keby rímski vojaci včas nezasiahli, usmrtili by ho na mieste.

Rímski úradníci sa vydesili, keď videli, ako Židia zaobchádzajú s človekom, ktorému nepreukázali žiadnu vinu. Vyhlásili, že odsúdenie človeka na trest smrti na základe jeho vlastných slov je v priamom rozpore i so židovským zákonom. Židovskí predstavitelia však už stratili súdnosť i hanbu a ich výhrady nebrali do úvahy.

Aj kňazi zabudli na dôstojnosť svojho úradu. Na Ježiša kričali hanlivé urážky a preklínali ho. Za to, že sa vyhlásil za Mesiáša, požadovali tú najpotupnejšiu smrť. Ľudia mu cez hlavu prehodili starý plášť, bili ho do tváre a vysmievali sa: „Prorokuj nám, Mesiáš, kto ťa udrel!“

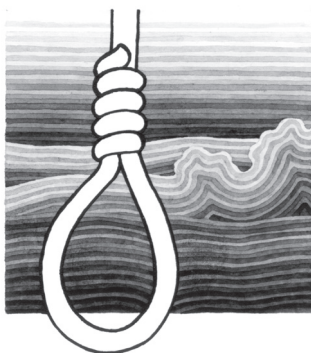
Boží anjeli pozorovali každý úder, slovo aj urážlivý pohľad. Jedného dňa sa budú všetci títo ľudia pozerieť s úctou do tváre Spasiteľa, z ktorej bude vyžarovať sláva jasnejšia ako slnko.

Na zamyslenie:

1. Ktoré dve obvinenia potrebovali židovskí predstavitelia Ježišovi preukázať?
2. Čo Kajfáš obdivoval na Ježišovi? Aké myšlienky mu prebehli hlavou?
3. Prečo bol Ježišov súd nezákonný?
4. Čo zlomilo Petrovo srdce, keď zaprel Ježiša?
5. Čo by sa stalo, keby na ďalšom rokovaní veľrady nezasiahli rímski vojaci?
6. Ako je možné, že sa Kajfáš a členovia veľrady zachovali tak pokrytecky a nesprávne?
Mohli by sa aj dnešní náboženskí vodcovia zachovať podobne?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 26,57–75; Mt 27,1; Mk 14,53–72; Mk 15,1; Lk 22,54–71; Jn 18,13–27;
Jn 7,51; Jn 2,19–21; Iz 53,7; Mt 10,32; Lv 10,6; Lk 22,31–32

76. kapitola

Judáš

*„Zhrešil som, lebo som zradil nevinnú krv.“
(Evanjelium podľa Matúša 27,4)*

Judášov príbeh poukazuje na smutný koniec života, ktorý mohol byť oslavou Boha. Keby Judáš zomrel pred svojou poslednou cestou do Jeruzalema, všetci by na neho spomínali ako na oddaného učeníka a nikto by po celé stáročia jeho osobou neopovrhoval. Odhalenie Judášovej povahy je však varovaním pre každého, kto by chcel podvádzať a zraďiť Ježiša alebo jeho nasledovníkov.

Od večere v Šimonovom dome mal Judáš možnosť svoj úmysel prehodnotiť. Nestalo sa tak. Ježiša zradil za tridsať strieborných, čo bola hodnota otroka na trhu.

Judáš vždy miloval peniaze, ale nikdy nezašiel tak ďaleko ako tentokrát. Tak dlho sa poddával chamtivosti, až v ňom udusila aj náklonnosť k Ježišovi. Prostredníctvom tejto slabosti ho satan postupom času ovládol.

Judáš sa k učeníkom pripojil až v čase, keď za Ježišom prichádzali početné zástupy. Bol svedkom Ježišových mocných činov – uzdravovania chorých, vyhánania démonov, kriesenia mŕtvych – a obdivoval Ježišovo učenie. Chcel sa stať lepším človekom a dúfal, že sa mu to v Ježišovej prítomnosti podarí.

Ježiš ho neodmietol a umožnil mu stať sa jedným z jeho dvanástich najbližších učeníkov. Rovnako ako ostatným dal aj jemu moc uzdravovať chorých a vyháňať démonov. Judáš sa však Ježišovi plne neodovzdal. Neprestal túžiť po moci a peniazoch. Jeho povaha sa nezačala podobáť Ježišovej, neustále bol kritický k ostatným.

Aj napriek tomu mal na učeníkov značný vplyv. On sám si na sebe veľmi zakladal a myslel si, že svojím úsudkom a schopnosťami ostatných prevyšuje. Lichotil si, že by novovznikajúca cirkev mala veľké problémy, keby nevyužila jeho schopnosti s riadením financií. Ostatní učeníci boli radi, že je Judáš s nimi, lebo jeho pravú povahu nepoznali.

Ježiš dal Judášovi veľa príležitostí, aby spoznal slabé stránky svojej povahy, a to najmä chamtivosť. Peniaze, ktoré mu ako pokladníkovi prichádzali do rúk, pre neho totiž boli neustálym pokušením. Hneď ako čokoľvek pre Ježišovo dielo vykonal, vyplatil si za to odmenu. Sám si často a rád nahováral, že slúži druhým. V Božích očiach bol však zlodejom.

Judáš mal jasnú predstavu o tom, čo by mal Ježiš robiť. Chcel, aby sa zasadil o oslobodenie Jána Krstiteľa. Zažil sklamanie, keď sa tak nestalo a Ján bol zabitý. Túžil po tom, aby sa Ježiš pomstil, ten však odišiel s učeníkmi na vidiek. Zastával presvedčenie, že by Ježišovo dielo bolo úspešnejšie, ak by Ježiš učeníkom nebránil v uskutočňovaní ich plánov. Obrovskú príležitosť videl vo chvíli, keď židovskí vodcovia po Ježišovi požadovali znamenie z neba. Konečne ich mohol presvedčiť! Ale Ježiš na ich naliehanie nereagoval, a preto začal Judáš o Ježišovi a jeho diele pochybovať. Nechápal, keď Ježiš predpovedal svoje súženie a prenasledovanie učeníkov.

Proti Ježišovi

Judáš vždy presadzoval myšlienku ustanoviť Ježiša za kráľa v Jeruzaleme. Po zázraku s rozmnožením chleba a rýb vypracoval plán, ako sa zmocniť Ježiša a vyhlásiť ho za kráľa. Niet teda divu, že neskôr prežíval nesmierne sklamanie, keď Ježiš vyhlásenie za kráľa odmietol.

Kristovo učenie o chlebe života spôsobilo v Judášovom uvažovaní zásadný obrat. Uvedomil si, že tento Učiteľ neponúka svetské pocty a bohatstvo, ale duchovné hodnoty, že nevyhľadáva moc a slávu a jeho nasledovníci ich tiež nezískajú. Rozhodol sa, že už s Ježišom nebude tak úzko spolupracovať, aby sa od neho mohol kedykoľvek oddeliť.

Od tejto doby Judáš sial medzi učeníkmi pochybnosti a podnecoval spory. Poukazoval na texty Písma, ktoré vytrhával zo súvislostí, a tak sa zdalo, že sú v rozpore s Ježišovými výrokmi. So zdanlivým náboženským zápalom a predstieranou múdrosťou dával Ježišovým slovám iný význam, než aký Ježiš zamýšľal. Bol to zvyčajne Judáš, kto vyvolával spory o tom, ktorý učeník bude najdôležitejší.

Keď Ježiš vysvetľoval bohatému mláďencovi, ako sa má stať jeho učeníkom, Judáš s týmto postojom nesúhlasil a považoval to za veľkú chybu. Žil v presvedčení, že Ježišovo dielo naopak potrebuje takých mladých a úspešných mužov, akým bol tento bohatý mladík. Judáš mal mnoho nápadov, ako by sa Ježišovo pôsobenie dalo vylepšiť, a začal si pripadať múdrejší ako Ježiš.

Posledná príležitosť

Keď sa Ježiš k učeníkom prihovárал, Judáš vždy s niečím nesúhlasil. Jeho nespokojnosť začala ovplyvňovať aj druhých. Ježiš vedel, že v pozadí Judášovho konania je pôsobenie satana. Až do večere v Šimonovom dome Judáš otvorene svoje námietky nevyjadril. Až keď Mária pomazala Ježišove nohy, napomenul ju, a tým odhalil svoju lakomosť. Ježiš mu taktne vysvetlil dôvod Máriinho konania, čím sa dotkol jeho pýchy. Túžba po odplate strhla v Judášovi všetky zábrany a on dospel k nezvratnému rozhodnutiu, že Ježiša zradí.

Ani v tejto chvíli však nebolo Judášovo srdce úplne zatvrdnuté. Mal stále príležitosť k pokániu a zmene svojho rozhodnutia. Pri veľkonočnej večeri Ježiš umyl nohy všetkým učeníkom vrátane Judáša, ten ale ani pri tejto poslednej výzve k pokore a láske od svojho zámeru neupustil.

Nahovárал si, že ak má byť Ježiš ukrižovaný, stane sa tak aj bez jeho pričinenia. Ak Ježiš nemá zomrieť, donúti ho svojím činom k záchrane.

Judáš nepredpokladal, že by sa Ježiš nechal zajať. Veď farizeji a učitelia zákona ho chceli už niekoľkokrát nechať ukameňovať, a vždy im unikol. Iste by nedopustil, aby ho teraz zajali. Svojou zradou mu chcel uštedriť poriadnu lekciu, aby mu nabudúce preukazoval väčšiu úctu.

Ak je Ježiš naozaj Mesiáš, ľudia ho vyhlásia za kráľa. A na Judáša potom budú pozeráť ako na toho, kto ho konečne doviedol k tomu, aby zasadol na trón, čo mu zaistí významné postavenie v novom kráľovstve.

V Getsemanskej záhrade povedal Judáš vodcom davu, aby Ježiša zajali a pevne držali. Bol absolútne presvedčený, že im Ježiš unikne. Keby mu potom niečo vyčítali, namietol by: „Či som vám nepovedal, aby ste ho pevne držali?“

Udivene sa prizeral na to, ako ľahko sa Ježiš nechal zajať, spútať a odviesť. Išiel za nimi a sledoval ich, lebo si myslel, že ich Ježiš nejakým spôsobom prekvapí a prejaví svoju moc. Hodiny ubiehali, ale nič sa nestalo. Judáša sa zmocnila hrôza, keď vydal svojho Majstra na smrť!

Keď sa Ježišov výsluch chýlil ku koncu, Judáš nemohol uniesť výčitky svedomia. V súdnej sieni náhle vykrikol:

„Kajfáš, prepust' ho, je nevinný!“

Bol úplne zdrvený. Po bledej tvári mu stekali kropaje potu. Predral sa davom, pribehol k súdnej stoličnici a pred najvyššieho kňaza pohodil strieborné mince. Schmatol Kajfášovo rúcho a zúfalo zvolal:

„Zhrešil som, lebo som zradil nevinnú krv.“

Kajfáš mu vytrhol svoje rúcho z rúk. Nevedel, čo povedať. Vyšlo najavo, že kňazi Judáša podplatili. Nakoniec mu ľahostajne odpovedal:

„Čo nás do toho? To je tvoja vec!“

Kňazi Judáša len využili, pre jeho podlosť ním ale pohrdali.

Judáš sa vrhol k Ježišovým nohám. Pred všetkými uznal, že je to Boží Syn a prosil ho, aby sa zachránil.

Ježiš vedel, že Judáš v skutočnosti svoj čin neľutuje, ale bojí sa potupy a zatračenia. Aj napriek tomu ho však neodsúdil. S lútosťou naňho pozrel a povedal:

„Pre túto hodinu som prišiel na svet.“

Ľudia prizierajúci sa v dave sa divili nad tým, aký je Ježiš k svojmu zradcovi zhovievavý. Bolo im jasné, že takýto postoj nemôže mať obyčajný smrteľník.

Judáš videl, že jeho prosby sú márne. Vybehol zo siene a kričal:

„Je neskoro! Je neskoro!“

Nemohol zniesť pomyslenie na Ježišovu potupnú smrť. Išiel a v zúfalstve sa obesil.

O niekoľko hodín neskôr viedol zástup spútaného Ježiša od Piláta na miesto, kde mal byť ukrižovaný. Náhle všetci strnuli hrôzou. Uvideli ležať Judášovo telo pod uschnutým stromom. Povraz, na ktorom sa Judáš obesil, pod váhou tela nevydržal a pretrhol sa. K bezvládnemu telu sa zbehli psi. Prizierajúci ľudia začali tušiť, že tých, ktorí sa previnili preliatím Ježišovej krvi, stihne spravodlivá odplata.

Na zamyslenie:

1. *Prečo sa Judáš nestal skutočným Ježišovým nasledovníkom ako ostatní učeníci?*
2. *Akú mal Judáš predstavu o tom, ako by mal Ježiš konať?*
3. *Aký motív stál v pozadí Judášových postojov a správania?*
4. *Prečo bol Judáš taký prekvapený, keď sa Ježiš nechal dobrovoľne zatknúť?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 27,1–10; Jn 13,27; Jn 6,70; Mt 26,48

77. kapitola Rímsky súd

*„Ja som sa nato narodil a nato som prišiel na svet,
aby som vydal svedectvo pravde.“
(Evanjelium podľa Jána 18,37)*

Súdna sieň rímskeho miestodržiteľa Piláta sa rýchlo zapĺňala ľuďmi. Ježiša obklopovala stráž. Vonku stáli kňazi, ostatní členovia veľrady a dav ľudí.

Po odsúdení Ježiša Kajfášom prišli členovia veľrady za Pilátom, aby rozsudok smrti potvrdil a vykonal. Židovskí vodcovia ale do súdnej siene vstúpiť nemohli. Podľa obradného zákona by sa poškvrnili a nemohli by sa neskôr zúčastniť veľkonočných slávností. Nenávisťou voči pravému veľkonočnému Baránkovi sa však už dávno poškvrnili.

Pilát sa netváril vlúdne, lebo si kvôli súdu musel privstať. Chystal sa rýchlo vyniesť rozsudok a znovu si ísť ľahnúť. Na predvedeného muža prísne hľadel. Vypočúval už veľa zločincov, ale ešte nikdy pred ním nestál človek, ktorý by bol taký láskavý a vyrovnaný a v ktorého tvári by neuvidel ani náznak strachu, viny, zloby či vzdoru. Spomenul si na rozprávanie svojej manželky o prorokovi z Galiley, ktorý uzdravuje chorých a kriesi mŕtvych. Vyšiel k žalobcom a spýtal sa ich:

„Kto je tento muž?“

„Je to podvodník a volá sa Ježiš z Nazareta,“ odpovedali.

„A akú žalobu vznášate proti tomuto človeku?“ vyzvedal.

Kňazi sa cítili urazení. Odvrkli mu:

„Keby nebol zločincom, nevydávali by sme ti ho.“

Dúfali, že Pilát zohľadní ich rozhodnutie a bez zdĺhavého vyšetrovania potvrdí rozsudok.

Pilát už mnohokrát vyniesol unáhlené rozsudky smrti. Nepovažoval za dôležité, či je daný väzeň vinný alebo nie, skôr bral ohľad na politické dôsledky svojho rozhodnutia. Kňazi teda dúfali, že nad Ježišom vynesie bez výsluchu rozsudok smrti. Na Ježišovi však bolo niečo zvláštne, čo Piláta pred vynesením rýchleho ortieľa zadržalo.

„Ak stačí vaše rozhodnutie, prečo ho privádzate ku mne?“ pýtal sa ich. „Vezmite si ho vy a súďte podľa svojho zákona!“

„My nemáme právo nikoho usmrtiť,“ bránili sa Židia.

Pilát nebol veľmi zásadový ani spravodlivý, ale v tomto prípade odmietol odsúdiť Ježiša, pokiaľ ho židovskí vodcovia neoboznámia s obžalobou.

Kňazov tým priviedol do rozpakov. Nemohli totiž pripustiť, aby vyšlo najavo, že Ježiša zajali z náboženských dôvodov – tie by Pilát neuznal. Vedeli však, že Rimanov znepokojujú tí, ktorí navádzajú ľud hoci len k náznaku vzbury. Museli teda vyvolať dojem, že sa Ježiš previnil proti občianskemu zákonu, čo by ho umožnilo súdiť z politických dôvodov. Predvolali preto falošných svedkov, ktorí vypovedali:

„Tohto sme pristihli, ako rozvracal náš národ, zakazoval dávať dane cisárovi a hovoril o sebe, že je Mesiáš, kráľ.“

Pre svoje tvrdenie nemali žiadne dôkazy. Kňazi si toho boli vedomí, ale chceli dosiahnuť svoje zámery i za cenu krivého svedectva.

Pilátova otázka

Pilát ich zámer rozpoznal a výpovediam týchto svedkov neveril. Bolo zrejmé, že kňazom je Ježiš nepohodlný a chcú sa ho zbaviť. Vrátil sa dovnútra a spýtal sa: „Ty si židovský kráľ?“

Ježiš odpovedal: „Ty to hovoríš.“

Po týchto slovách Kajfáš okamžite žiadal, aby Pilát uznal, že sa Ježiš priznal k obvineniu. Pilát Ježiša znova oslovil:

„Nič neodpovedáš? Pozri, čo všetko na teba žalujú.“

Ježiš ale mlčal. Stál pokojne a dôstojne.

Pilát sa nad jeho postojom začudoval. Pomyslel si: „Či tomuto človeku nezáleží na vlastnom živote, že sa neobhajuje?“ Neveril, že je Ježiš rovnako podlý ako tí ukričaní kňazi. Chcel s ním na chvíľu hovoriť osamote, mimo hučiaceho davu. Vzal si ho nabok a znovu sa spýtal:

„Ty si kráľ Židov?“

Ježiš vedel, že na Piláta pôsobí Duch Svätý, a preto mu dal príležitosť, aby vyjadril svoj názor:

„Hovoríš to sám od seba, alebo ti to o mne povedali iní?“

Pilát jeho otázku pochopil. Nechcel však priznať, že sa o Ježiša ako o Záchran-
cu ľudí osobne zaujíma. Namietol:

„Vari som ja Žid? Tvoj národ a veľkňazi mi ťa vydali. Čo si vykonal?“

Aj napriek tomu, že sa Pilát otázke vyhol, predstavil mu Ježiš svoje poslanie:
„Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta. Keby moje kráľovstvo bolo z tohto sveta,
moji služobníci by sa za mňa bili, aby som nebol vydaný Židom. Lenže moje
kráľovstvo nie je odtiaľto.“

„Tak predsa si kráľ,“ vyhlásil Pilát.

Ježiš odpovedal:

„Ty hovoríš, že som kráľ. Ja som sa nato narodil a nato som prišiel na svet, aby
som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počuje môj hlas.“

Ježiš chcel, aby Pilát pochopil, že sa jeho vrtkavá povaha môže zmeniť len
vtedy, keď prijme pravdu a bude podľa nej žiť. Pilát bol celý nesvoj. Túžil poznať
pravdu, a preto sa pýtal ďalej:

„Čo je pravda?“

Na odpoveď však už nepočkal, pretože hluk davu silnel. Rozhodným krokom
vyšiel von a vyhlásil:

„Ja na ňom nenachádzam nijakú vinu.“

Kňazov zachvátila zúrivosť. Predsa už tak dlho čakali na príležitosť zbaviť sa
Ježiša! Pilátovi zlorečili a vyhrážali sa, že sa na jeho rozhodnutie budú sťažovať
v Ríme, pretože odmietol odsúdiť muža, ktorý sa vyhlasoval za kráľa. Rozčúlene
volali:

„Búri ľud, keď učí po celom Judsku, počnúc Galileou až sem.“

Pilát nemal v úmysle Ježiša odsúdiť. Vedel, že ho Židia obžalovali z nenávisti
a žiarlivosti. Zároveň si však uvedomil, že ak Ježiša prepustí, Židia mu spôsobia
obrovské problémy. Keď zistil, že je Ježiš z Galiley, rozhodol sa ho poslať k He-
rodesovi, ktorý vládol tejto provincii. Chcel tak preniesť zodpovednosť za súdny
proces na neho. Takisto predpokladal, že Herodesa takýmto prejavom vážnosti
poteší a urovná tým starý spor, ktorý medzi sebou majú.

Pred Herodesom

Herodes sa práve zdržiaval vo svojom paláci v Jeruzaleme. Za sprievodu hlučné-
ho davu zaviedli vojaci Ježiša do Herodesovej súdnej siene. Len čo zbadal Ježiša,
zaradoval sa. Už o ňom veľa počul a chcel uvidieť nejaký zázrak. Keď sa o Ježišovi
dozvedel prvýkrát, zdesil sa, lebo sa domnieval, že je to zmŕtvychvstály Ján Krs-
titeľ, ktorého nechal popraviť. Teraz mal dobrú príležitosť ušetriť život podob-
ného proroka a zahnať tak výčitky svedomia. Predpokladal, že Ježiš vykoná pre
svoju záchranu všetko, o čo ho požiada.

Kňazi začali vznášať pripravené obvinenia, Herodes im však prikázal mlčať. Nariadil rozviazať Ježišove putá a obvinil židovských vodcov zo zlého zaobchádzania s väzňom. Rovnako ako Pilát onedlho pochopil, že ho kňazi chcú odsúdiť zo závesti. Kládol Ježišovi otázky, on však mlčal. Vydal teda príkaz predviesť chotých a postihnutých a Ježiša vyzval, aby preukázal, kým je, a uzdravil ich. Ježiš na to nereagoval. Herodes neprestával naliehať:

„Ukáž nám moc, o ktorej sme toľko počuli.“

Nakoniec Ježišovi slúbil, že ak mu predvedie nejaký zázrak, bude prepustený. Židovskí vodcovia sa zľakli. Dobre vedeli, že Ježiš má moc konať zázraky. Keby nejaký urobil, zmarilo by to všetky ich plány a možno by sa celá situácia obrátila proti nim.

Začali kričať: „Je to podvodník a rúhač! Svoje zázraky koná mocou diabla!“

Herodesovo svedomie už nebolo také citlivé ako v čase, keď sa chvel pri žiadosti Herodiady o prinesenie hlavy Jána Krstiteľa. Otupil ho ľahkovážnym životom a po čase sa Jánovou smrťou dokonca chválil. Začal Ježišovi hroziť, že ho nechá popraviť, pokiaľ mu neodpovie. Ježiš ale nedal ani v najmenšom najavo, že by Herodesove slová počul.

Jeho mlčanie Herodesa rozčúľilo. Pochopil, že mu Ježiš dáva najavo, že jeho autoritu neuznáva. Dotkol sa tak Herodesovej pýchy. Herodes sa mu znovu vyhrážal odsúdením na smrť, ale Ježiš stále mlčal.

Ježiš neprišiel na svet preto, aby uspokojoval ľudskú zvedavosť. Ak by Herodes túžil po uzdravení svojho hriešneho srdca, Ježiš by nemlčal. Nemal však slová pre niekoho, kto pošliapaval pravdu a spravodlivosť. Herodes odmietol slová Jána Krstiteľa a žiadne iné posolstvo mu už nebolo určené. Ježiš stál ticho pred povýšeneckým kráľom, ktorý netúžil ani po najmenšej zmene svojho života. Herodes bol od zlosti celý bez seba. Zvolal:

„Ak nedokážeš, že si ten, za koho sa pokladáš, vydám ťa vojakom a davu. Pokiaľ si podvodník, zaslúžiš si smrť. Ak si Syn Boží, zachráň sa zázrakom.“

Len čo dohovoril, zhromaždení ľudia sa na Ježiša vrhli ako divá zver na svoju obeť. Vláčili ho sem a tam. K jeho ponižovaniu sa pridali aj Herodes. Keby rímski vojaci nezasiahli, Ježiša by namieste usmrtili.

Herodes sa ešte stačil Ježišovi vysmiať a s dvoranmi sa dohovoril, že odsúdeného ho zosmiešnia a oblečú do kráľovského rúcha.

Ježiš niesol svoj údel ticho a s pokorou.

V dave bolo niekoľko ľudí, ktorí sa spočiatku Ježišovi vysmievali, ale po chvíli zmĺkli. Herodes si to všimol. Hlavou mu prebleskla myšlienka, či za svoje konanie raz nezožne skazu. Na jeho hriešne srdce dopadali posledné lúče milosti. Z Ježišovho správania pochopil, že nie je obyčajným človekom. Vyžarovalo z neho

božstvo a Herodesa sa zmocnila predtucha Božieho súdu, v ktorom ako sudca zasadne práve tento prostý muž. Aj napriek svojej zatvrdilosti sa v poslednej chvíli zľakol, že by mal Ježiša odsúdiť, a radšej ho poslal späť do rímskej súdnej siene.

Znovu pred Pilátom

Pilát bol sklamaný, keď k nemu Ježiša opäť priviedli. Zvolal popredných kňazov, členov veľrady i ľud a povedal im:

„Priviedli ste mi tohto človeka ako buriča ľudu. Ja som ho pred vami vypočul a nenašiel som na tomto človekovi nijakú vinu, z ktorej ho obviňujete. Ale ani Herodes, lebo nám ho poslal späť. Neurobil teda nič, za čo by si zasluhoval smrť. Potrestám ho teda a prepustím.“

Tým však prejavil svoju slabosť. Vyhlásil, že Ježiš je nevinný, a napriek tomu ho chcel nechať potrestať iba preto, aby sa zapáčil židovským vodcom. Keby pevne stál za svojím rozhodnutím a odmietol odsúdiť nevinného človeka, neprežíval by po zvyšok života výčitky svedomia. Ježiš by bol aj tak odsúdený na smrť, zodpovednosť by však neniesol Pilát. V minulosti pravidelne súdil obvinených v rozpore so svojím svedomím a teraz bol voči tlaku kňazov a vodcov ľudu bezbranný.

Aj napriek tomu mu Boh zaslal posolstvo. Jeho žena mala sen, v ktorom hovorila s Ježišom. Nebola Židovka, ale keď vo sne zbadala Ježiša, nepochybovala, že je Synom Božím. Bola svedkom toho, ako jej manžel necháva Ježiša zbičovať aj napriek tomu, že ho vyhlásil nevinného, a ako ho odovzdáva do rúk vrahov. Zbadala križ obklopený podivnou tmou a počula tajomný výkrik: „Je dokonané!“ Potom uvidela, ako Ježiš sedí v nebesiach na bielom oblaku a všetci nepriatelia utekajú pred jeho slávou. Prebudila sa s výkrikom hrôzy a ihneď napísala Pilátovi odkaz. Kým Pilát váhal, davom sa predieral posol s listom od jeho ženy, v ktorom stálo:

„Nemaj nič s tým spravodlivým! Mnoho som dnes vo sne pre neho vytrpela.“

Keď si ho prečítal, razom zbledol. Kňazi medzitým podnecovali hnev davu... Vtom mu napadlo, ako by mohol Ježiša oslobodiť. Na Veľkú noc bývalo zvykom udeliť jednému väzňovi milosť na prianie ľudu. V tej dobe bol za vraždu väznený Barabáš. Vydával sa za náboženského osloboditeľa, ktorý zvrhne vládu Rimanov. V skutočnosti bol však surový zločinec a usiloval sa o moc a bohatstvo.

Pilát dal ľuďom možnosť voľby medzi týmto vrahom a nevinným Ježišom. Chcel v nich tak prebudiť zmysel pre spravodlivosť. Zvolal:

„Ktorého vám mám prepustiť: Barabáša alebo Ježiša, ktorý sa volá Kristus?“

Dav kričal: „Barabáša!“

Pilát si pomyslel, že jeho otázku asi nepochopili, a preto sa ich znova opýtal: „Chcete, aby som vám prepustil toho kráľa Židov?“

Dav kričal ešte hlasnejšie: „Preč s ním! Prepust' nám Barabáša!“

Pilát zvolal: „Čo teda mám urobiť s Ježišom, ktorý sa volá Kristus?“

Rozzúrený dav kričal ako posadnutý. Medzi ľuďmi stáli aj démoni v ľudskej podobe, ktorí dav navádzali na odpoveď:

„Ukrižovať ho!“

Pilát sa vydasil. S niečím takým nepočítal. Bránil sa vydať nevinného Ježiša na smrť. Namietol:

„A čo zlé urobil?“

Na zdôvodňovanie však už bolo neskoro. Ľud žiadal Ježišovo odsúdenie. Skúsil to ešte do tretice:

„Ale čo zlé urobil? Nenašiel som na ňom nijakú vinu, za ktorú by si zasluhoval smrť. Preto ho potrestám a prepustím.“

Avšak samotná zmienka o prepustení ľud ešte viac rozzúrila. Kričali:

„Ukrižuj! Ukrižuj ho!“

Pilát prikázal Ježiša zbičovať. Vojaci ho odviekli na dvor, uplietli trňovú korunu a nasadili mu ju na hlavu. Navliekli mu purpurový plášť a ponížovali ho posmešným pozdravom:

„Nech žije židovský kráľ!“

Kľakali pred ním na kolená a pľuli na neho. Tu a tam niekto Ježiša udel do koruny. Jej trne sa bolestivo zaryli do hlavy, až mu krv stekala po tvári. Rozzúrený dav obklopil Záchrancu sveta. Urážky a výsmech sa miešali s preklínaním a rúhaním. Vodcom hrozivého davu bol sám satan. Chcel Ježiša vyprovokovať k zázraku, ktorým by sa oslobodil. Vedel, že postačí jeden hriech, jediné Ježišovo zlyhanie, a plán záchrany ľudstva bude znemožnený. Ježiš však v tejto trýznivej skúške obstál. Všetky urážky a krutosti trpezlivo znášal, zostal verný svojmu nebeskému Otcovi.

Pilát si myslel, že trest bičovaním dav uspokojí. Vodcovia ľudu ale odhalili Pilátovu slabosť, pretože dal potrestať človeka, ktorého vyhlásil za nevinného. Rozhodli sa, že vo svojom nátlaku nepoľavia, kým Ježiša nevydá na smrť.

Pilát nechal predviesť Barabáša a postavil ho vedľa Ježiša. Ukázal na umučeného a zosmiešneného Ježiša a vyhlásil:

„Hľa, človek!“

Pred nimi stál Boží Syn s krvavými ranami po bičovaní. V tvári sa mu odrážala bolesť a vyčerpanie, napriek tomu však jeho pohľad vyjadroval súcit s nepriateľmi, vnútornú silu, pokoj a dôstojnosť.

Výraz Barabášovej tváre pôsobil úplne opačne – každý rys tváre vypovedal o jeho spurnosti. Rozdiel medzi oboma mužmi bol každému zrejmý. Pri pohľade na Ježiša sa niektorí rozplakali. Dokonca aj kňazi a vodcovia ľudu nadobudli presvedčenie, že Ježiš je tým, za koho sa vydáva.

Nie všetci prítomní rímski vojaci boli zatvrdilí. Pozerali sa na Ježiša a ticho s ním súcitili. V ďalších rokoch si neustále vybavovali Ježišovu povahu, kým sa nerozhodli Ježiša prijať za svojho osobného Záchrancu alebo ho odmietnuť.

Pilát nepochyboval o tom, že desivý obraz, ktorý sa pri pohľade na Ježiša naskytol, vzbudil u Židov súcit. Nemohol pochopiť takú tvrdošijnú nenávisť kňazov voči Ježišovi. Tí však bez akýchkoľvek zábran znovu podnietili dav ku kriu:

„Ukrižuj ho! Ukrižuj!“

Pilátovi došla pre ich neuveriteľnú krutosť trpezlivosť a zúfalo zvolal:

„Vezmite si ho a vy ho ukrižujte! Lebo ja na ňom nenachádzam vinu!“

„My máme zákon a podľa toho zákona musí zomrieť,“ odporovali kňazi, „lebo sa vydával za Božieho Syna.“

Po týchto slovách Pilátov nepokoj ešte viac vzrástol. Začalo ho zaujímať, či ten, ktorý pred ním stojí, nie je božská bytosť. Otočil sa k Ježišovi a spýtal sa ho:

„Odkiaľ si?“

Ježiš však mlčal. S Pilátom už predtým hovoril a vysvetlil mu svoje poslanie, Pilát však pravdu neprijal. Zneužil svoju právomoc a podriadil sa želaniu davu. Teraz už pre neho žiadne slová nemal.

Pilát bol Ježišovým mlčaním dotknutý a povýšenecky povedal:

„Ty sa so mnou nerozprávaš? Neuvedomuješ si, že mám moc prepustiť ťa a mám moc ťa aj ukrižovať?“

Ježiš mu odpovedal:

„Nemal by si nado mnou nijakú moc, keby ti to nebolo dané zhora. Preto ten, kto ma vydal tebe, má väčší hriech.“

Myslel tým predovšetkým Kajfáša, ktorý bol ako veľkňaz predstaviteľom židovského národa. Židia poznali prorocktá o Mesiášovi a mali nespochybniteľný dôkaz Ježišovho božstva. Kňazi a vodcovia ľudu nesú najväčšiu zodpovednosť za zavrhnutie a usmrtenie Ježiša. Pilát, Herodes aj rímski vojaci vlastne Ježiša ani nepoznali. Keby mali také poznanie ako znalci Písiem, s Ježišom by takto nezaobchádzali.

Ježišove slová Piláta ovplyvnili. Znovu navrhol, aby Ježiša prepustili.

Židia však siahli po hrubom nátlaku:

„Ak tohto prepustiš, nie si cisárov priateľ. Lebo každý, kto sa robí kráľom, protiví sa cisárovi.“

Žiadny podrobený národ nemal takú silnú nenávisť k nadvláde Rimanov ako Židia. Aby sa Ježiša zbavili, začali dokonca predstierať oddanosť Rímskej ríši a jej vládcovi.

Teraz sa Pilát zľakol. Rímska vláda mu už v mnohých veciach nedôverovala a správa o tolerovaní niekoho, kto sa vydáva za kráľa, by mu mohla uškodiť. Bolo mu jasné, že ak Židom pri uskutočnení ich zámeru nevyhovie, obrátia svoj hnev

proti nemu. Dal Ježiša vyviešť na nádvorie, aby ho ukázal davu, a zasadol do sudcovského kresla. Rozhodol sa prípad uzavrieť, lebo bolo pred poludním a večer začínali veľkonočné sviatky. Povedal Židom:

„Hľa, váš kráľ!“

Dav sa dal do kriku: „Preč s ním, preč s ním! Ukrižuj ho!“

Pilát sa spýtal silným hlasom, ktorý sa rozliehal po celom nádvorí:

„Vášho kráľa mám ukrižovať?“

Veľkňazi pokrytecky vyhlásili: „Nemáme kráľa, iba cisára!“

Uprednostnením pohanského panovníka Židia zavrholi Božiu vládu a od tejto chvíle sa stal ich vládcom cisár. Postoj kňazov a rabínov ich doviedol až k tomu-to desivému výroku, za ktorý ponesú zodpovednosť a ktorého hrozné následky pocítia...

Keď Pilát videl, že niet iného východiska a napätie davu rastie, nechal priniesť umývadlo s vodou a pred všetkými si umyl ruky so slovami:

„Ja nemám vinu na tejto krvi. To je vaša vec!“

S bážňou a hanbou pozrel na Ježiša. Zdalo sa mu, akoby stál v Božej prítomnosti. Obrátil sa k davu a vyhlásil:

„Ja nie som vinný jeho krvou. Ak chcete, tak ho ukrižujte. Ale pamätajte, že ja ho považujem za nevinného. Kiežby Ten, ktorého tento muž vyhlasuje za svojho Otca, súdil vás, nie mňa.“

Ježišovi potom povedal: „Odpusť, nemôžem ťa zachrániť.“

Znovu ho nechal zbičovať a poslal ho na popravu.

Pilát sa snažil Ježiša oslobodiť. Nemohol však zachrániť jeho a súčasne svoje postavenie. Radšej obetoval nevinného človeka, než aby prišiel o vplyv a moc. Podobne i v dnešnej dobe mnohí obetujú správne zásady, len aby dosiahli svoje sebecké záujmy, neprišli o výhody, nemali ťažkosti alebo sa nestali terčom posmechu či prenasledovania.

Aj napriek všetkej Pilátovej opatrnosti nakoniec aj tak prišlo to, čoho sa obával – odvolanie z úradu. Neustále ho prenasledovali výčitky svedomia a krátko po Ježišovom ukrižovaní si siahol na život.

Keď Pilát vyhlásil, že nie je vinný Ježišovou krvou, Kajfáš so vzdorom zvolal:

„Jeho krv na nás a na naše deti!“

Tieto strašné slová následne opakovali kňazi, vodcovia ľudu i celý prítomný dav.

Izraelský národ si zvolil Barabáša, vraha a zlodēja, a zavrhol Ježiša. Týmto rozhodnutím sa postavil na stranu zla, pod nadvládu satana. Zvolanie „Jeho krv na nás a na naše deti!“ bolo vypočuté. Desivé dôsledky tohto želania niesol židovský národ o niekoľko rokov neskôr pri skaze Jeruzalema a boli príčinou jeho ťažkého údely aj po celé ďalšie dve tisícročia.

Ich zvolanie bude vypočuté aj v deň súdu. Keď sa Ježiš slávnostne vráti obklopený množstvom anjelov, ponesie na hlave miesto trňovej koruny korunu slávy. Na jeho žiarivo bielom rúchu bude napísané: „Kráľ kráľov a Pán pánov.“

Vtedajší kňazi a vodcovia ľudu znovu uvidia udalosti Ježišovho odsúdenia. Všetko, čo sa odohralo, bude opäť ukázané. Všetci, ktorí volali „Jeho krv na nás a na naše deti!“, uvidia ďalekosiahle následky svojej nenávisti a pochabosti. Všetci ľudia na svete pochopia, kým Ježiš je a prečo bol ukrižovaný. V hanbe a hrôze budú vinníci volať:

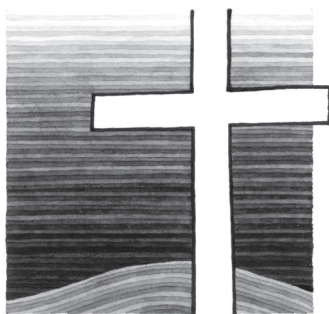
„Vrchy a bralá, padnite na nás a ukryte nás pred tvárou Sediaceho na tróne a pred hnevom Baránka, lebo nadišiel veľký deň ich hnevu. A kto môže obstáť?“

Na zamyslenie:

1. *Prečo nemohli židovskí vodcovia vstúpiť do Pilátovej siene?*
2. *Z akého dôvodu poslal Pilát Ježiša k Herodesovi?*
3. *Prečo Ježiš s Herodesom nehovoril?*
4. *Aké poslanstvo dostal Pilát, keď súdil Ježiša?*
5. *Čo poukazovalo v priebehu súdu na to, že Ježiš je tým, za koho sa vydával?*
6. *Čo boli židovskí vodcovia schopní v súvislosti s Rimanmi vyhlásiť, aby sa zbavili Ježiša?*
7. *Prečo Pilát Ježiša neoslobodil?*
8. *Čo prežijú vtedajší kňazi a vodcovia izraelského národa pri druhom príchode Ježiša Krista?*
9. *Ako reagujeme na falošné obvinenia?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 27,2; Mt 27,11–31; Mk 15,1–20; Lk 23,1–25; Jn 18,28–40; Jn 19,1–16; Zj 19,16; Zj 6,16–17

78. kapitola **Ukrižovanie**

„Tu zvolal Ježiš silným hlasom: Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha.“ (Evanjelium podľa Lukáša 23,46)

Správa o Ježišovom odsúdení sa rýchlo rozšírila a ľudia sa začali schádzať na miesto určené na vykonanie rozsudku. Kňazi Judášovi prisľúbili, že ak im Ježiša vydá do rúk, nebudú jeho najbližších učeníkov prenasledovať.

Pre Barabáša a jeho dvoch spoločníkov boli pripravené tri kríže. Barabášov kríž však pripadol Ježišovi. Po druhom bičovaní mu ho naložili na zakrvavený chrbát a odviekli ho za mesto na pahorok zvaný „Lebka“, hebrejsky Golgota.

Ježiš bol veľmi slabý, pretože od veľkonočnej večere nič nejedol ani nepil. Vláčili ho od Annáša a Kajfáša k Pilátovi, Herodesovi a zase späť. Udalosťami uplynulej noci bol vyčerpaný. Aj keď prežíval bolesť zo zrad, opustenia a odsúdenia, všetko trpezlivo znášal a nenechal sa zlomiť.

Ježišovo telo ale obrovskú váhu kríža nevydržalo a Ježiš vysilením padol na zem. Ľudia sa mu preto posmievali. Vojaci kríž zdvihli a znovu ho položili Ježišovi na chrbát, ale on ani vtedy jeho ťarchu nevydržal. Keď už bolo jasné, že s krížom nebude môcť pokračovať v ceste, rozhliadali sa po niekom, kto by ho niesol namiesto neho. Nikto zo Židov to byť nemohol, pretože by sa poškvrnil a nemohol by sláviť Veľkú noc.

Cestou z mesta stretli Šimona z Cyrény. Ten sa zhrozil nad tým, ako s Ježišom zaobchádzajú, a prejavil mu súcit. Vojaci mu ihneď prikázali niesť kríž. Šimonovi synovia boli Ježišovými nasledovníkmi, on však nie. Nesenie potupného bremena však pre neho znamenalo požehnanie. Od tohto dňa o Ježišovi neustále premýšľal a nakoniec sa aj on stal jeho oddaným nasledovníkom.

V dave boli prítomné aj ženy, ktoré Ježiš uzdravil. Ani ony neskrývali zdesenie nad nenávisťou rozpútanou voči nemu. Keď pod ťarchou kríža padol vyčerpaním, nebrali ohľad na nenávistné pohľady kňazov a rozplakali sa.

Ježiš si ich zármutok všimol. Vedel, že mnohé z nich netušia, kým je, a nevedia nič o obeti, ktorú za hriechy ľudí prináša. Ocenil však ich súcit. Bolo mu ich ľúto, a preto povedal:

„Dcéry jeruzalemské, neplačte nado mnou, ale radšej plačte samy nad sebou a nad svojimi deťmi.“

Vedel, že o niekoľko rokov bude Jeruzalem zničený a niektoré z prítomných žien zomrú aj so svojimi deťmi.

V zničení Jeruzalema videl predobraz konca tohto hriešneho sveta. O ľuďoch, ktorí pre svoj zatvrdilý postoj voči Bohu nebudú pri jeho druhom príchode zachránení, vyhlásil:

„Ľudia začnú hovoriť vrchom: Padnite na nás, a kopcom: Prikryte nás! Veď ak toto robia so zeleným stromom, čo sa bude diať so suchým?“

Zelený strom predstavoval Ježiša, Mesiáša. Boží hnev namierený proti hriechu teraz dopadol na Božieho Syna. Aké bude na konci časov zdesenie a utrpenie tých, ktorí odmietli prijať pravdu a milosť a nezriekli sa svojich hriechov?

Mnohí ľudia, ktorí teraz v dave sprevádzali Ježiša na Golgotu, ho pri jeho príchode do Jeruzalema vítali, volali mu slávu a mávali palmovými vetvami. Nemálo z nich sa teraz pridalo k volaniu: „Ukrižuj ho!“

Učeníci vtedy pred bránami Jeruzalema cítili veľkú hrdosť a radosť. Chceli byť v jeho najtesnejšej blízkosti. Teraz sa však len ustráchanie prizerali z diaľky.

Ježišova matka

Na popravisku sa obaja zločinci vojakom vzpierali, ale Ježiš im nekládol žiadny odpor. Jeho matku Máriu podopieral cestou na Golgotu učeník Ján. Tak rada by do svojich rúk vzala poranenú hlavu svojho syna, podoprela ho či objala, ale nemohla. Stále dúfala, že Ježiš prejaví svoju moc a zachráni sa. Potom si však spomenula, čo o týchto udalostiach už dávnejšie predpovedal.

Počas priväzovania oboch zločincov ku krížom sa jej zatajil dych. Pomyslela si:

„Dovolí azda môj syn, ktorý privádzal mŕtvych späť k životu, aby ho zabili? Vari nie je Mesiáš?“

Keď videla, ako mu vojaci ťaťahujú ruky na drsné drevo a ako klince pri úderoch kladiva prerážajú Ježišove ruky a nohy, omdlela. Učeníci ju museli z tohto miesta hrôzy odniesť.

Ukrižovanie

Ježišovi stekali z čela kvapky potu. Nekričal, ale modlil sa za svojich nepriateľov: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“

Vojakov, ktorí s ním tak kruto zaobchádzali, nepreklínal. Nesľuboval pomstu kňazom a vodcom ľudu, ale prosil svojho Otca, aby im odpustil. Ich nevedomosť ich však nezbavuje viny. Mali možnosť Ježiša bližšie spoznať a prijať ako svojho Záchrancu. Niektorí z nich si neskôr uvedomili, na čom sa podieľali, vyznali svoje hriechy Bohu a zmenili sa. Iní boli takí zatvrdilí, že Ježišova modlitba za nich nemohla byť vypočutá. Boží zámer sa však naplnil. Ježiš získal právo stať sa obhajcom ľudí pred svojím Otcou.

Jeho modlitba za odpustenie zahrňala každého hriešnika od začiatku až do konca sveta. Boží Syn musel byť ukrižovaný pre hriechy všetkých ľudí. Každému človeku sa tak ponúka odpustenie.

Vojaci zdvihli kríž s Ježišom nahor a zarazili ho do zeme. Ďalšie dva kríže so zločincami vztýčili po oboch stranách. Nad hlavou odsúdencu bývalo napísané, čím sa previnil. Na Ježišov kríž nechal Pilát napísať hebrejsky, latinsky a grécky:

„Ježiš Nazaretský, kráľ Židov.“

Nápisom vyjadroval podriadenosť Židov Rimanom. Dával tým najavo, že Rimania takto naložia s každým, kto sa vyhlási za kráľa.

Popravisko bolo blízko mesta a veľa ľudí si tento nápis prečítalo. Jeho slová židovských predstaviteľov natoľko popudili, že u Piláta protestovali:

„Nepíš ‚kráľ Židov‘, ale ‚On povedal: Som kráľ Židov‘.“

Pilát ich odbil: „Čo som napísal, to som napísal.“

Napísanie textu však viedol sám Boh. Vtedy prišli do Jeruzalema tisíce ľudí z rôznych krajín a nápis o kráľovi Ježišovi mal upútať ich pozornosť. Mnohí o nápisu premýšľali a začali v Písmach vyhľadávať proroctvá o Mesiášovi.

Ježišovým utrpením na kríži sa naplnilo množstvo proroctiev. V žalmoch je predpovedané, že Mesiášove ruky a nohy budú prebodnuté a že si jeho protivníci žrebom rozdelia ukoristený odev. Popravčej čate podľa zvyku prináležali zvršky odsúdencov. Ježišov vrchný plášť – pruh plátna – roztrhali na štyri kusy a podelili sa o ne. Jeho nezošívaný spodný odev, utkaný vcelku, nechceli trhať, ale povedali si: „Netrhajme ho, ale losujme oň, čím bude!“ Tým nevedomky naplnili prorockú predpoveď:

„Rozdelili si moje rúcho a o môj odev hodili lós.“

Ďalšie proroctvo v žalmoch predpovedalo, že trpiacemu Mesiášovi bude na pitie ponúknutý kyslý nápoj. Umierajúcim na kríži bol podávaný nápoj, ktorý mal otupiť ich zmysly, a tým utlmiť bolesť. Len čo ho Ježiš ochutnal, odmietol ďalej piť – chcel mať čistú myseľ. V tom spočívala Ježišova sila a odovzdanosť Bohu. Vedel, že otupenie zmyslov by mohol využiť satan.

Kňazi, vodcovia ľudu, dav aj vojaci sa umierajúcemu Ježišovi vysmievali. Aj tu bol v ľudskej podobe prítomný satan so svojimi anjelmi a podnecoval dav k nenávisti voči Ježišovi. Kňazi na Ježiša pokrikovali:

„Ak si Boží Syn, zostúp z kríža! Pomáhal si iným, ukáž teraz svoju moc a zachráň sám seba! Mesiáš poslaný od Boha by to dokázal! Pokiaľ si skutočne židovský kráľ, zostúp dole a uveríme ti!“

Ježiš mohol zostúpiť z kríža. Nezachránil sa však preto, aby vďaka jeho smrti mohli nájsť odpustenie a Božiu priazeň všetci tí, ktorí po nej vo svojom srdci hlboko túžia.

Prosba zločinca na kríži

Hoci Ježiš prežíval bolesť a muky, dostal aspoň trochu útechy. Potešila ho prosba zločinca, ktorý lutoval svoje hriechy. Obaja muži ukrižovaní spolu s Ježišom sa mu najprv vysmievali a v utrpení na kríži sa jeden z nich ešte viac zatvrdzoval a prepadal zlosti. Ten druhý nebol v skutočnosti bezcitný zločinec.

Previnil sa omnoho menej než mnohí z tých, ktorí stáli a posmievali sa pod krížom. Už dávnejšie Ježiša vídal a počúval jeho učenie, ale nechal sa odradiť kňazmi. Nedbal na hlas svojho svedomia a stále viac sa zapletal do nezákonného konania, až bol nakoniec uväznený a odsúdený.

Z kríža pozoroval nedôstojné správanie náboženských učiteľov. Začul aj slová druhého zločinca:

„Nie si ty Mesiáš? Zachráň seba i nás!“

Všímal si aj vyhlásenia niektorých prizierajúcich sa ľudí, ako svedčia o Ježišových dobrých činoch, slovách pravdy a povzbudení. Znovu sa ho zmocnilo presvedčenie, že Ježiš je naozaj Mesiáš. Obrátil sa preto k druhému zločincovi a okríkol ho:

„Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si takisto odsúdený?“

Umierajúci zločinci sa už ľudí báť nemusia. Jeden z nich si však uvedomil, že v nebesiach je Boh, pred ktorým by mali mať bázeň. Svojmu spoločníkovi teda povedal:

„My spravodlivo dostávame zaslúžený trest, ale on neurobil nič zlé.“

Po odsúdení na smrť stratil tento človek všetku nádej. Teraz mu však začali napadať nové myšlienky. Na jeho myseľ pôsobil Boží Duch, až konečne precitol a pochopil. V zosmiešňovanom a umučenom Ježišovi spoznal Božieho Baránka, Záchrancu sveta. Obrátil sa k nemu a povedal:

„Ježiš, rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.“

Ježiš mu odpovedal: „Amen, hovorím ti dnes: Budeš so mnou v raji.“

Na kríži Ježiš túžil po slovách povzbudení a viery od svojich učeníkov, počul však iba ich pochybnosti:

„A my sme dúfali, že on vykúpi Izrael.“

O to viac ho potešili slová zločinca, ktorý ho prijal za svojho Pána.

Krátky rozhovor medzi zločincom a Ježišom začuli aj prizerajúci sa ľudia. Vojaci, ktorí sa dohadovali o Ježišov odev, spozorneli. Keď dal Ježiš zločincovi vo svojich slovách uistenie a zaslúbenie, prenikol ponurým mrakom zahaľujúcim kríž lúč žiarivého svetla. Bolo to znamenie z neba ubezpečujúce o prijatí zločincovho pokánia a potvrdzujúce Ježišovo zaslúbenie.

Vďaka Ježišovej obeti sú ľuďom odpustené hriechy. Ježišovi odporcovia mohli Božieho Syna ponížiť a umučiť jeho telo, nemohli mu však vziať moc odpúšťať hriechy a zachrániť všetkých, ktorí jeho prostredníctvom prichádzajú k Bohu.

Ježiš zločincovi nesľúbil, že s ním bude v raji ešte v ten istý deň. Ani on sám v ten deň do raja nešiel. Po svojej smrti odpočíval v hrobe až do vzkriesenia. Po zmŕtvychvstaní povedal:

„Ešte som nevystúpil k Otcovi.“

Zaslúbenie však zločincovi povedal v deň ukrižovania, vo chvíli zdanlivej porážky, keď obaja viseli na kríži. V tento deň Ježiš zločinca uistil, že s ním raz bude v nebi.

Ježišov kríž bol na žiadosť kňazov umiestnený uprostred oboch zločincov, čo malo zdôrazniť, že je zločincom najväčším. Symbolicky bol tak ukrižovaný ako by uprostred hriešneho sveta. Ježišove slová vyslovené zločincovi, ktorý ľutoval svoje hriechy a robil pokánie, sú slová odpustenia a nádeje, ktoré dodnes prenikajú do celého sveta potápajúceho sa v beznádeji a hriechu. Aj v súčasnosti Ježiš odpúšťa všetkým, ktorí k nemu v modlitbe prichádzajú s vierou, túžia po zmene svojho života a prosia o odpustenie hriechov.

Mária sa s učeníkom Jánom vrátila ku krížu. Nemohla sa od svojho syna odlúčiť. Ježiš pozrel na jej strápenú tvár a povedal:

„Žena, hľa, tvoj syn!“

A potom povedal Jánovi:

„Hľa, tvoja matka!“

Ján prijal zverenú zodpovednosť a o Ježišovu matku sa od tejto chvíle vo svojom dome staral. Ježiš nemal žiadne peniaze, ktorými by Máriu po smrti zabezpečil. Odovzdal ju teda do starostlivosti Jána, ktorý bol Ježišovi úplne oddaný. Ján sa o Máriu príkladne staral a Boh ho za to obdaril veľkým požehnaním.

Posledné chvíle

Ježiš zakúšal telesné i duševné muky. Jeho smrť sa neodvratne blížila. Utrpenie mu však nespôsoboval strach zo smrti alebo potupa kríža. Najviac ho trápilo vedomie hrôzy hriechu. Ježiš si uvedomoval, ako hlboko je hriech v ľudskom srdci zakorenený a ako málo ľudí bude ochotných vymaniť sa z jeho moci.

Ako na prostredníka medzi ľuďmi a Bohom na neho bola vložená vina všetkých Adamových potomkov. Pretože po celý život odovzdával ľuďom dobrú správu o odpúšťajúcej Božej láske, tak vo chvíľach, keď sa od neho Boh pre hriechy ľudstva odvrátil, zvierala jeho srdce nesmierna úzkosť. Spôsobovala mu také duševné utrpenie, že telesnú bolesť takmer nevnímal.

Satan pokúšal Ježiša i teraz. Pod tarchou hriechu Ježiša sprevádzali obavy, či nebeský Otec prijme jeho obeť a nenechá ho v hrobe. Báľ sa, že sa hriech Bohu natoľko protiví, že by ich odlúčenie mohlo trvať navždy. Vedomie hriechu, ktorý obracal Boží hnev proti Ježišovi ako zástupcovi ľudí, spôsobilo, že mu puklo srdce.

Žiarivé lúče poludňajšieho slnka vyhasli a nad celým krajom sa zotmelo. Boh Otec stál aj s anjelmi pri kríži vedľa svojho Syna. Jeho prítomnosť bola skrytá. Otec nemal svojho Syna utešovať ani v túto hroznú hodinu, Ježiš tým musel prejsť sám.

Hustou tmou Boh zakryl posledné utrpenie svojho Syna. Všetci, ktorí v tento deň videli Ježiša trpieť, nadobudli presvedčenie, že je Božím Synom. Napriek tomu sa mu mnohí ľudia do tejto chvíle stále vysmievali.

Len čo Ježiša zahalila tma, zmocnila sa všetkých prítomných neopísateľná hrôza. Výsmech aj urážky okamžite ustali. Z temného mraku chvíľami šlahali oslnivé blesky a ožarovali kríž. Kňazi, vodcovia ľudu, vojaci i dav sa domnievali, že nadišla hodina odplaty. Niektorí zašepkali:

„Teraz zostúpi z kríža.“

O tretej hodine začala tma ustupovať, ale kríž zostával naďalej zahalený. Nikto tak nemohol uvidieť smútok prenikajúci Ježišovým vnútrom. Náhle Ježiš hlasno zvolal:

„Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“

Niektorí z tých, ktorí stáli blízko, si pomysleli, že je Ježiš trestaný, pretože sa trúfalo vydával za Božieho Syna. Tí, čo v neho uverili, strácali všetku nádej. Ak Boh opustil Ježiša, môžu oni v niečo dúfať?

Temnota sa úplne rozplynula. Ježiš si opäť uvedomil svoje telesné utrpenie. Povedal:

„Som smädný!“

Jeden rímsky vojak sa nad Ježišom zmiľoval: na prút nabodol špongiu, namočil ju zase v onom kyslom nápoji a priložil k jeho ústam. Kňazi sa Ježišovi znova vysmievali. Mysleli si, že volá proroka Eliáša, a vojaka okríkili:

„Nechaj to, nech vidíme, či ho Eliáš príde vyslobodiť.“

Pre každého z nás

Nevinný Boží Syn visel na kríži. Telo mal zbičované, ruky, ktorými tak často žehnal, boli pribité na trám, nohy, ktoré ho neúnavne nosili v službe lásky, boli prebodnuté klincami, hlavu mal rozdrásanú od trňovej koruny a jeho pery sa chveli bolesťou.

Ježišovo utrpenie – kvapky krvi stekajúce po hlave, rukách a nohách, bolesť zvierajúca telo pri každom nádychu, neopísateľná úzkosť prestupujúca vnútrom pre odlúčenie od nebeského Otca – to všetko prehovára ku každému človeku:

„To pre teba Boží Syn ochotne niesol ťarchu viny, pre teba podstúpil smrť a nad smrťou zvíťazil, pre teba otvoril brány nebies. Všetko urobil pre teba, lebo ťa miluje a chce, aby si s ním žil večne.“

Potom Ježiš mocne zvolal:

„Je dokonané! Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha.“

Hlava mu klesla a skončil.

Ježiš vypil kalich ľudskej biedy a utrpenia až do dna. V hodinách prežitých v hrôze sa s dôverou spoliehal na lásku svojho Otca, aj keď ju práve necítil. Úplne sa mu odovzdal a strach zo straty Otcovej priazne pominul. Zvíťazil vierou.

Na zem sa znovu zniesla tma a zahrnelo. Začalo silné zemetrasenie. Okolité hory pukali a úlomky skál sa s rachotom rútili do údolia. Hroby sa roztvorili a niektorí mŕtvi boli vzkriesení. Kňazi, vojaci aj všetci ostatní padli hrôzou k zemi.

V okamihu Kristovho zvolania „Je dokonané!“ zdvíhal kňaz nôž nad baránkom prineseným na obeť. V jeruzalemskom chráme bol totiž práve vykonávaný večerný obetný obrad. Ľudia ho s napätím sledovali. Náhle sa zem zatriasla, lebo prichádzal sám Boh. Ozval sa zvuk, pri ktorom sa zhora nadol roztrhla vnútorná opona chrámu rozdeľujúca svätyňu na dve miestnosti. Ľudia hľadeli na miesto, do ktorého mohol len raz ročne vstúpiť veľkňaz, aby sa stretol s Bohom. Najsvätejšie miesto v pozemskom svätostánku prestalo byť posvätné.

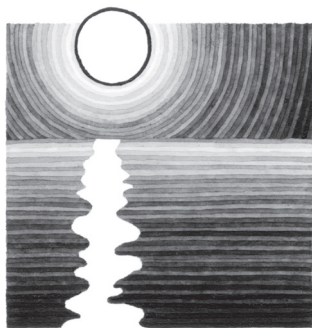
Všetkých sa zmocnila hrôza a zavládol zmätok. Kňazovi vypadol z trasúcej sa ruky nôž a baránok ušiel. Symbol Mesiáša umierajúceho za hriechy sveta, ktorým bolo každodenné obetovanie baránka, dosiahol naplnenie.

Na zamyslenie:

1. Ako Ježiš reagoval, keď s ním vojaci hrubo zaobchádzali?
2. Čo vyjadroval nápis nad Ježišovou hlavou?
3. Čo pre Ježiša znamenala zločincova prosba?
4. Akým spôsobom sa Ježiš postaral o svoju matku?
5. Čo Ježišovi spôsobovalo najväčšiu bolesť?
6. Prečo sa napoludnie rozhostila po celom kraji hlboká tma?
7. Čo sa prihodilo, keď Ježiš zomrel?
8. Všetko, čo Ježiš vytrpel na kríži, oslovuje každého z nás. Čo to hovorí tebe?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 27,31–53; Mk 15,20–38, Lk 23,26–46; Jn 19,16–30; Heb 13,12; Ga 3,13; Ž 22,17–19; Ž 69,21–22; Lk 24,21; Jn 20,17; Iz 53,12; Iz 63,3; Heb 10,7; Heb 9,12

79. kapitola

Porážka satana

*„Boh v Kristovi zmieril svet so sebou.“
(Druhý list Korinťanom 5,19)*

Ježiš dokončil dielo, ktoré prišiel vykonať. Keď v poslednej chvíli svojho života zvolal „Je dokonané!“, bol boj medzi dobrom a zlom rozhodnutý. Celé nebesia jasali nad Ježišovým víťazstvom.

Satan bol porazený a stratil vládu nad svojím kráľovstvom. Až do Ježišovej smrti majstrovsky skrýval svoje nekalé úmysly. Vzburu, ktorú zosnoval proti Bohu, zastieral tak dokonale, že ani anjeli verní Bohu neporozumeli jeho plánu a povahe. Ježišov plán záchrany nezahŕňal len padlé ľudstvo, ale aj anjelov a nepadlé svety.

Predtým než sa Lucifer vzoprel Bohu, prebýval v Božej prítomnosti a zastával najvyššie postavenie zo všetkých stvorených bytostí. Celému vesmíru predstavoval a vysvetľoval Božie zámery. Len čo ho však ovládla túžba byť rovný Bohu, zneužíval svoje postavenie na to, aby spochybňoval Božiu autoritu v myšliach všetkých bytostí.

Nebolo teda ľahké, aby sa pravda o satanovej povahe a jeho vzbure v krátkej dobe odhalila.

Boh mohol satana a jeho stúpencov zničiť, ale neurobil to. Násilie je totiž jedným zo znakov satanovej moci. Satan často využíva násilie na ovládanie druhých, Božie zásady sú však úplne iné. Božia vláda vychádza z dobra, milosrdenstva, pravdy a lásky.

Nebeská rada sa rozhodla poskytnúť satanovi určitú dobu, v ktorej by sa mohol prejaviť, aby sa celý vesmír dozvedel pravdu o jeho charaktere a spôsobe vládnutia. Tvrdil totiž, že spôsob jeho vlády bude lepší ako ten Stvoriteľov. Štyritisíc rokov sa Ježiš usiloval o dobro ľudí, zatiaľ čo satan sa ich snažil zotročiť a zničiť. Tento boj sa odohrával pred zrakmi celého vesmíru.

Od chvíle, kedy sa Ježiš narodil v Betleheme, sa ho satan snažil pripraviť o život. Usiloval sa narušiť Ježišov vývin v detstve, poškiniť čistotu jeho charakteru v dospievaní, prekaziť mu službu ľuďom v dospelosti a odradiť ho od cesty kríža. Nič z toho sa mu však nepodarilo a Ježiša na hriech nezviedol. Čím zúrivejšie útočil, tým pevnejšie sa Boží Syn držal svojho nebeského Otca a tým viac vynikala krása jeho charakteru.

Svedectvo nebies

Všetky nepadlé svety pozorne sledovali boj medzi dobrom a zlom na našej planéte. Počuli Ježišovo bolestné zvolanie v Getsemane:

„Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich.“

Nebeské bytosti videli jeho obavy a útrapy. Prizerali sa na Ježišovo zradenie i odsúdenie. Počuli výsmech a nadávky davu a tiež, ako ho Peter zapiera. So zármutom pozorovali, že je Ježiš bičovaný, ponižovaný a vedený na popravu.

So zdesením hľadeli na ukrižovaného Ježiša, na krv stekajúcu z jeho čela, rúk a nôh. Žasli nad jeho modlitbou:

„Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“

Nebeské bytosti tiež pozorovali, ako sa okolo kríža zhromaždili padlí anjeli a zasievali do mysli ľudí pochybnosti a neveru. Snažili sa presvedčiť dav o Ježišovej vine a podnecovali ho k posmechu a urážkam. Ježiša sa im však zlomiť nepodarilo, pred satanom ani v najmenšom necúvol. Nedopustil sa ani jediného hriechu a nad nepriateľom človeka zvíťazil. Na konci tohto nepredstaviteľne ťažkého zápasu sklonil hlavu a zomrel. Svojej viery a plnej oddanosti Bohu sa držal až do konca.

Satan sa prejavil ako vrah Božieho Syna, čím odhalil svoj plán aj charakter. V očiach nebeských svetov sa pripravil o akúkoľvek náklonnosť, nebol však ešte zničený. Ľudia i anjeli musia vidieť rozdiel medzi povahou a princípmi vlády Ježiša a satana. Každý sa musí rozhodnúť, koho bude nasledovať a komu slúžiť.

Na začiatku veľkého sporu satan vyhlásil, že Boží zákon nie je možné dodržiavať a spravodlivosť s milosrdenstvom nejdú dokopy – preto nemôže byť prestúpenie zákona nikdy odpustené. Ďalej tvrdil, že ak by Boh nepotrestal hriech, nebol by spravodlivým Bohom. Keď sa ľudia vzopreli Božej vôli, satan okamžite zdôraznil, že tento čin potvrdzuje jeho výroky o nemožnosti zacho-

vávať Boží zákon. Povedal, že ľudstvu musí byť navždy odoprená Božia priazeň, lebo aj on bol po svojej vzbure vyvrhnutý z neba. Vyhlasoval, že Boh nemôže byť k hriešnikovi spravodlivý a zároveň milosrdný.

Ľudia sa ale nachádzali v inej situácii ako satan, pretože vtedajší Lucifer v nebi zhrešil vo svetle Božej slávy. Hoci poznal Božiu povahu i dobré a spravodlivé princípy jeho vlády, rozhodol sa konať podľa svojej sebeckej a nezávislej vôle. Aj napriek početným varovaniam a vysvetľovaniu dôsledkov takéhoto postoja bola jeho voľba konečná. Boh už pre jeho záchranu nemohol nič urobiť. Ale ľudia boli zvedení satanovou lŕťou a nepoznali rozsiahlosť a hĺbku Božej lásky. Ich myseľ zatemnili satanove polopравdy a lži. Ak sa však ľudia dozvedia o pravej Božej povahe a o pláne na svoju záchranu, môžu prísť späť k Bohu.

Spravodlivosť i milosť

V Ježišovi Kristovi sa ľuďom ukázala Božia milosť, ktorá však zároveň nevyklučuje Božiu spravodlivosť. Zákon predstavuje vlastnosti Božej povahy. Boh svoj zákon nezmenil, pre záchranu človeka sa však v Ježišovi sám obetoval. Boží zákon vyžaduje čistý a spravodlivý život aj dokonalú povahu. Ľudstvo padlé do hriechu nemôže vyhovieť požiadavkám svätého Božieho zákona, preto Ježiš prišiel na svet ako človek, žil čistým životom a dal ľuďom príklad dokonalkej povahy. Ponúka ju ako dar všetkým, ktorí ho prijímú za svojho Záchrancu a túžia po rovnako čistom živote, ako mal on. Božia milosť ľuďom odpúšťa hriechy a Ježiš premieňa ľudskú povahu na Boží obraz. Ľudia, ktorí dôverujú Ježišovi a žijú podľa jeho zásad, tak naplňujú spravodlivosť, ktorú Boh požaduje. Boh je spravodlivý a ospravedlňuje každého, kto žije z viery v Ježiša.

Satan chcel oddeliť milosť od pravdy a spravodlivosti. Ježiš ale ukázal, že v Božom pláne je spravodlivosť neoddeliteľne spätá s milosťou a pravdou. Svojím životom a smrťou dokázal, že Božia spravodlivosť neruší Božiu milosť, hriech môže byť odpustený, zákon je spravodlivý a je možné žiť v súlade s ním. Satanove obvinenia proti Bohu boli vyvrátené.

Zmena satanovej taktiky

Satan neváhal a vymyslel iný podvod. Začal vyhlasovať, že Ježišovou smrťou stratil Boží zákon platnosť. Keby však bolo možné zákon zmeniť alebo zrušiť, nemusel by Ježiš za hriechy ľudí zomrieť. Slovaní vyslovenými k učeníkom a smrťou na kríži Ježiš potvrdil večnú platnosť Božieho zákona. Zrušiť zákon by znamenalo odovzdať vládu nad svetom satanovi a umožniť večnú existenciu hriechu.

V ľuďoch, ktorí veria v platnosť Desatora, sa satan snaží zneistiť ich postoj. Nahovára im, že niektoré ustanovenia Desatora už neplatia. Týmto podvodom sa ich snaží dostať pod svoju moc. Satanovým zámerom je ovládnuť svet takým spôsobom, že Boží zákon nahradí ľudskými predpismi. Biblické proroctvá hovoria o významnej nábožensko-politickej mocnosti, ktorá bude vykonávať satanove príkazy. Postaví sa proti Bohu, zmení Boží zákon a bude prenasledovať verný Boží ľud. Zákonodarné zhromaždenia rôznych štátov prijímú nariadenia, ktoré budú Božiemu zákonu odporovať a poslušnosť k nim si presadia násilím. Boj proti Božiemu zákonu, ktorý začal v nebi a pokračuje na zemi, bude prebiehať až do Ježišovho návratu. Každý človek sa musí rozhodnúť buď pre Boží zákon, alebo pre ľudské nariadenia odporujúce Bohu. Otázka Božieho zákona a pravého či falošného uctievania Boha bude predmetom záverečného sporu medzi Ježišovými a satanovými nasledovníkmi.

Na konci dejín Boh obháji svoj zákon a vyslobodí svoj ľud. Satan a všetci, ktorí sa zapojili do vzbury proti Bohu, zahynú. Svojím spurným a svojvoľným životom sa natoľko vzdialili od Boha, zdroja lásky a života, že sláva Božej prítomnosti pre nich bude ako spaľujúci oheň.

Nepôjde o náhodnú udalosť. Tí, ktorí odmietli Božiu milosť, ponesú dôsledky svojho rozhodnutia. Boh prináša lásku a život. Každý, kto sa rozhodne pre svojvôľu a hriech, odvracia sa od Boha, a tým sa pripravuje o život. Boh dáva každému človeku časovo obmedzenú príležitosť k rozvoju jeho povahy. Svojimi slovami a činmi ľudia vyjadrujú, v čo veria.

Na začiatku veľkého sporu anjeli nerozumeli dôsledkom vzbury proti Bohu. Keby bol satan aj so svojimi padlými anjelmi zničený, zostali by v myšliach ostatných nebeských bytostí pochybnosti o Božej láske a добрôte. Toto semienko pochybností by potom mohlo znova priniesť nesúlad a vzdor.

Na konci veľkého sporu to už tak nebude. Plán záchrany ľudí bude dokončený a všetky stvorené bytosti plne pochopia krásu Božej povahy. Všetci spoznajú, že zásady Božieho zákona sú dokonalé a nemenné. Všetkým budú jasné dôsledky vzbury a hriechu aj povaha satana. Pochopia, že vyhladenie hriechu je v súlade s Božou láskou. Celý vesmír vzdá Bohu česť a slávu.

Z tohto dôvodu mohli anjeli pri Ježišovej obeti na kríži jasať. Aj keď ešte všetkému úplne nerozumeli, vedeli, že zničenie hriechu a satana je raz navždy spečatené, záchrana ľudstva je istá a vesmír bude navždy bezpečný.

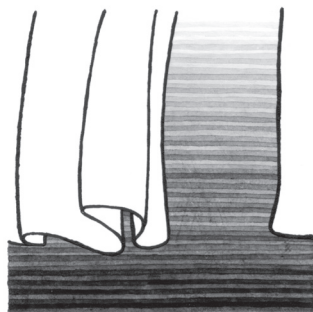
Ježiš si význam svojej obety na Golgote plne uvedomoval. Preto mohol víťazne zvoliť: „Je dokonané!“

Na zamyslenie:

1. *Prečo Boh nezničil satana a jeho stúpencov ihneď na začiatku ich vzbury?*
2. *Kedy bol úplne odhalený satanov zámer i charakter?*
3. *Ako sa pred pádom do hriechu líšila situácia ľudí a Lucifera?*
4. *Ako môžu ľudia, ktorí dôverujú Ježišovi, dosiahnuť spravodlivosť, ktorú vyžaduje Boží zákon?*
5. *Čo Ježiš potvrdil svojím životom a smrťou?*
6. *Čo bude predmetom záverečného sporu medzi Ježišovými a satanovými nasledovníkmi?*
7. *Čo pochopia všetky stvorené bytosti na konci veľkého sporu?*
8. *Bude odstránenie hriechu a hriešnikov prospešné pre celý vesmír? Ako sa to stane?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 19,30; Ez 28,12; Zj 12,10; 2Kor 5,19; Rim 3,26; Ž 85,11; Jk 2,10; Dan 7,25; Mal 4,1; Ez 28,6–19; Ž 37,10; Abd 1,16; Ef 4,18; Prís 8,36; Zj 12,7–12; Zj 12,17; Zj 14,12; Zj 16,7

80. kapitola **V hrobe**

*„Keď ho sňal, zavinul ho do plátna, uložil do hrobu
vytesaného v skale, v ktorom ešte nikto nikdy neležal.“
(Evanjelium podľa Lukáša 23,53)*

Deň poníženia konečne skončil. Keď zapadlo slnko a začínala sobota, Boží Syn už odpočíval v hrobke.

Na počiatku, po dokončení stvorenia sveta, Otec a Syn v sobotný deň odpočívali. Teraz, po dokončení diela záchrany ľudstva, Ježiš odpočíval znova.

Keď Boh odstráni hriech a všetko obnoví, bude sobota, deň určený na uctievanie Stvoriteľa a Záchrancu sveta, stále dňom odpočinku a radosti. Každú sobotu vzdajú zachránení ľudia úctu Bohu.

Po Ježišových posledných slovách vyslovených na kríži sa ozval ešte jeden hlas. Bolo to vyznanie rímskeho vojaka, veliteľa stotiny:

„Toto bol naozaj Boží Syn!“

V deň Ježišovej smrti vyznali traja ľudia svoju vieru v Ježiša – rímsky veliteľ stotiny, Šimon nesúci kríž a zločinec ukrižovaný spoločne s Ježišom.

Priblížil sa večer a na Golgote zavládlo podivné ticho. Väčšina ľudí sa neprišla pozrieť na Ježišovo ukrižovanie z nenávisťi, ale zo zvedavosti. Nechali sa strhnúť rozzúreným davom a tiež sa Ježišovi vysmievali. Potom, čo sa na zem zniesla zvláštna tma, ich začali trápiť výčitky svedomia. Keď sa tma rozplynula, prevínili a mlčky sa vracali domov s presvedčením, že kňazi obvinili Ježiša neprávom a Ježiš skutočne mohol byť zaslúbeným Mesiášom. O niekoľko týždňov, keď učeník Peter kázal počas Turíc o Ježišovi ako o Mesiášovi, boli medzi tisíckami ďalších, ktorí v Ježiša uverili a stali sa jeho nasledovníkmi.

Židovských vodcov však Ježišova smrť a udalosti, ktoré ju sprevádzali, nijako nezasiahli. Temnota zahaľujúca ich myseľ bola hustejšia než tma, ktorá zakryla kríž. Ale už v hodine zdanlivého víťazstva sa do ich mysle začali vkrádať pochybnosti a obavy z toho, čo bude nasledovať. Pri otrasoch zeme sa tiež otriasla ich sebadôvera. Z mŕtveho Ježiša mali náhle väčší strach než zo živého. Chceli ľuďom zabrániť naďalej sa zaujímať o Ježišovo ukrižovanie. Pod zámienkou blížiacej sa veľkonočnej soboty požiadali Piláta, aby urýchlil smrť ukrižovaných a aby došlo k sňatiu tiel ešte pred západom slnka.

Pilát žiadosti vyhovel. Vojaci polámali obom zločincom nohy, aby sa na nich už nemohli vzoprieť a následne sa nadýchnuť a aby tak zomreli rýchlejšie. Ježiš bol už v tej dobe mŕtvy. Vojaci boli prekvapení okolnosťami popravy a Ježišovým správaním, a preto jemu nohy nedolámali. Nevedomky tak naplnili nariadenie Písma o veľkonočnom Baránkovi, ktoré stanovovalo, že mu nesmie byť zlámaná žiadna kosť.

Kňazi a vodcovia ľudu sa čudovali, že Ježiš už zomrel. Nestávalo sa, že by niekto skončil počas šiestich hodín po ukrižovaní. Chceli sa uistiť, či je Ježiš skutočne mŕtvy, a tak prikázali jednému z vojakov, aby do jeho boku zabodol kopiju. Z rany ihneď vytryskla voda a následne krv.

Po vzkriesení kňazi šíрили medzi ľuďmi správu, že Ježiš vlastne na kríži nezomrel, ale iba omdlel a neskôr sa prebral k životu. Bodnutie kopijou však túto lož vyvracia. Aj keby Ježiš nebol mŕtvy, tomuto zraneniu by okamžite podľahol.

Nebola to však rana kopijou alebo utrpenie na kríži, čo Ježiša usmrtilo. Ježišovi puklo srdce, ktoré sa zlomilo pod ťarchou hriechov sveta.

Zmalomyselnení učeníci

Nádeje učeníkov sa razom rozplynuli. Až do poslednej chvíle neverili, že by ich Majster mohol zomrieť. Teraz boli zdrvení. Nepomohli im ani spomienky na to, ako Ježiš tieto udalosti predpovedal. Stratili vieru. Nikdy si Ježiša toľko nevážili a nikdy im nechýbal tak citeľne ako práve teraz.

Chceli ho dôstojne pochovať, ale nevedeli ako. Ľudia popravení za podvratnú činnosť proti rímskej vláde boli pochovávaní ako zločinci na zvlášť vyhradenom mieste. Ján s niekoľkými galilejskými ženami zostali pri kríži, lebo si nepriali, aby Ježiša pochovali vojaci. Boli však bezradní, ako im v tom zabrániť, pretože od židovských vodcov nemohli očakávať žiadnu pomoc.

Jozefova žiadosť

V tejto bezvýchodiskovej situácii prišli učeníkom na pomoc Jozef z Arimatie a Nikodém. Obaja boli členmi židovskej veľrady, mali značné bohatstvo a spoločenský vplyv. Predsavzali si, že zaistia dôstojné uloženie Ježišovho tela.

Jozef zamieril k Pilátovi a vyžiadal si telo mŕtveho Ježiša. Kňazi však Pilátovi Ježišovu smrť zámerne zamlčali, a tak sa až od Jozefa dozvedel, že Ježiš už zomrel. Nechal si teda predvolať veliteľa vojakov a ten mu podal správu o všetkom, čo sa na Golgote udialo. Potvrdil tak Jozefovu výpoveď. Nato Pilát Jozefovej žiadosti vyhovel.

Jozef sa vrátil ku krížu. Nikodém so sebou priniesol vzácne byliny určené na balzamovanie. Ani tomu najváženejšiemu občanovi Jeruzalema by po smrti nebola prejavovaná väčšia úcta.

Ježišových učeníkov konanie Jozefa a Nikodéma prekvapilo, lebo sa ani jeden z nich k Ježišovi za jeho života verejne nehlásil. Vylúčili by ich za to z veľrady a nemohli by tam svojím vplyvom Ježiša ochraňovať. Kňazi však ich náklonnosť k Ježišovi vytušili, a preto Ježiša odsúdili za ich neprítomnosti. Teraz už svoju oddanosť nemuseli ďalej skrývať a prišli učeníkom na pomoc. Svojím vplyvom ich tiež ochraňovali pred hnevom kňazov.

Opatrne zložili telo z kríža. Pri pohľade na umučeného Ježiša im z očí vytryskli slzy. Jozef vlastnil novú hrobku vytesanú v skale. Pripravoval ju pre seba, ale pretože sa nachádzala blízko Golgoty, poskytol ju pre pochovanie Ježiša. Bezvládne telo zavinuli do plátna a položili na studenú zem. Vchod hrobky zavalili obrovským kameňom a odišli.

Stmievalo sa a Mária Magdaléna a ostatné ženy sa stále zdržiavali pri hrobe. Plakali nad smrťou svojho Majstra. Počas západu slnka sa vydali domov, aby zachovali sviatočný sobotný pokoj.

Nepokoj protivníkov

Pre učeníkov, kňazov, vodcov ľudu a všetkých ľudí v Jeruzaleme nastala nezabuduteľná sobota. Začala oslava veľkonočných sviatkov a Mesiáš, na ktorého slávnosti symbolicky ukazovali, ležal mŕtvy v hrobe. Ľudia naplnili chrámové nádvorie a veľkňaz odetý v honosnom rúchu spoločne s ostatnými kňazmi začali slávnostný obrad.

Všetkých prítomných sa však zmocňoval podivný pocit, akoby niečo nebolo v poriadku. Neuvedomovali si, že Ježišovou smrťou došlo k naplneniu proroctva a symbolov veľkonočných sviatkov. Hlavná miestnosť chrámu, svätyňa svätých, ktorú mal možnosť raz ročne vidieť iba veľkňaz, bola teraz otvorená, pretože

opona, ktorá ju zakrývala, bola roztrhnutá. Boh zmenil jej účel a každý do nej mohol z diaľky nahliadnuť. Kňazi tým boli veľmi znepokojení. Naplňala ich neblahá predtucha, že sa blíži nejaká pohroma.

V čase medzi ukrižovaním a vzkriesením mnoho ľudí študovalo proroctvá o Mesiášovi. Niektorí hľadali v Písme dôkazy, že Ježiš nebol tým, za koho sa vydával. Druhí sa naopak na základe proroctiev chceli utvrdiť, že Ježiš je Mesiáš. Nech boli ich pohnútky akékoľvek, všetci dospeli k rovnakému záveru: Ukrižovaný Ježiš je Mesiáš, Záchranca sveta. Uverilo v neho aj mnoho kňazov a po vzkriesení ho vyznávali ako Syna Božieho.

Nikodém si pripomenul Ježišove slová, ktoré zazneli pri ich rozhovore na Olivovej hore:

„Ako Mojžiš vyzdvihol hada na púšti, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, aby každý, kto v neho verí, mal večný život.“

Tieto slová pre neho prestali byť tajomstvom. Nikodém ľutoval, že sa nestal Ježišovým učeníkom ešte za jeho života. Vypočul si modlitbu za Ježišových vrahov aj slová povedané zločincovi na vedľajšom kríži. Bol nimi dojatý. Keď Ježiš zvolal víťazným hlasom „Je dokonané!“, Nikodémova viera sa utvrdila. Kríž, ktorý onedlho zmaril nádej učeníkov, presvedčil Jozefa i Nikodéma, že Ježiš je skutočne Božím Synom.

Nikdy predtým sa o Ježiša nezaujímal toľko ľudí ako teraz, keď bol mŕtvym... Ľudia však ešte stále prinášali chorých a trpiacich na chrámové nádvorie a volali: „Hľadáme lekára Ježiša!“ Ruky, ktoré uzdravovali, však nehybne ležali v hrobe. Na Ježiša sa pýtalo toľko ľudí, že sa kňazi nakoniec rozhodli vyhnúť z chrámového nádvorja každého, kto ho hľadal. Na ich rozkaz boli k bránam rozostavní vojaci a nesmeli pustiť dovnútra nikoho, kto prišiel s chorým či umierajúcim človekom.

Mnohí ľudia boli presvedčení, že svet utrpel Ježišovou smrťou veľkú stratu, a začali sa zaujímať o dôvody jeho odsúdenia. Kňazi náhle spozorovali, že sa ľud obracia proti nim. Najviac sa však desili naplnenia Ježišovej predpovede, že vstane z hrobu a oni ho opäť uvidia. Jeho slová „Zbúrajte tento chrám a ja ho za tri dni postavím“ ich nenechávali pokojnými.

Boli takí bezradní, že neváhali porušiť sobotný pokoj a zvolali radu k rozhodnutiu, čo sa má urobiť s Ježišovým mŕtvym telom. Farizeji a kňazi sa dohodli a požiadali Piláta:

„Pane, spomenuli sme si, že ten zvodca, kým ešte žil, povedal: Po troch dňoch vstanem z mŕtvych. Rozkáž teda zabezpečiť hrob až do tretieho dňa, aby neprišli jeho učeníci, neukradli ho a nepovedali ľudu, že bol vzkriesený z mŕtvych.“

„Dobre,“ povedal Pilát, „Máte stráž, choďte a strážte ho, ako viete.“

Na kameň, ktorý zakrýval hrobku, vojaci napli povrazy. Ich konce pripevnili ku skale a zapečatili rímskou pečatou. Hrob strážilo sto vojakov. Bez dovolenia Rimanov nemohol nikto kameň odvaliť. Ježišovo telo bolo v hrobke zabezpečené tak dôkladne, ako by tam malo zostať naveky.

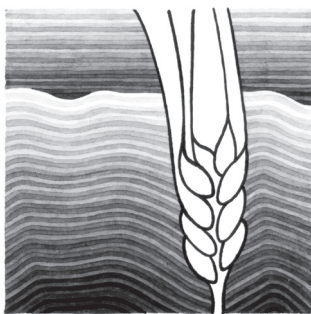
Snaha zabrániť Ježišovi znovu ožiť však vyšla nazmar. Dokonalé zabezpečenie Ježišovho hrobu sa stalo tým najpresvedčivejším dôkazom, že Ježiš naozaj vstal z mŕtvych. Čím viac vojakov ho strážilo, tým viac svedkov bolo na tejto slávnej udalosti prítomných. Rímska stráž nemohla zadržať Pána života v hrobe. Okamih Ježišovho vyslobodenia sa priblížil.

Na zamyslenie:

1. *Prečo boli kňazi a vodcovia ľudu takou rýchlou smrťou Ježiša udivení?*
2. *Prečo prišli Nikodém s Jozefom pomôcť učeníkom pochovať Ježišovo telo?*
3. *Čo viedlo mnohých ľudí k štúdiu prorociev o Mesiášovi?*
4. *Prečo mali vojaci zapečatiť a strážiť hrob?*
5. *Sme vďační za svoj život Ježišovi, Pánovi života?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 27,57–66; Gn 2,1; Jób 38,7; Dt 32,4; Koh 3,14; Iz 66,23; Mt 27,54; Nm 9,12; Jn 19,34–37; Mt 27,50; Lk 23,46; Lk 23,56; Jn 3,14–15; Jn 2,19; Mt 20,18–19; Ž 2,1–4

81. kapitola

Zmŕtvychvstanie

*„Niet ho tu, lebo bol vzkriesený, ako povedal.“
(Evanjelium podľa Matúša 28,6)*

Noc prvého dňa týždňa sa chýlila ku koncu a začínalo svitať. Ježiš bol ešte stále v zajatí zapečateného hrobu stráženého rímskymi vojakmi. Keby to bolo možné, nechal by knieža temnoty tento hrob zapečatený navždy. Ale nebeskí anjeli čakali na chvíľu, kedy budú môcť privítať Knieža života.

Pri rozvidnení došlo k veľkému zemetraseniu, lebo anjel Pánov práve zostúpil z neba. Žiaril ako blesk a mal odev biely ako sneh. Strážcovia od strachu ustrnuli a zástupy temných mocností rýchlo ušli. Pred zrakmi vojakov anjel odvalil kameň zakrývajúci vchod do hrobky a zavolať:

„Boží Syn, vyjdi von! Tvoj Otec ťa volá!“

Za okamih z temnej hrobky slávne vyšiel Ježiš, Mesiáš, Záchranca sveta. Mocným hlasom vyhlásil:

„Ja som vzkriesenie a život.“

Nebeskí anjeli ho pritom vítali chválospevmi.

Keď vojaci uvideli, čo sa stalo, dali sa na útek. Cestou do Jeruzalema rozprávali každému, koho stretli, čoho boli svedkami. Utekali k Pilátovi, ale kňazi a vodcovia ľudu ich zastavili – chceli ich totiž za každú cenu vypočuť ako prví. Bledí a trasúci sa vojaci im všetko opísali. Dosvedčili, že videli anjela, ako nazval Ježiša Božím Synom a Kráľom neba.

Kňazi spanikárili. Veľkňaz Kajfáš chcel prehovoriť, ale od úľaku len pohyboval perami. Až keď sa vojaci chystali odísť, vrátila sa mu reč. Zavolať na nich:

„Počkajte, počkajte! Nikomu o tom, čo ste videli, nehovorte!“

Spoločne s ostatnými kňazmi na nich naliehal:

„Hovorte: V noci prišli jeho učeníci a ukradli ho, kým sme my spali.“ Vojaci najprv nechceli takéto zdôvodnenie prijať. Keby spali, nemohli by predsa vedieť, čo sa prihodilo. A keby učeníci skutočne ukradli Ježišovo telo, boli by kňazi medzi prvými, kto by stráže obvinil z nedbanlivosti a žiadal ich potrestanie.

Takéto vysvetlenie naháňalo vojakom hrôzu, pretože zaspanie na stráži sa trestalo smrťou. Nechceli klamať a tým riskovať svoj život. Kňazi ich však presvedčili, že sa postarajú o to, aby nemali žiadne problémy. Uistili ich, že nie je ani v záujme Piláta, aby sa pravdivá správa rozšírila. Ponúkli im značný obnos peňazí a oni ho prijali. Ku kňazom prišli vojaci s úžasným posolstvom o vzkriesení a odchádzali s peniazmi vo vrecku a klamstvom na jazyku.

Správa o Ježišom vzkriesení sa však medzitým k Pilátovi doniesla. Hoci nechcel Ježiša odsúdiť, až do tejto chvíle ho jeho smrť nijako nezaujímal. Teraz sa však vydesil a zavrel sa vo svojom dome. Pre kňazov teda nebolo nijako ľahké sa ešte v ten istý deň s Pilátom stretnúť. Keď sa im to podarilo, povedali mu o svojom dohovore s vojakmi a presvedčili ho, aby ich netrestal. Ešte skôr, ako Pilát ich návrh prijal, vypočul stráž osobne. Tak sa dozvedel, ako sa všetko naozaj stalo. Nakoniec súhlasil s plánom kňazov.

Kňazi nechali Ježiša zabiť, a tým sa stali satanovými nástrojmi. Naďalej v spojení so silami temnoty proti Ježišovi bojovali. Vedeli, že by mali veľké problémy, ak by sa o Ježišom vzkriesení dopytoval ľud, a tak všemožne jeho zmŕtvychvstanie popierali. Báli sa, že sa s Ježišom niekedy stretnú. Vo dne aj v noci ich sprevádzali spomienky na ich vlastné slová vyrieknuté v súdnej sieni: „Jeho krv na nás a na naše deti!“ Všetkých svedkov Ježišovho vzkriesenia však umlčať nemohli, lebo mnohí ľudia počuli svedectvo vojakov ešte predtým, ako boli kňazmi podplatení.

Istota vzkriesenia

Keď pri Ježišom hrobe zaznel mocný hlas anjela: „Tvoj Otec ťa volá!“, Ježiš vyšiel z hrobu na základe svojej božskej moci. Naplnili sa tak jeho slová:

„Dávam svoj život, a zasa si ho vezmem.“

Iba Boh mohol vyhlásiť: „Ja som vzkriesenie a život.“

Počas veľkonočných osláv sa v chráme predkladal Bohu snopok z prvej úrody obilia ako výraz vďaky za požehnanie úrody. Na poliach ľudia zbierali prvé klasy zrelého obilia a pri príchode do Jeruzalema nimi mávali a volali na slávu Bohu. Následne mohli začať so žatvou.

Ježiš vstal z mŕtvych práve v deň, keď mal byť Bohu predložený prvý snopček obilia. Stal sa tak predstaviteľom veľkej duchovnej žatvy pre Božie kráľovstvo. Pre všetkých, ktorí umierajú s vierou v Ježiša, je jeho vzkriesenie zárukou, že ich v deň svojho návratu vzkriesi k večnému životu.

Apoštol Pavol napísal: „Veď ak veríme, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych, tak Boh skrze Ježiša privedie spolu s ním aj tých, čo zosnuli.“

Svedectvá ďalších vzkriesených

Pri Ježišovom vzkriesení ožilo aj niekoľko zomrelých. Počas svojho života vydávali svedectvo o pravde a niektorí z nich preto zomreli násilnou smrťou. Teraz mohli svedčiť o zmŕtvychvstalom Ježišovi a o tom, že aj oni boli vzkriesení.

Počas svojho pozemského pôsobenia Ježiš vzkriesil niekoľko ľudí. Nestali sa však nesmrteľnými. Časom zostarli a opäť zomreli. Mŕtvi, ktorí vyšli z hrobu pri Kristovom vzkriesení, však vstali k večnému životu. Spolu s Ježišom boli prijatí do neba na dôkaz víťazstva nad smrťou a hrobom. Predtým však prišli do mesta, ukázali sa mnohým ľuďom a svedčili o svojom i Ježišovom zmŕtvychvstaní.

Večný život, ktorý ľudia v raji stratili, v Kristovi opäť získavajú. Boží Syn má právo a moc udeľovať nesmrteľnosť. Hovorí:

„Ja som prišiel, aby mali život, a to v hojnej miere.“ A tiež: „Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.“

Smrť je pre kresťana len spánkom, chvíľou ticha a tmy, keď čaká na vzkriesenie pri slávnom Ježišovom návrate.

Rovnaký hlas, ktorý z kríža zvolal „Dokonané je!“, raz prenikne hrobmi a prebudí tých, ktorí zomreli vo viere v Ježiša.

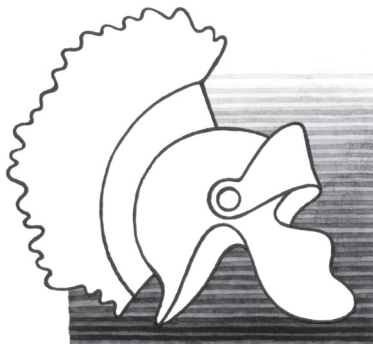
Pri Ježišovom zmŕtvychvstaní sa otvorilo len niekoľko hrobov. Pri jeho druhom príchode budú počuť Kristov hlas všetky Božie deti a vstanú z hrobov v sláve nesmrteľného života. Moc, ktorá vyviedla Ježiša z hrobu, privedie k životu i jeho verných nasledovníkov, jeho pravú cirkev, a oslávi ju pred všetkými bytosťami na zemi i v nebesiach.

Na zamyslenie:

1. Čo sa stalo na úsvite prvého dňa týždňa?
2. Kým boli vedení kňazi, keď si vymýšľali príbeh o ukradnutom tele?
3. Ježišovo vzkriesenie sprevádzalo vzkriesenie niekoľkých mŕtvych.
Čo robili potom, keď vstali k večnému životu?
4. Čo pre teba znamená zaslúbenie o vzkriesení?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 28,2–4; Mt 28,11–15; Jn 11,25; Heb 12,26; Iz 24,20; Iz 34,4; 2Pt 3,10; Joel 4,16; Mt 27,25; Jn 2,19; Jn 10,17–18; 1Tes 4,14; Iz 26,19; Jn 10,10; Jn 4,14; Jn 6,54; Jn 8,51–52; Kol 3,4

82. kapitola

Správa o vzkriesení

*„Chod' k mojim bratom a povedz im: Vystupujem k svojmu Otcovi
a k vášmu Otcovi, k svojmu Bohu a k vášmu Bohu.“
(Evanjelium podľa Jána 20,17)*

V prvý deň týždňa skoro ráno vyšli k hrobu ženy, ktoré videli Ježišovo ukrižovanie aj uloženie, aby jeho telo pomazali vzácnymi olejmi a masťami. Boli to Mária Magdaléna, Mária, matka Jakubova, a Salome. Na Ježišov sľub „Zasa vás uvidím“ pritom vôbec nepomysleli.

Nevedeli, čo sa medzitým prihodilo. Blížili sa k záhrade s hrobom a vraveli: „Kto nám odvalí kameň od vchodu do hrobu?“

Náhle sa zem zachvela a nebo bolo ožiarené silným svetlom. Uvideli, že kameň je odvalený.

Ženy neprišli k hrobu spoločne – Mária Magdaléna bola na mieste ako prvá. Len čo videla, že je kameň odvalený, ponáhľala sa to oznámiť učeníkom. Následne k hrobu došli obe zostávajúce ženy a videli okolo neho žiarit' oslnivé svetlo. Nahliadli dovnútra, ale Ježišovo telo tu nebolo.

Po chvíli zistili, že nie sú sami. Neďaleko sedel mladík v žiarivom odeve. Bol to anjel, ktorý odvalil kameň. Prišiel v ľudskej podobe, aby Ježišových priateľov nevydesil. Stále ho však obklopoval jas nebeskej slávy a ženy sa ho zľakli.

Povedal im: „Vy sa nebojte! Viem totiž, že hľadáte Ježiša, ktorý bol ukrižovaný. Niet ho tu, lebo bol vzkriesený, ako povedal. Podťe, pozrite si miesto, kde ležal. A rýchlo chodte povedať jeho učeníkom, že bol vzkriesený z mŕtvych a predchádza vás do Galiley. Tam ho uvidíte.“

Ženy sa znovu pozreli do hrobu a uvideli ďalšieho anjela. Ten im povedal: „Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi? Niet ho tu, bol vzkriesený. Spomeňte si, ako vám hovoril, keď bol ešte v Galilei: Syn človeka musí byť vydaný do rúk hriešnikom a ukrižovaný, ale tretieho dňa musí vstať z mŕtvych.“

Ženy si na Ježišove slová skutočne spomenuli. Ich smútok sa okamžite zmenil v obrovskú radosť. Zvolali:

„Ježiš bol vzkriesený! Ježiš je živý!“ A bežali oznámiť túto radostnú správu učeníkom.

Mária Magdaléna zatiaľ o Ježišovom vzkriesení nevedela. Prišla k Petrovi a Jánovi a smutne povedala: „Vzali Pána z hrobu a nevieme, kam ho položili.“

Nato tam obaja bežali a zistili, že hrob je skutočne prázdny. Našli v ňom len ľanové plátna, v ktorých bolo mŕtve telo uložené. Všimli si, že plátna neboli len tak ledabolo pohodené, ale starostlivo zložené. Ján si pritom spomenul, ako Ježiš už skôr predpovedal svoje vzkriesenie, a uveril tomu.

Za Petrom a Jánom prišla k hrobu aj Mária. Obaja učeníci sa potom vrátili späť do Jeruzalema, ale Mária tam ešte chvíľu zostala. Smutne hľadela do prázdneho hrobu, keď tu zbadala dvoch anjelov.

„Žena, čo plačeš?“ spýtali sa jej.

„Vzali môjho Pána a neviem, kam ho položili.“

Keď to povedala, obrátila sa a chcela odísť. Zbadala ešte jednu osobu. Neznámy ju oslovil:

„Žena, čo plačeš? Koho hľadáš?“

So slzami v očiach sa pozrela na tohto muža, ktorého považovala za záhradníka. Povedala mu:

„Pane, ak si ho ty odniesol, povedz, kam si ho položil, a ja si ho vezmem.“

Muž ju však oslovil hlasom, ktorý tak dobre poznala:

„Mária!“ Pozrela na neho a spoznala živého Ježiša. Zavolala na neho:

„Učiteľ!“ A utekala k nemu, aby ho objala. Ježiš ju však varoval: „Nedotýkaj sa ma zato, že som ešte nevystúpil k Otcovi, ale choď k mojim bratom a povedz im: Vystupujem k svojmu Otcovi a k vášmu Otcovi, k svojmu Bohu a k vášmu Bohu.“

Mária na nič nečakala, rýchlo vyhľadala učeníkov a radostne zvolala: „Videla som Pána!“ A oznámila im tú radostnú správu.

Ježiš nechcel, aby ho ľudia uctievali, pokiaľ nevystúpi k Otcovi do neba a Boh mu nepotvrdí, že prijal jeho obeť za hriechy ľudí a že prostredníctvom jeho preliatej krvi môžu všetci ľudia získať večný život. Otec ho uistil, že prijme každého človeka, ktorý ľutuje svoje zlé myšlienky, slová i činy a žije podľa Božích zásad. Preukáže mu rovnakú lásku ako svojmu Synovi.

Kým sa Ježiš nachádzal v Božej prítomnosti, prežívali jeho učeníci smútok a bezradnosť. Deň radosti a jasoty v celom vesmíre bol opakom ich úzkosti a beznádeje. Pre svoje zúfalstvo správam žien o Ježišovom vzkriesení neverili. Pripadalo im, že ženy blúznia.

Anjeli však ženám povedali: „Chodte a povedzte jeho učeníkom, aj Petrovi, že vás predchádza do Galiley. Tam ho uvidíte, ako vám povedal.“ Táto správa mala učeníkov presvedčiť.

Petra trápili neustále výčitky svedomia, pretože zaprel svojho Majstra. Zo všetkých učeníkov bol najviac sklúčený. Anjeli spomenuli Petrovo meno preto, aby ho uistili, že mu bolo odpustené.

Mária oznámila učeníkom, že videla Pána, a zopakovala jeho pozvanie na stretnutie v Galilei. Tretíkrát im Ježiš po svojom návrate z nebies poslal tento odkaz prostredníctvom žien:

„Nebojte sa! Chodte, oznámte mojim bratom, aby išli do Galiley. Tam ma uvidia!“

Učeníci sa však nedokázali zbaviť pochybností. Veď videli svojho Pána umierať na kríži. Ježišovo telo sa však z hrobu stratilo a oni boli obvinení z jeho krádeže, aby vraj mohli vyhlasovať, že Ježiš vstal z mŕtvych. Podľahli nátlaku a ani sa nesnažili tieto falošné obvinenia vyvracať. Mali strach z kňazov i z ľudu.

Hovorili si: „A my sme dúfali, že on vykúpi Izrael.“

Osamelí a zlomení sa zišli v hornej miestnosti jedného domu a starostlivo za sebou zavreli dvere. Obávali sa, že by mohli čoskoro dopadnúť rovnako ako ich Majster. Keby správe o vzkriesení uverili, mohli sa už v tejto chvíli radovať a tešiť na stretnutie so svojím Pánom.

Mnohí ľudia si dnes počinajú podobne ako vtedajší učeníci. Boh ich sprevádza, a oni ho napriek tomu svojím utrápeným srdcom nevidia. Hovorí k nim, ale oni nepočujú.

Počúvajte pozorne správu, ktorú anjel oznámil ženám:

„Rýchlo chodte povedať jeho učeníkom, že bol vzkriesený z mŕtvych!“

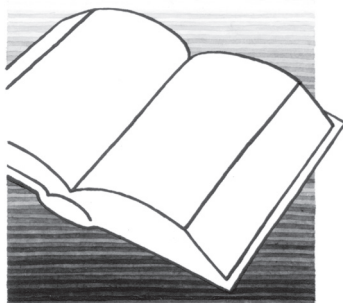
Nemusíme byť smutní ako ľudia, ktorí sú bez nádeje a pomoci. Ježiš žije a v Božej prítomnosti sa prihovára za nás. Verme jeho slovu, naplní nás radosťou a nádejou. Tešme sa na stretnutie s Ježišom!

Na zamyslenie:

1. Ktoré Ježišove slová museli anjeli ženám pri hrobe pripomenúť?
2. Lanové plátna, v ktorých bolo mŕtve telo uložené, boli starostlivo zložené.
Prečo to bol pre Jána dôkaz Ježišovho vzkriesenia?
3. Prečo učenici neverili správam Márie a ostatných žien?
4. Prečo mal Ježiš po svojom vzkriesení vystúpiť k Otcovi?
5. Prečo aj my často podliehame malomyselnosti a cítime sa osamelí?
Spoliehame sa na Ježišovo zaslúbenie, že je stále s nami?

Biblické texty k tejto téme:

*Mt 28,1; Mt 28,5–8; Mk 16,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–18; Jn 16,22; Lk 24,21;
Lk 23,31*

83. kapitola

Na ceste do Emauz

*„O čom sa takto idúcky rozprávate?“
(Evanjelium podľa Lukáša 24,17)*

Neskoro popoludní v deň vzkriesenia išli dvaja Ježišovi učeníci do Emauz, mestečka neďaleko Jeruzalema. Pred niekoľkými dňami prišli do Jeruzalema na oslavu Veľkej noci. Udalosti, ktorých tam boli svedkami, ich veľmi znepokojili. Navyše sa teraz dozvedeli, že Ježišovo telo už v hrobe nie je, ale že nejaké ženy videli pri hrobe anjelov a dokonca hovorili so samotným Ježišom. Vracali sa domov a o všetkom sa spolu rozprávali.

Počas cesty sa k nim pripojil akýsi človek. Obaja boli tak zabraní do rozhovoru, že si ho ani poriadne neprehliadli a nevšimli si, že je to Ježiš. Uvažovali o Ježišovom učení a činoch. Nemohli pochopiť, ako by človek, ktorý sa nechal tak ponížiť, mohol byť Mesiáš. Boli smutní a bezradní.

Ježiš ich chcel povzbudiť. Najskôr im však musel mnohé vysvetliť, aby sa spamätali a pochopili. Spýtal sa ich:

„O čom sa takto idúcky rozprávate?“

Zastavili sa a jeden z nich, menom Kleofáš, mu s údivom odpovedal: „Ty si vari jediný návštevník Jeruzalema, ktorý nevie, čo sa tam po tieto dni stalo!“ On sa ich spýtal: „A čo?“ Odpovedali mu: „To, čo sa stalo s Ježišom Nazaretským, ktorý bol prorok, mocný v čine i v reči pred Bohom, aj pred všetkými ľuďmi. Ako ho veľkňazi a naši poprední muži dali odsúdiť na smrť a ukrižovali. A my sme dúfali, že on vykúpi Izrael. Dnes je však už tretí deň, ako sa to všetko stalo. Niektoré z našich žien nás aj vylakali. Pred svitaním boli pri hrobe, a keď nenašli jeho telo, prišli a tvrdili, že sa im zjavili anjeli a tí im hovorili, že žije. Niektorí z našich išli k hrobu a zistili, že je to tak, ako povedali ženy. No jeho nevideli.“

Bolo zvláštne, že si ani jeden z nich nespomenul na Ježišove slová o tom, že na tretí deň vstane z mŕtvych. Kňazi a vodcovia ľudu si to dobre pamätali.

Ježiš vysvetľuje Písma

Ježiš im na to povedal:

„Vy nechápaví a leniví srdcom uveriť všetko, čo hovorili proroci! Či nemusel Kristus toto všetko pretrpieť a tak vojsť do svojej slávy?“

Učeníci boli prekvapení. Premýšľali, kto to asi je, keď hovorí s takou presvedčivosťou. Jeho slová ich povzbudili, lebo prinášali nádeje.

Ježiš im počas ďalšej cesty vysvetľoval texty Písma, ktoré o ňom boli napísané od Mojžiša až po prorokov. Keby sa im dal spoznať hneď spočiatku, mali by takú radosť, že by jeho slová už nevnímali. On však chcel posilniť ich vieru na základe slov Písma. Nepredviedol im žiadny zázrak, aby ich presvedčil, ale vysvetľoval im Písmo.

Ježiš zdôraznil, aké dôležité je rozumieť starozákonným textom o poslaní Mesiáša. Pre jeho dnešných učeníkov je porozumenie celému Písmu rovnako dôležité. Záchranca sveta sa odhaľuje ako v Starom, tak aj v Novom zákone. Prorokom boli oznamované slová pravdy, na ktoré nadväzuje Ježišovo posolstvo. Porozumenie proroctvám umožňuje správne pochopiť texty Nového zákona.

Rovnako ako mnoho ďalších ľudí očakávali aj títo dvaja učeníci, že Mesiáš zasadne v Jeruzaleme na trón a prevezme politickú moc v krajine. Bolo potrebné, aby pochopili, že Mesiáš mal prejsť utrpením. Ježiš im vysvetlil, že desivé udalosti, ktorých boli svedkami, boli jediným možným riešením problému hriechu a že plán záchrany bol ustanovený ešte pred stvorením sveta. Mesiáš musel zomrieť pre hriechy všetkých ľudí rovnako, ako musí zomrieť každý, kto v hriechu zostáva. Zápas medzi dobrom a zlom však neskončil porážkou, ale Ježišovým slávnym víťazstvom.

Obaja učeníci nemali stále potuchy, kto s nimi vlastne hovorí. Mysleli si, že je to jeden z pútnikov, ktorí sa zúčastnili slávností a vracajú sa domov. Skôr než prišli do Emauz, slnko už zapadlo. Ježiš chcel vo svojej ceste pokračovať. Učeníci sa s ním však chceli ešte rozprávať, a tak ho prehovárali:

„Zostaň s nami, lebo sa zvečerieva a deň sa schýlil.“

Ježiš teda zostal a vošiel s nimi do domu.

Keby ho učeníci tak naliehavo nepozývali, nedozvedeli by sa, kto ich vlastne na ceste sprevádzal. Ježiš sa nikdy nikomu nevnučuje. Venuje sa každému, kto ho chce spoznať alebo kto s ním chce hovoriť. Pokiaľ na neho niektorí ľudia nemajú čas alebo je im ľahostajný, venuje sa iným.

Učeníci pozvali hosta na večeru. Keď zasadli k stolu, vzal do rúk chlieb, poďakoval Bohu, rozlomil ho a podával im ho. Tu uvideli na jeho rukách rany od klin-cov. Obaja vykríkli: „To je Ježiš!“

Vyskočili a od radosti ho chceli objať, ale v tom okamihu im zmizol. Hľadeli na miesto, kde sedel, a vzrušene zvolali:

„Či neharelo naše srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?“

Na hlad a únavu v tú chvíľu zabudli a okamžite sa vydali späť do Jeruzalema k ostatným učeníkom. Takú radostnú udalosť si predsa nemohli nechať len pre seba! Cesta v noci bola síce nebezpečná, ale nenechali sa ničím odradiť a rýchlo sa ponáhľali do Jeruzalema.

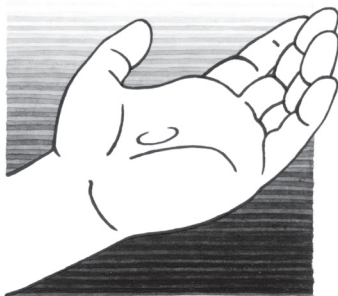
Prežívali pritom obrovské nadšenie a na svet sa zrazu pozerali úplne iným pohľadom. O stretnutí so živým Ježišom rozprávali každému, koho na ceste stretli, a následne aj učeníkom v Jeruzaleme.

Na zamyslenie:

1. O čom sa obaja učeníci spolu rozprávali na ceste do Emauz?
2. Ako chcel Ježiš posilniť ich vieru v Mesiaša bez toho, aby urobil nejaký zázrak?
3. Ako nakoniec učeníci spoznali vo svojom sprievodcovi samého Ježiša?
4. Ježiš veľmi rád vstúpi do každého domova, ktorý ho prijme.
5. Boli sme niekedy ľahostajní alebo príliš zaneprázdnení, že sme ho nepozvali ďalej?

Biblické texty k tejto téme:

Lk 24,13–33; Mt 27,62–63

84. kapitola

Stretnutie s učeníkmi

*„Pozrite na moje ruky a nohy, že som to ja!“
(Evanjelium podľa Lukáša 24,39)*

Len čo obaja učenici šťastne dorazili do Jeruzalema, ponáhľali sa úzkymi uličkami do hornej miestnosti, kde Ježiš trávil posledný večer pred svojou smrťou. Vedeli, že sa tam skrývajú ostatní učenici. Klopali na dvere, ale nikto neotváral. A tak sa ohlásili menom. Až potom ich učenici opatrne vpustili dovnútra.

V miestnosti sa začalo živo diskutovať. Niektorí tvrdili, že Ježiš vstal z mŕtvych a zjavil sa Šimonovi, iní to pokladali za nemožné. Ešte celí udychčaní sa obaja pustili do nadšeného rozprávania, ako sa im Ježiš zjavil. Zrazu sa medzi nimi objavila nejaká postava. Prekvapilo ich to, pretože nepočuli žiadne klopanie na dvere ani kroky.

Ihneď spoznali hlas svojho Majstra:

„Pokož vám,“ pozdravil ich.

Mali strach, lebo si mysleli, že vidia jeho ducha.

Ježiš im povedal:

„Čo sa ľakáte a prečo máte v srdci pochybnosti? Pozrite na moje ruky a nohy, že som to ja! Dotknite sa ma a presvedčte sa! Veď duch nemá mäso a kosti – ale ja, ako vidíte, mám.“

Ukázal im pritom jazyky na rukách a nohách. Pre samú radosť tomu učenici ani nemohli uveriť. Požiadal ich teda:

„Máte tu niečo na zjedenie?“

Podali mu kus pečenej ryby a sledovali, ako ju zjedol.

Učenici poznali Ježišov vzhľad, hlas i správanie a konečne uverili, že to nie je sen, ale skutočnosť. Nadšene sa prekríkovali:

„On je živý! Naozaj vstal z mŕtvych!“

Keď budú mŕtvi v hrobách vzkriesení pri Ježišovom druhom príchode, tiež ich spoznáme. Budú mať oslávené telo. Vstanú dokonale zdraví a krásni, ale ich totožnosť zostane zachovaná.

Ježiš im potom povedal:

„Toto sú moje slová, ktoré som vám povedal, kým som bol ešte s vami: Musí sa vyplniť všetko, čo je o mne napísané v Mojžišovom zákone, Prorokoch a Žalmoch. Vtedy im otvoril myseľ, aby chápali Písma, a povedal im: Tak je napísané, že Kristus bude trpieť, tretieho dňa vstane z mŕtvych a v jeho mene sa bude všetkým národom, počnúc od Jeruzalema, hlásať pokánie na odpustenie hriechov. Vy ste toho svedkami. Hľa, ja na vás zosielať, čo slúbil môj Otec. Vy však zostaňte v meste, kým nebudete zahalení mocou z výsosti.“

Učeníci si uvedomili závažnosť a rozsah svojho poslania. Majú svetu podávať svedectvo o Ježišovom živote, smrti a vzkriesení, vysvetľovať proroctvá o Mesiášovi, vyučovať o Božom zákone a tajomstve záchrany a hlásať Ježišovu moc odpúšťať hriechy.

Po týchto slovách na nich Ježiš dýchol a povedal im:

„Prijmite Ducha Svätého. Tým, ktorým odpustíte hriechy, budú im odpustené, tým, ktorým zadržíte, budú zadržané.“

Plné pôsobenie Ducha Svätého začalo až po Ježišovom návrate do neba. Ježiš vdýchol svojho Ducha učeníkom preto, aby im ukázal, ako veľmi potrebujú silu Ducha Svätého, aby mohli splniť svoje poslanie na zemi.

Duch Svätý je zdrojom duchovného života človeka. Prijatie Ducha znamená prijatie Ježišovho života, Ježišových vlastností. Iba tí, v ktorých živote sa tieto vlastnosti prejavujú, sú pravými Ježišovými nasledovníkmi.

Neveriaci Tomáš

V ten večer chýbal medzi učeníkmi Tomáš. Ostatní mu o stretnutí s Ježišom rozprávali, ale on stále pochyboval. Hovoril si, že aj keby bol Ježiš živý, rovnako už neexistuje žiadna nádej na vznik jeho pozemského kráľovstva. Tiež sa ho dotklo, že sa Ježiš medzitým zjavil všetkým učeníkom okrem neho. Zatvrdil sa a celý týždeň prežil v zúfalstve.

Stále vyhlasoval:

„Pokiaľ neuvidím na jeho rukách stopy po klincoch, ak nevložíť prst do rán po klincoch a nevložíť svoju ruku do jeho boku, neuverím.“ Nechcel uveriť na základe svedectva ostatných učeníkov. K Ježišovi mal veľkú úctu, ale nechal sa ovládnuť žiarlivosťou a pochybnosťami.

Po týždni sa učeníci znovu spoločne zišli v hornej miestnosti a tentoraz sa k nim pridali aj Tomáš. Večerali a počas jedla hovorili o prorockých o Mesiášovi, ktoré im Ježiš v Písme ukázal. Hoci boli dvere zamknuté, Ježiš k nim znova prišiel. Pozdravil ich:

„Pokoj vám!“

Potom sa obrátil k Tomášovi:

„Daj si sem prst a pozri si moje ruky! Daj sem ruku a vlož ju do môjho boku! A nebuď neveriaci, ale veriaci!“

Tomáš vedel, že nikto z učeníkov Ježišovi o jeho pochybnostiach nepovedal, a uvedomil si, že Ježiš pozná jeho myšlienky. Ďalšie dôkazy už nepotreboval. Vrhol sa k Ježišovým nohám a vyznal:

„Pán môj a Boh môj!“

Ježiš Tomášovo vyznanie prijal, ale jemne mu vytkol jeho neveru:

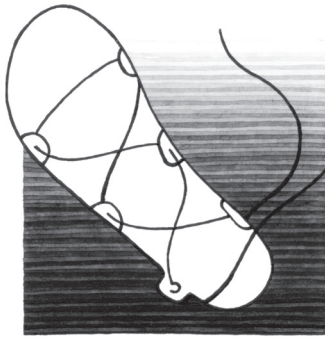
„Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení, ktorí nevideli, a uverili.“

Na zamyslenie:

1. Aká bola reakcia učeníkov v hornej miestnosti, keď sa uprostred nich náhle objavil vzkriesený Ježiš?
2. Čo musel Ježiš urobiť, aby učeníkov presvedčil, že nie je duch?
3. Ako spoznáme našich blízkych a priateľov po vzkriesení pri Ježišovom druhom príchode?
4. O čom majú Ježišovi učeníci svedčiť celému svetu?
5. Čo potreboval pochybovačný Tomáš?
6. Čo by sa nám mohlo stať, keby sme trvali na tom, že uveríme, až keď budú všetky naše pochybnosti odstránené? Aké pochybnosti máme?

Biblické texty k tejto téme:

Lk 24,33–48; Jn 20,19–29; Zj 3,20; 2Tim 4,2; Ga 5,21; 1Jn 1,9; Mich 7,19; Sk 4,12

85. kapitola

Znovu pri jazere

*Povedal mu: „Pas moje ovce!“
(Evanjelium podľa Jána 21,16)*

Učeníci zostali na slávnostiach až do konca veľkonočného týždňa. Keby odišli skôr, mohli by byť obvinení zo zrieknutia sa židovskej viery. Po sviatkoch sa vydali na cestu domov do Galileje a tešili sa na stretnutie s Ježišom.

Došli na jedno pokojné miesto pri Galilejskom jazere, kde spomínali, ako tu Ježiš utišil rozbúrené vlny a tiež niekoľkými chlebmi a rybami nasýtil tisíce ľudí. Neďaleko sa rozprestieralo mesto Kafarnaum, v ktorom Ježiš urobil nemálo zázrakov.

Nastal večer a Peter zrazu ostatným oznámil:

„Idem loviť ryby.“

Niektorí sa pridali:

„Aj my ideme s tebou.“

Boli to Tomáš Dvojča, Natanael, Jakub, Ján a ešte ďalší dvaja. Za ulovené ryby si chceli zaobstarať oblečenie a jedlo. Na jazere strávili celú noc. Hovorili spolu o Ježišovi a o svojej nejasnej budúcnosti.

Za svitania priplávali k brehu. Všimli si, že niekto neďaleko stojí. Zavolať na nich:

„Deti, nemáte niečo zajesť?“

„Nie,“ odpovedali.

„Spustite sieť napravo od lode a nájdete.“

Poslúchli túto radu a sieť sa onedlho naplnila toľkými rybami, že ju ani nemohli vytiahnuť.

Ján zavolať na Petra:

„To je Pán!“

Len čo to Peter počul, od radosti skočil do vody a brodil sa k nemu. Ostatným učeníkom ešte chvíľu trvalo, než s loďkou doplávali až k brehu. Keď vystúpili, uvideli ohnisko, na ktorom sa piekla ryba a chlieb.

Ježiš im povedal:

„Doneste z rýb, ktoré ste teraz chytili.“

Peter sa ponáhlal k ostatným, aby im pomohol vytiahnuť sieť na breh. Napočítal stopäťdesiattri rýb – a napodiv sa sieť nepotrhala.

„Podte sa najesť,“ pozval ich Ježiš.

Nevypytovali sa ho, kto je, všetci ho spoznali. Jedli a ticho si Ježiša prezerali.

Spomenuli si, ako ich kedysi Ježiš pri tomto jazere povolal, aby ho nasledovali, a ako na jeho pokyn chytili neuveriteľné množstvo rýb. Vtedy ich vyzval, aby opustili rybárčenie a začali zachraňovať ľudí pre večnosť. Došlo im, že zopakovaním rovnakého zázraku im chcel pripomenúť, že sa tomuto poslaniu majú aj naďalej venovať a že zabezpečí ich životné potreby.

Tri otázky

Ježiš mal v úmysle odovzdať im ešte ďalšie ponaučenie... Peter ho nedávno trikrát zaprel. Tým potupil svojho Pána a zahanbil sám seba. Ostatní učeníci sa domnievali, že naďalej nebude môcť zastávať popredné postavenie. Aj Peter bol presvedčený o tom, že mu už ostatní učeníci ani Ježiš nebudú dôverovať.

Ježiš chcel dať Petrovi príležitosť, aby ukázal, že svoj čin naozaj ľutuje a že sa zmenil. Ak by k tomu nedošlo, tieň jeho zrady by neustále maril Petrovo pôsobenie.

To je tiež poučením pre všetkých Ježišových nasledovníkov. Skryté hriechy majú byť vyznané Bohu v osobnej modlitbe, ale verejné hriechy majú byť vyznané verejne.

Petrova zrada potešila satana a na ostatných učeníkov mala zlý vplyv. Jeho verejné vyznanie a ľútosť nad uskutočneným zlým činom mali napraviť škodu, ktorú spôsobil.

Po raňajkách sa Ježiš Petra opýtal:

„Šimon, syn Jána, miluješ ma väčšmi ako títo?“

Peter odpovedal:

„Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“

Tentokrát už nevyhlasoval sebaisto, že má Ježiša rád najviac zo všetkých.

Ježiš mu na to povedal:

„Pas moje baránky!“

Potom sa ho opýtal znova:

„Šimon, syn Jána, miluješ ma?“

S rovnakou pokorou Peter odpovedal:

„Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“

Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce!“

Spýtal sa ho ešte tretí raz: „Šimon, syn Jána, máš ma rád?“

Petra táto otázka zarmútila, pretože mu napadlo, že Ježiš pochybuje o jeho slovách. Odpovedal mu:

„Pane, ty vieš všetko, ty dobre vieš, že ťa mám rád.“

Na to mu Ježiš povedal:

„Pas moje ovce!“

Úloha, ktorú Ježiš Petrovi uložil, bola „pásť ovce“ – teda viesť tých, ktorí práve uverili v Ježiša, vyučovať ich Písmu a ísť im príkladom v kresťanskom spôsobe života. Petrove chyby, ich vyznanie a zmena zmýšľania ho na túto úlohu pripravili. Pred zlyhaním Peter často konal unáhlene a rád ostatným chyby vytýkal. Po svojom obrátení sa zmenil. Zostal horlivým apoštolom, ale jeho nadšenie bolo ovplyvňované múdrosťou a oddanosťou Ježišovi.

Ježišov postoj k Petrovi naučil učeníkov, s akou trpezlivosťou, súcitom a odpúšťajúcou láskou majú zaobchádzať s hriešnymi ľuďmi. Mali si byť vedomí svojich vlastných slabostí a k ostatným veriacim pristupovať rovnakým spôsobom, ako Ježiš pristupoval k nim.

Petrova budúcnosť

Pred Ježišovým zatknutím sa Peter zaprisahal, že ak to bude potrebné, tak pre Ježiša aj zomrie. Vo chvíli skúšky ale zlyhal. Mal však prísť deň, keď dostane ďalšiu príležitosť, ako preukázať Božiemu Synovi vernosť. Po rokoch namáhavej práce získavania ľudí pre Božie kráľovstvo zaplatí za vernosť Ježišovi svojím životom. Ježiš chcel povzbudiť Petrovu lásku a oddanosť, a preto s ním hovoril o jeho budúcnosti. Povedal mu:

„Keď zostarneš, vystrieš ruky a iný ťa opáše a bude viesť, kam nechceš.“

Naznačil mu tým, že tiež zomrie ukrižovaním.

A potom ho znovu vyzval:

„Nasleduj ma!“

Teraz bol Peter naozaj pripravený ísť pre svojho Pána i na smrť. Vedel, že Ježiš nie je iba náboženský učiteľ, ale Boží Syn. A keď Petra v starobe priviedli ku krížu, nechal sa zavesiť na svoju vlastnú žiadosť dole hlavou. Necítil sa hoden zomrieť rovnakým spôsobom ako jeho Pán.

Pred týmto rozhovorom s Ježišom mal Peter vždy sklon konať podľa svojho vlastného úsudku. Až teraz pochopil obsah slov „nasleduj ma“ – inak vyjadrené:

„Nesnaž sa ma neustále predbiehať. Nechaj ma ísť pred sebou a nepriateľ ťa nepremôže!“

Peter kráčal na brehu jazera po Ježišovom boku. Po chvíli si všimol, že kúsok za nimi ide Ján. Bol veľmi zvedavý, čo sa stane aj s ním, a tak sa spýtal:

„Pane, a čo bude s týmto?“

Ježiš odpovedal:

„Ak ho chcem nechať, kým neprídem, čo ťa do toho? Ty ma nasleduj!“

Budúcnosť každého Ježišovho učeníka leží v Božích rukách. Ján sa dožil vysokého veku. Bol svedkom zničenia Jeruzalema aj zbúrania chrámu. Verne nasledoval Ježiša až do konca svojho života.

Aj keď bol Peter znovu prijatý za apoštola, Ježiš mu nedal moc nad ostatnými učeníkmi. Je to zrejmé aj z toho, ako sa vyjadril o Jánovi:

„Nestaraj sa o to, ale pod' mojou cestou!“

Peter nebol povolaný ako hlava cirkvi, pre svoju oddanosť Ježišovi mal však v cirkvi značný vplyv. Ponaučenie, ktoré mu Ježiš pri jazere odovzdal, nezabudol do konca života.

Neskôr vo svojom liste kresťanským zhromaždeniam pripomína ich vedúcim Ježišove slová o tom, ako sa majú starať o veriacich:

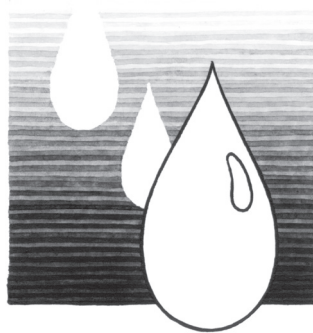
„Starších medzi vami prosím ako spolustarší a svedok Kristových utrpení, aj ako účastník slávy, ktorá sa má zjaviť: Paste Božie stádo, ktoré je u vás, starajte sa oň nie z prinútenia, ale dobrovoľne, ako Boh chce, nie pre mrzký zisk, ale ochotne! Ani nie ako keby ste panovali nad dedičstvom, ale buďte vzorom stádu. A keď sa zjaví najvyšší Pastier, dostanete nevädnucci veniec slávy.“

Na zamyslenie:

1. *Prečo išli učeníci loviť ryby? Na čo pritom mysleli?*
2. *Čo im pripomenulo deň, keď ich Ježiš povolal k nasledovaniu?*
3. *Akú príležitosť dal Ježiš Petrovi, aby ukázal, že svoj čin opravdivo ľutuje a že sa zmenil?*
4. *Dal Ježiš Petrovi nejakú úradnú moc nad učeníkmi či nad cirkvou?*
5. *Pristupujeme k ostatným tak citlivo a s láskou, ako Ježiš pristupoval k Petrovi?*

Biblické texty k tejto téme:

Jn 21,1–22; Mt 26,33; Lk 22,31–32; Jn 13,36–37; 1Jn 4,7; 1Jn 4,16; 1Pt 5,1–4

86. kapitola

Zaslúbenie v Galilei

*„Chodte do celého sveta a ohlasujte evanjelium všetkému stvoreniu.“
(Evanjeliu podľa Marka 16,15)*

Skôr než Ježiš vystúpil na nebesia, pripomenul učeníkom:

„Daná mi je všetka moc na nebi aj na zemi. Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch.“

Takto Ježiš vyzval svojich dvanástich učeníkov už skôr v hornej miestnosti. Tentokrát chcel však osloviť oveľa viac nasledovníkov. Na úpätí jednej z galilejských hôr sa zhromaždilo mnoho ľudí z rôznych miest. O tomto stretnutí v Galilei hovoril už anjel pri Ježišovom hrobe. Pozvanie sa rýchlo šírilo a prinášalo nádej všetkým, ktorí ešte oplakávali Ježišovu smrť.

Zišlo sa tam asi päťsto veriacich. Učeníci chodili od jedného hlúčika k druhému a rozprávali o Ježišových slovách i činoch.

Náhle sa Boží Syn objavil uprostred zhromaždenia. Nikto nevedel, ako a odkiaľ prišiel. Mnoho prítomných ho nikdy predtým nevidelo. Keď si ľudia všimli rany po klincoch na jeho rukách a nohách, mnohí ho prijali za svojho Záchrancu a Pána a poklonili sa mu. Niektorí však stále pochybovali, či je to naozaj on.

Toto stretnutie bolo jediné, kedy Ježiš po svojom vzkriesení hovoril k toľkým ľuďom. Pochopili Spasiteľovu dôstojnosť, moc a slávu a radovali sa z jeho prítomnosti.

Ježiš im hovoril o význame svojej obeti prinesenej za hriechy ľudí. Oznámil im, že onedlho odíde k Bohu Otcovi, kde bude ako prostredník medzi Bohom a ľuďmi vykonávať príhovornú službu. Vysvetlil tiež duchovnú povahu svojho kráľovstva trvajúceho na zemi do tej doby, kým nepríde po svoj ľud. Pripomenul

dôležitosť štúdia Písma, jednotlivých prorociev aj zaslúbenie svojho druhého príchodu, ale tiež závažnosť posledných udalostí a zaslúbenie nového neba a novej zeme.

Potom ich poveril:

„Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstite ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“

Učeníci jeho slová prijali a toto poslanie počas svojho života svedomito naplňali.

Ježiš ich vyslal najprv do Jeruzalema, kde mali začať vykonávať zverenú úlohu. Tu veľmi trpel, bol ponižovaný a obetoval sa pre záchranu a večný život ľudí. Učeníci mohli teda žiadať lepšie pole pôsobnosti. Nič také však neurobili. Začali pôsobiť na mieste, kde Ježiš sial do mysli ľudí semienka pravdy, ktoré mali vyklíčiť a priniesť bohatú úrodu. Odpustenie a milosť začali hlásať tam, kde bol Ježiš ponižovaný a zabitý.

Pod vplyvom udalostí posledných týždňov panovala v Jeruzaleme rozpačitá a zároveň vzrušená atmosféra. Správy o Ježišomv zmrtnýchvstaní a vyslaní učeníkov na miestnych občanov silno zapôsobili. Časť z nich v Ježiša tajne verila, ale nemohla sa vymaniť z vplyvu kňazov a vodcov ľudu. Ľudia potrebovali počuť výzvu na pokánie a k nasledovaniu Ježiša.

Aj keď izraelský národ Ježiša zavrhol, teraz dostáva novú príležitosť. Učeníci prinášajú správu o milosti najprv Izraelu a následne všetkým národom celého sveta. Všetci, ktorí v Ježiša uveria, sa stanú súčasťou Božieho ľudu.

Vybavení mocou

Svedectvo učeníkov bude umocňované znameniami a divmi pôsobenými mocou Ducha Svätého. Zázraky budú robiť nielen apoštoli, ale aj tí, ktorí ich posolstvo prijímú. Ježiš povedal:

„Tých, čo veria, budú sprevádzať tieto znamenia: V mojom mene budú vyháňať zlých duchov a hovoriť novými jazykmi. Budú brať do rúk hadov a keď vypijú aj niečo smrtonosné, neuškodí im. Na chorých budú klásť ruky a oni ozdravejú.“

V tej dobe sa na odstránenie nepohodlných ľudí bežne používal jed. Toto nebezpečenstvo hrozilo aj učeníkom, a preto im Ježiš zaslúbil ochranu.

Zaslúbil im aj nový dar. Mali hovoriť k ľuďom mnohých národov a z tohto dôvodu potrebovali hovoriť cudzími jazykmi. Apoštoli a ďalší učeníci boli väčšinou nevzdelaní ľudia. Po vyliatí Ducha na Turíce mali schopnosť hovoriť svojím vlastným i cudzím jazykom. Ich výslovnosť bola na nerozoznanie od rodených rečníkov.

Toto poslanie a zaslúbenie sa vzťahuje na všetkých Ježišových nasledovníkov v ktorejkoľvek dobe. Ten, kto sa Ježišovi opravdivo odovzdá, sa tiež zaväzuje k spolupráci s ním na záchrane ďalších ľudí. Prvoradou úlohou kresťanov je privádzať druhých k poznaniu Ježiša. Všetci nie sú schopní hovoriť na veľkých zhromaždeniach, ale každý môže pri rôznych príležitostiach vydávať svedectvo o Ježišovej láske a jeho skorom návrate.

Všade okolo nás žijú ľudia zaťažení vedomím viny. Pán Ježiš nás k nim posieľa s posolstvom milosti, odpustenia a záchrany. S rozvahou, modlitbou a Božím vedením odovzdávajme dobrú správu svojim rodinám, priateľom, spolupracovníkom, známym a ďalším.

Zaslúbenie duchovných darov platí pre dnešnú dobu rovnako tak ako pre obdobie počiatkov kresťanstva. Boh ich zaslubuje každému veriacemu a udeľuje ich podľa potreby.

Prístup k chorým

Ježiš prišiel uzdraviť chorých a zo satanovho zajatia vyslobodiť zotročených. Vedel, že mnohí, ktorí ho žiadali o uzdravenie, si svoju chorobu zavinili zlým životným štýlom, ale napriek tomu ich neodmietol. Pomohol im v telesných i duchovných ťažkostiach.

Ježiš vie o bolesti sužujúcej každého trpiaceho a je ochotný uzdravovať aj dnes. Svoju uzdravujúcu moc prejavuje tiež prostredníctvom svojich nasledovníkov.

Choroba je mnohokrát dôsledkom prestupovania prírodných i duchovných zákonov daných Bohom. Keby ľudia žili v súlade so zámerom Stvoriteľa, nebolo by na svete toľko utrpenia.

Ježišovi nasledovníci môžu používať viacej liečivých prostriedkov, ktoré Boh ponúka v prírode. Tieto prírodné prostriedky poukazujú na Ježiša, ktorého pôsobením sa chorým vracia zdravie. Vedú tak k dôvere v Boha za každých okolností.

Moc evanjelia

Prví učeníci sa na svoju úlohu starostlivo pripravovali. Pred Turícami sa zišli, ukončili všetky spory a v jednote sa modlili za záchranu ostatných ľudí. Boh ich ku konaniu svojho diela uschopnil vyliatím Ducha Svätého na ich myseľ. Mocne potom kázali Božie slovo a počas krátkej doby prijali Ježiša tisíce ľudí.

Niečo podobné sa môže stať aj v dnešnej dobe. Kresťania by sa mali zjednotiť na základe Božieho slova a podieľať sa na Božom pláne záchrany ľudí. S vierou by mali prosiť o požehnanie a uschopnenie k tomuto dielu. Boh ich potom vypo-

čuje. Vyliatie Ducha Svätého v čase apoštolov bolo „raným dažďom“ a prinieslo úžasné výsledky. Pred svojím druhým príchodom Ježiš zasľubuje „neskorý dážď“, ktorý Ježišových učeníkov povedie k vykonaniu ešte väčšieho diela.

K spolupráci na záchrane ľudí Ježiš uschopní každého – aj tých, ktorí sa cítia slabí či nehodní. Ľudia, ktorí sa plne oddávajú Bohu, dostávajú novú telesnú i duchovnú silu každý deň.

Ježiš chce prejavíť svoju milosť a dať svoju povahu všetkým ľuďom. Túži po oslobodení, očistení a posvätení každého človeka. Jeho silou môžeme nad hriechom zvíťaziť a čistotou svojho života oslavovať Boha.

Na zamyslenie:

1. Koľko učeníkov sa s Ježišom stretlo na úpätí jednej hory v Galilei?
2. Prečo mali učeníci začať svoje poslanie v Jeruzaleme?
3. Z akého dôvodu dostali učeníci schopnosť hovoriť cudzími jazykmi?
4. Kde by sme mali začať naplňovať poslanie, ktorým Ježiš poveril nás?
5. Aké liečivé prostriedky ponúka Boh v prírode? Čo je to NEW START?
6. Čo predchádzalo Turícam, kedy Ježiša prijali tisíce ľudí?
7. Každý Ježišov nasledovník maľuje svojím životom Ježišov portrét.
Aký portrét maľujeme my?

Biblické texty k tejto téme:

Mt 28,16–20; Mk 16,15–18; 1Kor 12,11; Jn 5,14; Ex 15,26; Dt 7,15; Ž 105,37;
Rim 8,29; Joel 2,23; Dan 7,27; Iz 11,9; Iz 59,19; Iz 52,7; Iz 52,10; Zj 22,17

87. kapitola

Návrat do neba

*„Ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“
(Evanjelium podľa Matúša 28,20)*

Po svojom zmŕtvychvstaní zostal Ježiš ešte nejakú dobu na zemi, aby ho učeníci videli v oslávenom tele, ale okamih jeho návratu do nebies sa blížil.

Na svoje posledné stretnutie s jedenástimi učeníkmi si vybral miesto, ktoré spoločne často navštevovali – Olivovú horu. Tu sa spolu mnohokrát rozprávali a modlili. Na úpätí hory sa rozprestierala záhrada Getsemane, kde Ježiš prežil ťažké chvíle pred zatknutím a ukrižovaním. Z tejto hory teraz vystúpi do neba a nad jej vrcholom sa objaví pri svojom slávnom návrate.

Keď prechádzali Jeruzalemskou bránou, mnoho ľudí si všimlo malú skupinku, v ktorej čele išiel ten, ktorého vodcovia ľudu pred niekoľkými týždňami ukrižovali. Učeníci netušili, že so svojím Pánom prežívajú posledné chvíle... Ježiš sa s nimi rozprával o udalostiach zo svojho života. Len čo sa priblížili ku Getsemane, zastavil sa pri viniči. Znovu im pripomenul, že vinič znázorňuje vzťah medzi nebeským Otcom, ním a jeho nasledovníkmi.

Cez vrchol Olivovej hory smerovali k Betánii. Po chvíli zostal stáť, s láskou pohliadol do tvárí učeníkov, uistil ich o svojej stálej starostlivosti a ochrane a povzbudil ich. Potom zdvihol ruky, požehnal učeníkov a pomaly sa z ich stredu vzniesol nahor. K nebu ho unášala sila silnejšia ako zemská príťažlivosť.

Učeníci hľadeli uprene a prekvapene na svojho Pána, ako vystupuje k nebu. K Ježišovi sa pridalo mnoho anjelov, ktorí okolo neho vytvorili žiarivý oblak. Z oblaku sa ozvalo zvolanie:

„Ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“ Potom nasledoval radostný spev anjelov.

Ježišov sľub

Učeníci dlho vzhliadali k nebu. Vtom sa pred nimi objavili dvaja anjeli v ľudskej podobe. Oslovili ich:

„Muži galilejskí, čo stojíte a hľadáte do neba? Tento Ježiš, ktorý bol vzatý od vás do neba, príde tak, ako ste ho videli odchádzať do neba.“

Boli to práve tí anjeli, ktorí prišli k Ježišovmu hrobu pri vzkriesení. Aj oni by sa radi pripojili k zástupu anjelov, ktorý sprevádzal Krista do nebeského domova. Zo súcitu a lásky k ľuďom však zostali na zemi, aby učeníkov potešili a povzbudili.

Ježiš vystúpil do neba v podobe človeka. V premenenom tele spolu s učeníkmi jedol a išiel na Olivovú horu. Anjeli uistili učeníkov, že tento Ježiš, ktorého videli odchádzať do neba, sa vráti späť na zem rovnakým spôsobom, ako odišiel. Príde v oblakoch anjelov a každý človek na zemi ho uvidí.

Tak sa naplní zasľúbenie, ktoré dal Ježiš všetkým svojim učeníkom: „Keď odídem a pripravím vám miesto, asa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.“

Učeníci sa vrátili späť do Jeruzalema. Ich odporcovia si mysleli, že ich po Ježišom odsúdení a ukrižovaní uvidia zdrvených a porazených. Oni však namiesto toho boli radostní a šťastní a nadšene rozprávali o Ježišom vzkriesení a návrate do neba. Mnohí ľudia ich svedectvu uverili a Ježiša prijali za svojho Pána a Mesiáša.

Učeníci sa už budúcnosti neobávali. Vedeli, že na Boží trón zasadol ich priateľ a Pán, ktorý sa o nich neustále stará. Svoje prosby predkladali nebeskému Otcovi v Ježišom mene, a keď sa modlili, pripomínali si Ježišove slová:

„Keď budete Otca o niečo prosiť v mojom mene, dá vám to. Proste teda a dostanete, aby vaša radosť bola úplná!“

Mali istotu, že Duch Svätý ich sprevádza a pomáha im.

Slávne stretnutie

Všetci obyvatelia nebies túžili privítať Božieho Syna. Ježiš prechádzal nebesami na čele zástupu, v ktorom boli aj niektorí ľudia vzkriesení pri jeho zmŕtvychvstaní. Keď sa priblížili k Božiemu mestu, anjeli v sprievode zvolali:

„Prastaré vchody, zdvihnite sa,
aby mohol vojsť Kráľ slávy!

Strážni anjeli sa radostne opýtali:

Kto je ten Kráľ slávy?“

Odpoveďou bol nádherný chválospev:

„Hospodin, silný a mocný,
Hospodin, vojnový hrdina.

Brány, zdvihnite hlavice!
Prastaré vchody, zdvihnite sa,
aby mohol vojsť Kráľ slávy!“

Brány Božieho mesta sa doširoka otvorili a za tónov nádhernej hudby nimi celý zástup prešiel. Na Ježišove slávnostné privítanie a oslavu jeho víťazstva sa zhromaždili predstavitelia anjelov i ostatných svetov.

Ježiš ich však zastavuje. Najprv kráča k nebeskému Otcovi. Ukazuje mu jazvy na hlave, ranu v boku, stopy po klincoch na rukách a nohách. Predstavuje mu aj tých, ktorých prebudil k životu. Sú to zástupcovia ľudí, ktorí budú vzkriesení pri jeho návrate na zem.

Skôr ako bola stvorená planéta Zem, uzavreli Otec a Syn dohodu o tom, že v prípade potreby Ježiš zachráni ľudstvo od večnej skazy. Keď Ježiš na kríži zvolal „Je dokonané!“, odvolával sa práve na tento dohovor. Svoj sľub splnil. Teraz mohol pred Otcom vyhlásiť:

„Otcé, tvoju vôľu som vykonal a spravodlivosť naplnil. Chcem, aby aj tí, ktorí ma prijali za svojho Záchrancu, boli so mnou tu.“

Otec s radosťou súhlasil. Všetkých, ktorí Ježiša prijali za svojho Záchrancu, prijíma za svojich synov a dcéry. Potom Ježiša objal a zvolal:

„Nech sa mu poklonia všetci obyvatelia nebies!“

Po týchto slovách prepuklo obrovské nadšenie. Všetci vzdávali Ježišovi česť a slávu za to, že láskou porazil zlo, a tak umožnil ľuďom vrátiť sa späť k Bohu. Celým vesmírom sa nieslo volanie:

„Sediacemu na tróne a Baránkovi dobrorečenie, česť, sláva a vláda na veky vekov.“

Nebo a zem sú už navždy spojené prostredníctvom Ježiša.

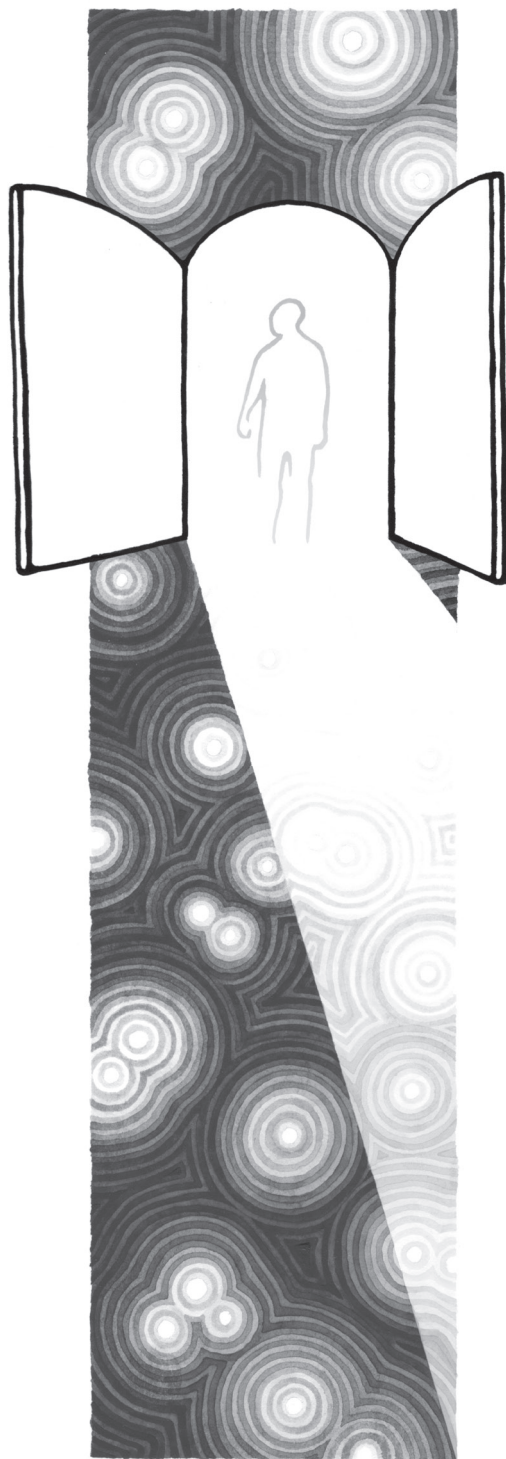
„A preto môže aj dokonale spasiť tých, čo prostredníctvom neho prichádzajú k Bohu, lebo žije neustále, aby sa za nich prihovárал.“

Na zamyslenie:

1. *Prečo Ježiš zostal po svojom vzkriesení ešte tak dlho na zemi?*
2. *Aké posledné slová predniesol Ježiš svojim učeníkom?*
3. *Prečo sa dvaja z anjelov nepripojili k zástupu, ktorý sprevádzal Ježiša do nebeského domova?*
4. *Aký postoj mali učeníci po Ježišovom nanebovstúpení k tomu, čo ich čaká v budúcnosti?*
5. *Čo zvolal nebeský Otec, keď prijal a objal svojho Syna?*
6. *Čo pre teba znamená, že Ježiš je dnes v nebi, prihovára sa za teba a pripravuje ti nebeský príbytok?*

Biblické texty k tejto téme:

Mt 28,16–20; Mk 16,15; Jn 17,4; Sk 1,11; Heb 1,14; Zj 1,7; 1Tes 4,16; Mt 25,31; Jn 14,3; Jn 16,23–24; Rim 8,34; Ž 24,7–10; Jn 19,30; Jn 17,24; Ž 85,11; Heb 1,6; Zj 5,12–13; Jn 20,17; Heb 7,25

Záver

Zaslúbenie druhého príchodu

Ježiš Kristus zaslúbil: „V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám azda povedal, že vám idem pripraviť miesto? Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.“ (Jn 14,2–3)

Ako sa Ježiš vráti?

OSOBNĚ V SPRIEVODE ANJELOV

Kristus príde po svoj ľud osobne, nikto ho nebude zastupovať. On sám povedie slávnostný nebeský sprievod veľkého množstva anjelov. Navráti sa ako Vládca vesmíru. Celý vesmír bude pozorovať túto veľkolepú a najslávnejšiu udalosť.

„... sám Pán zostúpi z neba...“ (1Tes 4,16)

„Keď príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy.“ (Mt 25,31)

Biblia hovorí o doslovnom príchode, nejde o obrazné či symbolické vyjadrenie. Ježišov druhý príchod bude rovnako viditeľný a osobný ako jeho nanebovstúpenie.

„Muži galilejskí, čo stojíte a hľadáte do neba? Tento Ježiš, ktorý bol vzatý od vás do neba, príde tak, ako ste ho videli odchádzať do neba.“ (Sk 1,11)

„Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca so svojimi anjelmí...“ (Mt 16,27)

VIDITEĽNE, POČUTEĽNE

Jeho príchod bude celosvetovou udalosťou viditeľnou a počuteľnou pre všetkých obyvateľov zeme. Nepríde tajne, ani sa nezjaví len vyvolenej skupine ľudí. Nebude to nejaká vnútorná a neviditeľná skúsenosť jednotlivca či skupiny ľudí, ale skutočné stretnutie s viditeľnou osobou.

„Lebo ako blesk vzplanie na východe a zažiarí až po západ, tak to bude s príchodom Syna človeka.“ (Mt 24,27)

„Hľa, prichádza v oblakoch a uvidí ho každé oko, aj tí, čo ho prebodli.“ (Zj 1,7)

„... keď zaznie povel, hlas archanjela a Božia poľnica, sám Pán zostúpi z neba...“ (1Tes 4,16)

„Vtedy sa na nebi zjaví znamenie Syna človeka. Všetky kmene zeme budú nariekať a uzrú Syna človeka prichádzať na nebeských oblakoch s veľkou mocou a slávou.“ (Mt 24,30)

„On pošle svojich anjelov s veľkou poľnicou a tí zhromaždia jeho vyvolených zo štyroch strán sveta, od jedného kraja nebies až po druhý.“ (Mt 24,31)

NEVSTÚPI NA ZEM

Pri svojom príchode Ježiš zostane v ovzduší nad našou zemou. Nezostúpi na ňu, aby po nej chodil, alebo sa tu dokonca zabýval. Nebude konať žiadne zhromaždenia a nebude mať žiadne príhovory.

„Potom my, ktorí budeme nažive, spolu s nimi budeme uchvátení v oblakoch hore v ústrety Pánovi a budeme tak navždy s Pánom.“ (1 Tes 4,17)

Prečo príde

Ježiš Kristus príde vyriešiť problémy ľudstva – hriech, zlo a ich následky. Pre ľudí milujúcich Boha začne naozajstný a radosťou naplnený život, ktorý už nebude narušovaný chorobami, smrťou ani problémami.

„Zotrie im z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už nebude, lebo čo bolo skôr, sa pominulo. A ten, čo sedel na tróne, povedal: Hľa, všetko tvorím nové.“ (Zj 21,4–5)

„... a očakávali blažené splnenie nádeje a príchod slávy veľkého Boha a nášho Spasiteľa Ježiša Krista.“ (Tít 2,13)

„Lebo stvorenstvo túžobne očakáva zjavenie Božích synov... Trvá však nádej, že aj samo stvorenstvo bude oslobodené z otroctva skazy do slobody a slávy Božích detí.“ (Rim 8,19–21)

Príde vzkriesiť všetkých, ktorí mu opravdivo verili, nesebecky ho milovali a žili podľa jeho rád a prikázaní. V ten deň budú zlomené putá smrti a všetci ľudia, ktorí zložili svoju nádej v Bohu, budú prebudení k životu.

„Amen, amen, hovorím vám: Prichádza hodina, ba už je tu, keď mŕtvi počujú hlas Božieho Syna a tí, čo ho počujú, budú žiť.“ (Jn 5,25)

„Veď ak veríme, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych, tak Boh skrze Ježiša privedie spolu s ním aj tých, čo zosnuli. Toto vám totiž hovoríme podľa Pánovho slova: My, čo zostaneme nažive až do Pánovho príchodu, nepredídeme zosnulých. Lebo vo chvíli, keď zaznie povel, hlas archanjela a Božia poľnica, sám Pán zostúpi z neba a prví vstanú tí, čo zomreli v Kristovi; potom my, ktorí budeme nažive, spolu s nimi budeme uchvátení v oblakoch hore v ústrety Pánovi a budeme tak navždy s Pánom. Potešujte sa navzájom týmito slovami.“ (1 Tes 4,14–18)

„Počúvajte, poviem vám tajomstvo: Nie všetci zomrieme, ale všetci budeme premenení, naraz, v tom okamihu, keď sa naposledy ozve poľnica. Keď zaznie, mŕtvi budú vzkriesení neporušiteľní a my budeme premenení. Lebo toto porušiteľné si musí obliecť neporušiteľnosť a toto smrteľné si musí obliecť nesmrteľnosť.“ (1 Kor 15,51–53)

Všetci ľudia, ktorí sa stavali proti Bohu, proti pravému, zmysluplnému životu, zahynú, pretože odmietli Darcu života. Postavili sa proti láske, pravde, spravodlivosti a slobode.

„Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca so svojimi anjelmi a vtedy odmení každého podľa jeho skutkov.“ (Mt 16,27)

„Nech vás nikto nezvedie nijakým spôsobom. Veď najprv (pred príchodom Pána Ježiša Krista) musí nastať odpadnutie od Boha a zjaví sa človek neprávosti, syn zatratenia, ktorý sa protiví a povyšuje nad všetko, čo nesie Božie meno alebo je predmetom úcty, a to tak, že sa posadí do Božieho chrámu a bude sa vydávať za Boha. A potom sa zjaví ten bezbožník, ktorého Pán Ježiš zahubí dychom svojich úst a zničí svojím slávnym príchodom.“ (2Tes 2,3.4.8)

Kedy príde

Druhý príchod Pána Ježiša určite nastane, Biblia o tejto udalosti hovorí na mnohých miestach s neotrasiteľnou istotou. Boh chce zachrániť každého človeka, preto je stále ešte možné nadviazať vzťah s Bohom, a tak zmeniť nasmerovanie svojho života.

„Hľa, prídem čoskoro a moja odplata príde so mnou, aby som odplatil každému podľa jeho skutkov.“ (Zj 22,12)

„No o tom dni a o tej hodine nevie nik, ani nebeskí anjeli, ani Syn, iba Otec.“ (Mt 24,36)

„Pán nemešká so svojim prislúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká, ale je zhovievavý, lebo nechce, aby niekto zahynul, ale chce, aby sa všetci dali na pokánie.“ (2Pt 3,9)

„Aj vy buďte trpezliví a posilnite si srdcia, lebo Pánov príchod sa priblížil.“ (Jk 5,8)

„Toto je dobré a príjemné pred Bohom, našim Spasiteľom, ktorý chce, aby všetci ľudia boli spasení a spoznali pravdu: lebo jeden je Boh a jeden prostredník medzi Bohom a ľuďmi – človek Kristus Ježiš.“ (1Tim 2,3–5)

Biblia neuvádza presnú dobu Ježišovho návratu, na začiatku 19. storočia však začala tzv. doba konca. Kristov príchod je veľmi blízko, čo naznačuje súčasný stav sveta aj naplnenia väčšiny biblických prorociev (je to napr. proroctvo o 1260 rokoch – prenasledovanie Božieho ľudu v stredoveku – alebo iné proroctvá a objavenia ďalších biblických právd v priebehu 19. storočia).

„Ty však, Daniel, zachovaj tieto slová v tajnosti a zapečat knihu až po koniec času. Mnohí odpadnú a zlo sa rozmnoží.“ (Dan 12,4)

„Bude hovoriť slová proti Najvyššiemu, bude sužovať svätých Najvyššieho, bude sa pokúšať zmeniť posvätné obdobia a predpisy. Do jeho ruky budú vydaní na čas a časy a polovicu času.“ (Dan 7,25) (Poznámka: obdobia = doby k bohoslužbám a sviatky; predpisy = Boží zákon)

„Žena utiekla na púšť, kde jej Boh pripravil miesto, aby ju tam živili tisícdeväťdesiat dní.“ (Zj 12,6) (Poznámka: žena = Boží ľud; v proroctve jeden deň = jeden rok)

Ľudia túžiaci po Kristovi a očakávajúci jeho príchod budú na tento príchod pripravení, pre ostatných to bude náhla a prekvapivá udalosť.

„Lebo sami veľmi dobre viete, že Pánov deň príde ako zloděj v noci. Keď budú hovoriť: Je pokoj a istota!, vtedy ich znenazdania prepadne záhuba ako pôrodné bolesti rodičku a neuniknú.“ (1Tes 5,2.3)

Znamená návratu

Ježiš poukázal na rôzne znamenia, ktoré budú predchádzať jeho druhý príchod:

ZNAMENIA V SPOLOČENSKEJ OBLASTI

Materiálne veci a hodnoty sú pre každodenný život nenahraditeľné, nemajú však byť v živote na prvom mieste. Honba za slávou, bohatstvom a úspechom odvádza človeka od toho najdôležitejšieho – úzkeho osobného spoločenstva s Bohom.

„Nemôžete slúžiť Bohu i mamone.“ (Mt 6,24)

„Veď kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.“ (Mt 6,21)

Vojny trápili ľudstvo v priebehu celých dejín, nikdy však neboli také hrozné a zničujúce ako v 20. storočí. Dnešné lokálne vojenské spory môžu ľahko rozpútať globálny konflikt.

„Budete počuť vojnový ryk a chýry o bojoch. Hľadte, aby ste sa nepreľakli. Lebo to musí byť, ale ešte nie je koniec.“ (Mt 24,6)

Morové epidémie dokázali v minulosti zdecimovať obyvateľstvo, ale rozsah epidémií nebezpečných nákazlivých chorôb v dnešnej dobe, napriek pokroku v medicíne, je alarmujúci.

Aj napriek rozvojovej a humanitárnej pomoci pretrváva v mnohých krajinách nedostatočné zásobovanie potravinami a liekmi.

„... miestami budú hladomory a zemetrasenia.“ (Mt 24,7)

ZNAMENIA V PRÍRODE

Intenzita zemetrasení na celej planéte sa v posledných rokoch neustále zvyšuje. Je stále viac katastrof zapríčinených ľudskou činnosťou, ako napríklad znečisťovanie ovzdušia, vody a pôdy toxickými odpadmi, ďalej kyslé dažde, skleníkový efekt, vyčerpávanie prírodných zdrojov minerálov, energie, čistej vody a pod.

ZNAMENIA V NÁBOŽENSKEJ OBLASTI

Okrem skazenosti bezbožného sveta ide aj o úpadok tých, ktorí tvrdia, že patria Bohu. Títo ľudia sa budú pridŕžiavať rôznych obradných foriem, budú znižovať závažnosť Božích prikázaní, budú popierať realitu nadprirodzeného Božieho zásahu do dejín ľudstva a skutočnosť duchovného boja medzi Kristom a satanom.

„Uvedom si však, že v posledných dňoch nastanú ťažké časy. Ľudia budú sebeckí, budú milovať peniaze, budú chvastaví, namyslení, rúhači, neposlušní voči rodičom, nevdační, bezbožní, neláskaví, nelútostní, ohovárači, nezdržanliví, bezohľadní, bez lásky k dobru, zradcovia, nerozvážni, vystatovační, viac milujúci rozkoše ako Boha. Budú mať výzor nábožnosti, ale jej moc budú popierať.“ (2 Tim 3,1–5)

„A pretože sa rozmnoží nepravosť, v mnohých vychladne láska.“ (Mt 24,12)

V oblasti náboženských skúseností dochádza k veľkému oživeniu, ako k pravému, tak k falošnému. Dôjde k celosvetovému rozmachu hlásania evanjelia. Mnohí ľudia tak opravdivo prijímajú Ježiša Krista za svojho Spasiteľa a Pána. Celá Biblia alebo jej časti boli preložené do tisícov jazykov a biblické spoločnosti ju všade rozširujú.

„A toto evanjelium o kráľovstve sa bude hlásať po celom svete na svedectvo všetkým národom. A potom príde koniec.“ (Mt 24,14)

V náboženskej oblasti je však treba počítať aj s mnohými ťažko rozlíšiteľnými podvodmi, lebo povstanú falošní mesiási a proroci a budú robiť veľké znamenia a zázraky, ktorými zvedú mnohých.

„Keby vám vtedy niekto povedal: Hľa, tu je Kristus, alebo: Tam je – neverte! Lebo vystúpiť falošní mesiási a falošní proroci a budú robiť veľké znamenia a zázraky, aby zvedli – ak je to možné – aj vyvolených.“ (Mt 24,23–24)

„Prídu falošní ľudia, ktorí sa budú vydávať za Krista a vyžadovať od ľudí pocty a tituly, ktoré patria Vykupiteľovi sveta. Budú konať divy, zázračne uzdravovať a tvrdiť, že z neba dostali zjavenia, ktoré však budú odporovať výrokom Písma.“ (Z tieňa do slávy, 39. kap., str. 416; GC str. 624)

Napodobniť príchod Pána Ježiša sa pokúsi aj satan, Boží odporca:

„Vrcholným činom veľkého podvodu bude satanovo napodobenie Ježiša Krista. Cirkev dlho tvrdí, že očakáva príchod Spasiteľa ako splnenie svojich nádejí. Boží nepriateľ napodobní aj Kristov príchod. V rôznych častiach sveta sa ukáže ľuďom ako vznešená bytosť žiarivej krásy, podobajúca sa Božiemu Synovi z Jánovho opisu v Zjavení (Zj 1,13–15). Príde v neprekonateľnej sláve, akú ľudské oči dosiaľ nevideli. Bude znieť víťazoslávne volanie: ‚Kristus prichádza! Kristus prichádza!‘ Ľudia sa budú pred ním úctivo skláňať – a vtedy tento zvodca zdvihne ruky a bude ich žehnať, ako Kristus žehnal svojich učeníkov, keď bol na Zemi.“ (Z tieňa do slávy, 39. kap., str. 416–417; GC str. 624)

Príprava na Ježišov príchod

Kristus príde čoskoro. To je naliehavá výzva k bdelosti pre každú generáciu. Chce, aby sme boli na jeho príchod pripravení a nenechali sa ním zaskočiť, a preto nás vedie k životnému štýlu zodpovedajúcemu vážnosti doby.

„Buďte trpezliví a posilnite si srdcia, lebo Pánov príchod sa priblížil.“ (Jk 5,8)

„Pánov deň príde ako zlodej.“ (2Pt 3,10)

„No vy, bratia, nežijete v tme, aby vás ten deň prekvapil ako zlodej. Veď všetci ste synmi svetla a synmi dňa. Nepatríme noci ani tme. Nespíme teda ako tí druhí, ale bdejme a budme triezvi. Lebo tí, čo spia, spia v noci a opilci sa v noci opíjajú. Ale my, čo patríme dňu, budme triezvi, oblečme si pancier viery a lásky a ako prilbu nádej spasenia.“ (1Tes 5,4–8)

Čakanie na Ježišov príchod nevedie k pasivite, ale k aktívnej a nezištnej službe druhým.

„Potom kráľ povie tým po pravici: Podťe, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je vám pripravené od založenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, prišiel som ako cudzinec a prichýlili ste ma, bol som nahý a priodeli ste ma, bol som chorý a navštívili ste ma, bol som vo väzení a prišli ste za mnou. Vtedy mu povedia spravodliví: Pane, kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako cudzinca a prichýlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme za tebou? Kráľ im odpovie: Amen, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ (Mt 25,34–40)

Všetkým ľuďom je potrebné vydať svedectvo o láskyplnom a milostivom Bohu Stvoriteľovi a o jeho pláne záchrany tejto planéty.

„Ježiš pristúpil a povedal im: Daná mi je všetka moc na nebi aj na zemi. Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstite ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“ (Mt 28,18–20)

Milí čitatelia,

*budeme radi, keď nám napíšete
vašu skúsenosť s touto knihou.*

*Ak máte nejaké otázky,
radi vám ich zodpovieme.*

Vydavatelja

KONTAKT

redakce@tenkteryprichazi.cz

Použité skratky biblických kníh

Stará zmluva

Gn	Prvá Mojžišova kniha (Genesis)
Ex	Druhá Mojžišova kniha (Exodus)
Lv	Tretia Mojžišova kniha (Levitikus)
Nm	Štvrtá Mojžišova kniha (Numeri)
Dt	Piata Mojžišova kniha (Deuteronomium)
Joz	Jozua
Sdc	Kniha sudcov
Rút	Rút
1Sam	Prvá Samuelova kniha
2Sam	Druhá Samuelova kniha
1Krľ	Prvá kniha kráľov
2Krľ	Druhá kniha kráľov
1Krn	Prvá kniha kroník
2Krn	Druhá kniha kroník
Ezd	Ezdráš
Neh	Nehemiáš
Est	Ester
Jób	Jób
Ž	Žalmy
Prís	Príslovia
Koh	Kohelet – Kazateľ
Vľp	Veľpieseň
Iz	Izaiáš
Jer	Jeremiáš
Nár	Nárek
Ez	Ezechiel
Dan	Daniel
Oz	Ozeáš
Joel	Joel
Am	Amos
Abd	Abdiáš
Jon	Jonáš
Mich	Micheáš
Nah	Nahum

Hab	Habakuk
Sof	Sofoniáš
Ag	Aggeus
Za	Zachariáš
Mal	Malachiáš

Nová zmluva

Mt	Evanjelium podľa Matúša
Mk	Evanjelium podľa Marka
Lk	Evanjelium podľa Lukáša
Jn	Evanjelium podľa Jána
Sk	Skutky apoštolov
Rim	List Rimanom
1Kor	Prvý list Korintanom
2Kor	Druhý list Korintanom
Ga	List Galaťanom
Ef	List Efežanom
Flp	List Filipanom
Kol	List Kolosanom
1Tes	Prvý list Tesaloničanom
2Tes	Druhý list Tesaloničanom
1Tim	Prvý list Timotejovi
2Tim	Druhý list Timotejovi
Tít	List Títovi
Flm	List Filemonovi
Heb	List Hebrejom
Jk	Jakubov list
1Pt	Prvý Petrov list
2Pt	Druhý Petrov list
1Jn	Prvý Jánov list
2Jn	Druhý Jánov list
3Jn	Tretí Jánov list
Júd	Júdov list
Zj	Zjavenie Jána

Obsah

Úvod	5
1. Odhalené tajomstvo	7
2. Izraelský národ	11
3. V pravý čas	15
4. Narodenie Ježiša	19
5. Zasvätenie	23
6. Mudrci z východu	27
7. Ježišovo detstvo	33
8. Veľkonočná návšteva	37
9. Neľahké roky dospievania	41
10. Hlas z púšte	45
11. Ježišov krst	51
12. Zápas v púšti	55
13. Ježišovo víťazstvo	60
14. Našli sme Mesiáša	65
15. Zázrak na svadobnej hostine	71
16. V chráme	75
17. Stretnutie s Nikodémom	80
18. Jánov príklad	85
19. Žena pri studni	87
20. Uzdravenie syna kráľovského úradníka	92

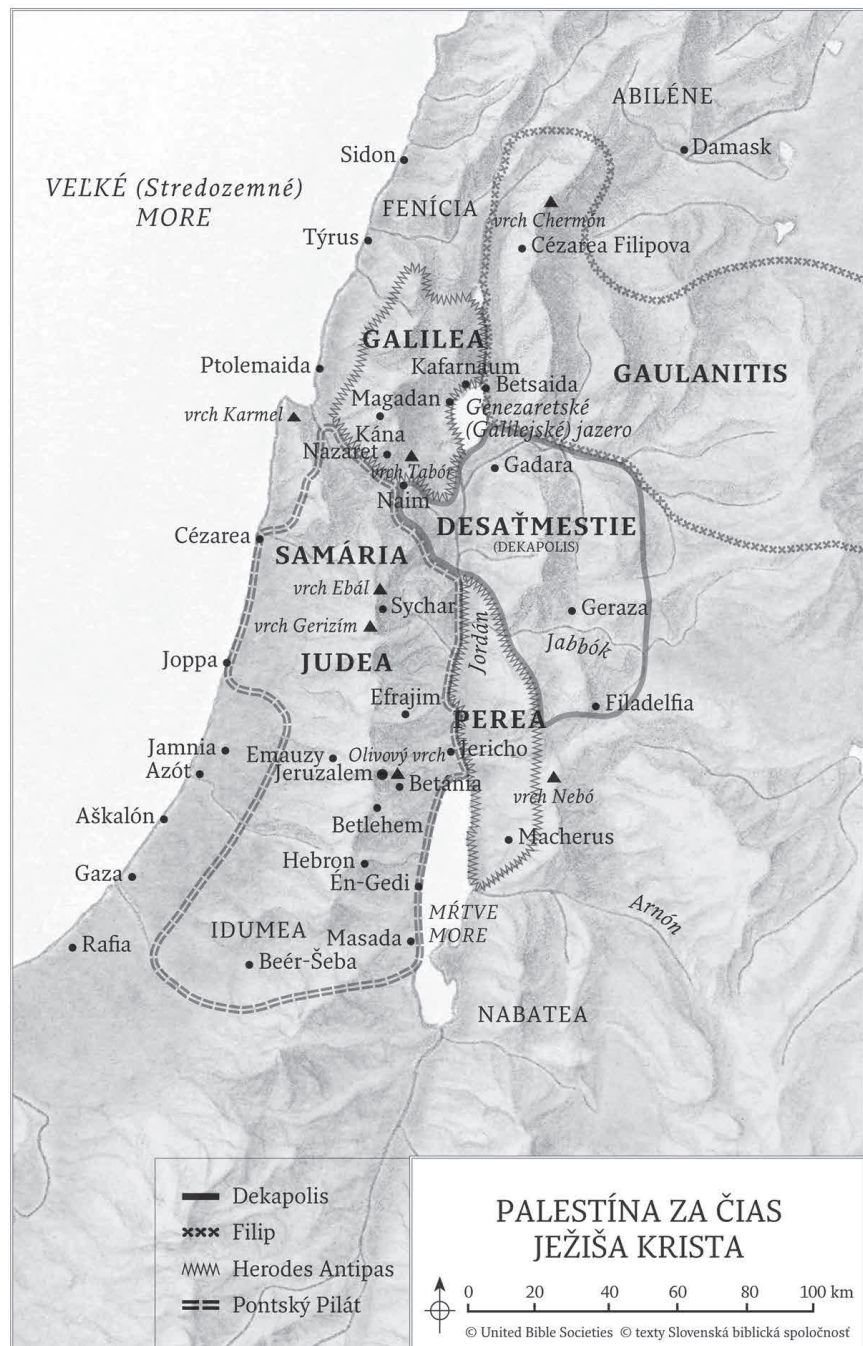
21. Uzdravenie chromého	95
22. Smrť Jána Krstiteľa	101
23. Božie kráľovstvo	105
24. Odmietnutie v Nazarete	108
25. Povolanie učeníkov pri jazere	111
26. Dni v Kafarnaume	114
27. Uzdravenie v Kafarnaume	119
28. Vyberač daní Matúš	123
29. Ježiš a sobota	128
30. Poslovia svetu	132
31. Reč na vrchu	136
32. Uzdravenie a vzkriesenie	142
33. Ježišova rodina	145
34. Pozvanie k odpočinku	148
35. Búrka na jazere	151
36. Dotyk viery	155
37. Vyslanie učeníkov	158
38. Odpočinok po návrate	162
39. Nasýtenie veľkého davu	165
40. Noc na jazere	168
41. Kríza v Galilei	171
42. Ježiš a tradícia	176

43. Búranie predsudkov	178
44. Znamenie Jonáša	181
45. V tieni kríža	185
46. Ježišovo premenenie	188
47. Zápas so silami zla	191
48. Kto bude najdôležitejší?	194
49. Voda života	198
50. Nástrahy	201
51. Svetlo sveta	205
52. Dobrý pastier	210
53. Posledná cesta do Jeruzalema	213
54. Milosrdný Samaritán	216
55. Ježišovo kráľovstvo	219
56. Ježiš a deti	221
57. Bohatý mladík	224
58. Lazárovo vzkriesenie	227
59. Nekalá dohoda	232
60. Zásada Ježišovho kráľovstva	235
61. Zachej	238
62. Hostina v Šimonovom dome	240
63. Vstup do Jeruzalema	245
64. Uschnutý figovník	249

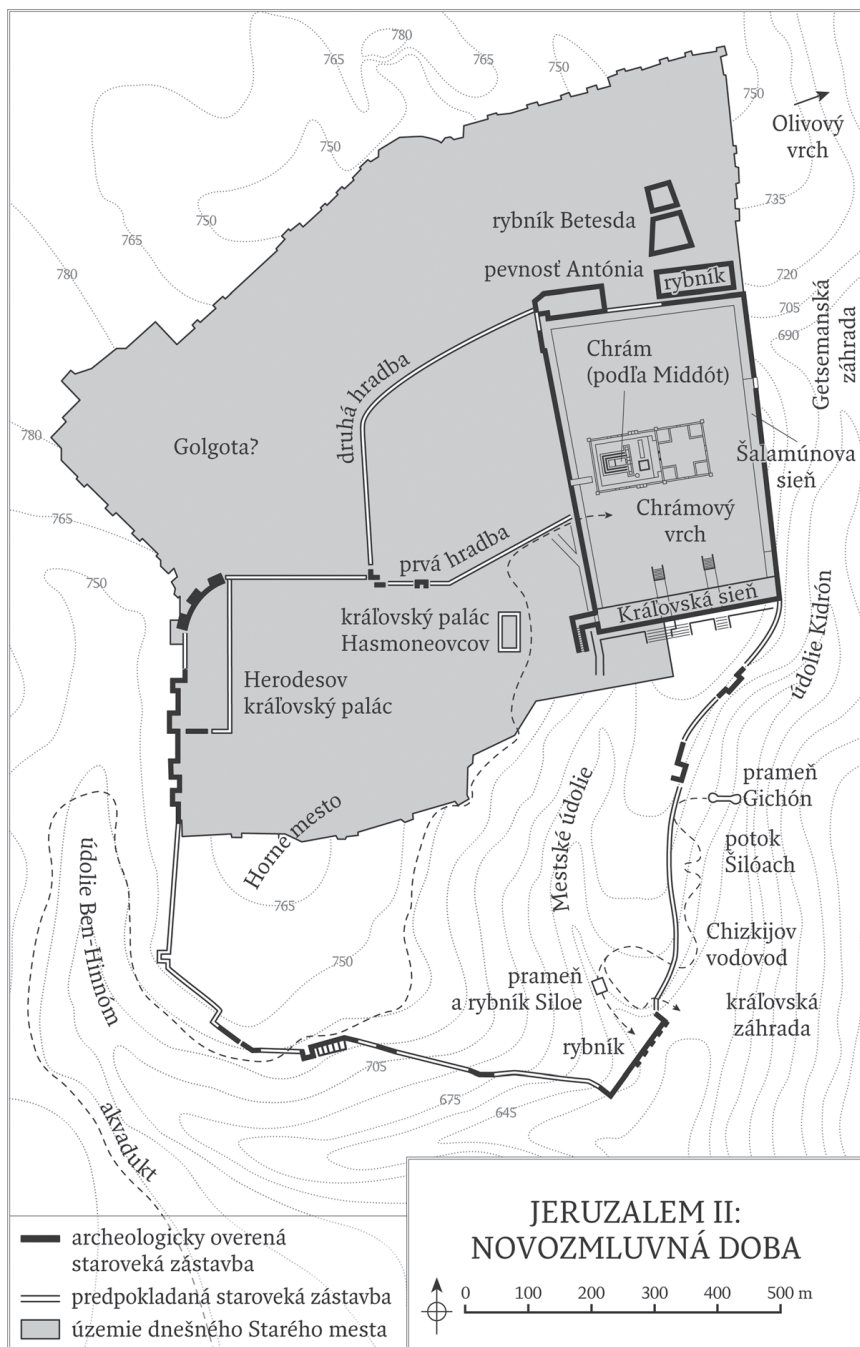
65. Opätovné očistenie chrámu	252
66. Nástrahy protivníkov	256
67. Posledná návšteva chrámu	260
68. Žiadosť o stretnutie	264
69. Znamenia druhého príchodu	267
70. Ježišov princíp	271
71. Príklad pokory a služby	274
72. Večera Pánova	278
73. Slová nádeje	281
74. Zápas v Getsemanskej záhrade	286
75. Nezákonný súd	290
76. Judáš	297
77. Rímsky súd	301
78. Ukrižovanie	310
79. Porážka satana	318
80. V hrobe	323
81. Zmŕtvychvstanie	328
82. Správa o vzkriesení	331
83. Na ceste do Emauz	335
84. Stretnutie s učeníkmi	338
85. Znovu pri jazere	341
86. Zaslúbenie v Galilei	345

87. Návrat do neba	349
Záver	354
Použité skratky biblických kníh	362
Obsah	363
Mapa č. 1:	368
Mapa č. 2:	369

Mapa č. 1:

Mapa č. 2:

SLOVENSKÁ EKUMENICKÁ BIBLIA

Slovenská ekumenická Biblia
(s DT knihami),
192 x 135 x 31 mm,
1475 stran

NA VÝBER
VERZIA S ALEBO
BEZ DT KNÍH

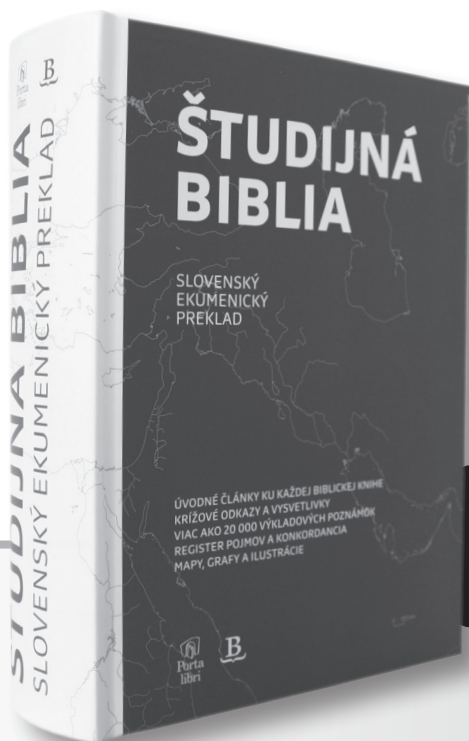
Slovenská ekumenická Biblia,
(bez DT kníh),
193 x 135 x 27 mm,
1285 stran

**SLOVENSKÁ
EKUMENICKÁ BIBLIA**

Ekumenický preklad je najmladším prekladom Biblie v slovenskom jazyku. Z pôvodných jazykov ju do súčasnej modernej slovenčiny preložila prekladateľská komisia zložená z odborníkov, ktorých delegovalo desať registrovaných cirkví na Slovensku.

Slovenská ekumenická Biblia bola prvýkrát vydaná v roku 2007, po 16 rokoch náročnej práce. Posledné, tretie vydanie, ktoré vyšlo v roku 2015, bolo doplnené o viac ako 19 000 krížových odkazov na súvisiace biblické texty a krátke úvody ku všetkým knihám. V Starej zmluve bolo zjednotené znenie viac ako 4 000 vlastných mien a názvov. Do textu boli tiež zapracované viaceré pripomienky od odborníkov i čitateľov a nové poznámky pod čiarou.

▲ Študičná Biblia, obsahuje úvody k biblickým knihám, križové odkazy, študijné poznámky, mapy, tabuľky, nákresy, doplnkové články a konkordanciu, 225 x 173 x 64 mm, 2514 stran

Audionahrávky
Starej a Novej zmluvy,
ekumenický preklad,
mp3

ŠTUDIJNÁ BIBLIA A AUDIONAHRÁVKY STAREJ A NOVEJ ZMLUVY

Text Slovenskej ekumenickej Biblie bol použitý aj v audionahrávkach Starej a Novej zmluvy a v Študijnej Biblii, ktorá zahŕňa taktiež študijný a výkladový aparát. Biblický text je zverejnený, spolu s ďalšími slovenskými prekladmi, na web stránke www.biblia.sk.

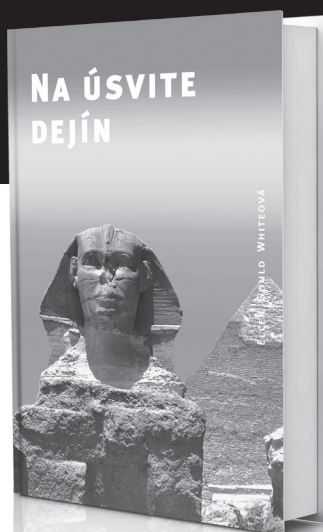
BIBLIU SI MÔŽETE ZAKÚPIŤ:

- v internetovom obchode www.biblickaspolocnost.sk/obchod
- e-mailom na adrese distribucia@biblia.sk
- v sídle Slovenskej biblickej spoločnosti na adrese:
Mlynská 43, 974 09 Banská Bystrica
tel.: (+421) 484 134 191, e-mail: office@biblia.sk
www.biblickaspolocnost.sk

MÁTE ZÁUJEM O ĎALŠIU ZAUJÍMAVÚ KREŠŤANSKÚ LITERATÚRU?

DOPORUČUJEME VÁM
PENTALÓGIU OD E. G. WHITE,
KTORÚ SPOLOČNE
S MNOHÝMI ĎALŠÍMI TITULMI
NÁJDETE NA E-SHOPE
WWW.ADVENTORION.SK

Ellen Gould Whiteová

NA ÚSVITE DEJÍN

POČIATKY CIVILIZÁCIE A DOBA PATRIARCHOV

Úvodná kniha svetoznámej série „Dráma vekov“ americkej spisovateľky vás pozýva k zamysleniu nad najstaršími príbehmi, ktoré každému čitateľovi poskytujú nezabudnuteľný zážitok.

Na pozadí príbehov o pôvodnom raji, Adamovi a Eve, o potope a Noemovej arche je popísaný vznik ľudstva a našej civilizácie, ale aj dejiny zla a ľudského utrpenia. Kniha dáva náhľadnú pohliadku na stavbu babylonskej veže a odhaľuje príčiny tragického osudu miest Sodomy a Gomory. Môžete v nej sledovať život praotca všetkých židov a moslimov – Abraháma, dobrodružný príbeh Jozefa na dvore egyptského faraóna, ale dočítate sa aj o Mojžišovi, ktorý na príkaz Boha vyviedol celý národ z egyptského otroctva.

Všetky tieto príbehy sa odohrali na úsvite ľudských dejín pred niekoľkými tisícami rokov. Starodávne ríše už síce odviaľ čas a hroby slávnych postáv minulosti sa rozpadli na prach, napriek tomu sa tieto udalosti dotýkajú základov civilizácie a životných zápasov medzi dobrom a zlom, láskou a nenávisťou, vernosťou a zradou, pomstou či odpustením. Je preto pochopiteľné, že sa dočkali tiež mnohých filmových, hudobných i literárnych spracovaní.

Ellen Gould Whiteová

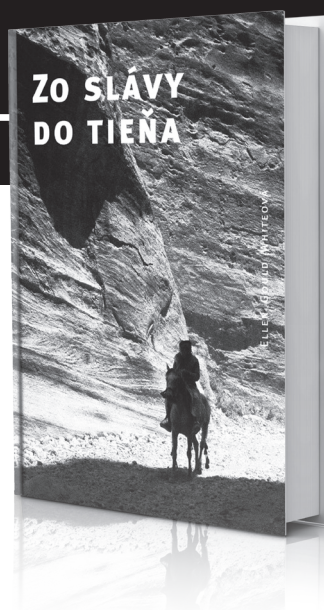
ZO SLÁVY DO TIEŇA

PROROCI A KRÁLI DÁVNEHO IZRAELA

Na stránkach knihy *Zo slávy do tieňa* autorka strhujúcim spôsobom vtáhuje čitateľa do histórie izraelského národa. Vracia sa do doby starozákonných izraelských kráľov, za ktorých vlády prosperita Izraela udivila okolité národy. Prevádza čitateľa tiež obdobiami, v ktorých sa izraelský národ dostal do zajatia alebo hlbokého úpadku.

Kniha popisuje osudy prorokov, ktorí bojujú o záchranu vyvoleného národa a s nasadením vlastného života prinášajú vládcom naliehavé varovania. K obnove národa však nedochádza ich pričinením, ale z milosti Pána, ktorý svoj zblúdilý ľud vyvádza zo zajatia, navracia mu zašlú slávu a potom, čo sa Izraelci navrátia k svojmu Bohu, ich obdarí svojím požehnaním.

Kniha je určená všetkým, ktorí túžia viac preniknúť do udalostí Starého zákona a zoznámiť sa s hlavnými obrysami dejín niekoľkých storočí pred Kristom. Osloví aj tých, ktorí chcú poodhaliť tajomstvo úspechu či príčiny úpadku ľudskej spoločnosti.

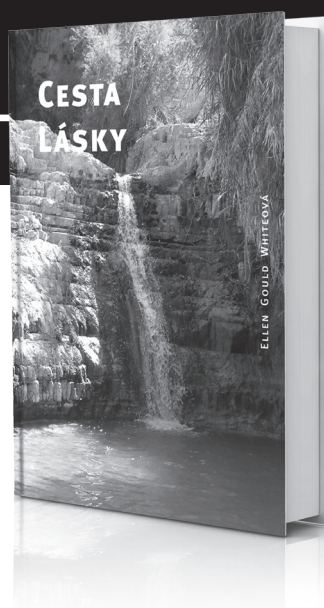
Ellen Gould Whiteová

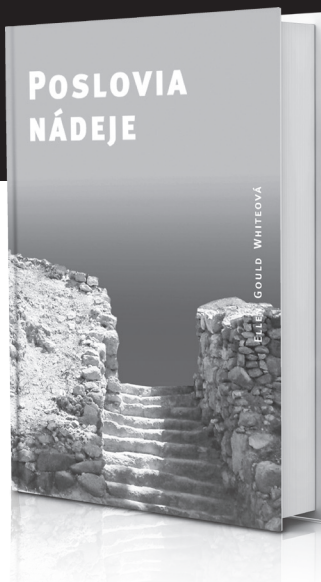
CESTA LÁSKY

PRÍBEH JEŽIŠA Z NAZARETA

Kniha *Cesta lásky* je právom považovaná za vrcholný literárny prejav americkej spisovateľky Ellen Gould Whiteovej. Autorka v nej jedinečným spôsobom predstavuje život a dielo osobnosti, ktorá zásadne ovplyvnila históriu ľudstva – Ježiša z Nazareta. Jeho život má dodnes vplyv na naše myslenie, filozofiu, históriu, kultúru, hudbu a ďalšie oblasti umenia, ale predovšetkým na našu morálku a etické postoje. Jeho učenie vychádzajúce zo starožidovských spisov sa stalo základom právnych systémov a ovplyvnilo i hospodársky rozvoj všetkých krajín, do ktorých kresťanstvo preniklo.

Aj napriek nesporný historický dopad Ježišovho vystúpenia zostáva jeho postava zahalená nejedným tajomstvom. Je spojená s tými najhlbšími túžbami a očakávaniami. Nikto nemal toľko nasledovníkov, ale aj toľko prenasledovateľov. Aj keď takmer každý z nás o Ježišovi niečo počul, máme len málokedy možnosť dostať sa k tak uceleným informáciám, aké ponúka táto kniha. Dôkladne, vecne a pritom pútavo nás prevádza Ježišovým životom a učením, zároveň však poskytuje hlboký duchovný zážitok. Je vydávaná v mnohých krajinách a v mnohých jazykoch v státisícových nákladoch, a radí sa tak k najslávnejším dielam o Ježišovi z Nazareta.

Ellen Gould Whiteová

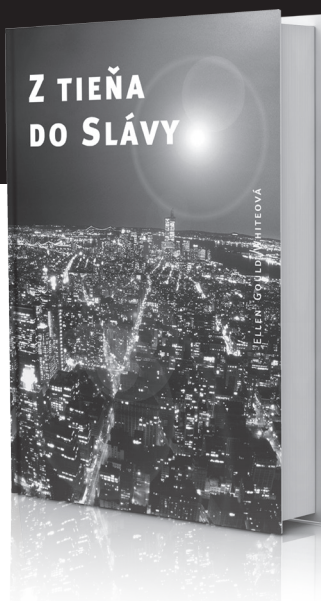
POSLOVIA NÁDEJE

ZROD KREŠŤANSTVA A VPLYV APOŠTOLOV

Kniha americkej spisovateľky hovorí o pozoruhodných udalostiach na začiatku nášho letopočtu, kedy v Palestíne vplyvom Ježišovho učenia vzniklo hnutie, ktoré okolitému svetu prinieslo fascinujúce posolstvo. Autorka knihy toto obdobie opisuje svojim osobitým spôsobom. Vďaka jej nadaniu môžu čitatelia takmer z bezprostrednej blízkosti sledovať osudy Ježišových nasledovníkov, ktorí pre svoju vieru boli ochotní nielen zažívať ústrky a nepohodlie, ale nezdráhali sa obetovať aj vlastné životy.

Dej knihy sa zameriava predovšetkým na okamihy zo života prvých apoštolov, ktorí na svojich cestách Palestínou a Malou Áziou mnohokrát stáli tvárou v tvár smrteľnému nebezpečenstvu. Boli zatváraní do väzenia, hájili sa pred vládcami vtedajšieho sveta, boli týraní a niektorí z nich zahynuli mučeníckou smrťou. Nikdy však – ani v tých najkrajnejších okamihoch – nestratili nádej, že jedného dňa sa ich prehra zmení vo víťazstvo.

Knihu si obľúbia nielen tí, ktorí sa chcú zoznámiť s počiatkami kresťanskej éry, ale aj všetci, ktorí túžia spoznať nepominuteľné hodnoty, ktoré v ľudskom vnútri dokážu vykreslať novú iskrú nádeje.

Ellen Gould Whiteová

Z TIEŇA DO SLÁVY

VÝVOJ KREŠŤANSTVA A VÍZIE BUDÚCNOSTI

Záverečný diel päťväzkovej série kníh „Dráma vekov“ sa na rozdiel od štyroch predchádzajúcich zväzkov nezaobera biblickými dejinami, ale sleduje vývoj kresťanstva v posledných dvoch tisícročiach svetových dejín. Prevádza čitateľa obdobím prenasledovania, európskou reformáciou i duchovným obrozením, ktorým prešla Amerika na začiatku 19. storočia. Na jednotlivé udalosti aj základný zmysel histórie je nahliadnuté z perspektívy „veľkého dejinného sporu“ medzi dobrom a zlom, teda medzi Bohom a jeho odporcom.

Značná pozornosť je v knihe venovaná prorockému výhľadu – záverečným dramatickým udalostiam ľudských dejín, ako ich predznamenávajú úžasné biblické proroctvá. Ťažisko celej knihy však smeruje k starodávnej nádeji, s ktorou žili a ku ktorej sa upínali ľudia všetkých vekov.

Konečná vízia končí prekvapivým východiskom pre celú našu planétu stretávajúcu sa s problémami, ktoré sú bežnými prirodzenými prostriedkami neriešiteľné.

PÁČILA SA
VÁM TÁTO
KNIHA?

POŠLITE
ODKAZ
SVOJIM
ZNÁMYM

Čítate knihy radšej
v elektronickej podobe?
Stiahnite si do svojej čítačky

eBook

TEN K T O R Ý P R I C H Á D Z A

www.TenKtoryPrichadza.sk/ebook

Stahuj tu:

**ZDARMA A
BEZ POVINNEJ
REGISTRÁCIE**

TEN, KTORÝ PRICHÁDZA

vo formáte **mp3**

Audioknihu *Ten, ktorý prichádza* si môžete
zadarmo stiahnuť na webovej adrese

www.TenKtoryPrichadza.sk/audio

